

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MEMDUH ŞEVKET ESENDAL'IN HİKÂYELERİNİN
SÖZ VARLIĞI VE DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şafak ESEN

Malatya-2016

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MEMDUH ŞEVKET ESENDAL'IN HİKÂYELERİNİN
SÖZ VARLIĞI VE DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şafak ESEN

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ramazan ÇİFTLİKÇİ

Malatya-2016

ONAY

T.C.
İnönü Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı

ŞAFAK ESEN tarafından hazırlanan "Memduh Şevket Esendal'ın Hikâyelerinin Söz Varlığı ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi" başlıklı bu çalışma, 28./06./2016 tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Doç. Dr. Namık Kemal Şahbaz

Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. Ramazan Çiftlikçi

Üye: Yrd. Doç. Dr. Selim Durukocuoğlu

ONAY

...../...../2016

Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yrd. Doç. Dr. Ramazan ÇİFTLİKÇİ'nin danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım **Memduh Şevket Esendal'ın Hikâyelerinin Söz Varlığı ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi** başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

ŞAFAK ESEN

ÖN SÖZ

Türkçe öğretiminin amacı, öğrencilere temel dil becerilerini kazandırıp onları geliştirmek ve öğrencileri belli değerlere göre yetiştirmektir. Türkçe dersi metinler üzerinden işlenen bir beceri dersi olduğundan seçilecek edebi metinlerin söz varlığı ve değerler eğitimi bakımından nitelikli olması Türkçe öğretiminin amaçlarının gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

Türkçe ders kitaplarında Memduh Şevket Esendal'ın İhtiyar Çilingir, Mendil Altında gibi çok bilinen birkaç hikâyesi genellikle kullanılmaktadır. Bu durum yazarın üç yüzün (300) üzerinde hikâyesi olduğu düşünülürse bir sıklık olarak kabul edilebilir. Yazarın Türkçe öğretiminde kullanılabilecek çok daha fazla hikâyesi olduğu düşünülmektedir.

Yapılan bu çalışmada Memduh Şevket Esendal'ın ortaokul düzeyindeki öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu üç alan uzmanının görüşü alınarak tespit edilen hikâyeleri üzerinde söz varlığı öğeleri ve değerler araştırılmıştır. Hikâyelerin söz varlığı ve değerler bakımından ne düzeyde olduğu, Türkçe öğretiminde kullanılmaları açısından uygunluğu incelenmiştir.

Tezin hazırlanması sırasında gösterdiği sabır ve özveriden dolayı tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Ramazan Çiftlikçi'ye, tez aşamasında yardımlarına sıklıkla başvurduğum Doç. Dr. M. Akif Çeçen, Arş. Gör. Şenol Akaydın ve Arş. Gör. Hasan Kurnaz hocalarıma, ders aşamasında bilgilerinden yararlandığım Prof. Dr. Hasan Kavruk, Doç. Dr. Nesrin Sis, Doç. Dr. İlhan Erdem hocalarıma ve başta ağabeyim Süleyman Esen olmak üzere desteklerinden dolayı aileme teşekkürlerimi sunarım.

ŞAFAK ESEN

ÖZET

MEMDUH ŞEVKET ESENDAL'IN HİKÂYELERİNİN SÖZ VARLIĞI VE DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

ESEN, Şafak

Yüksek Lisans, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Ramazan ÇİFTLİKÇİ

Mayıs - 2016, xxiv + 437 sayfa

Bu araştırmada Memduh Şevket Esendal'ın ortaokul öğrencilerinin düzeyine uygun olduğu üç alan uzmanının görüşü alınarak tespit edilen elli hikâyesi söz varlığı ve değerler eğitimi açısından incelenmiştir. Memduh Şevket Esendal'ın söz konusu hikâyelerinin söz varlığı ve değerler eğitimi açısından ne düzeyde olduklarını tespit etmek amaçlanmıştır.

Araştırmada ortaokul dönemimdeki öğrencilerin düzeyine uygun olduğu belirlenen her bir hikâyenin öncelikle hikâye haritası ve kelime sıklık dizini oluşturulmuştur. Daha sonra hikâyelerin içerdiği söz varlığı öğeleri incelenmiştir. Son olarak hikâyelerdeki değerler tespit edilmiştir.

Araştırmada betimsel tarama modeli ve doküman incelemesi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın birinci bölümünde problem durumu, araştırmanın önemi, amacı, sınırlılıkları, varsayımlar ve tanımlar verilmiştir. Araştırmanın ikinci bölümünde Memduh Şevket Esendal'ın yaşamı, sanatı, eserleri, çocuk edebiyatında hikâye türü, söz varlığı, değer, Türkçe öğretimi başlıklarıyla kavramsal çerçeve çizilmiş, ilgili araştırmalara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi ve uygulama süreci yer almaktadır. Dördüncü bölümde elde edilen bulgular ve bulguların yorumlanması yer almaktadır. Beşinci bölümde araştırma sonuçları ortaya konmuş ve bazı öneriler sunulmuştur.

Araştırma sonucunda Memduh Şevket Esendal'ın hikâyelerinin söz varlığı açısından atasözleri ve kalıplaşmış ifadeler haricinde yeterli seviyede olduğu belirlenmiştir. Değerler eğitimi açısından ise hikâyelerde tespit edilen değerlerin

nerdeyse tamamının “Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar” ve “Sosyal Hayatla İlgili Telkinler” değer grubuna ait olduğu tespit edilmiştir. Hikâyelerin bireysel ve toplumsal değerlerin eğitiminde daha faydalı olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Hikâye, Kelime hazinesi, Söz varlığı, Değerler eğitimi, Türkçe öğretimi

ABSTRACT

REVIEW OF MEMDUH ŞEVKET ESENDAL'S STORIES IN TERMS OF VOCABULARY AND VALUES EDUCATION

ESEN, Şafak

Master Thesis, İnönü University, Institute of Educational Sciences

Turkish Language Teaching Department

Advisor : Yrd. Doç. Dr. Ramazan Çiftlikçi

May- 2016, xxiv +437 page

In this research, Memduh Şevket Esendal's fifty stories which are established by three domain experts as suitable for secondary school students' level are reviewed in terms of vocabulary and values education. It is aimed to determine the level of aforementioned stories of Memduh Şevket Esendal in terms of vocabulary and values education.

In the research, story maps and vocabulary frequency index of each story which, by three domain experts, is established as suitable for secondary school students' level. Afterwards, vocabulary constituents of stories are reviewed. And finally, values in these stories are established.

In the research, descriptive survey model and document review techniques are utilized. In the first chapter, problem situation; importance, aim and limitedness of the research; hypothesis and descriptions are delivered. In the second chapter, with the topics Memduh Şevket Esendal's life, art, works, story genre in children's literature, vocabulary, Turkish education; conceptual framework is generated and relevant researches are given coverage. In the third chapter, method and application process of the research are taken place. In the fourth chapter, findings and interpretation of these findings are taken place. In the fifth chapter, research results are revealed and some suggestions are presented.

Following the research, it is determined that, in terms of vocabulary, stories of Memduh Şevket Esendal are on a sufficient level except proverbs and inflexible expressions. In terms of values education, it is established that nearly all of the stated values in the stories belong to value groups “Terminal Behaviours in Individuals” and “Indoctrinations Concerning Social Life”. It is concluded that stories are more useful in the education of individual and social values.

Key Words: Story, Vocabulary, Values education, Turkish education

İÇİNDEKİLER

O N A Y	i
ONUR SÖZÜ.....	ii
ÖN SÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xxiii
KISALTMALAR.....	xxiv
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.5. Varsayımlar	6
1.6. Tanımlar	6
2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	9
2.1. Kuramsal Bilgiler	9
2.1.1. Memduh Şevket Esendal'ın Yaşamı, Sanatı, Eserleri	9
2.1.1.1. Yaşamı	9
2.1.1.2. Sanatı	13
2.1.1.3. Eserleri	17
2.1.2. Çocuk Edebiyatında Hikâye Türü	18
2.1.3. Söz Varlığı.....	21
2.1.4. Değer	23
2.1.5. Türkçe Öğretimi	27
2.2. İlgili Araştırmalar	29
3. YÖNTEM	38
3.1. Araştırmanın Modeli	38
3.2. Evren ve Örneklem	39
3.3. Verilerin Toplanması	40
3.4. Verilerin Analizi.....	41
4. BULGULAR VE YORUM	42
4.1. Bulgular.....	42

4.1.1. Hikâye Haritası	42
4.1.1.1. Güzel Bir Ölüm.....	45
4.1.1.2. Şu Soyadı Konusu.....	46
4.1.1.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi	47
4.1.1.4. Aptal Memiş	48
4.1.1.5. Terbiyesi En Güç Hayvan.....	49
4.1.1.6. Hırsız-Polis	50
4.1.1.7. Bir Haydut Kuş	51
4.1.1.8. Bizim Nesibe.....	52
4.1.1.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	53
4.1.1.10. Anasız Çocuk.....	54
4.1.1.11. Bir Çocuğun Hikâyesi.....	55
4.1.1.12. Gödeli Mehmet	56
4.1.1.13. Baba Halil	57
4.1.1.14. Mesut Bacı	58
4.1.1.15. Aynadaki Yaşlı Adam.....	59
4.1.1.16. Bir Baba Oğul	60
4.1.1.17. Başarılar	61
4.1.1.18. Tipide Yolculuk	62
4.1.1.19. Dışı Başka İçi Başka	63
4.1.1.20. İlaç İçirmek İçin.....	64
4.1.1.21. İkisinin Arasında.....	65
4.1.1.22. Eyüpsultan Yolcusu	66
4.1.1.23. Vakitsiz Bir Ezan	67
4.1.1.24. İhtiyar Çilingir	68
4.1.1.25. Hacı İzzet Paşa.....	69
4.1.1.26. Hacı Dedemin Evi.....	70
4.1.1.27. Bekir Usta	71
4.1.1.28. Çocukluk.....	72
4.1.1.29. O Yıllarda	73
4.1.1.30. Çocuklara Hikâye	74
4.1.1.31. Rûya Nasıl Çıktı.....	75
4.1.1.32. Ana Baba.....	76

4.1.1.33. Hasta	77
4.1.1.34. Mendil Altında	78
4.1.1.35. Gül Hanım'ın Annesi	79
4.1.1.36. Celile	80
4.1.1.37. Bebekler	81
4.1.1.38. Amcaoğulları	82
4.1.1.39. Müdür Yardımcımız	83
4.1.1.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası.....	84
4.1.1.41. Bankacı Rasim Bey.....	85
4.1.1.42. İşin Bitti	86
4.1.1.43. Ev Ona Yakıştı.....	87
4.1.1.44. İki Ana İki Kız	88
4.1.1.45. Pazarlık	89
4.1.1.46. Sabuncu Osman Ağa.....	90
4.1.1.47. Hasan Kâhya Hastalandı	91
4.1.1.48. Karısının Kocası	92
4.1.1.49. Uğursuzluk.....	93
4.1.1.50. Kivi	94
4.2. Yorum	95
4.2.1. Söz Varlığı.....	95
4.2.1.1. Kelime Sıklığı	95
4.2.1.1.1. Güzel Bir Ölüm	96
4.2.1.1.2. Şu Soyadı Konusu	99
4.2.1.1.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi.....	102
4.2.1.1.4. Aptal Memiş.....	105
4.2.1.1.5. Terbiyesi En Güç Hayvan	108
4.2.1.1.6. Hırsız Polis	111
4.2.1.1.7. Bir Haydut Kuş	113
4.2.1.1.8. Bizim Nesibe	116
4.2.1.1.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	120
4.2.1.1.10. Anasız Çocuk	124
4.2.1.1.11. Bir Çocuğun Hikâyesi	126
4.2.1.1.12. Gödeli Mehmet.....	132

4.2.1.1.13. Baba Halil.....	136
4.2.1.1.14. Mesut Bacı	140
4.2.1.1.15. Aynadaki Yaşlı Adam	142
4.2.1.1.16. Bir Baba Oğul	144
4.2.1.1.17. Başarılar	148
4.2.1.1.18. Tipide Yolculuk	151
4.2.1.1.19. Dışı Başka İçi Başka	154
4.2.1.1.20. İlaç İçirmek İçin	159
4.2.1.1.21. İkisinin Arasında	161
4.2.1.1.22. Eyüpsultan Yolcusu	165
4.2.1.1.23. Vakitsiz Bir Ezan	169
4.2.1.1.24. İhtiyar Çilingir.....	171
4.2.1.1.25. Hacı İzzet Paşa	173
4.2.1.1.26. Hacı Dedemin Evi	175
4.2.1.1.27. Bekir Usta.....	179
4.2.1.1.28. Çocukluk	183
4.2.1.1.29. O Yıllarda.....	187
4.2.1.1.30. Çocuklara Hikâye.....	191
4.2.1.1.31. Rûya Nasıl Çıktı.....	196
4.2.1.1.32. Ana - Baba.....	199
4.2.1.1.33. Hasta.....	202
4.2.1.1.34. Mendil Altında	205
4.2.1.1.35. Gül Hanım'ın Annesi	207
4.2.1.1.36. Celile	210
4.2.1.1.37. Bebekler	216
4.2.1.1.38. Amcaoğulları.....	218
4.2.1.1.39. Müdür Yardımcımız.....	221
4.2.1.1.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	223
4.2.1.1.41. Bankacı Rasim Bey	226
4.2.1.1.42. İşin Bitti.....	228
4.2.1.1.43. Ev Ona Yakıştı	231
4.2.1.1.44. İki Ana İki Kız	235
4.2.1.1.45. Pazarlık.....	238

4.2.1.1.46. Sabuncu Osman Ağa	241
4.2.1.1.47. Hasan Kâhya Hastalandı	244
4.2.1.1.48. Karısının Kocası	246
4.2.1.1.49. Uğursuzluk	250
4.2.1.1.50. Kivi	255
4.2.1.2. Deyimler	264
4.2.1.2.1. Güzel Bir Ölüm	264
4.2.1.2.2. Şu Soyadı Konusu	264
4.2.1.2.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi	265
4.2.1.2.4. Aptal Memiş	266
4.2.1.2.5. Terbiyesi En Güç Hayvan	266
4.2.1.2.6. Hırsız-Polis	267
4.2.1.2.7. Bir Haydut Kuş	267
4.2.1.2.8. Bizim Nesibe	268
4.2.1.2.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	269
4.2.1.2.10. Anasız Çocuk	270
4.2.1.2.11. Bir Çocuğun Hikâyesi	270
4.2.1.2.12. Gödeli Mehmet	271
4.2.1.2.13. Baba Halil	272
4.2.1.2.14. Mesut Bacı	273
4.2.1.2.15. Aynadaki Yaşlı Adam	273
4.2.1.2.16. Bir Baba Oğul	273
4.2.1.2.17. Başarılar	274
4.2.1.2.18. Tipide Yolculuk	275
4.2.1.2.19. Dışı Başka İçi Başka	275
4.2.1.2.20. İlaç İçirmek İçin	276
4.2.1.2.21. İkisinin Arasında	277
4.2.1.2.22. Eyüpsultan Yolcusu	278
4.2.1.2.23. Vakitsiz Bir Ezan	278
4.2.1.2.24. İhtiyar Çilingir	278
4.2.1.2.25. Hacı İzzet Paşa	279
4.2.1.2.26. Hacı Dedemin Evi	279
4.2.1.2.27. Bekir Usta	280

4.2.1.2.28. Çocukluk	281
4.2.1.2.29. O Yıllarda.....	281
4.2.1.2.30. Çocuklara Hikâye.....	282
4.2.1.2.31. Rûya Nasıl Çıktı.....	283
4.2.1.2.32. Ana Baba.....	283
4.2.1.2.33. Hasta.....	284
4.2.1.2.34. Mendil Altında	284
4.2.1.2.35. Gül Hanım'ın Annesi	285
4.2.1.2.36. Celile	285
4.2.1.2.37. Bebekler	287
4.2.1.2.38. Amcaoğulları.....	287
4.2.1.2.39. Müdür Yardımcımız.....	288
4.2.1.2.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	288
4.2.1.2.41. Bankacı Rasim Bey	289
4.2.1.2.42. İşin Bitti.....	290
4.2.1.2.43. Ev Ona Yakıştı	290
4.2.1.2.44. İki Ana İki Kız	291
4.2.1.2.45. Pazarlık.....	291
4.2.1.2.46. Sabuncu Osman Ağa	292
4.2.1.2.47. Hasan Kâhya Hastalandı	292
4.2.1.2.48. Karısının Kocası.....	293
4.2.1.2.49. Uğursuzluk	294
4.2.1.2.50. Kivi.....	295
4.2.1.3. Atasözleri	298
4.2.1.4. İkilemeler.....	299
4.2.1.4.1. Güzel Bir Ölüm	300
4.2.1.4.2. Şu Soyadı Konusu	301
4.2.1.4.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi.....	301
4.2.1.4.4. Aptal Memiş.....	301
4.2.1.4.5. Terbiyesi En Güç Hayvan	302
4.2.1.4.6. Hırsız-Polis.....	302
4.2.1.4.7. Bir Haydut Kuş	302
4.2.1.4.8. Bizim Nesibe	303

4.2.1.4.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	303
4.2.1.4.10. Anasız Çocuk	303
4.2.1.4.11. Bir Çocuğun Hikâyesi	304
4.2.1.4.12. Gödeli Mehmet.....	304
4.2.1.4.13. Baba Halil.....	304
4.2.1.4.14. Mesut Bacı	305
4.2.1.4.15. Aynadaki Yaşlı Adam	305
4.2.1.4.16. Bir Baba Oğul	305
4.2.1.4.17. Başarılar	306
4.2.1.4.18. Tipide Yolculuk	306
4.2.1.4.19. Dışı Başka İçi Başka	306
4.2.1.4.20. İlaç İçirmek İçin	306
4.2.1.4.21. İkisinin Arasında	306
4.2.1.4.22. Eyüpsultan Yolcusu	307
4.2.1.4.23. Vakitsiz Bir Ezan	307
4.2.1.4.24. İhtiyar Çilingir.....	307
4.2.1.4.25. Hacı İzzet Paşa	308
4.2.1.4.26. Hacı Dedemin Evi.....	308
4.2.1.4.27. Bekir Usta.....	308
4.2.1.4.28. Çocukluk	308
4.2.1.4.29. O Yıllarda.....	308
4.2.1.4.30. Çocuklara Hikâye	309
4.2.1.4.31. Rûya Nasıl Çıktı	309
4.2.1.4.32. Ana Baba	309
4.2.1.4.33. Hasta.....	310
4.2.1.4.34. Mendil Altında	310
4.2.1.4.35. Gül Hanım'ın Annesi	310
4.2.1.4.36. Celile	310
4.2.1.4.37. Bebekler	311
4.2.1.4.38. Amcaoğulları.....	311
4.2.1.4.39. Müdür Yardımcımız.....	311
4.2.1.4.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	311
4.2.1.4.41. Bankacı Rasim Bey	311

4.2.1.4.42. İşin Bitti.....	312
4.2.1.4.43. Ev Ona Yakıştı	312
4.2.1.4.44. İki Ana İki Kız	312
4.2.1.4.45. Pazarlık.....	313
4.2.1.4.46. Sabuncu Osman Ağa	313
4.2.1.4.47. Hasan Kâhya Hastalandı	313
4.2.1.4.48. Karısının Kocası.....	313
4.2.1.4.49. Uğursuzluk	314
4.2.1.4.50. Kivi.....	314
4.2.1.5. Terimler	317
4.2.1.5.1. Güzel Bir Ölüm	317
4.2.1.5.2. Şu Soyadı Konusu	317
4.2.1.5.3. Küp Kırığı Pabuç Eskişi	318
4.2.1.5.4. Aptal Memiş.....	318
4.2.1.5.5. Terbiyesi En Güç Hayvan	318
4.2.1.5.6. Hırsız-Polis.....	318
4.2.1.5.7. Bir Haydut Kuş	318
4.2.1.5.8. Bizim Nesibe	319
4.2.1.5.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	319
4.2.1.5.10. Anasız Çocuk	319
4.2.1.5.11. Bir Çocuğun Hikâyesi	319
4.2.1.5.12. Gödeli Mehmet.....	320
4.2.1.5.13. Baba Halil.....	320
4.2.1.5.14. Mesut Bacı	321
4.2.1.5.15. Aynadaki Yaşlı Adam	321
4.2.1.5.16. Bir Baba Oğul	321
4.2.1.5.17. Başarılar	321
4.2.1.5.18. Tipide Yolculuk	322
4.2.1.5.19. Dışı Başka İçi Başka	322
4.2.1.5.20. İlaç İçirmek İçin	322
4.2.1.5.21. İkisinin Arasında	323
4.2.1.5.22. Eyüpsultan Yolcusu	323
4.2.1.5.23. Vakitsiz Bir Ezan	323

4.2.1.5.24. İhtiyar Çilingir.....	323
4.2.1.5.25. Hacı İzzet Paşa	324
4.2.1.5.26. Hacı Dedemin Evi	324
4.2.1.5.27. Bekir Usta.....	324
4.2.1.5.28. Çocukluk	325
4.2.1.5.29. O Yıllarda.....	325
4.2.1.5.30. Çocuklara Hikâye.....	325
4.2.1.5.31. Rûya Nasıl Çıktı.....	325
4.2.1.5.32. Ana Baba.....	326
4.2.1.5.33. Hasta.....	326
4.2.1.5.34. Mendil Altında	326
4.2.1.5.35. Gül Hanım'ın Annesi	326
4.2.1.5.36. Celile	327
4.2.1.5.37. Bebekler	327
4.2.1.5.38. Amcaoğulları.....	327
4.2.1.5.39. Müdür Yardımcımız.....	327
4.2.1.5.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	328
4.2.1.5.41. Bankacı Rasim	328
4.2.1.5.42. İşin Bitti.....	328
4.2.1.5.43. Ev Ona Yakıştı	328
4.2.1.5.44. İki Ana İki Kız	329
4.2.1.5.45. Pazarlık.....	329
4.2.1.5.46. Sabuncu Osman Ağa	329
4.2.1.5.47. Hasan Kâhya Hastalandı	329
4.2.1.5.48. Karısının Kocası.....	330
4.2.1.5.49. Uğursuzluk	330
4.2.1.5.50. Kivi.....	330
4.2.1.6. İlişki Sözler (Kalıp Sözler)	333
4.2.1.6.1. Güzel Bir Ölüm	333
4.2.1.6.2. Şu Soyadı Konusu	334
4.2.1.6.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi.....	334
4.2.1.6.4. Aptal Memiş.....	334
4.2.1.6.5. Terbiyesi En Güç Hayvan	335

4.2.1.6.6. Hırsız-Polis.....	335
4.2.1.6.7. Bir Haydut Kuş	335
4.2.1.6.8. Bizim Nesibe	335
4.2.1.6.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	336
4.2.1.6.10. Anasız Çocuk	336
4.2.1.6.11. Bir Çocuğun Hikâyesi	336
4.2.1.6.12. Gödeli Mehmet.....	336
4.2.1.6.13. Baba Halil.....	337
4.2.1.6.14. Mesut Bacı	337
4.2.1.6.15. Aynadaki Yaşlı Adam	337
4.2.1.6.16. Bir Baba Oğul	337
4.2.1.6.17. Başarılar	337
4.2.1.6.18. Tipide Yolculuk	337
4.2.1.6.19. Dışı Başka İçi Başka	338
4.2.1.6.20. İlaç İçirmek İçin	338
4.2.1.6.21. İkisinin Arasında	338
4.2.1.6.22. Eyüpsultan Yolcusu	338
4.2.1.6.23. Vakitsiz Bir Ezan	339
4.2.1.6.24. İhtiyar Çilingir.....	339
4.2.1.6.25. Hacı İzzet Paşa	339
4.2.1.6.26. Hacı Dedemin Evi	339
4.2.1.6.27. Bekir Usta.....	339
4.2.1.6.28. Çocukluk	340
4.2.1.6.29. O Yıllarda.....	340
4.2.1.6.30. Çocuklara Hikâye.....	340
4.2.1.6.31. Rûya Nasıl Çıktı	340
4.2.1.6.32. Ana Baba	341
4.2.1.6.33. Hasta.....	341
4.2.1.6.34. Mendil Altında	341
4.2.1.6.35. Gül Hanım'ın Annesi	341
4.2.1.6.36. Celile	341
4.2.1.6.37. Bebekler	342
4.2.1.6.38. Amcaoğulları.....	342

4.2.1.6.39. Müdür Yardımcımız.....	342
4.2.1.6.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	342
4.2.1.6.41. Bankacı Rasim Bey	343
4.2.1.6.42. İşin Bitti.....	343
4.2.1.6.43. Ev Ona Yakıştı	343
4.2.1.6.44. İki Ana İki Kız	343
4.2.1.6.45. Pazarlık.....	344
4.2.1.6.46. Sabuncu Osman Ağa	344
4.2.1.6.47. Hasan Kâhya Hastalandı	344
4.2.1.6.48. Karısının Kocası.....	344
4.2.1.6.49. Uğursuzluk	344
4.2.1.6.50. Kivi.....	345
4.2.1.7. Doldurma Sözler	347
4.2.1.7.1. Güzel Bir Ölüm	347
4.2.1.7.2. Şu Soyadı Konusu	347
4.2.1.7.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi.....	348
4.2.1.7.4. Aptal Memiş.....	348
4.2.1.7.5. Terbiyesi En Güç Hayvan	348
4.2.1.7.6. Hırsız-Polis.....	348
4.2.1.7.7. Bir Haydut Kuş	348
4.2.1.7.8. Bizim Nesibe	348
4.2.1.7.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	349
4.2.1.7.10. Anasız Çocuk	349
4.2.1.7.11. Bir Çocuğun Hikâyesi	349
4.2.1.7.12. Gödeli Mehmet.....	349
4.2.1.7.13. Baba Halil.....	349
4.2.1.7.14. Mesut Bacı	350
4.2.1.7.15. Aynadaki Yaşlı Adam	350
4.2.1.7.16. Bir Baba Oğul	350
4.2.1.7.17. Başarılar	350
4.2.1.7.18. Tipide Yolculuk	350
4.2.1.7.19. Dışı Başka İçi Başka	350
4.2.1.7.20. İlaç İçirmek İçin	351

4.2.1.7.21. İkisinin Arasında	351
4.2.1.7.22. Eyüpsultan Yolcusu	351
4.2.1.7.23. Vakitsiz Bir Ezan	351
4.2.1.7.24. İhtiyar Çilingir	351
4.2.1.7.25. Hacı İzzet Paşa	351
4.2.1.7.26. Hacı Dedemin Evi	352
4.2.1.7.27. Bekir Usta	352
4.2.1.7.28. Çocukluk	352
4.2.1.7.29. O Yıllarda	352
4.2.1.7.30. Çocuklara Hikâye	352
4.2.1.7.31. Rûya Nasıl Çıktı	352
4.2.1.7.32. Ana Baba	353
4.2.1.7.33. Hasta	353
4.2.1.7.34. Mendil Altında	353
4.2.1.7.35. Gül Hanım'ın Annesi	353
4.2.1.7.36. Celile	353
4.2.1.7.37. Bebekler	353
4.2.1.7.38. Amcaoğulları	354
4.2.1.7.39. Müdür Yardımcımız	354
4.2.1.7.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	354
4.2.1.7.41. Bankacı Rasim Bey	354
4.2.1.7.42. İşin Bitti	354
4.2.1.7.43. Ev Ona Yakıştı	355
4.2.1.7.44. İki Ana İki Kız	355
4.2.1.7.45. Pazarlık	355
4.2.1.7.46. Sabuncu Osman Ağa	355
4.2.1.7.47. Hasan Kâhya Hastalandı	355
4.2.1.7.48. Karısının Kocası	355
4.2.1.7.49. Uğursuzluk	356
4.2.1.7.50. Kivi	356
4.2.1.8. Çeviri Sözcükler	357
4.2.1.9. Kalıplaşmış Sözler	361
4.2.1.10. Yabancı Sözcükler	361

4.2.1.10.1. Güzel Bir Ölüm	362
4.2.1.10.2. Şu Soyadı Konusu	362
4.2.1.10.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi	362
4.2.1.10.4. Aptal Memiş	363
4.2.1.10.5. Terbiyesi En Güç Hayvan	363
4.2.1.10.6. Hırsız-Polis	363
4.2.1.10.7. Bir Haydut Kuş	363
4.2.1.10.8. Bizim Nesibe	363
4.2.1.10.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	363
4.2.1.10.10. Anasız Çocuk	364
4.2.1.10.11. Bir Çocuğun Hikâyesi	364
4.2.1.10.12. Gödeli Mehmet	364
4.2.1.10.13. Baba Halil	364
4.2.1.10.14. Mesut Bacı	364
4.2.1.10.15. Aynadaki Yaşlı Adam	365
4.2.1.10.16. Bir Baba Oğul	365
4.2.1.10.17. Başarılar	365
4.2.1.10.18. Tipide Yolculuk	365
4.2.1.10.19. Dışı Başka İçi Başka	365
4.2.1.10.20. İlaç İçirmek İçin	366
4.2.1.10.21. İkisinin Arasında	366
4.2.1.10.22. Eyüpsultan Yolcusu	366
4.2.1.10.23. Vakitsiz Bir Ezan	366
4.2.1.10.24. İhtiyar Çilingir	367
4.2.1.10.25. Hacı İzzet Paşa	367
4.2.1.10.26. Hacı Dedemin Evi	367
4.2.1.10.27. Bekir Usta	367
4.2.1.10.28. Çocukluk	367
4.2.1.10.29. O Yıllarda	367
4.2.1.10.30. Çocuklara Hikâye	368
4.2.1.10.31. Rûya Nasıl Çıktı	368
4.2.1.10.32. Ana Baba	368
4.2.1.10.33. Hasta	368

4.2.1.10.34. Mendil Altında	368
4.2.1.10.35. Gül Hanım'ın Annesi	368
4.2.1.10.36. Celile	369
4.2.1.10.37. Bebekler	369
4.2.1.10.38. Amcaoğulları	369
4.2.1.10.39. Müdür Yardımcımız	369
4.2.1.10.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	370
4.2.1.10.41. Bankacı Rasim Bey	370
4.2.1.10.42. İşin Bitti	370
4.2.1.10.43. Ev Ona Yakıştı	370
4.2.1.10.44. İki Ana İki Kız	371
4.2.1.10.45. Pazarlık	371
4.2.1.10.46. Sabuncu Osman Ağa	371
4.2.1.10.47. Hasan Kâhya Hastalandı	371
4.2.1.10.48. Karısının Kocası	371
4.2.1.10.49. Uğursuzluk	372
4.2.1.10.50. Kivi	372
4.2.2. Değerler Eğitimi	376
4.2.2.1. Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar	376
4.2.2.1.1. Yaşam Sevgisi	376
4.2.2.1.2. Doğruluk ve Dürüstlük	377
4.2.2.1.3. Dayanıklılık (Azim, Sabır, Cesaret)	380
4.2.2.1.4. Yardımseverlik (Sevgi ve Acıma)	381
4.2.2.1.5. Fedakârlık	385
4.2.2.1.6. Namus ve Şeref	386
4.2.2.1.7. Aşırı İsteklerden Uzak Durma	387
4.2.2.1.8. Aşırı Kıskançlıktan Uzak Durma	390
4.2.2.1.9. Sorumluluk	391
4.2.2.2. Sosyal Hayatla İlgili Telkinler	394
4.2.2.2.1. Hürriyet ve Adalet Sevgisi	394
4.2.2.2.2. İnsan Sevgisi	396
4.2.2.2.3. Aile Sevgisi	398
4.2.2.2.4. Medeniyet Sevgisi	400

4.2.2.2.5. Bilgisizlikle Savaş.....	401
4.2.2.2.6. Saplantı ve Boş İnançlarla Mücadele.....	403
4.2.2.2.7. Yanlış Batılılaşma İle Savaş.....	404
4.2.2.2.8. Ahlâk ve İdeal	406
4.2.2.2.9. Evlilik Hayatı	409
4.2.2.2.10. Kadının Medenî Hakları.....	410
4.2.2.2.11. Çevreye Saygı	411
4.2.2.2.12. Doğa ve Hayvan Sevgisi	412
4.2.2.3. Yurt ve Millet Sevgisi	415
4.2.2.4. Din ve Tanrı Duygusu.....	415
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	422
5.1. Sonuçlar.....	422
5.2. Öneriler	428
KAYNAKÇA.....	430

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1	39
On Üç Hikâye Kitabından Seçilen Hikâyeler	39
Tablo 2	260
0-500 Aralığında Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı	260
Tablo 3	261
500-1000 Aralığında Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı	261
Tablo 4	262
1000-1500 Aralığında Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı	262
Tablo 5	263
1500 ve Üstü Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı	263
Tablo 6	296
Hikâyelerdeki Toplam Deyim Sayısı ve Farklı Deyim Sayısı	296
Tablo 7	315
Hikâyelerdeki Toplam İkileme Sayısı ve Farklı İkileme Sayısı	315
Tablo 8	330
Hikâyelerde Tespit Edilen Toplam Terimler ve En Çok Bulunan Terimler	330
Tablo 9	345
Hikâyelerde Tespit Edilen İlişki Sözler	345
Tablo 10	356
Hikâyelerde Tespit Edilen Doldurma Sözler	356
Tablo 11	372
Hikâyelerde Tespit Edilen Dilimize Henüz Yerleşmemiş Yabancı Kelimeler	372
Tablo 12	374
Hikâyelerde Tespit Edilen Söz Varlığı Ögeleri	374
Tablo 13	417
Hikâyelerde Tespit Edilen Değerlerin Kategorilerine Göre Sayısı	417

KISALTMALAR

Akt.	: Aktaran
BKÇ	: Bir Kucak Çiçek
BN	: Bizim Nesibe
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
GM	: Gödeli Mehmet
GKK	: Gönül Kaçanı Kovalar
GBY	: Güllüce Bağları Yolunda
HP	: Hava Parası
İÇ	: İhtiyar Çilingir
K	: Kelepir
MA	: Mendil Altında
MBS	: Mutlu Bir Son
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
O	: Otlakçı
S.	: Sayı
SK	: Sahan Külbastısı
Ss.	: Sayfa Sayısı
T.	: Toplam
TDK	: Türk Dil Kurumu
VÇ	: Veysel Çavuş
Vb.	: Ve benzerleri
Vd.	: Ve diğerleri
Vs.	: Vesaire
Yy.	: Yüzyıl

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Temel dil becerilerinin (okuma-yazma-konuşma-dinleme) kazanılmasında ve gelişmesinde Türkçenin eşsiz zenginliklerini barındıran edebi metinlerin önemli ölçüde rolü vardır. Türkçe öğretiminde temel dil malzemesi olarak metinler kullanılmaktadır. Etkinlikler metinlerin üzerine kurulu olarak işlenmekte ve öğrencinin temel dil becerilerini geliştirmek hedeflenmektedir. Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı'nda (MEB, 2015:4) Türkçe öğretiminin amaçları şöyle sıralanmıştır:

1. Okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmek,
2. Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarını sağlamak,
3. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, yorumlama, analiz-sentez yapma ve değerlendirme becerilerini geliştirmek,
4. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarını; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerini sağlamak,
5. Okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmalarını sağlamak,
6. Duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerini sağlamak,
7. Bilimsel, yapıcı, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kendini ifade etme, iletişim kurma, iş birliği yapma, problem çözme ve girişimcilik gibi temel becerilerini geliştirmek,
8. Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmek,
9. Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek,
10. Kitle iletişim araçlarıyla aktarılanları sorgulamalarını sağlamak,
11. Kişisel, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmelerini sağlamak,
12. Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek,
13. Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanımalarını sağlamaktır.

Türkçe öğretimi, çocuğu temel dil becerileri bakımından geliştirmenin yanında belli değerlere göre yetiştirmeyi de amaçlamaktadır. Türkçe öğretiminin genel amaçlarından altı maddesi dil becerilerine ve okuma sevgisine atıf yaparken son üç maddesi değerler eğitimiyle ilgilidir.

Türkçe dersi, metinlerle işlenen bir beceri dersi olduğundan öğrencilere okuma sevgisi kazandırmada ve öğrencilerin dil becerilerini geliştirmede edebi metinler kullanılır. “Metinler yoluyla öğrencinin dilin tadına varması, dilin -gerek ses ve kelime

gerekse söz dizimi bakımından- en güzel kullanılışlarını görerek dili en iyi şekilde edinmesi beklenir” (Çeçen ve Çiftçi, 2007:40). Türkçe öğretiminde dil becerileriyle ilgili amaçların gerçekleştirilmesi niteliksel metinlerle mümkündür. “Türkçe öğretimi genellikle yazınsal ve öğretici nitelikli metinlerle yapılır. Bu metinler öğretimin temel araçlarıdır. Türkçenin akıcılığı, yalınlığı, deyimleme ve mecaz gücü ile duygu ve düşünce zenginliğinin yansıtıldığı metinlerle gerçekleştirilen çalışma ve incelemeler, öğrencilere yaşantı zenginliği kazandırır” (Sever, 2004:8-9).

Türkçe öğretimiyle, çocuğu temel dil becerileri bakımından geliştirmenin yanında çocuğu belli değerlere göre yetiştirmek de amaçlamaktadır. Türkçe öğretiminin genel amaçlarından altı tanesi dil becerilerine ve okuma sevgisine atıf yaparken son üç maddesi değerler eğitimiyle ilgilidir. “Eğitimle ideal insanı yaratmada en önemli araç olarak edebiyat malzemelerine başvurulmuştur. Edebiyat ve edebiyat eğitimi, insanla ve insan topluluklarıyla ilgilenip uğraşma bakımından birbirini tamamlayan, birbiriyle yakından ilişkili olan iki alandır. Çünkü edebiyatın da, eğitimin de konusu insandır. İnsanoğlunun yeryüzündeki serüvenleri, doğal ve toplumsal çevresiyle ilişkileri, sağlıklı bir yaşayış özlemi, bu iki alanın ortak konusunu oluşturur” (Kavcar, 1999: 2).

Edebiyat ve edebiyat eğitiminin iki temel amacının olduğunu söyleyen Güzel, bunları şu şekilde ifade eder:

- a. Güzel sanatların bir dalı olan edebiyatı merkeze alarak, bireye, estetik bakış açısı kazandırmak; edebiyat, dil bilgisi ve yazılı-sözlü anlatım (kompozisyon) şeklindeki üç alana ait birikimden hareketle bireyin okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmek,
- b. Edebiyatı bir araç şeklinde değerlendirip bireyin eğitime katkı sağlayan temel alanlardan biri olarak kullanmak; bireyin edebiyattan yararlanarak gündelik yaşamına ait duyuş, düşünüş ve davranış şekilleri geliştirmesine yardımcı olmaktır (2006: 89).

Değer eğitiminde çocuğun ilk okulu ailesidir; çocuk anne, baba ve aile büyüklerinden dürüst olmak, yalan söylememek, çevreye saygı gibi temel bireysel - toplumsal değerleri edinir ve okul çağında ise değer aktarımı sürecine okul dahil olur. Okullarda değer aktarımı daha çok onların ilgisini çekip, uygun modelleme yapabilecekleri edebi ürünler yoluyla yapılmaktadır.

Türk çocukları, Türk toplumunun değerlerini annesinden dinlediği ninnilerle, mânilerle; babasından dinlediği destanlarla; dedesinden, ninesinden dinlediği masallarla, hikâyelerle; sokakta arkadaşları ile oynadığı çocuk oyunları, çevresindeki insanlarla konuşarak öğrenmeye başlar. Okul çağına geldiğinde Türk ve dünya klasikleri, yazılı edebî ürünler, özellikle de çocuk edebiyatı ürünleri Türk çocuğunun değerlerini oluşturmaya katkıda bulunur. (Şen, 2007: 7)

Temel dil becerilerini geliştirmede ve çocuğa maddi ve manevi değerleri aktarmada kullanılacak edebi malzemenin seçiminde çocuğa görelilik ilkesi göz önünde bulundurularak seçim yapıldığında Türkçe öğretiminin amaçları gerçekleştirilebilecektir. “Öncelikle kitabın çocuğa hitap etmesi, onu tatmin etmesi, çocuğun algılayış seviyesine uygun olması gibi bazı vasıfların bulunması gerekmektedir” (Demirdöğen, 2003:1).

“Çocuk edebiyatı ürünlerinin çocuk için anlamlı olabilmesi için öncelikle söz konusu eserlerin çocuğun ihtiyaçları dikkate alınarak kaleme alınmış olması gerekir” (Demirel, 2011:44).

Türkçe öğretiminde kullanılacak edebi ürünlerin, söz varlığı ve dilin inceliklerini göstermesi bakımından zengin olması gerekir. “Kelime hazinesinin genişliği hem anlama becerisine hem de anlatma becerisinin gelişimine katkı sağlar. Zengin kelime hazinesine sahip olmak, yalnızca sözlükten kelime ezberlemekle mümkün değildir. Önemli olan bildiği kelimeleri aynı zamanda en verimli şekilde, en uygun yerde, en etkili ve doğru bir biçimde kullanmaktır” (Çeçen, 2011: 125).

Eğitim malzemesi olarak seçilecek edebi ürünlerin çocuğun kelime hazinesine yakın bir söz varlığı içermesi çok önemlidir. Çocuk bildiği kelimeler yardımıyla yeni kelimeleri anlamlandırıp kelime hazinesini genişletecektir.

Metinler, ders kitaplarındaki ve diğer başvuru kitaplarındaki okuma materyalleridir. Çocukların kelime dağarcığını geliştirmek için bilinen kelimelerle oluşturulmuş metinlerin okutulması önemlidir. Ders kitaplarındaki metinler, öğrencilerde okuma alışkanlığı oluşturur ve anlama düzeyini geliştirir. Bu sırada öğrenciler, bilmedikleri dil bilgisi yapıları ile çeşitli kelimeleri, kelime gruplarını ve bunlardan yararlanarak yeni kelime ve kavramları öğrenirler. Öğrenciler, söz konusu kitaplarda karşılaştıkları yeni söz varlıklarının anlamlarını yavaş yavaş öğrenir, belleklerine yerleştirir ve kullanmaya başlarlar. Böylece öğrenilen kelimeler, kelime grupları yetiştiği aile ve sosyal ortamda öğrenilen söz varlıklarının önüne geçer. (Güneş, 2002: 73)

Söz varlığı denince akla sadece sözcükler gelmemelidir. Atasözleri, deyimler gibi kelime grupları da bir dilin söz varlığının en zengin kaynaklarıdır. “Söz varlığı (vocabulary) kavramı, sözcüklerini, deyimlerini, atasözlerini ve bilim, teknik, sanat, zanaat alanlarıyla ilgili olan terimleri içine alan geniş bir çerçeve oluşturur” (Aksan, 2006:75).

Türkçe öğretiminin en önemli hedefleri olan öğrencilerin temel dil becerilerini kazanıp geliştirmelerine ve milli, manevi, ahlâki değerleri edinmelerine yardımcı olacak metinlerin seçilmesi amacıyla “Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri söz varlığı ve

değerler eğitimi açısından ne düzeydedir?” sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Memduh Şevket Esendal’ın hikâyelerinin söz varlığı ve değerler eğitimi açısından yeterli olup olmadığının incelenmesidir.

Bu amaç doğrultusunda araştırma süresince aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

1. Uygulama başlangıcında Memduh Şevket Esendal’ın hikâyelerinden hangileri ortaokul düzeyindeki öğrencilerin seviyesine uygundur ?
2. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri söz varlığı bakımından ne düzeydedir?
3. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri değerler eğitimi açısından uygun mudur?
4. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri kelime sıklığı bakımından ne düzeydedir?
5. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri atasözleri ve deyimlerin kullanımı bakımından ne düzeydedir?
6. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri ikilemelerin kullanımı bakımından ne düzeydedir?
7. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri ilişki sözlerin (kalıp sözler) kullanımı bakımından ne düzeydedir?
8. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri doldurma sözlerin kullanımı bakımından ne düzeydedir?
9. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri terimlerin kullanımı bakımından ne düzeydedir?
10. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri kalıplaşmış sözlerin kullanımı bakımından ne düzeydedir?
11. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri çeviri sözcüklerin kullanımı bakımından ne düzeydedir?
12. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri dilimize henüz yerleşmemiş yabancı sözcüklerin kullanımı bakımından ne durumdadır ?

1.3. Araştırmanın Önemi

Türkçe eğitiminde kullanılan metinler seçilirken ya dil açısından değerlendirilir ya da vermek istediği mesaj açısından değerlendirilir. Her iki açıdan değerlendirilerek seçilen metinler dil becerilerinin gelişiminde ve değer aktarımında hayati bir işlevi yerine getirir. “Edebi metinler dilin en doğru, güzel ve sanatlı bir şekilde kullanıldığı ürünlerdir. İyi bir eser anlatmak istediğini alıcıya olduğu gibi iletebilen; alıcıya vermek istemediği bir mesajın ona ulaşmasına fırsat vermeyen bir yapıda olmalıdır. Gerek yazılı gerekse sözlü bir metnin mükemmelliği, dolayısıyla takdire değer görülmesi, metin aracılığıyla verilme istenen mesajın anlamını taşıyabilecek dilin en iyi biçimde kullanılmış olmasıyla mümkündür” (Çeçen, 2011:121).

Türkçe dersi öğretim programında (MEB, 2015:10) ders kitaplarında kullanılması tavsiye edilen metinler içerisinde Memduh Şevket Esendal’ın hikâyelerinden birkaçı önerilmiştir. Yazarın edebiyatta hikâyeleriyle tanındığı bir gerçektir ve üç yüzün üzerinde hikâyesi olduğu dikkate alınırca Türkçe öğretiminde kullanılabilir çok daha fazla hikâyesi olduğu düşünülmektedir. “300’ü aşan hikâye, Esendal’ın Türk hikâyeciliğindeki yeri ve önemi hakkında belli bir fikir sahibi olmak için yeterlidir. Yine bu sayı, Memduh Şevket Esendal’ın bütün gücünü hikâye türü üzerinde yoğunlaştırmış bir hikâyeci olduğu gerçeğini vurgular” (Çetişli, 2011:45).

Edebiyatçılar ve eserleri üzerinde yapılan araştırmalar genel olarak edebi çerçevede ya da dil bilim çerçevesinde yürütülmüştür. Edebi eserlerimizin Türkçe öğretimi açısından uygunluğunu söz varlığı ve değerler bağlamında inceleyen çok az çalışma mevcuttur. Türkçe öğretimi açısından uygunluğu belirlenen metinlerin Türkçe derslerinde kullanımının çocuklara çok yönlü fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Özkan da çocuklar için yazılmış kitapların yararları üzerinde durmuştur:

Çocuğun dinlenmesine ve bilgilenmesine yardımcı olur, ona canlılık kazandırır, günlük yaşam etkinliklerine katılmasını sağlar, sıkıntı verici nedensiz kaygılardan uzaklaşmasını için ona güç verir, yaşamın değişik yönlerini öğrenmesinde, çeşitli insan tiplerini tanımada, başka ülke ve toplumlar üzerinde bilgi edinmesine olanak sağlar, çocuğun kendini daha iyi tanımmasını ve kişiliğini geliştirmesine kılavuzluk eder, ‘iyilik, doğruluk, çalışkanlık vb’ soyut kavramları canlı örnekler aracılığıyla öğrenmesine yardım eder ve özellikle çocuğun anadilini geliştirmesine büyük ölçüde yardımcı olur. (2001:14-15)

Yapılacak araştırmanın çocuk hikâyeleri derleyen ve ders kitabı hazırlayan uzmanlara, Memduh Şevket Esendal’ın söz varlığı ve değerler eğitimi açısından uygun olan hikâyelerini kullanmalarında yardımcı olacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma,

- Üç alan uzmanının görüşü alınarak ortaokul öğrencilerinin seviyesine uygun olduğu tespit edilerek seçilen elli (50) hikâyeye sınırlıdır.
- Söz varlığı ve değerler eğitimi ana araştırma başlıklarıyla sınırlıdır.
- Araştırmanın “Söz Varlığı” başlığı “ kelime sıklığı, atasözleri, deyimler, ikilemeler, ilişki sözler (kalıp sözler), doldurma sözler, terimler, kalıplaşmış sözler, çeviri sözcükler, yabancı sözcükler” alt başlıklarıyla sınırlıdır.
- Araştırmanın kelime sıklığı bölümünde farklı kelime oranıyla toplam kelime sayısı arasında ters orantı olduğundan hikâyeler belli sayfa aralıklarına göre sınıflandırılmıştır.

1.5. Varsayımlar

- Bu çalışmada doküman incelemesine dayanan betimsel nitelikli tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin araştırmanın amacına uygun bulunduğu varsayılmıştır.
- Seçilen örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.
- Üç alan uzmanının görüşü alınarak seçilen 50 (elli) hikâyenin ortaokul öğrencilerinin düzeyine uygun olduğu varsayılmıştır.
- Araştırmanın tarafsızlığının çalışma süresince muhafaza edileceği varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Kelime Hazinesi (Söz Varlığı): “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, sözcük hazinesi, vokabüler, kelime hazinesi.” (TDK , 2005a: 1807).

Atasözü : “Atalarımızın, uzun denemelere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak düsturlaştırıp ve kalıplaşmış biçimleri bulunan kamuca benimsenmiş özsözler” (Aksoy, 1988: 37).

Deyim: “Deyimler, birden çok sözcüğün belli bir anlamı anlatmak üzere bir araya getirildiği söz ögeleridir. Ancak burada deyimleştirme adı verilen bir olguyu göz önünde tutmak gerekir. Deyimdeki sözcükler, kendi anlamları dışında, yeni bir anlamı yansıtmak üzere yan yana gelmişlerse burada deyimleştirme söz konusudur” (Aksan, 2005: 97).

İkileme: Korkmaz, İkilemelerin aralarında belli bir ses düzeni bulunan biçim ve anlamca birbiriyle ilişkili olan aynı, yakın ya da zıt anlamlı iki veya daha çok kelimenin tek bir kelime gibi anlam göstermek üzere yan yana gelmesi ile oluşturulan kelime grupları olduğunu belirtir (2003: 82).

Terim : “Her dile, fizik, matematik, felsefe ve toplumbilim gibi bilim dallarından sahne sanatlarına, mimariden kuyumculuk, marangozluk gibi zanaatlara kadar uzanan geniş bir çerçeve içinde yer alan, bu dallara ait kavramların oluşturduğu bir terim sözvarlığı bulunur” (Aksan, 2015:43).

İlişki Sözcükler: “Sözvarlığı içinde yer alan bu ögeler, bir toplumun bireyleri arasındaki ilişkiler sırasında kullanılması âdet olan birtakım sözcüklerdir” (Aksan, 2015:42).

Yerleşmemiş Yabancı Sözcükler: “...dilin ses eğilim ve kurallarına uymayan, yabancılığını hemen belli eden, Türkçedeki oksijen, lokomotif, devalüasyon gibileridir” (Aksan, 2015:37).

Çeviri Sözcükler: “Diller arasındaki alışverişlerde en geniş yer tutan ögeler, sözcüklerdir” (Aksan, 2015:46).

Doldurma Sözcükler: “Genellikle konuşulan dilde bir şeyi anımsatmak üzere zaman kazanma, söyleneni pekiştirip kesinleştirme gibi amaçlarla, konuşan kimsenin kullandığı, çoğu kez gereksiz olan sözcüklere ve anlatım kalıplarına doldurma sözler adını veriyoruz” (Aksan, 2015:209).

Çocuk Edebiyatı: “Çocuk edebiyatı, çocukların büyüme ve gelişmelerine, hayal, duygu, düşünce ve duyarlılıklarına, zevklerine, eğitilirken eğlenmelerine katkıda bulunmak amacı ile gerçekleştirilen çocuksu bir edebiyat” (Şirin, 2000: 9).

Değer : “Bir toplumun varlık, birlik ve devamının sebebi olan ve korumaya çalışılan inanışların bütünüdür. Değerler bir toplumun çoğunluğu tarafından kabul gören, istenilen, inanılan, beğenilen, davranış şekilleridir. Bunlar toplumu meydana getiren fertlerin çoğunluğu tarafından benimsenir” (Özbay, 2010: 121).

Hikâye Haritası: “Sorrell’e göre hikâye haritası yöntemi, hikâyenin parçalarının birbiriyle ilişkisini okuyucuya öğretmek ve okuyucunun dikkatini hikâyenin temel öğelerine çekmek amacıyla, hikâyenin temel öğelerinin şemalarla verilmesini içerir” (Akt. Yılmaz, M. , 2008: 215)

Anlatıcı Türleri: “Anlatıcı; masalı, efsaneyi, hikâyeyi ve romanı okuyucu/dinleyiciye aktaran varlıktır. Söz konusu eserlerin iç dünyalarında olup bitenleri, meseleleri, kahramanları, mekânları ve zaman mefhumunu tümüyle idrak eden, gören, hissedilen ve duyan anlatıcı; adeta insanî/ilahî vasıflara sahip bir bireymişçesine kendine has imkân, tercih, üslup ve dil ile okuyucuya aktarır” (Çetişli, 2004:79).

2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Bilgiler

2.1.1. Memduh Şevket Esendal'ın Yaşamı, Sanatı, Eserleri

2.1.1.1. Yaşamı

Memduh Şevket Esendal 29 Mart 1883'te Çorlu'nun (Tekirdağ) Papayani Mahallesi'nde doğdu. Memduh Şevket'in doğum tarihiyle ilgili olarak Çetişli, Memduh Şevket ile ilgili araştırma yapanların ve yazarın kendisinin doğum tarihini miladî takvime çevirirken hata yaptıklarını belirtir. "... gerek kaynaklar gerek kendisi, söz konusu tarihi miladî takvime çevirmede küçük bir hata yapmıştır. Memduh Şevket Esendal'ın doğum tarihi, 29 Mart 1883 değil, 28 Mart 1884'tür" (Çetişli, 2011:17). Ancak kaynaklarda yazarın kendi verdiği tarihin esas alındığı görülmektedir.

Meşe, on dokuzuncu yüzyılların sonlarında ve yirminci yüzyılların başlarında yaşamış yazıcılarımızdan biridir. Kendisini yakından tanıyanların söylediklerine bakarak Meşe, 1883-84 yıllarında Trakya'nın küçük şehirlerinden birinde, küçük burjuva bir aileden doğmuştur. (Esendal, 2015: 7)

Yazarın asıl adı Mustafa Memduh'tur. Annesi ilk çocuğunu kaybedince hamileliği esnasında yeni doğacak çocuğuna Peygamber'in isimlerinden birini vereceğini vaat etmesiyle Mustafa ismini ve dedesinin ismi olan Memduh'u almıştır. On sekiz yaşına doğru Mustafa ismini bırakıp babasının ismi olan Şevket'i kullanmaya başlamıştır. "Ben senin yaşında iken ismim henüz Mustafa Memduh idi. Memduh Şevket şeklini kullanmağa başladığım zaman on sekiz yaşında vardım" (Esendal, 2003:31). Soyadını ise kendisine İsmet İnönü vermiştir.

Memduh Şevket Esendal'ın babası Şevket Bey, annesi Emine Şadiye Hanım'dır. Ailenin üç erkek çocuğundan biridir. Baba soyunun ilki “Nişastacızadeler”e, ikincisi “Karakâhyalar”a dayanmaktadır. Nişastacızâdelere dayanan kolu İstanbul Edirnekapı civarında nişasta imalatıyla uğraşırlar. Karakâhya kolu ise Divan-ı Hümayûn'da kâtip iken Ağa Hüseyin Paşa'nın Vidin'e vali olarak atanması üzerine onun kâhyası olan, Çorlu'da geniş çiftliklere sahip Karakâhya İbrahim Ağa'ya dayanmaktadır. Bu iki aile Nişastacızâdelerden Ahmet Necip Fatin Bey'in Karakâhya İbrahim Ağa'nın torunu Emine Saffet Hanım'la evlenip içgüveysi olmasıyla birleşir. Bu Esendal ailesinin Kâhyabeyler olarak tanınmasına neden olmuştur. Yazar baba soyunu torunu Hüseyin Tuğrul'a yazdığı 28 Kasım 1948 tarihli mektubunda dört kuşak öteye götürebilmektedir: “Ben soyumuzdakilerin resimlerini, el yazılarını saklamaktan hoşlanırım. Bunun ne faydası var bilmiyorum. Senin, dedenin dedesi olan Ahmet Necip Fatin Bey'in bir resmini buldum, saklarım. Onun babası olan Süleyman Naili Efendi'nin, onun da babası olan Nişastacızâde Hüseyin Bey'in resimleri yok. Daha büyükbabalarımızı da bilmiyoruz” (Esendal, 2003:583). Yazarın annesi Emine Şadiye Hanım ise Yanık Hüseyin Kaptan soyundan gelmektedir. Memduh Şevket'in eşi Ayşe Faide Hanım da bu soydan gelir ve yazarın dayısının kızıdır.

Memduh Şevket Esendal'ın öğrenim hayatı belirsizliklerle doludur hangi okullarda ne kadar okuduğu, mezun olup olmadığı tam olarak belli değildir. Kendisi düzenli ve sürekli bir tahsil görmemiş, daha çok kendi kendini yetiştirmiştir. “Ben ilk mektep dahil olmak üzere hiçbir mektepten mezun değilim. Alaylıyım. Bir aralık Gedikpaşa'da Hoca Abdullah Efendi mektebine devam ettim. Küçüktüm daha...bir hafta mı, on gün mü, pek hatırlayamıyorum, az müddet devam ettim, sonra gitmedim...” (Varlık, 1952:7). Memduh Şevket, daha sonra Çorlu Rüştüyesine imtihanla girmiştir ancak ailesinin işleri dolayısıyla okulu bırakıp daha sonra yine imtihanla Edirne İdadisini kazanmıştır.

Ben rüştiyeyi bitirmedim. Sınavlara birkaç ay kala, ailemin işleri dolayısıyla okulu bıraktım, gittim. Sanki, bir aralık gelip sınavlara girecek, şهادetnamemi de alacaktım. Gelemedim. Sonra da Edirne İdadisine sınavla girdim, şهادetnameyi de almadım. Rüştiyeye de böyle girmişim. Doğrusunu isterseniz ne sınavların bir değeri vardı ne de şهادetnamelerin. (Esendal, 2009: 202)

Yazar kısa bir süreliğine İstanbul'da Mülkiye Mektebine gitmiştir, ancak bir sene sonra ailesinin maddi sıkıntıları yüzünden okulu yarıda bırakarak Çorlu'ya geri dönmüştür. Çetişli (2011:20) Memduh Şevket Esendal'ın düzensiz ve kesik eğitim almasını eti senin kemiği benim eğitim anlayışına, ailevi sorunlara ve ezberci eğitim anlayışına bağlamaktadır. Ayrıca Memduh Şevket Fransızca, Rusça ve Farsça

öğrenmiştir. “Türk tarih ve kültürünün yanında Fransız, Rus ve Fars dil ve edebiyatlarını çok iyi bilmek, onun çarpıcı yönlerinden birisidir. Elbette ki söz konusu kültür birikimini zaman ve hayat içinde kazanmıştır”(Çetişli, 2011: 20- 21).

Memduh Şevket, 1906 yılında İttihat ve Terakki Cemiyetine üye olmuştur. 1907 yılında babası Mehmet Şevket Bey’i kaybetmesi üzerine tahsilini yarıda bırakarak Çorlu’ya geri döner ve ailesinin sorumluluğunu üstlenir. Kısa bir süre sonra dayısının kızı Ayşe Faide Hanım’la evlenir. Bu evlilikten Mehmet Suat, Ahmet ve Emine isimli üç çocukları olur. İlk memuriyetine Rejide başlamıştır. 1908 yılında İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından İstanbul teftiş işlerinde görevlendirilmiştir. Bundan sonra yaşamının önemli bir kısmını burada geçirmiştir. İttihat ve Terakkinin teftiş müfettişi olarak Anadolu’yu gezmiştir. Bundan sonra hayatının sonuna kadar politikayla uğraşmıştır.

Böylece siyasî hayata ilk adımını atmış olan Memduh Şevket, ömrünün sonuna kadar bir daha bu çevreden kopamayacak; neredeyse hayatına yön veren tek faktör politika olacaktır. Ancak onun siyasî hayatı bir yığın iniş-çıkışlarla doludur. Zaman zaman hedefine yaklaşır gibi olmuş, önemli mevkilere yükselmişse de ideallerini gerçekleştirebilecek imkân ve zemini bulamamıştır. Zira o, çoğu zaman kuşkuyla bakılan, kendisinden çekinilen bir politikacı olmuş; bunun için de mümkün merteye hükümet merkezi veya idarî kademelerden uzak tutulmuştur. Elçilik görevlerinin büyük ölçüde zoraki diplomatlık sınırları içinde kaldığı inkâr edilemez. (Çetişli, 2011:22)

Birinci Dünya Savaşı’nın kaybedilmesi üzerine İttihat ve Terakki yönetimindekilerden Memduh Şevket için de tutuklanma kararı çıkarılır. Bir süre saklandıktan sonra birkaç arkadaşıyla İtalya’ya kaçar. Bir yıl kadar burada kaldıktan sonra Milli Mücadele’ye katılmak üzere Ankara’ya geçmiştir. Memduh Şevket, Mustafa Kemal Atatürk tarafından kendisine önerilen Bakû Mümessilliği görevini kabul etmiştir. Bu görev 1920’de başlamış, Rusların Azerbaycan Cumhuriyeti’ni lağvetmesiyle 31 Mart 1924’te sona ermiştir. Bu görevi, Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk dış temsilciliğini yürütmüş olması sebebiyle çok önemlidir.

Bakû Mümessilliği görevinin bitmesi üzerine İstanbul’a dönüp çeşitli okullarda öğretmenlik yapmıştır. “Rusların işgaliyle oradaki görevi bitmiş, İstanbul’a dönmüştür. İstanbul Erkek Lisesi tarih öğretmenliğine 23 Nisan 1340 (1924) tarihinde başlamış; 18 Temmuz 1924’te Galatasaray Lisesinde tarih öğretmenliğini ek görev olarak, 21 Eylül 1924’te Kabataş Lisesinde aynı görevi fahri olarak sürdürmüştür. Tahran Büyükelçiliğine atanıncaya kadar bu görevlerde bulunmuştur” (Uyguner, 1991:18). Tahran Büyükelçiliğine atanıncaya kadar geçen süre içerisinde edebi faaliyetlerini hızlandırmış, çıkardığı gazetelerde

birçok eserini yayımlamıştır. “Bu devrede arkadaşlarıyla Meslek ve Halk gazetelerini çıkarır. Hikâyeleri ve Miras adlı romanı Meslek’te yayımlanır” (Çiftçi, 2006:20).

Atatürk’e karşı İzmir’de düzenlenen suikasta Memduh Şevket’in İttihat ve Terakkiden birçok yakın arkadaşının adı karışmıştır. Bundan dolayı onun hakkında da şüphe duyulmuş, ancak suikastla ilgisi olmadığı anlaşılmıştır. Ardından Tahran Büyükelçiliğine gönderilmiştir. 6 Ekim 1925’te başlayan bu görevi onun ikinci yurt dışı görevidir. Bununla ilgili olarak kendisi anılarında şu ifadelerle yer vermektedir: “Tahran’a öğleden sonra gelmiş idim. İlk manzara bende hiçbir yabancılik hissi uyandırmadı. Yalnız, bizim sefaret binası biraz acayip geldi. Biraz medreseye benzer bir hali var. Pencereleri biraz basık, kapıları ufak ve bir sıra odalardan mürekkep bir bina. Eski, biraz İrankârî bir yer” (Esental, 1999:9). Türk ordusunun Ağrı isyanı sırasında İran topraklarına girmesi üzerine duyduğu rahatsızlıktan dolayı görevden affını ister ve 31 Ağustos 1930’da görevinden ayrılır. Tahran Büyükelçiliği yaptığı yıllarda da boş durmamış politik çalışmalarının yanında sanatsal çalışmalarını da sürdürmüştür. “Esental, Tahran Büyükelçiliği süresince önemli hizmetlerde bulunmuştur. Yaptığı olumlu işler, orada işe başladığı sıralarda tutmaya başladığı günlüğünde ayrıntılı olarak yer almıştır. Bu arada öyküler de yazmıştır. Yine bu sıralarda Tahran’da resim yaptığı da anlaşılmaktadır” (Uyguner, 1991:19). Bu görevinden ayrılıp yurda döndükten sonra 4 Nisan 1931’de Elazığ milletvekili seçilir. 10 Haziran 1933’te ise Kâbil Büyükelçiliğine atanmıştır. Bu görevini sekiz yıl boyunca sürdürmüştür. 31 Ekim 1941’de Kâbil’deki görevinden ayrılmıştır. Yurt dışı görevinde geçen on yedi yıllı ona edebi anlamda birçok katkı sağlamıştır.

Hariciyenin, yazarın sanatı açısından hem menfi hem de müspet yönde birtakım tesirlere sahip olduğu muhakkaktır...Bir başka müspet tesir; Rusça ve Farsça’ya; bu dillerin edebiyat ve kültürlerini öğrenme imkânı sağlamış olmasıdır. Özellikle Çehov’u tanımış olmak, sanatı için bir dönüm noktası teşkil ettiği kadar, Türk hikâyesinin Maupassant tarzından Çehov tarzına yönelmesine imkân verecek olan hikâyelerine zemin hazırlamıştır. (Çetişli, 2011:29)

Elçilik görevini bıraktıktan sonra aktif siyasete yeniden girer. 1 Kasım 1941’de Bilecik Mebusu olarak meclise girer ve İkinci Meclis Dönemi’nin 1950’ye kadar kesintisiz sürdüğü süre boyunca milletvekilliğini sürdürür. Meclise girdiğinin altıncı ayında İçişleri Bakanlığı teklif edilir, ancak bu teklifi kabul etmez. CHP Genel Sekreteri Dr. Fikri Tuzer’in İçişleri Bakanlığına atanması üzerine 7 Mayıs 1942’de CHP Sekreterliğine getirilir. Memduh Şevket Esental Sekreterlik görevinde istediklerini tam anlamıyla gerçekleştirememiştir.

Memduh Şevket Esental, bütün gayretlerine rağmen, genel sekreterliğinde de arzuladığı ve kafasında planladığı işleri tam manasıyla gerçekleştiremez. Daha önceki yıllarda

olduğu gibi rahat çalışma imkânı bulamaz. Hâlâ eski İttihatçı gözü ile bakılmakta, jurnal edilmekte ve istediği gibi hareket etmesine izin verilmemektedir. İkinci Dünya Savaşı'nın getirdiği sıkıntıların ülkedeki tahribi bir türlü önlenemez ve bu durum en geniş bir biçimde iç politikaya yansır. Bir tarafta Demokrat Parti hâdisesi, diğer tarafta parti içi muhalefet, CHP'yi sarsmaktadır. (Çetişli, 2011:32)

1945 Haziran'ındaki Toprak Reformu Kanunu'nun Memduh Şevket'in istediği şekilde çıkmaması üzerine yazar sağlık sorunlarını öne sürerek sekreterlikten istifa eder. Ülkenin genel siyasetiyle ilgili görüşlerini oğlu Suat Esendal'a yazdığı 29 Mayıs 1946 tarihli mektubunda şöyle ifade etmektedir: "Siyasi işler benim görüşümle, çok iyi değil! İstanbul'da şişirdikleri kadar da kötü değil. Yazık ki benim görüşlerim doğru çıkıyor. İki tarafta işi sert tutmağa doğru gidiyorlar... İş böyle giderse Atatürk'ün kurtarıcı ana partisi de vasıflarını kaybederek adi bir politika partisi olacaktır" (Esendal, 2003:558). 1950'deki seçimlerle birlikte ünlü yazarın milletvekilliği de biter. Artık siyasetten emekli olup Ankara'da çocukları, torunlarıyla vakit geçirmeyi tercih eder.

Memduh Şevket, 1952 yılı, 16-17 Mayıs gecesi hayata gözlerini yumar. Ölümünden üç gün önce bir beyin kanaması geçirip yatağa düşmüştür. "Naşı, 17 Mayıs günü Hacıbayram Camii'nde öğleyin kılınan cenaze namazından sonra top arabasına konan Esendal, yağmur altında Asrî Mezarlık'a gömülür" (Çetişli, 2011:35).

2.1.1.2. Sanatı

Memduh Şevket Esendal, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'na hikâyeciliği ile damgasını vurmuş bir yazardır. Onun yazdığı hikâyeler okurları tarafından çok sevilmiş, edebiyatımıza yeni bir anlayış getirmiştir. "Edebiyatçılarımızın pek çoğunda hikâye romana geçişte bir basamak olarak görülmüşken Esendal'da hikâye türünde ısrarcılık söz konusudur. Yazarın yazın serüvenine bakıldığında 44 yıla sığdırılmış, 300'e yakın metin görülmektedir" (Aladağ, 2012: 31).

Memduh Şevket eserlerini yayımlarken çeşitli adlar kullanmıştır: "Hikâyelerini M.Ş, M.Ş.E, Mustafa Memduh, Mustafa Yalınkat, M. Oğulcuk, İstemioğlu gibi takma adlarla yayımlamıştır" (Çiftçi, 2006:21).

Memduh Şevket edebiyata ilgisinin ne zaman ve nasıl başladığıyla ilgili sorulara genellikle kendini yazın alanında küçümseyerek mütevazî cevaplar vermiştir. M. Sunullah Arısoy'un onunla yaptığı röportajında sorduğu edebiyata karşı ilk alakanın

ne zaman, nasıl uyandığı sorusuna şöyle cevap vermiştir: “Vallahi beyefendi, edebiyata karşı bende hiç alaka uyanmadı. Edebiyatı, sanatı bilmem... Alakam yok bunlarla...Edebiyatı bilmek bir iştir. Hiç mi hiç meşgul olmadım bunlarla...Usulünü, kaidesini doğru dürüst beceremem” (Varlık, 1952:5-15). Yine Arısoy’un çocukluğunda meşhur bir edebiyatçı olacağını tahmin edip etmediğiyle ilgili sorusuna şu cevabı vermiştir: “Edebiyatçı olmadığım için, meşhur hiç değilim... Hem ben çocukluğumda hekim olmak isterdim. İstedğim olmadı. O harpler, muhacirlik, yıllarca süren yoksulluk, sıkıntı, şu, bu olmadı, işte” (Varlık, 1952:5-15). Sunullah Arısoy’un sorularına verdiği cevaplar başka mülakatlarında ve çocuklarına yazdığı mektuplarda söyledikleriyle çelişir, ancak bu çelişki yazarın aşırı mütevaziliğine bağlanabilir. Halbuki çocukluk döneminden bahsettiği bir mülakatında küçük yaşlarda yazarlığa olan ilgisini şöyle anlatmıştır:

Ben Çorlu Rüştüye Mektebini bitirdiğim yıllarda, demek on dört yaşında iken bir gün benden sordu. Sen ne olacaksın, dedi. Ben anlaşılan bu işi kendimce düşünmüş ve kestirmiş olacağım ki hiç durmadan ben yazıcı olacağım, dedim. Arkasından da Mithat Efendi gibi diye ekledim. Tutacağım meslek üstüne benim babamla konuşmam işte bunu geçmez. Babam, benim bu isteğimi pek tabii bulmuş gibi, pekala öyle ise Mülkiye Mektebine girersin, dedi ve beni o mektebe yolladı. (Uyguner, 1991:24)

Memduh Şevket Esendal her ne kadar edebiyat ve edebiyat akımları ile ilgili bilgisi olmadığını iddia etse de ilk hikâyelerinde dönemin edebiyat cereyanlarını takip ettiği, edebiyatla ilgili azımsanmayacak bir kendini yetiştirmenin söz konusu olduğu görülür. “Nitekim ilk hikâyelerinin sahip olduğu özellikler, Servet-i Fünûn ve Milli Edebiyat cereyanlarından ne ölçüde haberdar olduğunu ortaya koyar. Genç yazar, sanat hayatının ilk devresinde adı geçen edebî mekteplerle ferdî arayışları arasında gidip gelmektedir” (Çetişli , 2011: 39).

Memduh Şevket ilk hikâyesi olan Veysel Çavuş’u 17 Aralık 1908 tarihli Tanin gazetesinde M.Ş. imzasıyla yayımlamıştır. 1912 yılının başında yedi hikâyesini Çığır gazetesinde yayımlamıştır. Gödeli Mehmet adlı hikâyesini 1913 yılında Halka Doğru mecmuasında, Mülâhazat Hanesi adlı hikâyesini ise 1924’te Meslek gazetesinde yayımlamıştır. 1908 ile 1924 yılları arasında toplam dokuz hikâyesini yayımlamasına rağmen bu tarihler arasında yazdığı hikâye sayısı 55’tir. Memduh Şevket hikâyelerini nasıl kaleme aldığını oğlu Ahmet Esendal’a 18 Ocak 1932 tarihinde gönderdiği mektubunda anlatmaktadır. Bu mektup onun öykü anlayışına açıklık getirecek niteliktedir:

... Ben de yazıları gayet güç ve geç yumurtlarım. Buraya geleli yirmi güne yakın oluyor. Hâlâ şu ‘Halil Bey’ hikâyesini yazıyorum. Bilmem on kere mi oldu? Yazıyorum, daha mı

ziyade? Tolstoy beni görseydi, ağzının suyu akardı. Ben iyi yazılmış bir eser nasıl olur bilirim ama, kendim yazamam ve yazamadığımı görünce baştan bir daha yazmaya çalışırım. Ben ‘İki Ziyaret’ hikâyesini en aşağı beş kere yazdım. En son yazdığımın iyi olduğuna kanaatim vardır. Ben bir kere kendi yazılarımdan birini beğenirsem dünya tenkit etse ve beğenmese para etmez! ... Bir hikâyeyi herkese okutmak ve beğendirmek olmaz bir iştir. Okuyup ağlamak isteyen bir adama, okuyup gülünecek bir hikâye beğendirilemez. Ama okuyup ağlamak isteyen adam senin de o maksatla yazdığını okuyunca ağlamalı. Ağlamazsa beceremedin demektir... Yazarlar da böyledir. Yazdığı işten kendisi de heyecan duymalı. Yoksa eser buz gibi olur. Bir de yazılan şeyin az çok kendine mahsus bir damgası olmalı. Başkalarına benzememeli. Birçoklarının gördüğü gibi bir görüş, birçoklarının yazdığı gibi bir yazış muvaffakiyet vermez. (Esental, 2003:41)

Çetişli (2011:87), Esental’ın hikâyeciliğini 1908-1920 ve 1921-1952 yılları olmak üzere iki devreye ayırmıştır. İlk devrede yazar klasik hikâye metoduna bağlı kalmış, vakayı ön planda tutmuştur. Gödeli Mehmet, İhtiyar Çilingir birinci dönem hikâyeciliğine örnektir. Birinci devre hikâyelerinde köylü, esnaf, genç memurlar, evlilik çağına gelmiş genç kızlar ve erkekler, karı koca sorunları gibi konuları sıklıkla işlemiştir. Kahramanlar ait oldukları toplum tabakasının özelliklerini göstermektedirler. İkinci devredeki hikâyelerini ise Çehov’dan etkilenerek yazmıştır. Bu hikâyelerde olaydan ziyade bir kesitin, durumun aktarımı söz konusudur. Klasik hikâyedeki olay örgüsünü artık kullanmaz bazı hikâyelerinin sonuç bölümü yoktur. Özellikle 1922 yılında yazdığı “Hasta” adlı öyküsü bu tarzın en güzel örneklerindedir. Diyaloglar artık sıklıkla yer almaktadır. İkinci devre eserlerinde kadın erkek sorunları, yöneten yönetilen ilişkisi, toplum içindeki küçük insanlar, yozlaşma, çocukluk konuları sıklıkla işlenmiştir.

Memduh Şevket eserlerinde içten, yalın, herkesin anlayabileceği bir dil kullanmıştır. “Memduh Şevket, hikâye etme sanatında başarılı bir yazarımızdır. Konuşma dilini yazı dili haline getirmeyi başarmıştır. Anı ve gözlemlerini hikâyelerine sokar. Hayattan aldığı konuları konuşur gibi, temiz bir dille, sadelik ve içtenlikle, edebiyat yapmadan doğal biçimde anlatır” (Çiftçi, 2006:23).

İsmail Çetişli (2011:26), Memduh Şevket’in Bakû Mümessillığının son iki yılında yazdığı hikâyelerin birden bire artış gösterdiğini, bunun sebebinin yazarın yazı açısından durağan olduğu dönemde Ruşçayı öğrenip Anton Çehov’u tanıdığını ve hikâye tarzını benimsedikten sonra hızla yazmaya koyulması olduğunu belirtir.

Memduh Şevket Çehov’dan etkilenerek edindiği hikâye anlayışıyla yazdığı otuz beş (35) hikâyeyi arkadaşlarıyla çıkardığı Meslek gazetesinde yayımlar. Ayrıca aynı derginin otuz sekiz (38) sayısının tamamında Miras adlı romanını parça parça yayımlar. İzmir Suikastı’ndan dolayı Meslek gazetesi kapatılır (1925) ve Esental Tahran

Büyükkelçiliğine gönderilir. Tahran Büyükkelçiliğinden ayrıldığı 1930 yılına kadar herhangi bir eser yayımlamamıştır. Tahran Büyükkelçiliğinden dönüp Kâbil Büyükkelçiliğine atandığı süre zarfında dört hikâyesini ve ikinci romanı olan Ayaşlı ile Kiracılarını (1934) yayımlar. Yazarın Kâbil görevinde geçen yedi yılı edebiyatı açısından en durağan dönemlerindedir. Bu dönemde herhangi bir eser yayımlamamıştır. Yazarın en verimli çalışma dönemi 1942-1951 tarihleri arasındadır. Birçok dergi ve gazetede hikâyelerini yayımlamış ve iki hikâye kitabı (Hikâyeler-Birinci Kitap, Hikâyeler İkinci Kitap) bastırmıştır.

Memduh Şevket'in sanat hayatında yaşadığı önemli hadiselerden biri Ayaşlı ile Kiracıları'nın CHP roman armağanı yarışmasında (1942) beşincilik almasıdır. Bu başarı onun kaleminin gücünü kabul ettirmesi açısından çok önemlidir.

Çetişli (2011:43), Memduh Şevket Esendal'ın sanat hayatı boyunca (1908-1952) seksen dokuz hikâyesini on iki gazete ve dergide, bilinmeyen yirmi hikâyesini de bastırıldığı iki hikâye kitabında yayımladığını, yazarın okuyucusuyla paylaştığı toplam hikâye sayısının yüz dokuz (109) olduğunu, ayrıca sanat hayatı boyunca Miras ve Ayaşlı ile Kiracıları adlı romanlarını yayımladığını belirtir ve yazarın kırk dört yıllık sanat hayatı için bunun hiç yeterli olmadığını ifade eder. Çünkü yazarın kaleme aldığı toplam hikâyesi üç yüzün (300) üzerindedir. Hikâyelerinin sadece üçte birini yayımlayabilmesindeki en büyük talihsizlik uzun yıllar edebi açıdan suskun kaldığı elçilik görevleridir.

Esendal'ın eserlerinin yayımlanma serüveni ölümünden günümüze kadar devam eder ve bu serüven hâlâ tamamlanmış değildir. Memduh Şevket'in eserlerini topluca yayımlama işine ilk olarak 1958 yılında Dost Yayınları'nın sahibi Salim Şengil girişmiştir. Şengil, Ayaşlı ile Kiracılarını ve Otlakçı, Mendil Altında hikâye kitaplarını yayımlamıştır, ancak bu kitaplar 1946 baskısının aynısıdır. Şengil, Esendal'ın eserlerini 1962'de tekrar yayımlama girişiminde bulunur. Bu iş için Tahir Alangu'yu görevlendirir. "Temiz Sevgiler ve Ev Ona Yakıştı" adlı hikâye kitapları yayımlanır, ancak bunlar da 1946 baskısından alınmış hikâyelerdir. Memduh Şevket Esendal'ın bütün eserlerini derleyip yayımlama girişimini son olarak Muzaffer Uyguner, Bilgi Yayınevi adına üstlenmiştir. Bu çalışmalarla beraber 1983'ten itibaren 18. cilde ulaşılmıştır.

Memduh Şevket roman ve hikâyeleri dışında diğer türlerde sayıları az da olsa yazılar yazmıştır. Kızına yazdığı mektuplarda (Esendal, 2011: 14, 91, 203), tertiplediği birkaç şiiri vardır. Kızına ve oğullarına yazdığı mektuplar daha sonra Bilgi Yayınevi

tarafından “Oğullarıma Mektuplar ve Kızıma Mektuplar” olmak üzere kitap haline getirilmiştir.

Memduh Şevket Esendal, kırk dört yıllık yazarlık hayatı boyunca Türk hikâyeciliğine devrim niteliğinde katkılarda bulunmuştur. Zamanının ve gücünün büyük kısmını hikâye türüne adanmıştır. “300’ü aşan hikâye, Esendal’ın Türk hikâyeciliğindeki yeri ve önemi hakkında belli bir fikir sahibi olmak için yeterlidir. Yine bu sayı, Memduh Şevket Esendal’ın bütün gücünü hikâye türü üzerinde yoğunlaştırmış bir hikâyeci olduğu gerçeğini vurgular” (Çetişli, 2011:45).

2.1.1.3. Eserleri

Hikâyeleri:

- Hikâyeler Birinci Kitap: Ulus Basımevi, Ank. ,1946, 1. Baskı
- Hikâyeler İkinci Kitap: Ulus Basımevi, Ank. ,1946, 1. Baskı
- Otlakçı: Dost Yayınları, Ank. ,1958, 2. Baskı ; Bilgi Yayınevi,Ank., 1983,3. Baskı
- Mendil Altında: Dost Yayınları, Ank. , 1958, 2. Baskı; Bilgi Yayınevi,Ank. , 1983, 3. Baskı
- Temiz Sevgiler: Dost Yayınları, Ank. , 1965
- Ev Ona Yakıştı: Dost Yayınları, Ank. , 1971
- Res Resouilleur, (Çev. Tahsin Saraç), İst. , 1971
- Sahan Külbastısı: Bilgi Yayınevi, Ank. 1983
- Veysel Çavuş: Bilgi Yayınevi, Ank, 1984
- Bir Kucak Çiçek: Bilgi Yayınevi, Ank, 1984
- İhtiyar Çilingir: Bilgi Yayınevi, Ank, 1984
- Hava Parası: Bilgi Yayınevi, Ank, 1984
- Bizim Nesibe: Bilgi Yayınevi, Ank, 1985
- Kelepir: Bilgi Yayınevi, Ank, 1986
- Gödeli Mehmet: Bilgi Yayınevi, Ank, 1988
- Güllüce Bağları Yolunda: Bilgi Yayınevi, Ank, 1992
- Gönül Kaçanı Kovalar: Bilgi Yayınevi, Ank, 1993

- Mutlu Bir Son: Bilgi Yayınevi, Ank, 2005
- Bir Haydut Kuş: Bilgi Yayınevi, Ank, 2005

Romanları:

- Miras: Meslek gazetesinde tefrika (15 Aralık 1924 - 1 Eylül 1925) ; Bilgi Yayınevi, Ank, 1988
- Ayaşlı ile Kiracıları: Vakit gazetesi tefrikası (12 Mart-21 Mayıs 1934); Vakit Matbaası, İst. , 1934, 1. Baskı ; Dost Yayınları, Ank. , 1957,2. Baskı; Bilgi Yayınevi, Ank, 1983, 3. Baskı
- Vassaf Bey: Bilgi Yayınevi, Ank.,1983

Diğer Eserleri:

- Tahran Anıları ve Düşsel Yazılar, Bilgi Yayınevi, Ank. , 1999
- Kızıma Mektuplar, Bilgi Yayınevi, Ank. , 2001
- Oğullarıma Mektuplar, Bilgi Yayınevi, Ank, 2003

2.1.2. Çocuk Edebiyatında Hikâye Türü

Hikâyeler, yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olayların anlatıldığı kısa olay yazıdır. “Belli bir zaman ve yerde birkaç kişinin başından geçen gerçeğe uygun bir olayı anlatan veya birtakım kimselerin karakterini çizen ve çoğu kez ancak birkaç sayfa tutan kısa yazılara hikaye denir” (Oğuzkan, 2001:98).

Hikâyeler, çocukların çevrelerini anlamlandırmalarında ve yaşamı ile ilgili sorunlarına çözüm bulmalarında onlara yardımcı olacak, yaşantı açısından zengin bir türdür.

Somutluğun en yoğun aktarıldığı ürünler olan öykü ve roman, çocuğun psikososyal, duyuşsal ve bilişsel gelişimini etkiler. Çocuk, var olduğu sosyal çevreyi, bu çevrenin somut gerçekliklerini, sorunlarını, öğelerini çoğu kez okuduğu öykülerden ve romanlardan öğrenir. Zihinsel süzgecinden geçirdiği ve kendince anlamlandırdığı ürünlerden elde ettiği çıkarımlar sonucunda değer yargıları oluşturur. Bu değer yargıları onun eleştirel bir bakış geliştirmesinde, yaşamı yorumlamasında, çözümler üretmesinde ve yaratıcı düşünmesinde destekleyicidir. Böylece salt kendi kurguladığı bir evrende yaşadığı gerçeklikleri anlamaya ve anlamlandırmaya çalışır. (Erdoğan, 2008:15)

Hikâye, çocuklar için kullanılabilir en önemli çocuk edebiyatı kaynaklarından biridir. Hikâyelerdeki olaylar ve karakterler çocuğun yetersiz olan yaşantısını zenginleştirir, onun empati kurmasını sağlar. “ Hikâye ve romanlar, çocukların sınırlı hayat tecrübelerini zenginleştirir; türlü insan tipleri üzerinde düşünmelerine imkân sağlar; gelişmekte olan değer yargılarının daha açıklık kazanmasına yardımcı olur. Böylece çocukların içinde yaşadıkları toplumsal ve kültürel ortama uymalarını büyük ölçüde kolaylaştırır” (Gürel, Temizyürek, Şahbaz, 2007:107).

Hikâyelerin Türkçe öğretiminde edebi malzemeler olarak kullanılmasının bir diğer avantajı ise hikâyeler aracılığıyla çocukları eğlendirerek değer aktarımı yapılabilmesidir. “Hikâyeler eğitici malzemeler olarak kullanılacaklarından, çocuğu eğlendirirken eğitir de. Ancak bu bilinçli hikâye yazarlarınca sağlanabilir” (Demirel, 2011:195). Yalçın ve Aytaş (2005:147) da hikâyelerin eğitici işlevinden bahsetmiştir: “Öykü, her yaşta insan için önemlidir. Ancak çocuk için vazgeçilmez bir olgudur. Bu gerçekten hareketle çocuğun öykü yoluyla eğitimini sağlamak, onlara istenilen davranışları kazandırmak en kestirme yoldur.”

Çocuklarda istendik davranış değişikliği yapmak çok zor bir iştir. Sözlü telkinler yoluyla bir değeri aktarmak hem çocuk için hem de telkin eden için zor ve genellikle sonucu başarılı olmayan bir süreçtir. Çocuğa sözle saatlerce uğraşıp veremeyeceğimiz telkinleri hikâyeler yardımıyla kolayca edindirebiliriz.

Hikâyenin bir yazılı metin olduğu düşünülürse, böylesine güçlü bir form olan hikâye hiç şüphesiz çocuğun dünyasına ulaşmada da etkin bir araç/yöntemdir. Hikâye üç-beş sayfada çocuğa bir dünya kurar ve kurduğu bu dünyada çocuğun ruhsal gelişimine katkıda bulunurken, onun heyecanlarını, coşkularını besler. Bir doğruyu, iyi hasletleri, didaktikliğe düşmeden bir oyun halinde ona sunar. Bütün bunlardan onun bir zevk ve tat almasını sağlar, hayal dünyasını geliştirir, hayata hazırlar. (Tosun, 2005:214)

Hikâyeler çocukların toplumsallaşmalarında da çok etkilidirler. Hikâyelerin çocuklara yaşattığı dolaylı yaşantılar toplumsal kuralların sezdirilmeden doğal bir şekilde verilmesini sağlar.

Çocukların okudukları metinler onlara üç düzeyde yararlı olurlar. Bunlar; bilgi sunma, bakış açısı sunma ve estetik yaşantılar sunma biçimindedir. Ancak bunlardan birincisi roman ve öykü türü yazılarda her ne denli çocuklar için yazılsalar da doğrudan hedeflenen bir yarar değildir. Roman ve öyküler duygusal yönleri ağır basan, bir sanat yapısının taşıması gereken nitelikleri taşıyan yazılar olduğu için, ilk elden bilgi sunmak gibi didaktik-öğretici hedefleri yoktur. Ancak böyle bir romana ya da öyküde büyüklerin yaşantılarından, yaşamla ilgili deneyimlerden kesitler sunabileceği için, bunları okuyan çocukların yaşam deneyimleri de ister istemez zenginleşmiş olacaktır. Böylece

çocukların, içinde buldukları topluma uyumunda yarar sağlayan bu eserler didaktik bir işlevi de yerine getirmiş olacaktırlar. (Kıbrıs, 2006:142)

Hikâyelerdeki olumlu karakterler çocuğun model almasını kolaylaştırdığı için olumlu karakterlerin bulunduğu hikâyelerin seçilmesi çok önemlidir. “Hikâye ve romanların kimi bölümlerindeki gülünç konular, çocukların neşelenmesine yardımcı olacaktır. Yerine göre edebi bir eserden çocuk kendini kahramanın yerine koyar ve ona özenir. Kahramanımız olumlu bir kahraman olduğu sürece, çocuk olumlu bir karakter kazanmaya başlar” (Ciravoğlu, 2000:78).

Öğrenciler için uygun hikâyeleri seçmek çok önemlidir. Hikâyenin uygun bir eğitim aracı olabilmesi için çocuk için anlamlı olması, onun dünyasına hitap etmesi gerekir. Çocuğun yaş ve eğitim düzeyi dikkate alınarak seçilecek hikâyelerin daha etkili olduğu görülecektir. Oğuzkan (1987: 101-102), öğrenciler için hikâye seçiminde şu ilkeleri sıralamıştır:

- a) Çocukların ilgilerine, hayat tecrübelerine ve kavrayış güçlerine uygun bir konu,
- b) Çocuk düşüncesine aykırı olmayan sade ve gerçekçi plân,
- c) Mantıklı sonuçlarla biten hareketli olaylar,
- d) Somut, doğru, fakat düşünceyi dağıtmayan ayrıntılar,
- e) Özellikleri iyi anlatılan, gerçekliğe uygunluğu bakımından hiç kuşkuyla yer vermeyen kişiler (kahramanlar),
- f) Kısa cümle ve paragraflar ile kısa bol ve canlı konuşmalara dayalı sürükleyici bir anlatım,
- g) Çocukların seviyesine uygun basit ruh çözümlenmeleri,
- h) Kabalığa kaçmamak ve yerinde olmak şartıyla güldürücü sahneler ve konuşmalar,
- i) Küçük şeylere (ayrıntılara) karşı sürekli bir ilginin uyandırılmış olması,
- j) Her durumun heyecanlı yanlarının daima belirtilmesi,
- k) Metinle ilgili güzel ve anlamlı resimler.

Öner Ciravoğlu (2000:77), hikâye seçiminde göz önünde bulundurulması gereken nitelikleri şöyle sıralamıştır:

1. Hikâyede metin, tanımda olduğu gibi kısa olmalıdır.
2. Kişiler, karakterler az sayıda ve belirlidir. Bunlar her yönüyle değil, olayı ilgilendiren yönüyle işlenir.
3. Çevre betimlemeleri süssüz ve yalın bir anlatıma sahiptir.
4. Hikâyede zaman boyutu önemli bir özelliktir. Hikâye zaman dilimi olarak kısa bir aralıkta başlayıp sona ermelidir.
5. Olay gerçek ve gerçeğe yakın ancak ilginç bir özellik içermelidir.
6. Olay akışı düzenli, iç içe geçmeden sürer.
7. Anlatım canlı, kısa cümlelerle gerçekleştirilirken, dil, genellikle “di’li geçmiş” kipinde kullanılır.
8. Konu yazarın veya kahramanın ağzından nakledilerek dikkat canlı tutulabilecek özelliktedir
9. Hikâyeye akıcılık kazandıracak konuşma, iç konuşma veya monologlar kısa, etkileyici cümlelerden oluşacak bir özellik taşıır.

Çocuk edebiyatı kuralları göz önüne alınarak seçilecek hikâyeler, Türkçe öğretiminin okuma zevkini aşılama, kelime hazinesini geliştirme; millî, manevi, ahlâki, toplumsal değerleri kazandırma genel amaçlarını gerçekleştirmek için en elverişli malzemeler olacaktır.

2.1.3. Söz Varlığı

Söz varlığı, bir dilin zenginliğini oluşturan kelimeler, kelimelerin yeni anlamlar ifade etmek için bir araya geldikleri kelime grupları, bir milletin zekâ kıvraklığının dildeki göstergesi olan deyimler ve atasözleri, ikilemeler, çeşitli alanların terimleri, ilişik sözler, doldurma sözler ve kalıplaşmış ifadeler vs. oluşan dil birlikteliğidir. Söz varlığı Türkçe sözlükte şöyle tanımlanır: “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, sözcük hazinesi, vokabüler, kelime hazinesi” (TDK, 2005a: 1807). Korkmaz (1992: 100), söz varlığını bir dilin bütün kelimeleri, bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan kelimeler toplamı olarak tanımlar. Aksan (2002:14), söz varlığını şöyle ifade etmiştir:

Bir dilin kendi öğelerinden oluşan, kimi zaman yabancı öğelerin de girdiği temel sözvarlığı, insanın organlarından ve vücut bölümlerinden başlayarak yiyecek içeceklerine, en sık kullandıkları araç- gereçlere, doğayla, tarımla ilgili konu ve olaylara, en sık gereksinme duydukları eylem ve sayı sistemine kadar uzanan bir kavramlar bütününe kapsar. Dildeki öteki sözcüklerin yanı sıra, bilim, teknik, sanat ve zanaat alanlarının kavramları olan terimler de sözvarlığı içindedir. Yine, belli bir durumu, olayı, insanların tutum ve davranışlarını belirlemek üzere birden çok sözcükle anlatım bulan deyimlerden başka, bir ulusun bilgeliğini, yaşam deneyimlerini yansıtan ve kuşaktan kuşağa aktarılan atasözleri de aynı çerçeve içindedir. Söz varlığında, insanların toplum yaşamlarında, belli bir kültürün ürünü olarak kullandıkları kalıp sözleri (ilişki sözler) ve dünya dillerinde benzerleri bulunmakla birlikte, anadilimize büyük bir anlatım gücü kazandıran ikilemeler de yine sözvarlığı içinde yer alır.

Aksan (2006a: 43-44), Türkçenin söz varlığının karakteristik özelliklerini şöyle sıralamaktadır:

1. Türkçenin yapısından gelen güçlü türetme ve birleştirme yeteneği, ona somut ve soyut, çeşitli kavramları kolaylıkla oluşturma, ayrıntılara inen bir kavramlaştırma gücü vermiştir. Bu güç, en eski kaynaklarımız olan Köktürk metinlerinden bugüne, hiç eksilmeden süregelmektedir. Bilindiği gibi Türkçe, yapı bakımından bağlantılı bir dil olarak hiç değişmeyen bir köke pek çok son ekin art eklenmesiyle çok çeşitli, ayrıntılara inebilen bir dildir.
2. Türkler, değişik toplumlarla kurdukları ilişkiler sırasında yabancı etkiye büyük ölçüde kapılarını açmış, çoğu zaman yabancı öğeleri kendi öz sözcüklerine yeğlemişlerdir. Bunun sonucunda birçok yerli ögenin kaybolup unutulup yabancılarının yerleştiği görülmüştür.

3. Kavramlaştırma sırasında Türkçe en çok somut nesnelere, doğaya dayanmakta, böylece kavramları daha canlı olarak dile getirmektedir. Türkçenin güçlü ve doğurgan yapısının yanı sıra, onu anlatım bakımından güçlü kılan bir özelliği ise, kavramlaştırma, adlandırma sırasında doğaya dayanması, soyut kavramları da somutlaştırarak dile getirmesidir.
4. Türkçede ikilemelerin kullanılışı, anlatıma güç veren bir yol olarak çok yaygındır. Bu nitelik ona, tek tek sözcüklerin yanı sıra ayrı bir “kalıplaşmış öğelerden oluşmuş söz varlığı” kazandırmıştır.
5. Daha Köktürkçe döneminde Türkçe sözcüklerin geniş bir çokanlamlılık gösterdikleri göze çarpmakta, bu durum, dilin bir yazı dili olarak çok daha eskilere uzandığına tanıklık etmektedir. Bir dilde bir sözcüğün göndergesel anlamı dışında yeni yeni kavramları anlatır duruma gelmiş olması dilcilikte çok anlamlılık terimiyle karşılanmaktadır.
6. En eski belgelerde bile eşanlamlıların sayıca çokluğu dikkati çekmekte, asıl ilginç olan, bunların bir bölümünü, birbirine anlamca çok yakın eş anlamlılar oluşturmaktadır. Bugünkü Türkiye Türkçesi eş anlamlılar açısından incelenecek olursa dilin zenginliği kendiliğinden ortaya çıkar.
7. Bugün Türkiye Türkçesi yazı dilinde unutulmuş, yitirilmiş birçok öge -başka dillerde de benzerleri görüldüğü gibi- Türkçenin değişik lehçelerinde ve bugünkü Anadolu ağzlarında yaşamlarını sürdürmektedir.

Söz varlığını sadece kelimeler ve onlardan oluşan diğer söz grupları olarak düşünmemek gerekir. Böyle bir yaklaşım dile daha çok niceliksel bir sıklık katar. Dilin kültürün taşıyıcısı olduğu düşünüldüğünde milletlerin dünya görüşü, yaşayış tarzları, kültürel motifleri ve daha birçok değeri söz varlığından tespit edilebilir. Böylece dilin söz varlığıyla ilgili gerçek niteliği daha iyi görülecektir. Aksan (1996: 7)’ a göre “Sözvarlığı, sadece bir dilde birtakım seslerin bir araya gelmesiyle kurulmuş simgeler, kodlar ya da dil bilimindeki terimiyle göstergeler olarak değil, aynı zamanda o dili konuşan toplumun kavramlar dünyası, maddi ve manevi kültürünün yansıtıcısı, dünya görüşünün bir kesiti olarak düşünülmelidir. Örneğin toplum yaşamında aile ilişkilerinin sıkı olduğu Türk dünyasında bu ilişkiler kavramlaştırılmakta, elti, görünce baldız, yenge gibi ayrı ayrı kavramlar belirlenmiş bulunmaktadır.”

Söz varlığı ile dil becerileri doğrudan ilişkilidir. Dilin söz varlığından mümkün olduğunca yararlanmak anlama ve anlatma becerilerini olumlu etkileyecektir, çünkü bu beceriler büyük oranda kelimelerle yapılır. Bir insanın anlama ve anlatma düzeyi sahip olduğu söz varlığıyla ilgilidir. “Kelime hazinesinin genişliği hem anlama becerisine hem de anlatma becerisine katkı değildir. Önemli olan bildiği kelimeyi aynı zamanda en verimli şekilde, en uygun yerde, en etkili ve doğru bir biçimde kullanmaktır” (Çeçen, 2011:125).

İlköğretim okulları, Türkçe eğitimi açısından öğrencilere, onların hayatları boyunca ihtiyaç duyacakları oranda dil eğitimini sağlamaktadır. Yeterli düzeyde dil eğitimi kavramı şöyle açıklanabilir: İlköğretim eğitimi almış bir kişi okuduklarını ve dinlediklerini tam ve doğru olarak anlayacak kadar okuma ve dinleme becerisi; duygularını , isteklerini, bilgilerini tam ve doğru olarak anlatacak kadar konuşma ve

yazma becerisi ve bunları sağlayacak düzeyde bir kelime hazinesi kazanmalıdır. (Karadağ, Kurudayıoğlu, 2010:425)

Söz varlığı düşüncelerin anlaşılmasında ve anlatılmasında doğrudan etkilidir. Zengin söz varlığına sahip olan bireyler düşüncelerini daha iyi ifade ederler ve başkalarının anlattıklarını daha rahat anlarlar. Söz varlığı aynı zamanda bir milletin değerlerinin somut taşıyıcısı olduğundan bu konuda belli bir seviyenin üstünde olmak bu değerleri edinmek anlamına gelir.

2.1.4. Değer

İnsanların bir arada yaşamaları maddi, manevi paydalar sayesinde mümkündür. Maddi paydalar hayatın beşeri faaliyetlerinde işlevini gösterirken; manevi paydalar toplumsal uzlaşmayla kabul gören ortak değerler olarak ifade edilebilir. Değer kavramı ahlâk, kültür ve etik gibi kavramlarla sıklıkla bir düşünülür. Bu kavramlarla benzerliği olmasına rağmen aralarında bariz farklılıklar vardır. Değer, Türkçe Sözlük'te (TDK, 2011: 607), bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımda sıralanan unsurların hepsi kültürün içeriğine de aittir; fakat kültür, bu değerleri gelecek nesillere taşıyacak tüm vasıtaları da kapsar. “Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin” (TDK, 2011:1558). Ahlâk ise değer kavramının manevi kısmına benzerlik gösterir. Toplumda uyulması gereken kurallar bütünü olan ahlâk, değerden biraz daha fazla davranışta kendini gösterir. “Bir toplum içinde kişilerin uymak zorunda oldukları davranış biçimleri ve kuralları, aktöre, sağıtöre” (TDK, 2011:54). Etik ise daha çok meslek alanında kullanılan bir terimdir. Aynı meslekte çalışan insanların uymak zorunda oldukları davranış biçimleridir. “Çeşitli meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken davranışlar bütünü” (TDK, 2011:829).

Değer kavramının sözlük anlamının dışında değerler eğitimi üzerinde çalışmış olan birçok araştırmacının yaptığı çeşitli tanımları vardır. Bunlardan bazıları :

“Değerler bir toplumun çoğunluğu tarafından kabul gören, inanılan ve korunmaya çalışılan davranış şekilleridir. Değerler bu nitelikleriyle milleti başka

milletlere karşı açıklayan bir bütünü oluşturur ve ‘kültür’ kavramıyla da yakından ilgilidir” (Özbay, 2002:114).

Değer, arzu edilen, arzu edilebilen şey, olaylarla ilgili insan tutumu demektir. Değerler, ideal davranış biçimleri veya hayat amaçları hakkındaki inançlarımız, davranışlarımıza yol gösteren ölçülerdir. Diğer bir tanımla, değer, bir nesneye, varlığa veya faaliyete, bireysel ve toplumsal açıdan tanınan önem ya da üstünlük demektir. (Aydın, 2010:16)

“Değerler; genelde inanılan, arzu edilen ve davranışlar için birçok ölçek olarak kullanılan olgulardır. İlk defa Znaniecki tarafından sosyal bilimlere kazandırılan değer kavramı, Latince “kıymetli olma” ya da “güçlü olmak” anlamlarına gelen “*valere*” kökünden türetilmiştir” (Bilgin, 1995: 83).

“Değer kavramını, insanın herhangi bir varlık ya da olaya bakış açısını ve verdiği önemi yansıtan, benimseme esasına dayalı, davranışlara yön verme gücüne sahip psikolojik, sosyal, ahlaki ve estetik boyutlu inanç ve kanaatler bütünü olarak tanımlamak mümkündür” (Yeşil ve Aydın, 2007: 70).

“Değerler, toplumun tarihi birikimi ile ortaya çıkan; toplumun tamamı tarafından kabul gören; toplumun varlık, birlik ve devamının sebebi olarak görülen; tasvip ve teşvik gören; korunan kabulleniş ve inanışlardır. Değerler ve normlar, kültürel kimliğin şekillenmesinde etkili olan kültür unsurlarıdır” (Tural, 1992:29).

Değerler birbirinden farklı özellikler göstermelerine rağmen birbirini tamamlayıcı olduklarından bağımsız da düşünülemez. Bir değerın olabilmesi diğer değerın edinilmesine bağlıdır. “Hoşgörü” değeri olmadan “İnsanlara saygı” değeri edinilemez. Bundan dolayı değerler üzerine yapılan çalışmalarda değerlere bütüncül bir yaklaşım vardır. Yani birbirini tamamlayan değerlerin işlenmesi söz konusudur. “Toplumsal yapıyı oluşturan ekonomi, siyaset, aile, hukuk, eğitim, din gibi temel kurumların hepsi kendisine ait değerleri de içerir. Ancak nasıl bu kurumların işleyişini birbirinden bağımsız düşünemiyorsak, değerleri de birbirinden bağımsız düşünmek mümkün değildir” (Özensel, 2003: 228).

Değerler birbirinden kesinlikle bağımsız olamazlar. Birbirlerine bağlı olarak toplumsal varlığını gösterebilir değerler. Değerler birbirinden niçin bağımsız olamaz? Çünkü insan intibakının en önemli problemlerinden biri gerek davranışlar, gerekse düşünce unsurları arasında ahenk sağlayabilmektir. İnsan böyle bir ahengi fiili olarak arar ve herhangi bir sebeple uzlaşmayan unsurları bir denge veya uyumsama haline getirir. (Güngör, 1998:76)

Schalom Schwartz ise değerlerin özelliklerini sıralamış ve bu özelliklerin tüm değerler için ortak olduğunu ifade etmiştir. Schalom Schwartz’a göre:

a- Değerler motivasyonel bir yapıya sahiptir. Değerler, insanların ulaşmak için gayret gösterdikleri arzu edilen/ edilebilen hedefleri kapsar ve bu hedefle ilgilidir.

b- Değerler, özel /spesifik hareketlerin/ davranışların ve durumların üzerinde bir kavramdır. Değerler soyut hedeflerdir. Bu soyut yapısı değerleri, genellikle özel hareketler, nesnelere veya durumlarla ilgili norm ve tutum gibi kavramlardan ayırt etmektedir.

c- Değerler, olayların, insanların, davranış biçimlerinin, hareketlerin değerlendirilmesinde ve seçilmesinde rehberlik eder. Bu durum değerleri, yol gösteren standartlar ve kriterler olarak hizmet ettiğinin de göstergesidir.

d- Değerler, bir durumun diğerine karşı göreceli önemliliğine göre düzenlenir, sıralanır. Sıralanan bu değerler örgüsü, değer önceliklerinin oluşmasını sağlar. İnsanların değer şekilleri, onları bireysel olarak tanımlayan/ ifade eden/ karakterize eden değer önceliklerinin düzenli bir sistemidir. Değerlerin bu hiyerarşik özelliği de onları normlardan ve tutumlardan ayırt edicidir. (Akt. Özkul, 2007: s. 7)

Değerler niteliklerine ve işlevlerine göre çeşitli sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu sınıflandırmalardan kimisi çok genel bir sınıflandırma iken bazıları daha ayrıntılı, özel bir sınıflandırma özelliği göstermektedir. Sınıflandırmalar arasındaki farklılıklara rağmen hemen hemen hepsi araştırmalarda kullanılabilir sınıflandırmalardır. Bunlardan biri Spanger'a aittir. Spanger değerleri altı gruba ayırmıştır:

1. Bilimsel Değer: Gerçeğe, bilgiye, muhakemeye ve eleştirel düşünceye önem verir. Bilimsel değerleri olan insan deneysel, eleştirici, akılcı ve entelektüeldir.
2. Ekonomik Değer: Finansal amaçları ve araçları kapsar. Yararlı ve pratik olana önem verir. Ekonomik değerlerin hayatta önemsenmesi gerektiğini belirtir.
3. Estetik Değer: Deneyimler, tercihler ve kabulleri kapsar. Simetri, uyum ve forma önem verir. Sanatın toplum için bir zorunluluk olduğunu düşünür.
4. Sosyal Değer: Toplumsal ve bireysel ilişkiler ve bu ilişkilerde yönelimleri kapsar. Başkalarını sevme, yardım etme ne bencil olmama esastır.
5. Politik Değer: Güç, liderlik, yetkinlik ve benzeri değerleri kapsar. Her şeyin üstünde kişisel güç, etki ve şöhret vardır. Esas olarak kuvvetle ilgilidir.
6. Dini Değerler: Dünya, evren hakkındaki genel inançlara dair değerleri kapsar. Evreni bir bütün olarak kavrar ve kendisini onun bütünlülüğüne bağlar. Din uğrunda dünyevi hazları feda eder (Akt. Yazıcı, 2007: 3).

Rokeach değerleri iki kategoriye ayırır. Ona göre arzu edilen temel değerler vardır ve bu temel değerlere ulaşmak için araç değerlere ihtiyaç duyulur. Rokeach sınıflandırması şöyledir: “Temel Değerler başarı, eşitlik gibi arzu edilen nihai değerleri içerir. Araç Değerler cesaret, sorumluluk gibi temel değerlere ulaşmada yardımcı olabilecek araç değerleri içerir” (Akt. Yazıcı, 2007:3). Diğer bir değer sınıflandırması da Schwartz'a aittir. “Schwartz değerleri, bireysel ve kültürel olmak üzere iki kategoride incelemiştir:

Bireysel düzeydeki incelemelerde değerler, kişilerin yaşamlarını yönlendirmedeki önemlerine göre ele alınırlar. Değerlerin kültürel düzeydeki incelenmesinde ise, bireysel düzeyde kişiyi yönlendiren değerler arasındaki güdül ilişkilerin kültürel düzeyde aynı özellikleri sergilememesi olasılığının bulunmasıdır” (Akt. Kağıtçıbaşı ve Kuşdil, 2000).

Bir diğer değer sınıflandırması ise Nelson'a aittir. Nelson değerleri üç gruba ayırır:

Bireysel Değerler: Bireysel değerler seçim yapmada ve satın aldığımız ürünlerde, hobilerimizde olduğu gibi diğer kişisel tercihlerimizle ilgilidir.

Grup Değerler: Grup değerleri, belirli bir grubun üyeleri tarafından paylaşılan değerlerdir. Bu grup; aile, kulüp, dini ya da politik bir grup olabilir .

Sosyal Değerler: Sosyal değerler ise adalet, saygı, farklılık, eşitlik gibi değerlerdir ve bireyin mevcut toplumsal yapı içerisinde varlığını devam ettirmesine yarar. (Akt.Yazıcı, 2007:3)

Cahit Kavcar, değerleri edebiyat yoluyla bireye ve topluma verilmek istenen davranış ve telkinler olarak görmüştür. Kavcar'a göre edebiyatın temel işlevi insanlara toplumca benimsenmiş davranışları ve düşünceleri telkin ederek onları eğitmektir. Bu edebiyatın en öncelikli görevidir. "Daha önce de belirtildiği gibi edebi eserler, hem bireysel yaşamla hem de sosyal yaşamla ilgili olarak, insanı iyiye, güzele ve doğruya yöneltme yolunda telkinlerde bulunur. İnsanları bunlar doğrultusunda eğitir" (Kavcar, 1999:21). Kavcar (1999:22), değerleri "Bireylerde gerçekleşmesi istenen davranışlar ve Sosyal hayatla ilgili telkinler" olmak üzere iki ana kategoriye ayırır. Bunların haricinde yurt ve millet sevgisi ile din ve tanrı duygusunun da işlenen önemli başlıklardan olduğunu belirtir.

Oktay Akbaş da yaptığı bir araştırmada 8. sınıf öğrencileri için öğretmen görüşleri doğrultusunda değerler belirleyip, bu değerlere öğrencilerin ulaşma düzeyini ölçen beş tane ölçek hazırlamıştır. Hazırladığı ölçeklerin başlıkları aynı zamanda onun değer sınıflandırmasını oluşturmaktadır. Sınıflandırma şöyledir:

1. Temel Değerler: Estetik, sağlıklı olmak, çevreyi korumak, temiz olmak.
2. Demokratik Değerler: Saygılı olmak, kibar olmak, hoşgörülü olmak, işbirliği yapmak.
3. Çalışma-İş Değeri: Çalışkan olmak, azimli olmak, girişimci olmak, sorumluluk sahibi olmak.
4. Bilimsel Değerler: Araştırmacı olmak, yaratıcı olmak, meraklı olmak, bilimsel olmak, eleştirel olmak.
5. Geleneksel Değerler: Ulusal güvenlik, yardımsever olmak, aile güvenliği, tutumlu olmak, güvenilir olmak, hayatın verdiklerini kabul etmek. (2004).

Yukarıda verilen değer sınıflandırmalarının haricinde bireysel değerler, toplumsal değerler, dini değerler ve millî değerler sınıflandırması da sıklıkla kullanılır.

2.1.5. Türkçe Öğretimi

Eğitim, insanın yaşamının sonuna kadar devam eden bir süreçken; öğretim eğitimin örgün eğitim kurumları aracılığıyla belli bir süre içerisinde planlı olarak yürütülmesine denir. Özbay, eğitim ve öğretim kavramlarıyla ilgili olarak şunları ifade eder:

Eğitim ve öğretim kavramları birbirine çok karıştırılan, bazen birbirlerinin yerine kullanılan iki kavramdır. Eğitim, bireyin hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. Eğitim, her yerde oluşabilir, çok boyutludur, her türlü bilgi, beceriyi kapsar ve öğrenme ve öğretimi de içine alır. Kısaca söylemek gerekirse öğretim bilgi verme, eğitim ise davranış değişikliği meydana getirmedir (2006:13).

Türkçe, toplum içerisinde sürekli olarak değişim ve gelişim içerisinde olan, nesilden nesile aktarılan, canlı bir dildir. Dil öğrenimi doğumla başlayıp yaşamın sonuna kadar devam eden bir süreçtir. Yani bireyin ana dili ile ilgili eğitim yaşantıları yaşamının sonuna kadar devam etmektedir. Türkçe eğitiminin yaygın ve örgün iki boyutu vardır. Yaygın eğitimi toplum üstlenmiştir. Örgün olan boyutunu da eğitim kurumları planlı olarak yürütmektedir. Türkçe öğretiminin planlı olarak yürütülmesi öğretim programlarıyla yapılır. Türkçe Dersi (1-8.Sınıflar) Öğretim Programı'nda Türkçe öğretiminin tanımı sayılabilecek bir amaç ifade vardır:

Türkçe Dersi (1-8.Sınıflar) Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri konuşma, dinleme, okuma ve yazma ile ilgili dil ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmeleri amacıyla hazırlanmıştır. (MEB, 2015:4)

Türkçe öğretimiyle öğrencinin yaşadığı toplumla uyumlu bir fert olabilmesi, sosyalleşmesini sağlayacak sağlıklı iletişim becerilerini kazanabilmesi, eleştirel bir anlayışa sahip olabilmesi ve toplumun benimsediği değerleri kazanabilmesi amacıyla dil ile ilgili becerileri üst düzeyde edinmesini öngörülmektedir. Türkçe öğretiminde insanları hayata hazırlamak amacıyla üst amaçlar belirlenmiştir. Türkçe öğretiminin amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin;

1. Okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmek,
2. Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarını sağlamak,
3. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, yorumlama, analiz-sentez yapma ve değerlendirme becerilerini geliştirmek,
4. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarını; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerini sağlamak,
5. Okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmalarını sağlamak,

6. Duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerini sağlamak,
7. Bilimsel, yapıcı, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kendini ifade etme, iletişim kurma, iş birliği yapma, problem çözme ve girişimcilik gibi temel becerilerini geliştirmek,
8. Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmek,
9. Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek,
10. Kitle iletişim araçlarıyla aktarılanları sorgulamalarını sağlamak,
11. Kişisel, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmelerini sağlamak,
12. Millî, manevî, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek,
13. Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanımalarını sağlamaktır (MEB, 2015:6).

Günümüzde Türkçe öğretimine anlama ve anlatma becerilerinin geliştirmesinin yanında değer aktarımı yoluyla öğrencide kalıcı davranış değişikliğini gerçekleştirme görevi de verilmiştir. Öğretimin kavramı böylelikle bilgi transferi anlamından daha geniş bir mana ihtiva etmektedir. “Türkçe öğretimi insan yaşamı için son derece önemli iki alanı geliştirmeyi amaçlayan bir beceri dersidir. Bu alanlar anlama ve anlatmadır...” (Demir, 2010:201).

“Bir anlaşma ve aktarma aracı olan dilin öğrenimi de etkili bir ana dili öğretimiyle sağlanabilir. Dil öğretiminde amaç, bireylerin ifade yeteneklerini geliştirmek, diğer insanlarla iletişimini sağlamak ve sahip olunan kültürü kuşaktan kuşağa aktarmaktır” (Özbay, 2010:130).

Türkçe öğretimi aynı zamanda ana dili öğretimi olarak da adlandırılır. Türkçe öğretimi konuşma-dinleme, okuma, yazma dil becerilerine dayalı olarak yapılır. Öğrencilerin bu becerilerde yetkinleşmesi aynı zamanda sosyal yaşantılarında da verimliliği artıracaktır. “Türkçe öğretimi, çocukları ana dili kullanmalarını ve onda en üst düzeyde yetkinleşmelerini sağlayan temel bir beceri eğitimidir. Dil dinleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere dört temel beceriye dayanır. Çocuğun çevresiyle güçlü bir iletişim yeteneği kurabilmesi, dilin bu temel becerilerinde ustalaşmasına bağlıdır” (Çelenk, Tazebay Ed. , 2008:18).

Türkçe öğretiminde temel dil becerileri ile bilişsel becerilerin birbiriyle bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Dil becerileri geliştikçe bilişsel beceriler de gelişmektedir. Dil becerileriyle bilişsel becerilerin eş değer geliştiği Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı’nda (2015:4), şöyle ifade edilmektedir:

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda Türkçe öğretimi; düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Birinci sınıftan

sekizinci sınıfa kadar kazanımların yapısı ve hiyerarşisi, öğrencilerin “konuşma ve dinleme”, “okuma”, “yazma” alanlarında temel becerileri kazanmaları ile birlikte üst düzey bilişsel becerileri geliştirecek şekilde düzenlenmiştir.

Görüldüğü üzere Türkçe öğretimi, insanları hayatta başarılı kılacak en önemli araç olan ana dili ile ilgili becerileri geliştirme, bununla beraber zihinsel süreçleri aktif hale getirme ve toplum değerlerini benimsemiş ideal insanı oluşturma sürecidir. Bu sürecin başarılı olması toplumun uyumu, refahı için olmazsa olmazdır. Ana dili öğretimi geçmiş deneyimler ve yeni yaklaşımlarla desteklendiğinde başarılı sonuçlar alınabilecektir.

2.2. İlgili Araştırmalar

Haydarlar, (2015), “İhsan Oktay Anar'ın Amat Romanı Üzerine Söz Varlığı İncelemesi” adlı yüksek lisans tezinde, İhsan Oktay Anar'ın Amat romanının söz varlığının ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle "İhsan Oktay Anar'ın hayatı ve Amat romanı" hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde, "Söz varlığı tanımı ve kapsamı" ele alınmıştır. Söz varlığının içerdiği ögeler ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır. İkinci bölümde, romandaki söz varlığı ögeleri (yabancı sözcükler, çeviri sözcükler, kalıplaşmış sözler, deyimler, atasözleri, terimler, kalıp sözler, tekrar öbekleri, argo ve küfür sözleri, lakaplar ve yerel ağız malzemesi sayılacak sözler) saptanmıştır. Romandaki söz varlığı ögeleri üzerine sözlük çalışması yapılmıştır. Yabancı ve çeviri sözcüklerin anlamları ve romanda geçtikleri cümleler de sayfa numaralarıyla birlikte verilmiştir. Üçüncü bölümde, romandaki söz varlığı ögeleri kavram alanlarına göre sınıflandırılmıştır. İnceleme sonucunda Türkçenin zengin anlatım olanaklarını yansıtan söz varlığı saptanmıştır. Saptanan bu söz varlığı ögelerinin, Türkçenin gerçek söz varlığının ortaya çıkarılmasına katkı sağlayacağı öngörülmüştür.

Morino, (2015), “Reşit Hanadan'ın Romanlarında Söz Varlığı” adlı yüksek lisans tezinde, Reşit Hanadan'ın Taş Yerinde Ağırdır, Başka Olur Rumeli'nin Harmanı ve Elveda Hüdavendigar Diyarı romanlarındaki söz varlığının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç ile söz varlığı tanımı ve kapsamı ele alınıp, söz varlığının içerdiği ögeler ayrıntılı bir biçimde açıklanmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte romanlardaki söz varlığı ögeleri (deyimler, atasözleri, yerel söyleyişler, ikilemler ve kalıp sözler) saptanmıştır. Deyimler, atasözleri, yerel söyleyişler, yabancı sözcükler

sözlük çalışması ile değerlendirilmiş, sözlükte bulunmayanlar ise cümlelerin biçimine göre anlamlandırılmıştır. Araştırmanın sonucunda Türkiye Cumhuriyeti dışında yaşayan yazarların kullanmış oldukları dil ve bu dil çerçevesinde bölge itibarıyla söz varlığı, atasözleri, deyim ve yöreye ait söyleyişlerin ortaya çıktığı görülmüştür.

Kılıç (2014), “Ahmed Rasim’in ‘Yeni Sarf Dersleri’ Adlı Eserlerinin Metin Çevirisi ve Türkçe Eğitimi Açısından İncelemesi” adlı yüksek lisans tezinde 1924 İlk Mektepler Müfredat Programı’nın, dolayısıyla Ahmed Rasim’in Yeni Sarf Dersleri adlı kitaplarında bulunan konular ve bu konuların işleniş şekli dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin seviyelerine uygunluğu açısından değerlendirilmiş, kitaplarda bulunan konulardan bazıları içerik olarak günümüz dördüncü ve beşinci sınıf müfredatlarında da bulunuyor olmakla birlikte bu konuların işleniş şeklinin günümüzden daha ağır olduğu, konuların tek düze işlendiği ve hedef yaş gurubu seviyesinin üzerinde kaldığı sonucuna varılmıştır.

Özlek (2014), “Kırk Vezir Hikâyeleri’nde Eğitici Değerler ve Söz Varlığı” adlı yüksek lisans tezinin amacı 15. yüzyılda Osmanlı Devleti sahasında mensur hikâye tarzında ve Şeyh-zâde Ahmet Mısrî tarafından kaleme alınan Kırk Vezir Hikâyeleri adlı eserde yer alan metinlerdeki eğitici değerleri tespit ederek bu değerlerin nasıl aktarıldığını tespit etmektir. Eserin içerdiği söz varlığını belirleyerek Türkçe öğretimine katkılarını, seçilen bir hikâyede kullanılan isim ve fiilleri çıkararak eserin bütününde Türkçenin nasıl kullanıldığını ortaya koymaktır. Nitel/betimsel araştırma modeline göre hazırlanan çalışmada ilk olarak Kırk Vezir Hikâyeleri’nde yer alan öyküler özetlenmiş, daha sonra epizotlarına ayrılmış ve metinlerde aktarılmak istenen iletiler belirlenmiştir. Araştırma sonucunda Kırk Vezir Hikâyeleri’nin değer öğretimi için uygun bir materyal olduğu, söz varlığı açısından zengin olup Türkçe öğretimine (dil becerilerinin geliştirilmesine) katkı sağlayacak düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Şahin (2014), “Sait Faik Abasıyanık’ın Mahalle Kahvesi İsimli Eserindeki Hikâyelerin Kelime Grupları ve Türkçe Eğitimi Bakımından Değerlendirilmesi “Bu çalışma, Sait Faik Abasıyanık’ın Mahalle Kahvesi adlı eserindeki "Mahalle Kahvesi", "Plajdaki Ayna", "Uyuz Hastalığı Arkasından Hayal", "Dört Zait" , "Hallaç", "Baba-Oğul", "Karanfiller ve Domates Suyu", "Bilmem Neden Böyle Yapıyorum", "Bir Sarhoşluk", "Kınalıada'da Bir Ev", "Süt", "Gramofon ve Yazı Makinesi", "Barometre", "İzmir'e", "Kış Akşamı", "Maşa ve Sandalye", "Bir Bahçe", "Bir İlkbahar Hikâyesi", "Sakarya Balıkçısı", "Kestaneci Dostum", "Söylendim Durdum", "Ermeni Balıkçı ile Topal Martı", "Sinağrit Baba" isimli hikâyelerindeki kelime gruplarının tahlilini ve

Türkçe eğitimi bakımından değerlendirilmesini içerir. Bu incelemede önce cümlelerin herhangi bir ögesi konumundaki kelime gruplarının tespitine çalışılmıştır. Daha sonra tespit edilen bu kelime gruplarının içerisinde varsa başka gruplar da tespit edilmiş ve ilgili başlığın altında verilmiştir. Bu çalışma sırasında Türkçedeki kelime grupları; unvan grupları, fiil grupları, tekrar grupları, isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, fiilimsi grupları olarak ele alınmıştır

Yılmaz (2014), “Ahmet B. Ercilasun'un ‘Gülнар’ Adlı Romanında Kelime Gruplarının Tespiti ve Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde kelime grupları tespit edilmeye çalışılmış ve Türkçe öğretimi açısından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Çalışmada Ahmet Bican Ercilasun'un “Gülнар” isimli romanında tespit edilen kelime gruplarının ve sonuçların Türkçenin öğretiminde yardımcı olacağı sonucuna varılmıştır.

Alagöz (2012), “Cahit Uçuk'un Masal Kitaplarında Temel Değerlerin Türkçe Eğitimine Katkısı” adlı yüksek lisans tezinde öncelikle Cahit Uçuk'un 15 masal kitabı taranmıştır. Daha sonra Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında (6, 7. Sınıflar) yer alan 20 değer içerisinde 10' u seçilmiştir. Bu seçim, Türkçe dersi öğretim programında değerler ile ilgili kazanımlar olmadığı ve dersler arası etkileşim olduğu için yapılmıştır. Böylece masallardaki değer unsurları sınıflandırılmış ve bunların Türkçe öğretimindeki önemi ortaya konmuştur.Yapılan değerlendirmeler neticesinde, incelenen 15 masal kitabında toplam 589 değer bulunmuştur. Bunlar arasında en çok dini değere yer verilmiştir.Masalların Türkçeye katkısını belirleme konusunda; Cahit Uçuk' un masal kitaplarında, deyimler, ikilemeler, yansıma sözcükler, kalıp sözcükler ve atasözleri, özellikleri ve katkıları yönüyle incelenmiş ve Türkçe eğitimine katkısı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla masallardaki sözcüklerin sıklıkları araştırılıp ortaya çıkarılmış, toplam ve farklı sözcük sayısı tespit edilmiştir.

Moğul (2012), “Mehmet Akif Ersoy'un Safahat İsimli Eserinin Türkçe Eğitimi ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi “ adlı yüksek lisans çalışmasında Mehmet Akif Ersoy'un Safahat isimli eserinin Türkçe Eğitimi ve Değerler Eğitimi açısından incelenmesi yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen 100 Temel Eser arasında yer alan Safahat'ın değerler eğitiminin evrensel kavramları da ele alınarak Türkçe dersinde kullanılabilir yönleri değerlendirilmiştir. Çalışmada, Safahat'taki metinler çözümlenerek Türkçe ve değerler eğitimiyle bütünleştirilmeye çalışılmıştır. İçerik analizi ve literatür taraması yöntemleri kullanılmış, çalışma nitel araştırma ekseninde şekillendirilerek sonuca ulaşılacak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma

evreni Safahat'taki metinler olup, bu metinler üzerinden çözümleme yapılmıştır. Metinlerarası ilişkinin kurulmasında çeşitli yazarların görüşlerine değinilmiştir. Safahat'ın Türkçe eğitimine tarihsel, teorik ve sosyal açıdan etkileri incelenmiş ve değerler eğitimin başlıkları altında birlikte ifade edilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan Türkçe Ders Programı'nda yer alan dinleme, okuma, yazma ve konuşma başlıkları, Sosyal Bilgiler Ders Programı'nda bulunmasına rağmen diğer derslerde de kullanılması mümkün olan yirmi adet değer başlığıyla beraber değerlendirilmiş ve sonuca varılmaya çalışılmıştır. Bilimsellik ve çalışkanlığın değerlerinin çok kullanıldığı görülen Safahat'ta, Türkçe Eğitimi unsurları da Milli Eğitim Bakanlığı Türkçe Ders Programı'nda yer aldığı şekliyle tespit edilmiştir.

Öz (2012), “İlköğretim Sekizinci Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde seçilen dört adet 8. sınıf Türkçe ders kitabı söz varlığı bakımından incelenmiştir. Söz konusu Türkçe ders kitaplarının söz varlığını tespit etmek amaçlanmıştır. Bu çalışmada incelenen ders kitapları Talim ve Terbiye Kurulunun 2011-2012 Eğitim - Öğretim yılında Türkçe derslerinde 8. sınıfta okutulmasını tavsiye ettiği kitaplardan dört tanesini içermektedir. Bu kitaplar Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Pasifik Yayınları, Tav Yayınları ve Koza Yayınlarıdır. Bu dört kitapta yer alan toplam 121 metnin sıklık dizinleri oluşturulmuş ve bu metinler söz varlığı açısından incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda farklı yayınevlerine ait 8. sınıf Türkçe ders kitaplarının Türkçenin söz varlığını temsil etme açısından değişiklikler gösterdiği tespit edilmiştir. Ders kitaplarının Türkçenin söz varlığını yansıtmaya ve programda hedeflenen kazanımlara uygunluk açısından daha özenli hazırlanması gerektiği vurgulanmıştır.

Acur (2011), “Reşat Nuri Güntekin'in Miskinler Tekkesi Romanının Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Miskinler Tekkesi Romanının Türkçe Eğitime Katkısı “ adlı yüksek lisans tezinde Milli Eğitim Bakanlığından tavsiyeli kitaplar arasında da bulunan Reşat Nuri Güntekin'in Miskinler Tekkesi romanındaki kelime grupları incelenmiş. Öncelikle her bir kelime grubu ile ilgili olarak araştırmacıların görüşlerine yer verildikten sonra grupların tasnifi yapılmış. Türkçe eğitimi bakımından değerlendirildiğinde gerek dili gerekse anlatım özellikleri bakımından sözcük gruplarının hepsinin kullanılmış olması eseri okuyana ayrı bir sürükleyicilik vermiş olduğu; bu çeşitlilik, akıcılık, duruluk neticesinde ilköğretim öğrencilerine hitap edebileceği düşünülen “Miskinler Tekkesi”nin çalışmada örnek olarak seçilmesinin isabetli bir karar olduğu değerlendirilmiştir. Türkçe dersi için kelime gruplarının

cümle içindeki görevlerinin kavranması bakımından hem öğretmen , hem de öğrenciler için bir yardımcı kaynak olarak da kullanılabilceği sonucuna varılmıştır.

Doğan (2011), “100 Temel Eserde 6, 7 ve 8. Sınıflar İçin Önerilen Ortak Kitaplar Üzerine Bir Araştırma“ adlı yüksek lisans tezinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencileri için tavsiye edilen 100 Temel Eser’de yer alan çocuk hikâyeleri ve romanlarının eleştirel bir gözle değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılarak 100 Temel Eserden Türkçe Dersi Öğretmen Kılavuz Kitaplarında (MEB) 6, 7 ve 8. sınıflarda ortak önerilen hikâye ve roman türünde 10 (on) eser örnekleme olarak seçilmiştir. Araştırmada verilerin analizi için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Eserler, önceden araştırmacı tarafından belirlenen ölçütler ve hikâye/roman çözümlenmeleri ışığında değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda söz konusu eserlerden beşinin (Hep O Şarkı ve Barbaros Hayrettin Geliyor, İnsan Ne ile Yaşar, Dede Korkut Hikâyeleri, Mesnevi'den Hikâyeler) çocuk edebiyatı kitaplarında yer alan biçim, içerik özelliklerine ve programda yer alan genel amaçlar ile okuma metinlerinde bulunması gereken özelliklere uygun olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Durmuş (2011), “Mevlânâ’da Eğitici Değerler ve Dil” adlı yüksek lisans tezinde Şerh-i Mesnevî’de yer alan tahkiyeye dayalı metinlerdeki iletiler tespit edilmiş ve metinlerin değer eğitimi yöntemi olarak nasıl kullanıldığını incelenmiş, metinler vasıtasıyla benimsenmesi ve sakınılması istenilen temel değerleri tespit edilmiştir. Çalışmada Mevlânâ’nın dile ve Türkçeye bakışına da kısa bir yorum getirilerek Mevlânâ’nın eserlerinde Türkçenin bir kültür dili olarak yerinin tespit edilmesine yönelik ciddi bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu vurgulanmış ve çalışmanın sonunda Şerhi Mesnevî’deki tahkiyeye dayalı metinlerin Türkçe Eğitimi’nde dört temel dil becerisi, dil bilgisi ve drama etkinlikleri ile temel evrensel ve insani değerlerin kazandırılmasında kullanılması önerilmiştir.

Salar (2011), “Reşat Nuri Güntekin'in Romanlarının Eğitim Değerleri Açısından İncelenmesi“ adlı yüksek lisans tezinde Reşat Nuri Güntekin'in romanlarının eğitim değerleri açısından incelenmesi konu edilmektedir. Çalışmada, Reşat Nuri Güntekin'in incelenen romanlarında Fertlerde Gerçekleşmesi İstenilen Davranışlar, Sosyal Hayatla İlgili Telkinler, Yurt ve Millet Sevgisi ve Din Duygusu ile ilgili telkinlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel tarama modeli ve doküman incelemesi teknikleri

kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Reşat Nuri Güntekin'in romanlarıdır. Reşat Nuri Güntekin'in 19 romanının eğitim değerleri açısından incelenmesi çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışmanın bulgular kısmında Güntekin'in romanları yapı olarak incelenmiştir. Bu kısımda Güntekin'in romanları basım tarihlerine göre sıralanmıştır. Çalışmanın yorum kısmında, eserlerdeki değerler tespit edilerek sıklık derecelerine göre sıralanmıştır. Güntekin'in romanlarında “Sosyal Hayatla İlgili Telkinler”in daha çok işlendiği görülmüştür. İncelenen romanlarda “Yardımseverlik, Sevgi ve Acıma,Okuma Sevgisi” en çok işlenen değerler olarak tespit edilmiştir.

Mocan (2011), “Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun Tarihî Romanlarındaki Değerlerin Türkçe Eğitimi Açısından İncelenmesi“ adlı yüksek lisans tezinde, Cumhuriyet dönemi Türk çocuk edebiyatının önemli isimlerinden olan Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun on sekiz tarihî romanı, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (6, 7, 8. Sınıflar) genel olarak değinilen evrensel, millî ve ahlaki/manevi değerler açısından incelenmiştir. Araştırmanın amacı, Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun tarihî romanlarında hangi evrensel, millî ve ahlaki/manevi değerlerin yer aldığı tespit edilmesi; bu değerlerin Türkçe eğitimi açısından değerlendirilmesi ve Türkçe eğitiminde değer kazandırmada roman türünün yerinin saptanması olarak belirlenmiştir. Araştırmanın yöntemi betimsel alan araştırmasıdır. Tespit edilen değerler sadece ana başlıklar hâlinde bırakılmamış, örneklerin içerdikleri anlamlar dikkate alınarak alt gruplandırmaya da gidilmiştir. Kozanoğlu'nun romanlarında yer verilen değerler Türkçe Öğretim Programı'yla karşılaştırılmış, romanlardaki değerlerle programda yer alan değerlerin uyuştukları görülmüş; Türkçe eğitiminde evrensel, millî ve ahlaki/manevi değerlerin aktarılmasında tarihî romanlardan yararlanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Mert (2009), “Türkçenin Söz Varlığı Açısından Eflatun Cem Güney'in Derleyip Yazdığı Masallar” adlı doktora tezinde Eflatun Cem Güney'in derleyip yazdığı masallardaki söz varlığı öğelerini belirleme ve Eflatun Cem Güney'in derleyip yazdığı masallar çerçevesinde sözcük dağarcığını geliştirmeye yönelik etkinlik önerileri geliştirme amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında, tarama yöntemiyle elde edilen veriler iki yönden incelenmiştir: Sonuçta Türkçenin zengin anlatım olanaklarını yansıtan ve Güney'in bireysel söz varlığını oluşturan çok sayıda atasözü, bilmece, deyim, doldurma sözcük, ikileme, ilişki söz, kalıp söz, tekerleme, yansıma sözcük, yansıma ikileme, yerel söz varlığı ögesi saptanmıştır. Bir bölümü kaynaklarda bulunmayan bu sözvarlığı öğeleri Türkçenin gerçek söz varlığının betimlenmesine yardımcı olacağı belirtilmiştir.

Mıh (2009), “ Sait Faik Abasıyanık'ın Havada Bulut Adlı Hikâye Kitabının Kelime ve Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Türkçe Eğitime Katkısı” adlı yüksek lisans tezinde dilin söz dizimi özelliklerini incelenmiş ve dil öğretimine katkısı üzerinde durulmuştur. Çalışmanın amacı Sait Faik Abasıyanık'ın kitapta yer alan on beş hikayesinden yola çıkarak kelime öbeklerinin cümlede nasıl kullanıldığını ortaya koymak ve Türkçe eğitimi açısından değerlendirmeler yapmaktır. Sait Faik Abasıyanık'ın “Havada Bulut” adlı hikâye kitabında tespit edilen kelime gruplarının çokluğu ve çeşitliliğinin Türkçe eğitiminde karşımıza çıkan kelime öbeklerinin öğretilmesi ve öğrenilmesinde öğretmen ve öğrencilere yardımcı olabilecek nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

Özden (2009), “Türkçe Kaynak Metinlerin Türkçe Öğretiminde Kullanılabilirliği” adlı doktora tezinde Türkçe kaynak metinlerin dil eğitiminde, kültür ve değerlerin çocuklara aktarılmasında kullanılma imkânının tespiti amaçlanmıştır. Türkçe kaynak metinlerden 14. yüzyıla ait mesnevî türü eserler ve bu tür eserlerin içinde yer alan kısa hikâyeler malzeme olarak belirlenmiştir. Bu yüzyıla ait başlıca eserler taranmış ve Anadolu sahasında yazılan ilk iki büyük eser Mantıku't-Tayr ve Garîb-nâme adlı mesnevîlerden metinlerin seçilmesine karar verilmiştir. Bu iki mesnevîden on dört metin seçilmiş, seçilen metinlerde kullanılan kelimelerde anlam karışıklığını önlemek için metinlerin eski yazıları da okunarak çeviri yazıları, dil içi çevirileri yapılmış, sözlükleri hazırlanmış ve nesre dönüştürülmüşlerdir. Metinler, okunabilirliklerinin anlaşılması için Türkçe eğitimi alanında çalışan uzmanlara, çocuk edebiyatı yazarlarına, Türkçe eğitimi lisans öğrencilerine ve 11-15 yaş arasındaki çocuklara okutulmuştur. Bu aşamadan sonra metinlerde bazı düzenlemeler yapılmış ve daha sonra 11-15 yaş arasındaki farklı çocuklara sunulmuştur. Çocukların metinlerle iletilen davranış, kültür, değer ve bilgileri anladıkları görülmüştür. Metinlerin psikoloji, sosyoloji, kültür değerleri ve dil eğitimi alanlarındaki yerlerinin belirlenmesi ile çalışma tamamlanmıştır. Türkçenin 14. yüzyıla ait kaynak metinlerinin çocuk edebiyatı ve dil eğitiminde kullanılabilir olduğu tespit edilmiştir.

Gökçe (2008), “Gülten Dayıoğlu'nun Çocuk Öykülerinde Değer Eğitimi ve Öykülerin Türkçeye Katkısı” adlı yüksek lisans tezinde Gülten Dayıoğlu'nun çocuklar için yazdığı öyküler hikâye haritası yöntemiyle çözümlenmiştir. Hikâyelerin çocuk eğitiminde kullanımını belirlemek için hikâyelerdeki değerler tespit edilmiştir. Türkçeye katkısının tespit edilmesi amacıyla hikâyelerin söz varlığı tespit edilmiştir. Araştırmanın

sonucunda çocukların hikâyelerin vermek istediği değerleri çok rahat algılayabileceği, söz varlıklarını geliştirebileceği tespit edilmiştir.

Kurudayıoğlu (2005), “İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma” adlı doktora tezinde ilköğretim II. kademe öğrencilerinin kelime hazinelerini tespit etmek, aynı dönem için yazılan Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin kelime hazinelerini belirlemek, öğrencilerin kelime hazineleri ile Türkçe ders kitaplarının kelime hazinelerini sınıf düzeylerine göre karşılaştırmak, aralarındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyabilmek amaçlanmıştır. Öğrencilerin kelime hazinelerinin tespit edebilmek için Türkiye genelinde yedi coğrafi bölge esas alınarak, her bölgede iki okul olmak üzere 14 ilköğretim okulunda, 6, 7 ve 8. sınıf düzeyinden toplam 1.726 öğrenciye yazalı anlatım yaptırılmış ve temel bulgular bu yazalı anlatımlardan elde edilmiştir. Türkçe ders kitaplarının kelime hazinelerini belirleyebilmek için, ilköğretim II. kademeye yönelik olarak hazırlanan Elit ve Millî Eğitim Bakanlığı Yayınlarının 6, 7, ve 8. sınıf kitapları incelenmiştir. Bulgular kitaplarda yer alan metinlerden elde edilmiştir. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre kelime sıklık ve yaygınlık listeleri ve Türkçe ders kitaplarının her sınıf düzeyinde kelime sıklık listeleri oluşturulmuş; öğrencilerin yaygın olarak kullandıkları kelimeler, ders kitaplarının sıklık listeleri ile karşılaştırılmıştır. Ders kitaplarında ve öğrencilerde ortak olarak kullanılan kelimeler ve öğrencilerin yaygın olarak kullanmalarına rağmen ders kitaplarında bulunmayan kelimeler tespit edilmiştir. 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin her sınıf düzeyinde kullandıkları kelimeler bir araya getirilerek sıklıklarına göre tekrar dizilmiştir. Bu liste (Ek-28), ders kitabı ve Türkçe öğretimine yönelik yazılı materyal hazırlayanlara ve Türkçe öğretmenlerine bir kaynak olarak önerilmiştir.

İnanç (2004), “Muzaffer İzgü’nün MEB Tavsiyeli Eserlerinin Türkçe Eğitimi Amaçlarına Uygunluğu Yönünden Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tezinde öğrencilerin dil ve kimlik kazanımında hikâye metinlerinin önemine değinilmiş, öğretmenlerin eser tavsiye ederken dikkat etmesi gereken kriterleri belirlenmiştir. Bu amaçla MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan 1990-2000 yıllarını kapsayan son on yıla ait tebliğler dergisinin tavsiyeli eğitim araçları bölümü taranmış, Muzaffer İzgü’ye ait hikâyelerin tavsiyesinde seviye bakımından problemler olduğu sonucuna varılmıştır.

Özdemir (2004), “Masalların Türkçe Eğitimindeki İşlevi ve Türkçe Ders Kitaplarındaki Yerinin İncelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde ilköğretim Türkçe ders kitaplarında yer alan masal metinleri incelenmiş ve masalların Türkçe eğitimindeki işlevi açıklanmaya çalışılmıştır. Tebliğler dergisinde yayımlanan Türkçe ders kitapları içinden 3 adet 1. sınıf, 4 adet 2.sınıf, 4 adet 3.sınıf,7 adet 4.sınıf, 3 adet 5.sınıf, 15 adet 6.sınıf, 13 adet 7. sınıf, ve 13 adet 8.sınıf olmak üzere 62 Türkçe ders kitabında yer alan 90 masal metni incelenmiştir. Masal metinleri, konuları bakımından sınıflandırılmış; Türkçe ders kitaplarında ortak kullanılan masallar belirlenmiştir. Öğrencilere kazandırılması amaçlanan masal iletileri verilmiştir. Masalların işlenişinde bulunan "dinleme- okuma-anlama ve anlatım" bölümleri ile öğrencilere kazandırılacak bilgi ve beceriler ortaya konulmuştur. Sözcük çalışmalarında verilen yeni sözcük, deyim ve masal metinlerinde kullanılan ikilemeler ele alınarak öğrencilerin sözcük dağarcığını zenginleştirmedeki fonksiyonu bulunmaya çalışılmıştır. Bu incelemelerle masalların Türkçe eğitiminde önemli bir işleve sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada kullanılacak olan model, var olan bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlayan betimsel tarama modelidir. “Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan, bilinmek istenen şeyin gözlenip belirlenebilmesidir” (Karasar, 2010: 77).

Best'e (1970) göre doğada ve toplumda var olduğu şekliyle ele alınan ilişkilerin, uygulamaların, bakış açılarının, inançların veya tutumların ne olduğunun betimlenmesi; var olan durumun önceden gerçekleşen bir olayla ilişkili olma durumunun belirlenmesi ve bu durumun şu anki şartları etkileme olasılığının kestirilmesi ile ilgili araştırmalar, tarama türü araştırmalar olarak kabul edilmektedir (Cohen, Manion ve Morrison, 2000:169).

Araştırmada öncelikli olarak çalışmanın konusu olan hikâyeler, hikâye haritası yöntemiyle analiz edilmiştir. Daha sonra hikâyelerin söz varlığı tespit edilmiştir. Son olarak da hikâyelerdeki değerler incelenmiştir.

Memduh Şevket Esendal'ın Bilgi Yayınevi tarafından yayımlanan toplam on üç (13) hikâye kitabından üç (3) alan uzmanının görüşü alınarak ortaokul düzeyindeki öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu tespit edilmiş elli (50) hikâye üzerinde inceleme yapılmıştır. Hikâyeler söz varlığı ve değerler eğitimi başlıkları altında incelenmiştir. Söz varlığı başlığı altında hikâyeler kelime sıklığı, atasözleri, deyimler, ikilemeler, ilişki sözleri (kalıp sözler), doldurma sözler, terimler, kalıplaşmış sözler, çeviri sözcükler, yabancı sözcükler alt başlıkları altında incelenmiştir. Hikâyeler, Değerler Eğitimi başlığı altında ise Bireylerde Gerçekleştirilmesi İstenilen Davranışlar, Sosyal Hayatla İlgili Telkinler, Yurt ve Millet Sevgisi, Din Duygusu alt başlıkları altında incelenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Memduh Şevket Esendal'ın Bilgi Yayınevinden çıkan on üç (13) hikâye kitabı oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise üç (3) Türkçe alan uzmanının görüşleri doğrultusunda ortaokul düzeyindeki öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak on üç (13) hikâye kitabından seçilen elli (50) hikâye oluşturmaktadır. Hikâyeler tespit edilirken içerisinde Türkçenin yapısına uygunluk göstermeyen Arapça ve Farsça terkipler, tamlamalar kullanılmamasına, açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış olmasına, ortaokul yaş grubundaki çocuklara hitap edecek konuların işlenmesine, sigara ve alkol gibi zararlı maddelerin metnin birçok yerinde aşırı şekilde kullanılmamış olmasına, istenmeyen davranışların aktarımını yapmayacak olmasına dikkat edilmiştir.

Tablo 1
On Üç Hikâye Kitabından Seçilen Hikâyeler

Hikâye Kitabı	Seçilen Hikâyeler
Bir Kucak Çiçek	Güzel Bir Ölüm Şu Soyadı Konusu Küp Kırığı Pabuç Eskisi Aptal Memiş Terbiyesi en Güç Hayvan Hırsız-Polis Bir Haydut Kuş
Bizim Nesibe	Bizim Nesibe Tuzuoğlu'nun Otçuluğu Anasız Çocuk Bir Çocuğun Hikâyesi
Gödeli Mehmet	Gödeli Mehmet Baba Halil Mesut Bacı
Gönül Kaçanı Kovalar	Aynadaki Yaşlı Adam Bir Baba Oğul
Güllüce Bağları Yolunda	Başarılar Tıpide Yolculuk
Hava Parası	Dışı Başka İçi Başka İlaç İçirmek İçin

İhtiyar Çilingir	İkisinin Arasında Eyüpsultan Yolcusu Vakitsiz Bir Ezan İhtiyar Çilingir Hacı İzzet Paşa Hacı Dedemim Evi Bekir Usta
Kelepir	Çocukluk O Yıllarda Çocuklara Hikâye
Mendil Altında	Rûya Nasıl Çıktı Ana Baba Hasta Mendil Altında Gül Hanım'ın Annesi Celile
Mutlu Bir Son	Bebekler Amcaoğulları Müdür Yardımcımız Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası Bankacı Rasim Bey
Sahan Külbastısı	Sabuncu Osman Ağa Hasan Kâhya Hastalandı Karısının Kocası Uğursuzluk
Otlakçı	İşin Bitti Ev Ona Yakıştı İki Ana İki Kız Pazarlık
Veysel Çavuş	Kivi

3.3. Verilerin Toplanması

Çalışmanın ilk ayağında ortaokul düzeyindeki öğrencilerin seviyesine uygun olduğu tespit edilen elli (50) hikâyenin söz varlığı Doğan Aksan'ın (2015: 37-46) sıraladığı söz varlığı öğeleri (atasözleri, deyimler, ikilemeler, ilişki sözleri, doldurma sözler, terimler, kalıplaşmış sözler, çeviri sözcükler, yabancı sözcükler) dikkate alınarak tespit edilmiştir ve kelime sıklığı dizelgesi oluşturulmuştur. Çalışmanın ikinci ayağında ise seçilen hikâyelerin değerler eğitimine uygunluğunu değerlendirmek amacıyla

hikâyelerdeki değerler tespit edilmiştir. Hikâyelerdeki değerlerin tespitinde ve sınıflandırılmasında Cahit Kavcar'ın "Edebiyat ve Eğitim" (1999: 22) adlı eserindeki "Bireylerde Gerçekleştirilmesi İstenilen Davranışlar, Sosyal Hayatla İlgili Telkinler, Yurt ve Millet Sevgisi, Din ve Tanrı Duygusu" değer sınıflandırması esas alınmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizi için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. "Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır" (Şimşek ve Yıldırım, 2005: 224).

Bryman'a göre betimleme üzerine yapılan vurgu, sıradan detaylara dikkat kesilmeyi içerir, günlük yaşamın yüzeysel, ıvır zıvır şeyleri, çok küçük ayrıntıları soruşturmaya değerdir çünkü bunlar özel bir bağlamda neyin olup bittiğini anlamamıza yardım ederler ve gerçekliğin diğer katmanlarına ilişkin ipucu ve işaretler sağlarlar. (Akt. Kus, 2009: 82)

Verilerin analizinde söz varlığı ve değerler eğitimi ana başlıklarındaki verilerden yararlanılmıştır ve bu verilere göre incelenen hikâyelerin söz varlığı ve değer eğitimi açısından yeterli olup olmadığı değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Bulgular

4.1.1. Hikâye Haritası

Bu bölümde hikâyelerin hikâye haritası yöntemi kullanılarak çözümlenmesi yapılmıştır. Bu yöntem kısa hikâyelerin çözümlenmesinde oldukça kullanışlı olduğundan tercih edilmiştir. Hikâyelerin tahlilinde Akyol'un (1999: 55) Thompkins'ten uyarladığı, Coşkun (2007:254-255), Gökçe ve Sis (2011:1930), tarafından da hikâye çözümlenmesinde kullanılan hikâye haritası modeli kullanılmıştır.

Coşkun (2007: 256-257), farklı bilim adamlarından (Barlett, Labov, Rumelhart, Longacre, Stein ve Glenn, Van Dijk, Hoey, Özmen ve Akyol) aktararak bir hikâyeyi oluşturan elementleri şu şekilde sıralamaktadır:

1. Dekor: Bu bölümde hikâyedeki zaman ve mekân belirtilir. Hikâyede ev, saray, hapisane, mağara, okul gibi kapalı mekânlar kullanılabildiği gibi; tarla, bahçe, yol, orman vb. açık mekânlar da kullanılabilir.
2. Kahramanların Tanıtılması: Hikâyedeki kahramanlar ana hatlarıyla tanıtılır veya alışkanlık hâlindeki durum ve etkinlikleri betimlenir. İnsanlar, hayvanlar veya diğer varlıklar hikâyeye kahramanı olabilir. Bu kahramanlardan bir tanesi ana karakter olur. Ana karakter hikâyedeki problemin oluşmasında ve çözüme kavuşturulmasında en önemli görevi üstlenir. Hikâyede ana karakter kadar etkin olmayan bununla birlikte olaylar zincirinin oluşmasına katkıda bulunan kişilere yardımcı karakter denilir.
3. Başlatıcı Olay: Hikâyedeki olaylar dizisini başlatan olaydır. Başlatıcı olay, bir doğal olay veya açlık, acı veya hastalık gibi fiziksel bir sebebe dayanan bir olay olabilir. Başlatıcı olayın ana işlevi, hikâyede çözülmesi gereken bir problemi ortaya çıkarmaktır. Başlatıcı olay, doğal bir olay (heyelan), bir içsel tepki (yalnızlık) veya dışa dönük bir davranış hareket (hizmetçinin mücevheri çalması) olabilir.
4. Problem: Hikâyedeki olayın merkezinde yer alan çatışma durumudur. Bu çatışma, başlatıcı olaydan sonra ortaya çıkar ve ana karakterin hikâyedeki diğer karakterlerle veya doğal engellerle mücadelesi şeklinde ortaya çıkabilir. Okuyucu hikâyeye boyunca problemin çözüme kavuşup kavuşmayacağını ve çözüme kavuşacaksa bunun nasıl gerçekleşeceğini merak eder.
5. Girişim: Karakterin bir hedefe ulaşmak için gösterdiği gözlenebilir eylem ifadeleridir. Girişim bölümü çoğunlukla problemin çözülmesini sağlar. Fakat bazen çözüm kahramanın girişimleri ile değil de başka bir sebebe bağlı olarak ortaya çıkabilir. Girişim hikâyenin en uzun bölümünü oluşturur. Hikâyede kahramanın birden çok girişimi olabilir.

6. Sonuç: Karakterin gerçekleştirdiği girişim ya da girişimler sonucunda hedefine ulaşmış veya ulaşmadığının veya girişimin sonunda meydana gelen kısa veya uzun vadeli değişikliğin ifade edildiği bölümdür. Sonuç bölümü karakterde olumlu veya olumsuz bir tepki oluşturur.

7. Ana fikir: Nasıl bir ders çıkarıldığını veya çıkarılması gerektiğini belirtir. Ana fikir genelde üst düzey düşünme süreçlerinin (analiz, sentez, değerlendirme) kullanılmasıyla elde edilir.

8. Tepki: Bu bölümde karakterin girişimlerinin kısa veya uzun vadeli sonuçlarına gösterdiği tepki veya ana karakterin amaca ulaşmasının hikâyede yer alan ikinci karakteri nasıl etkilediği ifade edilir. Tepki; duygusal, bilişsel veya eylemsel nitelikli olabilir.

Hikâyelerin analizinde kullanılan hikâye haritası modelindeki sekiz (8) ögeye ek olarak anlatıcı türü de eklenmiştir. Çeşitli anlatıcı kavramını şu şekilde açıklamaktadır: “Anlatıcı; masalı, efsaneyi, hikâyeyi ve romanı okuyucu/dinleyiciye aktaran varlıktır. Söz konusu eserlerin iç dünyalarında olup bitenleri, meseleleri, kahramanları, mekânları ve zaman mefhumunu tümüyle idrak eden, gören, hisseden ve duyan anlatıcı; adeta insanî/ilahî vasıflara sahip bir bireymişçesine kendine has imkân, tercih, üslup ve dil ile okuyucuya aktarır” (2004:79).

Anlatıcı türlerinden biri “Hakim (İlahi) Bakış Açılı Anlatıcı” dır. Bu anlatıcı türünde yazar kahramanlardan biri değildir, ancak kahramanların ne düşündüğünü ne duyduğunu bilir. “Olayların dışında duran anlatıcı, yaşayan değil gören konumunda olduğundan dıştan bakış açısının ortaya çıkmasına ve böylece anlatıcı ile anlatılanlar arasında bir mesafe oluşmasına sebep olur. Bu yüzden hâkim bakış açılı anlatıcının üçüncü tekil şahıs ağzıyla konuştuğu görülür. Kendine has bir üslubu ve dili de olmayan anlatıcı, yazarın dil ve üslubunu kullanır. Zaten bundan dolayı buradaki anlatıcıya yazar anlatıcı demek daha doğru olmaktadır” (Çetişli, 2004:84).

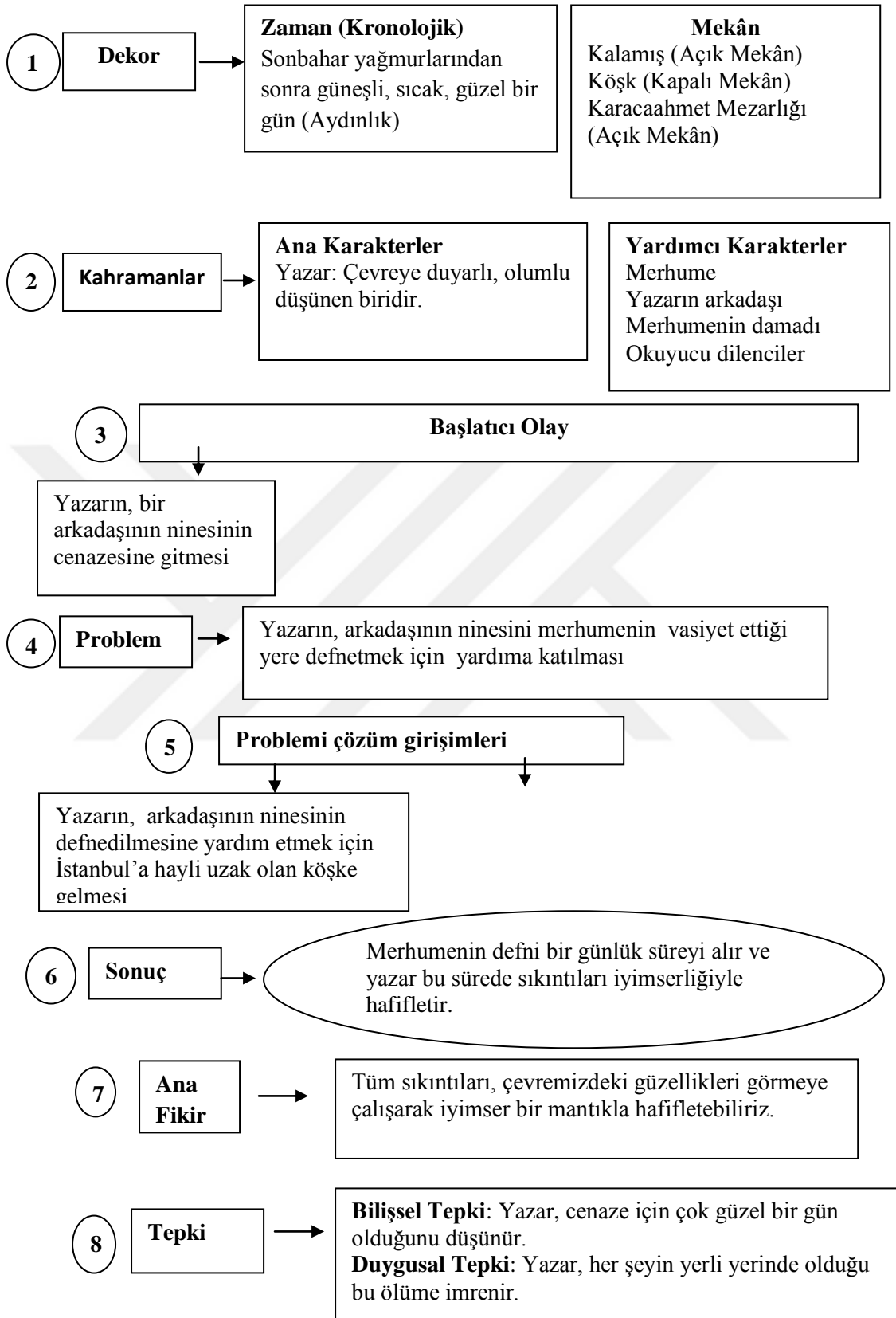
Bir diğer anlatıcı türü ise “Kahraman Bakış Açılı Anlatıcı” dır. Bu anlatıcı türünde yazar kahramanlardan biridir. “Anlatma esasına bağlı metinlerde olaylar, şahıslar, olayların cereyan ettiği mekânlar ve bütün bunların içinde bulunduğu zaman dilimi; bu bakış açısına göre kahramanlardan biri tarafından nakledilir. Bu durumda kahraman, yazarın kendisi olmaktadır; fakat yazarın sahip olduğu bilgi birikimi, kültür seviyesi vb. nitelikler, itibarî âlemdeki kahramana bire bir sirayet etmez. Burada kahraman, itibarî âlemi okuyucuya aktaran bir ayna niteliği taşımaktadır” (Yamak, 2012:6).

Araştırmada, hikâyelerin tahlilinde kullanılan son anlatıcı türü ise “Müşahit/Gözlemci Bakış Açılı Anlatıcı” dır. Bu anlatıcı türü hâkim bakış açılı olabildiği gibi kahraman bakış açılı da olabilir. Bu anlatıcı türünde anlatıcı olaylara müdahale etmez, kendi duygu ve düşüncelerini açıklamaz. Sadece gerçekleşen olayları ve kahramanlar arasındaki diyalogları yorum yapmadan vermekle yetinir. Anlatılanları yorumlamak okuyucuya bırakılır. “Müşahit bakış açılı anlatıcı, itibarî dünyada müşahede ettiklerini okuyucuya aktarmakla yetinir. Şahit olduğu hiçbir şeye karışmayan anlatıcı, adeta bir kamera tarafsızlığına sahiptir. Sadece anlatılan zaman dilimi

içerisinde bulunarak ne vak'a zamanında gitgeller gerçekleştirebilmekte, ne de diğer karakterlerin ve hatta kendisinin dahi ruhî durumuna ilişkin çözümler yapabilmektedir. Üçüncü tekil şahıs olabileceği gibi, anlatıcı birinci tekil şahıs da olabilir" (Çetişli, 2004:87).

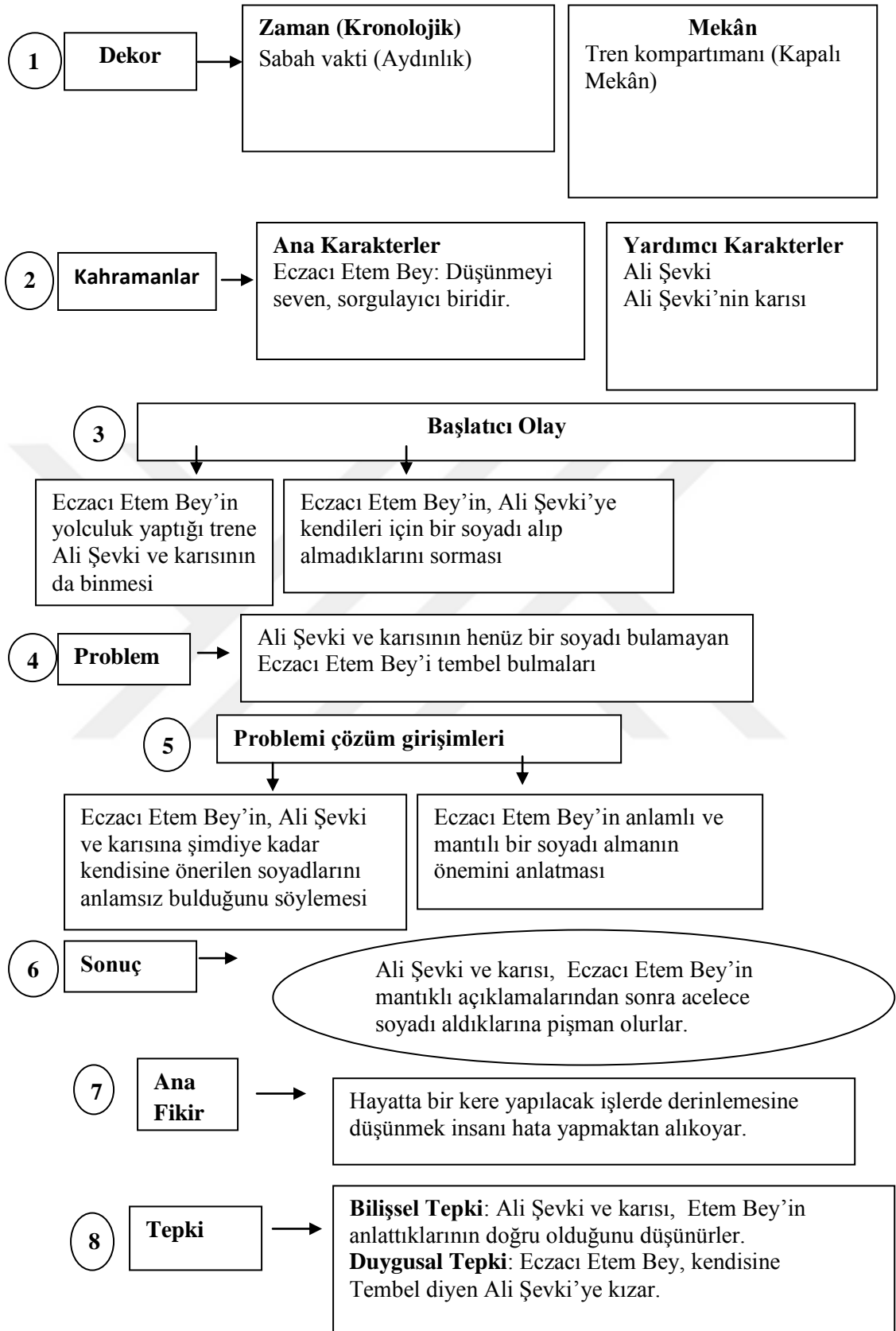

4.1.1.1. Güzel Bir Ölüm

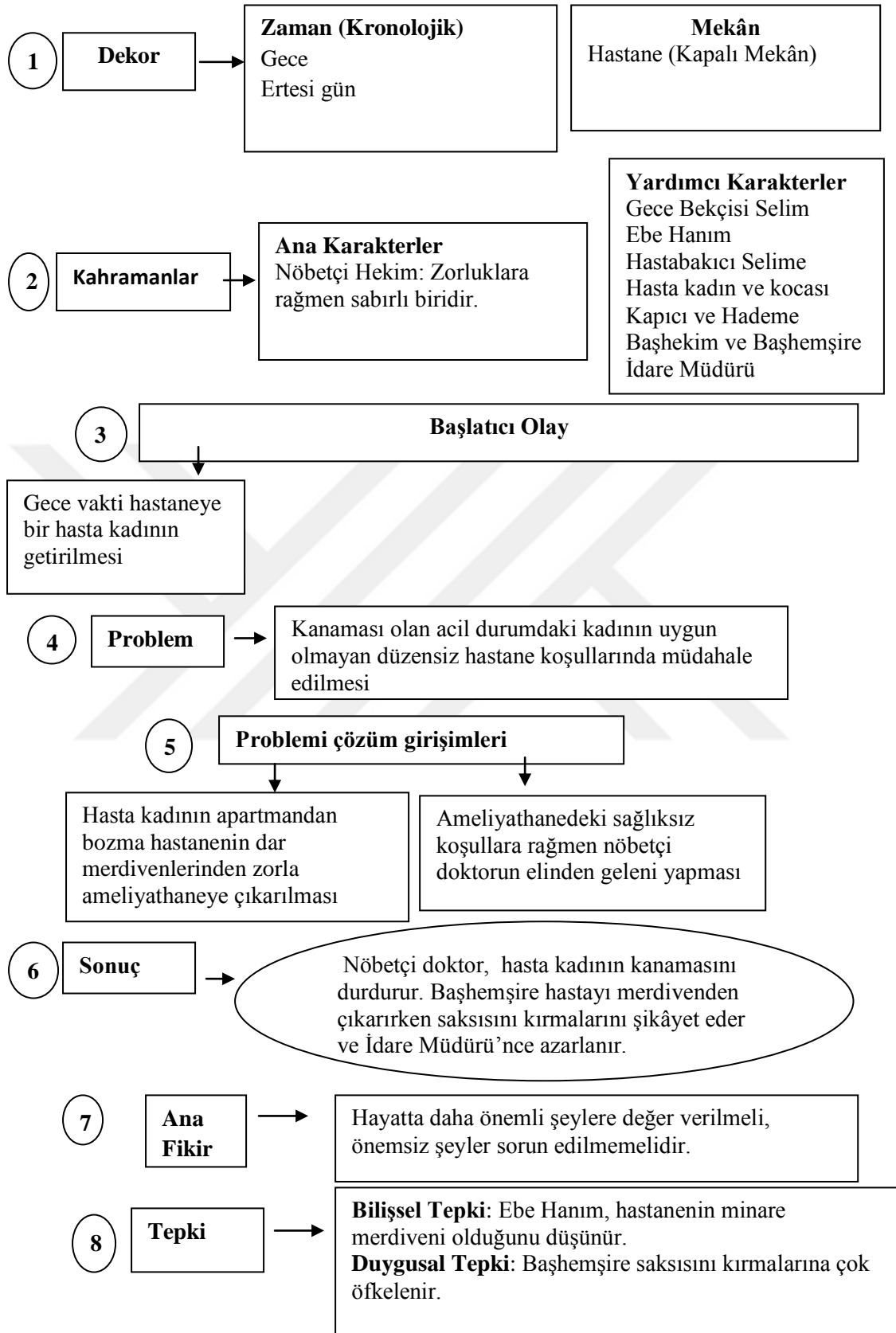
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.2. Şu Soyadı Konusu

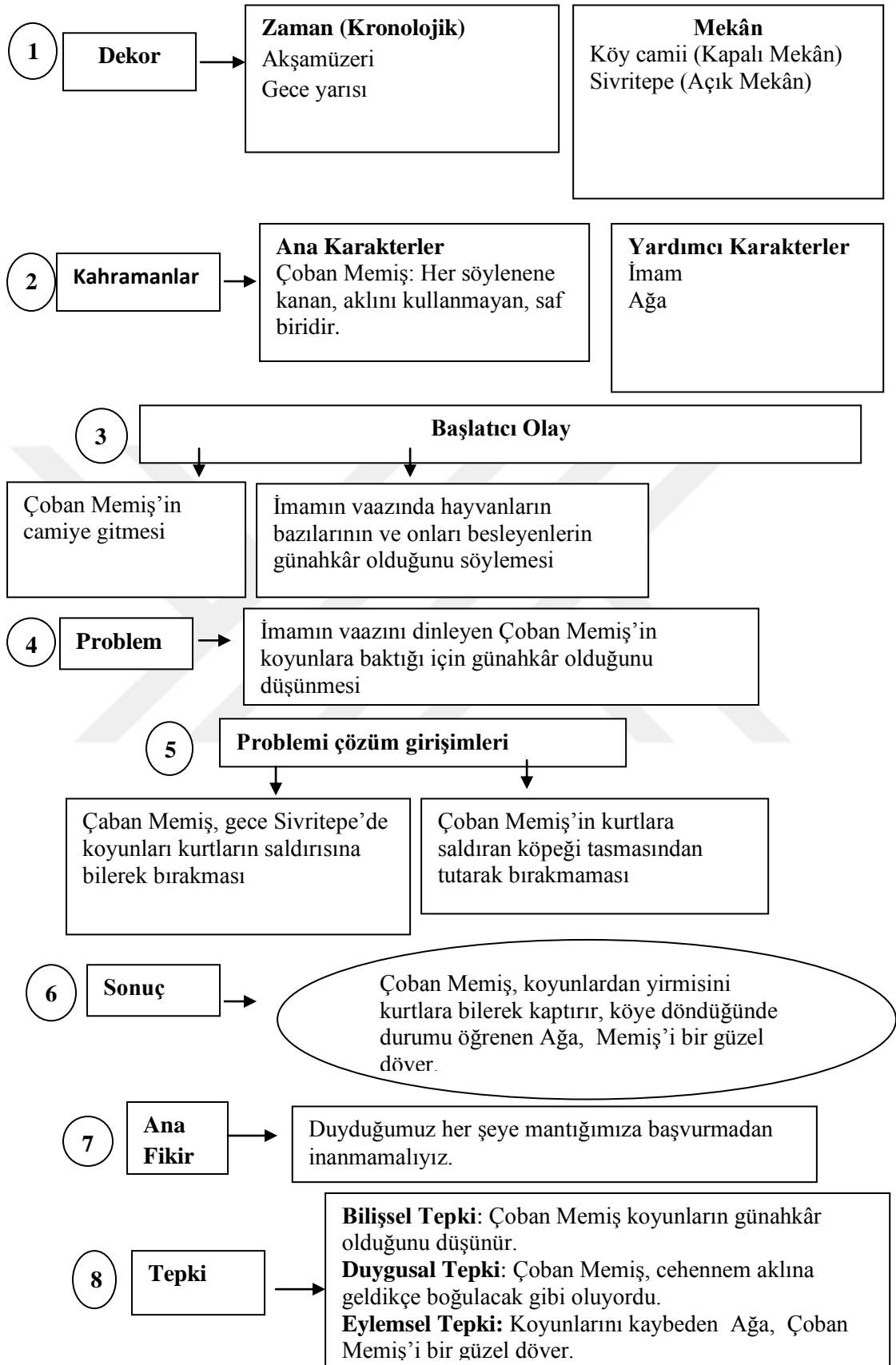
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.3. K p Kırığı Pabuç Eskisi

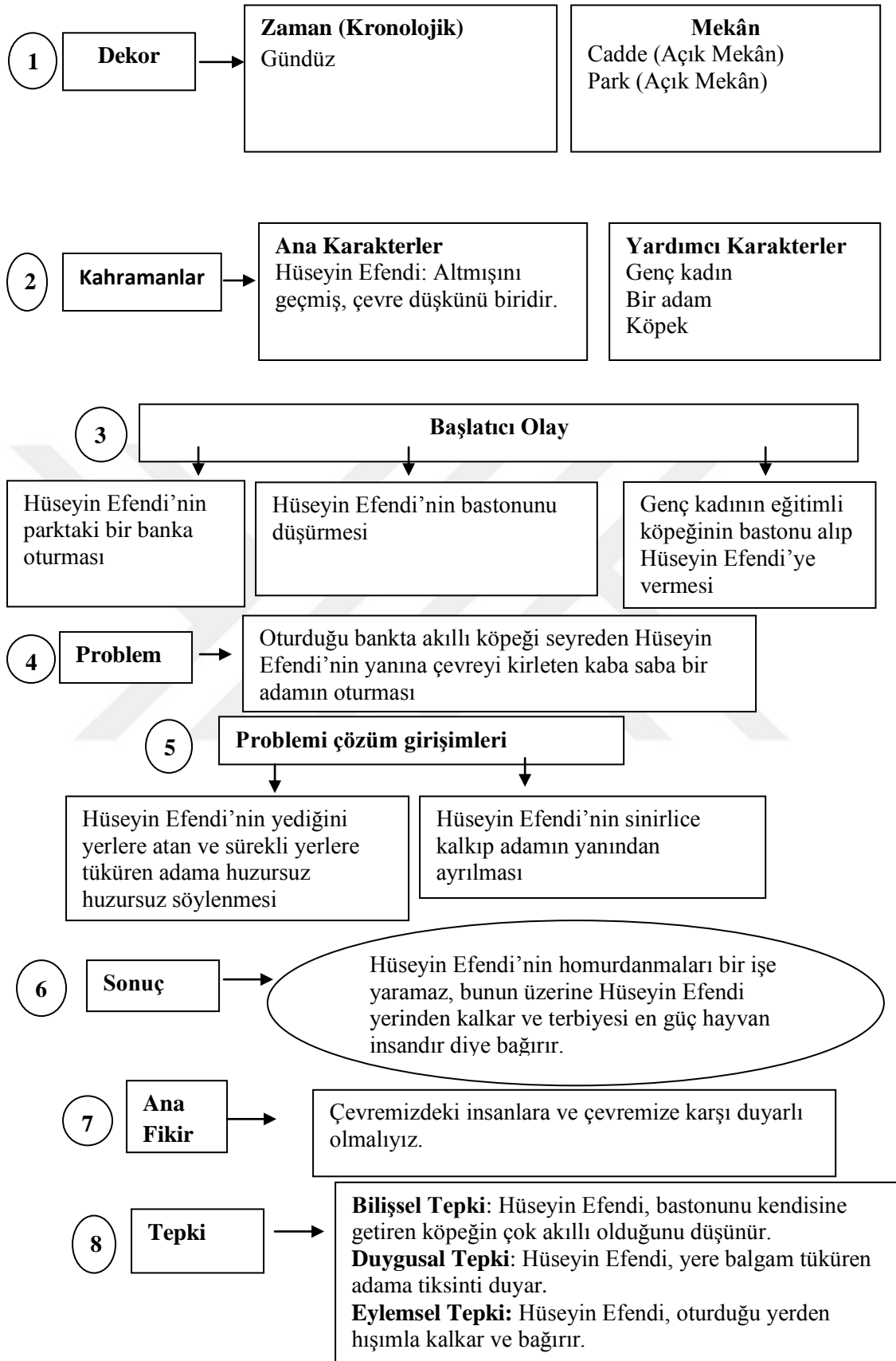
* Gözlemci anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.4. Aptal Memiş

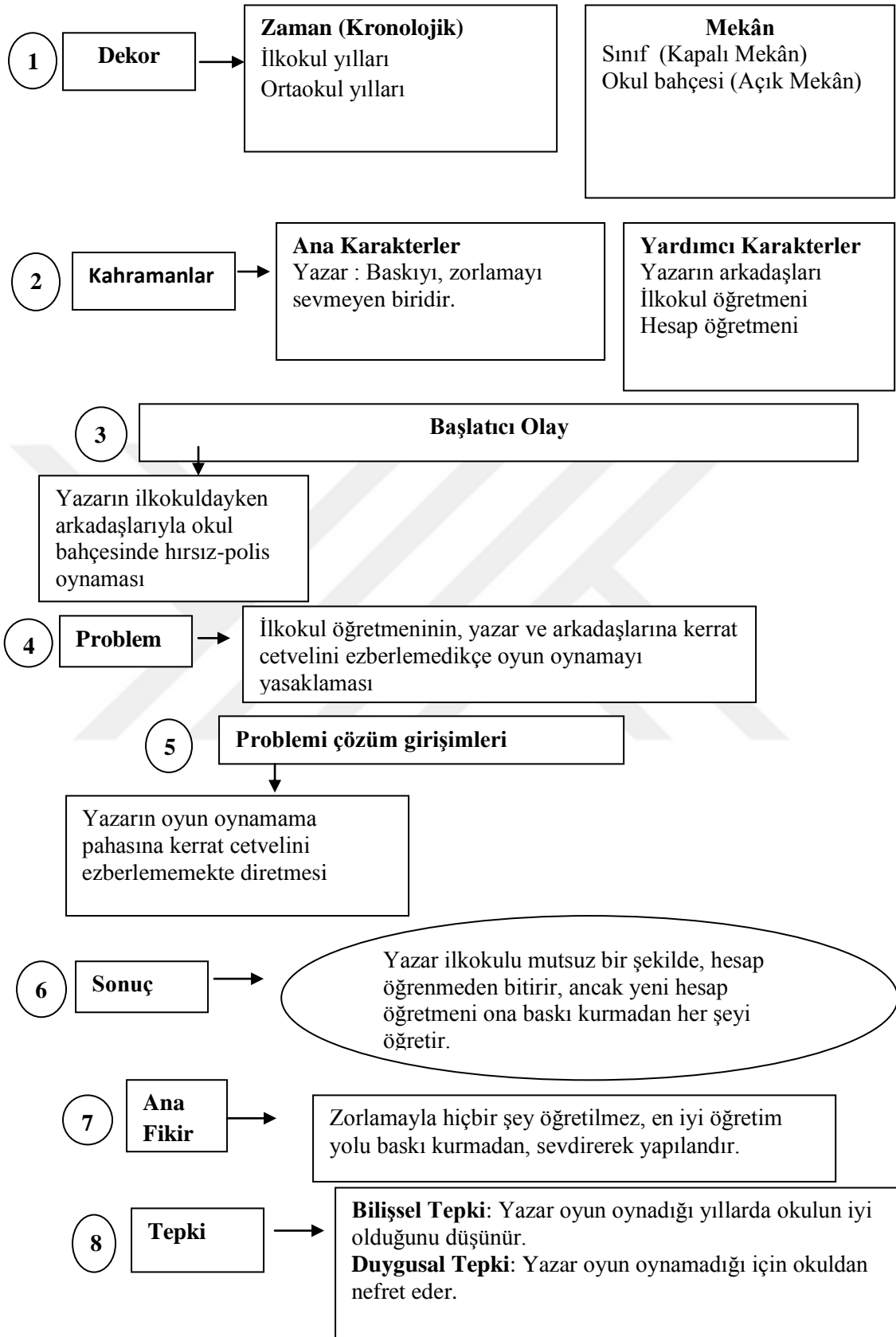
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

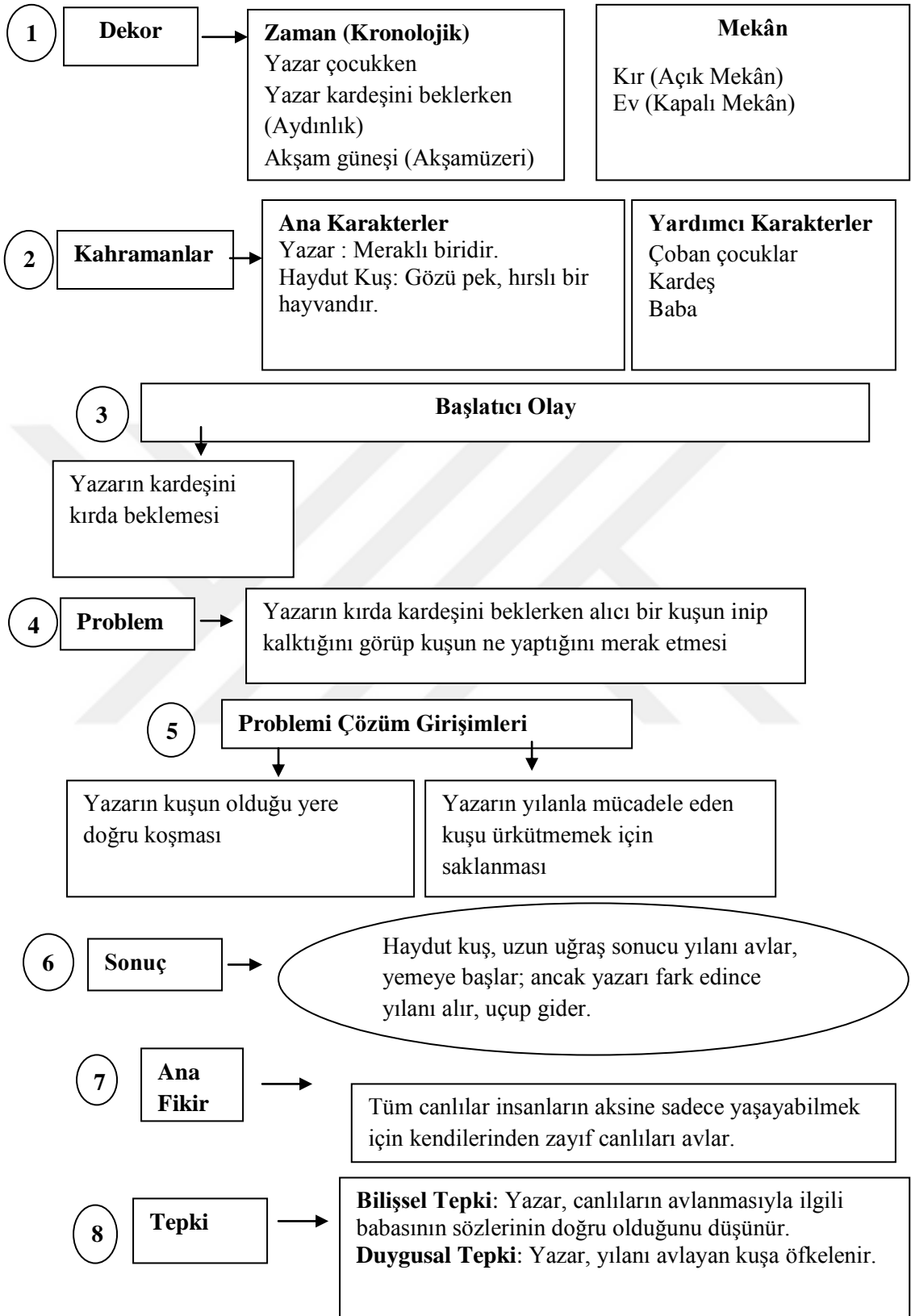
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.6. Hırsız-Polis

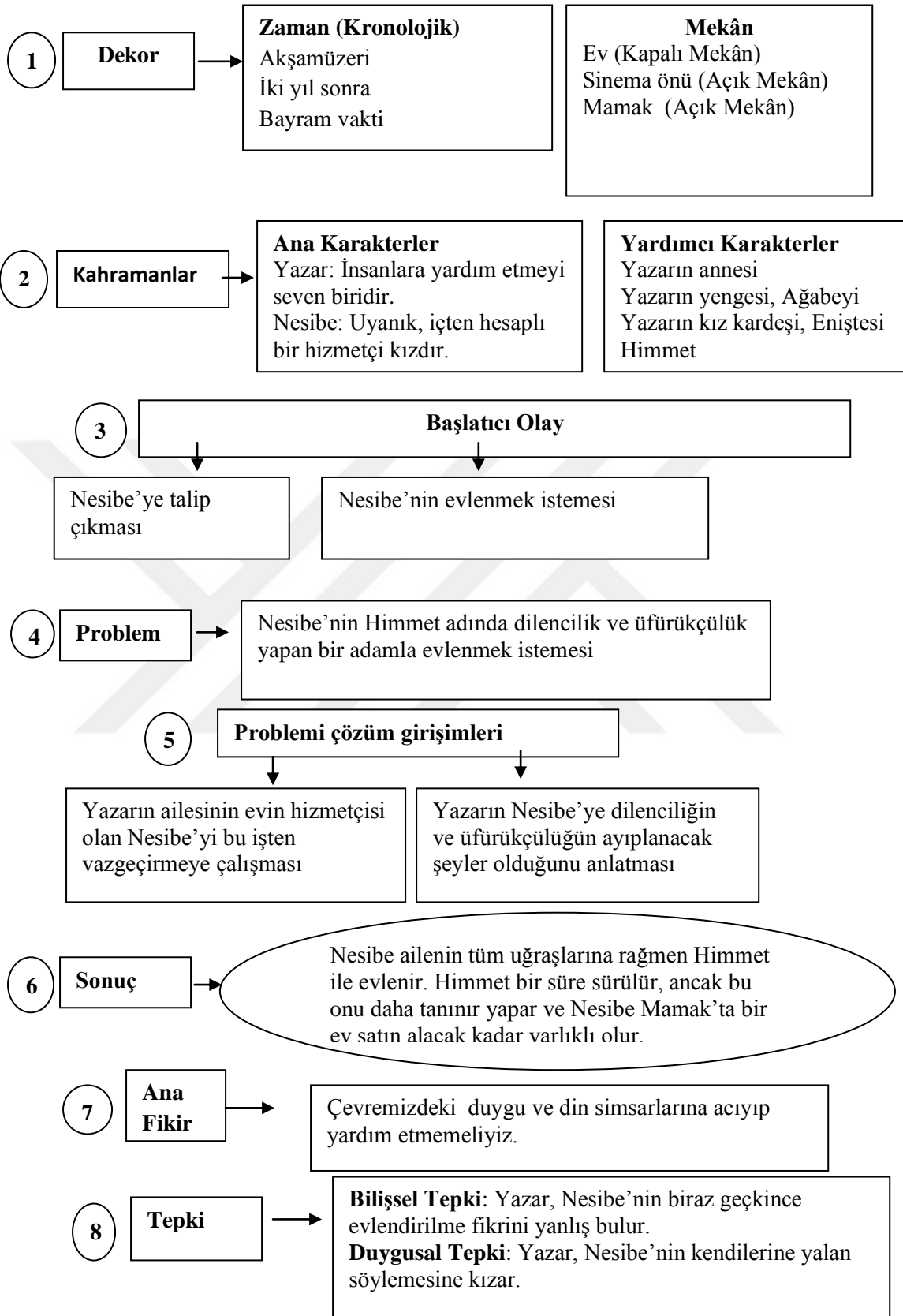
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.7. Bir Haydut Kuş

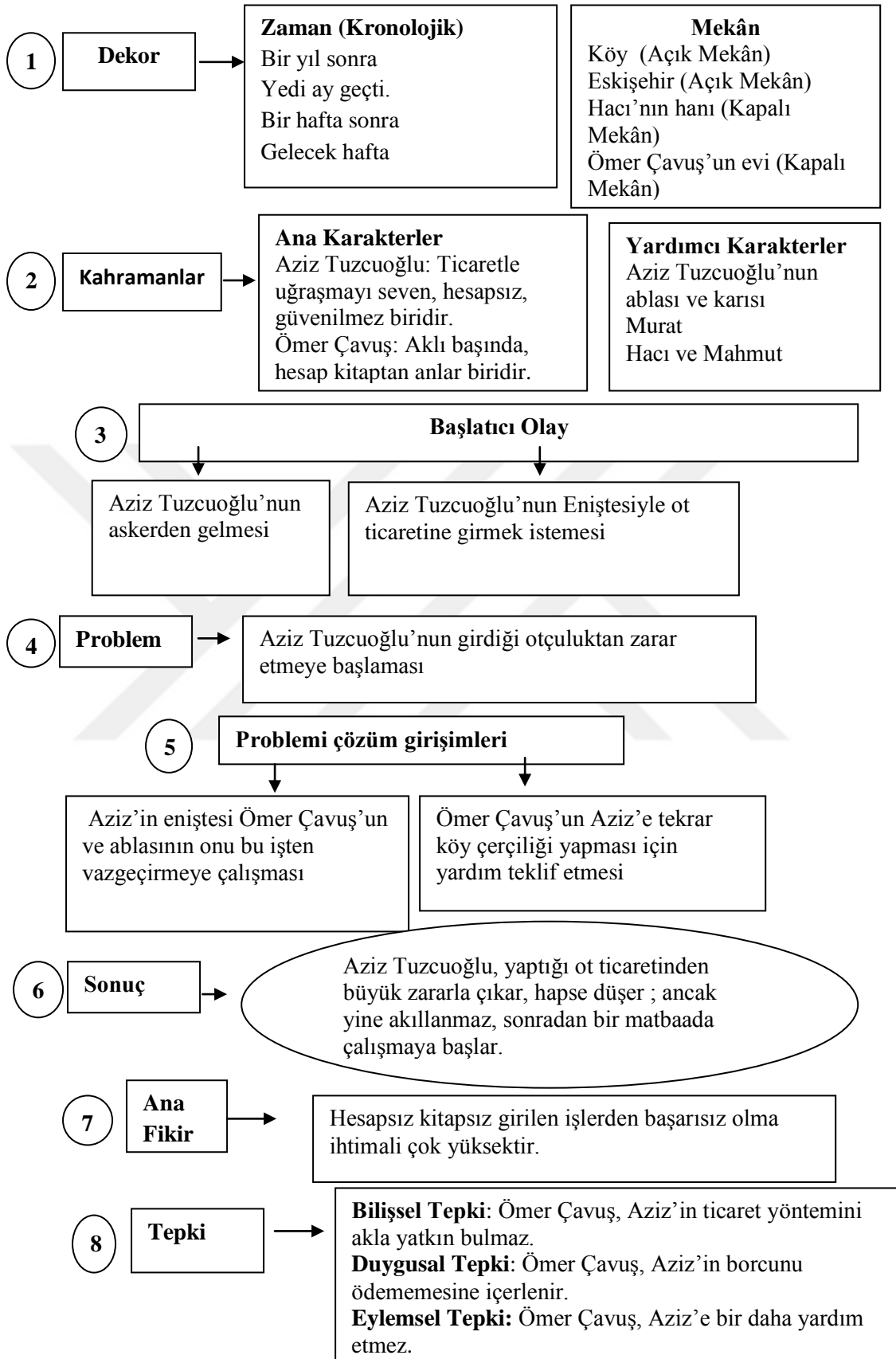
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.8. Bizim Nesibe

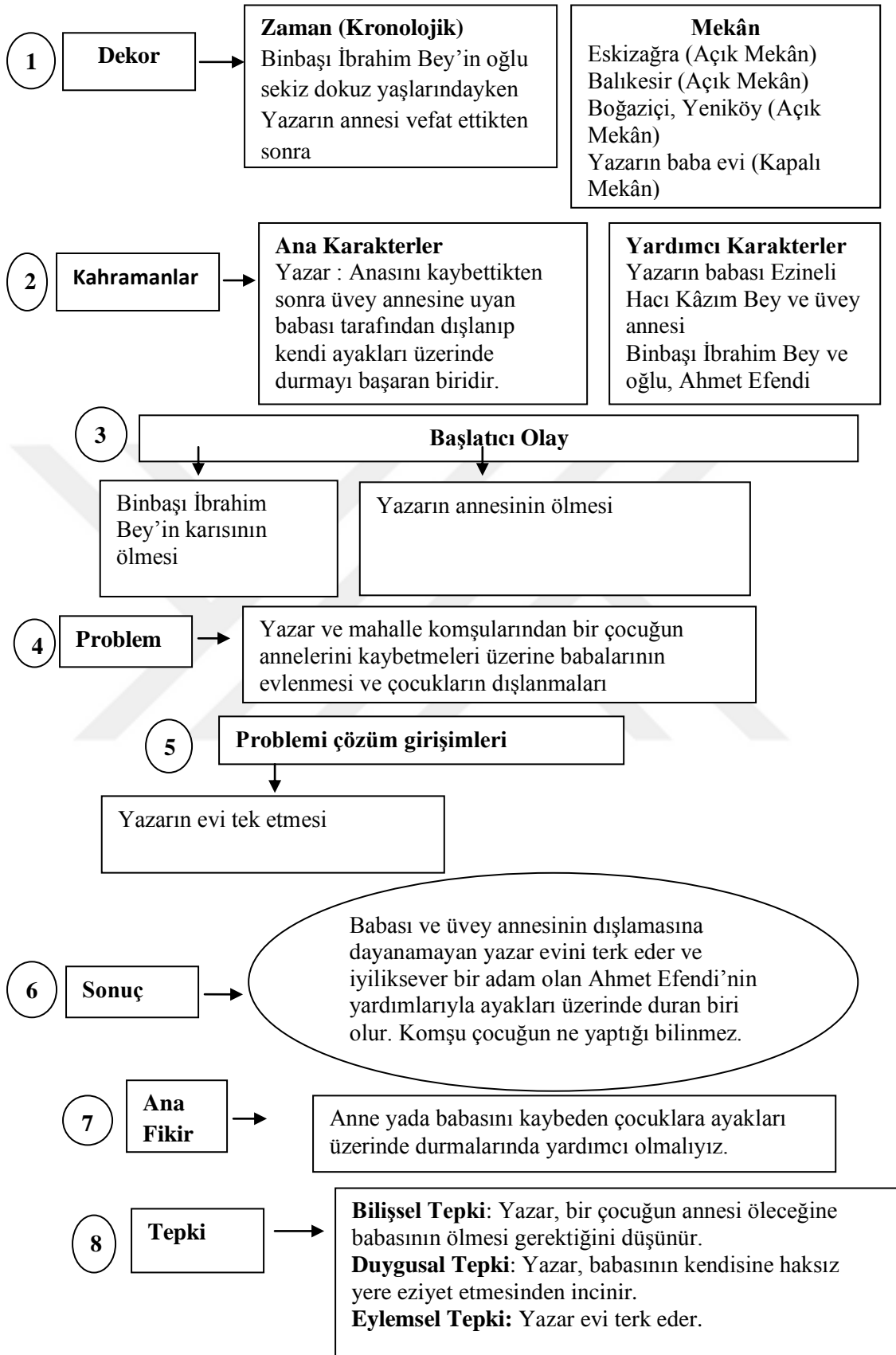
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu

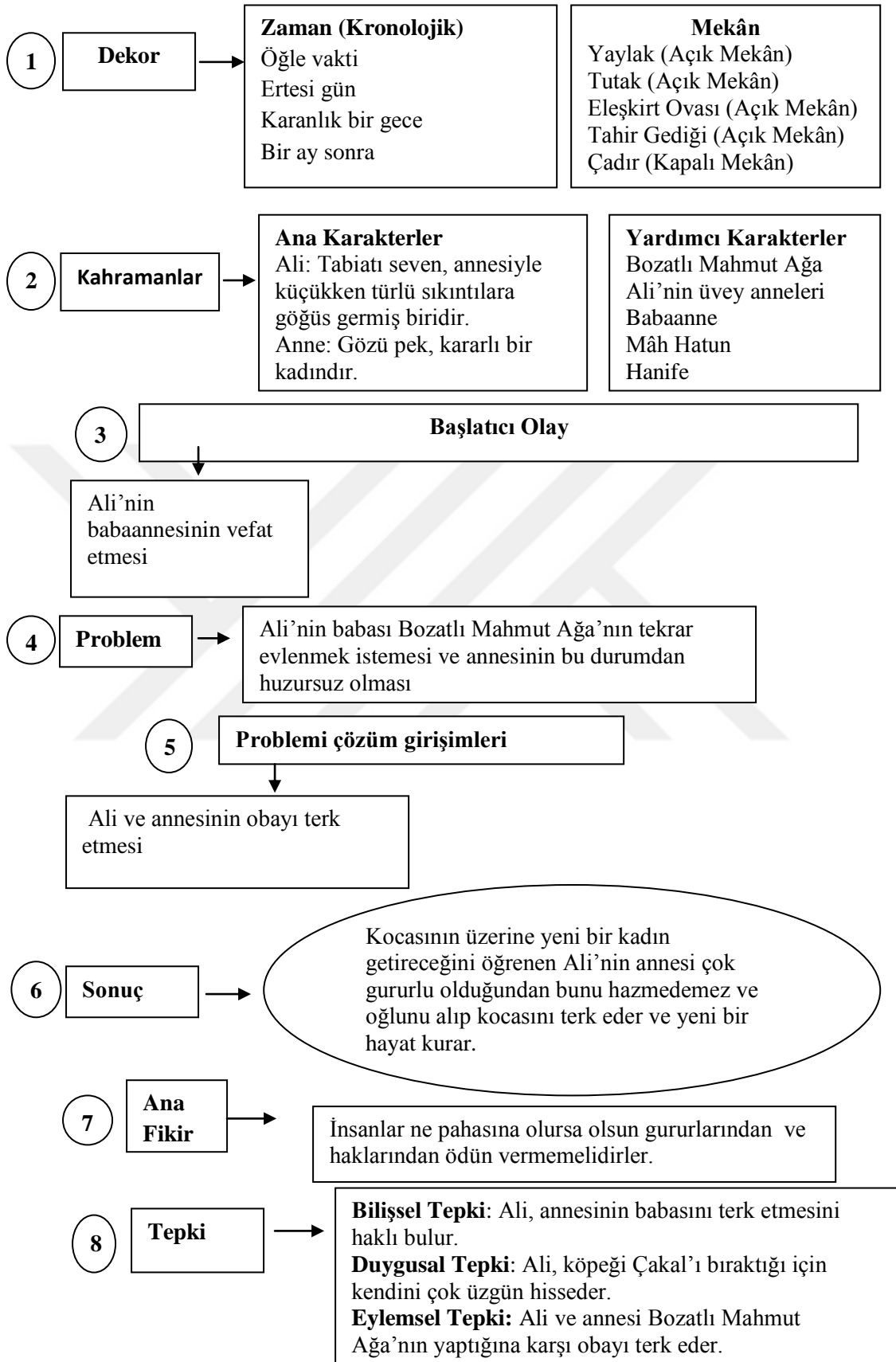
* Bu öykü, gözlemci anlatıcı ve onun bakış açısıyla kurgulanmıştır.

4.1.1.10. Anasız Çocuk

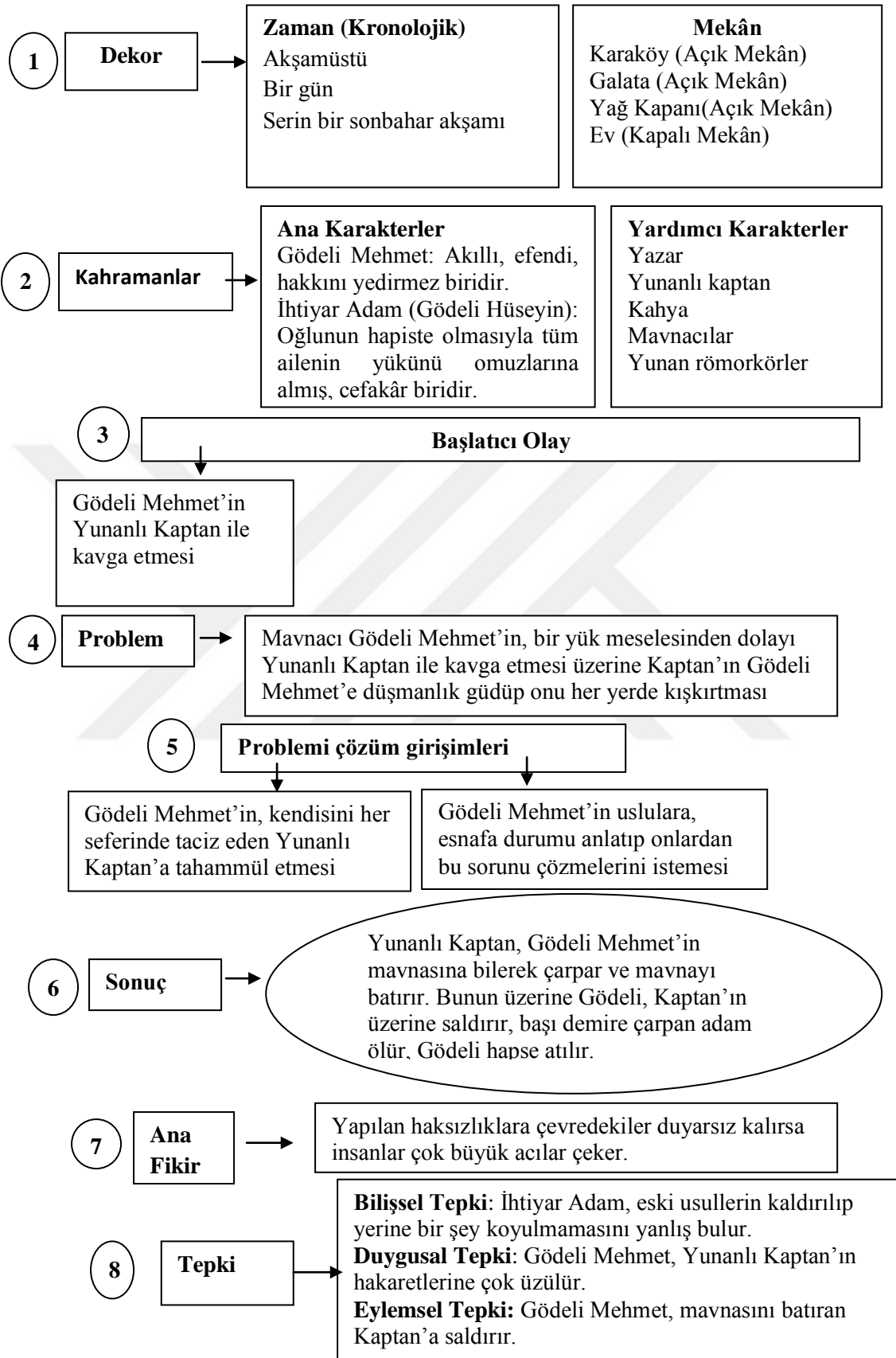
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

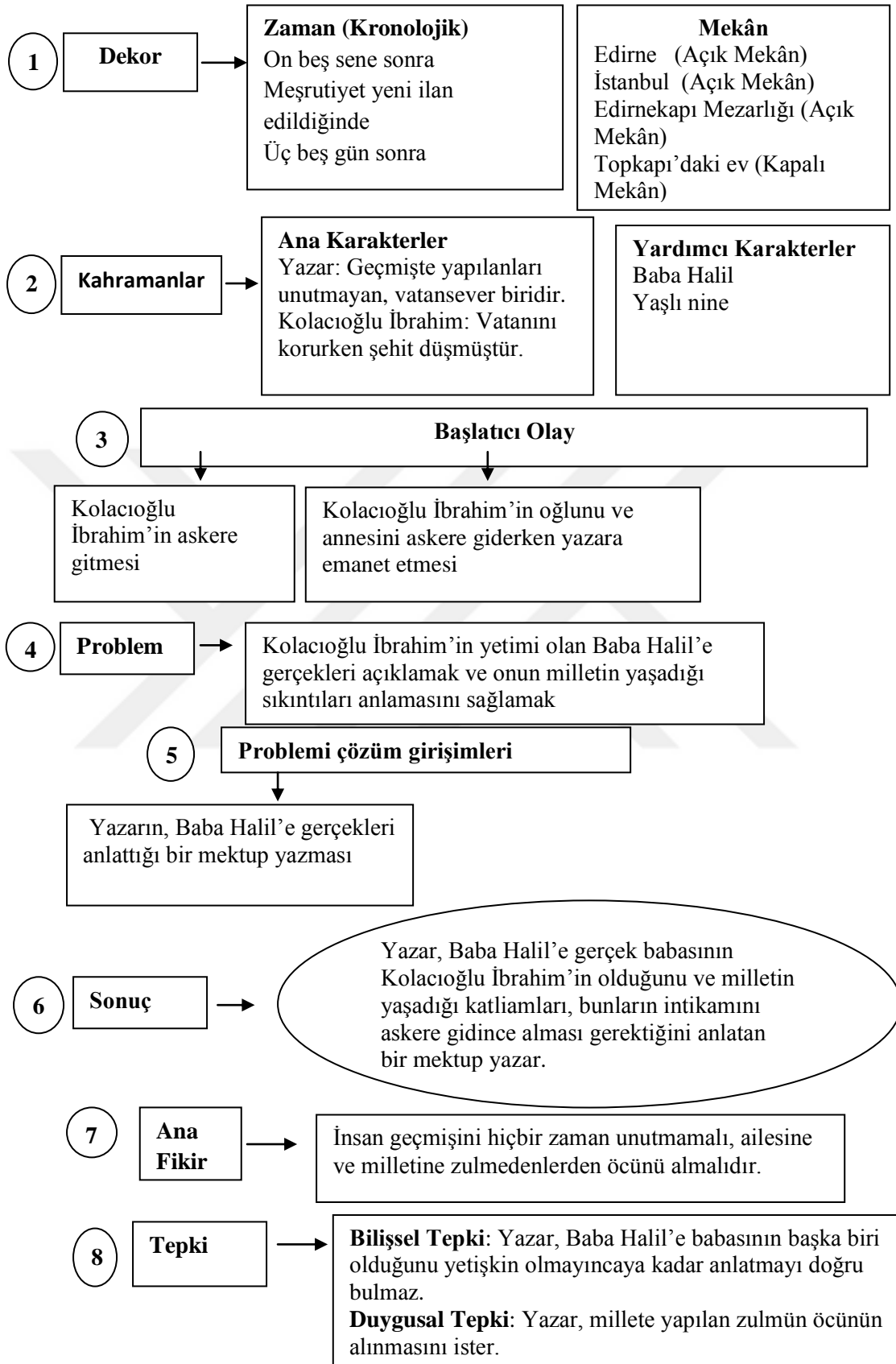
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.12. Gödeli Mehmet

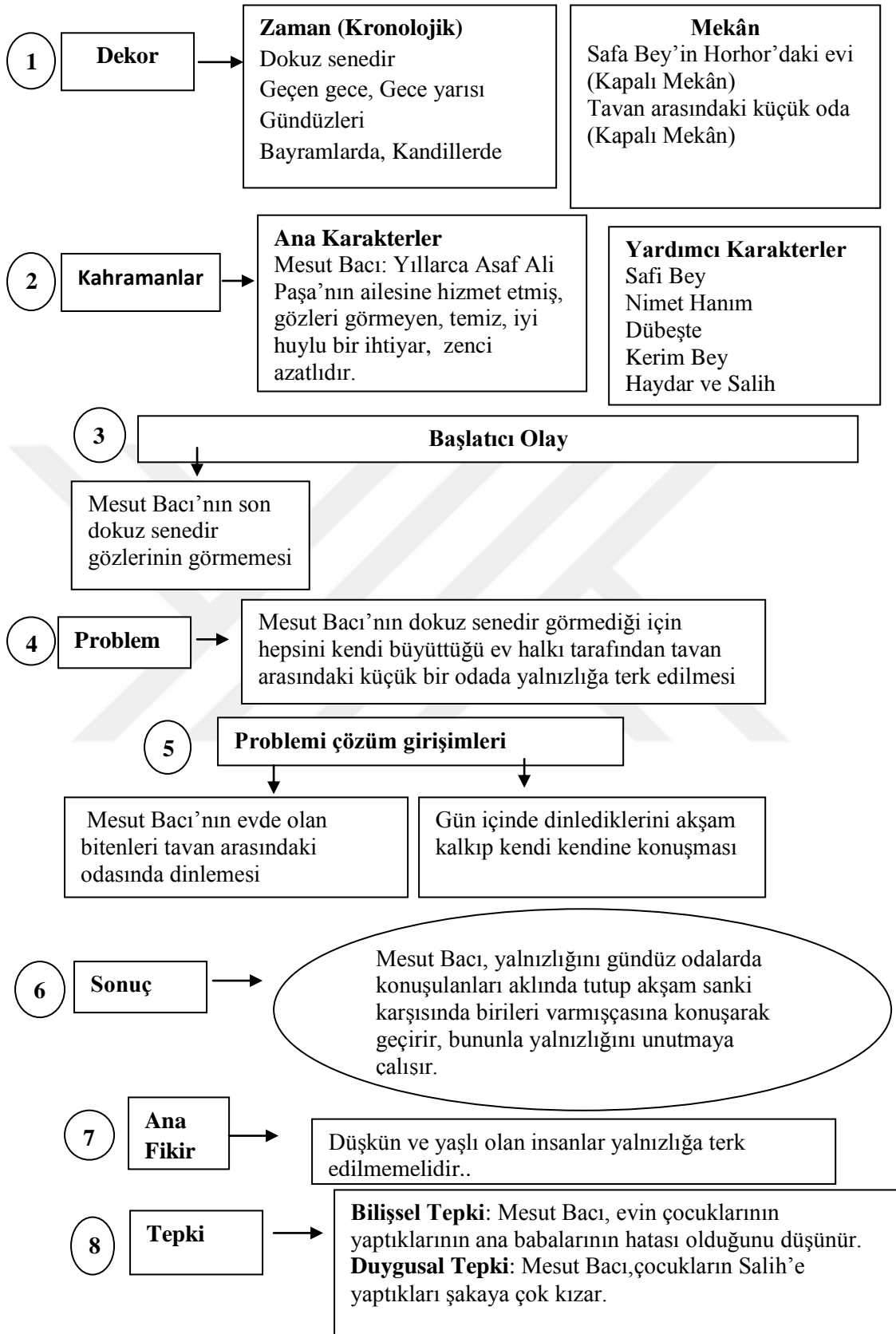
* Bu öykü kahraman anlatıcı ve gözlemci anlatıcı bakış açısı iç içe kullanılarak kurgulanmıştır.

4.1.1.13. Baba Halil

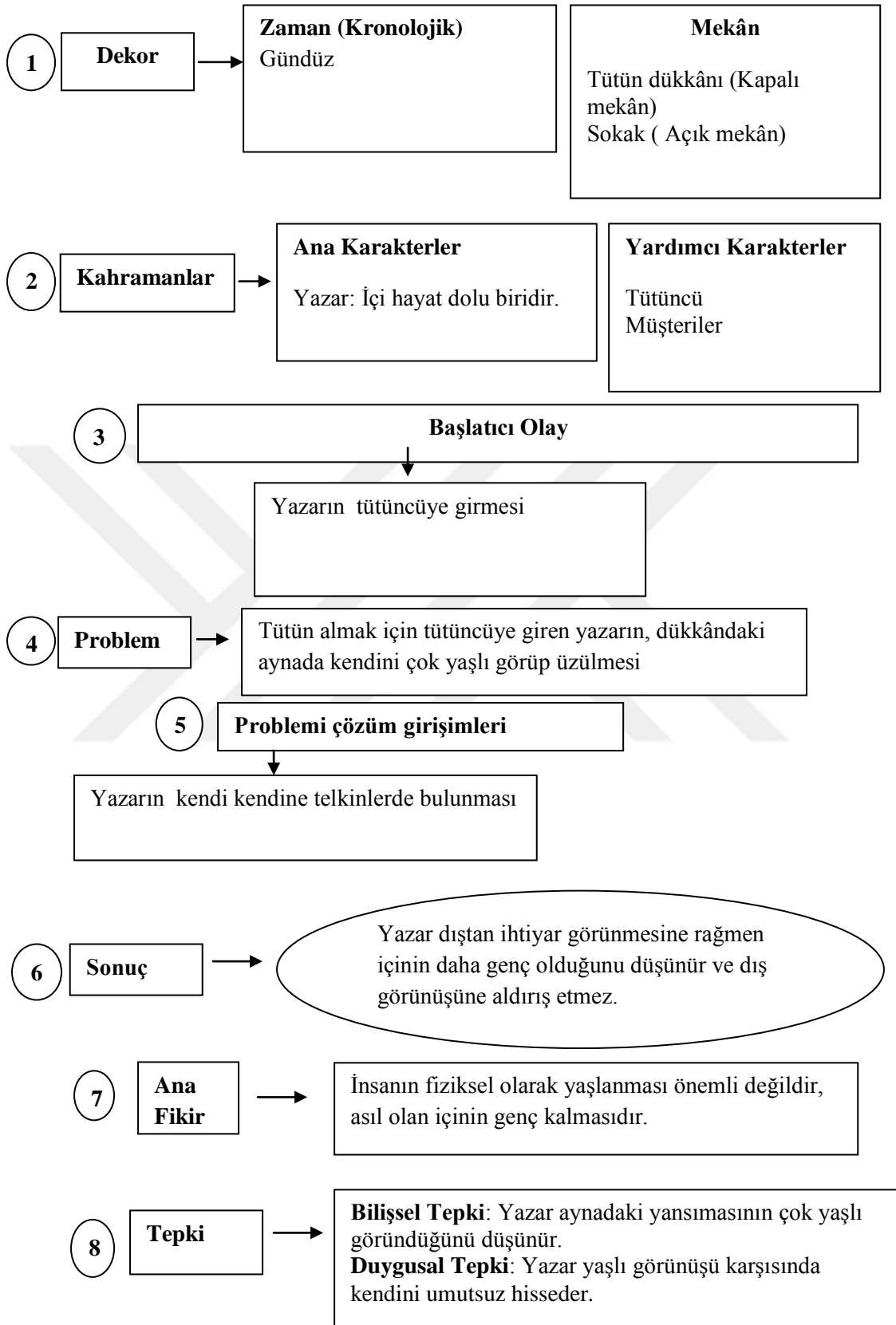
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.14. Mesut Bacı

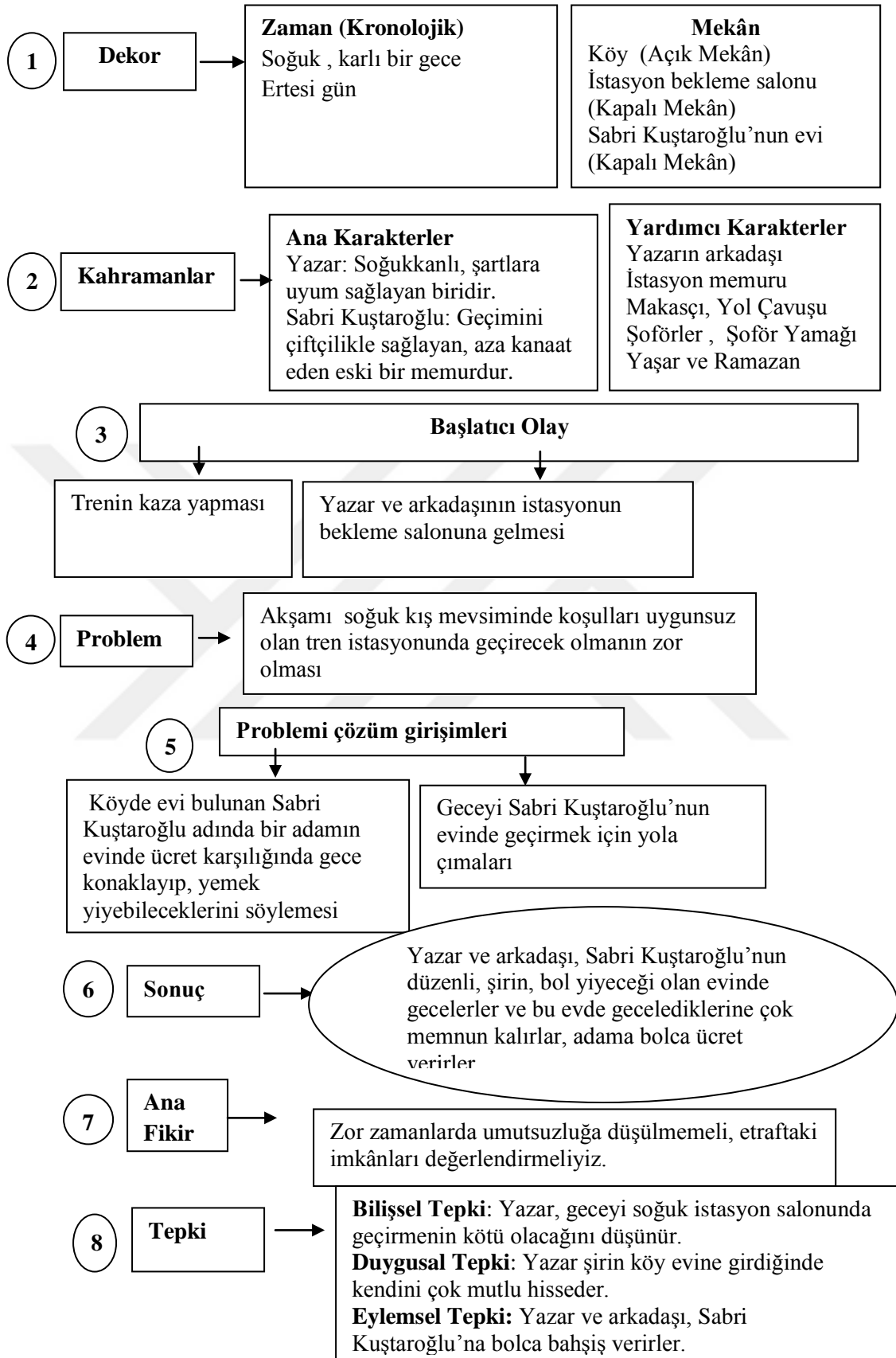
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.15. Aynadaki Yaşlı Adam

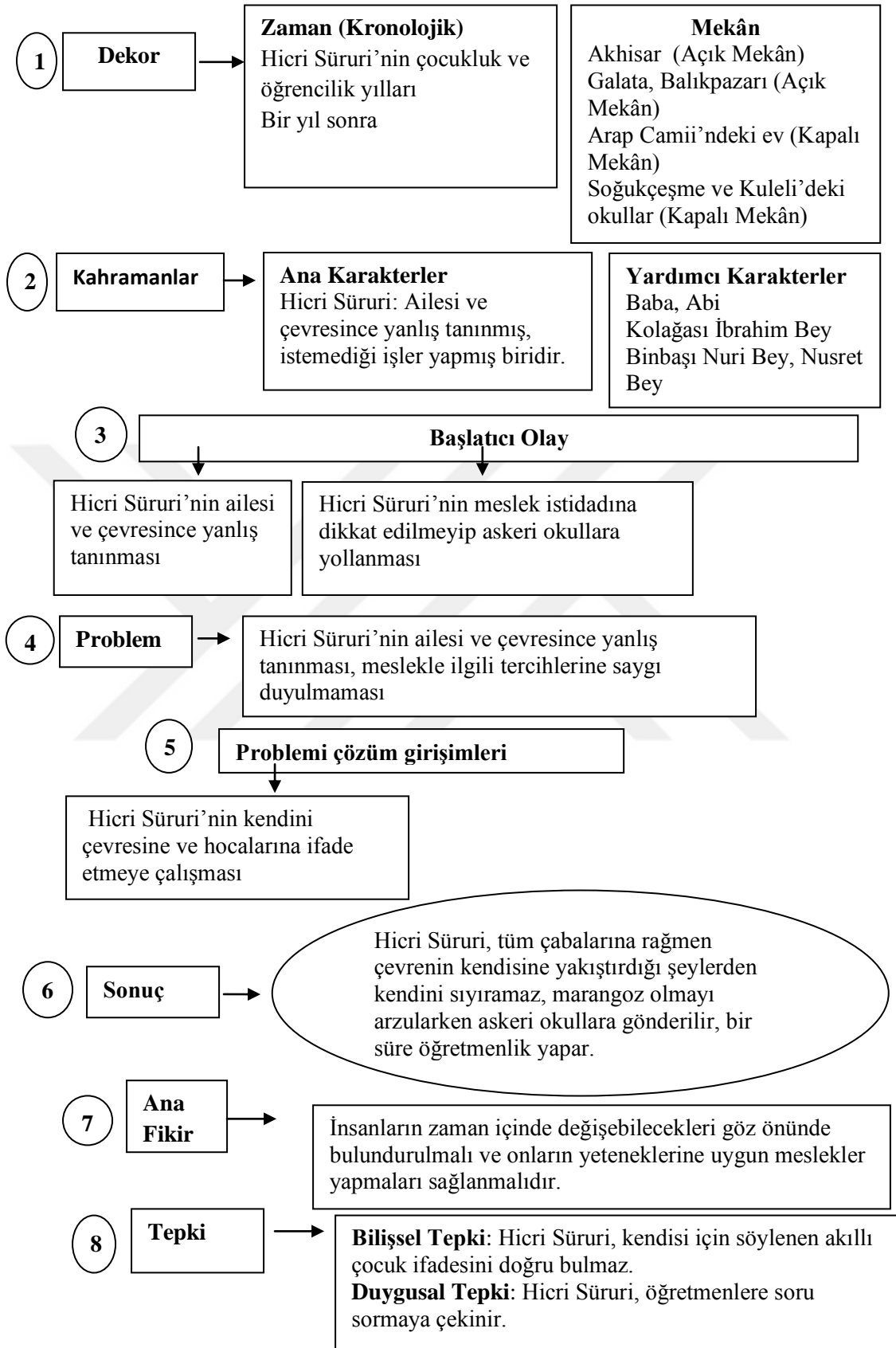
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.16. Bir Baba Oğul

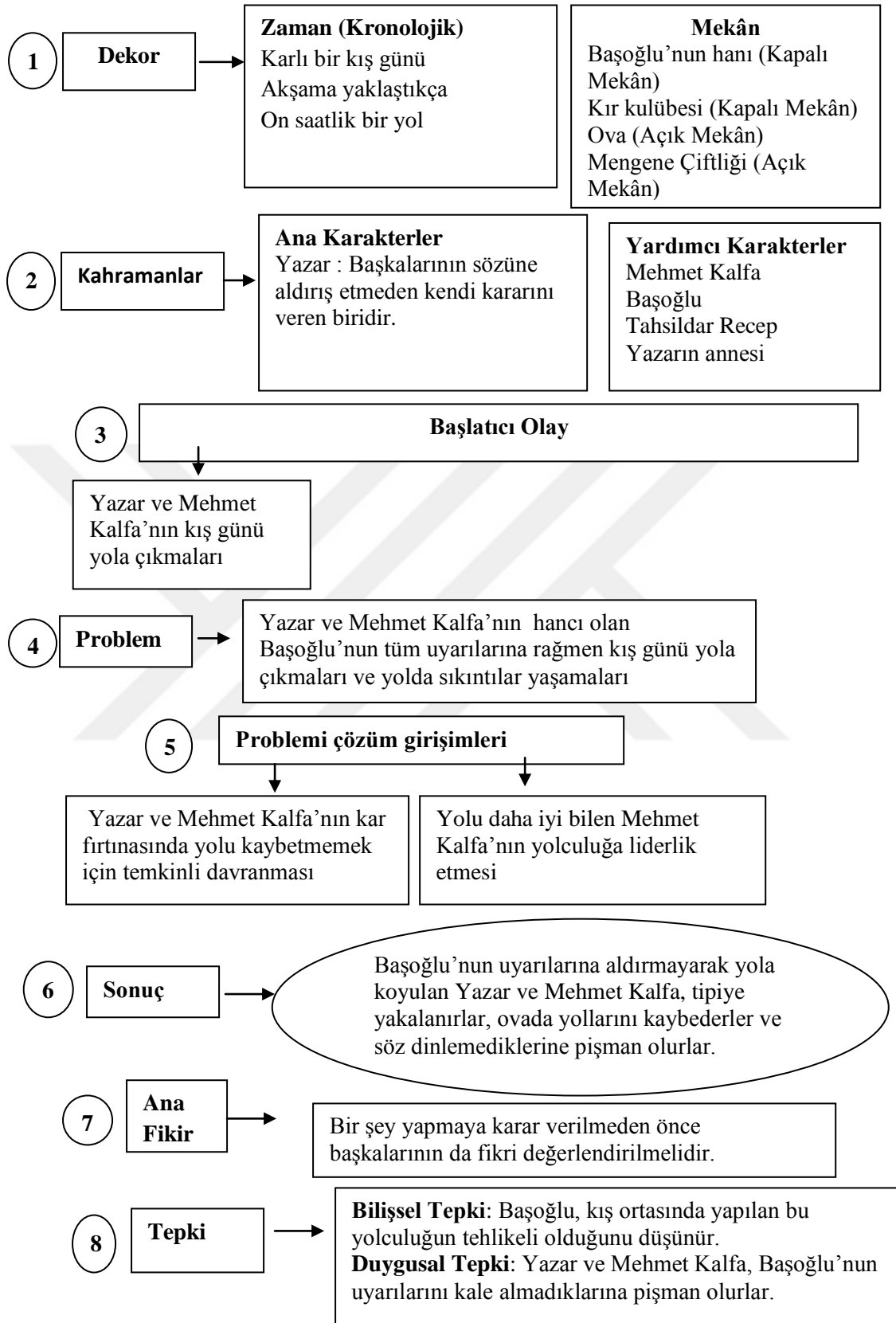
* Bu öykü kahraman anlatıcı ve gözlemci anlatıcı bakış açısı iç içe kullanılarak kurgulanmıştır.

4.1.1.17. Başarılar

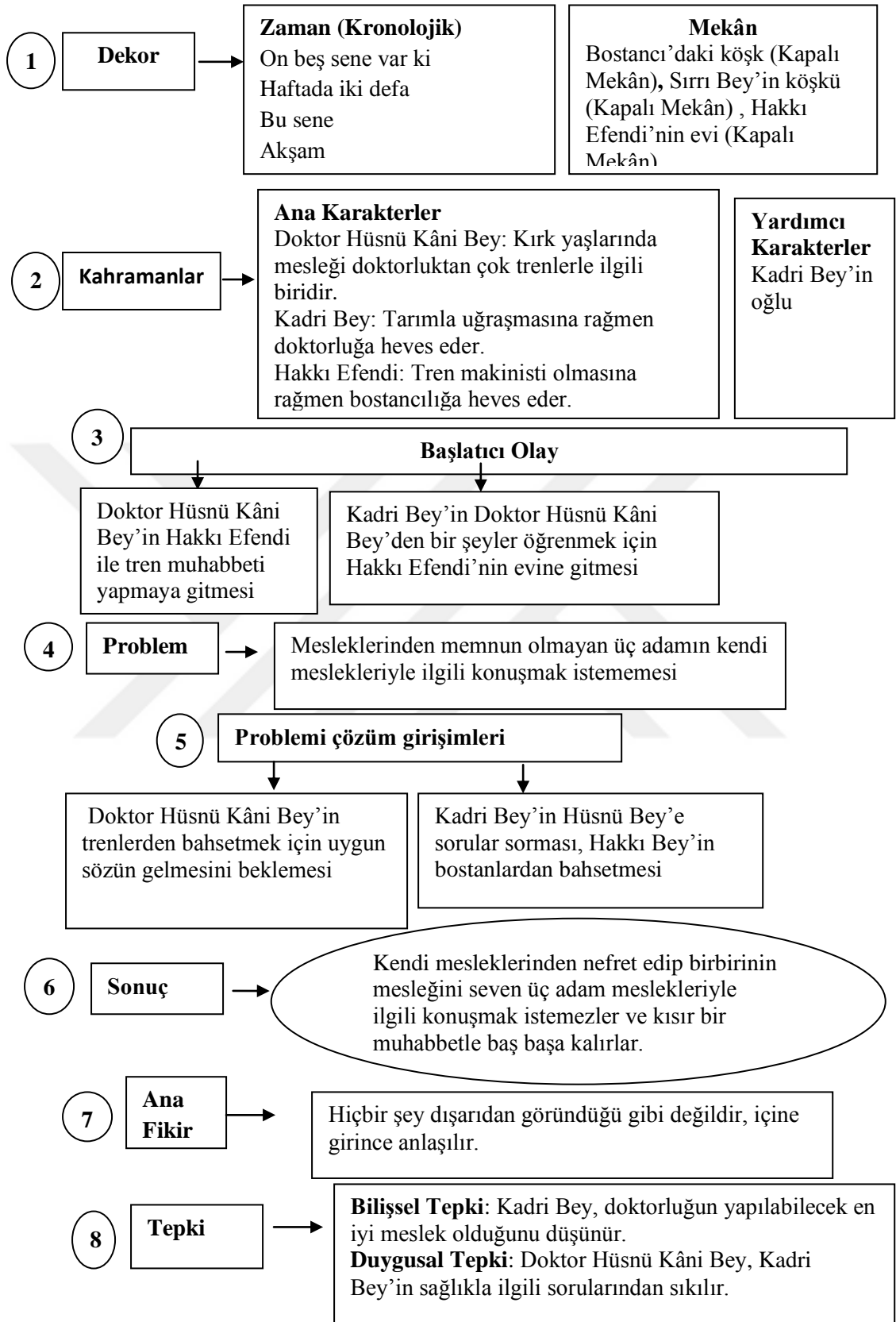
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.18. Tipide Yolculuk

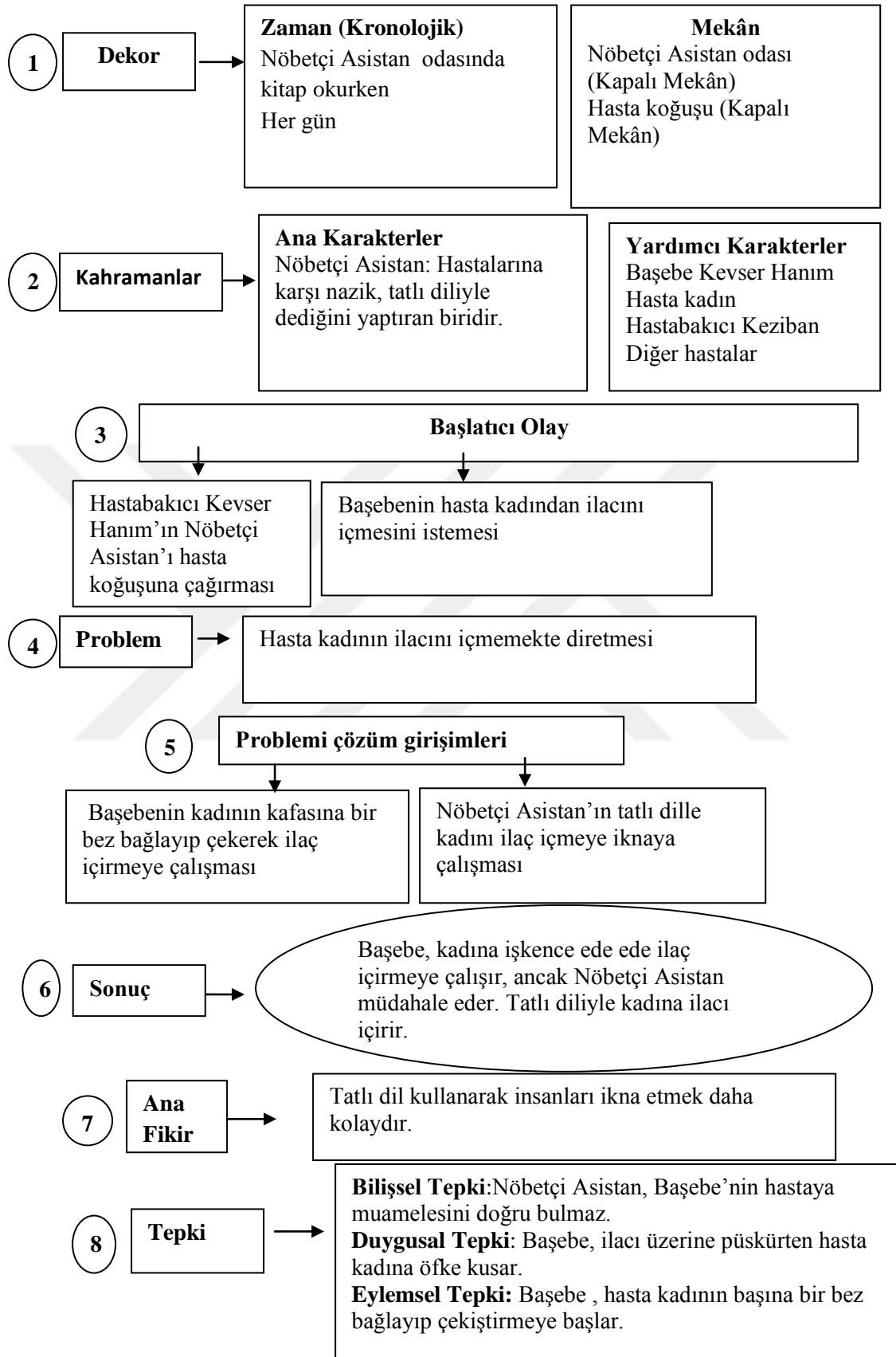
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.19. Dışı Başka İçi Başka

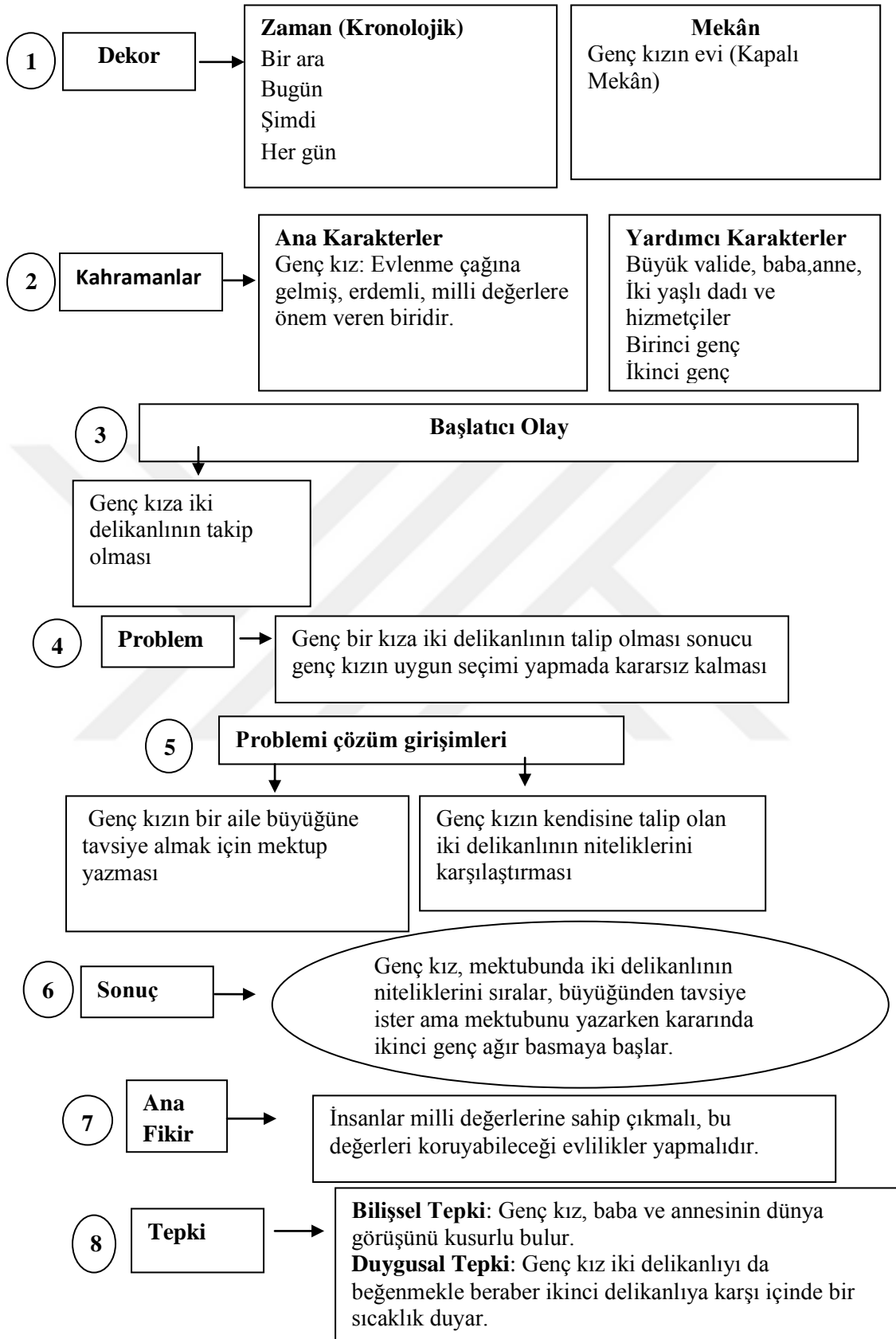
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.20. İlaç İçirmek İçin

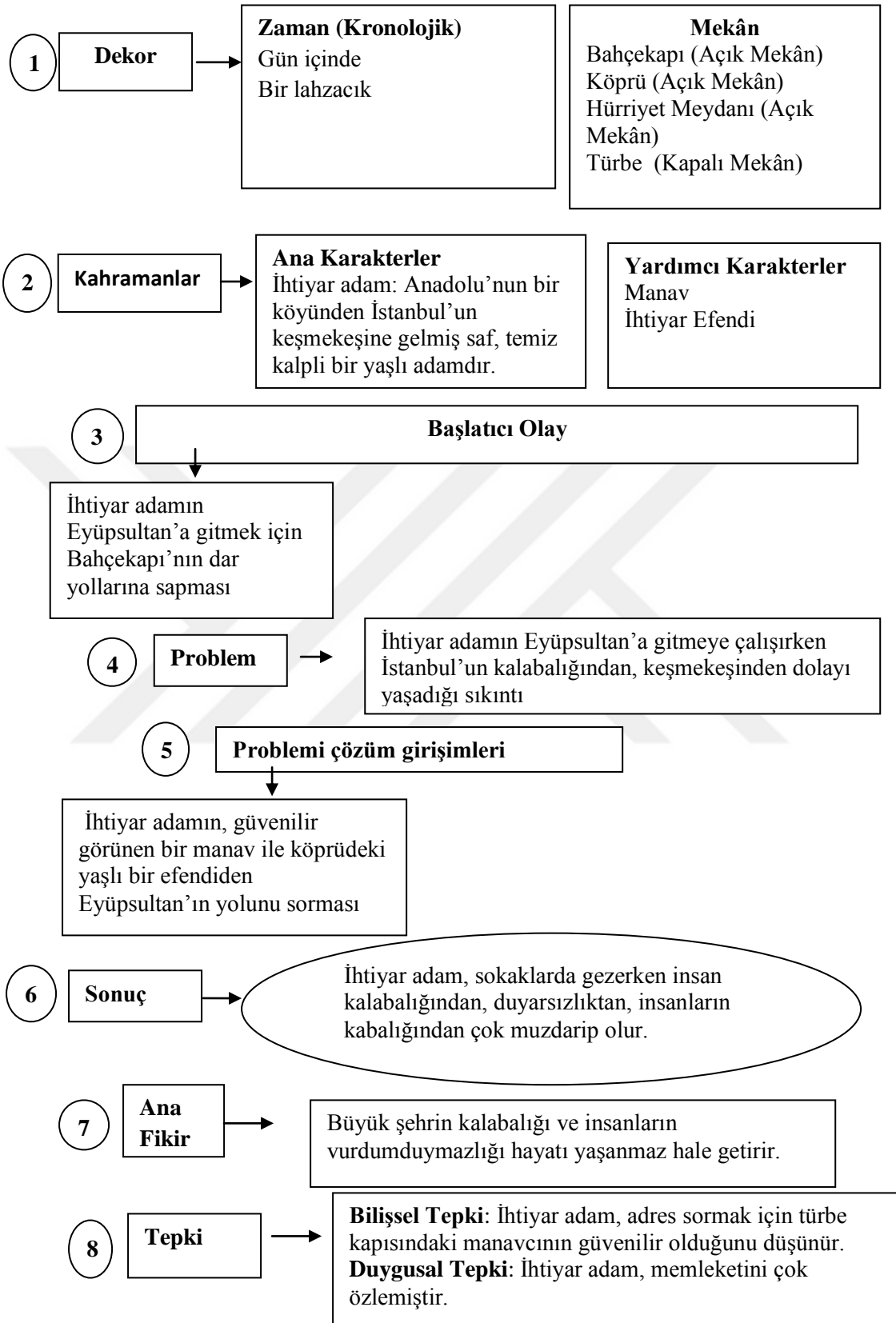
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.21. İkisinin Arasında

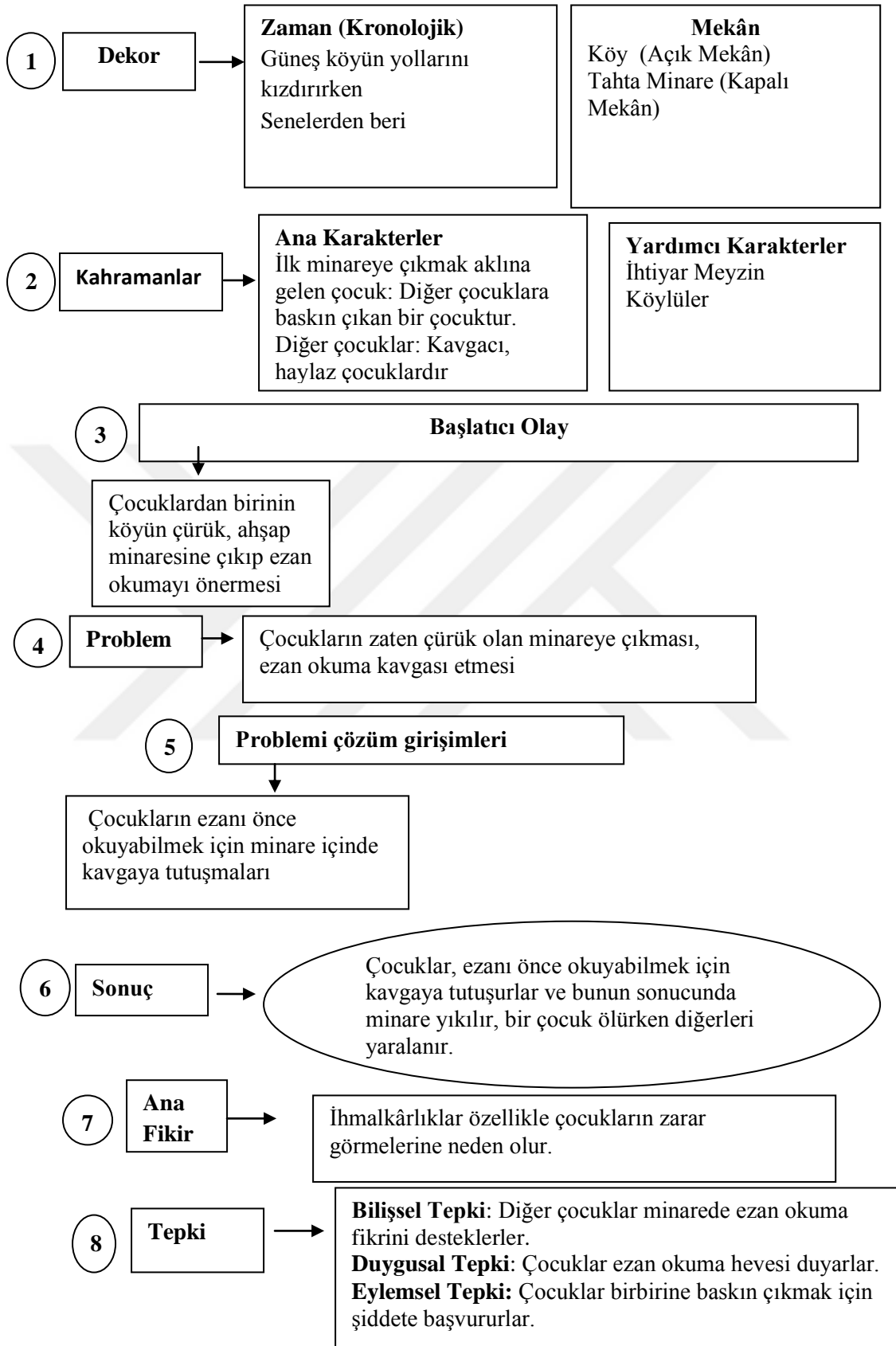
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.22. Eyüpsultan Yolcusu

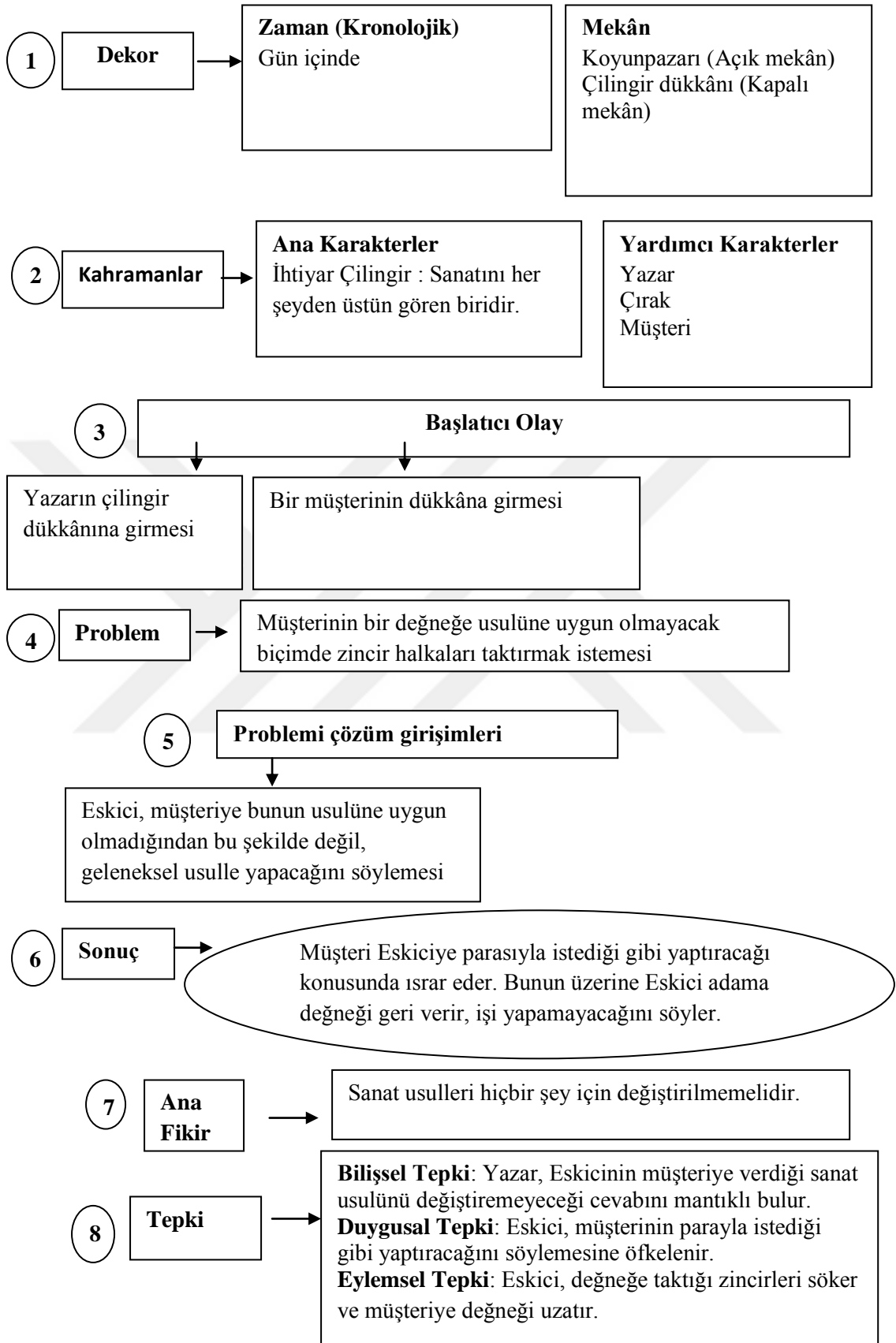
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.23. Vakitsiz Bir Ezan

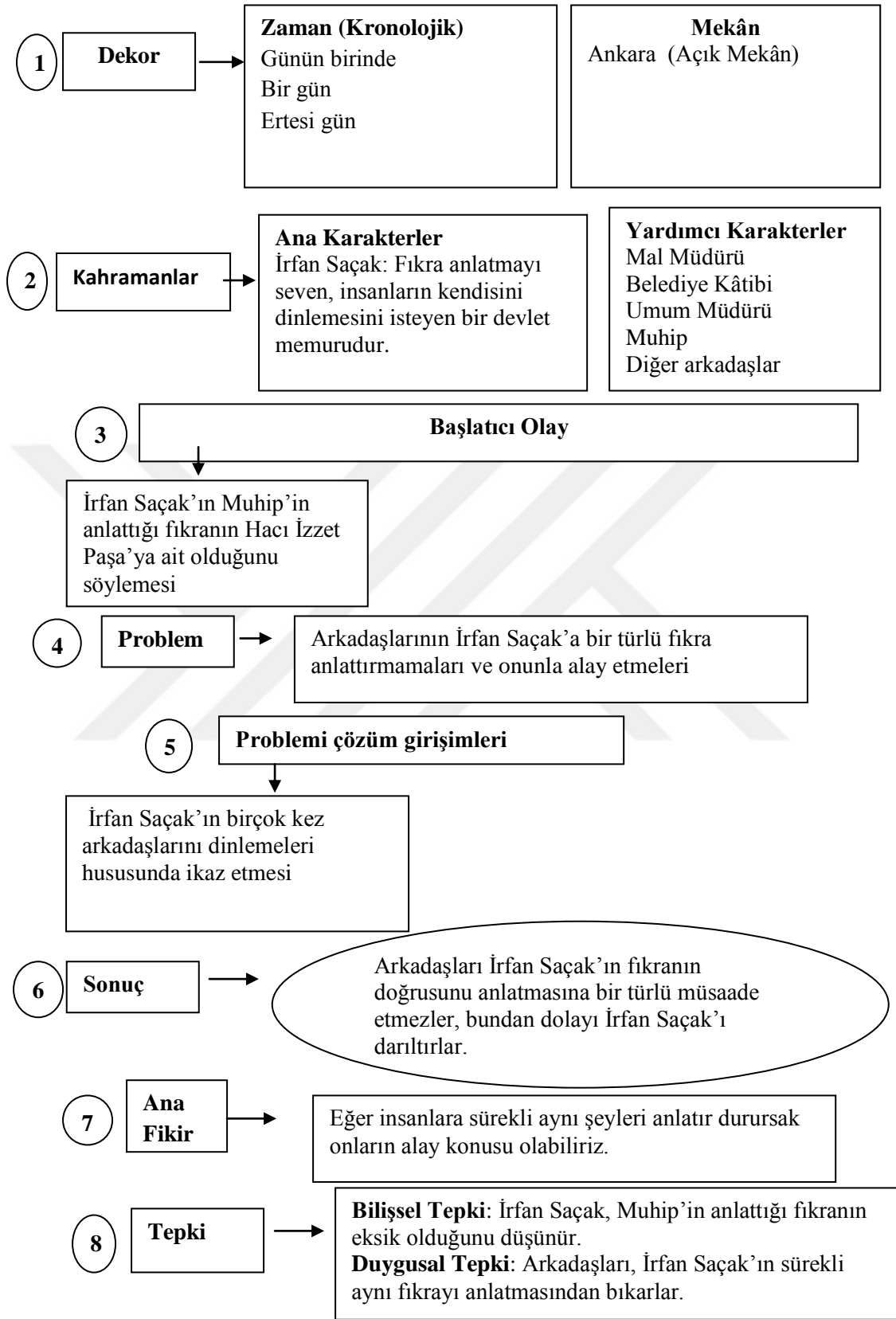
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.24. İhtiyar Çilingir

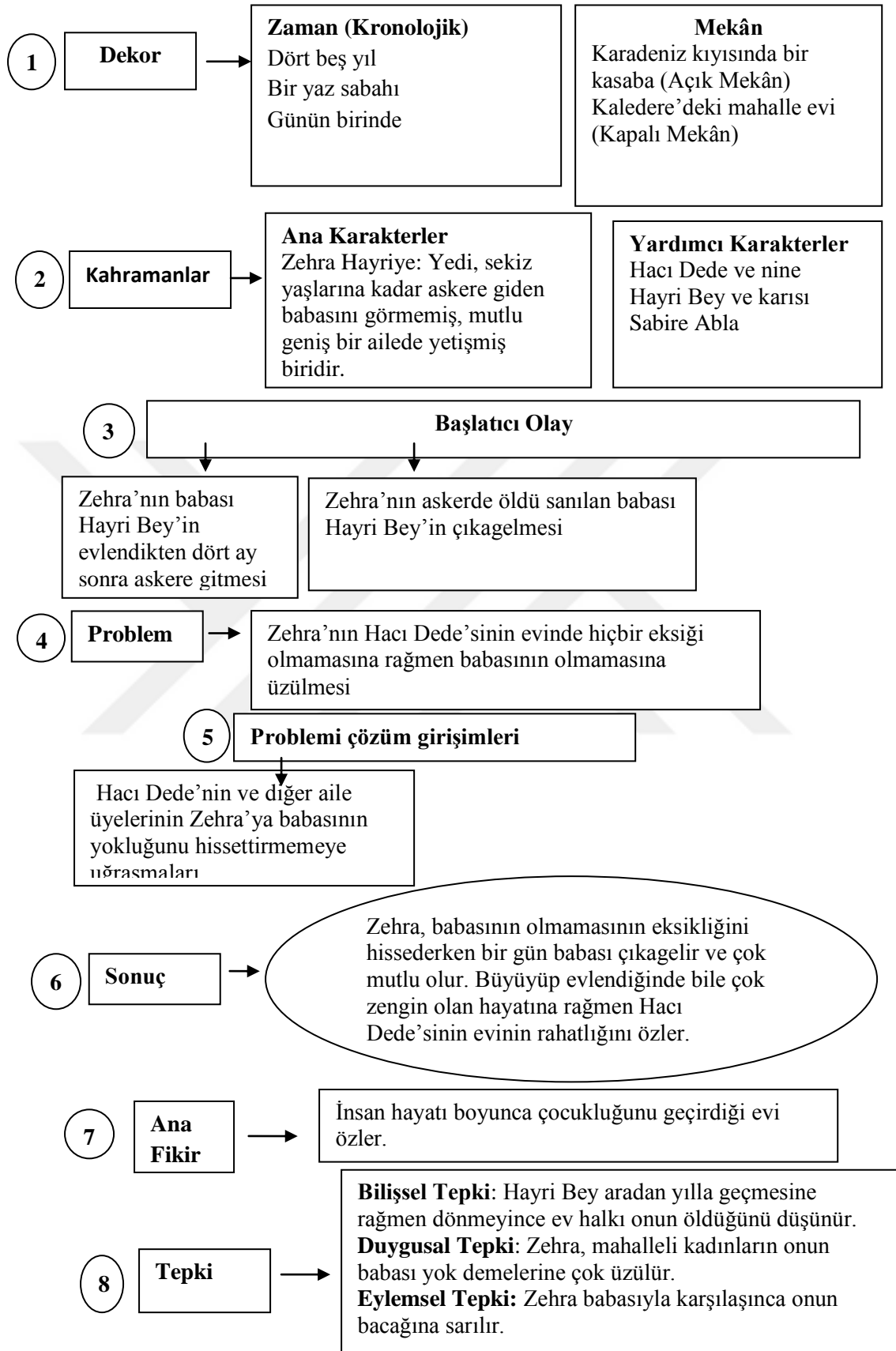
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı tekniği ile kurgulanmıştır.

4.1.1.25. Hacı İzzet Paşa

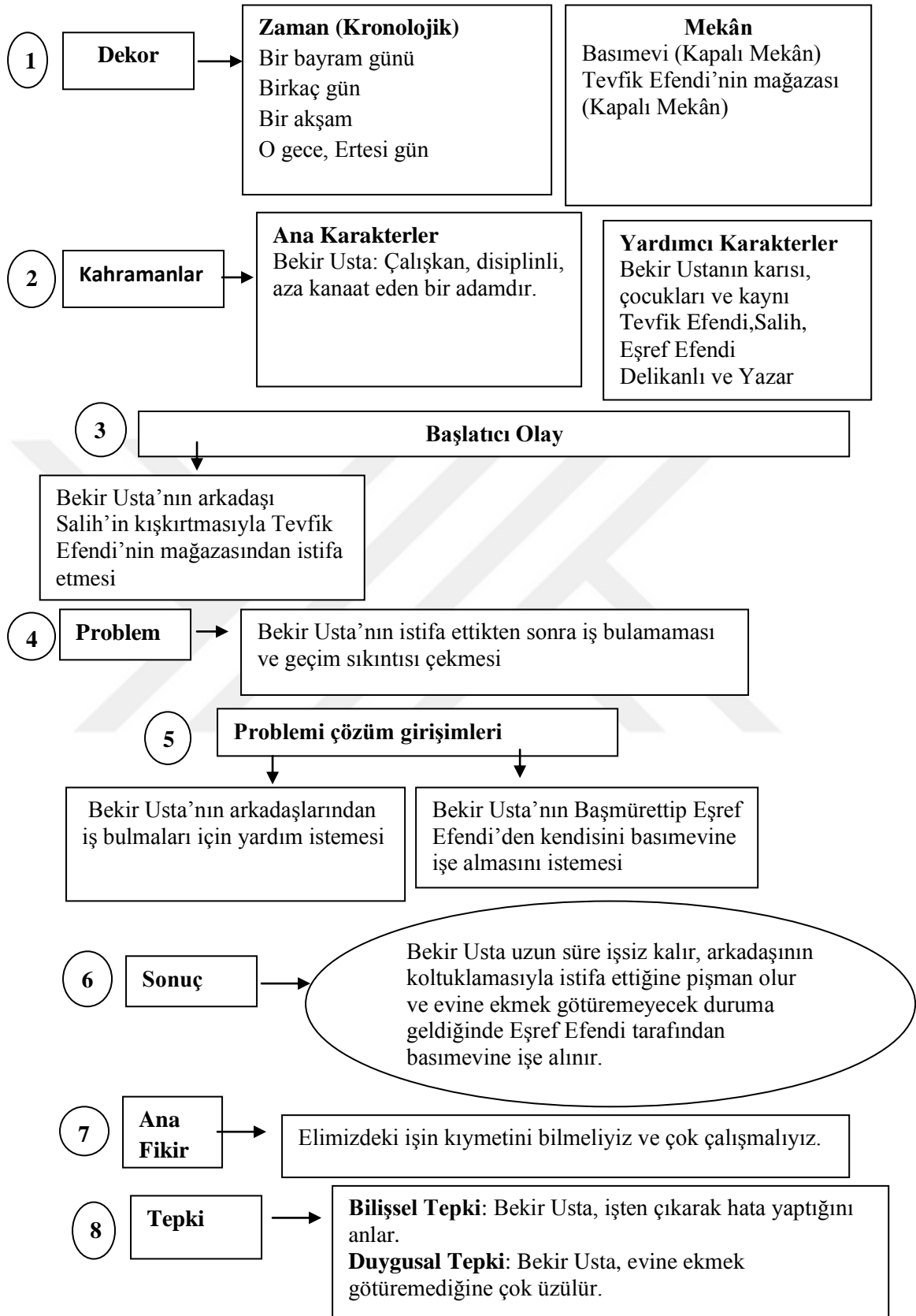
* Bu öykü, gözlemci anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.26. Hacı Dedemin Evi

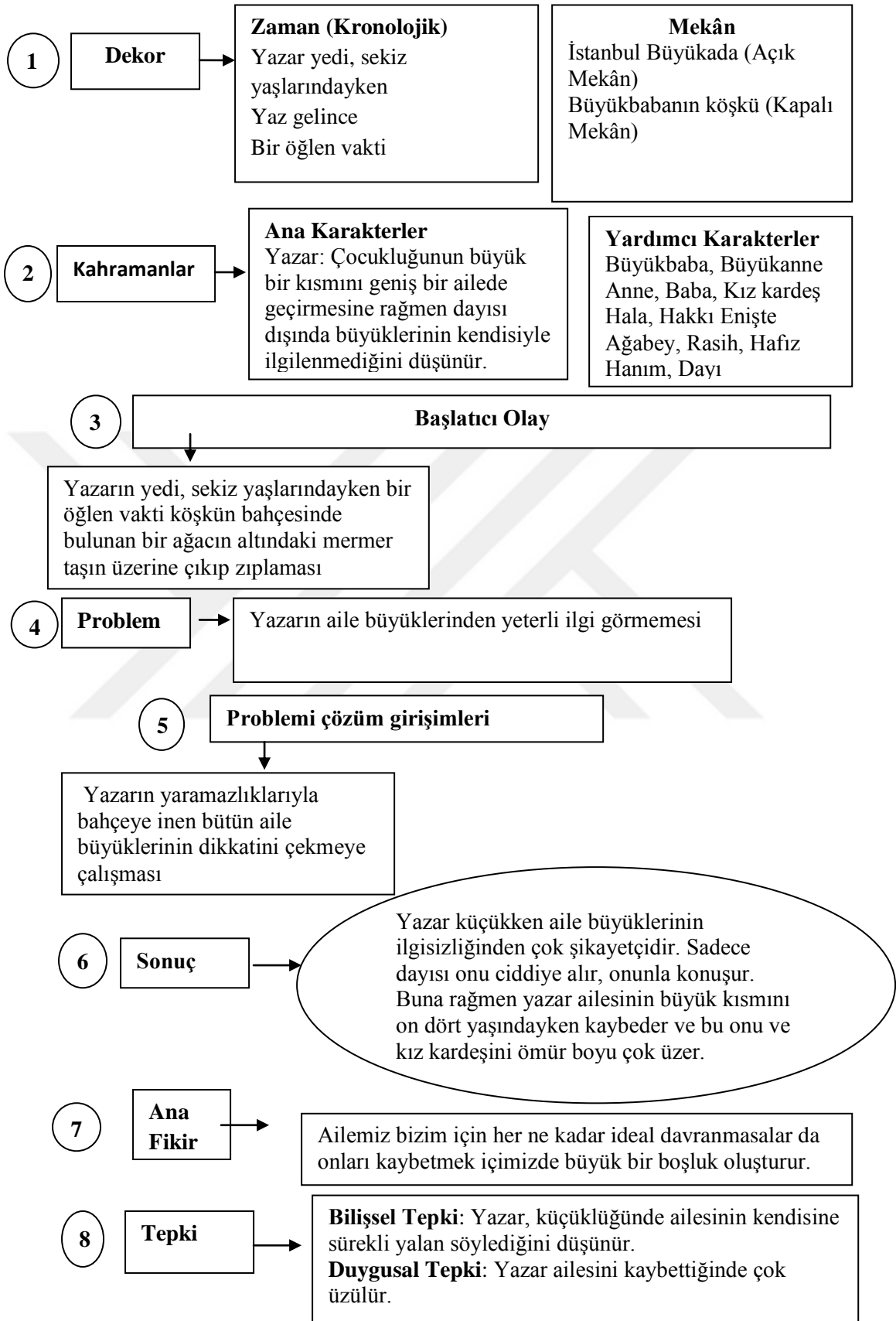
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.27. Bekir Usta

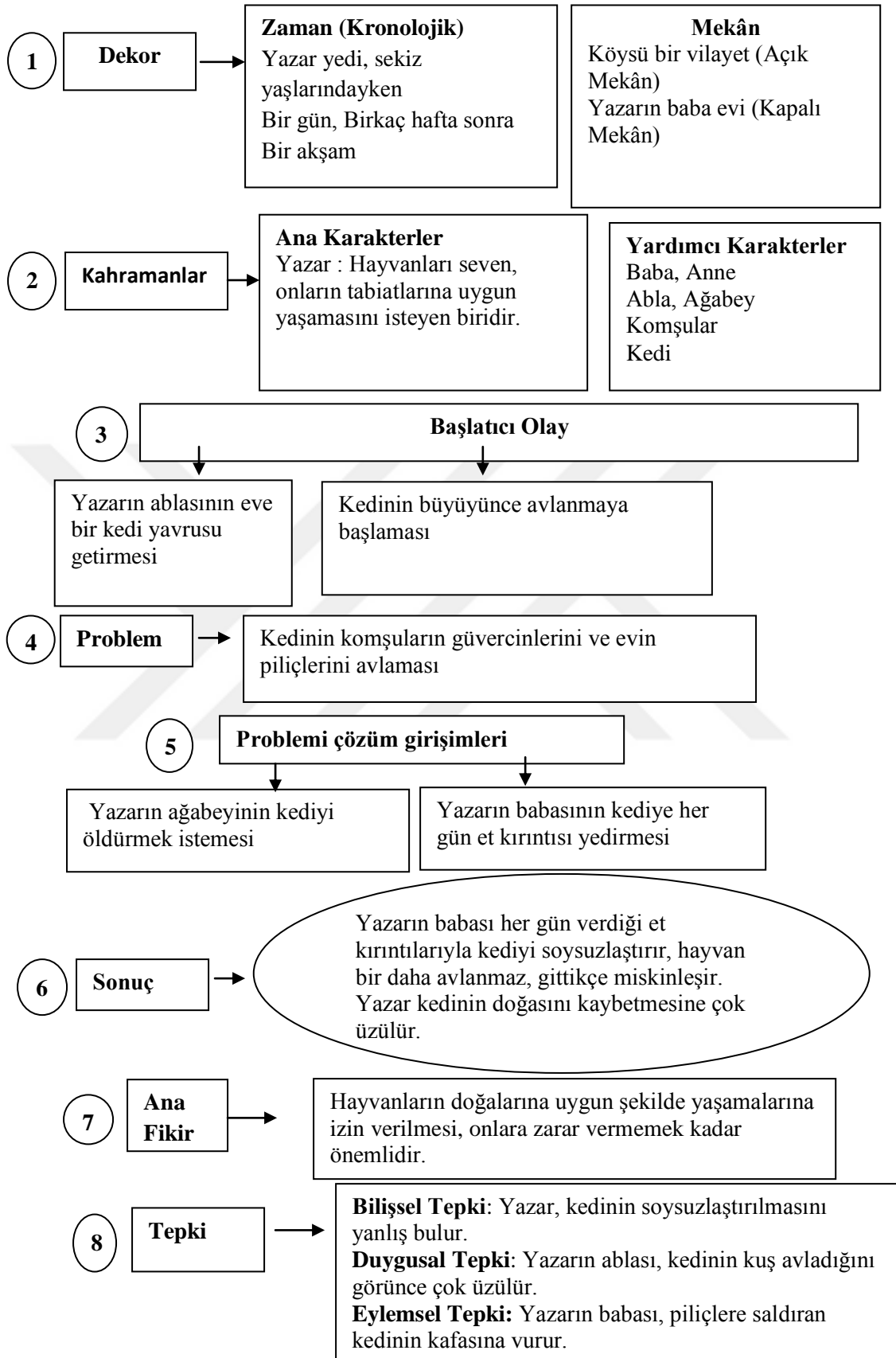
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.28. Çocukluk

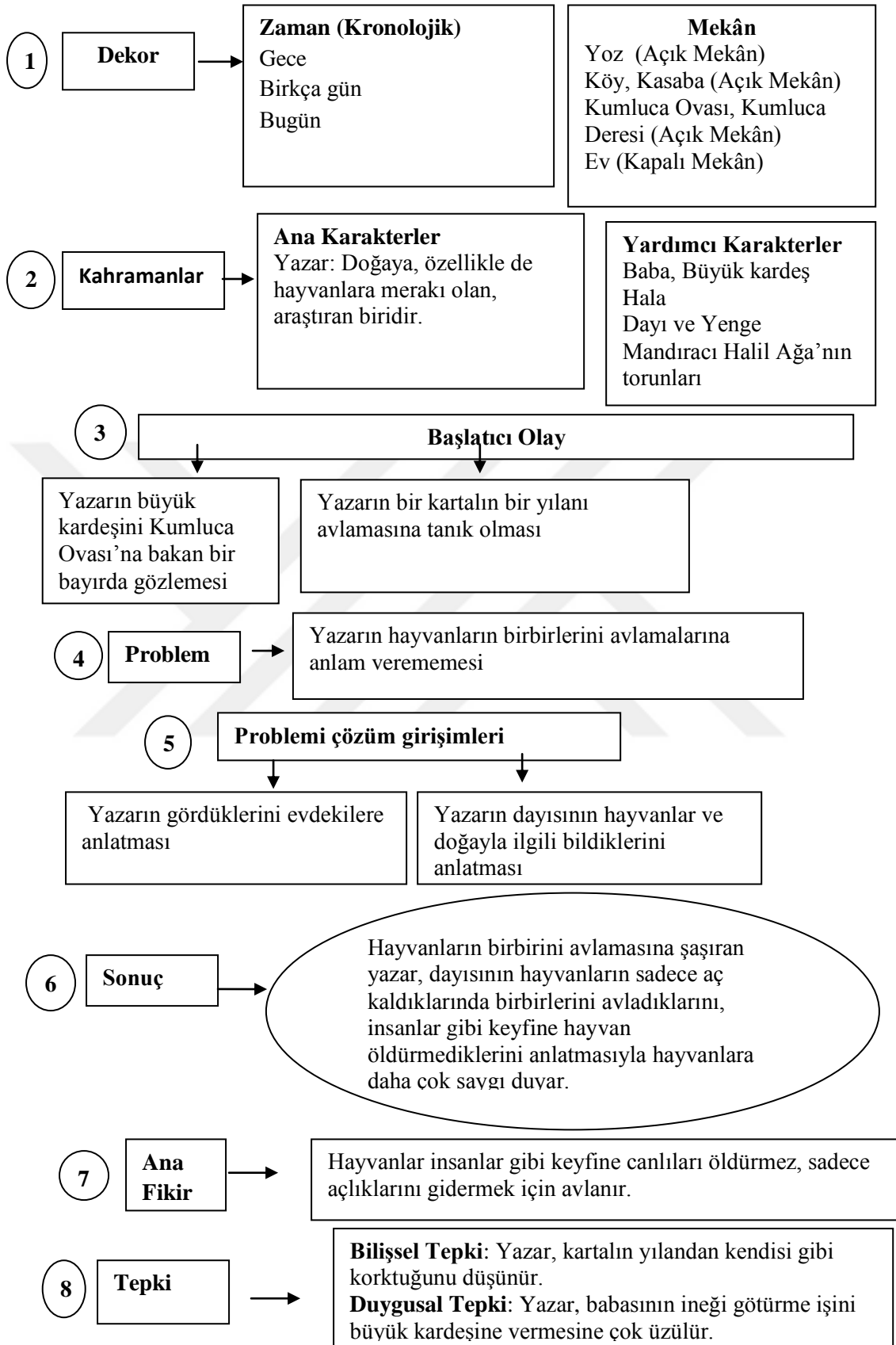
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.29. O Yıllarda

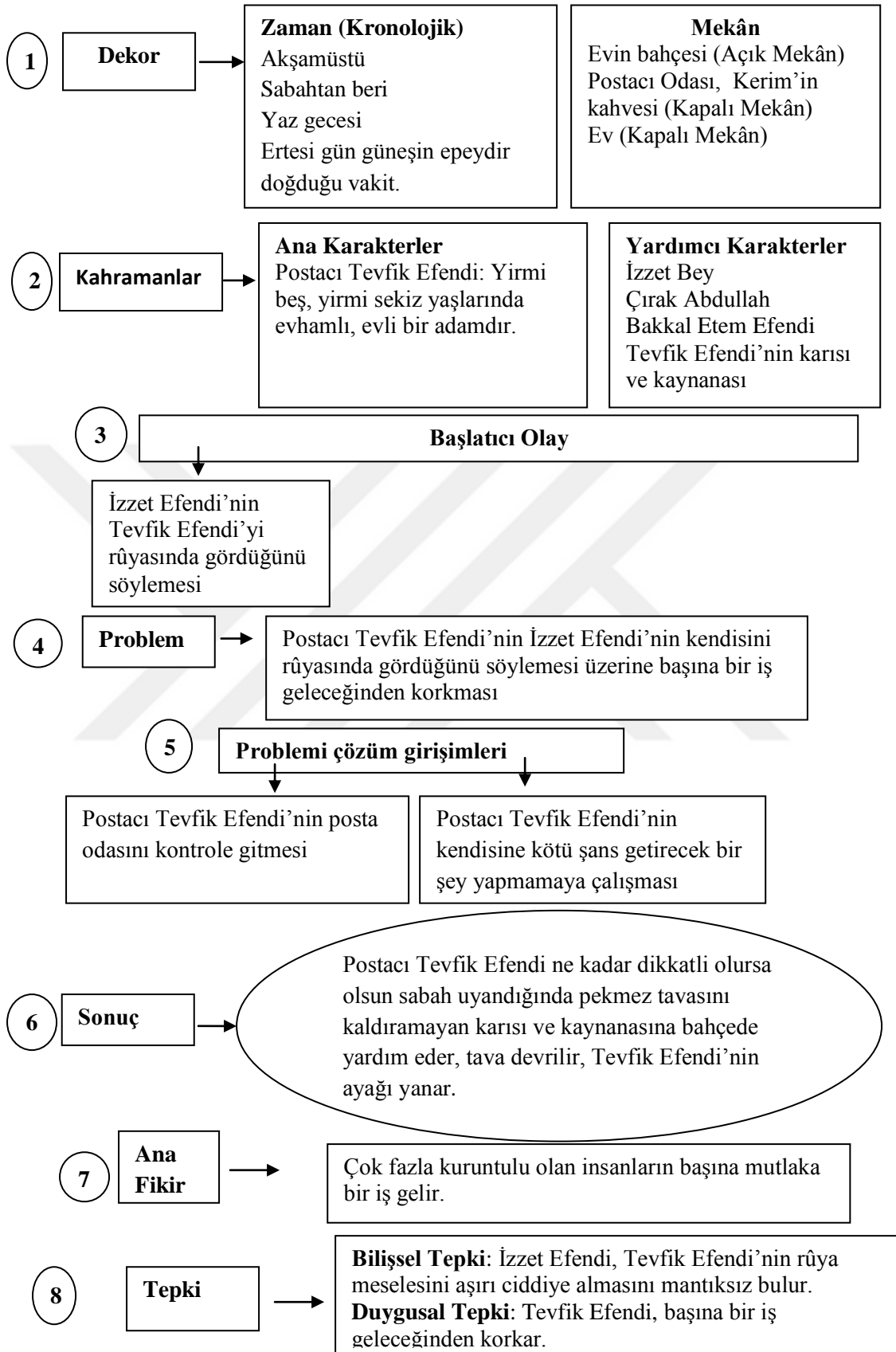
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.30. Çocuklara Hikâye

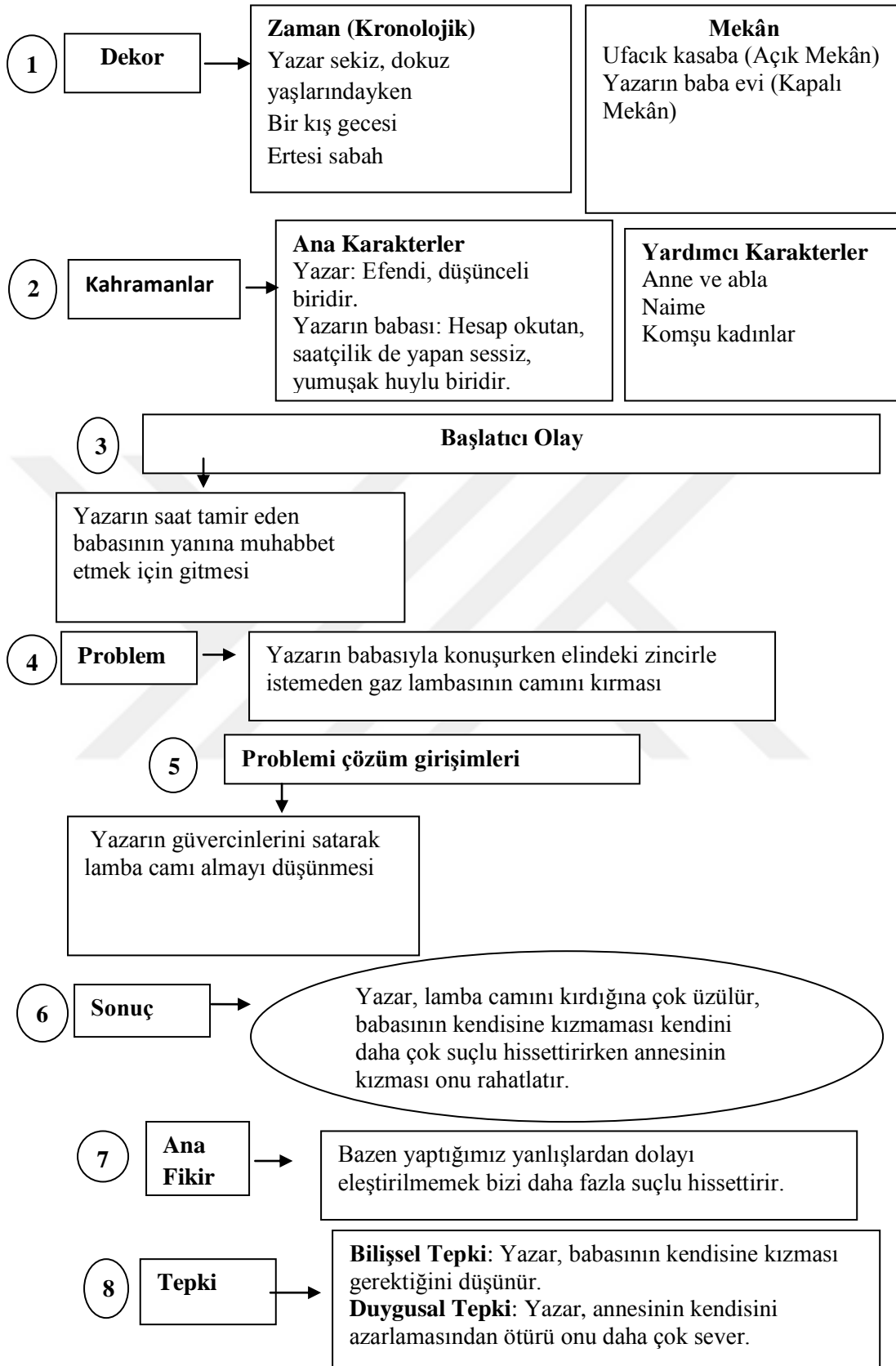
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.31. Rûya Nasıl Çıktı

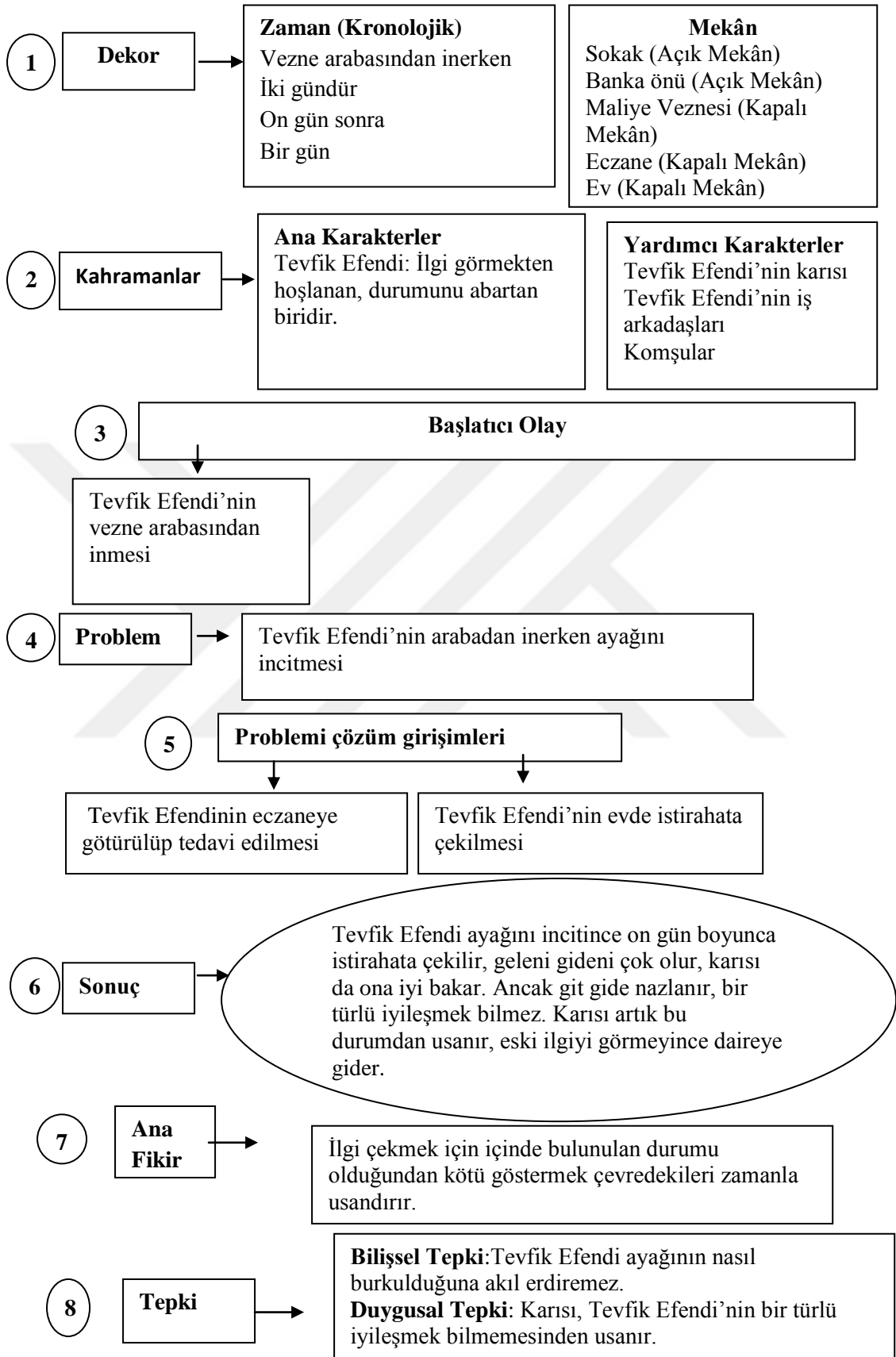
* Bu öykü, gözlemci anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.32. Ana Baba

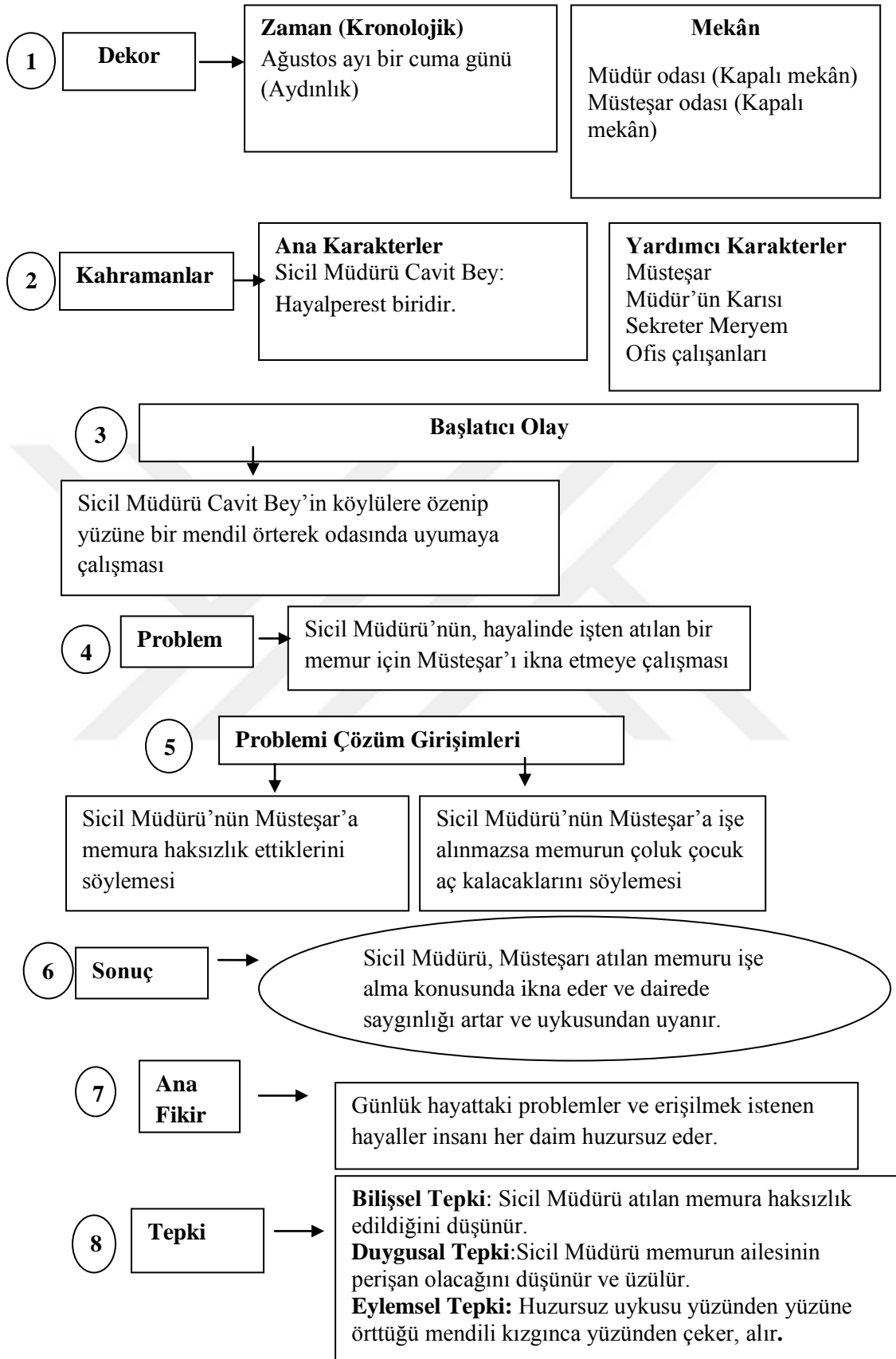
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.33. Hasta

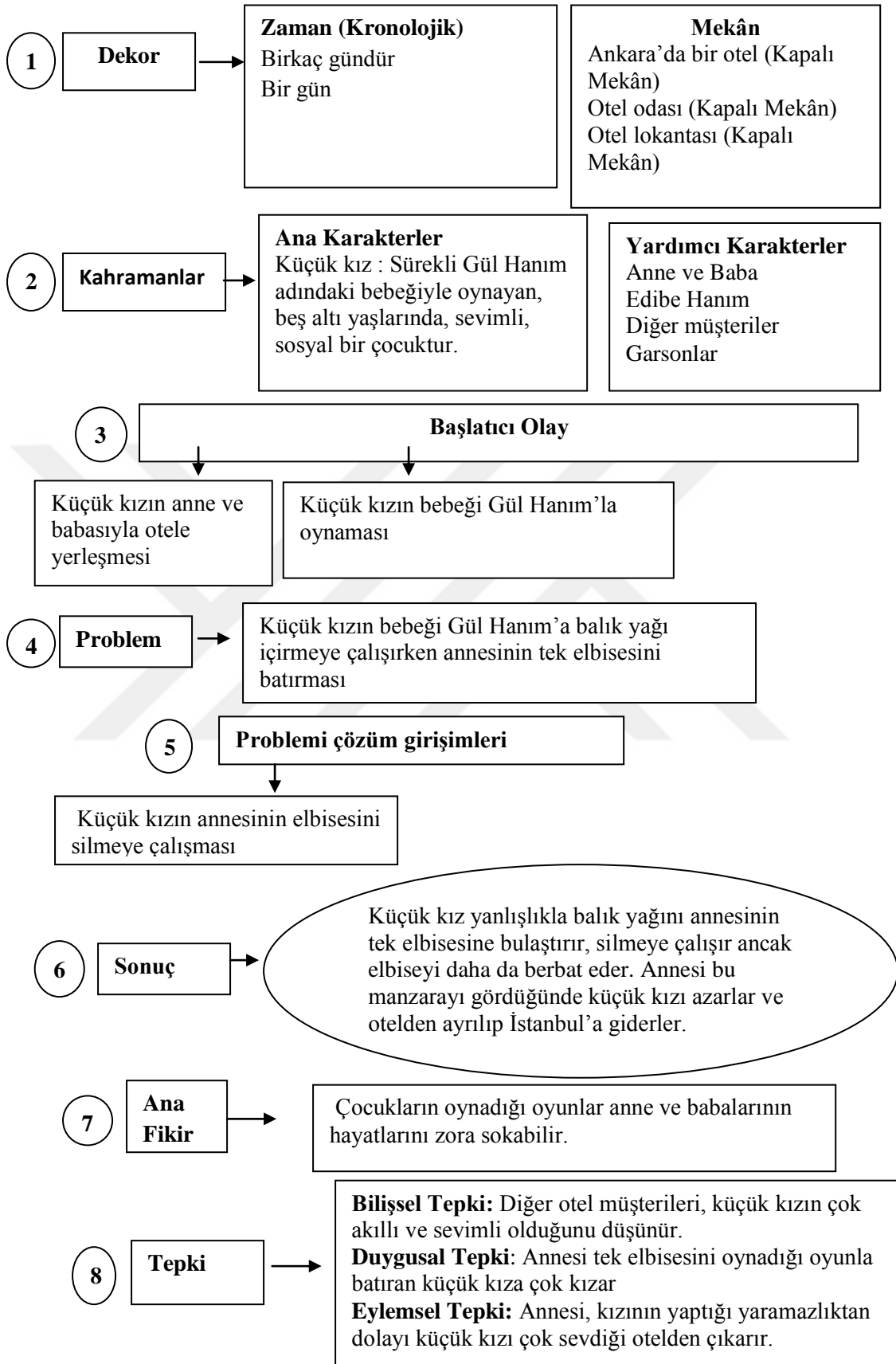
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.34. Mendil Altında

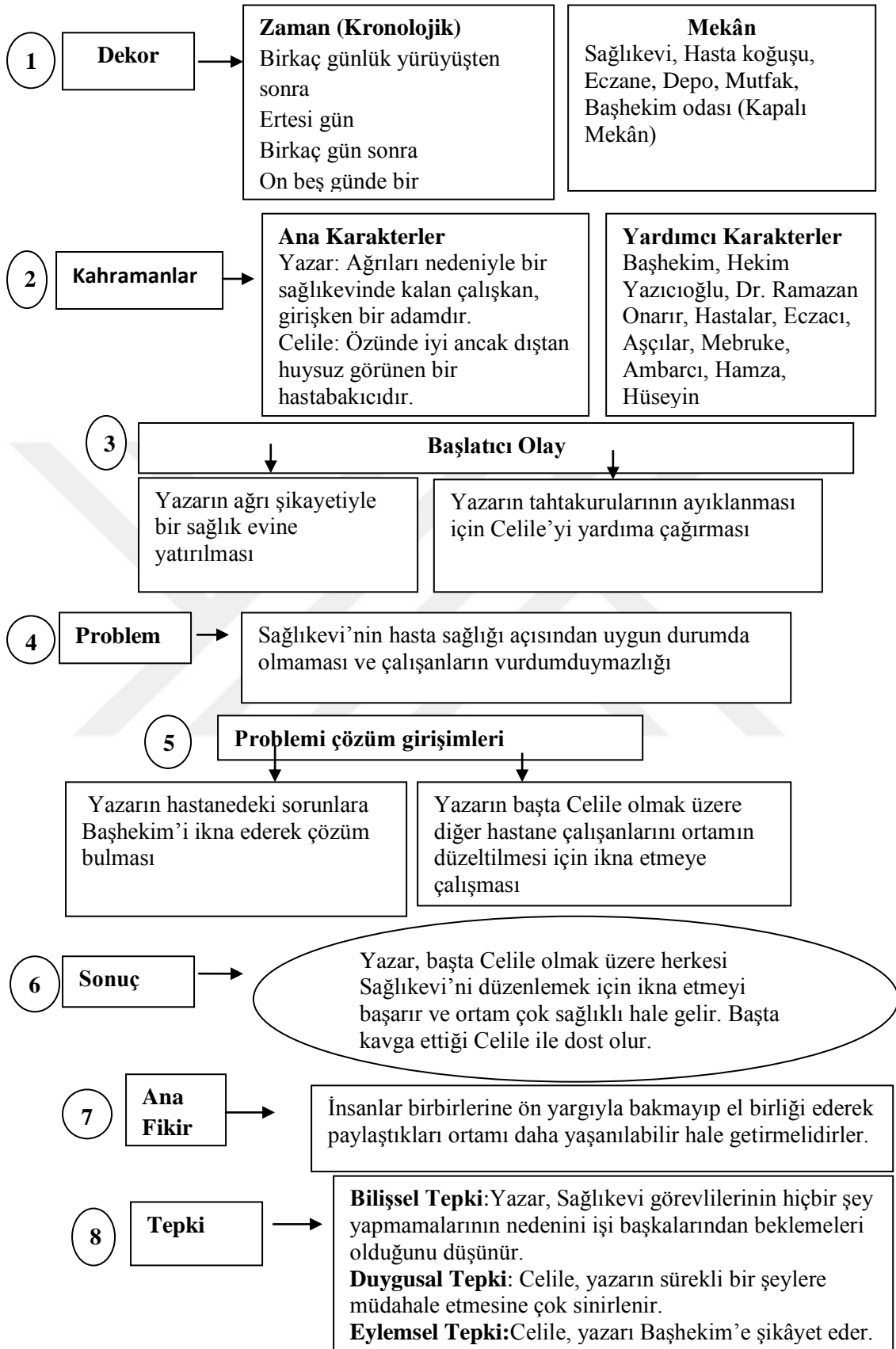
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.35. Gül Hanım'ın Annesi

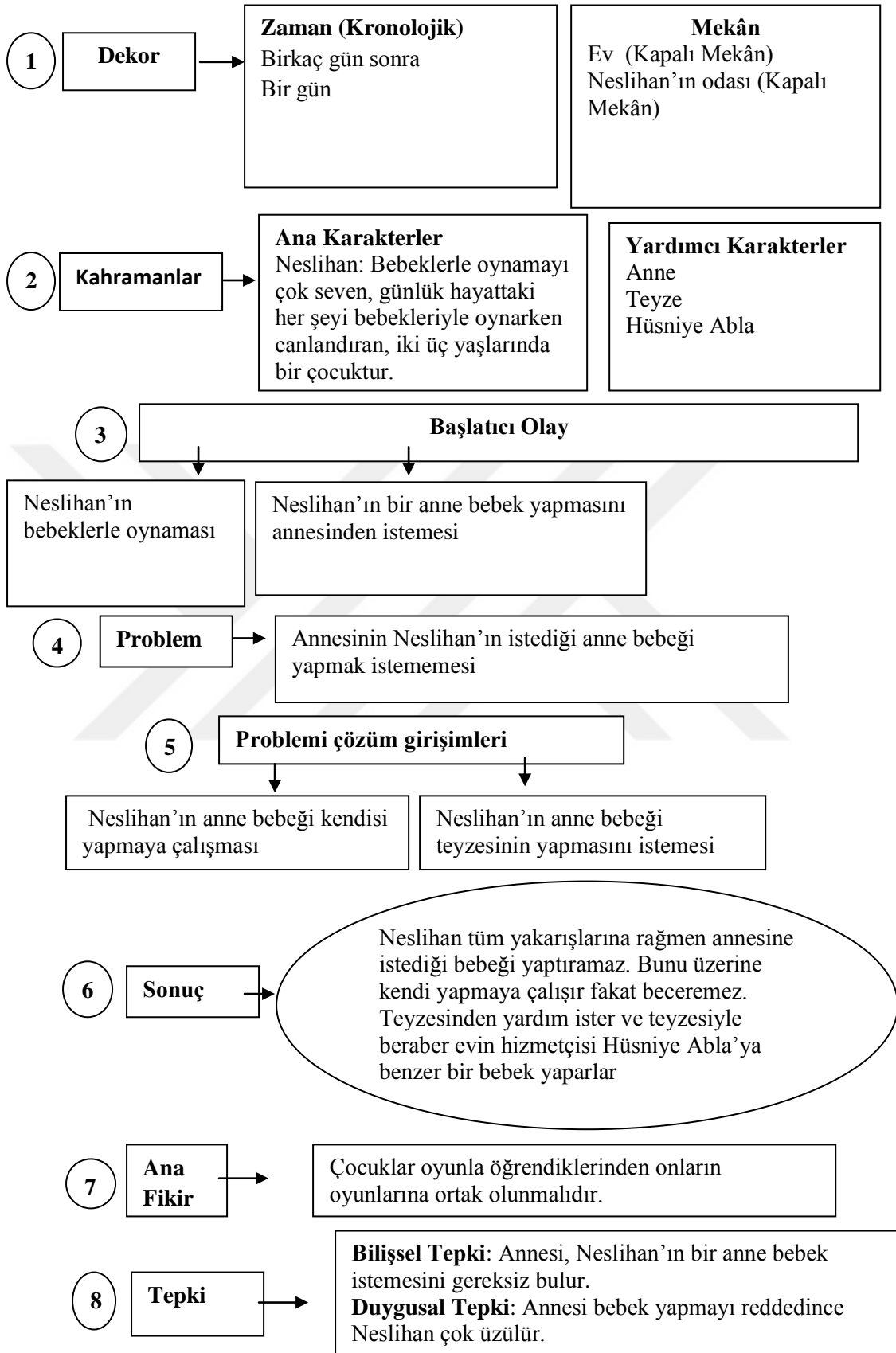
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.36. Celile

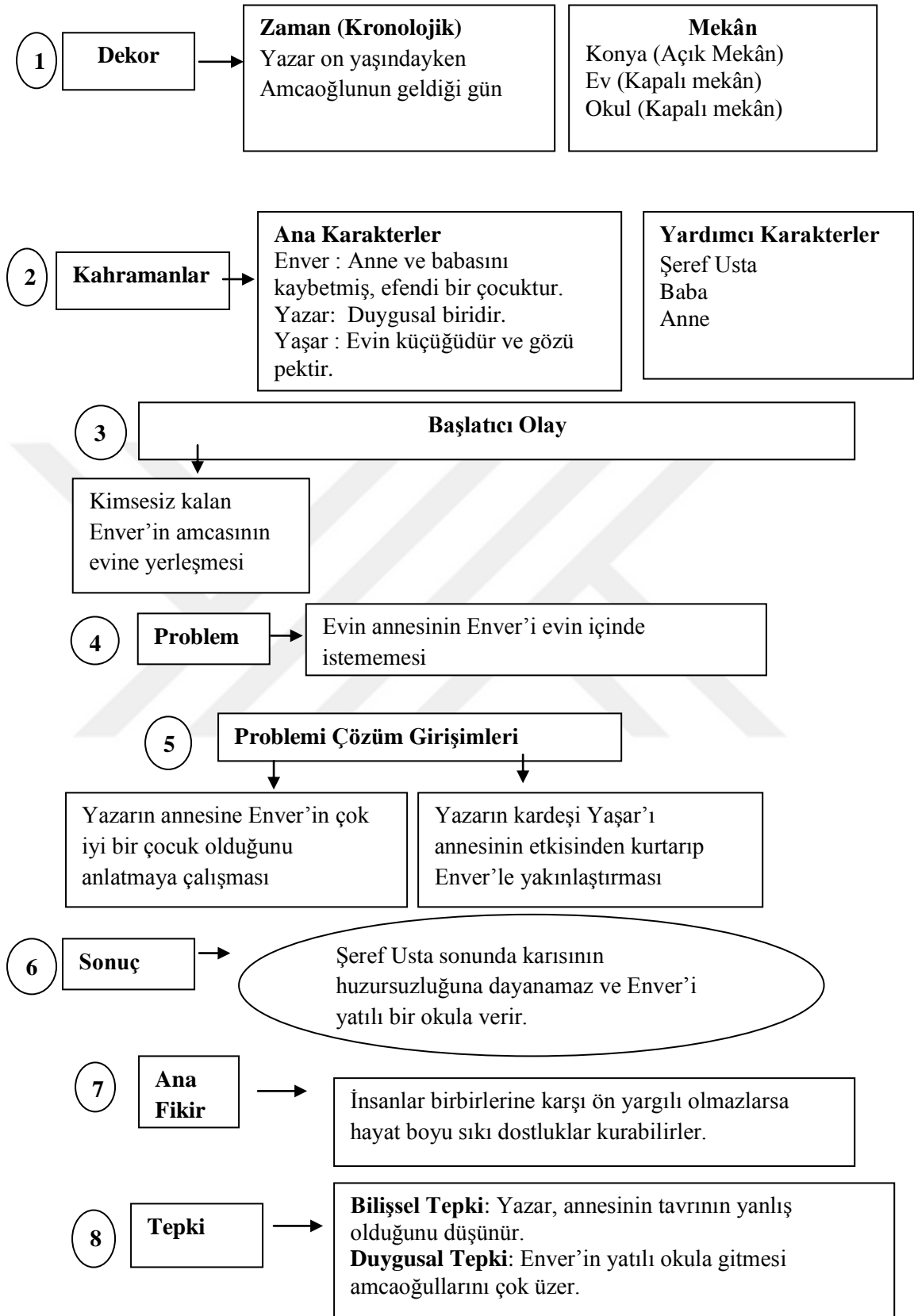
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.37. Bebekler

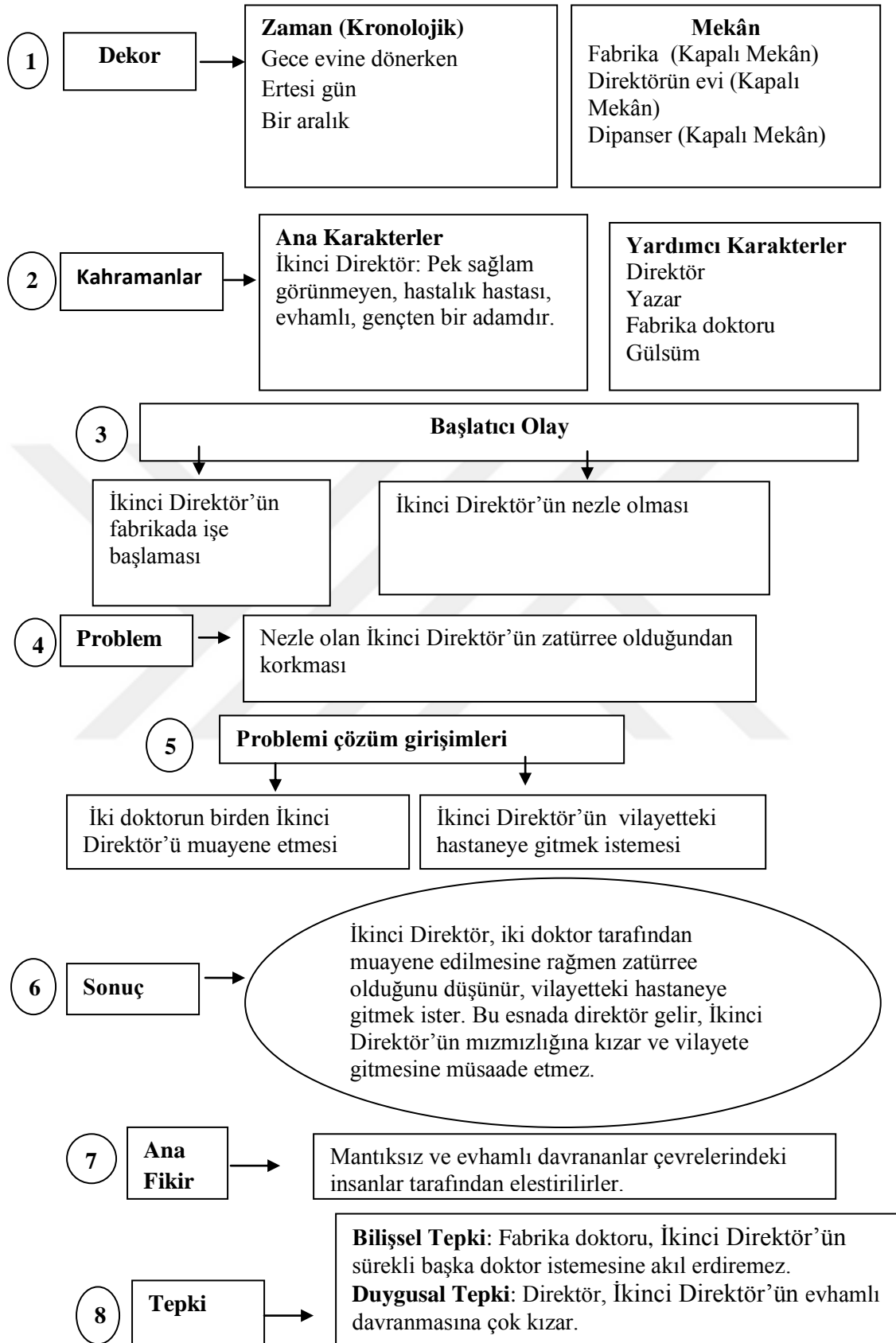
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.38. Amcaoğulları

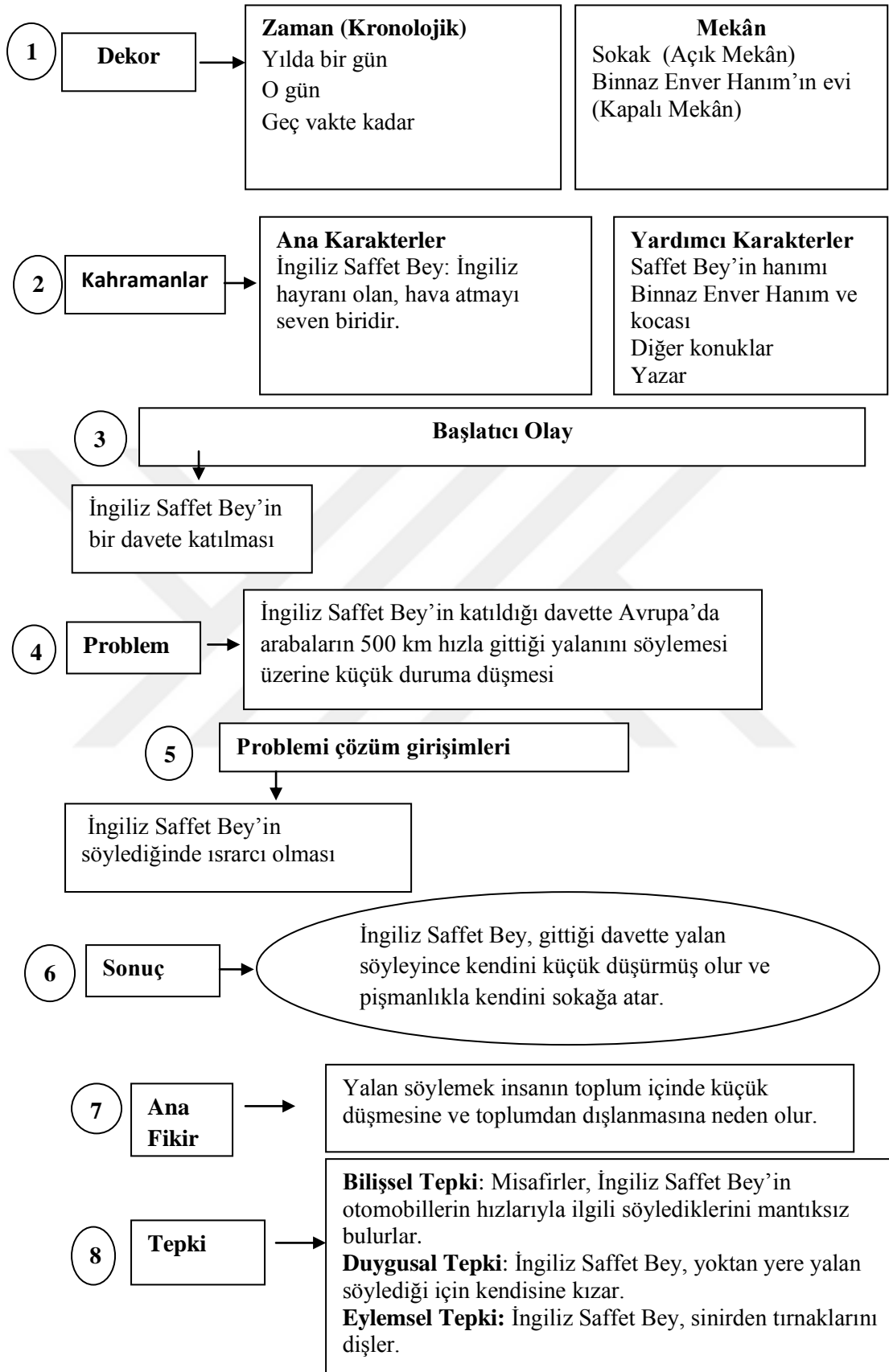
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.39. Müdür Yardımcımız

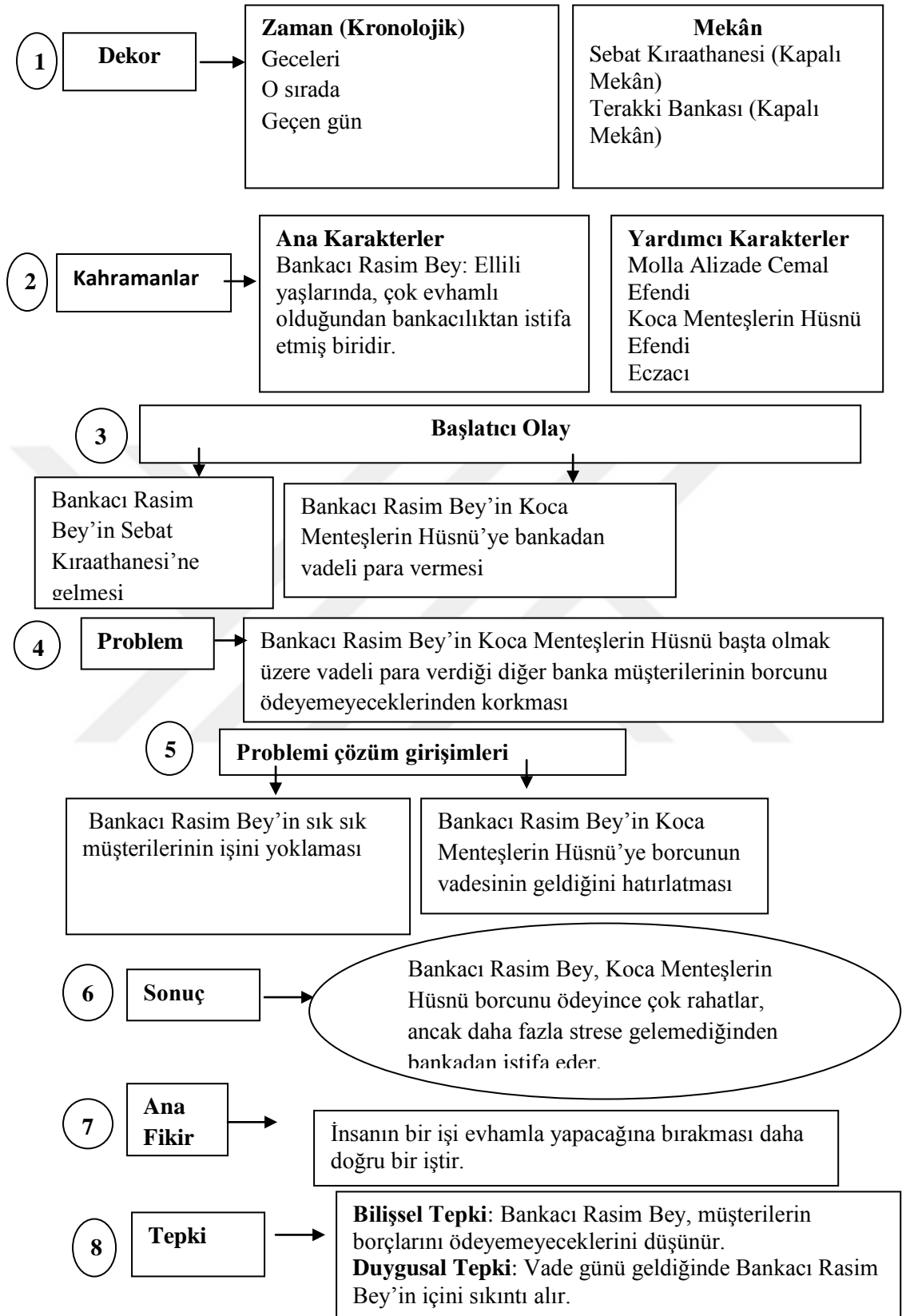
* Bu öykü kahraman anlatıcı ve gözlemci anlatıcı bakış açısı iç içe kullanılarak kurgulanmıştır.

4.1.1.40. Binnaz Enver Hanım'ın çayları ve Kocası

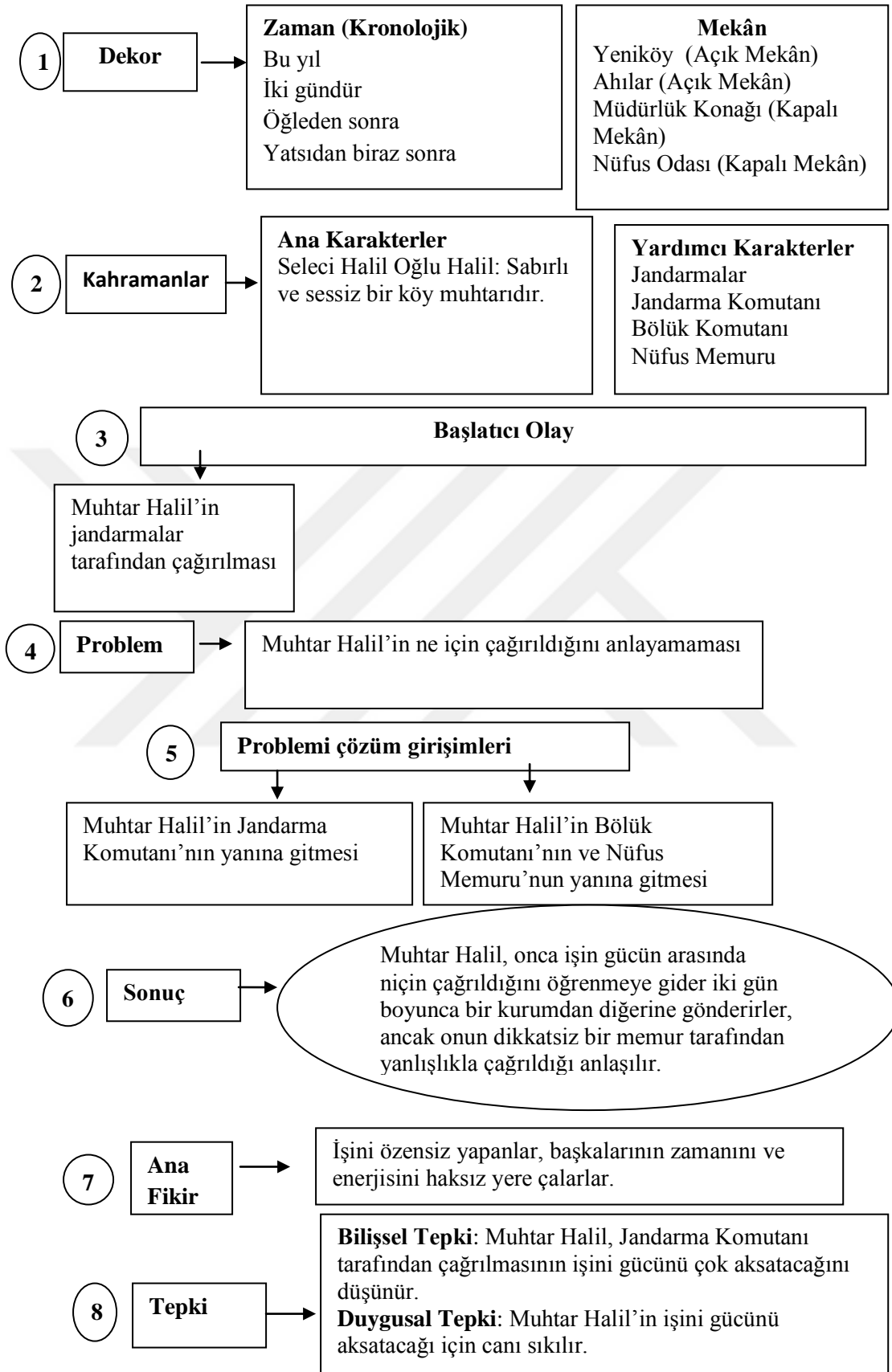
* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.41. Bankacı Rasim Bey

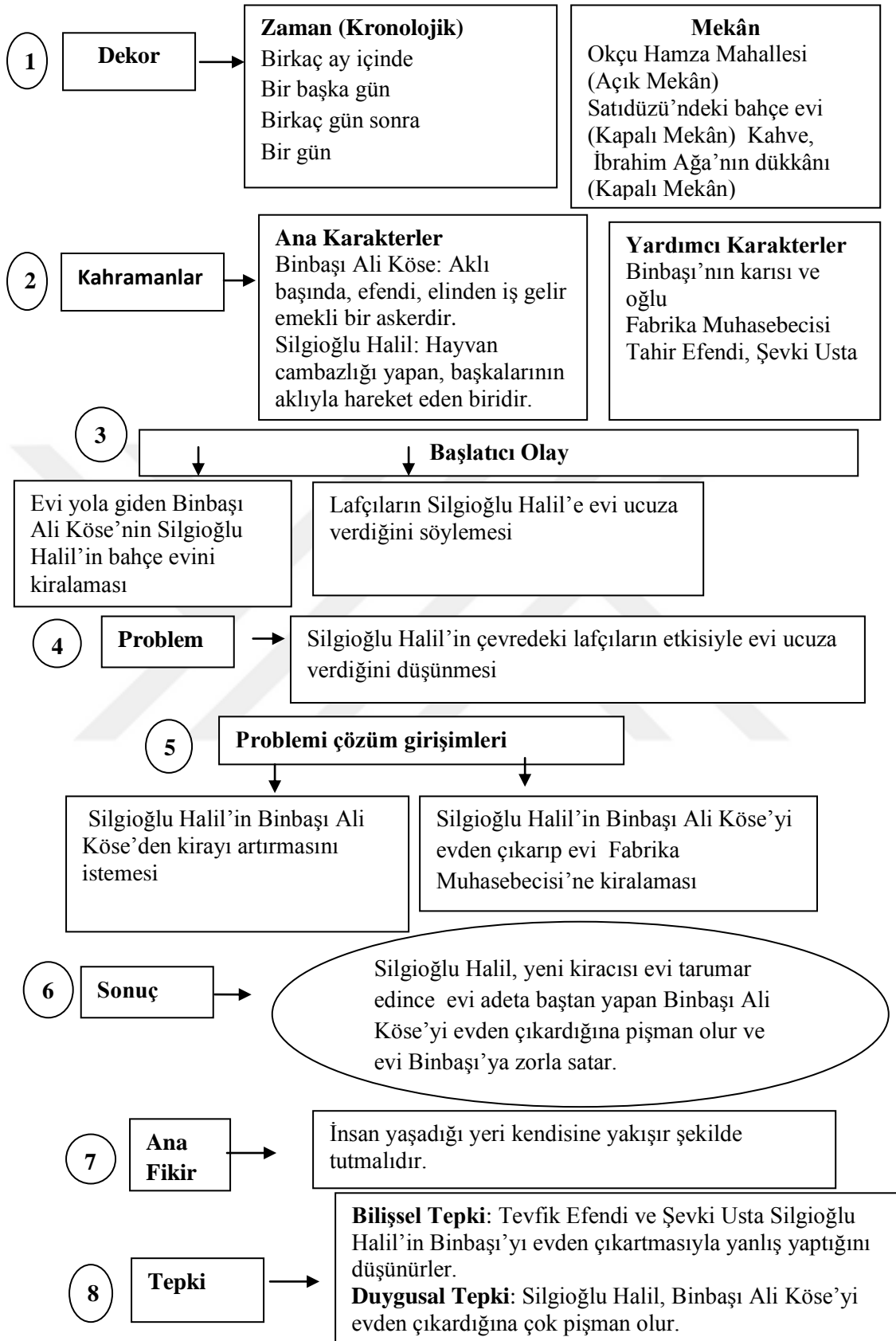
* Bu öykü, gözlemci anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.42. İşin Bitti

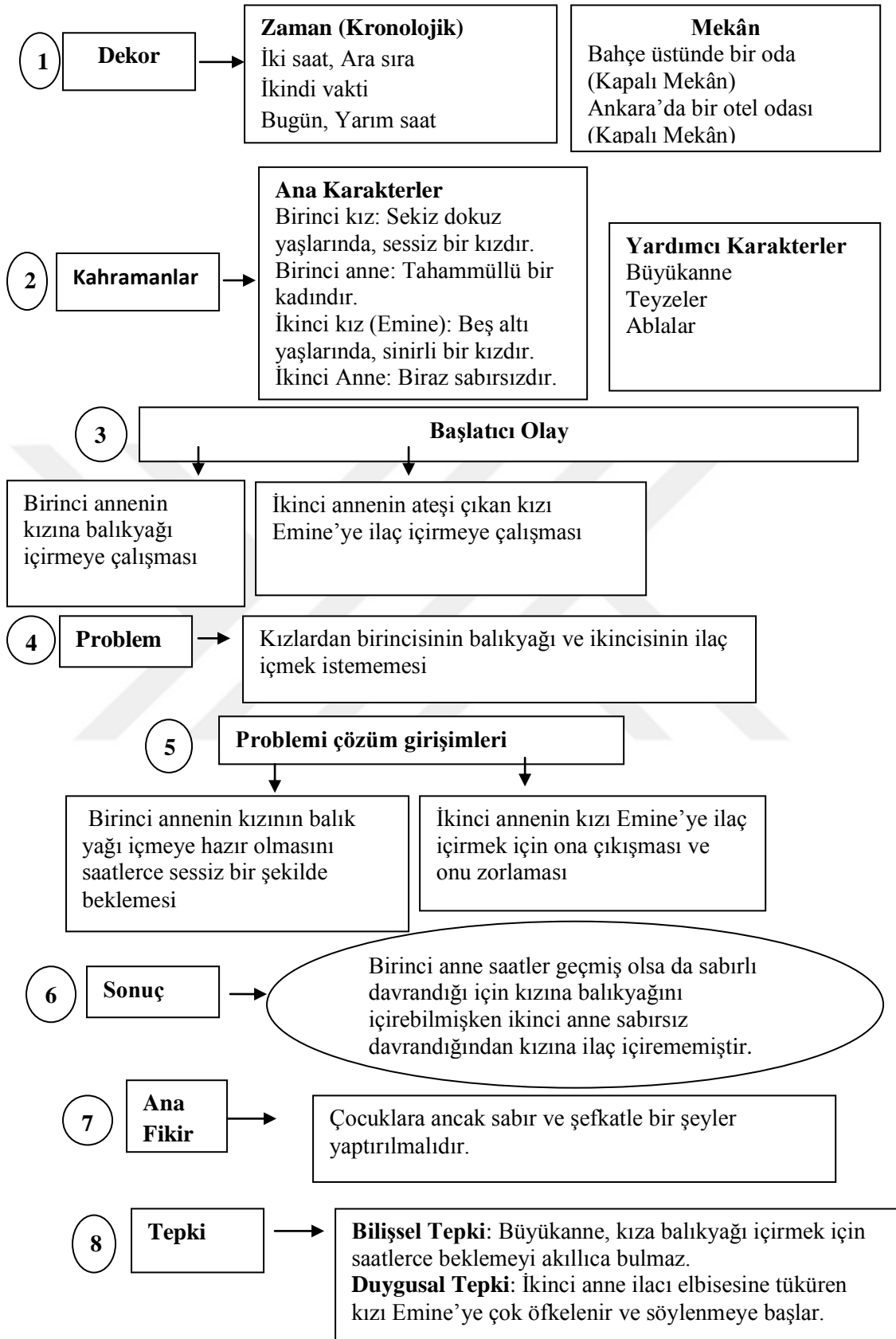
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.43. Ev Ona Yakıştı

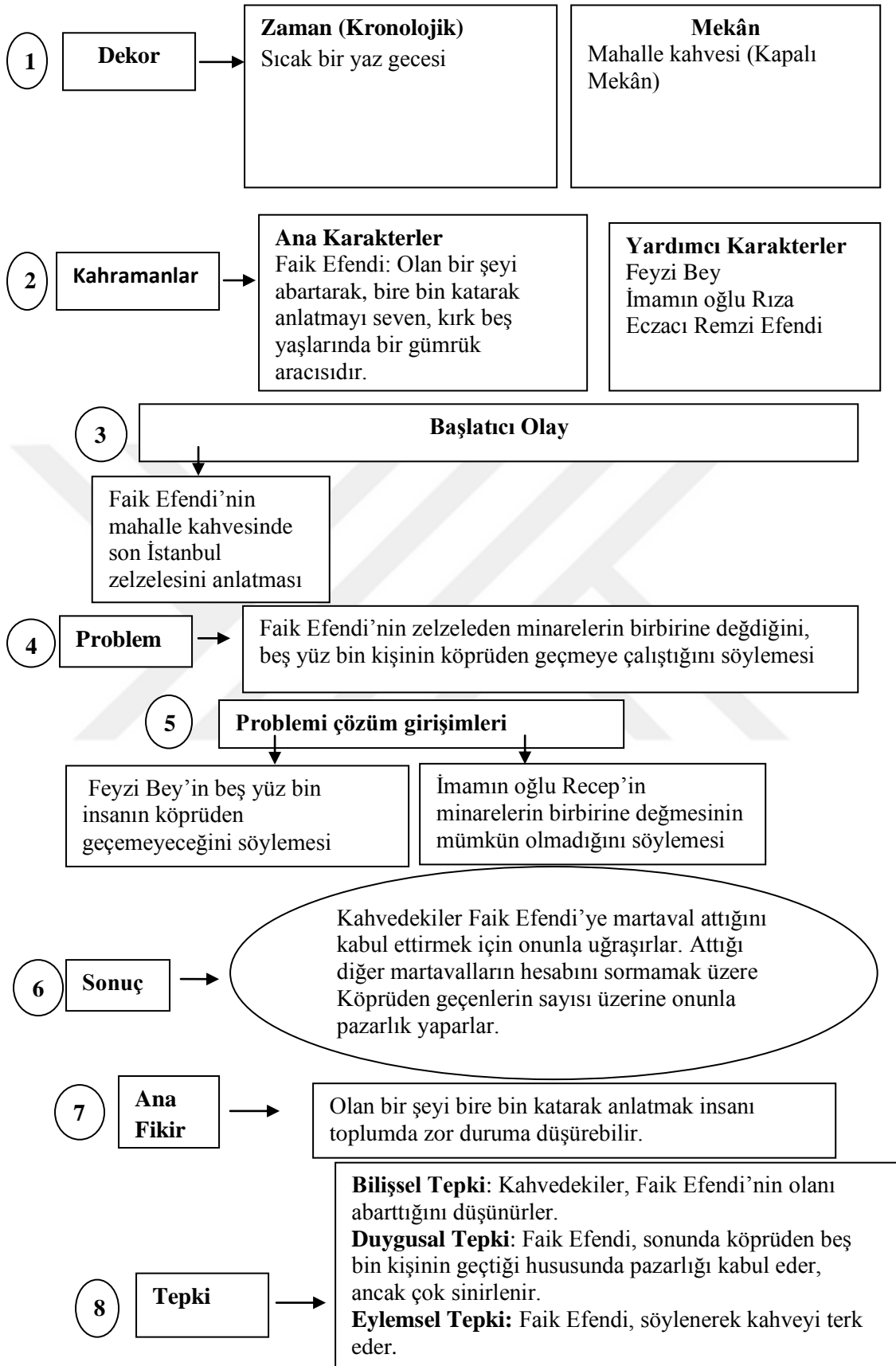
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.44. İki Ana İki Kız

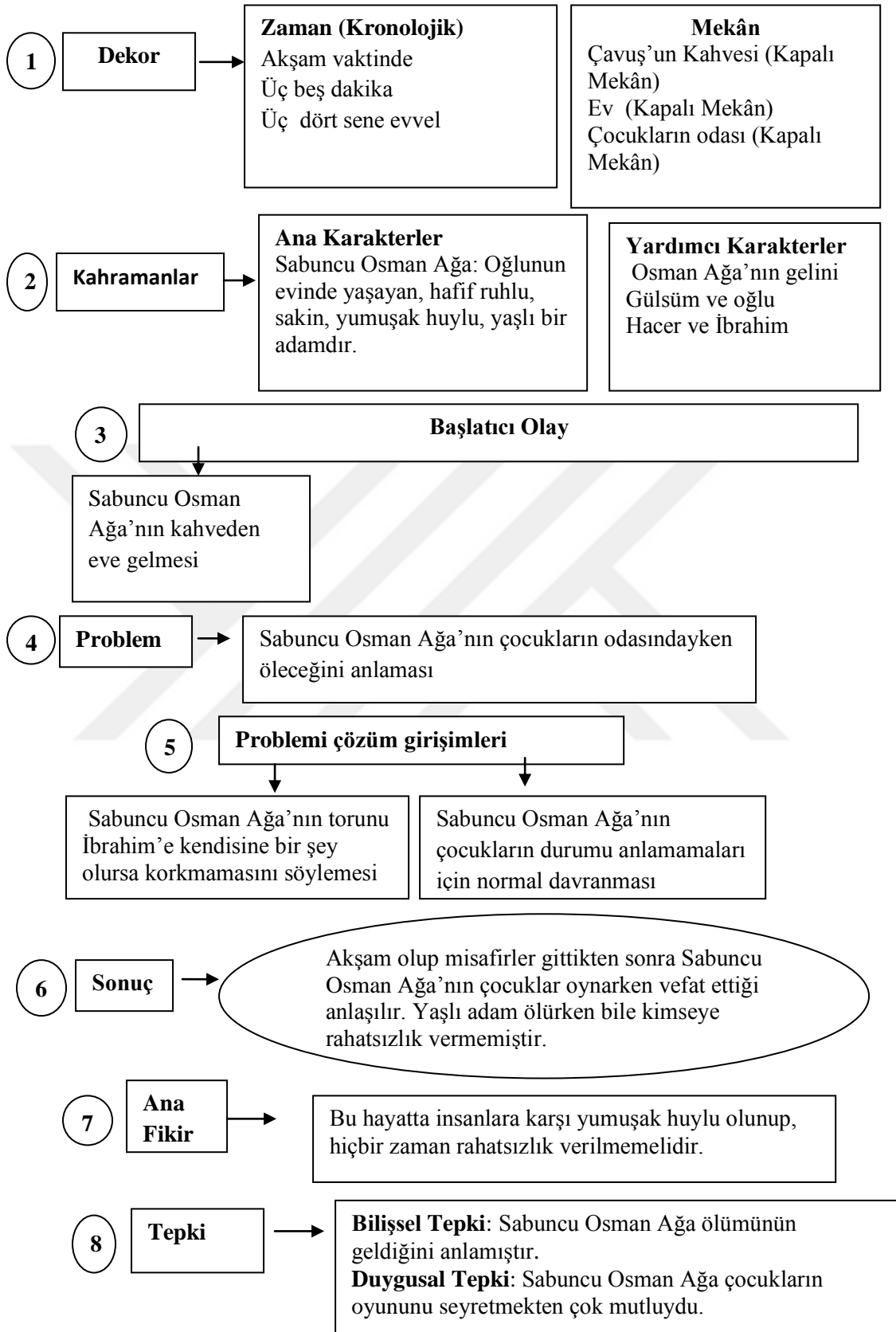
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.45. Pazarlık

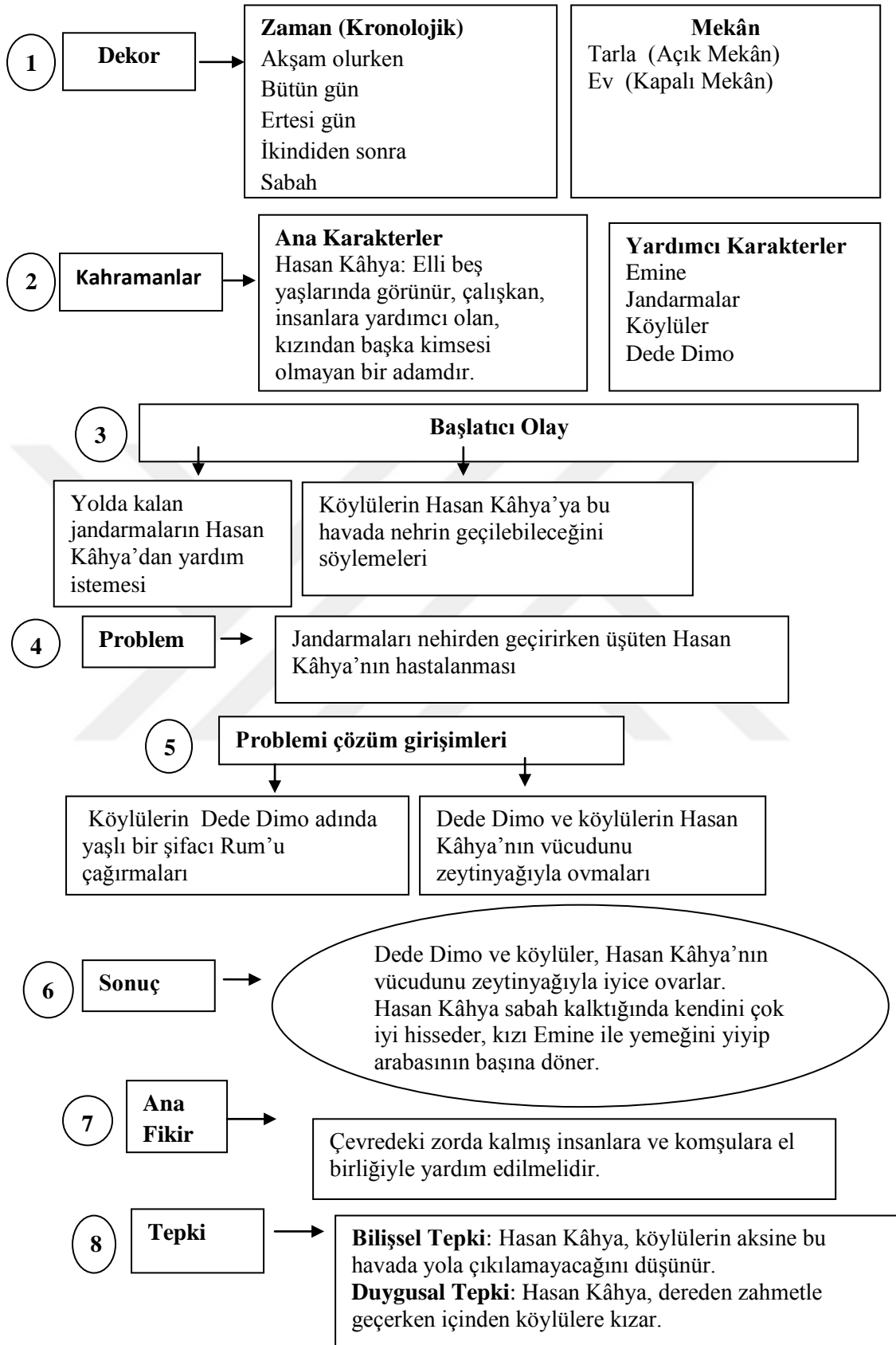
* Bu öykü, gözlemci anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.46. Sabuncu Osman Ağa

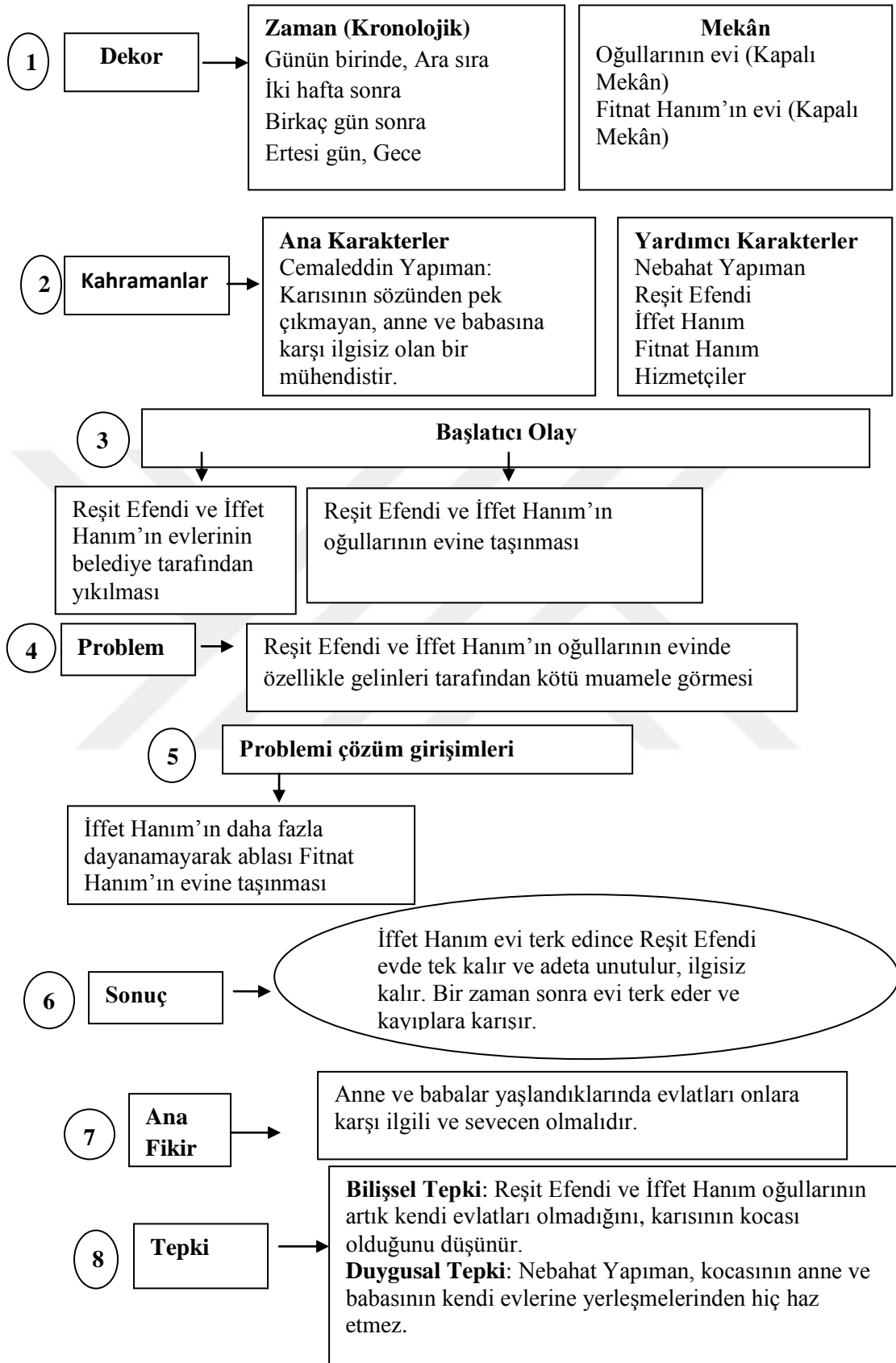
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.47. Hasan Kâhya Hastalandı

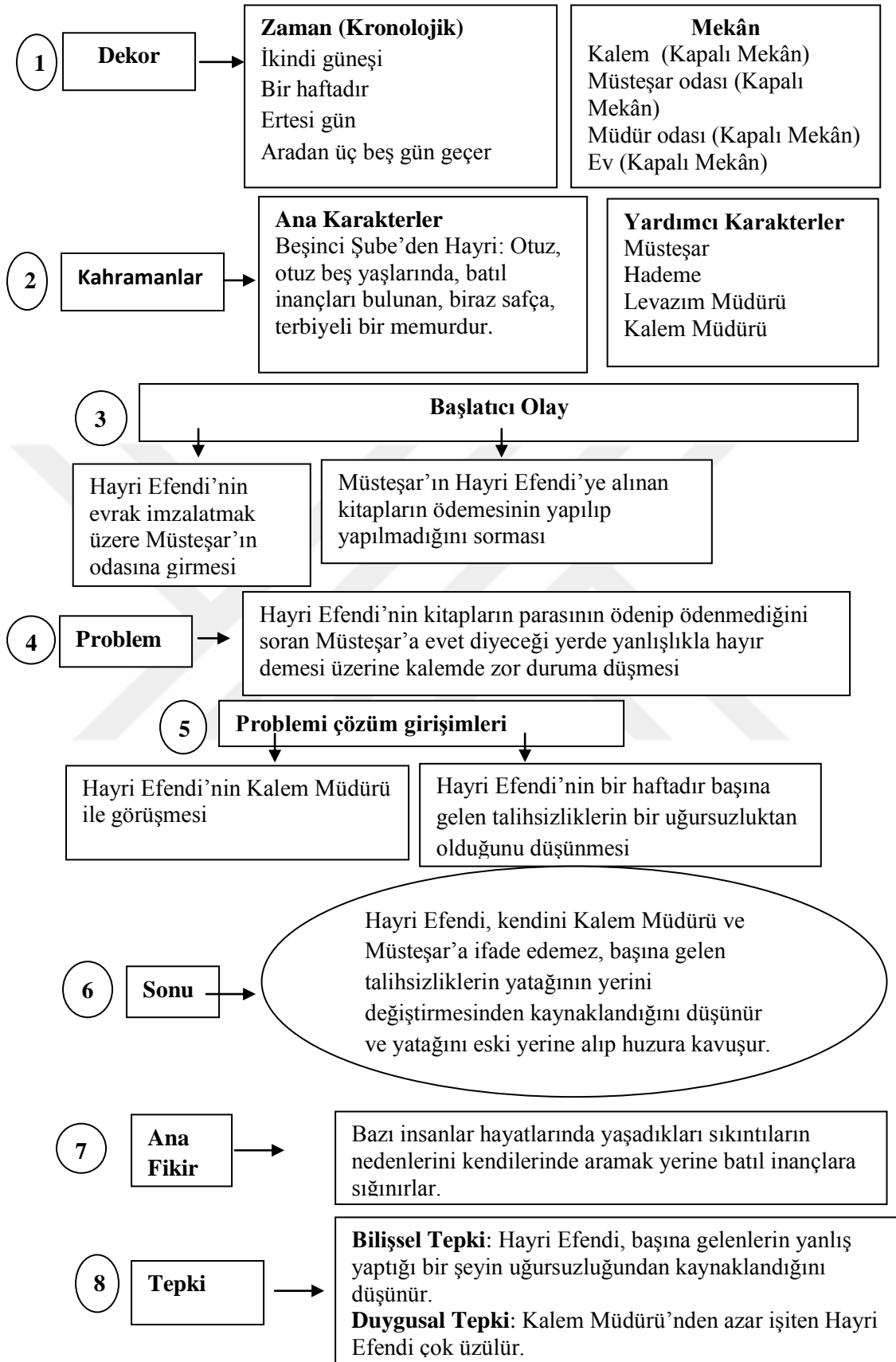
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.48. Karısının Kocası

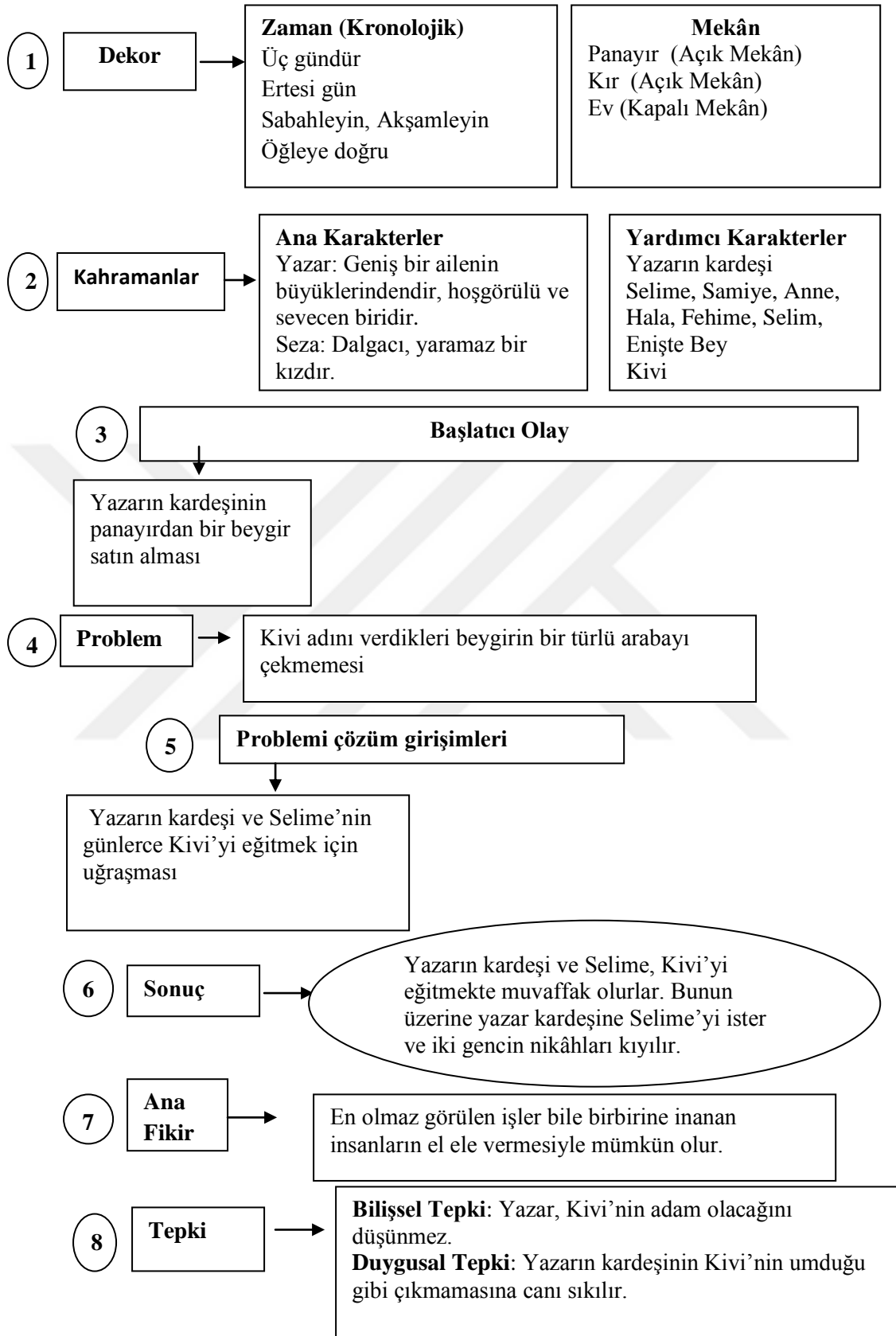
* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.49. Uğursuzluk

* Bu öykü, yazar anlatıcı ve hâkim bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.1.1.50. Kivi

* Bu öykü, kahraman anlatıcı ve onun bakış açısı ile kurgulanmıştır.

4.2. Yorum

Bu bölümde araştırma konusu edinilen hikâyelerin ayrı ayrı kelime sıklık dizini oluşturulmuş, Doğan AKSAN'ın sıraladığı söz varlığı unsurları incelenmiş. Elde edilen verilerin daha iyi kullanılması amacıyla tablolar oluşturulmuş ve yorumlar yapılmıştır.

4.2.1. Söz Varlığı

4.2.1.1. Kelime Sıklığı

Bu bölümde hikâyelerdeki kelimelerin kullanım sıklıkları tespit edilmiştir. Kelimelerin sıklıkları tespit edilirken aşağıdaki kaidelere uyulmuştur:

- ✓ Metinlerdeki kelimeler gövde durumuna getirilmiştir.
- ✓ Özel isimler, birleşik isimler ve birleşik fiiller aynen alınmıştır.
- ✓ Kelimeler bilgisayar ortamına aktarılırken Türk Dil Kurumunun internet sitesindeki Büyük Türkçe Sözlük, Güncel Türkçe Sözlük, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Yazım Kılavuzu esas alınmıştır.
- ✓ İkilemelerin sözlükte madde başı olmasına dikkat edilmiştir. İkilemeler için yararlanılan bir diğer kaynak da Doğan Aksan'ın "Türkçenin Sözcük Varlığı" eseridir. Bazı zarf fiillerle oluşturulan ikilemeler sözlükte madde başı olmadığı için sıklık dizinine alınmamıştır.
- ✓ Fiilimsiler kelime sıklığında yer almıştır. Bazı fiilimsilerin sonundaki sert ünsüz yumuşamaya uğradığından fiilimsi yapan ekin asıl hali verilip, yanına yay ayraç içinde bir ünlüden oluşan bir ek verilmiştir. Örn: tanıdık (ı), soracak (ı)
- ✓ Edilgen durumdaki fiiller olduğu gibi alınmıştır.
- ✓ Hitap ifadeleri kalıplaşmış kabul edilerek olduğu gibi alınmıştır. Örneğin :
Canım, efendim...
- ✓ Sözlük maddesi olan ünlem ifadeleri kelime sıklığına dahil edilmiştir. Sözlükte madde başı olmayanlar dahil edilmemiştir. Örn: innh
- ✓ De ve ki bağlaçları sıklık dizinine dahil edilmiştir. Ek halindeki bu bağlaçların yazarın ruh çözümlemelerine herhangi bir etkisi yoktur.

- ✓ Geldiği kelimedenden ayrı yazılmış olan “ise” ve “idi”, “imif” ek fiilleri tek başlarına anlam taşımadıkları için sıklık dizinine alınmamıştır.
- ✓ Yabancı kelimeler sıklık dizinine alınmıştır.
- ✓ Sayılar ve kısaltmalar sözlükte madde başı olmadığı hlde bir kavramı karşıladıkları için sıklık dizinine alınmıştır.
- ✓ Bu, şu, o, ne, nere, bura, üzeri” gibi kelimeler ekli biçimleriyle alınmamıştır.
- ✓ Öylesine, öylece, böylece, öyleyse...” gibi kalıplaşmış ifadeler Türkçe Sözlük’te yer aldığı biçimleriyle kabul edilmiştir.
- ✓ Metinde yanlış yazılmış sözcükler (cigara ve meyzin) dizine düzeltilerek alınmıştır.

4.2.1.1.1. Güzel Bir Ölüm

Kelime Sıklık Dizini

bir	62	kişi	5	yüz	4
de/da	17	tabut	5	İstanbul	4
var	12	okuma	5	başla-	4
kadar	11	köşk	5	insan	4
efendi	10	burada	5	koca	4
cenaze	10	adam	5	arka	4
ol-	9	bu	5	ufak	3
yer	9	ben	5	dua	3
güzel	8	güneş	5	ziyade	3
biz	8	biri	5	diye	3
ki	8	yan	5	daha	3
sonra	7	dilenci	5	Allah	3
pek	7	de-	5	öyle	3
gibi	7	fakat	4	bile	3
i	7	imam	4	vakit	3
hal	7	orada	4	mümkün	3
o	7	tabiat	4	üst	3
değil	6	bura	4	iki	3
olduk(u)	6	deniz	4	yaş	3
yalnız	5	gel-	4	mahalle	3
için	5	ihtiyar	4	genç	3
böyle	5	ölüm	4	aile	3

mezar	3	şey	2	bazen	1
ara	3	halk	2	yayvanlaşarak	1
arkadaş	3	san-	2	ağız	1
karşı	3	okumak	2	kaide	1
toplan-	3	güzellik	2	fişkir-	1
toprak	3	bak-	2	kâhyalık	1
olup	3	dur-	2	mesut	1
hafız	3	kavga	2	yirmi	1
et-	3	oku-	2	zahmet	1
hak	3	görün-	2	okuyucu	1
ses	3	zaman	2	şaka	1
okuyan	3	geç-	2	olunurken	1
selvi	3	camii	2	mahsus	1
hazırlan-	3	araba	2	kâtip	1
gün	3	çocuk	2	güç	1
ölü	3	konuş-	2	ocak	1
göz	3	sandalye	2	laubali	1
git-	3	orta	2	koyma	1
tenha	2	mezarlık	2	gedik	1
dört	2	kapı	2	etraf	1
hatta	2	fukara	2	sayma	1
ekmek	2	uzak	2	kâhya	1
çabuk	2	Harem	2	kalabalıklaş-	1
esnaf	2	verme-	2	softa	1
öl-	2	para	2	gitmek	1
iyi	2	bey	2	molla	1
adeta	2	dışarı	2	kucak kucağa	1
hepsi	2	kenar	2	çoğu	1
verdik(i)	2	konak	2	meşguliyet	1
kalın	2	torun	2	ehemmiyet	1
çok	2	hiç kimse	2	dün	1
ince	2	öteki	2	dalgınlaştır-	1
tatlı	2	yağmur	2	mahzun et-	1
ikinci	2	ön	2	büyü-	1
bugün	2	sene	2	ister istemez	1
doksan	2	omuz	2	benze-	1
nasıl	2	bekle-	2	sade	1
doğru	2	herkes	2	bitir-	1
tatlı tatlı	2	sus-	2	rüya	1
sen	2	abdest	2	sevindir-	1
birden	2	çek-	2	dayayıp	1
bırak-	2	hava	2	bük-	1
nihayet	2	taş	2	kır	1
büyük	2	rahatlık	1	şenlik	1
fena	2	helal	1	fakir	1
riayet	2	şerit	1	sayı	1

melek	1	levazım	1	ikinci	1
tahta	1	davran-	1	komşu	1
yakın	1	sahip	1	görüştül-	1
harap	1	cevap	1	namaz	1
inilde-	1	sabah	1	oğul	1
gece	1	hazırlanamadık(ı)	1	dalgacık	1
karlı	1	uyuklayan	1	benzeyen	1
inhitat	1	yaşayarak	1	dert	1
çekil-	1	zavallı	1	yokluk	1
tek tük	1	duymak	1	tekke	1
keserek	1	gümüş	1	ağrı	1
ders	1	çalış-	1	sessizlik	1
birleş-	1	ölüvermek	1	çayır	1
gezinti	1	öğrenme	1	aydınlık	1
belki	1	cübbe	1	gir-	1
ecdad	1	öteden beriden	1	nereye	1
sokak	1	içerek	1	bekleyerek	1
ağaç	1	ömür	1	tazele-	1
uşak	1	konuşarak	1	yıkayıcı	1
çıkan	1	karı	1	fener	1
ağır	1	yüksek	1	bilme-	1
güneşli	1	olunabil-	1	sigara	1
kurtul-	1	tahmin	1	şüphesiz	1
koyun koyuna	1	şehir	1	yaklaşarak	1
hoşça	1	koyun	1	gör-	1
akraba	1	kadı	1	bucak	1
yaz	1	köşe	1	temiz	1
hısım	1	geçindiren	1	akşam	1
ana	1	eden	1	sıra	1
rikkat	1	sıcak	1	mütekait	1
latife	1	dadılık	1	görmek	1
düğüm	1	vasiyet	1	ıskatçı	1
yenil-	1	dadı	1	istedik(i)	1
birkaç	1	rahatsız etmeden	1	iğne	1
akıntı	1	elli	1	taşı-	1
seril-	1	sersemlik	1	nale	1
tezayüt et-	1	manasızlık	1	kesilirken	1
emsile	1	donukluk	1	sokularak	1
bahtiyar	1	koku	1	peynir	1
örtül-	1	ninecik	1		
yağdık(ı)	1	kıpırda	1		
iş	1	can	1		
hazırlanma	1	okut-	1		
taşlık	1	olan	1		

Toplam Kelime Sayısı: 778

Farklı Kelime Sayısı: 331

Farklı Kelime Oranı: %42.54

4.2.1.1.2. Şu Soyadı Konusu

Kelime Sıklık Dizini

de-	102	Öztürkçe	7	yalnız	4
de/da	50	sor-	7	eğer	4
bir	43	var	7	yeni	4
ben	38	yok	7	niçin	4
soyadı	31	bilme-	7	diye	4
ad	25	çok	7	bay	4
ol-	21	büyük	7	ten	4
biz	20	gel-	7	isteme-	4
sayın	19	git-	7	onlar	4
değil	18	yap-	7	Ali Şevki	4
bayan	17	eski	6	gün	4
gibi	17	hiç	6	hem	4
bu	15	iyi	6	karı	4
siz	15	bulama-	6	Türk	4
kendi	15	bil-	6	yer	4
koy-	13	iste-	6	saygıdeğer	3
ama	12	ki	6	yahut	3
o	12	nereden	5	şimdi	3
anla-	11	fıstık	5	kim bilir	3
al-	11	kadar	5	Oskan	3
beğen-	11	bak-	5	yurttaş	3
güzel	9	kardeş	5	hiçbir	3
demek	9	sen	5	oynak	3
olduk(u)	9	bunlar	5	şey	3
için	9	değiştir-	5	Yanık	3
söz	9	adam	5	akıl	3
düşün-	9	başka	5	eş	3
daha	8	baba	5	belki	3
herkes	8	kal-	5	oğul	3
Özten	8	bul-	5	ara-	3
çocuk	8	tembellik	4	anlaşıl-	3
böyle	7	hatip	4	arkadaş	3

Türkçe	3	üzül-	2	tren	1
benzet-	3	soy	2	tanıdık(1)	1
tak-	3	ana	2	kafa	1
dil	3	iç	2	oturup	1
yan	3	koca	2	iki	1
el	3	bit-	2	ayırarak	1
biri	3	san-	2	yetiştirip	1
fırsat	3	komşu	2	anlatmak	1
öz	3	dön-	2	boya	1
anlat-	3	dedik(i)	2	tepe	1
işit-	2	gör-	2	alan	1
ayrı ayrı	2	özge	2	geç-	1
yaramaz	2	yakıştır-	2	mahalle	1
sağlam	2	Demirkıran	2	et-	1
nasıl	2	gönül	2	beraber	1
yıllarca	2	zor	2	şişman	1
olan	2	sonra	2	kısa	1
Özkan	2	kişi	2	fakülte	1
yanlış	2	kimse	2	renk	1
geniş	2	özen-	2	olarak	1
biraz	2	alma-	2	uydurma	1
tanı-	2	hoş	2	Gölcük	1
karışmak	2	üç milyon	1	büyükbaba	1
on beş milyon	2	gelin	1	ya da	1
tembel	2	Alkaner	1	edip	1
anlam	2	çıkınca	1	hele	1
hadi	2	husus	1	Fransa	1
gene	2	bitir-	1	Ahmet Turgut	1
neyse	2	anlatabil-	1	Ali Orhan	1
amca	2	Remzi	1	kolay	1
kes-	2	söylerken	1	düşünmek	1
işte	2	nutuk	1	eczane	1
güç	2	acele edeme-	1	mahkeme	1
katlan-	2	Toprak Bayramı	1	ön	1
dinleme-	2	çık-	1	koyama-	1
doğru	2	çek-	1	ömür sürme	1
söyle-	2	kullanma-	1	kulak	1
insan	2	ufak	1	tanın-	1
değiş-	2	olmak	1	kız	1
gül-	2	Şevki	1	İsveçli	1
yaptık(1)	2	ancak	1	kim	1
yüzyıl	2	fark	1	İbsen	1
yarı	2	Malmüdürü	1	yarın	1
yaşa-	2	boyacı	1	dinle-	1
otur-	2	dağ	1	takın-	1
sev-	2	hangi	1	asıl-	1

sık sık	1	hastalık	1	yakıştırama-	1
karişabil-	1	verem	1	solma-	1
kır	1	neden	1	hükümet	1
kanun	1	olup	1	su	1
hemen	1	geldik(i)	1	alışınca	1
şiiir	1	Düpon	1	kuru-	1
olma	1	kıyamet	1	kayın	1
ayrılmak	1	ivedi	1	dokuma	1
olma-	1	çoktan	1	sıska	1
öpücük	1	başkan	1	Behçet	1
dikil-	1	profesör	1	duy-	1
danış-	1	takmak	1	ayak	1
şeftali	1	savcı	1	aslan	1
geçme-	1	öyle	1	yat-	1
devlet	1	yaşayış	1	ertesi	1
almak	1	diyecek(i)	1	Artun	1
hoşlanma-	1	güzellik	1	gülünç	1
benzetmek	1	edebiyat	1	görmek	1
arka	1	belleyip	1	iş	1
Fars	1	koku	1	selam sabah	1
hafif	1	kuzey	1	düş-	1
tin	1	meclis	1	alt	1
sür-	1	benze-	1	rahat rahat	1
çıkama-	1	Osten	1	olmama	1
yıl	1	dayan-	1	Hüseyin Remzi	1
ot	1	saygı	1	ayırılma-	1
araba	1	bulduk(u)	1	aldık(i)	1
zavallı	1	Düran	1	nedir	1
imam	1	torun	1	Ayıtan	1
gelenek	1	on beş	1	göbek	1
amiral	1	yetişecek(i)	1	anlamadık(i)	1
hafta	1	koyup	1	ay	1
sevme-	1	geçir-	1	ile	1
tüy	1	deme	1	sicim	1
pek	1	şapka	1	at-	1
ayıt-	1	kâhya	1	başarama-	1
okul	1	memleket	1	aman	1
pehlivan	1	Özersoy	1	general	1
korkunç	1	Özatakan	1	Fıstık Hafız	1
Frenk	1	Demirsel	1	boyly boyunca	1
den-	1	moda	1	can	1
kemik	1	boş	1	Bay Arkun	1
deri	1	anlaşılma-	1	Pakelli	1
bağışlama	1	onaylayama-	1	korkma-	1
taşı-	1	ayırıldık(i)	1	dar	1
dile-	1	sun-	1	yargıç	1

ivecen	1	hesap	1	karşılık	1
yahşırak	1	koyabil-	1	son	1
yüz	1	tarih	1	tombul	1
sanacak(1)	1	asıl	1	Çelikkol	1
umma-	1	anlamak	1	gerek	1
çıkma	1	devlet başkanı	1	ne	1
hatiplik	1	kurt	1	gitmeyen	1
Toros	1	düşünerek	1	fındık	1
tasa	1	aradık(1)	1	girerken	1
bin	1	yapacak(1)	1	Durukal	1
asma	1	evet	1	takınmak	1
o kadar	1	sürün-	1	inan-	1
bulabil-	1	düşünmedik(i)	1	düşünce	1
olabil-	1	yanıl-	1	ara	1
kız-	1	ederken	1	yakınlık	1
benzer	1	bitik	1	ne kadar	1
arama	1	gençlik	1	çıkarama-	1
an-	1	yazıp	1	konuşma	1
konu	1	genel	1	ayıtmak	1
ağır	1	adsız	1	böylece	1
sorabil-	1	bildir-	1	mastar	1
alış	1	yararlık	1	tek	1
eskiden	1	bulun-	1		
beğenirlik	1	geçen	1		
Eczacı Etem Bey	1	bağışla-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1331

Farklı Kelime Sayısı: 444

Farklı Kelime Oranı: %33.35

4.2.1.1.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi

Kelime Sıklık Dizini

de/da	22	ol-	11	kapı	9
bir	16	doktor	10	oda	9
ebe	11	sonra	10	diye	8
hekim	11	hasta	10	merdiven	8

hanım	8	öl-	3	İdare Müdürü	2
de-	7	alış-	3	şapka	1
ses	6	san-	3	perde perde	1
gürültü	6	sıkış-	3	dayanama-	1
aşağı	6	kendi	3	haklı	1
duran	5	yarın	2	Allah	1
biraz	5	kimse	2	şenlik	1
kan	5	çalış-	2	can	1
hastane	5	Selime	2	zift	1
hademe	5	yarı	2	kesil-	1
sedye	5	sor-	2	ile	1
baş	5	duyma-	2	uğultu	1
açık	4	aç-	2	bat-	1
bura	4	Selim	2	konul-	1
saksı	4	gibi	2	çevir-	1
dar	4	yılışık	2	ışık	1
apartman	4	olan	2	artırmamak	1
başhekim	4	arka	2	yan	1
iş	4	hiç	2	tedavi	1
kal-	4	yukarı	2	gez-	1
yüz	4	büyük	2	uyku	1
hastabakıcı	4	göz	2	veril-	1
koridor	4	kır-	2	şişe	1
şey	4	hem	2	kazan-	1
ben	4	iç	2	gürültülü	1
ki	4	doğru	2	zavallı	1
gir-	3	seslen-	2	açıldık(1)	1
daha	3	uyanma-	2	hadi	1
başhemşire	3	çıkarma-	2	ilaç	1
genç	3	vurul-	2	çocuk	1
kadın	3	dur-	2	olay	1
gece	3	yap-	2	rast gel-	1
sessizlik	3	bekle-	2	çıkarma	1
ver-	3	anlayama-	2	ne	1
sen	3	hazır	2	bırakma-	1
düşün-	3	düzensizlik	2	büyükçe	1
in-	3	adam	2	bul-	1
nöbetçi	3	tut-	2	kapıcı	1
yer	3	konuşma	2	anlaşıl-	1
yatak	3	açıl-	2	kan-	1
kat	3	görme-	2	tek	1
geç-	3	Mustafa	2	bile	1
bak-	3	gel-	2	acı	1
böyle	3	uyan-	2	ameliyat	1
kaldır-	3	bil-	2	gelecek(i)	1
üst	3	anlat-	2	çıkarılıp	1

kaybet-	1	değil	1	örnek	1
şimdi	1	alışıl-	1	sağ	1
o kadar	1	kadar	1	çık-	1
çekil-	1	akıl	1	göğüs	1
meşgul	1	yak-	1	tencere	1
çıkma	1	kapla-	1	uzun	1
öteki	1	ulan	1	bağır-	1
boşan-	1	pencere	1	uçkurlu	1
hazırla-	1	sıkıntılı	1	alt	1
örtü	1	hava	1	uğulda-	1
açama-	1	hademelik	1	sağırlaşarak	1
olası	1	haber	1	gör-	1
artık	1	görünce	1	köşe	1
etmeden	1	herif	1	çevirme	1
yalan	1	olunca	1	boz-	1
alan	1	alet	1	don	1
sürü	1	masa	1	duyul-	1
çalışma	1	koğuş	1	sersemce	1
kork-	1	homurtu	1	gene	1
boşuna	1	fırlayıp	1	iğren-	1
rüya	1	sancılan-	1	taşı-	1
çalışmak	1	devrildik(i)	1	devir-	1
olma-	1	kız	1	bütün	1
devrilen	1	kalk-	1	bağırsak	1
tövbe	1	uyanıp	1	hay	1
toy	1	dökül-	1	oynat-	1
ağız	1	düşür-	1	itme-	1
düşüre düşüre	1	birlikçilik	1	bilme-	1
mahalle	1	orta	1	başla-	1
düşük	1	buruştur-	1	ağırca	1
uyu-	1	kathı	1	minare	1
düzgün	1	sırt-	1	ayol	1
ölmeyen	1	zor	1	kere	1
her	1	şakırdatarak	1	el	1
kaldıkça	1	başar-	1	birkaç	1
bazı	1	sahanlık	1	çıkış-	1
sorma-	1	bit-	1	dört	1
yabancı	1	hiçbir	1	sol-	1
darlık	1	var	1	dön-	1
tuttuk(u)	1	rastlama-	1	denecek	1
yürek	1	dök-	1	çıkma-	1
gece bekçisi	1	kulak	1	yaş	1
üzüntü	1	bu arada	1	terlik	1
bakış-	1	çıkası	1	sakat	1
insan	1	yapıl-	1	için	1
genişleyerek	1	biri	1	döv-	1

saç	1	biz	1	koydur-	1
bey	1	ertesi	1	anlatma	1
dağ	1	gün	1	koyul-	1
fırsat	1	geçen	1	çarp-	1
çukur	1	her gün	1	kıyamet	1
dolambaçlı	1	herkes	1	kop-	1
çamaşır	1	okuduk(u)	1	ilişme	1
bacak	1	dağınık	1	kırıl-	1
beri	1	gazete	1	küp	1
söylen-	1	öyle	1	karşılık	1
ama	1	dün	1	kırık	1
zaman	1	efendi	1	pabuç	1
oğul	1	bunlar	1	eski	1
kaç-	1	olağan	1	yolla-	1
inme-	1	sevinç	1	al-	1
kısaca	1	sorulunca	1	kov-	1
söz	1	önce	1	dua et-	1
kör	1	serin	1	git-	1
uzatıp	1	kırdık(ı)	1	sigara	1

Toplam Kelime Sayısı: 658

Farklı Kelime Sayısı: 345

Farklı Kelime Oranı: %52.43

4.2.1.1.4. Aptal Memiş

Kelime Sıklık Dizini

bir	16	köpek	8	çok	4
da/de	15	koyun	8	arka	4
ol-	13	kadar	6	demek	4
günahkâr	12	kafa	6	şimdi	4
Memiş	12	iç	6	vaaz	4
gibi	9	olduk(u)	5	göz	4
o	9	sene	5	ki	4
sürü	9	Allah	5	et-	4
günah	8	kurt	5	gel-	4
imam	8	için	4	hayvan	4

fakat	3	ger-	2	kilo	1
yirmi	3	de-	2	sırt	1
daha	3	gir-	2	sıkıntı	1
iş	3	köy	2	geçir-	1
bu	3	kaval	2	söyle-	1
ne	3	var	2	gelince	1
acı	3	akıl	2	göğüs	1
yer	3	terk et-	2	herkes	1
sen	3	cehennem	2	alakadar et-	1
son	3	işleyen	2	kurtulduk(u)	1
sonra	3	işle-	2	karanlık	1
hâl	3	ak-	2	hemencik	1
baş	3	bunlar	2	çalarak	1
insan	3	ev	2	yararak	1
onlar	3	iki	2	yanık	1
üzeri	3	ceza	2	gene	1
şey	3	dil	2	takarak	1
zavallı	2	hepsi	2	vardık(ı)	1
zira	2	tut-	2	peş	1
çünkü	2	kepenek	2	yaklaş-	1
arkadaşlık	2	ruh	2	kumandan	1
artık	2	ağa	2	muzaffer	1
diye	2	para	2	zor	1
keyifli	2	hadise	2	sabah	1
hâlâ	2	derhal	1	bak-	1
öyle	2	çıkarma-	1	geçmeden	1
fazla	2	hiç	1	edeme-	1
söylen-	2	alacak(ı)	1	değdiriver-	1
bir anda	2	güzelce	1	usulcacık	1
alarak	2	dön-	1	etmemek	1
aptallık	2	etme-	1	kabul	1
olarak	2	beş	1	şeycik	1
cehennemlik	2	evlat	1	veril-	1
Sivritepe	2	zıbar-	1	sanki	1
sakın-	2	ferahla-	1	taraf	1
acaba	2	gamsız	1	köpoğlu	1
ettik(i)	2	temiz	1	hücum	1
değnek	2	azgın	1	ayırılma-	1
şöyle	2	derin	1	ilişince	1
sevdik(i)	2	sözde	1	imkân	1
başla-	2	baygın	1	çoban	1
bugün	2	çak-	1	olan	1
böyle	2	kim bilir	1	değil	1
ver-	2	tahammül edeme-	1	kavuşunca	1
kurtul-	2	kıyamet	1	erip	1
yan	2	yük	1	mücadele	1

işlemek	1	camı	1	ateş	1
etmek	1	birden	1	derece	1
temizlen-	1	bağla-	1	uyuyakal-	1
otuz iki	1	haz	1	temizlerken	1
sıkıca	1	büyük	1	lakabı	1
sırat köprüsü	1	gönül	1	siyanet eyleme-	1
cayır cayır	1	hafifle-	1	uzandık(ı)	1
toplanma	1	yatan	1	yan-	1
bile	1	delme	1	boş	1
ilk	1	sıcak	1	çıkarken	1
kırıl-	1	çıkınca	1	anlatırken	1
burgu	1	koyu	1	ışık	1
bağrışma	1	pek	1	çalma-	1
şuur	1	gırtlak	1	defa	1
tatbik	1	tane	1	eziyet	1
ama	1	beliriver-	1	tertemiz	1
seyret-	1	yahut	1	iyi	1
serpinti	1	giren	1	menhus	1
diyecek(i)	1	yıkıver-	1	fikir	1
durgunluk	1	uluyuş	1	kol	1
siz	1	düşüncesiz	1	kolay	1
bulunduk(u)	1	inanç	1	nasıl	1
yaşar-	1	indir-	1	sırtlan	1
güttük(ü)	1	kıpır kıpır	1	kal-	1
hangi	1	geldik(i)	1	sus	1
çalın-	1	ile	1	yeni	1
akşam	1	kuvvet	1	bağır-	1
biriktirip	1	ayrıl-	1	bunca	1
uluma	1	olanca	1	sererek	1
anlattık(ı)	1	hemen	1	karşı	1
yiyecek	1	kalın	1	karışan	1
uç	1	geri	1	aç-	1
alan	1	olmak	1	tasma	1
gelen	1	Aptal Memiş	1	gütmek	1
kelime	1	zapt olunma-	1	isteyen	1
öl-	1	yok	1	dost	1
uzan-	1	mezar	1	fırlamak	1
giderek	1	doğruluverme-	1	sezerek	1
yol	1	karışıp	1	edebil-	1
nefes borusu	1	bulun-	1	istikamet	1
asıl	1	giriş	1	baktıkça	1
ana	1	boğazlan-	1	mıntıka	1
arkadaş	1	diri diri	1	yamaç	1
gezinen	1	dişli	1	boğul-	1
gece yarısı	1	acıma-	1	aman	1
vefalı	1	nedense	1	otlanarak	1

acı acı	1	aylık	1	geç-	1
melek	1	verme-	1	çarşı	1
sakladık(ı)	1	ses	1	uyma-	1
alışık	1	halbuki	1	benzeyen	1
uzak	1	isyan	1	evvel	1
bel	1	bazı	1	tekerrür	1
ayrılmak	1	yap-	1	manzara	1
karişarak	1	hatta	1	korkan	1
sıra	1	sokma-	1	çare	1
kestirme	1	pestil	1	kaçmak	1
safılık	1	men et-	1	bulunca	1
tık-	1	çıkarcınca	1	acıyan	1
hele	1	kurtar-	1	yas	1
dağıl-	1	dövebil-	1	otluk	1
binlerce	1	sükûn	1	tutan	1
ağırlık	1	yapma-	1	tek	1
kalkıver-	1	çek-	1	cemaat-ı müslimin	1
muhakkak	1	mütevekkil	1	müsaade	1
sıyrılıver-	1	his	1	kimse	1
değişiklik	1	şeytan	1	demin	1
şimşek	1	rıza	1	almadığında	1
ani	1	göster-	1	kâbus	1
iyiden iyiye	1	ulema	1	bir gün	1
girmek	1	adam	1	tırmalayan	1
ben	1	heyhat	1	vücut	1
çökünce	1	ancak	1		
pataklayarak	1	hesap	1		

Toplam Kelime Sayısı: 651

Farklı Kelime Sayısı: 385

Farklı Kelime Oranı: %59.13

4.2.1.1.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

Kelime Sıklık Dizini

bir	21	o	16	baston	12
köpek	21	Hüseyin Efendi	12	de/da	11

el	9	çıkardık(1)	2	paket	2
gibi	8	rastgele	2	gel-	2
göz	8	hafifçe	2	çocuk	2
adam	7	terbiye	2	hisset-	2
başla-	6	evvel	2	geçen	2
doğru	5	okşa-	2	etraf	2
baş	5	fakat	2	araba	2
sonra	5	diş	2	söylen	2
olan	5	sıra	2	böyle	2
ağız	5	kâğıt	2	kol	2
sağ	5	mahiyet	2	akıllı	2
yer	5	uzat-	2	belirme	1
daha	4	zor	2	para	1
diye	4	yavaş yavaş	2	hak	1
ara sıra	4	tekrar	2	durarak	1
kadar	4	arka	2	şapur şapur	1
park	4	uzun	2	gelen	1
hayvan	4	oturarak	2	bağla-	1
kapı	4	almak	2	nazır	1
genç	3	birdenbire	2	bulan-	1
karşı	3	buluduk(u)	2	gidip	1
kanepes	3	çıkar-	2	yıldırım	1
gözlük	3	büyük	2	çoktan	1
gene	3	uzatarak	2	saat	1
biraz	3	düzeltilmek	2	var	1
geri	3	güç	2	baktık(1)	1
ihtiyar	3	bırak-	2	et-	1
de-	3	unut-	2	kibar	1
yan	3	kendi	2	tüy	1
portakal	3	şey	2	bakma	1
biri	3	balgam	2	iki	1
yanı başı	3	dur-	2	kere	1
bakış	3	cep	2	buyur-	1
taraf	3	korku	2	akşam	1
kabuk	3	uç	2	ilerle-	1
sahip	3	geç-	2	eğildik(i)	1
sol	3	cadde	2	kur-	1
kal-	3	dön-	2	çanta	1
kadın	3	hadise	2	bacak	1
üzeri	3	ara	2	ömür	1
ki	3	görün-	2	çek-	1
otur-	3	hareket	2	kıyafetli	1
biz	3	ben	2	yardım ettik(i)	1
ayak	3	ileri	2	sen	1
al-	3	iç	2	iyice	1
çok	2	ol-	2	merak	1

levha	1	düzgün	1	pabuç	1
uzatılan	1	tereddüt	1	öfkeli	1
yazılı	1	dakika	1	ağlama	1
soyma	1	beş	1	mide	1
ibare	1	inen	1	çevir-	1
derece	1	bozulma	1	istikamet	1
tut-	1	asap	1	çekilmek	1
temiz	1	kalkıp	1	yürüme	1
sarkık	1	iri	1	görme-	1
ev	1	çevrilen	1	bir iki	1
koş-	1	dinlemek	1	adım	1
teshir et	1	asılı	1	yerleştirerek	1
istedik(i)	1	yerleştirip	1	at-	1
kuzu	1	haydi	1	ihtiyaç	1
şımarık	1	pejmürde	1	geç	1
sürerek	1	ikinci	1	belir-	1
bile	1	zevk	1	kaldırırken	1
duran	1	bu	1	isterken	1
bulamadan	1	sevinç	1	bir ara	1
teşekkür et-	1	vakit	1	parmak	1
yeme	1	madeni para	1	geniş	1
fırlatarak	1	kaldır-	1	ile	1
seyretmek	1	altmış	1	oynama	1
kirli	1	düş-	1	yukarı	1
sefer	1	bul-	1	sağa sola	1
takip	1	sevmemek	1	tükürme	1
sertçe	1	ön	1	o kadar	1
hareketsiz	1	bulup	1	ihmal etme-	1
çöp sepeti	1	gün	1	meşgul	1
ayırmadan	1	hemen	1	konuşan	1
götürüp	1	avdet	1	düştük(ü)	1
savururken	1	konuşmak	1	gülümse-	1
sıkıştırdık(i)	1	şapırdatmak	1	dilim	1
kaybol-	1	bakma-	1	kızma	1
arkadaşlık etmek	1	berdevam	1	şeker	1
nasıl	1	yalnız	1	hayran	1
boş	1	olma-	1	ye-	1
artık	1	parça	1	sürat	1
alarak	1	durum	1	oradan	1
pek	1	fazla	1	burun	1
bisküvi	1	dip	1	münasebetsizlik etmek	1
habersiz	1	tahammül edeme-	1	sırt	1
aç-	1	söylemek	1	davranarak	1
kusacak	1	hiddet	1	söz	1
affet-	1	çorapsız	1	güzel	1
henüz	1	kalk-	1	taktık(1)	1

düşüver-	1	titreyen	1	akıl	1
kulaklı	1	memnuniyet	1	hatır	1
isteyen	1	uzatıp	1	gelme-	1
koşarak	1	takdir	1	soy-	1
kay-	1	alırken	1	dönerek	1
ilk	1	öfke	1	için	1
daya-	1	şahıs	1	söylene söylene	1
adeta	1	açık kahverengi	1	girdik(i)	1
avurtlu	1	fark et-	1	hızla	1
beraber	1	bakarak	1	uzatırken	1
dirsek	1	sokarak	1	yürü-	1
hali	1	seyrederken	1	derhal	1
çıkışma	1	insan	1	sanki	1
bağdaş	1	ayıklayıp	1	hayret	1
yaklaş	1	bağır-	1	beklerken	1
avuç	1	telkin	1	izhar	1
itiver-	1	siz	1	diyerek	1
kabak çekirdeği	1	yenerek	1	yatırarak	1
koşarken	1	terbiyeli	1	bekle-	1
oldukça	1	muttasıl	1	kaybolunca	1
kılık kıyafet	1	babalık	1	itimat	1
bunlar	1	asabiyet	1	bak	1
bir anlık	1	başka	1	seyret-	1
bulunan	1	birden	1		
son	1	oturmak	1		

Toplam Kelime Sayısı: 634

Farklı Kelime Sayısı: 355

Farklı Kelime Oranı: %55.99

4.2.1.1.6. Hırsız Polis

Kelime Sıklık Dizini

biz	15	ben	7	için	3
de/da	13	oyun	5	polis	3
ders	10	hırsız polis	5	hırsız	3
hesap	7	sınıf	4	bir	3

bahçe	3	çocuk	1	tuz	1
büyük	3	işle-	1	ezberleteme-	1
okul	3	asesbaşılık	1	kalma-	1
oynatma-	3	boş	1	yalnız	1
biri	3	çarpıp	1	utanma-	1
kafa	2	ilk	1	yapma-	1
var	2	tatlılık	1	çak-	1
değil	2	ilkin	1	sonra	1
hem	2	diğer	1	düşkünlük	1
kim	2	var-	1	gitme-	1
ol-	2	tut-	1	geç-	1
sanıp	2	tanıma-	1	yeni	1
gibi	2	kaçır-	1	vur-	1
çalışmak	2	yüz	1	günün birinde	1
daha	2	bunlar	1	öğretmen	1
şey	2	fark	1	düştük(ü)	1
diye	2	çalış-	1	siz	1
sev-	2	okutan	1	tart-	1
kendi	2	anlaşmazlık	1	edip	1
yıl	2	belli	1	sıkışıp	1
yakala-	2	dövüştük(ü)	1	çektik(i)	1
de-	2	anla-	1	deme-	1
hoca	2	veya	1	oynama	1
tat	2	söylemeden	1	karışmak	1
el	2	çıkış	1	acılık	1
yap-	2	bitip	1	ortaokul	1
kerrat cetveli	2	ister istemez	1	çalıştır-	1
baş	2	ileri	1	nasıl	1
iç	2	yolsuz	1	tahta	1
geçtik(i)	2	takılmak	1	belleme	1
ki	2	ne	1	çek-	1
başla-	2	o	1	farkında olmadan	1
zarp	2	geçir-	1	hep	1
öğren-	2	yakalayıp	1	yaptırma	1
otuz	2	taraf	1	bırak-	1
öğret-	1	çıkart çıkmaz	1	veren	1
karıştı(ı)	1	sığındık(ı)	1	bağırarak	1
ısıрма	1	genç	1	ezberlemeyen	1
tutup	1	oyna-	1	olan	1
tırmalamak	1	hiç	1	taksim	1
kol	1	bilmeyerek	1	arkadaş	1
kedi	1	dik-	1	iş	1
kurtulmak	1	ev	1	yapma	1
zaman	1	yer	1	gel-	1
kulak	1	başlamak	1	adam	1
iyi	1	ama	1	muavin	1

karşı karşıya	1	anlaşılm-	1	edebil-	1
getir-	1	kere	1	yok	1
oynatmama	1	koşarken	1		

Toplam Kelime Sayısı: 264

Farklı Kelime Sayısı: 158

Farklı Kelime Oranı: % 59.84

4.2.1.1.7. Bir Haydut Kuş

Kelime Sıklık Dizini

kuş	45	iste-	5	ye-	3
yılan	37	yemek	4	o kadar	3
ben	24	gene	4	bak-	3
yer	18	biraz	4	görme-	3
de/da	17	böyle	4	gez-	3
bir	14	yalnız	4	görün-	3
ki	14	de-	4	inek	3
gör-	12	pençe	4	bu	3
o	11	bilme-	4	git-	3
ol-	8	onlar	4	kendi kendine	2
hava	7	saldır-	4	güzel güzel	2
hiç	7	kavga	4	görünce	2
daha	7	çocuk	4	korkunç	2
ama	6	uzak	4	gidip	2
gibi	6	kork-	4	düş-	2
kanat	6	sanki	3	bütün	2
biz	6	güzel	3	büyük	2
kır	6	öyle	3	boş	2
göz	6	sonra	3	tekrar	2
için	5	başka	3	belki	2
yok	5	dön-	3	bir zaman	2
iyi	5	çok	3	geldik(i)	2
var	5	kadar	3	asıl	2
tavuk	5	olduk(u)	3	kaçır-	2
köpek	5	tepe	3	acıma	2
baş	5	anlat-	3	sen	2
şey	5	ev	3	kaç-	2

daire	2	son	1	bulunca	1
topla-	2	iki	1	gün	1
san-	2	bakarken	1	öldürme	1
taraf	2	açlık	1	ileri geri	1
hatır	2	dönen	1	havalanma-	1
kardeş	2	bırak-	1	tez	1
gaga	2	yaradılış	1	taşlamadık(ı)	1
haydut	2	şaşırt-	1	kartal	1
süzüldük(ü)	2	istedik(i)	1	inatçı	1
koyun	2	parçalayıp	1	toprak	1
öte	2	bakınca	1	çizdik(i)	1
kon-	2	borçlu	1	vuruş	1
başla-	2	sanıl-	1	tutma	1
yedik(i)	2	didikle-	1	düşündük(ü)	1
bunlar	2	kısıp	1	kara	1
üst	2	şahin	1	şimdi	1
zaman	2	öfke	1	olmama	1
hepsi	2	meşgul	1	gülünecek	1
nasıl	2	kalan	1	saldıracak(ı)	1
havalan-	2	ara	1	olma	1
in-	2	uzandık(ı)	1	çirkin	1
gel-	2	güzelce	1	tahmin	1
yarı	2	pençeleş-	1	düşünürken	1
parça	2	kapacak(ı)	1	saldırmak	1
uç-	2	serbest	1	elbette	1
sal-	2	demek	1	doğru	1
istedik(i)	2	keyif	1	şaşma-	1
seyret-	2	çeviklik	1	ilkin	1
sığır	2	atmaca	1	bir aralık	1
kalk-	2	dönerken	1	göster-	1
yap-	2	ayak	1	bırakıp	1
taş	2	saldırırken	1	bulup	1
düşünme-	2	çoban	1	ufak	1
birbiri	2	bakma-	1	görmek	1
korkma-	2	ara-	1	vurduk(u)	1
ön	2	bil-	1	çevir-	1
ne	2	çiz-	1	karın	1
kal-	2	süzülüp	1	duy-	1
acı-	2	kaçmak	1	isteme-	1
vurdukça	1	şaş-	1	kokla-	1
çarp-	1	avlayıp	1	bakmak	1
çalışız	1	yaklaştıkça	1	doğrulup	1
fena	1	bul-	1	yanlış	1
söz	1	dönüp	1	yan	1
yırtıcı kuş	1	yut-	1	acaba	1
belli ol-	1	Halil Kâhya	1	söyle-	1

uçtuk(u)	1	gövde	1	yat-	1
leylek	1	dakika	1	eğer	1
aşk olsun	1	kaldırıp	1	ad	1
bırdaktık(1)	1	benzer	1	korumak	1
kovala-	1	bekle-	1	rahat etmek	1
çalış-	1	koş-	1	atlayıp	1
atıl-	1	büsbütün	1	gelme	1
aç-	1	epeyce	1	bile	1
artık	1	diye	1	saldıran	1
on beş	1	pis	1	açıkça	1
gitme-	1	seyretme	1	bakarak	1
sallan-	1	ülke	1	dolaş-	1
duran	1	çocukluk	1	tutamayacak(1)	1
soğut-	1	görünen	1	bırakma-	1
aldırma-	1	sin-	1	düştük(ü)	1
şehir	1	yaman	1	düşün-	1
renkli	1	karar-	1	akşam	1
yakala-	1	hiçbir	1	uçma	1
kızıl	1	sabah	1	baba	1
otsuz	1	konup	1	meydan	1
dedik(i)	1	özgür	1	kurt	1
vur-	1	kalkıp	1	yarın	1
mektep	1	okul	1	olup	1
inan-	1	nereye	1	değil	1
korkarken	1	arka	1	bahis	1
epey	1	her gün	1	yüksek	1
yapışık	1	biri	1	konu	1
inip	1	oynatmadan	1	küçük	1
azat	1	sırt	1	gelince	1
döndük(ü)	1	pek	1	düşünce	1
korkut-	1	parlayan	1	elverişli	1
hesap	1	güç	1	göz göze	1
konma-	1	şaşır-	1	eri-	1
öldürecek(i)	1	zavallı	1	besle-	1
hemen	1	hal	1	memleket	1
baktık(1)	1	akşam güneşi	1	kap-	1
alama-	1	doğ-	1	kim	1
kaldır-	1	kaçmama	1		

Toplam Kelime Sayısı: 747

Farklı Kelime Sayısı: 332

Farklı Kelime Oranı: % 44.44

4.2.1.1.8. Bizim Nesibe

Kelime Sıklık Dizini

de-	79	şimdi	7	sat-	5
de/da	73	olduk(u)	7	baş	5
bir	51	kız kardeş	7	anla-	5
biz	33	enişte	7	ne	5
Nesibe	30	sevap	7	oğlan	5
ol-	30	söz	7	sür-	5
kız	26	gün	7	can	4
diye	25	olma-	7	kolay	4
ben	24	sen	7	niçin	4
dilenci	22	al-	7	ile	4
ev	20	üst	7	hizmetçi	4
koca	18	üfürükçü	6	hoş	4
anne	17	gibi	6	ağabey	4
var	17	yok	6	yeni	4
ver-	17	düşün-	6	alma	4
biraz	14	adam	6	dilencilik	4
yenge	14	yer	6	arka	4
değil	13	bilme-	6	öğren-	4
gör-	13	hanım	6	başla-	4
yap-	13	karı	6	çocuk	4
gıt-	13	onlar	6	alıp	3
sor-	12	şey	6	demek	3
biri	12	var-	6	bile	3
kendi	12	bul-	6	yahut	3
ama	12	küçük bey	5	elbette	3
oda	11	satıcı	5	ertesi	3
söyle-	11	hiç	5	sakat	3
bak-	10	daha	5	genç	3
bu	10	bay	5	başka	3
siz	10	varacak(1)	5	güzel	3
gel-	10	sonra	5	yalan	3
çok	9	söylen-	5	nasıl	3
para	9	hem	5	böyle	3
o	9	bırak-	5	kadar	3
kim	9	karış-	5	oku-	3
herif	9	muayene	5	kimse	3
iste-	9	el	5	ad	3
için	8	besleme	5	hepsi	3
iş	8	bil-	5	köy	3

gene	3	ayıp	2	beğen-	2
dinleme-	3	ancak	2	sadaka	2
gir-	3	öyle	2	çene	2
her	3	gözlük	2	insaf	2
sus-	3	yüz	2	çıkma-	2
otur-	3	bakan	2	verme-	2
yan	3	gelince	2	sepet	2
kadın	3	sabah	2	çağ	2
et-	3	iyi	2	boy	2
surat	3	akşamüstü	2	ana	2
kazan-	3	olunca	2	bağır-	2
yemek	3	becerikli	2	kardeş	2
polis	3	anlayınca	2	düşen	2
hesap	3	bırakıp	2	kitap	2
yaş	3	kaç	2	karşı	2
göz	3	esans	2	belki	2
kız-	3	dışarı	2	söyleme-	2
tut-	3	bugün	2	çıplak	2
götür-	3	sahi	2	tanıyan	2
akıl	3	kaş	2	tanıdık(1)	2
hükümet	3	içeri	2	köpür-	2
öldür-	3	anlama-	2	asıl	2
bey	2	gazete	2	fukara	2
gidip	2	koy-	2	sarık	2
eden	2	varma-	2	verme	2
geç	2	hanımlık	2	dolaşan	2
çık-	2	Meserret	2	iki	2
pek	2	bildik(i)	2	işit-	2
sar-	2	küpe	2	baltacı	2
beş yüz	2	altın	2	dedik(i)	2
yatak takımı	2	yolla-	2	Himmet Hoca	2
doğru	2	çalış-	2	bunlar	2
artık	2	kal-	2	bayağı	1
eskiden	2	lira	2	durakla-	1
ilkin	2	süs	2	verirken	1
gerek	2	isteme-	2	yürüt-	1
bakıp	2	sokak	2	alınacak	1
kalma-	2	suç	2	iyice	1
herkes	2	san-	2	pırtık	1
ara	2	kapı	2	yaşlıca	1
geç-	2	delikanlı	2	dedikodu	1
haber	2	sinema	2	yarı	1
Allah	2	alan	2	dua et-	1
isteyen	2	kurtar-	2	rast	1
aman	2	boş	2	gösterip	1
sandık	2	göster-	2	anlatmak	1

bağla-	1	ayak satıcısı	1	inanma-	1
demetçik	1	getirilme	1	kuran	1
tırnak	1	baştan	1	misafir	1
kariştir-	1	tutup	1	hani	1
kart	1	gül yağı	1	hayrat	1
zahmet	1	bilezik	1	bulma	1
deme	1	giriş	1	işte	1
göre	1	tam	1	at-	1
lakırtı	1	her gün	1	kalemis yağı	1
kurtulmak	1	hak	1	sahip	1
erken	1	bulunma-	1	yirmi üç	1
yol	1	sarıp	1	ayol	1
istekle	1	konuşmak	1	dinleyip	1
günah	1	yorma-	1	sofra	1
dudak	1	görme-	1	varmak	1
hırpala-	1	akşam	1	çalıştırmak	1
kademli	1	ettir-	1	öteberi	1
sinirlen-	1	olup	1	yüzüstü	1
bekle-	1	girince	1	basma-	1
uğurlu	1	palto	1	büyü-	1
çiçek	1	tutacak(ı)	1	çeşit	1
enam	1	yollamak	1	gelin et-	1
üç	1	imrendirecek	1	ekle-	1
sorup	1	cep	1	diktir-	1
karanfilyağı	1	dönüş	1	dik-	1
koyma	1	masa	1	durgun	1
yıkayan	1	gani	1	say-	1
titiz	1	işli	1	istedik(i)	1
büyük	1	hayır	1	merak et-	1
kesme	1	gül-	1	kötü	1
âdet	1	tozlu	1	münasebet	1
satan	1	alıştıran	1	laf	1
takın-	1	kuruşlandır-	1	tak-	1
Meşrutiyet Caddesi	1	diktirme	1	hizmet	1
dilen-	1	somurt-	1	atlı	1
özen-	1	oyun	1	yirmi beş	1
tanı-	1	kızgın	1	dayanama-	1
yapama-	1	sürme-	1	hazır	1
merak etme-	1	deme-	1	buraya	1
ölçü	1	bit yeniği	1	ayart-	1
çalışan	1	kop-	1	yas	1
görünce	1	belirti	1	bakarak	1
sevin-	1	orta	1	eşarp	1
Köroğlu	1	savuş-	1	düşünceli	1
anlaşıldık(ı)	1	dokunacak(ı)	1	taşkınlık	1
umul-	1	dua	1	kendince	1

çıkınca	1	günlerce	1	Himmet	1
kararlaştırdık(1)	1	kılıksız	1	sonradan	1
göbek	1	tanış-	1	koyma-	1
altı yüz	1	kese	1	oturt-	1
evlenme	1	tıraş	1	yorul-	1
bayan	1	kerem	1	yağmur	1
yatış-	1	acele	1	kar	1
bağrıştık(1)	1	sıra	1	muşamba	1
ufak	1	dava	1	iç	1
hazırlık	1	körükle-	1	gömlek	1
seslen-	1	sanma-	1	tutma-	1
dur-	1	kılavuzluk	1	gülümse-	1
gelin	1	çekip	1	hastalan-	1
vermemek	1	bile bile	1	rızık	1
ilenmek	1	getir-	1	düğme	1
bulama-	1	evlenmek	1	belle-	1
somurttuk(u)	1	geç kal-	1	soysuz	1
biçimsiz	1	temizle-	1	nezir	1
olan	1	hacı yağı	1	eksik	1
bilerek	1	tutunacak	1	el kapısı	1
fena	1	bit	1	getirip	1
isteyerek	1	kırıntı	1	kovala-	1
varma	1	Zühre	1	ilkin	1
çamaşır	1	bulma-	1	baş ağrısı	1
ele güne karşı	1	gül	1	ağrı	1
asıl-	1	elbet	1	sıkıntı	1
görülme-	1	yalvar-	1	çalma-	1
marifet	1	güç	1	doğru bul-	1
baha	1	ince	1	gönül	1
hor	1	günün birinde	1	kel	1
fikir	1	sefer	1	kaynata	1
sevme	1	çek-	1	uç	1
kullan-	1	acıdık(1)	1	elli	1
kırıp	1	alma-	1	cehennem	1
görmek	1	vazgeç-	1	anlat-	1
ört-	1	geçen	1	pişiren	1
tarçın	1	fayda	1	yardım	1
ara-	1	temizlik	1	olmayacak(1)	1
mahkeme	1	düşür-	1	tasalı	1
mushaf	1	saç	1	kalem	1
verip	1	izin vermek	1	tanıma-	1
boğaz	1	naylon	1	eski	1
telefon	1	gelebil-	1	üfürükçülük	1
geç kalabil-	1	Kan Kalesi	1	Battalgazi	1
çevir-	1	sırt	1	yaptır-	1
acıklı	1	yolma-	1	değiş-	1

çıkarmak	1	büyü	1	beceriksizlik	1
izin iste-	1	vallahi	1	atıp	1
cıyak cıyak	1	büyü yapma-	1	kaldır-	1
çalışma-	1	birtakım	1	tokluk	1
ön	1	iftira et-	1	bulaşık	1
ağaç	1	toplayıp	1	kalk-	1
sev-	1	şehir	1	sert	1
dip	1	dilendir-	1	çıkarma-	1
hele	1	türlü	1	ses	1
gelme-	1	evet	1	ay	1
odun	1	çekiştirmek	1	alama-	1
niye	1	hoşlandık(ı)	1	bayram	1
kesmek	1	yarar	1	keyif	1
koku	1	bulmak	1	ayak	1
su	1	Tahir	1	getirt-	1
cübbe	1	süren	1	anlayama-	1
giyip	1	açıl-	1	hukukçu	1
köşe	1	ağz	1	boya-	1
çömel-	1	razı	1	sürgün	1
uzun uzun	1	sürmek	1	ki	1
gelen	1	bal	1	bereket	1
konuş-	1	yeşil	1	epeyce	1
giden	1	zavallı	1	duyul-	1
oduncu	1	zarar	1	Mamak	1
muska	1	baba	1	yara-	1
beş on	1	ortalık	1		
ver-	1	soyan	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1754

Farklı Kelime Sayısı: 610

Farklı Kelime Oranı: % 34.77

4.2.1.1.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu

Kelime Sıklık Dizini

da/de	51	enişte	45	para	30
de-	45	bir	32	sen	27

ben	25	gidip	4	baş	3
ver-	20	ortak	4	sat-	3
Tuzcuoğlu	19	başla-	4	arka	3
Aziz	19	ki	4	şey	3
iş	18	kadar	4	temizle-	3
ol-	16	hafta	4	hapis	3
git-	16	sıra	4	haber	2
Ömer Çavuş	15	oğul	4	çerçilik	2
al-	14	bu	4	Eskişehir	2
bak-	13	kendi	4	korkma-	2
köy	12	yol	4	kim	2
amma	11	kalk-	4	razı	2
yok	10	işit-	4	yıl	2
yap-	10	hesap	4	keyif	2
abla	10	bildik(i)	4	getir-	2
sonra	9	ev	4	yedi	2
adam	9	gir-	4	değil	2
çık-	9	el	4	yarın	2
gel-	8	çekil-	4	eski	2
karı	8	et-	4	böyle	2
gün	8	diye	3	kır-	2
şimdi	7	birkaç	3	iki	2
biraz	7	iki yüz	3	gece	2
başka	7	bugün	3	geç-	2
var	7	gibi	3	karakol	2
biz	7	Ömer	3	eksiltme	2
o	7	doğru	3	iyi	2
bil-	7	Hacı	3	nasıl	2
söyle-	7	oda	3	bunlar	2
lira	6	alışveriş	3	oğlan	2
verme-	6	yat-	3	alıver-	2
yan	6	dükân	3	kazandığı	2
herif	6	söz	3	rakı	2
onlar	6	Çavuş	3	kız-	2
iste-	6	ara	3	pahalı	2
akıl	6	içeri	3	kaldır-	2
ot	6	karışma-	3	saz	2
bırak	5	için	3	oyun	2
sabah	5	uğra-	3	kurtar-	2
gene	5	bat-	3	kâğıt	2
avukat	5	Allah	3	aç-	2
borç	5	tut-	3	otur-	2
daha	5	yeni	3	ay	2
alt	5	çıkart-	3	ses	2
sor-	5	bul-	3	hükümet	2
hiç	4	laf	3	kazanmak	2

bağla-	2	ödünç	1	öteki	1
kadın	2	kolay	1	kötü	1
dört yüz	2	koyunca	1	ters	1
kulak	2	öde-	1	titre-	1
çıkarma-	2	kurt	1	sanki	1
ağlama	2	beş on	1	kesmek	1
nereden	2	rast geldik(i)	1	ilkin	1
otçuluk	2	çekidüzen	1	ilk	1
anla-	2	gelip	1	kerata	1
isteme-	2	kişi	1	masa	1
gör-	2	koyun	1	toplayıp	1
inan-	2	bilmedik(i)	1	ısmarla-	1
ile	2	konuş-	1	altı	1
koy-	2	yüz	1	öteberi	1
orta	2	âlem	1	uğrama-	1
tutmak	1	kork-	1	dön-	1
kelle	1	beylikçilik	1	kâtip	1
tüccar	1	acıma-	1	düzeltil-	1
kırmak	1	evvel	1	hayvan	1
geldik(i)	1	yetişme-	1	asker	1
işitme-	1	kimse	1	kayın	1
uyuyama-	1	uğraş-	1	anlayan	1
kalmayınca	1	ayak	1	polis	1
suluk	1	götür-	1	kaç-	1
basmadan	1	tutunama-	1	askerlik	1
çoktan	1	at-	1	hay	1
artık	1	boğuşma	1	inanma	1
akşam	1	kazık	1	deyyus	1
çalış-	1	iki yüz	1	altmış bin	1
tepe	1	batır-	1	sorduk(u)	1
verileme-	1	kız	1	soluk soluğa	1
hatırlı	1	üzül-	1	kâr	1
kalkıp	1	şaşır-	1	şan	1
söyleme-	1	vurma	1	kazan-	1
tasalan-	1	bilen	1	kırk	1
aş-	1	Şemsioğlu	1	kuruş kuruş	1
alıp	1	isteme	1	çekiştir-	1
ön	1	günlük	1	kira	1
danış-	1	kasaplık	1	toplamak	1
girince	1	koş-	1	izin	1
buraya	1	biri	1	dün	1
han	1	sıkıştırma	1	ettirme-	1
yer	1	almak	1	dururken	1
buradan	1	zarar	1	istasyon	1
oku-	1	gidince	1	hele	1
çifte	1	kahve	1	birakma-	1

ağız	1	üsteleme-	1	çıktık(1)	1
belki	1	bin dört yüz	1	tarla	1
boğaz	1	sıkıntılı	1	yaptır-	1
dana	1	karşılan-	1	bilme-	1
kalkabil-	1	iplik	1	çeleplik	1
oturama-	1	düz-	1	girme-	1
pehlivan	1	Mahmut	1	düş	1
alama-	1	gelme	1	görünce	1
gelen giden	1	bağır-	1	Tahsin Bey	1
acı	1	mahkeme	1	gelme-	1
öyle	1	yiğitleş-	1	yeğen	1
uğraşma	1	sermaye	1	tanış-	1
bel	1	benzeme-	1	aldık(1)	1
aman	1	ödeyeme-	1	sahi	1
temizlemek	1	verme	1	dolaş-	1
nere	1	kölük	1	niye	1
dur-	1	ip	1	işadamı	1
erme-	1	uç	1	şaş-	1
Murat	1	dedik(i)	1	nereden	1
otuz	1	içki	1	senet	1
dinleme-	1	rüşvet verme	1	bağlan-	1
batma-	1	yet-	1	san-	1
boğuş-	1	doyurama-	1	hangi	1
aldırma-	1	üst	1	ağlayarak	1
aksi	1	beylik	1	taş	1
tuzak	1	karış-	1	katı	1
düşür-	1	yaklaş-	1	avuç	1
Aziz Tuzcuoğlu	1	yağlı	1	kafa	1
kazanıl-	1	kısa	1	beğenme-	1
iğne	1	düşme-	1	Çal	1
halt	1	alacak(1)	1	çıkma	1
yalvar	1	kurtarama-	1	kefalet	1
hazır	1	hüküm	1	tutama-	1
kılık kıyafet	1	giy-	1	çalıştık(1)	1
konuşma	1	şarap	1	matbaa	1
diri	1	kumar	1	borçlan-	1
elli bin	1	aşağı	1	hademe	1
yalan	1	çocuk	1	kapamak	1

Toplam Kelime Sayısı: 1180

Farklı Kelime Sayısı: 396

Farklı Kelime Oranı: % 33.55

4.2.1.1.10. Anasız Çocuk

Kelime Sıklık Dizini

baba	21	var	2	ağırbaşlı	1
bir	19	el	2	borçlu	1
de/da	14	sokak	2	gövdeli	1
çocuk	11	yan	2	Eskizağra	1
ana	11	yap-	2	bugün	1
sonra	10	gibi	2	iri	1
kadın	8	komşu	2	değiş-	1
İbrahim Bey	8	sekiz	2	himaye	1
ev	8	mektep	2	benzeme-	1
oğul	8	öl-	2	karşı	1
iyi	7	kavuşacak(1)	2	başka	1
ben	6	böyle	2	medrese	1
ol-	6	onlar	2	giden	1
daha	5	yeniden	2	boyunca	1
kendi	5	yüz	2	ilkin	1
gün	5	iş	2	uzun	1
çok	4	kız	2	getir-	1
gör-	4	üvey oğul	2	çekilmez	1
gel-	4	olma-	2	hoşnutsuzluk	1
hayat	4	çık-	2	acı-	1
al-	4	Ahmet Efendi	2	incerek	1
yer	4	yıl	2	karar	1
yaş	4	bahçe	2	olmadık	1
üvey ana	4	tut-	2	baş	1
olan	3	san-	2	bırakarak	1
birkaç	3	hastalık	2	ayrıl-	1
bir az	3	koca	2	üvey	1
şimdi	3	bulun-	2	İstanbul	1
bu	3	adam	2	taraf	1
Balıkesir	3	hırpalama	2	hastalan-	1
ölüp	3	memur	2	düşürme	1
ara	3	ver-	2	çünkü	1
gümrük	3	başla-	2	durul-	1
ki	3	hizmetçi	2	bilme-	1
kal-	3	hırsız	1	artık	1
sev-	3	evlen-	1	öldük(ü)	1
o	3	orası	1	fakat	1
dokuz	2	nasıl	1	hangi	1
karı	2	düşüp	1	katlan-	1
neden	2	kim bilir	1	süre	1

yaşam	1	zaman	1	gez-	1
göster-	1	sevme	1	genç	1
Ezinelî Hacı Kâzım		bırak-	1	kâtip	1
Bey	1	ağırkanlı	1	ekmek	1
ileri	1	et-	1	bacak	1
diz	1	yağcılık	1	yiyecek	1
anasız	1	kalacak(ı)	1	iç	1
kapı	1	sabunculuk	1	yaşadıkça	1
getirdik(i)	1	uza-	1	ela	1
acı	1	yalancı	1	hırpala-	1
saç	1	değil	1	oturup	1
bakarak	1	gözlü	1	sor-	1
bir aralık	1	anlayarak	1	dayak	1
Yemen	1	gök	1	Boğaziçi	1
Hicaz	1	yavru	1	ansızın	1
arka	1	açık	1	Yeniköy	1
sağlam	1	benizli	1	genişçe	1
kalkma	1	pantolon	1	otur-	1
daral-	1	buğdaysı	1	atıl-	1
akşam	1	hatırlıca	1	geçim	1
oğlan	1	yaşa-	1	ölüm	1
birçok	1	her gün	1	okut-	1
yemek	1	hatırla-	1	bir süre	1
dön-	1	iri yarı	1	eskiden	1
amca	1	ad	1	tembel	1
orada	1	götür-	1	Hacı	1
anlaşıł-	1	Hasan Ağa	1	yalnız	1
bırakıp	1	Hacı Halil	1	evlenme	1
üvey baba	1	açılan	1	gelip	1
çıplak	1	verme	1	çek-	1
açıl-	1	Binbaşı İbrahim Bey	1	üst	1
ayak	1	aşçı	1	git-	1
takunya	1	eski	1	Allah	1
eşik	1	olduk(u)	1	şart	1
şeker	1	kalma	1	bil-	1
yaz-	1	hoşça	1	alt	1
göçüp	1	gitme-	1	tepe	1
gittik(i)	1	ye-	1	durum	1
öyle	1	yatırıl-	1	hiç	1
erkek	1	köpek	1	yaşlıca	1
olarak	1	hemen	1	fark	1
alma-	1	yerken	1	ileri	1
iste-	1	çocukluk	1	yok	1
efendi	1	yukarı	1	doğurduk(u)	1
vermek	1	evlendik(i)	1	tanıt-	1
güç	1	dul	1	istikbal	1

örnek	1	belki	1	utan-	1
ama	1	kulak	1	ile	1
um-	1	yaptık(ı)	1	utanacak(ı)	1
köylü	1	haylaz	1	kötülük	1

Toplam Kelime Sayısı: 492

Farklı Kelime Sayısı: 269

Farklı Kelime Oranı: % 54.67

4.2.1.1.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

Kelime Sıklık Dizini

bir	69	ses	11	başla-	7
ben	63	kal-	11	ver-	7
ana	55	gece	10	ayak	7
de/da	52	daha	10	etraf	7
o	28	gün	10	yorul-	7
sonra	21	yat-	10	göreme-	7
git-	21	ki	10	artık	6
biz	19	köpek	10	birkaç	6
Çakal	19	çok	9	bütün	6
gel-	18	biraz	9	doğru	6
de-	17	bak-	9	geç-	6
yer	17	ön	9	dön-	6
ol-	16	gör-	9	üst	6
yayla	15	hiç	8	karanlık	6
baba	14	tekrar	8	köy	6
yol	14	diye	8	bura	6
çık-	14	kadar	8	kaç-	6
ancak	13	ad	8	kalk-	6
ot	13	çocuk	8	göz	6
bilme-	13	arka	8	yine	5
uzak	13	Ali	7	büyük	5
gibi	12	şimdi	7	kadın	5
var	11	orada	7	saat	5
şey	11	iç	7	görün-	5
ara	11	yan	7	dur-	5
olduk(u)	11	baş	7	deme-	5

iste-	5	nerede	3	yemeni	2
uzan-	5	defa	3	ertesı	2
sen	5	yürüme	3	hayvan	2
duy-	5	mütemadiyen	3	yakın	2
taraf	5	sanki	3	bildik(i)	2
ova	5	ağlama	3	ihtimal	2
davar	5	kız	3	bazen	2
kendi	5	yüz	3	bir daha	2
zaman	4	torba	3	bir aralık	2
beş	4	üzeri	3	göre	2
dört	4	dağ	3	güzel	2
fakat	4	bulama-	3	oyna-	2
kâh	4	yaylak	3	alarak	2
pek	4	kov-	3	hatır	2
yalnız	4	çalı	3	gidip	2
hiçbir	4	öyle	3	güneş	2
yok	4	bil-	3	uzatıp	2
kimse	4	bağ	3	ne	2
sağ	4	lazım	3	ayrılık	2
bulun-	4	ekmek	3	evlenmek	2
iki	4	bul-	3	başka	2
al-	4	Tutak	3	böyle	2
çıkarma-	4	Hanife	3	ayrıl-	2
biri	4	dinle-	3	iri	2
gir-	4	toprak	3	sin-	2
çağır-	4	kaymakam	3	durgunluk	2
yamaç	4	dedik(i)	3	dil	2
bırak-	4	yaklaştık(ı)	3	ortalık	2
bunlar	4	değil	3	evvel	2
Türkmen	3	ev	3	bileme-	2
ile	3	tut-	3	ye-	2
anlaşılan	3	kork-	3	uyu-	2
sor-	3	düşün-	3	götür-	2
nereye	3	yürü-	3	tahmin et-	2
buradan	3	kuş	3	çalış-	2
bile	3	sessizce	2	ört-	2
nasıl	3	ufak	2	öl-	2
ama	3	kuvvet	2	acı	2
herkes	3	evvela	2	ağla-	2
için	3	kaldırıp	2	bağır-	2
zaten	3	hemen	2	bel	2
ölü	3	hâlâ	2	bugün	2
hadi	3	gelen	2	hep	2
ziyade	3	çocukluk	2	adım	2
birdenbire	3	et-	2	aç-	2
hatta	3	hızlı hızlı	2	büyükanne	5

yap-	2	ileri	2	bulunca	1
arazi	2	dip	1	şal	1
oda	2	görme-	1	erkek	1
çadır	2	sokulmadıkça	1	yirmi birinci	1
kır	2	koş-	1	meyilli	1
alt	2	sekiz	1	geçtik(i)	1
duvar	2	birbiri	1	bir parça	1
ufuk	2	sev-	1	dalgalı	1
kaldır-	2	gelin	1	öte	1
kol	2	çözül-	1	dikip	1
Eleşkirt Ovası	2	giydir-	1	başkalık	1
sırt	2	çıkır-	1	giderken	1
Mâh Hatun	2	öylece	1	indik(i)	1
emin	2	toplayıp	1	mahsus	1
suret	2	mola	1	katiyet	1
diyeme-	2	mahzun et-	1	Bulak	1
belki	2	neden	1	sızlat-	1
görmek	2	durup	1	geldik(i)	1
dışarı	2	böylece	1	dönme-	1
dolaş-	2	eriş-	1	bas-	1
uyan-	2	geri	1	kaldık(i)	1
otlak	2	gönül	1	öp-	1
hisset-	2	açı	1	bekle-	1
koyun	2	hiç kimse	1	ağırlaş-	1
hâl	2	terk ettik(i)	1	sezinle-	1
şehir	2	uyandır-	1	öğle vakti	1
derece	2	çevirdik(i)	1	yüzükoyun	1
uzaklaş-	2	ne kadar	1	kaş	1
karı	2	Kemah	1	zuhur et-	1
sebepe	2	beklerken	1	halı	1
yürek	2	okşa-	1	ikinci	1
söyleme-	2	aydınlan-	1	esna	1
bırakma-	2	yetişemeyip	1	sızla-	1
gittik(i)	2	çubuk	1	yorulma-	1
mani	2	sorma-	1	Sivas	1
açıl-	2	çatıl-	1	veya	1
sığır	2	niçin	1	ağlaş-	1
nahiye	2	korkut-	1	sinince	1
adam	2	kaynana	1	bağır	1
nere	2	iç-	1	uyuma-	1
ocak	2	açılınca	1	ara-	1
düş-	2	yetiş-	1	yürüdükçe	1
cesaret	2	sabah	1	bağlayan	1
uç	2	tanyeri	1	koltuk	1
otur-	2	Bozatlı Mahmut Ağa	1	boğaz	1
cevap ver-	2	Farsak	1	ışıl-da-	1

çünkü	1	ayrılmak	1	kokla-	1
göç	1	sakallı	1	bilen	1
sıkıl-	1	uzaklaşma	1	kalkmak	1
söyleyip	1	etek	1	av	1
dinlen-	1	yatma	1	alışık	1
Sivaslı	1	birden	1	sokul-	1
dosdoğru	1	silahlık	1	şüphesiz	1
bakan	1	müdürlük	1	bir lokma	1
husus	1	kardeş	1	doğmadan	1
Tahir Gedîği	1	kara	1	yut-	1
yaklaşmak	1	haber	1	huysuzlan-	1
duyul-	1	istifade	1	sezince	1
getirip	1	öldük(ü)	1	dikilmek	1
takrip	1	bu	1	kovalayan	1
göğüs	1	durma-	1	ulaştık(ı)	1
kuvvetli	1	hükmet-	1	caymak	1
nadir	1	uyanma-	1	görünen	1
bakma-	1	kuru	1	çukur	1
insan	1	kim	1	inilti	1
girip	1	tasdik	1	arama	1
bulunabil-	1	it	1	yattık(ı)	1
sırıt-	1	sarıl-	1	kovmak	1
işitmek	1	her gün	1	bükül-	1
hassas	1	ağla-	1	takip et-	1
âdet	1	kıpırdama-	1	irkil-	1
beraber	1	erkenden	1	pus	1
uyurken	1	abla	1	kurdur-	1
on beş	1	dönüp	1	yavaş yavaş	1
görünce	1	bir defa	1	dayan-	1
anla-	1	vurma	1	dizil-	1
Anadolu	1	acele	1	çizgi	1
alabil-	1	gövdeli	1	aynı	1
derin	1	fark et-	1	sez-	1
zannet-	1	üvey ana	1	misafir	1
uyuduk(u)	1	geziniş	1	içeri	1
uyku sersemi	1	ortaklı	1	üvey	1
ayaklanma	1	hizmetkâr	1	ayrıldık(ı)	1
asla	1	bir lahza	1	yavaşla-	1
yarın	1	koku	1	koşup	1
uyumak	1	yavaşça	1	oraya	1
kaza	1	pek çok	1	uzun	1
rahat	1	çil	1	görünmemek	1
sıra	1	cevap	1	yıldız	1
birçok	1	ötüşük(ü)	1	uzaklaşmak	1
düğümle-	1	burun	1	edip	1
uçuk	1	hava	1	kuşak	1

sar-	1	işitme-	1	seven	1
elbette	1	renk	1	serbest	1
boylu	1	vermeden	1	pençe	1
olmadık(ı)	1	göç-	1	gerin-	1
endam	1	yer yer	1	ağız	1
gidebil-	1	merak et-	1	açıp	1
memnun ol-	1	otlu	1	karış	1
itiraz etmeme	1	öğle	1	ara sıra	1
otağ	1	devam	1	esne-	1
demedem	1	edilmedik(i)	1	koklayıp	1
hüküm	1	yaklaş-	1	dolaşma	1
göster-	1	yatacak(ı)	1	hatırlama-	1
çömeliç	1	taaccüp et-	1	batarken	1
hoşnutsuzluk	1	kaçıncı	1	boy	1
salla-	1	beş on	1	çekil-	1
bakma	1	düşünüp	1	gençlik	1
gücen-	1	yüksel-	1	kapan-	1
affetme-	1	omuz	1	dolaşıp	1
bivefalık	1	çarık	1	uçuşan	1
Hüseyin	1	hesap edebil-	1	kartal	1
sevda	1	itibaren	1	hadise	1
şu	1	lâkin	1	şahin	1
hatırla-	1	müddet	1	son	1
yüzüstü	1	dere	1	bakıl-	1
bağla-	1	in-	1	inanmak	1
hafta	1	yaş	1	varlık	1
çukurca	1	hışırdadık(ı)	1	uzaklaşp	1
sabahleyin	1	ara sıra	1	peş	1
mevki	1	meşgul	1	su	1
yanma-	1	uyuyup	1	öz	1
uyuyabil-	1	bat-	1	burada	1
gitme-	1	yatmak	1	durama-	1
çekinirken	1	bık-	1	gündoğusu	1
öptür-	1	susuz	1	hastalan-	1
kaçtık(ı)	1	koy-	1	gözetle-	1
ağa	1	bilmedik(i)	1	yedirecek	1
galiba	1	kalkıp	1	kaybol-	1
perişan	1	oturduk(u)	1	avlan-	1
sürü	1	ehemmiyet	1	batı	1
keçe	1	duyunca	1	ya da	1
yumuşak	1	ufak tefek	1	sıralan-	1
sorarken	1	ip	1	takip edil	1
sual	1	bakın-	1	Ararat	1
beraberce	1	bulunduk(u)	1	yürüyünce	1
var-	1	dam	1	seçil-	1
fark	1	alıp	1	geniş	1

külrenge	1
olarak	1
hatıra	1
acaba	1
vuzuh	1
tanı-	1
hayali	1
karşı	1
kalan	1
yüksek	1
küçük	1
ilk	1
levha	1
karlı	1
büyü-	1
nazar	1
bakmak	1
fırsat	1
çıkıp	1
hangisi	1
vali	1
tayin	1
edeme-	1
yaka	1
örül-	1
uza-	1
bura	1
tepe	1
canlı	1
kararınca	1
Kayseri	1
ölüm	1
düzül-	1
seyrettik(i)	1

Toplam Kelime Sayısı: 1858

Farklı Kelime Sayısı: 664

Farklı Kelime Oranı: 35.85

4.2.1.1.12. Gödeli Mehmet

Kelime Sıklık Dizini					
bir	53	dinle-	6	biz	3
esnaf	14	ver-	6	hayır	3
el	12	git-	6	yetim	3
ihtiyar	11	bir yandan	5	arka	3
ben	11	gibi	5	rüzgâr	3
kendi	10	ağa	5	tahsildarlık	3
sonra	9	gel-	5	ön	3
de-	9	onlar	5	iş	3
hal	9	ekmek	5	mahpus	3
baba	9	anlat-	5	düşün-	3
su	9	siz	5	ağla-	3
mavna	9	römorkör	5	gedik	3
mavnacı	8	oğul	5	insan	3
o	8	vapur	5	baş	3
da/de	8	diye	4	ağız	3
fakat	7	ama	4	ol-	3
şimdi	7	böyle	4	bağır-	3
var	7	yan	4	akşam	3
zaman	7	birbiri	4	bunlar	3
çık-	7	kâhya	4	öte	3
zavallı	7	adam	4	yok	3
kaptan	7	göz	4	akşamüstü	2
bak-	7	hikâye	4	çıkıp	2
gör-	7	çalış-	4	yüklü	2
ki	7	uslu	4	kâh	2
şey	6	köprü	4	çekerek	2
ile	6	dert	4	konuş-	2
bütün	6	deniz	4	hem	2
gün	6	kadar	3	dul	2
Mehmet	6	eski	3	beri	2
bu	6	daha	3	acıklı	2
ed-	6	çalışan	3	herif	2
çocuk	6	Yunanlı	3	günden güne	2

pek	2	iskele	2	ehemmiyetsiz	1
şirket	2	kal-	2	kaçabil-	1
bağırın	2	kara	2	olmadık(ı)	1
lonca	2	yetiş-	2	o kadar	1
birkaç	2	çekil-	2	iç	1
kalan	2	meşakkat	2	unut-	1
her gün	2	bilme-	2	olmayan	1
kaza	2	ağladık(ı)	2	öldük(ü)	1
at-	2	değil	2	hapislane	1
akıntı	2	koma-	2	kaldıkça	1
sert	2	bindir-	2	bırakarak	1
bile	2	sat-	2	dört	1
yük	2	Karaköy	2	karıştır-	1
çünkü	2	yap-	2	hasta	1
silerek	2	para	2	öldürdük(ü)	1
vakit	2	kalma-	2	verme-	1
beş	2	yığıl-	2	olup	1
gözyaşı	2	söyle-	2	nöbet	1
perişanlık	2	yer	2	yolsuz	1
sessiz	2	yeni	2	bağ	1
bırak-	2	sor-	2	Gödeli	1
yol	2	görüş-	2	belki	1
al-	2	kuvvet	2	tak-	1
yine	2	fukara	2	ayrıl-	1
mahkeme	2	iste-	2	böylece	1
düş-	2	yanış-	2	başla-	1
küçük	2	yeme-	2	sakınmak	1
burada	2	kafa	2	sakla-	1
bin	2	kork-	2	açıl-	1
düşen	2	sanat	2	karar-	1
bugün	2	kurtarama-	2	acı	1
hiç	2	düşman	2	onulmaz	1
sene	2	kenar	1	ortalık	1
dalgın dalgın	2	yalvaran	1	sanki	1
yavaş yavaş	2	gördükçe	1	yüksek	1
düdük	2	ihtiyar	1	gariplik	1
karışan	2	çoğalan	1	muttasıl	1
kurtulmak	2	tüccar	1	kurtulamayan	1
yabancı	2	çıkma	1	rıhtım	1
kadın	2	lâkin	1	hayret	1
dil	2	akıl	1	üst	1
nasıl	2	Yunan	1	ancak	1
kayık	2	hatır	1	hepsi	1
biri	2	asıl-	1	parmaklık	1
yardım et-	2	görül-	1	bulunduk(u)	1
Gödeli Mehmet	2	adamcağız	1	olduk(u)	1

seyret-	1	es-	1	Gödeli Hüseyin	1
direk	1	karın	1	alın	1
Galata	1	sağ	1	serin	1
dayanma	1	duba	1	hakikat	1
indirme	1	nerede	1	zaten	1
bul-	1	söven	1	söz	1
sokulma	1	döndük(ü)	1	seren	1
bu sefer	1	geç kal-	1	sen	1
yığın	1	bildik(i)	1	bozgunluk(u)	1
kalkma	1	işle-	1	kaptık(ı)	1
tıkıl-	1	yel	1	güzel	1
dayan-	1	orta	1	şaş-	1
hata	1	sormayarak	1	kaide	1
çök-	1	sandık(ı)	1	kadim	1
türlü	1	kim	1	çatırdayarak	1
kazanabildik(i)	1	herkes	1	kanun	1
öldür-	1	had	1	naklet-	1
sarı-	1	kolla-	1	yıkıl-	1
beraber	1	boş	1	çektik(i)	1
sabır	1	evvel	1	düşünce	1
çok	1	kurtulabilen	1	kalk-	1
olabil-	1	iki	1	yapılma-	1
başkası	1	haber	1	yaslan-	1
neden	1	sonbahar	1	beş on	1
yaş	1	kimse	1	kişi	1
ne	1	genç	1	yazık	1
dava	1	çekilip	1	derken	1
oda	1	şura	1	hükümet	1
gündoğusu	1	zor	1	on beş	1
yiğit	1	orada	1	yedi	1
mesele	1	kulp	1	işte	1
dolayı	1	gene	1	kadarcık	1
dayanarak	1	tövbe	1	kurtul-	1
bereket	1	kaçmak	1	düşür-	1
dayanama-	1	öl-	1	sahip	1
duy-	1	ayak	1	göster-	1
bundan	1	eğlen-	1	bakma-	1
duyduk(u)	1	geçip	1	karşı	1
dön-	1	bulama-	1	bir zaman	1
sıkıştır-	1	demir	1	korkutacak	1
uşak	1	can	1	su et-	1
kavga etmek	1	savaş-	1	şikâyet et-	1
hesap	1	dertli	1	bırakma-	1
deme-	1	fark	1	yanlış	1
sormak	1	yürek	1	sade	1
çevir-	1	viran	1	kör	1

kalma	1	toplan-	1	cevap ver-	1
halbuki	1	karişma-	1	geç-	1
dünya	1	gelen	1	çare	1
durma-	1	bil-	1	demek	1
yenileş-	1	devlet	1	ihtiyarca	1
dağıl-	1	açık	1	Yağkapanı	1
düşündük(ü)	1	tez	1	unutma-	1
hak	1	bunca	1	anlatama-	1
doğru	1	söylemedik(i)	1	boğaz	1
koca	1	liman	1	ara	1
istedikçe	1	kanca	1	dönerken	1
tasvir	1	bağrış çağrış	1	batıran	1
kalabalık	1	boğuş-	1	sertleşen	1
tezce	1	ziyade	1	batan	1
Hüseyin	1	ev	1	haraplık	1
in-	1	şuradan buradan	1	gemi	1
hep	1	inledikçe	1	çalıştık(1)	1
getirip	1	gayet	1	biçare	1
bura	1	kahve	1	gençlik	1
hele	1	yat-	1	akılsız	1
kulübe	1	tahammül	1	görme-	1
niçin	1	kazanan	1	dağıldık(1)	1
karı	1	halk	1	duydukça	1
görünce	1	bağrışarak	1	Tanrı	1
bat-	1	kurban	1	unutama-	1
ne kadar	1	hezeyan	1	için	1
tam	1	yolla-	1	bođuľ-	1
hava	1	hisse	1	taze	1
aldırmayarak	1	gece	1	hiç kimse	1
uğraşıp	1	ter	1	biraz	1
şahin	1	bakımsızlık	1	aç-	1
atla-	1	geçerken	1	akan	1
düşünürken	1	parça	1	korunmak	1
içlen-	1	bakmadan	1	bilmemezlik	1
çal	1	dakika	1	batıp	1
çıkıver-	1	rast gidince	1	gir-	1
içeri	1	kaptır-	1	giden	1
varma-	1	tekrar	1	sokul-	1
insafsızlık	1	kayna-	1	hiçbir	1
sızla-	1	çat-	1	dertlen-	1
kopup	1	şüphe	1	güçlük	1

Toplam Kelime Sayısı: 1015

Farklı Kelime Sayısı: 498

Farklı Kelime Oranı: 49.06**4.2.1.1.13. Baba Halil****Kelime Sıklık Dizini**

bir	64	bu	5	daha	3
sen	22	el	5	İstanbul	3
için	18	taraf	5	gibi	3
asker	14	arkadaş	5	son	3
biz	13	bunlar	5	bugün	3
gün	12	fenalık	5	elbette	3
kendi	12	beş	4	fakat	3
da/de	12	ne kadar	4	beri	3
sonra	11	bütün	4	işte	3
şey	11	olarak	4	milli	3
o	10	nihayet	4	başla-	3
ile	9	git-	4	olduk(u)	3
kadar	9	ihtiyar	4	muhacirlik	3
düşman	9	gel-	4	nasıl	3
çocuk	9	yavru	4	kal-	3
ben	9	zavallı	4	bulun-	3
Edirne	9	yeni	4	millet	3
zaman	8	Bulgar	4	onlar	3
ol-	8	Baba Halil	4	adam	3
memleket	7	intikam	4	hal	3
öl-	7	oku-	4	fırsat	3
var	7	düşün-	4	İbrahim	3
kuvvet	7	mektup	4	vaka	3
kadın	7	gör-	4	veril-	3
hükümet	7	düş-	4	bul-	3
ki	7	felaket	4	iş	3
baba	7	et-	4	çık-	3
değil	6	araba	4	çek-	3
yok	6	tarih	4	dayan-	3
köy	6	Rumeli	4	mezar	3
iki	5	hikâye	4	ana	3
olan	5	dört	3	bil-	3
harp	5	idare	3	yaz-	3
insan	5	tabii	3	al-	3
sene	5	hiçbir	3	yer	3

bırak-	3	iyi	2	fena	1
hesap	3	yetiştir-	2	safiyet	1
yan	2	gelen	2	baktıkça	1
yalnız	2	lazım	2	gül-	1
acı	2	mahalle	2	öküz	1
orada	2	nefer	2	kasaba	1
söyleme-	2	kalma-	2	dövme	1
senelerce	2	muharebe	2	naklet-	1
sabah	2	kaç-	2	öteki beriki	1
esir	2	can	2	namuslu	1
umulmayan	2	namus	2	ömür	1
isim	2	bilme-	2	takip	1
sevk	2	gir-	2	yap-	1
beraber	2	vakit	2	oyna-	1
haber	2	Türk	2	hafif	1
karşı	2	dünya	2	sokak	1
kalan	2	İbrahim	2	doldurularak	1
şimdi	2	tanı-	2	her gün	1
yazılan	2	Müslüman	2	tuttuk(u)	1
böyle	2	ilan et-	2	Topkapı	1
birtakım	2	kıymet	2	fark	1
şüphe	2	gelecek	2	vereme-	1
kavim	2	çamur	2	hıyanet	1
Allah	2	yol	2	kaçtık(ı)	1
vermek	2	İslam	2	Sırp	1
kaçan	2	cami	2	yazıl-	1
pek çok	2	etme	2	şen	1
bırakıl-	2	Kolacıoğlu İbrahim	2	boğul-	1
tam	2	ordu	2	unutma-	1
kısa	2	ad	2	ilk	1
öyle	2	baş	2	ölünce	1
devlet	2	hariç	2	insafsız	1
bile	2	gece	2	kurtarıp	1
hele	2	okut-	2	alt	1
kavga	2	bekle-	2	kuru	1
Hıristiyan	2	silah	2	şaşıarak	1
ahlak	2	öksüz	2	basü'l bad'el-mevt	1
büyük	2	cinayet	2	büyük-	1
zaten	2	biçare	2	mümkün	1
şehit	2	çağır-	2	para	1
ara	2	bel	2	heyecan	1
belki	2	oğul	2	istidat	1
verdik(i)	2	girdik(i)	2	duyduk(u)	1
ev	2	parti	2	yayan	1
on beş	2	mazlum	2	kin	1
ufak	2	tutuşarak	1	bittik(i)	1

su	1	pek	1	hiç	1
olup	1	yazık	1	halbuki	1
çağırarak	1	yapma	1	öğren-	1
basit	1	tutuşmadık(ı)	1	veriş	1
ayrı	1	muhtaç	1	genç	1
gayet	1	getirip	1	yakıldık(ı)	1
güzel	1	orta	1	kaçmayan	1
zaptedebil-	1	çekil-	1	eziyet	1
dehşet	1	attır-	1	fazla	1
tutan	1	efendi	1	cebiri	1
eğer	1	çalışan	1	davet	1
bela	1	dikkatli	1	çiftlik	1
olunama-	1	yaşa-	1	hakikat	1
erkek	1	hepsi	1	muhacir ol-	1
Edirnesiz	1	sarı-	1	medeniyet	1
tedarik et-	1	nedir	1	dinmeyen	1
nokta	1	bin-	1	noksan	1
birbiri	1	halk	1	kır	1
ümit	1	korumak	1	soğuk	1
boz-	1	dakika	1	fesat	1
çök-	1	doğru	1	duygu	1
öldürülmeyen	1	anlat-	1	eden	1
yeis	1	ehemmiyet	1	dert	1
bezginlik	1	anlaşı-	1	güç	1
iç	1	şanlı	1	kabul	1
kalp	1	şüphesiz	1	koruma	1
dayanamayarak	1	ağır	1	ecel	1
nine	1	alelhusus	1	balta	1
endişe	1	uzun uzun	1	bitirip	1
telaş	1	okuyarak	1	kalk-	1
kargaşalık	1	var-	1	çalış-	1
ortada	1	bekleme	1	o kadar	1
acaba	1	çoluk çocuk	1	ön	1
bence	1	tut-	1	birleşme	1
herkes	1	edeme-	1	uyanma-	1
denil-	1	inmek	1	helalleş-	1
yağmurlu	1	sevinerek	1	emanet	1
omuzlu	1	yarın	1	İranlı	1
el ele	1	hudut	1	parçalama	1
gölge	1	dedik(i)	1	milliyet	1
kurşun	1	kollayan	1	kalacak(ı)	1
uğramamak	1	kucakla-	1	uzak	1
ara-	1	meşrutiyet	1	sus-	1
başka	1	arka	1	sevinç	1
kırıl-	1	arabalık	1	vücut	1
unut-	1	kafile	1	sefalet	1

duyan	1	güzelce	1	babasız	1
sürükletecek	1	olmayan	1	yüz geri etmek	1
Avrupa	1	bindirerek	1	olmak	1
mevki	1	ruh	1	edip	1
dol-	1	Fatiha	1	boyun	1
hem	1	süren	1	bük-	1
ölü	1	ilkin	1	kolay	1
hayvan	1	dere	1	kır-	1
müsademe	1	kurtulup	1	çiftçiyi	1
sandık	1	suret	1	sağ	1
eşkıya	1	şura bura	1	giden	1
cephane	1	öldür-	1	diri	1
nakliye	1	Sarayiçi	1	olama-	1
babayiğit	1	mağlubiyet	1	diye	1
usta	1	nöbetçi	1	kork-	1
dokunulup	1	susuz	1	artık	1
yazma-	1	kol	1	koruyan	1
evvel	1	yaralı	1	iliştik(i)	1
ikişer	1	olunduk(u)	1	yıkıp	1
Türkiye	1	çokça	1	icap edince	1
sev-	1	açlık	1	kazdıran	1
din	1	zulüm	1	boğuşmak	1
hasta	1	hastalık	1	affet-	1
darılma	1	at-	1	yavuz	1
kıyama-	1	ölen	1	boylu	1
okuyunca	1	kervan	1	besle-	1
yara	1	birkaç	1	birleş-	1
yarıldık(1)	1	büyükana	1	yüz	1
şiş-	1	kazıp	1	gördük(ü)	1
yaklaştık(1)	1	hazırla-	1	irtica	1
kok-	1	yolla-	1	sulh	1
çoktan	1	Avrupalı	1	edil-	1
evlat	1	uzun	1	kura	1
ölüm	1	zaruret	1	ecnebi	1
geçirerek	1	akıl	1	saldır-	1
kuvvetlice	1	okuyup	1	kıymettar	1
öp-	1	dağ	1	fenalaş-	1
gelip	1	görüş-	1	sakınmak	1
bak-	1	vatanperverlik	1	etmedik(i)	1
ölmedik(i)	1	büyüt-	1	yad	1
görerek	1	kime	1	atıp	1
üst	1	korkma-	1	kaçaklık	1
toprak	1	tasvir	1	esmer	1
yazdık(1)	1	yetim	1	geniş	1
ver-	1	zabit	1	iri	1
vakıa	1	tarafdar	1	lâkin	1

İstanbul	1	öldürebildik(i)	1	lokma	1
mütareke	1	geri	1	ekmek	1
tekrar	1	götür-	1	helal	1
sevdiğ(i)	1	etraf	1	askerlik	1
geçince	1	koyarak	1	ettir-	1
karın	1	koyup	1	müddet	1
vatan	1	yılma-	1	yağmur	1
erken	1	dövüşen	1	asır	1
çünkü	1	şaşırp	1	devam	1
öldürdük(ü)	1	yaralanan	1	alış	1
üç yüz	1	anla-	1	meyus	1
kör	1	yiğit	1	etme-	1
kuvvetli	1	yaptık(i)	1	âlem	1
hatta	1	taşıtıp	1	fasıl	1
Edirnekapı Mezarlığı	1	vücutlu	1	nimet	1
Çatalca	1	katlanabil-	1	hâsıl	1
kolayca	1	anlatma	1	geldik(i)	1
söyle-	1	kendi kendine	1	düşürebildikçe	1
olma-	1	yetiş-	1	kaybet-	1
kahraman	1	yüzbinlerce	1	ah	1
hayret	1	de-	1	kaza	1
koca	1	kan	1	ortaklık	1
teessüf	1	sormak	1	yetiştirme	1
girerken	1	yetiştiril-	1	koma-	1
acıklı	1	fakir	1	alıcı	1
öldük(ü)	1	verilen	1	yine	1
toplanama-	1	yaş	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1202

Farklı Kelime Sayısı: 599

Farklı Kelime Oranı: % 49.83

4.2.1.1.14. Mesut Bacı

Kelime Sıklık Dizini

ol-	7	böyle	5	Bacı	5
Sâfi Bey	6	bir	5	var	5
da/de	6	ev	5	el	5

görme-	5	yangın	2	dağ	1
sonra	4	kâğıt	2	gece yarısı	1
gibi	4	söyle-	1	nihayet	1
şey	4	gördük(ü)	1	acı	1
o	4	yüz-	1	hal	1
göz	4	tüysüz	1	kalkama-	1
oda	4	elbette	1	yapma-	1
kadın	3	delik	1	ihtiyarla-	1
eski	3	şikâyet	1	Horhor	1
kal-	3	halayık	1	köylü	1
üst	3	ekseri	1	kerevet	1
oğul	3	tahta	1	karı	1
yaş	3	dinle-	1	takip	1
kabahat	3	havuz	1	tekrar et-	1
öl-	3	tüy	1	tanzim et-	1
kendi	3	bugün	1	hayat	1
lamba	3	ziyade	1	yer	1
hanım	3	uzak	1	öp-	1
büyüt-	3	zenci	1	dinledik(i)	1
de-	2	tezcecik	1	Hasip Efendi	1
bunlar	2	dün	1	gün	1
yak-	2	paşa	1	çök-	1
sanki	2	ihtiyar	1	bütün	1
konak	2	onlar	1	koca	1
hâlâ	2	düzelt-	1	oturup	1
hiç	2	baba	1	tavan	1
yan	2	yaşlıca	1	sessiz	1
bul-	2	tekmil	1	lâkin	1
fitil	2	yaramazlık	1	pek	1
artık	2	ufak	1	kibrit	1
değil	2	Haydar	1	ses	1
ki	2	sütnine	1	kadar	1
yap-	2	ufacık	1	ihmal	1
bilme-	2	Mesut Bacı	1	mal	1
ana	2	şişe	1	gösterilen	1
ben	2	fakat	1	ver-	1
yatak	2	tanzim ediş	1	temiz	1
biri	2	devam et-	1	bayram	1
çocuk	2	saatlerce	1	söz	1
gör-	2	göm-	1	zaten	1
adam	2	Yakup Ağa Camii	1	anlat-	1
oğlan	2	filan	1	karşı	1
çıkart-	2	görül-	1	Kerim Bey	1
ördek	2	kaybet-	1	tavan arası	1
uyan-	2	evlat	1	kandil	1
sen	2	iki	1	birlikte	1

bir zaman	1	için	1	ön	1
azatlı	1	Asaf Ali Paşa	1	tutup	1
gündüz	1	kaldır-	1	diye	1
sene	1	otur-	1	geçen	1
dübeşte	1	torun	1	bağır-	1
uzanıp	1	Nimet Hanım	1	gece	1
gel-	1	biraz	1	uyku	1
ufal-	1	tarih	1	bu	1
satıl-	1	örtü	1	Salih	1
iç	1	yastık	1	görünce	1
seril-	1	dokuz	1	akıl	1
isim	1	ile	1	sahiden	1
yorgan	1	çıkan	1	al-	1
yıkıl-	1	olduk(u)	1	zannet-	1
hissetme-	1	on dört	1	uyurken	1
bil-	1	bereket	1	gazete	1
huysuz	1	yolup	1	pencere	1
hizmet	1	at-	1	aşağı	1
sil-	1	kaç	1	tutuştur-	1
gelin	1	yaşa-	1	fırlat-	1
kendi kendine	1	aile	1	alev alev	1
ara	1	küçük	1	azize	1
vakit	1	hiçbir	1	yanarken	1
kifayet etmek	1	bak-	1		
hanımefendi	1	bildik(i)	1		

Toplam Kelime Sayısı: 335

Farklı Kelime Sayısı: 220

Farklı Kelime Oranı: % 65.67

4.2.1.1.15. Aynadaki Yaşlı Adam

Kelime Sıklık Dizini

ben	8	gibi	4	değil	3
bir	6	yaşlı	4	ayna	3
adam	5	kendi	3	bırakıp	2
iç	5	tütüncü	3	bakınca	2
ol-	5	bak-	3	ağar-	2

tanı-	2	göz	1	görmeden	1
ön	2	perde	1	deri	1
hiç	2	sor-	1	yersiz	1
eski	2	yüz	1	eski-	1
daha	2	surat	1	bura	1
sanki	2	çevirip	1	sol-	1
demek	2	gitmeden	1	kadar	1
dükkân	2	usan-	1	saç	1
ki	2	püskül	1	geçen	1
bulun-	2	ağrısız	1	sakal	1
bul-	2	genç	1	yer	1
baş	2	sızısız	1	şaş-	1
yemek	1	bulan	1	eğil-	1
et-	1	eskiyen	1	kal-	1
çöküntü	1	sokul-	1	yan	1
bunlar	1	değersiz	1	eğlenceli	1
düşkün	1	ihtiyar	1	örtün	1
yaşamak	1	hemen	1	büyükbaba	1
renk	1	böyle	1	yeryüzü	1
düşkünleş-	1	çekilmek	1	cam	1
iliş-	1	çöktür-	1	nedir	1
cansız	1	yayan	1	dur-	1
alışveriş	1	başlı	1	onu	1
boş	1	yürü-	1	da/de	1
nesne	1	köklü	1	bilme	1
gör-	1	ev	1	değişiklik	1
ipek	1	sebep	1	tez	1
çek-	1	diye	1	dış	1
kadın	1	tatlı	1	el	1
yol	1	bu	1	kemik	1
ölüm	1	yok	1	hepsi	1
kansızlaş-	1	geçtik(i)	1	bile	1
sağlam	1	yaşlıca	1	gün	1
sofra	1	geç-	1	küçül-	1
gidince	1	biraz	1	görün-	1
yaklaş-	1	gel-	1	değişmeyen	1
iyi	1	değişmeden	1		
kim	1	hiçbir	1		

Toplam Kelime Sayısı: 182

Farklı Kelime Sayısı: 127

Farklı Kelime Oranı: % 69.78

4.2.1.1.16. Bir Baba Oğul

Kelime Sıklık Dizini

bir	50	yok	6	yumurta	3
biz	28	siz	6	rahat	3
da/de	26	kadar	5	fenel	3
de-	24	diye	5	sıra	3
ol-	20	şey	5	tek	3
ben	19	değil	5	can	3
oda	18	sahip	5	pek	3
yer	16	memur	5	eski	3
var	15	dışarı	5	çıkmağ	3
sonra	13	gir-	5	bilme-	3
arkadaş	13	orta	5	verecek	3
bura	13	ocak	5	bu	3
yemek	12	al-	5	yıl	3
bak-	12	o	5	öl-	3
biraz	10	gör-	5	göz	3
para	10	eğer	4	açlık	3
üst	10	iyi	4	çalış-	3
gel-	10	tren	4	çocuk	3
istasyon	10	başla-	4	gelme-	3
kendi	10	çık-	4	bulunma-	3
gece	9	biri	4	kilim	3
adam	9	yak-	4	şehir	3
ki	9	ne	4	efendi	3
iki	8	bırak-	4	için	3
baş	8	kapı	4	pişir-	3
ev	8	soba	4	gün	3
şoför	8	ön	4	taraf	3
yol	8	yan	4	bekle-	3
git-	8	sor-	4	söyle-	3
ver-	8	iş	4	yap-	3
bul-	8	adliye	4	idare	3
ile	7	kal-	4	geç-	3
burada	7	karşı	4	getir-	3
kar	7	isteme-	4	yakın	3
daha	6	iste-	4	ad	3
ama	6	olma-	4	gitme-	3
böyle	6	ye-	4	iç	3
ev sahibi	6	başka	3	et-	3
köy	6	gibi	3	hazırla-	3
sen	6	birkaç	3	kalk-	3

makasçı	2	dur-	2	yaysız	1
hoş	2	köpek	2	giyim	1
zabit	2	kaza	2	aç kaldık(ı)	1
buyur-	2	hikâye	2	uç	1
hiç	2	pilav	2	küsüp	1
odun	2	iç-	2	yemiş	1
nasıl	2	yatak	2	becereme-	1
bunlar	2	aydınlat-	2	yardım etmek	1
oturmak	2	minder	2	tanıdık(ı)	1
edil-	2	masa	2	baba	1
yamak	2	gördük(ü)	2	birer	1
olarak	2	söyleme-	2	çıkarama-	1
genişçe	2	kütük	2	asıl	1
kalın	2	bulama-	2	yetiştir-	1
hem	2	mesele	2	ayıp	1
ufak	2	gönül	2	söylen-	1
yapıl-	2	soğuk	2	ancak	1
yalnız	2	ışık	2	kapatılınca	1
yoğurt	2	düş-	2	nakliyat	1
yiyecek	2	yarın	2	çoluk çocuk	1
konuş-	2	hava	2	bulduk(u)	1
şekerli	2	aç-	2	atlatmak	1
bulgur	2	palto	2	lakırtı	1
yoğurtlu	2	anla-	2	kâtiplik	1
müstantik	2	çılbr	2	götürüp	1
kömür	2	kim	2	aha	1
gelen	2	çavuş	2	yağ-	1
tahta	2	yat-	2	yük	1
tuğla	2	verme-	2	Sabri Efendi	1
kuru	2	otur-	2	aralık	1
gene	2	insan	2	keçe	1
giderken	2	ayak	2	hazırlan-	1
ağır	2	ölen	2	kalacak	1
yanan	2	kır-	2	bastır-	1
kahve	2	ayrıl-	2	dayanama-	1
işte	2	ilkyaz	2	bildik(i)	1
çünkü	2	köylü	2	olmadık(ı)	1
fazla	2	zeminlik	2	çağır-	1
açık	2	ahır	2	varacak(ı)	1
Tokatlı	2	sat-	2	sil-	1
çoktan	2	etme-	2	boşluk	1
yürü-	2	alan	2	gelip	1
şapka	2	bahçe	1	sıcak	1
olan	2	ucuz	1	isterken	1
kalmak	2	yetmiş	1	ayırarak	1
söyledik(i)	2	kaçma-	1	kıyamet	1

miskinlik	1	kon-	1	kıyı	1
kavga et-	1	sofra	1	götüreme-	1
otomobil	1	başvur-	1	yufka	1
ordu	1	ayrıca	1	mahkûm	1
sonunda	1	kurul-	1	oyun	1
tatlı	1	çıkarttır-	1	nefis	1
zabit	1	koku	1	doğru	1
Harbiye Mektebi	1	birlikte	1	acaba	1
kılıklı	1	bekleme salonu	1	dikilen	1
uzun	1	tık-	1	kül	1
zor	1	yağ	1	şiir	1
etmeyip	1	bakma	1	bekleyip	1
ibaret	1	köprü	1	etli	1
nispet	1	dağ	1	halı	1
yığılan	1	benzer	1	makas	1
keyifsiz	1	laf	1	dönme	1
ağrı-	1	soluk	1	sövmemek	1
değiştirme	1	inan-	1	görme-	1
çanta	1	petrol	1	dök-	1
yahu	1	duvar	1	yeni	1
temiz	1	geldik(i)	1	haşla-	1
münasebet	1	geç	1	gelme	1
onlar	1	misafir	1	karakterleştir-	1
sok-	1	keyif	1	söylememek	1
anlama-	1	düzgünce	1	ara	1
şaka	1	ateş	1	tatlı tatlı	1
korkunç	1	sigara	1	su	1
çay	1	asıl-	1	konusup	1
es-	1	sabah	1	ekmek	1
minderli	1	tecrübe	1	karar verme-	1
çekil-	1	dedik(i)	1	kızarak	1
kuruş	1	kuzu	1	yapabil-	1
mazı	1	büzül-	1	dönünce	1
hayır	1	gölge	1	numara	1
fasulye	1	kar fırtınası	1	barışık	1
parmaklık	1	tamamen	1	lamba	1
sade	1	açıp	1	kalabil-	1
Ramazan	1	seyir	1	hazırlanınca	1
kapalı	1	yüz	1	saat	1
seril-	1	tavan	1	hepsi	1
eskice	1	yıkayıp	1	yine	1
meyve	1	selam	1	birdenbire	1
süt	1	korku	1	arka	1
örtü	1	sus-	1	göçür-	1
geniş	1	arama	1	yaralan-	1
tabak	1	beğen-	1	üzüm	1

neden	1	dönerek	1	askerlik	1
sefer	1	yakama-	1	kaz-	1
azgın	1	yağma	1	bir ara	1
bulun-	1	beğenme-	1	kur-	1
rüzgâr	1	dakikalık	1	turşu	1
demeyip	1	romantik	1	aç kalmak	1
kop-	1	eş	1	şurada	1
koca	1	gerek	1	kurtar-	1
pencere	1	tazminat	1	tamam	1
Sabri Kuştaroğlu	1	ısır-	1	verdik(i)	1
buralı	1	piliç	1	kurtulama-	1
kenar	1	ara-	1	badanalı	1
şimdi	1	ağaçlan	1	inek	1
kalkmak	1	uyumayabil-	1	kireç	1
yapama-	1	görün-	1	satabil-	1
donan	1	dondurup	1	keci	1
kâtip	1	döşeli	1	karış-	1
tut-	1	katlı	1	tez	1
art	1	vurduk(u)	1	evlen-	1
oldukça	1	tesadüf	1	bırakıp	1
nakliye	1	kısa	1	çokça	1
ufacık	1	karı	1	ses	1
şirket	1	bazı	1	gündüz	1
üzeri	1	el	1	irkil-	1
kaldırıp	1	yarı	1	düzeltil-	1
bil-	1	savsaklayıp	1	yaşamak	1
yara-	1	yahut	1	dört	1
koltuk	1	Tokat	1	isteyince	1
bir aralık	1	sorarken	1	demek	1
razı	1	dönüm	1	bahtiyar ol-	1
karşıla-	1	çok	1	uyuma-	1
Hızır	1	hiçbir	1	var-	1
asacak	1	boş	1	kadın	1
görünme-	1	söz	1	çuval	1
kapaklı	1	loşça	1	dön-	1
haydi	1	ektir-	1	geçinip	1
yerken	1	dondur-	1	Yaşar	1
sandalye	1	yağmur	1	sevin-	1
iliş-	1	Sabri	1	alma	1
getirip	1	dargın	1	bulma	1
parça	1	kerpiç	1	güç	1
düşün-	1	küs	1	çoğu	1
niye	1	kes-	1	sağlamak	1
eyal	1	ilkin	1	tutma	1
kızart-	1	barınacak	1	ertesi	1
kıymalı	1	dolayı	1	sıvalı	1

Ankara Palas	1	beşer	1	iyilik	1
dişi	1	lira	1	bütçe	1
ne kadar	1	bulgur pilavı	1	kötülük	1
burun	1	işitince	1	sağla-	1
toprak	1	kişi	1	ellişer	1
edin-	1	müşteri	1	açarak	1
o kadar	1	zaten	1		
kurtul-	1	yıllık	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1305

Farklı Kelime Sayısı: 556

Farklı Kelime Oranı: % 42.60

4.2.1.1.17. Başarılar

Kelime Sıklık Dizini

da/de	30	sınav	5	yaramaz	3
ben	24	ad	5	ancak	3
bir	18	bilme-	5	hiçbir	3
de-	16	Kuleli	5	iste-	3
ol-	10	ki	5	kürek	3
Süruri	9	öğrenci	5	onlar	3
diye	9	söz	5	hiç	3
Hicri	9	sonra	4	sen	3
öğretmen	9	uslu	4	yüz	3
geç-	8	alay	4	ders	3
müzari	7	yahut	4	Soğukçeşme	3
için	7	efendi	4	oku-	3
demek	7	kardeş	4	yaz-	3
sınıf	7	yıl	4	kal-	3
yanlış	6	var	4	adam	3
baba	6	defter	4	hoca	3
değil	6	okul	4	çoğu	3
biz	6	yalnız	3	bilmeyen	3
çocuk	6	soru	3	başla-	3
sor-	6	hırçın	3	kendi	3
çok	5	bu	3	bil-	3
olduk(u)	5	belki	3	ev	3

ile	2	çalışma-	2	çocukluk	1
birtakım	2	yazıl-	2	tanıt-	1
kolay	2	üzeri	2	eğer	1
hesap	2	bilen	2	kurtul-	1
güler yüz	2	Harbiye	2	karış-	1
yokluk	2	büyükbaba	1	kalıp	1
nasıl	2	bütünlemeye kalırken	1	sorma	1
sıra	2	dönerken	1	çalışan	1
defa	2	bildik(i)	1	genç	1
orta	2	epeyce	1	girme	1
şura	2	ettik(i)	1	ne	1
ordu	2	sağlanabilecek(i)	1	ilkin	1
olarak	2	olmak	1	edip	1
biraz	2	kadar	1	şarlatanlık	1
dök-	2	muayene	1	kalma-	1
kavait	2	bırakma-	1	bulma-	1
daha	2	yakış-	1	soracak(ı)	1
neden	2	iz	1	haksız	1
gene	2	güzel	1	san-	1
kürekçi	2	yol	1	pek	1
bulup	2	çalışkanlık	1	mahalle	1
o	2	geçiş	1	sertlik	1
birkaç	2	gel-	1	tanıtış	1
bütün	2	anlat-	1	ver-	1
yarı	2	durduk(u)	1	izinsiz	1
yer	2	aşağı	1	böylece	1
güç	2	girdik(i)	1	azarla-	1
bilgi	2	tanıma-	1	imza et-	1
iç	2	gelince	1	niçin	1
arkadaş	2	öğren-	1	çalış-	1
alay et-	2	büsbütün	1	Arap Camisi	1
öğretmenlik	2	malmüdürü	1	utandırma	1
surat	2	böyle	1	sat-	1
göz	2	düşünce	1	bozma	1
siz	2	bilmedik(i)	1	ağırbaşlı	1
gül-	2	iyice	1	şey	1
bak-	2	Balık Pazarı	1	kalan	1
duy-	2	asıl	1	geri	1
öl-	2	Türkçe	1	orta karar	1
memur	2	çekin-	1	görül-	1
yap-	2	ilk	1	olgun	1
koç	2	sormak	1	alay etmek	1
söyle-	2	bileme-	1	asıklık	1
olma-	2	korktuk(u)	1	dökül-	1
anlama-	2	ileri	1	bozulma-	1
numara	2	sayılmak	1	olmadık(ı)	1

çıkarma-	1	mektup	1	meslek	1
yan	1	yaş	1	bellen-	1
tanın-	1	bir aralık	1	öğrenil-	1
Galata	1	peş	1	kalmama	1
alıştır-	1	yazılma-	1	inanın	1
askerlik	1	hadi	1	yakın	1
deneyip	1	keser	1	ses	1
arka	1	kaza	1	yanıl-	1
alt	1	karişıklık	1	döndürdük(ü)	1
üzüntü	1	takım	1	çalışkan	1
tanıdık(ı)	1	sefer	1	atma-	1
akıl	1	tanı-	1	kural	1
kere	1	hayırsever	1	kâğıt	1
git-	1	düşünme-	1	kesinlik	1
kayık	1	değiştir-	1	yok	1
dene-	1	başka	1	açık	1
ömrünce	1	konu komşu	1	yarın	1
çağırma	1	ama	1	hayat	1
yaşa-	1	tanımak	1	çıkınca	1
iyi	1	Akhisar	1	mazi	1
Mısır	1	veren	1	başarı	1
yaramazlık et-	1	okuduk(u)	1	gösterecek(i)	1
oldukça	1	işitip	1	takıl-	1
birinci	1	yazılı	1	çıkarma	1
de-	1	anlamadık(ı)	1	deneyen	1
komşu	1	esnaflık	1	taşıma	1
haksızlık	1	gibi	1	tak-	1
çıkarm-	1	okut-	1	çift	1
dalgınca	1	kurtulama-	1	ayırabilmek	1
tarayarak	1	derin	1	bunlar	1
kürekçilik	1	yürüme-	1	kolayca	1
bir sürü	1	doğru	1	iki	1
at-	1	sig-a-i sila	1	unutul-	1
bırak-	1	Kolağası İbrahim Bey	1	sevmedik(i)	1
otur-	1	sig-a-i rahim	1	ya da	1
istikbal	1	al-	1	oysa	1
denilebil-	1	araba	1	dönemeyecek(i)	1
gelecek	1	sür-	1	çekiştirmek	1
yaşayış	1	elim	1	istedik(i)	1
anla-	1	ekle-	1	kısırganmayarak	1
not	1	Binbaşı Nuri Bey	1	sanma-	1
Nuri Bey	1	dua et-	1	yardım etme	1
düzeltemek	1	testere	1	koy-	1
baht	1	çağır-	1	geçiril-	1
işsiz	1	müfettiş	1	deme	1
dükkân	1	mavna	1	çek-	1

tutmadık(ı)	1	hizmet	1	Galata Gümrüğü	1
düşün-	1	Nusret Bey	1	başar-	1
girince	1	yüksek	1		
düşen	1	tanınma-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 709

Farklı Kelime Sayısı: 352

Farklı Kelime Oranı: % 49.64

4.2.1.1.18. Tipide Yolculuk

Kelime Sıklık Dizini

bir	16	cevap ver-	3	ile	2
de-	12	daha	3	fena	2
ol-	12	gel-	3	isteme-	2
kar	11	şimdi	3	kar fırtınası	2
git-	11	kal-	3	söyle-	2
yol	10	yan	3	dur-	2
da/de	10	hal	3	ayak	2
Mehmet Kalfa	9	ön	3	yağ-	2
ben	9	bak-	3	dal	2
ama	8	kır	3	görme-	2
biz	8	kalma-	2	ağaç	2
gibi	7	değil	2	sağ	2
iç	6	mesut	2	insan	2
yer	6	bir aralık	2	et-	2
hava	5	gerek	2	yap-	2
Başoğlu	5	gene	2	ana	2
başla-	4	adeta	2	tut-	2
o	4	bile	2	kurt	2
kendi	4	yolcu	2	ki	2
arka	4	gece	2	tutma-	2
at	4	çok	2	çamur	2
gocuk	4	nereye	2	alt	2
ne kadar	3	geniş	2	han	2
nasıl	3	düşme-	2	ova	2
biraz	3	diye	2	bilme-	2
çık-	3	hayvan	2	kesil-	2

don-	2	galiba	1	ııındık(1)	1
gün	2	neden	1	hücüm et-	1
el	2	çekil-	1	yazık	1
duvar	2	kaybet-	1	tartma	1
bazen	2	bağır-	1	toplayıp	1
göz	2	iri iri	1	ileri	1
boşuna	1	sür-	1	ölünce	1
al-	1	dinleme-	1	ad	1
kalın	1	şey	1	inşallah	1
gidecek(i)	1	dalga	1	baş	1
soğuk	1	çek-	1	hiç	1
anlama-	1	yün	1	bul-	1
beygir	1	kap-	1	kapan-	1
zorlama-	1	söz	1	kovala-	1
gideme-	1	kurtul-	1	inan-	1
ara	1	olma-	1	göreme-	1
nefes	1	sok-	1	hoş	1
yat-	1	Allah	1	bu	1
üst	1	kısrak	1	yazma	1
döşek	1	pinekleme	1	boğuk	1
henüz	1	toprak	1	Tokat	1
dikkat	1	yen	1	yardım et-	1
üzeri	1	çene	1	perde	1
uçuşan	1	basık	1	pencere	1
düşündük(ü)	1	yaşadık(ı)	1	kuş	1
ancak	1	ilkin	1	su	1
ısrar	1	ayıl-	1	büzül-	1
korkulma-	1	şekil	1	sade	1
doru	1	düşünme	1	kısa	1
suret	1	hazırlat-	1	vali	1
esme	1	bitirme-	1	Sivas	1
takat	1	bindik(i)	1	hisset-	1
ye-	1	usan-	1	baba	1
yayıl-	1	inip	1	yemeni	1
hatırla-	1	artık	1	tutma	1
incitme	1	hatta	1	hırka	1
ses	1	zil	1	düşmek	1
işle-	1	aldırma-	1	ihtiyatlı	1
pekâlâ	1	giden	1	bağ	1
alıp	1	bunalt-	1	ayaz	1
ört-	1	yalnız	1	dışarı	1
var	1	ev	1	rahle	1
bahçe	1	durduk(u)	1	karın	1
kiyamet	1	kulübe	1	âlâ	1
saatlik	1	koruyabil-	1	koyun	1
anla-	1	tavan	1	şışıp	1

titre-	1	yüz	1	taş	1
kenar	1	etmek	1	elbette	1
korku	1	post	1	gömülüp	1
mor	1	yaklaş-	1	şehir	1
arkadaş	1	uzaklaş-	1	çalı	1
potin	1	dizgin	1	dip	1
benek	1	gittik(i)	1	ocaklı	1
gelen	1	vaziyet	1	sabahla-	1
kor	1	öğrenmek	1	yani	1
ocak	1	tahmin etmek	1	oda	1
alan	1	dinlemedik(i)	1	bakınca	1
çalı çırpı	1	iste-	1	pişirip	1
olduk(u)	1	Mengene Çiftliği	1	donma	1
olan	1	hafta	1	razı	1
dört	1	sırt	1	için	1
sonra	1	kahve	1	anlat-	1
karayel	1	iç-	1	tutulduk(u)	1
savruntu	1	altmış altı	1	ümitsizlik	1
doğru	1	oyna-	1	kap	1
düz	1	fasulye	1	genç	1
düşünce	1	tahsildar	1	tekrar	1
dal-	1	Recep	1	kolay	1
rahmetli	1	yalan	1	koyul-	1
pek	1	dinle-	1	geç-	1
karladıkça	1	otur-	1	akşam	1
orası	1	atlı	1	yaklaştıkça	1
böyle	1	iz	1	konuş-	1
belli ol-	1	bayır	1	gidince	1
kafile	1	bozmak	1	art-	1
mümkün	1	gevezelik etmek	1	hep	1
dedik(i)	1	ne	1	taraf	1
yedik(i)	1	uğur	1	kesilebil-	1
iyi	1	düş-	1	çapraş-	1

Toplam Kelime Sayısı: 538

Farklı Kelime Sayısı: 315

Farklı Kelime Oranı: % 58.55

4.2.1.1.19. Dışı Başka İçi Başka

Kelime Sıklık Dizini

bir	78	kim	5	kal-	4
da/de	29	bahçıvan	5	iptila	4
doktor	20	git-	5	nasıl	3
ol-	19	sene	5	küçük	3
de-	18	ki	5	nihayet	3
bostan	16	kendi	5	bari	3
Hakkı Efendi	15	hayat	5	gerçi	3
Kadri Bey	14	turfanda	5	koca	3
o	14	bahis	5	nazar	3
ben	11	bil-	5	kalkama-	3
var	11	ne	5	beş on	3
şey	10	cevap verme-	5	bile	3
makine	10	iste-	5	beyaz	3
ile	9	söz	5	sakız	3
bütün	8	bostancı	5	iyi	3
sonra	8	çocuk	5	söyle-	3
iç	8	el	5	ilaç	3
bak-	8	toplan-	4	kömür	3
ver-	8	defa	4	bahçıvanlık	3
ufak	7	öyle	4	in-	3
diye	7	gün	4	vâkıf	3
iki	7	tekrar	4	hasta	3
para	7	güzel	4	karşı	3
ev	7	vakit	4	yel	3
atölye	7	birkaç	4	dünya	3
göz	7	kabak	4	diz	3
için	6	hekim	4	otur-	3
gibi	6	oda	4	olma-	3
tulumba	6	bulun-	4	sus-	3
ancak	6	yer	4	üst	3
hiç	6	yüz	4	demiryolu	3
kadar	6	hava	4	gör-	3
tren	6	zevk	4	alt	3
baba	6	zaman	4	devam et-	3
makinist	6	insan	4	yap-	3
sana	6	olduk(u)	4	istim	3
sor-	6	düşün-	4	yok	3
hepsi	5	konuş-	4	kaç	3
böyle	5	hekimlik	4	mektep	3
başka	5	bahçe	4	karın	3

bilme-	3	sütlü	2	sefer	2
açıl-	3	pek	2	teselli	2
ocak	3	nerede	2	hastalık	2
köşk	3	ibaret	2	başla-	2
düş-	3	ara	2	Allah	2
bu	3	borçlu	2	itibar	2
uğraş	2	verme-	2	saat	2
ihtiyar	2	değil	2	dert	2
şimdi	2	esnaf	2	Maltepe	2
daha	2	tazele-	2	hat	2
adam	2	kardeş	2	usanma-	2
birçok	2	geçen	2	iştiyak	2
ateş	2	arka	2	dolap	2
mecbur	2	hesap	2	düşünce	2
kısaca	2	fayda	2	bostancılık	2
acaba	2	dikkat et-	2	cevap	2
ziyade	2	bulup	2	yıl	2
aynı	2	görme-	2	hak	2
birtakım	2	biraz	2	onlar	2
sanki	2	metre	2	çam	2
adeta	2	beygir	2	kuyu	2
yaş	2	biri	2	tarla	2
ezbere	2	geç-	2	sanat	2
ısrar	2	evvel	2	bozul-	2
ama	2	Eminönü	2	lüzum	2
mübahese	2	gel-	2	yemek	1
birbiri	2	toprak	2	meretebe	1
kısa	2	göğüs	2	dingil	1
duyduk(u)	2	damar	2	karar	1
fasulye	2	kahve	2	konuşmak	1
herif	2	sap	2	hangisi	1
çok	2	isim	2	yerli	1
üç	2	salatalık	2	yapıldık(1)	1
bir defa	2	doğru	2	ufacık	1
meşdan	2	dış	2	taraf	1
kök	2	pekâlâ	2	ahbap ol-	1
patlıcan	2	çalış-	2	başlayarak	1
yalnız	2	İstanbul	2	kazan-	1
üzeri	2	anla-	2	süre	1
baston	2	zemin	2	otuz beş	1
yahut	2	inek	2	yani	1
hafta	2	lokomotif	2	can	1
bağ	2	boy	2	sök-	1
biz	2	ömür	2	emsal	1
olan	2	sırık	2	baytar	1
kalan	2	kabzımal	2	kesil-	1

kalma-	1	münasebet	1	lakırtı	1
ziyaret	1	batakçı	1	kurtarma	1
alışıl-	1	hususî	1	avcı	1
hem	1	gümüş	1	eğer	1
dev	1	tercih etme	1	sağlam	1
Bilecik	1	öldük(ü)	1	bakarak	1
gelince	1	bin-	1	gelme-	1
kazanç	1	ufunetlen-	1	illet	1
etraf	1	terk ederek	1	on beş	1
kuru	1	daya-	1	yan	1
ekmek	1	okumadık(ı)	1	usan-	1
bamya	1	koltuk	1	edebil-	1
düşül-	1	çıkma-	1	soğuklamadan	1
yaz	1	sıhhiye	1	zor	1
şaş-	1	iskemle	1	aç	1
taaccüp et-	1	mutfak	1	yetiştiril-	1
sal-	1	bey	1	al-	1
iniş	1	bunlar	1	ilgilen-	1
bırakmayarak	1	lehim	1	irad	1
muayenehane	1	benzer	1	kuşak	1
hizmetçi	1	doğru dürüst	1	görün-	1
ya da	1	buhar	1	kabul eyledik(i)	1
paşazade	1	Pandeli	1	kilometre	1
bakıp	1	sandalcı	1	süslü	1
çık-	1	eczacı	1	gir-	1
kırlaş-	1	risale	1	gelip	1
belki	1	yapama-	1	olacak(i)	1
geçirebil-	1	olunca	1	püsküren	1
yağmur	1	hısım	1	yazdır-	1
parçacık	1	geçin-	1	anlamayan	1
uğraştık(ı)	1	tasdik et-	1	kara	1
göre	1	âdet	1	şurası	1
boş	1	yanma	1	sarı	1
bol	1	kazandık(ı)	1	terk et-	1
yüksek	1	istedik(i)	1	baş	1
bazı	1	geçindir-	1	tabiat	1
bakır	1	gürül gürül	1	balıkçı	1
iç-	1	hakikat	1	ara-	1
sınıf	1	henüz	1	cihet	1
kaşık	1	ederek	1	münasip	1
yayıl-	1	Tıbbiye	1	tut-	1
çorba	1	şedid	1	getirmeden	1
iste-	1	somurt-	1	lâkin	1
Fransa	1	burun	1	kapalı	1
poker	1	kesmek	1	uzunca	1
nazır	1	dolandırıcı	1	çıkarma	1

cep	1	ileri	1	reçete	1
homurdanan	1	yağız	1	sebep	1
alacaklı	1	yak-	1	söndürebil-	1
türlü	1	ön	1	zinde	1
sıra	1	tahassür	1	yelek	1
asma	1	gönderip	1	menfaat	1
demek	1	inandık(ı)	1	tavırlı	1
sayı	1	anlama-	1	ayrıl-	1
üç beş	1	hâl	1	köylü	1
cılız	1	yaban	1	gül-	1
boru	1	vücut	1	Kayserili	1
yükselt-	1	vazgeçireme-	1	tedarik	1
ağız	1	kazanmak	1	saatlerce	1
oturan	1	sevda	1	yeknesak	1
akran	1	sevimsiz	1	esmer	1
uğraş-	1	yeme	1	madrabaz	1
siz	1	yine	1	gene	1
husus	1	olup	1	sorul-	1
affet-	1	müteessif	1	birleş-	1
yetişme-	1	cilt	1	okut-	1
başlayabil-	1	isticvap	1	bıyık	1
pantolon	1	oturunca	1	çarşı	1
posta treni	1	genç	1	mal	1
tatil	1	öğrenmek	1	ediş	1
az çok	1	doldur-	1	keyif	1
ağaç	1	edilebilecek(i)	1	duman	1
esirlik	1	edemedik(i)	1	açılacak(ı)	1
fikir	1	icar	1	uğradıkça	1
gömlek	1	defet-	1	bura	1
anlama	1	halbuki	1	zat	1
sıkıl-	1	kapla-	1	şekil	1
Soğukçeşme Rüştiyesi	1	üzüm	1	kâfi	1
tek	1	sok-	1	şikâyet	1
kapı	1	geçtikçe	1	sarıl-	1
kitap	1	tasarruf	1	kurutmak	1
iddia et-	1	basit	1	Meclis	1
neresi	1	soğuk	1	kan	1
hala	1	kapa-	1	bela	1
yaşamak	1	kapak	1	tanı-	1
yol	1	sigara	1	sürükleyen	1
kestik(i)	1	dinle-	1	kurtul-	1
mühendis	1	kaçıncı	1	düşüp	1
teslim	1	tanıdık(ı)	1	Rum	1
dol-	1	Sırrı Bey	1	bataklık	1
biriktirip	1	bildik(i)	1	zorbalık	1
Bahçivan Niyazi Ağa	1	itiraz etme-	1	takriben	1

yeşillik	1	tahta	1	aza	1
takdir	1	todori	1	ettik(i)	1
mühendislik	1	parça	1	aşk	1
ziyan	1	komşu	1	kestiriş	1
yorul-	1	diğer	1	maaş	1
Doktor Hüsnü Kâni		sual	1	nabız	1
Bey	1	İrfan	1	asır	1
geç kal-	1	kalmama	1	tutup	1
emel	1	düşünerek	1	oğul	1
çalıştır-	1	hasep	1	yüzbaşı	1
başlıca	1	dinleyip	1	ciğer	1
süngü	1	sal	1	koyma-	1
uyku	1	izahat	1	kulak	1
sahip olmak	1	saadet	1	tahmin	1
görünüşlü	1	rahatça	1	dökmeden	1
yetiştirdik(i)	1	usta	1	birader	1
hangi	1	bahsetme	1	ayak	1
her gün	1	ekseriya	1	yapmak	1
teferruat	1	gelen	1	ateşçi	1
bitir-	1	rampa	1	evet	1
belle-	1	yağ	1	heves	1
paça	1	kahraman	1	haylazlık edip	1
şayak	1	satma	1	İçeren Köylü	1
ilikli	1	teskin edince	1	sarih	1
giyin-	1	teşhir et-	1	açma	1
kordon	1	tahsil	1	suret	1
istifhamkârane	1	dönümlük	1	çalıştık(1)	1
açabilmek	1	anlat-	1	insan	1
dudak	1	temiz	1	ceket	1
bük-	1	dedik(i)	1	bırak-	1
bakımsızlık	1	çiçekçi	1	iktiza et-	1
dakika	1	okuma-	1	itimat	1
sayıl-	1	Kadri	1	hemen	1
sükût etmek	1	geçir-	1	vasıta	1
bulur	1	kırk	1	oracık	1
hitap ederek	1	sormak	1	bıyıklı	1
ince	1	kes-	1	tamir edil-	1
buldukça	1	taş	1	dönüm	1
sabah	1	cereyan et-	1	uzun	1
ağır	1	Âkile	1	yarı	1
posta	1	hiçbir	1	dar	1
götür-	1	fena	1	haber	1
ad	1	düzgün	1	garip	1
yapma	1	sükût	1	atölyesiz	1
gelebil-	1	vur-	1	tamir ediver-	1
tel	1	müteessir	1	kol	1

nedense	1	fark	1	makinistlik	1
hani	1	edebilmek	1	buçuk	1
cevapsız	1	bulama-	1	istifade etmek	1
bırakmak	1	meslek	1	düdük	1
büsbütün	1	ahmak	1	duyul-	1
isteme-	1	dur-	1	yanlış	1
dair	1	akılsız	1	gözle-	1
işleme	1	görünmek	1	dalgın	1
kail	1	yer yer	1	hayli	1
düşündük(ü)	1	istemeyerek	1	âdeta	1
ifade edeme-	1	etmek	1	tutul-	1
getir-	1	akşam	1	yorgun	1
oyunarak	1	müteessir ol-	1	tonaj	1
çabala-	1	yedi	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1458

Farklı Kelime Sayısı: 712

Farklı Kelime Oranı: % 48.83

4.2.1.1.20. İlaç İçirmek İçin

Kelime Sıklık Dizini

da/de	28	yap-	5	başka	3
hasta	17	bak-	5	bey	3
iç-	15	ama	4	otur-	3
ilaç	14	diye	4	hademe	3
bir	13	her gün	4	kadın	3
ben	13	ile	4	biraz	3
de-	12	gibi	4	nasıl	3
doktor	11	kaşık	4	yer	3
başebe	10	iç	4	ne	3
hekim	8	hanım	4	sen	3
içme-	8	söyle-	4	üst	3
ol-	7	kadar	4	göz	3
siz	7	karı	4	ayak	3
el	7	yatak	4	koğuş	3
kendi	6	işte	4	iste-	3
hastabakıcı	5	gel-	3	söz	3

oda	3	yukarı	1	bir iki	1
birer	2	bir kere	1	tiksinti	1
bakıp	2	ön	1	atlatıl-	1
doğru	2	gömlek	1	dayanama-	1
sonra	2	gir-	1	olasıca	1
böyle	2	hangi	1	çağır-	1
bil-	2	görününce	1	demin	1
yapacak(1)	2	içirmek	1	niye	1
ebe	2	püskürt-	1	inat	1
içme-	2	inan-	1	tanı-	1
daha	2	olabil-	1	gülme-	1
çat-	2	döv-	1	dağılan	1
demek	2	kalk-	1	hınzır	1
çık-	2	genç	1	Hâlime	1
can	2	çilli	1	bura	1
acıklı	2	gözyaşı	1	ters	1
bu	2	ağla-	1	sırt-	1
dur-	2	kıyı	1	kayıtsızca	1
ki	2	oku-	1	sanki	1
gün	2	uzat-	1	bitir-	1
bez	2	ağlamak	1	bul-	1
surat	2	birinci	1	parça	1
hiç	2	gülmek	1	etmedik(i)	1
bekle-	2	üzüntü	1	gezerken	1
üst baş	2	halt	1	koyma-	1
Hint yağı	2	kim bilir	1	ayrılıp	1
isteme-	2	bütün	1	gülerək	1
baş	2	düşün-	1	görülecek	1
ver-	2	kalkış-	1	içmezlik	1
Keziban	2	ağrıdık(1)	1	kalkma-	1
uç	2	bin-	1	saatlerce	1
içirme	2	tesadüf	1	ölünce	1
içir-	2	işaret	1	zayıf	1
kapı	2	huysuzca	1	bakarak	1
kolay	2	yok	1	ses	1
ameliyat	2	gülünç	1	oynat-	1
bunlar	2	Hasta Bakıcı Keziban	1	çıkarmadan	1
yüz	2	anla-	1	öğürtü	1
şeker	2	sokak	1	söyledik(i)	1
biz	2	girince	1	et-	1
şey	2	olacak(1)	1	öfke	1
git-	2	dola-	1	ak-	1
gör-	2	sırt	1	dindirmek	1
biri	2	tut-	1	nöbetçi	1
içeme-	2	içmek	1	için	1
haber	2	muayene ettirmek	1	in-	1

gene	1	zorla	1	san-	1
beri	1	dik-	1	Kevser Hanım	1
yapıl-	1	kör	1	bir daha	1
güç	1	gülümseyiş	1	görme-	1
kal-	1	çek-	1	geleme-	1
gitme-	1	olduk(u)	1	anılan	1
iliş-	1	var	1	getir-	1
bakış	1	düzelt-	1	asistan	1
içireme-	1	bardak	1	konuş-	1
becereme-	1	al-	1	şu	1
uzaklaş-	1	takın-	1	gül-	1
bağ	1	ara	1	değil	1
düşünüp	1	oturan	1	saç	1
giydiril-	1	kimse	1	bırakıp	1
iğrendirme	1	dinlemezlik(i)	1	yalvar-	1
sonunda	1	kitap	1	deneme-	1
birdenbire	1	içme	1	Allah	1
içebildik(i)	1	öteki	1	vur-	1
fayda	1	alma-	1	ara-	1
isterik	1	çok	1	içeme-	1

Toplam Kelime Sayısı: 539

Farklı Kelime Sayısı: 246

Farklı Kelime Oranı:45.64

4.2.1.1.21. İkisinin Arasında

Kelime Sıklık Dizini

bir	51	biraz	8	şey	6
o	16	kadın	8	güzel	6
ben	13	hal	8	iki	6
kendi	13	biri	8	bu	6
ol-	12	da/de	8	baba	6
pek	11	çok	7	iste-	6
kız	11	genç	7	gibi	5
için	10	olarak	6	öyle	5
olduk(u)	10	daha	6	o kadar	5
ki	10	büyük	6	böyle	5

başka	5	el	3	görünme	2
ince	5	memur	3	oda	2
ara	5	onlar	3	intihap ettik(i)	2
siz	5	mektep	3	işte	2
yer	5	olmak	3	yaş	2
var	5	bunlar	3	ateşli	2
hiç	4	göz	3	dadı	2
bütün	4	zat	3	ver-	2
bile	4	kal-	3	soy	2
fakat	4	herkes	3	yüz	2
gayet	4	itiraf et-	3	kitap	2
ancak	4	anla-	3	oku-	2
kadar	4	uzun	2	kolay	2
zaman	4	kâh	2	bekle-	2
insan	4	olmayan	2	Amerikalı	2
karşı	4	defa	2	konuş-	2
dünya	4	artık	2	çehre	2
ömür	4	katı	2	et-	2
kuvvet	4	lazım	2	misafir	2
erkek	4	İngiliz	2	şimdi	2
valide	4	nazik	2	nasihat	2
ev	4	iyi	2	bırak-	2
millet	4	idare	2	gördük(ü)	2
yaradılış	4	zeki	2	yazdık(ı)	2
mektup	4	san-	2	yaşa-	2
sevimli	3	öğren-	2	nâzır	2
ile	3	öğrenmek	2	sene	2
şüphe	3	ufak	2	yavaş	1
küskün	3	yirmi beş	2	böylece	1
çık-	3	sonra	2	gevşek	1
eğer	3	Türk	2	kestireme-	1
ziyade	3	çünkü	2	kelimelik	1
beraber	3	galip	2	öğrenilebil-	1
adam	3	belki	2	memnun	1
gelince	3	derin	2	toplayarak	1
daima	3	hele	2	evlat	1
zayıf	3	geçir-	2	sıcaklık	1
yok	3	olacak(ı)	2	yiye-	1
hatta	3	sefir	2	şair	1
yol	3	olan	2	gece	1
mağlup	3	âlem	2	verdik(i)	1
değil	3	cevap	2	söndürme	1
sual	3	düşün-	2	küçük	1
vücut	3	diğeri	2	eksik	1
ana	3	şikâyet et-	2	dinlendir-	1
alış-	3	söyle-	2	söyleme-	1

heves	1	görün-	1	işleyecek(i)	1
seçebilmek	1	öteki	1	yaraş-	1
süslenen	1	bul-	1	dayı	1
süzgün	1	seçkin	1	yürüyecek(i)	1
soluk	1	hülasa	1	mesela	1
gün	1	gözde	1	kovala-	1
belli ol-	1	öğrendik(i)	1	senelik	1
keskin	1	Düyun-u Umumiye		son	1
pantolon	1	Îdaresi	1	eser	1
uzun uzun	1	halbuki	1	âdet olma-	1
kaç-	1	gidebilmek	1	kumar	1
kusur	1	görmek	1	sevimsizlik	1
koru-	1	düşünülen	1	hararet	1
görerek	1	yenilen	1	okuduk(u)	1
orada	1	gelir	1	göstermek	1
seksenlik	1	sorama-	1	fırsat	1
bak-	1	hükmet-	1	düşünmeyerek	1
bulduk(u)	1	güvey	1	âdet	1
göre	1	gelme	1	bura	1
sarışın	1	açlık	1	kayıtsızlık	1
ayna	1	durul-	1	seçme	1
arama	1	düğüm	1	uyandır-	1
hacet	1	elverişli	1	huşunet	1
üzüntü	1	yazmak	1	vatan	1
tanıt-	1	anlayışlı	1	yemek	1
geliş	1	yaşayış	1	adres	1
sakal	1	memleket	1	uzak	1
dinle-	1	öğüt	1	eski	1
henüz	1	çıkılmaz	1	tavır	1
bilmedik(i)	1	aşağı	1	azatlı	1
mert	1	geri	1	biz	1
yorgun	1	gözetleyerek	1	terbiyeli	1
saf	1	her gün	1	edecek(i)	1
sindirli	1	iki yüz	1	merak et-	1
diri	1	burada	1	yardım	1
bela	1	yaz-	1	sert	1
sağ	1	Fransa	1	inan-	1
istifade ederek	1	hissiyat	1	anlayarak	1
ısıt-	1	yıl	1	efendi	1
yakama-	1	karşılık	1	çıldırık(1)	1
itiraf edeme-	1	tanıdık(1)	1	karıştırarak	1
baktık(1)	1	masa	1	iş	1
ela	1	altın	1	okutturul-	1
şık	1	mahzun	1	ad	1
baş	1	soğuk	1	narin	1
kumral	1	sertlik	1	görme	1

etraf	1	tecrübe	1	renk	1
şaşırt-	1	zengin	1	görüp	1
o halde	1	çözebilmek	1	görüşebil-	1
yirmi altı	1	dil	1	acımamak	1
gören	1	gönder-	1	yürekli	1
vakit	1	sütnine	1	idadi	1
sine	1	süslü	1	üşümek	1
her zaman	1	çizgi	1	kapılma-	1
olum	1	makine	1	azıcık	1
akıl	1	kaplı	1	idareli	1
dört	1	süzül-	1	ateş	1
iftihar et-	1	bakarak	1	muhtaç	1
çalıştırmak	1	küçükken	1	tembel	1
sıcakkanlı	1	birakabil-	1	müddet	1
aile	1	susma-	1	gelip	1
pekâlâ	1	evlendirmek	1	sev-	1
bulun-	1	cesaret	1	uysal	1
de-	1	cevap ver-	1	sessiz	1
gül-	1	etme-	1	okşayarak	1
hizmetçi	1	um-	1	ne kadar	1
elbette	1	öğreneme-	1	donmak	1
kalkamayan	1	görgü	1	övün-	1
kavga	1	kırk	1	isteyen	1
bey	1	ne	1	yaşayacak(ı)	1
toprak	1	at-	1	olma	1
din	1	usul	1	etme	1
uzaktan uzağa	1	söyleme	1	bakış	1
akraba	1	yalvar-	1	asla	1
dert	1	görme-	1	bekleme-	1
derinlik	1	sokulganlık	1	altı	1
sorma	1	gel-	1	bağışladık(ı)	1
tutarak	1	Avrupa	1	durgun	1
kat-	1	soran	1	yazıl-	1
sebeb	1	gençlik	1	kuvvetli	1
geçimsizlik	1	sık sık	1	ihtiyar	1
tutma-	1	ara sıra	1	ağır	1
hayır	1	getirt-	1	yazı	1
koca	1	Hariciye Nezareti	1	bir aralık	1
getirme-	1	değiştir-	1	itimat	1
getir-	1	hâl	1	hoca	1
âlim	1	gözetlemek	1	edebil-	1
düşünme-	1	tatlı	1	aldanma-	1
tatlılık	1	otururken	1	güvenebil-	1
yaşama	1	diz	1	yaşamak	1
beri	1	kemik	1	hanım	1
Sultani	1	bazı	1	zevk	1

düşünme	1	yeni	1	nasıl	1
tat	1	âciz	1	arkadaşlık	1
hastalık	1	imdat	1	tutacak(ı)	1
duy-	1	varlık	1	tercih ederek	1
haşin	1	doğru	1	ikinci	1
bugün	1	bırakacak(ı)	1	kol	1
lise	1	göster-	1	isteklik	1
samimi	1	cevap verme-	1	gir-	1
rastgele	1	taraf	1	şüphelen-	1
arkadaş	1	hariciye	1	özendik(i)	1
seçebildik(i)	1	gönül	1	ilave ettik(i)	1
överek	1	şüphesiz	1	yapıver-	1
zavallı	1	yanıl-	1	çalışkan	1
oturacak(ı)	1	bilme-	1		
şaşkın	1	yaptık(ı)	1		

Toplam Kelime Sayısı: 949

Farklı Kelime Sayısı: 486

Farklı Kelime Oranı: % 51.21

4.2.1.1.22. Eyüpsultan Yolcusu

Kelime Sıklık Dizini

bir	48	Eyüp Sultan	7	üst	5
o	16	araba	7	zavallı	5
para	13	iç	7	bunlar	5
bak-	13	geç-	7	ben	5
de-	10	dur-	7	sor-	5
adam	9	hemşeri	6	gel-	5
göz	9	yol	6	vapur	5
yan	9	insan	6	ol-	5
yer	8	dükkân	6	iki	4
git-	8	ver-	6	fakat	4
orada	7	biri	6	sonra	4
gelen	7	dar	5	koş-	4
ara	7	destur	5	şaşır-	4

ihhtiyar	4	sıra	2	kese	2
arka	4	onluk	2	çocuk	2
iste-	4	kendi	2	çamur	2
memleket	4	daha	2	kenar	2
da/de	4	taş	2	efendi	2
dakika	4	verip	2	kak-	1
Köprü	4	el	2	sıkış-	1
derin derin	3	bu	2	gövde	1
doğru	3	dal-	2	çorap	1
satan	3	oradan	2	çiğne-	1
bütün	3	acaba	2	akıl	1
herkes	3	yok	2	Karadeniz	1
yeşil	3	uzak	2	Sinop	1
biraz	3	geçip	2	gülen	1
diye	3	düşün-	2	zeki	1
sakallı	3	ara-	2	şal	1
it-	3	için	2	arkadaş	1
ön	3	saf	2	arabacı	1
çarp-	3	oraya	2	sürükle-	1
şey	3	zat	2	dalgın	1
düş-	3	tekrar	2	duvar	1
yüz	3	derin	2	dağ	1
baş	3	asıl-	2	geri geri	1
ses	3	çekil-	2	buradan	1
sokul-	3	baba	2	kurtararak	1
ağız	3	iri	2	oyuncak	1
karşı	3	koşup	2	boyalı	1
bağır-	3	parlak	2	kaldırım	1
demir	3	adım	2	sökül-	1
köy	3	olduk(u)	2	burada	1
kulak	3	tramvay	2	uzatıl-	1
cam	3	düdük	2	fes	1
taraf	3	var	2	tepe	1
ki	3	tatlı	2	konul-	1
nasıl	2	Bahçekapı	2	yığıl-	1
soluk	2	ye-	2	olmayarak	1
rüzgâr	2	şalvar	2	dakikacık	1
şimdi	2	kapı	2	beygirsiz	1
boş	2	göğüs	2	titreyerek	1
parmak	2	etraf	2	işitip	1
binlerce	2	renk	2	çatlayan	1
sokak	2	bura	2	dönen	1
beyaz	2	gürültü	2	duymayan	1
kadar	2	cep	2	elbette	1
yatan	2	gül-	2	bulun-	1
atıl-	2	ayak	2	sıkıl-	1

pek	1	sallanıp	1	kuş	1
kurtulmak	1	yürü-	1	ilk önce	1
kemikli	1	anlama-	1	parmaklıklılı	1
muz	1	kaldırıp	1	söyleyen	1
mecburiyet	1	kutu	1	şaş-	1
kebap	1	ziyade	1	sürü	1
belli	1	sormak	1	atılmak	1
mendil	1	ağızlık	1	isterken	1
ermiş	1	gör-	1	serin	1
süslü	1	kuytu	1	kaçtık(ı)	1
kim bilir	1	gazeteci	1	kadın	1
türbe	1	tatlıcı	1	kargaşalık	1
ilkin	1	kan	1	mezar	1
görül-	1	yapıştırıl-	1	toprak	1
sanduka	1	niyet	1	sargı	1
kalabalık	1	yavaş	1	camlı	1
sarığiburma	1	kırmızı	1	haydi	1
yan-	1	sarraf	1	yıkılan	1
orta	1	olan	1	düşünme	1
at-	1	boyun bağı	1	yan yana	1
kafa	1	parlayan	1	bağıran	1
çalış-	1	birkaç	1	kaymak	1
geniş	1	sokularak	1	dayan-	1
sarsılarak	1	alt	1	basarak	1
kâğıt	1	anlat-	1	birik-	1
yurt	1	yapıl-	1	sürüklendik(i)	1
Anadolu	1	Afyonkarahisar	1	takıl-	1
göğüsleyerek	1	ararken	1	oku-	1
zemin	1	birbiri	1	sallanarak	1
büyük	1	çevir-	1	lekesiz	1
geçen	1	yakın	1	göster-	1
korku	1	anlayamadık(ı)	1	taze	1
gidebil-	1	ufak tefek	1	uçan	1
korkarak	1	geldik(i)	1	perde	1
müşteri	1	ayırma-	1	sorabil-	1
tepecik	1	Fatiha	1	bir aralık	1
dolduran	1	Samsun	1	yazma	1
öte	1	nereden	1	kamçı	1
görüp	1	Trabzon	1	tercüman	1
sakındık(ı)	1	aşağı	1	çekilen	1
ancak	1	Bartın	1	anlamak	1
ilerleyebil-	1	ova	1	uzanan	1
yabancı	1	şaşırt-	1	sarıl-	1
çıkan	1	şişir-	1	ense	1
mahsul	1	gurbet	1	katmerleş-	1
yürüyerek	1	yayan	1	sokarak	1

tütüncü	1	ne	1	baston	1
köşe	1	tahta	1	sal	1
kebabçı	1	dizil-	1	küçük	1
yılgın	1	sarı	1	balık	1
öttür-	1	kavrul-	1	tutan	1
Arpacı Hazretleri	1	çal-	1	seyreden	1
boru	1	kaçmak	1	manav	1
kim	1	yolcu	1	kamaştıran	1
bulunduk(u)	1	kurtulma	1	yaklaşp	1
sigara	1	dikkat	1	fark	1
uğultu	1	dökül-	1	ileri	1
erkek	1	çevre	1	güzelce	1
kaç	1	kız-	1	artık	1
ilan	1	birer	1	öğren-	1
fukara	1	darıl-	1	inan-	1
şöyle	1	kimse	1	Balıkpazarı	1
herhalde	1	kaldırıl-	1	destan	1
uzun uzun	1	saat	1	Yeni Cami	1
sap-	1	yuvarlandık(ı)	1	yorgun	1
kaldır-	1	verdik(i)	1	çarparak	1
hey	1	ok	1	rıhtım	1
bulup	1	tecrübe	1	yuvarlanarak	1
çıkır-	1	yürüyeme-	1	dökülüp	1
birdenbire	1	hemen	1	halk	1
vakit	1	yürüyüp	1	kaynaştık(ı)	1
bir iki	1	topla-	1	saç-	1
mecidiye	1	gitme-	1	gez-	1
deri	1	tenha	1	göstererek	1
beş on	1	defter	1	lahzacık	1
eski-	1	yetiştirdik(i)	1	süren	1
çeyrek	1	hal	1	nere	1
hava	1	parmaklık	1	örtül-	1
dizgin	1	sulandıran	1	Hürriyet Meydanı	1
başka	1	dayayarak	1	kendi kendine	1
görmeyen	1	bakarken	1	bakan	1
yemeni	1	avuç	1	mırıldanarak	1
güneş	1	tuttuk(u)	1	isteyen	1
saatlerce	1	görün-	1	aman	1
duyarak	1	say-	1	ana	1
geri	1	baklava	1	iterek	1
ufak	1	şükür	1	hele	1
Akdeniz	1	alıklaştır-	1	su	1
sayarken	1	tamam	1	kurtul-	1

Toplam Kelime Sayısı: 848

Farklı Kelime Sayısı: 444

Farklı Kelime Oranı: % 52.35

4.2.1.1.23. Vakitsiz Bir Ezan

bir	12	okumak	2	lüzum	1
minarecik	7	hiçbiri	2	o kadar	1
çocuk	7	gürültü	2	çıkıl-	1
da/de	7	yer	2	horoz	1
minare	5	vücut	2	çoktan	1
biri	5	yaka	2	dön-	1
birbiri	5	birden	2	tut-	1
ihtiyar	4	kendi	2	göz	1
böyle	4	ilk önce	2	gibi	1
bütün	4	olduk(u)	2	sarıl-	1
sallan-	4	yağmur	2	çalış-	1
sonra	4	o	2	boğaz	1
ezan	4	iç	2	sustur-	1
başla-	4	iki	2	yumruk	1
tahta	4	devril-	2	gelen	1
zavallı	3	odun	2	çıkmaq	1
köy	3	mescit	2	ilkin	1
alt	3	dayı	2	heves	1
ol-	3	ev	2	çürüt-	1
bak-	3	boyun	2	yavaş yavaş	1
oku-	3	tekerlek	2	kadar	1
kenar	3	yayıl-	1	olan	1
üst	3	kan	1	titrek	1
yalnız	2	yüksel-	1	kırmızı	1
güneş	2	kalk-	1	katlanama-	1
fırın	2	yavru	1	çatırda-	1
hepsi	2	dökül-	1	atıl-	1
bırak-	2	eğil-	1	üzeri	1
hele	2	nihayet	1	ye-	1
müezzin	2	artıkça	1	defa	1
genç	2	salla-	1	kurt	1
beş	2	tartakla-	1	diğeri	1
bu	2	okuyama-	1	istifade ederek	1
oyna-	2	gıcırda-	1	namaz	1
onlar	2	yap-	1	boğazlaşma	1
dört	2	yaparak	1	kuyruk	1

eri-	1	duvar	1	görme-	1
üçüncü	1	hava	1	geçiril-	1
saldır-	1	biraz	1	yükseklik	1
üzere	1	zahmet	1	ses	1
yukarı	1	bacı	1	parlak	1
düşmek	1	alışma-	1	mescitçik	1
inilde-	1	vakitsiz	1	vurama-	1
cemaat	1	velvele	1	sars-	1
kurtar-	1	kalabalık	1	savaşma	1
öteki	1	kulak	1	art-	1
okuma	1	köşe	1	çatırdarak	1
ben	1	tüy	1	kal-	1
tıka-	1	tepecik	1	insan	1
hemen	1	yiğitlik	1	yaralı	1
akıl	1	toplın-	1	karış-	1
efendi	1	kere	1	toz	1
duy-	1	yüksek	1	feryat	1
tutarak	1	koş-	1	taze	1
kim	1	ifa eden	1	toprak	1
dikil-	1	bağır-	1	köylü	1
basamak	1	görmeyerek	1	bağırış	1
ayak	1	gece	1	vur-	1
korkuluk	1	parla-	1	çağırış	1
haydi	1	oyun	1	diye	1
el	1	hizmet	1	duyup	1
çok	1	yol	1	bağırma-	1
beri	1	karanlık	1	kahve	1
düşüp	1	küçük	1	tüket-	1
sene	1	karın	1	fırıl-	1
gün	1	lâkin	1	bakma	1
kızdır-	1	git-	1	kabahat	1
nöbetçi	1	bulun-	1	fikir	1
iyi	1	kuvvetsiz	1	işittik(i)	1
ömür	1	kumlu	1	karar ver-	1
kavur-	1	söyleyen	1	duyma-	1
yatma	1	erkeklik	1	çürük	1
kıl-	1	değil	1	araba	1
gölge	1	fena	1	döşen-	1
bazı	1	sanki	1	yarala-	1
söyle-	1	orta	1	gübre	1
tavuk	1	altın	1	ölümüne	1
eski	1	kum	1	acıyarak	1
yoklanma	1	gel-	1	sebepl-	1
merdiven	1	büyükçe	1	kesik	1
bazen	1	dik	1		
vakit	1	dur-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 359

Farklı Kelime Sayısı: 244

Farklı Kelime Oranı: % 67.96

4.2.1.1.24. İhtiyar Çilingir

Kelime Sıklık Dizini

bir	21	tak-	3	işlen-	1
sanat	9	yap-	3	baş	1
adam	8	kadar	2	delikanlı	1
halka	7	al-	2	diye	1
dükkân	7	âşıklısı	2	götür-	1
para	6	belki	2	reze	1
var	5	küçük	2	ziyade	1
böyle	5	sen	2	karışma-	1
usta	5	muntazam	2	dürüst	1
şey	5	can	2	parça	1
o	5	açık	2	ötesi berisi	1
gel-	5	ısrar	2	çocuk	1
değnek	5	daha	2	ara	1
de-	5	hazır	2	dayanıp	1
ol-	5	bu	2	git-	1
ateş	4	yer	2	taktık(1)	1
taraf	4	göz	2	ancak	1
ufak	3	ihtiyar	2	âşık	1
şüphesiz	3	uç	2	etmeyip	1
filan	3	el	2	bina	1
genç	3	kanaat	2	fakir	1
eski	3	zaman	2	iliş-	1
kal-	3	ki	2	iddia eden	1
ben	3	yapıl-	2	işlemedik(i)	1
başka	3	kolay	2	içerle-	1
zincir	3	demirci	2	için	1
çilingir	3	bahşolun-	1	hal	1
usul	3	küçül-	1	düşün-	1
değil	3	ufacık	1	yaptır-	1
da/de	3	takılma-	1	söndür-	1

çekip	1	kap-	1	yıl	1
et-	1	gördük(ü)	1	yıllarca	1
mukaddesat	1	doldur-	1	iş	1
gelme-	1	lanet	1	asırlarca	1
sabah akşam	1	teneke	1	çıkarma-	1
biz	1	gitme-	1	iste-	1
kemal	1	kapı	1	öyle	1
birer	1	kaldır-	1	tekrar	1
uzat-	1	as-	1	arka	1
sökerek	1	verince	1	üç beş	1
öldür-	1	meşgul olma-	1	yol	1
geçirilecek	1	demeyerek	1	erkân	1
öte	1	bağ	1	geçmiş	1
menteşe	1	bütün	1	pir	1
emin	1	güzel	1	ne	1
böylece	1	demir	1	lazım	1
yüzlü	1	söz	1	hoş	1
ön	1	rahat	1	bekle-	1
başla-	1	devre	1	tut-	1
Hâlik	1	fena	1	Koyunpazarı	1
taktırmak	1	cila	1	anla-	1
ihdimam	1	inkâr eden	1	hiç	1
çifte	1	inkâr ettir-	1	evlat	1
yan	1	eşek	1	noksan	1
hilaf	1	sonra	1	onlar	1
körük	1	sakallı	1	keramet	1
kırk	1	ses	1	küfür	1
bunlar	1	adamcık	1	evet	1
dikkat	1	bük-	1	yan-	1
kilit	1	görün-	1	hayvan	1
merbutiyet-i dindarâne	1	çek-	1	gayet	1
gençten	1	nezaket	1	post	1
lâkin	1	ihtiyarla-	1	otur-	1
orada	1	çalış-	1	halife	1
bağla-	1	müzeyyen	1	iade et-	1
vakıf	1	olunca	1	nasıl	1
edevat	1	sükûnet	1	mübahase	1
ufak tefek	1	evvelki	1	huzur	1
saygısızlık	1	vücut	1	işledik(i)	1
duvar	1	giderken	1	nazar	1
manzara	1	olma-	1	şekil	1
ocak	1	dürt-	1	teraküm et-	1
gözlük	1	mini mini	1	vedaat	1
takıver-	1	beş on	1	türlü	1
dur-	1	pek çok	1	mevcut	1
feragat	1	takıp	1	bozmak	1

olduk(u)	1	selahiyattar	1	tebdil	1
hazırla-	1	ibadet et-	1	kapa-	1
kail	1	olmayan	1	hak	1
bulun-	1	gibi	1	ısıtıp	1
sönüp	1	açıp	1		

Toplam Kelime Sayısı: 390

Farklı Kelime Sayısı: 242

Farklı Kelime Oranı: % 62.05

4.2.1.1.25. Hacı İzzet Paşa

Kelime Sıklık Dizini

da/de	20	o	4	gül-	3
anlat-	20	hep	4	düşün-	3
bir	19	var	4	söyletme-	3
Hacı İzzet Paşa	16	adam	4	topal	2
sen	15	anlatma-	4	nasıl	2
fıkra	15	bil-	4	kere	2
ben	13	dinleme-	4	değiş-	2
ol-	12	ara	4	umum müdürü	2
de-	9	orada	3	şimdi şimdi	2
dinle-	9	için	3	bunayan	2
İrfan Saçak	8	hem	3	sus-	2
gün	8	oda	3	yanlış	2
siz	8	kırk	3	sonra	2
arkadaş	7	diye	3	çok	2
söz	7	sor-	3	büyü-	2
bu	6	gibi	3	sıra	2
ama	5	anlattık(ı)	3	kız-	2
değil	5	gene	3	söyle-	2
onlar	5	konsolos	3	dur-	2
gör-	5	yan	3	ağz	2
bırak-	4	herif	3	biraz	2
doğru	4	mal müdürü	3	olduk(u)	2
hiç	4	bak-	3	belki	2
can	4	bilme-	3	geç-	2
biri	4	İrfan	3	yer	2

başkası	2	Paşa	1	sevin-	1
gölüş-	2	bugün	1	asıl	1
iste-	2	dün	1	belediye	1
işte	2	yazık	1	git-	1
deyince	2	etme	1	oturan	1
Muhip	2	al-	1	bir aralık	1
lakırtı	2	olma-	1	konuş-	1
söylet-	2	kasaba	1	başla-	1
gel-	2	iç	1	hadi	1
kuzu	1	dinlenil-	1	yetiş-	1
müdürlük	1	hatırlama-	1	yeniden	1
yontulma-	1	kesil-	1	bilmedik(i)	1
ertesi	1	bunlar	1	başka	1
halatlık	1	sahiden	1	anlayınca	1
yahut	1	somurtup	1	akıl	1
getireme-	1	sev-	1	etme-	1
boş	1	olmak	1	gördükçe	1
aksi	1	bey	1	insanlık	1
gelince	1	ettik(i)	1	sınıf	1
hoş	1	bilerek	1	rastgele	1
uğraşıp	1	dinlemeyecek(i)	1	yap-	1
doğrulamak	1	bildik(i)	1	ki	1
kapılan-	1	naz	1	adamlık	1
tuhaf	1	söylen-	1	biz	1
yalnız	1	açma-	1	daha	1
müdür	1	sözleş-	1	eskiden	1
bayat	1	yüz	1	gücen-	1
yıllık	1	söyletmeyen	1	böyle	1
unut-	1	durup	1	yalvar-	1
darıl-	1	alay	1	yıl	1
kuyruk	1	öğretmek	1	akşam	1
kapı	1	yahu	1	kol	1
dürt-	1	kafa	1	yemek	1
Ankara	1	bulunduk(u)	1	çağır-	1
nazlanma	1	kızdır-	1	İrfan Saçak	1
karış-	1	anlama-	1	yok	1
buluş-	1	karışma-	1	bul-	1
kâtip	1	devlet	1	bulunan	1
pek	1	hikâye	1	otur-	1
bu kadar	1	okul	1	uğraşma-	1
gülün-	1	vallahi	1	adam olma-	1
taraf	1	öğreneme-	1	elbette	1
tutun-	1	burada	1	hele	1
ile	1	çift	1	yol	1
buna-	1	iki	1	suç	1

Toplam Kelime Sayısı: 512

Farklı Kelime Sayısı: 210

Farklı Kelime Oranı: % 41.01

4.2.1.1.26. Hacı Dedemin Evi

baba	49	ana	6	nasıl	3
da/de	47	zengin	5	bile	3
ben	37	ama	5	çıkıp	3
bir	22	orada	5	yıl	3
ev	20	doğru	5	anlat-	3
gel-	19	kadın	5	bugün	3
Hacı Dede	18	iç	5	saatçi	3
o	17	güzel	5	saç	3
anne	15	bahçe	5	oradan	3
ol-	14	ora	5	kim	3
de-	13	al-	5	hiçbir	3
git-	12	ses	5	çarşı	3
bak-	12	haber	4	gemi	3
sonra	11	gene	4	sağ	3
nine	10	alıp	4	ara	3
yan	10	kıyı	4	iste-	3
gibi	9	dur-	4	el	3
koca	9	değil	4	olma-	3
var	9	rahat	4	gir-	3
adam	9	yaşa-	4	minder	3
yer	9	gör-	4	dede	3
çocuk	8	benzet-	4	komşu	3
biz	8	yok	4	koş-	3
diye	7	yüz	4	çık-	3
kadar	7	iki	4	sen	3
kapı	7	köy	4	baş	3
kız	7	söyle-	4	biri	3
oda	7	yaş	4	bunlar	3
için	6	otur-	4	bulama-	2
nerede	6	gün	4	İstanbul	2
çok	6	kol	4	onlar	2
olduk(u)	6	ön	3	gittik(i)	2
kendi	6	dört	3	oturan	2
Sâbire Abla	6	ince	3	sekiz	2
üst	6	daha	3	gidip	2
ad	6	koşup	3	beş	2

aç-	2	orta	2	findık	1
geldik(i)	2	kâğıt	2	götürül-	1
yukarı	2	boyun	2	yetişme-	1
yaz-	2	biraz	2	gitmedik(i)	1
almak	2	anlaşıł-	2	öğrenince	1
birtakım	2	iliş-	2	durama-	1
söylen-	2	dinle-	2	beraber	1
hangi	2	lakırtı	2	alma	1
yakın	2	kalk-	2	bulduk(u)	1
nikâh	2	parça	2	örnek	1
ancak	2	sokul-	2	topallayarak	1
asker	2	sor-	2	Samsun	1
durup	2	istedik(i)	2	Merzifon	1
yavaş	2	duygu	2	oku-	1
anlatama-	2	ne	2	deme-	1
birden	2	tanıdık	2	var-	1
soba	2	ilkokul	2	sahiden	1
kasabacık	2	kır	2	çocukluk	1
tanı-	2	yurt	2	bileme-	1
düğün	2	kaç-	2	götür-	1
tarla	2	Hindistan	2	konulduk(u)	1
bu	2	gelen	2	tak-	1
isteme-	2	gözaydın	2	bul-	1
erkek	2	zenginlik	2	bağ	1
hepsi	2	bohça	2	Karadeniz	1
çıkarc-	2	öteberi	1	açık	1
birlikte	2	kundura	1	kaçıp	1
yemeni	2	oraya	1	takınma-	1
içeri	2	ağla-	1	oturduk(u)	1
yap-	2	eski	1	ölü	1
sokulma-	2	gelme-	1	olurken	1
çıkagel-	2	yanlışlık	1	sonradan	1
çıkma-	2	artık	1	anla-	1
eğlen-	2	yoksulluk	1	görünce	1
in-	2	çünkü	1	yarı	1
göz	2	çekme-	1	doğ-	1
geç-	2	denildik(i)	1	Dere Köyü	1
ki	2	eskiden	1	yolla-	1
sağlık	2	dükkân	1	merdiven	1
ara-	2	hiç	1	çalış-	1
sofa	2	böyle	1	birçok	1
at-	2	kasaba	1	şal	1
başla-	2	Japonya	1	olmadık(ı)	1
gül-	2	varsay-	1	danış-	1
bil-	2	dönebil-	1	sol-	1
karı	2	dola-	1	terbiye	1

kat	1	aşağı	1	kürk	1
işit-	1	anlamak	1	evlendir-	1
siz	1	hırka	1	girip	1
işte	1	hadi	1	horoz	1
otuz	1	çekin-	1	bağla-	1
Hasan Efendi	1	sırt	1	namaz vakti	1
bozulmadık(1)	1	öksüz	1	uyku	1
yük	1	yabancı	1	kaçır-	1
taşım-	1	koyduk(u)	1	Kaledere Mahallesi	1
Almanya	1	çekiştir-	1	maşa	1
Nezir	1	tara-	1	sucuk	1
Ahmet	1	karanfil	1	dizil-	1
İsviçre	1	bildik(i)	1	pişir-	1
alınıp	1	yardım et-	1	yahut	1
bulun-	1	akıl	1	besle-	1
gez-	1	gülümse-	1	bildir-	1
acı-	1	yatak	1	büyükana	1
ocak	1	dolay	1	Fransa	1
yıkılma-	1	Hayriye	1	yaz	1
ayıl-	1	atıl-	1	kokut-	1
alınama-	1	tanıma-	1	Zarife	1
gülen	1	dönünce	1	yetiş-	1
gelince	1	ufak tefek	1	gözlük	1
Hayri Efendi	1	verme	1	üst üste	1
neyse	1	sallanıp	1	belki	1
yavaş yavaş	1	öldür-	1	takıp	1
konuş-	1	merak et-	1	kimse	1
edilme-	1	sakla-	1	oya	1
olup	1	kız-	1	şaşılacak	1
kunduracı	1	iş	1	dedik(i)	1
Birinci Dünya Savaşı	1	çiçek	1	seda	1
tanıyama-	1	ser-	1	mahalle	1
bulamayınca	1	hamam	1	kıyıl-	1
saz	1	ıslak	1	büyük	1
kahveci	1	taramak	1	töre	1
bakma-	1	inanmadık(1)	1	mektep	1
duy-	1	oluş	1	sıyrılıp	1
bekle-	1	ağladık(1)	1	öl-	1
gitme	1	kış	1	gitme-	1
gelip	1	göre	1	öp-	1
Sefer Çavuş	1	ortalık	1	kucak	1
edip	1	oluver-	1	uç-	1
yapılı	1	ağarmadan	1	koştur-	1
ver-	1	hoşluk	1	gülümseme	1
ihtiyar	1	koyun	1	nereden	1
öğren-	1	soluk soluğa	1	yedi	1

anlayama-	1	son	1	alama-	1
çöküp	1	değiştir-	1	yıka-	1
bayıl-	1	beniz	1	yatırıp	1
arka	1	kal-	1	yaşlandık(1)	1
yana yana	1	hastalan-	1	kapalı	1
iç güveyi	1	kesil-	1	dudak	1
uzan-	1	Zehra Hayriye	1	giyme	1
üzeri	1	niçin	1	bu arada	1
bildirme	1	bakarak	1	kalma	1
yaradılış	1	ayrı	1	bağırarak	1
bırakıp	1	eğlenceli	1	pek	1
deniz	1	yavaşça	1	teyze	1
çal-	1	hikâye	1	mektup	1
aldat-	1	et-	1	şehit	1
sahanlık	1	öğrendik(i)	1	ayak	1
geçince	1	Kızılay	1	say-	1
gazete	1	tamıyan	1	sabah	1
işitince	1	çalın-	1	hep	1
dışarı	1	hafta	1	dönen	1
kötü	1	Tekkiraz	1	gelmeyince	1
ağız	1	yattık(1)	1	sarı-	1
Saatçi Hayri Efendi	1	çarp-	1	arkadaş	1
çağırdık(1)	1	güz	1	yazdır-	1
oturtup	1	baktıkça	1	düş-	1
masal	1	yağmur	1	vallahi	1
başka	1	başlarken	1	kork-	1
ilkyaz	1	uzak	1	gezme-	1
uğraş-	1	sislen-	1	olur olmaz	1
çiçekli	1	bakma	1	tahta	1
daya-	1	ilk	1	silin-	1
mutfak	1	damla	1	dokuma	1
etek	1	bütün	1	kilim	1
anlama-	1	cam	1	seril-	1
seki	1	billur	1	uyup	1
doğduk(u)	1	Bağdat	1	İtalyan	1
Cenova	1	küpe	1	öte	1
Şanghay	1	Üsküplü	1	sokak	1
Sanfransisko	1	kondur-	1	tertemiz	1
Güney Amerika	1	benze-	1	yaygı	1
Japon	1	görmek	1	örtül-	1
çekingen	1	eşik	1	doldurma-	1
gece	1	hoşlan-	1	boylu	1
kalabalık	1	uzun	1	yürek	1
Batavya	1	döşeme	1	sabun	1
tutmak	1	kaya	1	Ayvalık	1
Harbiye Nezâreti	1	kes-	1	kokan	1

denilen	1	doğunca	1	cehennem	1
o kadar	1	koyama-	1	yürü-	1
başvur-	1	Basra	1	olan	1
özen-	1	göbek	1	iyi	1
yeni	1	taşır-	1	gönül	1
şimdi	1	koku	1	birkaç	1
benizli	1	umut	1	rahatlık	1
çamaşır	1	Hayri	1	Zehra	1
utan-	1	hava	1	ne kadar	1
öyle	1	sin-	1	kim bilir	1
ütüleyip	1	alışınca	1	özle-	1
devşirip	1	demek	1		
taş	1	insan	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1244

Farklı Kelime Sayısı: 559

Farklı Kelime Oranı: 44.93

4.2.1.1.27. Bekir Usta

Kelime Sıklık Dizini

de-	56	o	10	Yahya	7
bana	45	diye	9	gibi	7
bir	43	anla-	9	kapı	7
da/de	39	ana	9	yüz	7
sana	21	söyle-	9	düşün-	7
ol-	21	sor-	9	bil-	7
gün	19	adam	9	gece	6
git-	19	şimdi	8	Habib	6
iş	17	kadar	8	yok	6
çocuk	16	değil	8	ver-	6
ekmek	15	var	8	sokak	6
biz	15	sonra	8	hesap	6
gel-	15	bırak-	8	birkaç	5
para	14	et-	8	akşam	5
bak-	13	çık-	8	sabah	5
bul-	13	çalış-	7	düş-	5
ama	12	iyi	7	kendi	5
ev	12	yan	7	boş	5

yer	5	gideme-	3	orada	2
onlar	5	doğru	3	kahve	2
ön	5	kolay	3	açık	2
kayın	5	tanı-	3	al-	2
koy-	5	kerata	3	Eşref Efendi	2
Hacı	5	kal-	3	lira	2
iste-	5	Salih	3	makinist	2
ortak	5	çıkır-	3	yardım et-	2
yıl	4	ara-	3	uğursuzluk	2
daha	4	söz	3	içeri	2
işte	4	Niyazi Bey	3	ayak	2
yap-	4	boş ver-	2	anlat-	2
hem	4	görünce	2	uyku	2
burada	4	yarın	2	yol	2
herkes	4	deme	2	arka	2
tut-	4	eksik	2	can	2
bekle-	4	hafta	2	yemek	2
verme-	4	bereket	2	Karaevli	2
el	4	bulmak	2	gevşek	2
baş	4	sağlık	2	açıl-	2
akıl	4	yalan	2	ambar	2
sigara	3	alışveriş	2	delikanlı	2
kuru	3	kork-	2	dar	2
nerede	3	tutma-	2	koş-	2
biraz	3	belki	2	danış-	2
çalıştır-	3	ulan	2	gir-	2
duran	3	yıllık	2	göz	2
gidip	3	alama-	2	dökül-	2
gene	3	bilme-	2	aç-	2
hiç	3	dur-	2	çalıştık(1)	2
müretteplik	3	öyle	2	dükkân	2
ertesi	3	beş	2	köle	2
Allah	3	genç	2	bulunma-	2
tertip	3	dışarı	2	otur-	2
dolaş-	3	artık	2	başla-	2
başka	3	bayram	2	herif	2
ağız	3	kapalı	2	çoluk çocuk	2
götür-	3	bunca	2	ileri geri	1
yürek	3	yalnız	2	batakçı	1
çok	3	nasıl	2	kendi kendine	1
iç	3	sıkma	2	geç-	1
öğren-	3	iki	2	sahip	1
biri	3	öğrenince	2	mal	1
Arif	3	olma	2	ayrılma-	1
ırgatlık	3	ağa	2	tasalı	1
Tevfik Efendi	3	bugün	2	buradan	1

sinema	1	kaçak	1	kötülük	1
gez-	1	beğenme-	1	bas-	1
götürme	1	Silifke	1	söyleme	1
hepsi	1	iskemle	1	isteme-	1
kalk-	1	etme-	1	ses	1
arama	1	ürküntü	1	siz	1
ağır	1	yaz-	1	sorma	1
baskı	1	bin	1	alıp	1
yeni	1	giderken	1	köpek	1
hak	1	bura	1	yapama-	1
üst	1	kaldık(i)	1	inandır-	1
masa	1	geri	1	selam	1
diyeme-	1	çuval	1	çağır-	1
ödünç ver-	1	yaş	1	sanki	1
zorbalık	1	kademli	1	bulun-	1
hafız	1	uğurlu	1	öldük(ü)	1
makine	1	gelen	1	dayanma-	1
tanıma-	1	bırakma-	1	hatır	1
hamallık	1	yapma-	1	selamlaş-	1
uğra-	1	güç	1	başmürettip	1
memur	1	doğ-	1	sokul-	1
güzel	1	sevin-	1	Hoca Hüseyin Efendi	1
idare	1	kâtip	1	gül-	1
sat-	1	Bekir Usta	1	hiçbiri	1
gör-	1	günlük	1	anlatırken	1
bağır-	1	açmadan	1	Haymana	1
kız	1	Celâl	1	göre	1
için	1	yollamak	1	görme-	1
eksil-	1	kes-	1	tutan	1
çıkarma-	1	dene-	1	dayat-	1
elbet	1	esnaf	1	erken	1
orta	1	kimse	1	alacak(i)	1
kaldır-	1	buyur-	1	ağla-	1
rahmetli	1	yapabil-	1	öfke	1
kısmet	1	yolla-	1	Hafız Ahmet Efendi	1
bakakal-	1	alıştır-	1	geber-	1
geçim	1	dolu	1	sırt	1
azarla-	1	Bekir Efendi	1	bile	1
varma-	1	vallahi	1	şakacıktan	1
komşu	1	tanıdık(i)	1	boşan-	1
kasap	1	insan	1	sav-	1
iki yüz	1	ne	1	uğrama-	1
Ali	1	bakıver-	1	kimsesiz	1
dağ	1	kız-	1	ansızın	1
ofla-	1	çıkarama-	1	gelme-	1
ara sıra	1	geldik(i)	1	ödünç	1

uyuyama-	1	fek	1	karış	1
çel-	1	soğutma	1	kutu	1
nereden	1	basımevi	1	yukarı	1
umutsuz	1	geçinip	1	aralık	1
dile-	1	serpil-	1	sataş-	1
oturama-	1	sanma-	1	sev-	1
duvar	1	olabilecek(i)	1	geçen	1
daral-	1	geçir-	1	hasta	1
yanlış	1	bulamayacak(ı)	1	ter	1
danışma-	1	darlık	1	her gün	1
beklemek	1	geçindirme-	1	kapıcı	1
Tevfik Ağa	1	yazı	1	pişman ol-	1
ettik(i)	1	er-	1	geç	1
çıkıp	1	düşüp	1	Eskişehirli İbrahim	1
İzzet	1	bozma-	1	yırtın-	1
kuruş	1	sözde	1	sabahleyin	1
tiftik	1	yan-	1	söylen-	1
arkadaş	1	ye-	1	hazır	1
dört	1	hastane	1	oğul	1
oradan	1	niye	1	iyilik	1
ısmarla-	1	çalışma-	1	bakıp	1
üzülme-	1	sağ	1	kafa	1
cep-	1	oluru	1	çalışıp	1
kötü	1	bağla-	1	saat	1
bu	1	at-	1	kere	1
gölge	1	klişe	1	kırk	1
kardeş	1	bunlar	1	işsiz	1
kaynata	1	yetişme-	1	sahiden	1
koyma-	1	gecik-	1	arşınla-	1
getir-	1	böyle	1	işle-	1
saydıkça	1	kaç-	1	sıra	1
olduk(u)	1	Kerim	1	telefon	1
mağaza	1	takıl-	1	düzen	1
yaslan-	1	dükkâncılık	1	çal-	1
yahut	1	alıver-	1	idare memuru	1
soran	1	kamyon	1	ateş	1
umut	1	avuç	1	konuşma	1
kalma-	1	kapan-	1	uza-	1
otururken	1	öl-	1	Bekir Baba	1
bari	1	hepimiz	1	savuş-	1
işlet-	1	san-	1	yavaşça	1
saatçi	1	hapı yut-	1	bağlayama-	1
kırma-	1	ortaklığımız	1	deme-	1
pufla-	1	Yağcıların İzzet Efendi	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1284

Farklı Kelime Sayısı: 461

Farklı Kelime Oranı: % 35.90

4.2.1.1.28. Çocukluk

Kelime Sıklık Dizini

ben	52	arka	7	söz	5
bir	44	siz	7	beraber	4
da/de	36	ki	7	gibi	4
taş	32	kal-	7	orada	4
de-	28	kadar	6	hepsi	4
git-	27	görünce	6	anne	4
üst	18	değil	6	kol	4
baba	15	dayı	6	bu	4
sen	14	hadi	6	hem	4
biraz	13	komşu	6	bil-	4
diye	11	akrep	6	iste-	4
çok	11	büyükanne	6	baş	4
sonra	11	görün-	6	el	4
alt	11	düş-	6	iç	4
bak-	11	oğul	6	gör-	4
çık-	11	hala	6	olduk(u)	4
gel-	11	kendi	6	pek	3
büyükbaba	10	kardeş	6	köşe	3
ev	10	ile	5	gene	3
için	9	hiç	5	şey	3
in-	9	sor-	5	alıp	3
ol-	9	iyi	5	yaz	3
biz	9	nereye	5	uzak	3
daha	8	yaş	5	ama	3
var	8	yıl	5	dönüp	3
kız	8	İstanbul	5	oradan	3
yan	8	çocuk	5	para	3
Hafız Hanım	8	yap-	5	aman	3
köşk	7	ayak	5	gül-	3
adam	7	oyun	5	akşam	3
yer	7	getir-	5	hatırla-	3

genç	3	kere	2	gir-	2
otur-	3	seccade	2	başla-	2
belli	3	yavru	2	söyledik(i)	2
yalancı	3	deniz	2	büyü-	2
Hakkı Enişte	3	ne	2	kahve	1
babaanne	3	beş	2	pardösü	1
yaramazlık	3	şimdi	2	iyice	1
delikanlı	3	inip	2	giydik(i)	1
yok	3	dinledik(i)	2	takım	1
ağabey	3	biri	2	kes-	1
büyükana	3	at-	2	Hüseyin	1
çam	3	savur-	2	kaçış-	1
şeker	3	gün	2	korku	1
o	3	sıkıl-	2	omuzlu	1
bin-	3	dur-	2	büsbütün	1
dal	3	hatır	2	inandık(ı)	1
san-	3	ses	2	büyüt-	1
dinle-	3	bağır-	2	olmayan	1
ana	3	tut-	2	kök	1
herkes	3	can	2	tatlı	1
peynir	2	yazı takımı	2	giyinme	1
kariş	2	olan	2	Yaşar	1
onlar	2	zıpla-	2	kişi	1
temiz	2	uç	2	iki	1
küçük	2	ara	2	tutup	1
gelip	2	ön	2	ikiyüzlü	1
uzun	2	dedik(i)	2	sabah	1
göre	2	yürek	2	bakınca	1
sakla-	2	atkı	2	defter	1
küskünlük	2	düşün-	2	resim	1
boylu	2	kork-	2	verme-	1
Allah	2	gitme-	2	hopla-	1
göster-	2	konuş-	2	sevme-	1
belki	2	enişte	2	güler yüz	1
halı	2	olma-	2	işit-	1
geçme-	2	sevdik(i)	2	deve	1
yirmi	2	yaşlı	2	bir aralık	1
sandal	2	korktuk(u)	2	getirecek(i)	1
seslen-	2	doğru	2	üzüntü	1
toprak	2	amca	2	helva	1
iş	2	yukarı	2	gizli	1
bugün	2	ögle	2	galoş	1
gelince	2	ver-	2	tanın-	1
geniş	2	ezil-	2	yeniden	1
sev-	2	yaklaş-	2	kaldırıp	1
tokat	2	Râsih	2	koş-	1

dön-	1	kaldır-	1	birlikte	1
bahçe	1	aldırmayarak	1	terbiye	1
asık	1	yalnız	1	göz	1
guguk	1	yassıca	1	bari	1
düşme-	1	uyu-	1	güler yüzlü	1
kaç-	1	kuruş	1	efendi	1
seril-	1	suç	1	maşallah	1
laf	1	alacak(ı)	1	ilkin	1
gelme-	1	Büyükada	1	gönüllü	1
bırak-	1	öteki	1	savuşmak	1
aşağı	1	kalkık	1	bırakarak	1
tutarak	1	kaldırma-	1	moloz	1
dinleme-	1	kovala-	1	öğüt verme	1
oğlan	1	kay-	1	gösterme-	1
götürmeyecek(i)	1	renkli	1	takılacak(ı)	1
has	1	anlattık(ı)	1	kıyı	1
okşa-	1	çıkan	1	bağırarak	1
kalem	1	görme-	1	bıyık	1
sırt	1	söyle-	1	gece	1
seyret-	1	safa	1	koca	1
sarı-	1	kalan	1	gençlik	1
iliş-	1	uzanan	1	suratlı	1
geçir-	1	posta	1	pencere	1
ya	1	şu	1	kalma	1
kullan-	1	kalma-	1	karşı	1
al-	1	arkadaş	1	orta	1
altı	1	kundura	1	misafir	1
iç-	1	hiçbir	1	âlem	1
gittik(i)	1	hasta	1	karı	1
korkulu	1	görme	1	sakallı	1
sekiz	1	kalk-	1	haftalarca	1
yüz	1	nereden	1	surat	1
gezme	1	hoşlan-	1	kış	1
es-	1	az çok	1	eğlenceli	1
bayıl-	1	acı-	1	gördükçe	1
bilme-	1	uzaklaşmadan	1	çimdik	1
konuşma	1	kim	1	sıcak	1
hiç kimse	1	görmeyen	1	avuç	1
yakıştır-	1	arama-	1	göç-	1
kabuk	1	hey	1	saç	1
alış-	1	kapı	1	uyku	1
güzel	1	öğüt	1	hafiften	1
değiştiril-	1	soy sop	1	hırçın	1
işitip	1	söyleme	1	et-	1
hocalık	1	gidecek(i)	1	didişici	1
sıkıntılı	1	sallama	1	lakırtı	1

arkadaşlık	1	ipek	1	fildişi	1
ters	1	parmaklık	1	götür-	1
saplı	1	çatık	1	yavaş	1
sindirli	1	Göksu	1	insan	1
hatırlayama-	1	kaldık(ı)	1	çekiştir-	1
hikâye	1	sakat	1	kayalık	1
başka	1	takılan	1	çıkma	1
hava	1	çıkmayacak(ı)	1	neden	1
iskele	1	İzzet Efendi	1	yakalayıp	1
hatırladık(ı)	1	incin-	1	isteme-	1
toplan-	1	duran	1	yazık	1
öldük(ü)	1	oturup	1	görebil-	1
düşerken	1	hıyanet	1	on dört	1
görünme-	1	deyince	1	kâğıt	1
kışlayınca	1	uzunca	1	geldik(i)	1
güldür-	1	ad	1	ayırma-	1
bakıp	1	iri	1	bunlar	1
getirip	1	soğuk	1	hemen	1
dururken	1	aldatmak	1	sinema	1
yüksek	1	potin	1	ölüp	1
bas-	1	ağaç	1	sanarak	1
şaşır-	1	çıkarma-	1	ararken	1
birçok	1	çekil-	1	zor	1
konul-	1	ancak	1	yedi	1
sevin-	1	yürekli	1	kolay	1
boya-	1	kurt	1	geçen	1
e	1	yarın	1	öl-	1
darılma-	1	düşür-	1	eğlence	1
uysal	1	yalan	1	yaramaz	1
benzeme-	1	olabil-	1	gülme-	1
yükseklik	1	çini	1	darıl-	1
anlatmak	1	sıklaştırp	1	yanlış	1
anlatma	1	takıl-	1	sıkılmadan	1
fark	1	bul-	1	baston	1
değer	1	bozul-	1	büyük	1
vapur	1	rutubetli	1	berber	1
çıkıp	1	kara	1	yahut	1
zıplama	1	çalış-	1	bile	1
kavga et-	1	olma	1	gidiş	1
beğenme-	1	uyanıp	1	kucakla-	1
koydur-	1	mermer	1	kum	1
süslü	1	çıktık(ı)	1	öp-	1
aylarca	1	yeldirme	1	ağla-	1
giyin-	1	adım	1	oraya	1
uçarken	1	yetmiş	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1286

Farklı Kelime Sayısı: 503

Farklı Kelime Oranı: % 39.11

4.2.1.1.29. O Yıllarda

Kelime Sıklık Dizini

kedı	62	ıç	5	çok	3
da/de	47	ekmek	5	kap-	3
bir	36	öldür-	5	karın	3
de-	22	kafes	5	gül-	3
baba	18	için	4	hayvan	3
ben	18	biraz	4	ki	3
biz	14	diye	4	ver-	3
ama	12	başka	4	yaş	3
piliç	12	yemek	4	doyur-	3
kardeş	11	gör-	4	komşu	3
o	11	otur-	4	düşün-	3
gün	10	hem	4	kendi	3
abla	10	getir-	4	ayak	3
ye-	10	güvercin	4	oda	3
ev	8	ana	4	sıska	2
söyle-	8	ses	4	aşağı	2
kadar	7	deneme	4	bir iki	2
ol-	7	ancak	3	yok	2
bu	7	geç-	3	ön	2
değil	6	el	3	alıp	2
gibi	6	artık	3	eski	2
başla-	6	yalnız	3	hafta	2
ara	6	Hasbioğulları	3	doğru	2
sen	6	ile	3	tüy	2
vur-	6	bilme-	3	sarı	2
yap-	6	göz	3	kasaba	2
sor-	5	et-	3	vurul-	2
yahut	5	isteme-	3	gene	2
sonra	5	çuval	3	sakladık(1)	2
kuş	5	kuru	3	genç	2
bak-	5	iste-	3	daha	2

uzun	2	palaz	2	yol	1
dön-	2	sev-	2	tüfek	1
tutup	2	koy-	2	taşı-	1
ağaç	2	Sıdika Bacı	2	sus-	1
git-	2	konuşama-	2	çektik(i)	1
bıçak	2	anla-	2	vuruculuk	1
belki	2	yan	2	duyunca	1
orada	2	arkadaş	2	misikin	1
ora	2	ağabey	2	bunlar	1
görüp	2	kork-	2	kıyı	1
acıklı	2	yedik(i)	2	görünce	1
böyle	2	kan	2	vazgeçirmek	1
yıl	2	sakla-	2	yettik(i)	1
büzülüp	2	öldük(ü)	2	güç	1
yeni	2	şey	2	semizlet-	1
gel-	2	akıl	2	kapma-	1
taşlık	2	domuz	2	boz-	1
hiç	2	yeme-	2	sekiz	1
düzgün	2	görül-	2	mide	1
yer	2	kaç-	2	eğlen-	1
san-	2	tel	2	bıkır-	1
bulama-	2	düş-	2	soysuzlaştır-	1
olunca	2	çıkır-	2	kurtul-	1
bırakma-	2	acı-	2	var-	1
arka	2	üst	1	avlanma-	1
iyi	2	sok-	1	tembelleş-	1
bil-	2	çık-	1	samanlık	1
avcılık	2	orta	1	soysuzlaş-	1
kaçır-	2	atla-	1	söyledik(i)	1
yaptık(ı)	2	kalkıp	1	sefer	1
ne	2	parla-	1	razı	1
dedik(i)	2	dört	1	çıkma-	1
söyleme-	2	yardım	1	kalmamak	1
yolla-	2	sığ-	1	avlanama-	1
su	2	söz	1	bel	1
var	2	avlanan	1	yaşlan-	1
dam	2	kıy-	1	beyaz	1
kalma-	2	bık-	1	bazen	1
onlar	2	ufak ufak	1	avlan-	1
besle-	2	üşenme	1	koyup	1
anlama-	2	semir-	1	gidip	1
atıl-	2	gözle-	1	yırtıcı	1
dil	2	korkak	1	yiyecek	1
öfkelen-	2	beğenme-	1	ıslan-	1
yavru	2	dükkân	1	umulmayan	1
biri	2	çıkınca	1	kaçıp	1

yumuşak	1	yuvarlan-	1	durup durup	1
pıhtı	1	bahçe	1	doğra-	1
dururken	1	açlık	1	anlatma	1
öldürüldük(ü)	1	dinleteme-	1	çeviklik	1
kaçırdık(ı)	1	yum-	1	fayda	1
sigara	1	büyü-	1	ant	1
kurtar-	1	taşladık(ı)	1	parça	1
uyan-	1	köpek	1	nereye	1
yatıp	1	yakalayıp	1	akşam	1
okul	1	öldürdük(ü)	1	yetişen	1
azarla-	1	eczacılık	1	buldukça	1
yarın	1	sessiz	1	içme	1
türe-	1	vilayet	1	düz	1
on altı	1	soysuzluk	1	güçlük	1
ilık	1	birkaç	1	öldürme-	1
yapacak(ı)	1	konuşabil-	1	çek-	1
alacak(ı)	1	sanki	1	aradıkça	1
hele	1	renk	1	bul-	1
tavan	1	taktık(ı)	1	tutulma-	1
gizlen-	1	patla-	1	kuzu	1
pencere	1	yaralayan	1	uslu	1
avuç	1	oyunculuk	1	niçin	1
kurt	1	suratlı	1	dadan-	1
dövecek(i)	1	işle-	1	ufacık	1
besledik(i)	1	yavruluk	1	adam	1
kırıcılık	1	çıkıp	1	gövde	1
oynama	1	öğren-	1	çırpın-	1
bez	1	getirdik(i)	1	şişip	1
kırıntı	1	on beş	1	Türkçe	1
gerilince	1	huysuzluk	1	yama	1
gizli	1	kanlı	1	salma	1
çocukluk	1	ölü	1	haber	1
bağır-	1	boy	1	çirkin	1
denileme-	1	söylen-	1	öldürecek(i)	1
aylarca	1	son	1	kuyruk	1
diyeme-	1	çalıp	1	baş	1
sandık	1	büyük	1	iyilik	1
beğendik(i)	1	olmadık(ı)	1	tutul-	1
yiğitlik	1	sokak	1	gelme-	1
bekleyip	1	hoşlanma-	1	saat	1
geçir-	1	laf	1	görenek	1
darıl-	1	kısaca	1	çıkarma-	1
akıllı	1	sevdi(i)	1	anlatmak	1
say-	1	konup	1	geçirip	1
duvar	1	leş	1	geçince	1
öldürme	1	tabak	1	halt	1

kimse	1	kayıtsızca	1	parçalayabil-	1
alışveriş	1	saklamak	1	donuklaş-	1
acidık(ı)	1	kedilik	1	alıştır-	1
boncuk	1	görmek	1	olma-	1
anlayınca	1	köysü	1	kere	1
deme	1	ambar	1	hale	1
uzat-	1	ağla-	1	salmak	1
yelten-	1	çene	1	gören	1
saatlerce	1	aldırma-	1	kafa	1
evet	1	titre-	1	vurunca	1
uyu-	1	fark	1	olacak(ı)	1
üzüntü	1	yetişme	1	hatır	1
yatarken	1	kaçırma	1	güneş	1
yattık(ı)	1	çocuk	1	uzan-	1
getirip	1	rahatsız ettik(i)	1	doğrul-	1
ortalık	1	verecek(i)	1	çıkarama-	1
kanarya	1	süpürge	1	uğra-	1
bırakıp	1	hatırlattık(ı)	1	gezin-	1
ne kadar	1	nerede	1	vurulduk(u)	1
yeme	1	beğen-	1	kapı	1
et	1	avcı	1	kanat	1
doğrayıp	1	dök-	1	siper	1
parlak	1	yağ	1	seyret-	1
kavuştuk(u)	1	boğ-	1	göster-	1
kim bilir	1	yuva	1	ya da	1
hangi	1	doyunma-	1	oyun	1
atlayıp	1	tırmanabil-	1	keşke	1
parala-	1	bile	1	sanıp	1
yapma-	1	tavuk	1	saklan-	1
demek	1	beslenip	1	terslik	1
minder	1	yağlanınca	1	karşı	1
gerin-	1	irileş-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1028

Farklı Kelime Sayısı: 464

Farklı Kelime Oranı: % 45.13

4.2.1.1.30. Çocuklara Hikâye

Kelime Sıklık Dizini

da/de	70	insan	7	yo	4
yılan	54	dinle-	7	kurt	4
bir	51	kal-	7	av	4
kuş	33	şimdi	6	biri	4
ben	24	orada	6	yemek	4
hayvan	23	olan	6	otur-	4
ol-	19	belki	6	adam	4
yer	18	şey	6	ısır-	4
deri	18	kadar	6	akıl	4
dayı	14	uç-	6	sor-	4
git-	14	hala	6	dur-	4
çocuk	13	bunlar	6	gömlük	4
ama	12	bilme-	6	ya da	3
gibi	12	arka	6	birkaç	3
o	12	ölü	6	nasıl	3
gün	12	görünce	5	demir yolu	3
biz	12	hiç	5	kolay	3
sonra	11	büyük	5	eski	3
ara	11	hiçbir	5	yaban	3
ile	10	koş-	5	diye	3
başka	10	onlar	5	bile	3
köy	10	iç	5	çalı	3
için	9	gördük(ü)	5	renkli	3
olduk(u)	9	kulak	5	kim bilir	3
karın	9	değil	5	ocak	3
yol	9	anlat-	5	sefer	3
yıl	8	yiyecek	5	gene	3
biraz	8	de-	5	kuzu	3
hem	8	bırak-	5	öldürmek	3
var	8	kardeş	5	gaga	3
üst	8	kartal	5	araba	3
buzacağı	8	bayır	5	demek	3
gör-	8	söz	5	tepe	3
ev	8	epeyce	4	yahut	3
bu	8	yırtıcı	4	baş	3
daha	7	doğru	4	gece	3
çok	7	geç-	4	çoban	3
yok	7	inek	4	yuva	3
yeni	7	yan	4	bugün	3
ki	7	bak-	4	sağmal	3

kış	3	doğan	2	in-	2
ne	3	durak	2	merak et-	2
kaybol-	3	olma-	2	yaz	2
yap-	3	bilmedik(i)	2	et-	2
bırakma-	3	bakıl-	2	bul-	2
birtakım	3	göre	2	iyice	2
kork-	3	hatırla-	2	karşı	2
dağ	3	rastgele	2	kendi	2
kanat	3	havalanıp	2	avcılık	2
san-	3	birçok	2	öldür-	2
bildik(i)	3	okşa-	2	iki	2
görme-	3	çıkma-	2	kaybet-	2
kasaba	3	acı-	2	öğren-	2
yorgunluk	3	bulup	2	yaşadık(ı)	2
yüz	3	tilki	2	alt	2
sırt	3	çıkıp	2	benzer	2
toprak	3	rast gelinme-	2	dış	2
iste-	3	kaçmak	2	geç kal-	2
koyun	3	otlak	2	gez-	2
yedik(i)	3	kaçma	2	Kumluca Deresi	2
uyku	3	üzeri	2	Hindistan	2
ana	3	kon-	2	anla-	2
çiftlik	3	ora	2	istasyon	2
yaşamak	2	avlama	2	köylü	1
başla-	2	el	2	saklayan	1
anlattık(ı)	2	yolla-	2	düşünüp	1
neden	2	götür-	2	ağla-	1
havalan-	2	hendek	2	getirme-	1
yalnız	2	getir-	2	kapla-	1
keyifli	2	uzan-	2	aşı	1
yozculuk	2	ara sıra	2	kavga	1
niçin	2	sofra	2	kurtarmak	1
kaç	2	gel-	2	değme-	1
yağlı	2	görün-	2	ağulanan	1
zengin	2	açlık	2	zehir	1
kalma-	2	dövüştük(ü)	2	atıl-	1
kafa	2	çık-	2	parça	1
ot	2	yoksullaş-	2	dokunama-	1
doyurmak	2	yakın	2	ilerle-	1
okul	2	getirecek(i)	2	yaylaklı	1
kadın	2	iş	2	buz ağla-	1
karşılama	2	böyle	2	sürü	1
günlerce	2	hemen	2	karasığır	1
yaz kış	2	al-	2	aç-	1
yenge	2	değiştirme	2	dolayı	1
göreme-	2	ay	2	süreme-	1

düşman	1	düzlük	1	bulacak(ı)	1
sürek	1	bulut	1	bolluk	1
çökünce	1	kaçırınca	1	yağlan-	1
kalkama-	1	dinç	1	akıllı	1
oku-	1	baba	1	semiz	1
ova	1	öldürme-	1	gir-	1
getirme	1	geçir-	1	sıskalaş-	1
Mandıracı Halil Ağa	1	hafta	1	başladık(ı)	1
fırıl-	1	bulama-	1	yaşlanınca	1
getirdik(i)	1	atlı	1	sokul-	1
kum	1	yokuş	1	dikili	1
öte	1	karartı	1	durama-	1
yapama-	1	alışveriş	1	avlamak	1
ilkin	1	lakırtı	1	rast gel-	1
at	1	duyma-	1	kapalı	1
tut-	1	herkes	1	öl-	1
hangisi	1	düşün-	1	döşen-	1
kaldırıp	1	gövde	1	ayı	1
kavuş-	1	varınca	1	tutul-	1
yıllık	1	yüksek	1	kapı	1
ders	1	kopar-	1	vurul-	1
keyif	1	bakarken	1	serçe	1
yat-	1	sahip	1	iz	1
art-	1	tutarak	1	saka	1
keyiflen-	1	çeviklik	1	düşünce	1
kalkın-	1	bulmak	1	deve	1
tek	1	yeterince	1	rast gelin-	1
ayırma-	1	boşuna	1	zor	1
ordu	1	önce	1	irili ufaklı	1
alıp	1	oturduk(u)	1	kemik	1
açık	1	sandık(ı)	1	yabani	1
sal-	1	uyu-	1	yıllarca	1
anlama	1	götürüp	1	sürün-	1
sen	1	vur-	1	çürüyüp	1
çizerek	1	göm-	1	kısa	1
çalışız	1	yüzüp	1	alma	1
ertesi	1	acıkınca	1	teker	1
kaplan	1	çıkardık	1	dikilirken	1
soluk soluğa	1	beraber	1	göçmen	1
şose	1	dört	1	yapıl-	1
yemeyecek(i)	1	avlanama-	1	geçinmek	1
yorul-	1	yan yana	1	yirmi beş	1
geçme-	1	arıkla-	1	hoşlanma-	1
korku	1	cins	1	kısıp	1
tanı-	1	aslan	1	uslu	1
gerektik(i)	1	koşuş-	1	yanlış	1

yavru	1	usan-	1	yarı	1
densizlik	1	birden	1	son	1
yurt	1	koşuşunca	1	çalış-	1
kurşun	1	arı	1	dolaş-	1
büsbütün	1	deş-	1	beyaz	1
korkunç	1	gelince	1	karınca	1
avlan-	1	saklanarak	1	duvar	1
geçirme	1	geniş	1	yarış	1
hikâye	1	çıkış-	1	yarık	1
uzak	1	kalmadık(ı)	1	sev-	1
kır	1	bu arada	1	pençe	1
ufarak	1	verme-	1	renksiz	1
üç	1	Kumluca Ovası	1	anlaşıl-	1
hepsi	1	kolla-	1	saklan-	1
işledik(i)	1	çakal	1	yüksel-	1
dolu	1	gözleme	1	çekil-	1
ağıl	1	toplayıp	1	kan	1
demedem	1	geçin-	1	kâğıt	1
birdenbire	1	anlayabil-	1	sallayarak	1
sığındık(ı)	1	saklama-	1	bulma	1
bulduk(u)	1	gökyüzü	1	yutma	1
besleneme-	1	aramak	1	renk	1
düş-	1	iyemedik(i)	1	bollaşıp	1
işle-	1	meta	1	ısırmak	1
orman	1	pazar	1	deşmek	1
kovuk	1	eğer	1	ayırılma	1
yaya	1	Singapur	1	vurabildik(i)	1
kırcılık	1	konuş-	1	ileri	1
komşu	1	beslen-	1	kur-	1
varlık	1	altı	1	beş yüz	1
fırsat	1	iste-	1	alım	1
dalgınlık	1	peynir	1	teleme	1
kaldırma-	1	çabuk	1	satım	1
işlet-	1	aşağı	1	bin	1
yaşantı	1	kesilme-	1	peynirhane	1
aşan	1	eden	1	değiştir-	1
birlikte	1	bağ	1	süt	1
bulunan	1	birbiri	1	parlak	1
aldırma-	1	iri	1	sağılan	1
kement	1	sallan-	1	cilalı	1
ilgi	1	kavuşabil-	1	topla-	1
çorap	1	tüy	1	yakalamak	1
ören	1	yarala-	1	pahalı	1
tutup	1	öldük(ü)	1	tutulmak	1
masal	1	değiş-	1	gerek	1
yollama-	1	yavaş yavaş	1	alınıp	1

otsuz	1	bollaş-	1	gidiş	1
satıldık(ı)	1	duy-	1	dakika	1
beri	1	günün birinde	1	gezdir-	1
çanta	1	yirmi	1	öküz	1
ayakkabı	1	kirli	1	inince	1
yapıldık(ı)	1	sarı	1	hava	1
geçen	1	çıplak	1	düşünme	1
kimse	1	istenince	1	güç	1
değer	1	ağaç	1	düşünme-	1
artıp	1	köpek	1	uyuşuk	1
saatlerce	1	doy-	1	sağ-	1
eksildik(i)	1	sakla-	1	saldıracak(ı)	1
ufak	1	çıkmadık(ı)	1	sindirip	1
tırman-	1	kaçıp	1	boz-	1
arşın	1	kaldır-	1	uyuşukluk	1
ölçüp	1	leylek	1	göz	1
sat-	1	boy	1	aradık(ı)	1
timsah	1	kesmek	1	bakış	1
savaş	1	sağ	1	geçireme-	1
keler	1	ticaret	1	çalışma	1
otlatan	1	mal	1	korkacak(ı)	1
saklanmak	1	anlama-	1	hatırladıkça	1
küçücük	1	konup	1	hız	1
nerede	1	kurtar-	1	ancak	1
kuru-	1	ekmek	1	acımak	1
kıvranarak	1	saldır-	1	yaradılış	1
Kumluca	1	yetiş-	1	köşe	1
bakan	1	öğretmen	1	öğretmenlik	1
türlü	1	bol	1	keserken	1
soğukkanlı	1	gelecek	1	acıma-	1
in	1	karaltı	1	torun	1
yeme-	1	Güney Amerika	1	öldürüp	1
sopa	1	baktıkça	1	kes-	1
doyurduk(u)	1	taş	1	hele	1
güçleş-	1	enstitü	1	satıl-	1
bitir-	1	kıyı	1	gelen	1
canlan-	1	pis	1	vagon	1
acık-	1	ağar-	1	doldur-	1
günlük	1	kop-	1	ayırp	1
unut-	1	kullan-	1	bağrışma	1
örnek	1	kışlaklı	1	doyur-	1
eski-	1	önemli	1	canlandık(ı)	1
nereye	1	İngiltere	1	dolaştık(ı)	1
hazırlan-	1	zaman	1	görmedik(i)	1
yadırgama-	1	kral	1	o kadar	1
vurmadan	1	doyurabil-	1	peynircilik	1

Toplam Kelime Sayısı: 1639

Farklı Kelime Sayısı: 672

Farklı Kelime Oranı: % 41.00

4.2.1.1.31. Rûya Nasıl Çıktı

Kelime Sıklık Dizini

bir	32	ev	5	çek-	3
de-	17	çık-	5	değil	3
Tevfik	16	tava	5	hep	3
diye	15	gece	5	çıkar-	3
da/de	14	baş	5	dur-	3
İzzet Bey	13	ver-	5	yok	3
gör-	11	otur-	5	düşür-	3
sen	11	hiç	4	taş	3
rûya	11	biraz	4	olma-	3
Tevfik Efendi	10	ama	4	anahtar	3
ol-	10	ateş	4	iste-	3
ben	10	pekmez	4	komşu	3
bak-	10	başla-	4	söyle-	3
git-	10	bu	4	kalk-	3
karı	9	düşün-	4	serinlik	2
oda	9	biri	4	bilme-	2
gel-	9	söyleme-	4	görünce	2
şey	7	gün	4	getir-	2
nasıl	7	Hakkı	4	canım	2
o	7	yer	4	adam	2
kendi	7	teneke	4	uyku	2
kahve	7	ile	3	yüz	2
kapı	7	felaket	3	çoktan	2
var	6	gir-	3	gizli	2
sor-	6	daha	3	çocuk	2
fena	6	nereye	3	neden	2
posta	6	için	3	şimdi	2
kaynana	6	Abdullah	3	yarı	2
yan	6	bırakıp	3	ertesi	2
iç	6	dal-	3	efendi	2

sıkıntı	2	sarı	1	böyle	1
beraber	2	burada	1	alıp	1
gibi	2	gidip	1	para	1
sigara	2	tebdil et-	1	başka	1
dön-	2	sabahtan	1	yarım	1
duman	2	yağ	1	yan-	1
yoksa	2	akşamüstü	1	beri	1
kapalı	2	bakkal	1	uğursuz	1
sanki	2	insan	1	vallahi	1
zengin	2	kuruntulu	1	aranma	1
oğul	2	hırçınlık	1	tereddüt et-	1
zaten	2	odun	1	kaybet-	1
tut-	2	kuru-	1	yaş	1
filan	2	kulp	1	yaklaş-	1
kork-	2	alay et-	1	düş-	1
mahsus	2	kaldırmak	1	burası	1
pek	2	kim	1	bul-	1
kadın	2	at-	1	uğursuzluk	1
ocak	2	hanım	1	tırnak	1
geçir-	2	san-	1	düz	1
uzat-	2	eğer	1	yapama-	1
kapa-	2	oturmak	1	uyunma-	1
sıkıl-	2	az çok	1	denk	1
düzelt-	2	Muhabere Memuru		kuruntu	1
sonra	2	Hakkı	1	biz	1
iş	2	kes-	1	dolap	1
hayır	2	kuvvet	1	çağır-	1
ne	2	kestik(i)	1	hal	1
acı	2	güneş	1	yardım et	1
al-	2	haber	1	güç	1
kayna-	2	uyandık(1)	1	gülümse-	1
hem	2	seslen-	1	kahveci	1
ayak	2	kapla-	1	hazırlandı(1)	1
ses	2	kilitlerken	1	yatıp	1
bahçe	2	yağma	1	tabir ettir-	1
yokla-	2	sadaka	1	yol	1
aldırma-	1	geri	1	nerede	1
boşuna	1	gitme-	1	belki	1
gelir	1	geliş	1	işitince	1
düşürme-	1	bekle-	1	kaldır-	1
Allah	1	bırak-	1	gideme-	1
hafif	1	gelme-	1	taraf	1
Kerim	1	haydi	1	kal-	1
Abidin	1	iliş-	1	kenar	1
köpük	1	kafa	1	ağır	1
olan	1	bakınıp	1	çıkma-	1

koku	1	çıra	1	yor-	1
giderken	1	gene	1	hepsi	1
yeniden	1	gördük(ü)	1	şaşır-	1
uyan-	1	seslenerek	1	telaş	1
saydık(1)	1	çamur	1	duvar	1
açmamak	1	sıva-	1	yavaş	1
kara	1	tahta	1	dip	1
bakarak	1	seslenip	1	çöktüver-	1
küskün	1	akşam	1	kimse	1
sarar-	1	ilaç	1	karşı	1
ayakta	1	cami	1	galiba	1
gençten	1	herkes	1	sil-	1
sevin-	1	ayrı	1	alt	1
yağmur	1	yanılıp	1	sallan-	1
konuş-	1	kâğıt	1	deri	1
geç-	1	petrol	1	dök-	1
ara	1	sür-	1	yerli	1
demek	1	pamuk	1	cep	1
duy-	1	uyun-	1	aralık	1
birkaç	1	sar-	1	niçin	1
sabah	1	sağ	1	demin	1
saat	1	üstüne	1	kenef	1
kadar	1	döneme-	1	el	1
uyuyama-	1	yatak	1	çıkarma-	1
savuş-	1	tavır	1	dünya	1
sundurma	1	sars-	1	isteme-	1
doğ-	1	fırıl-	1	vakit	1
bacak	1	uzaktan	1	kendince	1
boş	1	kaynat-	1	yirmi sekiz	1
dinlen-	1	acaba	1	adak	1
yirmi beş	1	yaz	1	ada-	1
kurnaz	1	iyice	1	merak et-	1
acıyarak	1	olma	1	dost	1
koca	1	korkma	1	don gömlek	1
gül-	1	olduk(u)	1	ahbap	1
dün	1	bugün	1	gelip	1
sangılık	1	niye	1	alay	1
yalnız	1	arka	1	yoklayan	1
çoluk çocuk	1	hah	1	sıcak	1
Etem Efendi	1	iki	1	ara-	1
düşünme-	1	kumanda	1	bir aralık	1
ısmarla-	1	alıkoymak	1	peyke	1
Postacı Tefik Efendi	1	eğril-	1	tatlı	1
çırak	1	kız-	1	uğra-	1
aç-	1	içme-	1	uyanıklık	1
açıp	1	dökül-	1	söz	1

açınca	1	hoş	1	ters	1
erken	1	boz-	1	bildik(i)	1
iyi	1	kaybetme-	1	şaşma-	1
gözle-	1	gönülsüz	1	karış-	1
işle-	1	içeri	1	cevap verme-	1

Toplam Kelime Sayısı: 819

Farklı Kelime Sayısı: 380

Farklı Kelime Oranı: % 46.39

4.2.1.1.32. Ana - Baba

Kelime Sıklık Dizini

ben	37	ver-	6	çok	3
baba	29	hiç	5	dişi	3
da/de	22	suç	5	için	3
bir	18	iyi	5	yok	3
de-	16	al-	5	gene	3
şişe	14	oda	5	el	3
güvercin	13	et-	5	siz	3
ol-	12	gün	5	yavru	3
ana	11	şey	4	akşam	3
söz	10	bak-	4	kırıl-	3
kadar	9	var	4	kendi	3
daha	8	yatak	4	komşu	3
lamba	8	zincir	4	iki	3
gel-	8	söyleme-	4	ara	3
ki	8	biri	4	hem	3
sonra	7	o	4	bunlar	3
ev	7	ses	4	baş	3
biz	7	gibi	4	iç	3
kır-	7	kız-	4	bil-	3
biraz	6	yer	4	yüz	3
sen	6	kız	4	söylen-	3
başla-	6	başka	3	üzüntü	3
söyle-	6	ama	3	gelip	2
çocuk	6	hemen	3	isteyerek	2
gece	6	artık	3	sor-	2

göre	2	acıklı	2	hesap	1
anahtar	2	sokak	2	acıma-	1
ile	2	bırak-	2	karşılık	1
diye	2	gör-	2	yetişme-	1
oturduk(u)	2	yürek	2	dal-	1
öfke	2	yarın	1	ziyankârlık	1
her gün	2	göz	1	hazine	1
ekmek	2	terbiye	1	belli ol-	1
ne kadar	2	diyebil-	1	meşe	1
ufak	2	uzan-	1	aksilik	1
adam	2	yıl	1	karşılama-	1
dinle-	2	vereme-	1	çalış-	1
sanki	2	rahatça	1	satıldık(ı)	1
görünce	2	yumurta	1	kaldık(ı)	1
hiçbir	2	başlayan	1	belki	1
rahat	2	anlat-	1	şeytan	1
hizmet	2	yoksulluk	1	giyinme	1
yuva	2	duran	1	kuluçka	1
yap-	2	erkek	1	fırıl-	1
kapı	2	haklı	1	oturma	1
kırdık(ı)	2	söyledik(i)	1	evet	1
geç kal-	2	yakında	1	bitirmek	1
anla-	2	bakkal	1	ağla-	1
idare kandili	2	yatma-	1	üst	1
bu	2	bütün	1	ceviz	1
uyu-	2	bileme-	1	kolay	1
acı-	2	düşünme	1	çocukluk	1
saatçilik	2	kalma-	1	bitir-	1
olduk(u)	2	değer	1	kalmak	1
düşünce	2	alacak(ı)	1	aylık	1
saat	2	suçlu	1	çevirip	1
iş	2	uçurtma	1	akıtıl-	1
olma-	2	beklenilmeyen	1	susturmak	1
ara-	2	sandık	1	alacaklı	1
şimdi	2	çıkarmama	1	yüzen	1
olmadık(ı)	2	rahatlık	1	çözme	1
nasıl	2	kırma	1	giderken	1
gir-	2	konuşma	1	düşünebil-	1
okut-	2	akıl	1	söylenme	1
çevirme	2	düşündük(ü)	1	alma	1
dinleme-	2	kopar-	1	anlayınca	1
düşün-	2	üzüntüsüzce	1	satıp	1
gündüz	2	öd	1	ağlatınca	1
abla	2	tatlı tatlı	1	tutun-	1
yat-	2	kalk-	1	ad	1
para	2	bari	1	giden	1

bit-	1	hadi	1	yalnız	1
yak-	1	boğaz	1	dokuz	1
peki	1	avuttuk(u)	1	kötü	1
ettik(i)	1	okuttuk(u)	1	haylaz	1
sabahleyin	1	yatma	1	yalancı	1
gerek	1	karın	1	bildik(i)	1
birkaç	1	alışveriş	1	değişme-	1
varma-	1	borç	1	onlar	1
fark	1	korku	1	aç-	1
öğüt	1	alamadık(ı)	1	çalışılma-	1
kırıldık(ı)	1	uğursuzluk	1	uğra-	1
as-	1	inanarak	1	olacak(ı)	1
surat	1	kaç	1	olup	1
üzülecek(i)	1	uğraş-	1	saydırma-	1
karar-	1	göster-	1	yan	1
günah	1	çalışabil-	1	yenil-	1
yapılabil-	1	kasabacık	1	hocalık	1
masa	1	masal	1	içil-	1
oturup	1	gaz	1	dökül-	1
uyan-	1	parmak	1	atıl-	1
ertesi	1	dur-	1	uç	1
acı	1	geçme-	1	haber	1
kurşun	1	bırakma-	1	çık-	1
mutfak	1	istif	1	bile	1
gidip	1	kış	1	haşla-	1
hallet-	1	kesme-	1	dürt-	1
misafir	1	anlatma	1	köpek	1
görebil-	1	değ-	1	bozma-	1
sıkıntılı	1	iyice	1	kırma-	1
topla-	1	hesapla-	1	oyna-	1
ışık	1	yahut	1	kafa	1
düşünürken	1	çıkarama-	1	git-	1
ezil-	1	at-	1	yapacak(ı)	1
genişçe	1	delik	1	ancak	1
fitil	1	dinlerken	1	çağırıp	1
yumurtla-	1	yalnızca	1	kırılmadan	1
etme	1	besledik(i)	1	çıkarma	1
çalıştık(ı)	1	yaş	1	yokluk	1
yumurtlayınca	1	büyükçe	1	yıka-	1
kadın	1	kullandık(ı)	1	giyin-	1
sabah	1	sekiz	1	sarıp	1
üzüldük(ü)	1	çıkarma	1	zeytin	1
edip	1	sessizlik	1	satmak	1
kılıklı	1	hamallık	1	kira	1
dön-	1	uzun uzun	1	herif	1
tokluk	1	dinleyeme-	1	uğursuz	1

ders	1	yıkadık(i)	1	arka	1
kıs-	1	söyleyince	1	bereket	1
açık	1	görme-	1	tez	1
nereden	1	dayanama-	1	geç-	1
geçindirecek(i)	1	Naime	1	şaşır-	1
diyecek(i)	1	işle-	1	susuş	1
ye-	1	böyle	1	kork-	1
hayırlı	1	işitme	1	büsbütün	1
hep	1	bakıp	1	kızdır-	1
söylendikçe	1	alışık	1	kapa-	1
olmayan	1	şaş-	1	çıkarabil-	1
hafifle-	1	içeri	1	bırakmayan	1
kırmak	1	anne	1	hasta	1
yanlış	1	gücen-	1	söyleniş	1
Sait Kalfa	1	aydınlık	1	doğru	1
Ahmet	1	çanta	1	hepsi	1
sil-	1	kapınca	1	san-	1
kendiliğinden	1	kaç-	1	haşarı	1
kahve	1	konuşurken	1	sev-	1
fincan	1	kim bilir	1		
verecek(i)	1	zahir	1		

Toplam Kelime Sayısı: 852

Farklı Kelime Sayısı: 412

Farklı Kelime Oranı: % 48.35

4.2.1.1.33. Hasta

Kelime Sıklık Dizini

ol-	20	sonra	5	vezne	4
da/de	19	üst	5	biraz	4
bir	17	iki	5	karı	4
de-	11	biz	5	nasıl	4
Tevfik Efendi	8	yer	5	al-	4
sen	7	yatak	5	herkes	4
ayak	7	araba	5	gel-	4
gün	7	tatlı	4	geç-	4
ben	7	daha	4	ki	4
var	7	gene	4	sanki	3

yumuşak	3	yaya	2	zonkla-	1
yorgan	3	dokunma-	2	acı	1
yeniden	3	el	2	yapağı	1
kaldır-	3	siz	2	karabiber	1
hasta	3	bilek	2	canım	1
göz	3	tülbent	2	ara	1
başla-	3	hepsi	2	bağlı	1
yaşayış	3	sar-	2	hava cıva	1
ev	3	yan	2	kesil-	1
anlat-	3	biri	2	şaş-	1
koy-	3	bin-	2	selâmlaş-	1
ağrı	3	iş	2	eczane	1
kalma-	3	uğra-	2	inerken	1
baş	3	kundura	2	iç-	1
gör-	3	uzan-	2	ön	1
yat-	3	şey	2	öylesi	1
damar	3	açıl-	2	bal	1
çıkır-	3	adam	2	ense	1
çık-	3	komşu	2	çek-	1
düşme-	2	değiş-	2	hizmet	1
kimse	2	yap-	2	sorma-	1
efendi	2	iste-	2	oraya	1
burun	2	çorba	2	ne kadar	1
sıcak	2	çıkma-	2	konuşul-	1
eski	2	doğru	2	misafir	1
arkadaş	2	inan-	2	dokundurma-	1
at	2	bulama-	1	yahut	1
dur-	2	örtül-	1	inle-	1
tavuk	2	çorap	1	mayıs	1
ılık	2	sargı	1	kader	1
ne	2	potin	1	süz-	1
su	2	şişlik	1	savuş-	1
ile	2	rahat	1	kütük	1
bu	2	şeycik	1	sokulganlık	1
vah	2	deme	1	kahve	1
düz	2	olma-	1	kadar	1
giderken	2	gez-	1	bayılarak	1
güzel	2	eksik	1	kaynatıl-	1
tanıdık(ı)	2	zorla	1	soluma	1
ürkme-	2	konuş-	1	sürme-	1
koyan	2	ayakta	1	yığıl-	1
vay	2	soluyarak	1	rahatsızlık	1
hem	2	çatla-	1	yazık	1
hay	2	düşük(ü)	1	iç	1
değil	2	bugün	1	bırakma-	1
in-	2	bak-	1	çıkıp	1

eczacı	1	yapıp	1	haber alama-	1
git-	1	incit-	1	kolay	1
inek	1	muşamba	1	alıp	1
taş	1	şaşır-	1	geleme-	1
kol	1	yeni	1	olan	1
ıslat-	1	sür-	1	banka	1
yoklayıcı	1	açıkgöz	1	rast geldikçe	1
Şahver Hanım	1	ihlamur	1	sor-	1
konuştukça	1	diye	1	topuk	1
erkek	1	bolca	1	naz	1
inci-	1	kirli	1	yudum yudum	1
inleme	1	but	1	kırıt-	1
yaprak	1	sevgi	1	dinleyen	1
artık	1	kendi	1	akşamüstü	1
deyip	1	doğrulamak	1	kımıldama-	1
işlet-	1	inşallah	1	büyük	1
uhunet	1	sigara	1	ayakkabı	1
bilme-	1	yalan	1	kaza	1
bil-	1	kon-	1	geçir-	1
çıkan	1	bacanak	1	maliye	1
süzme	1	içil-	1	eş	1
ateş	1	sıcak sıcak	1	tanış-	1
çiban	1	çalındık(1)	1	piş-	1
gibi	1	çiğ	1	yaltaklık	1
daire	1	gelen	1	böylece	1
yan-	1	sağ	1	nazlan-	1
can	1	giden	1	aralık	1
bile	1	lakırtı	1	gidip	1
ağır	1	seyrekleş-	1	oda	1
geçme	1	hatır	1	sevimli	1
zor	1	taze	1	bütün	1
oradan	1	pişirme-	1	yalnız	1
hiç	1	pek	1	acele et-	1
ovup	1	hafta	1	çok	1
sabahleyin	1	kalem	1	birkaç	1
birebir	1	terlik	1	vurul-	1
ara-	1	baston	1	kurtulama-	1
yağ	1	sokak	1	inleyerek	1
sedef	1	koyma-	1	söyle-	1
ezil-	1	gayretsiz	1	ama	1
uzatma-	1	bel	1	yastık	1
koyup	1	tek	1	dayanama-	1
götür-	1	elbette	1	güç	1
kim	1	et-	1	işte	1

Toplam Kelime Sayısı: 557

Farklı Kelime Sayısı: 301

Farklı Kelime Oranı: % 52.16

4.2.1.1.34. Mendil Altında

Kelime Sıklık Dizini

Müsteşar	12	gel-	3	para	2
bir	10	yüz	3	uzan-	2
da/de	10	yer	2	alt	2
Sicil Müdürü	8	keten	2	meclis	2
diye	6	cep	2	ter	1
nasıl	6	böyle	2	dair	1
de-	6	geçince	2	girince	1
iş	6	nereye	2	çıkarıp	1
kendi	6	beyaz	2	altın	1
bütün	5	çektiril-	2	pantolon	1
sonra	5	sor-	2	mazbata	1
mendil	5	kabul	2	seç-	1
oda	5	yüzünden	2	müntehip	1
kâğıt	4	gibi	2	nere	1
söz	4	ceket	2	gönderme-	1
ol-	4	o	2	köpür-	1
için	3	zavallı	2	bozulacak(ı)	1
hemen	3	imza	2	inip	1
mektup	3	karı	2	gör-	1
düşün-	3	maaş	2	mışıl mışıl	1
ön	3	ver-	2	ile	1
birer	3	gün	2	dinleyen	1
olma-	3	kal-	2	köylü	1
efendim	3	kız-	2	çektirilen	1
al-	3	el	2	çıkarken	1
memur	3	buyur-	2	imren-	1
göz	3	arka	2	siz	1
biz	3	baş	2	başka	1
daire	3	Cavit Bey	2	söylerken	1
arkadaş	3	açık	2	geri	1
muavin	3	dayat-	2	cuma	1
kadar	3	yap-	2	bozup	1
kapı	3	köşe	2	örtetek	1

makbuz	1	uyumak	1	dip	1
yanlış	1	yan	1	üst	1
çocuk	1	doğru	1	defa	1
göster-	1	üzeri	1	zaman	1
kalem	1	insaf et-	1	burada	1
ki	1	efendi	1	şaşırdık(ı)	1
eski	1	var	1	pazar	1
bu arada	1	hatırla-	1	düşününce	1
hayrola	1	günah	1	adam	1
han	1	olma	1	gül-	1
minder	1	yetiştir-	1	tayin edilen	1
kaldır-	1	karşı	1	her gün	1
herkes	1	gönderdik(i)	1	dur-	1
geçerken	1	kulak	1	kork-	1
reva	1	tatlı tatlı	1	yapıl-	1
şasıp	1	yeniden	1	ama	1
kabadayılık	1	sevin-	1	uzayacak(ı)	1
şey	1	zam	1	aralık	1
yiğitlik	1	mektep	1	kaçıştık(ı)	1
hayat	1	bırakma-	1	aşağı	1
işiten	1	gönder-	1	haksızlık	1
memuriyet	1	etme-	1	sıkıntılı	1
bas-	1	sevdi(i)	1	düşünüp	1
uzanıp	1	haber	1	artık	1
yanlışlık	1	sahip	1	elbette	1
dinle-	1	gelip	1	ateş	1
uyku	1	karasinek	1	bilme-	1
aldırmayarak	1	ayak	1	ikinci	1
gidip	1	kapan-	1	mebus	1
yemek	1	duyul-	1	tebrik et-	1
duran	1	alıp	1	karşıla-	1
çarşı	1	iste-	1	tabaka	1
iyi	1	git-	1	sigara	1
akset-	1	kadın	1	ilk	1
olmayıp	1	çoluk çocuk	1	artırılma	1
ara-	1	duvar	1	teklif	1
ilkin	1	orada	1	heyecan	1
kalan	1	tıraş	1	sanki	1
göğüs	1	değil	1	boğul-	1
dert	1	kılık	1	ört-	1
bekle-	1	Müdür Bey	1	ben	1
filan	1	rahat	1	çekip	1
ilikle-	1	sorduk(u)	1	bu	1
acı-	1	taksit	1	fırıla-	1
borçlanacak(ı)	1	uyuduk(u)	1	getir-	1
masa	1	koyduk(u)	1	sızlanma	1

kızır-	1	görünce	1	Meryem	1
sürünecek(i)	1	uyu-	1	döşen-	1
sandalye	1	ağız	1	kahve	1
dön-	1	ağustos	1	ara	1
evrak	1	tekme	1	pişir-	1
saç	1	oku-	1	biraz	1
at-	1	döşeme	1	hizmetçi	1
dikil-	1	anlat-	1	halk	1
otur-	1	teperək	1	bağır-	1
silin-	1	sefil	1		

Toplam Kelime Sayısı: 425

Farklı Kelime Sayısı: 266

Farklı Kelime Oranı: % 62.58

4.2.1.1.35. Gül Hanım'ın Annesi

Kelime Sıklık Dizini

da/de	15	git-	6	gibi	3
anne	14	çok	5	böyle	3
Gül Hanım	13	baba	5	burada	3
bir	11	kız	5	niçin	3
ol-	11	yemek	5	hiç	3
o	10	İstanbul	5	otur-	3
bebek	10	kadar	4	oyun	3
sen	9	yok	4	sevdik(i)	3
balıkyağı	8	yahut	4	bak-	3
ana	8	kaç-	4	lokanta	3
kendi	8	ben	4	zaman	3
yap-	8	anlat-	4	entari	3
parmak	7	kapı	4	elbise	3
otel	7	üst	4	iş	3
oda	7	çık-	4	tanıdık(1)	3
ad	7	herkes	4	tanı-	3
hemen	6	şişe	4	dök-	3
ile	6	onlar	4	de-	3
yer	6	iç-	4	yaptık(1)	2
Hanım	6	çocuk	4	sonra	2
gör-	6	defa	3	kimse	2

Ayşe Abla	2	yan	2	uç	1
başka	2	kim	2	gündüz	1
hiçbir	2	saat	2	havlu	1
tutmak	2	temizle-	2	görün-	1
vah	2	iste-	2	uyut-	1
kesil-	2	müşteri	2	değiştir-	1
olan	2	ara	2	avlayan	1
hangi	2	kanepes	2	hoşlan-	1
pek	2	kal-	2	ağla-	1
konuş-	2	devril-	2	seher	1
yaramaz	2	garson	2	altı	1
gezin-	2	hikâye	2	değiştirmek	1
bu	2	bırakma-	2	dilenci	1
belki	2	bugün	1	komşu	1
gece	2	demek	1	konuşmak	1
sevimli	2	esbap	1	haber	1
yeni	2	seç-	1	gülümseme	1
tatlı	2	sırada	1	şemsiye	1
doğru	2	yaş	1	kucak	1
istenil-	2	pis	1	bir aralık	1
var	2	çıkarma-	1	verme-	1
bırakıp	2	götür-	1	bulup	1
kadın	2	dur-	1	dostluk	1
nere	2	şeytan	1	Ankara	1
dün	2	cevap ver-	1	kâğıt	1
artık	2	bey	1	dalgınlık	1
eğer	2	yakın	1	dost	1
boş	2	seril-	1	dolaş-	1
sahiden	2	değil	1	hepsi	1
isteyen	2	oynama-	1	eski	1
Edibe Hanım	2	can	1	kızcağız	1
silin-	2	kaçıp	1	veril-	1
gel-	2	başla-	1	karşı	1
söyle-	2	arsız	1	hatır	1
ön	2	ama	1	Melahat	1
kes-	2	sor-	1	iç	1
arka	2	oynarken	1	kon-	1
el	2	memur	1	Fatma	1
sev-	2	içirmek	1	seven	1
olduk(u)	2	tanıştık(ı)	1	beş	1
gün	2	aç-	1	beri	1
daha	2	kesilme	1	bulunama-	1
in-	2	koş-	1	karşılan-	1
merdiven	2	daima	1	dalgın	1
dökül-	2	değiş-	1	sofa	1
iki	2	için	1	ettik(i)	1

tanıtılmak	1	çocukça	1	beraber	1
nereden	1	yolla-	1	sevmek	1
kırk	1	ağrı-	1	çünkü	1
akıl	1	anlatacak(1)	1	mektep	1
anlatıl-	1	bulunmadık(1)	1	uyu-	1
özen-	1	sabah	1	karıştır-	1
tekrar	1	ince	1	deli	1
bağla-	1	çağrıl-	1	darıl-	1
ev	1	ortalık	1	azarla-	1
gene	1	uyuturken	1	baş	1
sıkıştır-	1	kaçama-	1	sahip	1
dudak	1	seslen-	1	temizlen-	1
oynama	1	tırmala-	1	şimdi	1
et-	1	orada	1	değiştiril-	1
yattık(1)	1	ıslat-	1	geçen	1
latife et-	1	içir-	1	hatıra	1
sürme	1	salon	1	bul-	1
gönül	1	bağlı	1	gir-	1
sıvışarak	1	merak et-	1	kaşık	1
yüz	1	genç	1	biz	1
geç-	1	nerede	1	duran	1
sokulma-	1	getir-	1	lekelen-	1
bütün	1	soran	1	yarala-	1
ses	1	akşam	1	dürt-	1
otuz	1	cin	1	alıp	1
davet	1	güneş	1	seslendik(i)	1
kendi kendine	1	ver-	1	konmak	1
sevme-	1	kulak	1	aşçı	1
gelen	1	işle-	1	kalma-	1
yedir-	1	uyuyup	1	leke	1
ye-	1	oturup	1	yalan	1
birkaç	1	güzel	1	ha	1
siz	1	masa	1	azıcık	1
ağabey	1	vakit	1	şu	1
hekim	1	oturduk(u)	1	kere	1
sevgi	1	yeme-	1	bura	1
kesme-	1	gölge	1	yıka-	1
Bakkal Hacı	1	ilaç	1	berbat	1
hizmetçi	1	inmek	1	bil-	1
anlattık(1)	1	adam	1	Ermeni	1
bitir-	1	al-	1	elbet	1
kabul	1	olun-	1	anlamadık(1)	1
takdim	1	kız-	1	şey	1
inip	1	müteessir ol-	1	dedik(i)	1
matmazel	1	çıkış-	1	bulun-	1
sanki	1	temizlemek	1	sırala-	1

kış	1	epeyce	1	saç	1
konuştuk(u)	1	üzeri	1	emsalsiz	1
erkek	1	kırmızı	1	parlak	1
ipek	1	bere	1	göz	1
yalnız	1	beyaz	1	incecik	1
inerken	1	örme	1	Hikmet	1
kat	1	ya	1	küçücük	1
bırak-	1	hırka	1	çöz-	1
ahbap ol-	1	neden	1	getirebil-	1
gözle-	1	kumral	1	ara-	1

Toplam Kelime Sayısı: 698

Farklı Kelime Sayısı: 369

Farklı Kelime Oranı: % 52.86

4.2.1.1.36. Celile

Kelime Sıklık Dizini

da/de	80	iç	12	kimse	9
ben	58	bunlar	12	mutfak	9
de-	53	bu	12	iste-	9
bir	46	koğuş	12	ev	9
sen	39	ki	12	baş	9
Celile	35	için	11	hepsi	8
git-	28	yalnız	11	kadar	8
hasta	24	oda	11	çok	8
gün	21	gel-	11	hekim	8
ol-	21	diye	10	İhsan	8
bak-	20	gönül	10	gör-	8
sonra	19	bura	10	ne	8
tahtakurusu	19	var	10	et-	8
başhekim	17	adam	10	hiç	7
kendi	17	ver-	10	doktor	7
yap-	17	daha	9	hikâye	7
iş	16	yok	9	yüz	7
al-	14	biz	9	ayıkla-	7
söyle-	14	Sağlıkevi	9	biri	7
değil	13	gaz	9	bil-	7
gibi	12	iki	9	ama	6

birkaç	6	aşçı	4	deme-	3
yemek	6	akıl	4	yardım et-	3
biraz	6	bırak-	4	sev-	3
işte	6	rahat	3	bul-	3
gül-	6	genç	3	kaç-	3
başla-	6	gelip	3	dedik(i)	3
bilme-	6	oraya	3	anlama-	3
anla-	6	ayıklamak	3	dur-	3
olma-	6	kötü	3	İstanbul	3
kapı	6	su	3	birbiri	3
yatak	6	orada	3	isteme-	3
onlar	6	başka	3	ayıklat-	3
Bayan Celile	5	gidip	3	pislik	3
karı	5	hiçbir	3	çocuk	3
neden	5	çıkıp	3	kardeş	3
masa	5	oradan	3	sevin-	3
öteki	5	belki	3	iyilik	3
yan	5	hele	3	mektup	3
o	5	izin	3	anlaşıl-	2
doğru	5	baça	3	hastalık	2
göz	5	ambarcı	3	ince	2
kal-	5	bit	3	güzel	2
şey	5	oğul	3	dik	2
san-	5	imza	3	etüv	2
sor-	5	gir-	3	ayıklama	2
kadın	5	yatıp	3	aman	2
ocak	5	bekle-	3	olan	2
söz	5	alma	3	Bursa	2
çık-	5	üst	3	kız-	2
demek	4	boş	3	öyle	2
ile	4	kız	3	böyle	2
burada	4	hırçnlık	3	iri	2
niçin	4	olduk(u)	3	garipse-	2
ertesi	4	istedik(i)	3	şimdi	2
düşün-	4	söyledik(i)	3	öl-	2
ön	4	olmadık(ı)	3	kaçkın	2
kim	4	disiplin	3	ufak	2
dışarı	4	sıra	3	ilkın	2
iyi	4	eczacıbaşı	3	elbette	2
arka	4	yol	3	boyun	2
eski	4	hastabakıcı	3	hemen	2
çıkır-	4	ambar	3	Allah	2
hem	4	ağız	3	ancak	2
anlat-	4	yapı	3	nasıl	2
kalma-	4	dinle-	3	son	2
yer	4	Yazmacıoğlu	3	oku-	2

işçi	2	dış	2	yiyecek	1
bük-	2	dök-	2	görün-	1
Erzurumlu	2	eksik	2	Hamza	1
göre	2	bit-	2	üzüntü	1
günah	2	yaşama	2	dayaksız	1
bulaşık	2	dinledik(i)	2	millet	1
gürültü	2	an-	2	yardımcı	1
geçmiş	2	tokatla-	2	badana	1
kol	2	pencere	2	ağırlaşınca	1
yet-	2	bağırma	2	konuşup	1
olup	2	tüken-	2	yan-	1
rahatça	2	ağ	2	pis	1
sanki	2	yürü-	2	birdenbire	1
operatör	2	inan-	2	düş-	1
yolla-	2	oğlan	2	dinleyen	1
emek	2	karanlık	2	dolayısıyla	1
can	2	pişir-	2	koru-	1
kaçırma-	2	herkes	2	ağır	1
yeni	2	ara	2	uyutabil-	1
boz-	2	ad	2	bacı	1
kerpiç	2	yor-	2	sürün-	1
sırt-	2	hoş	2	hınç	1
çekiştir-	2	okut-	2	artık	1
ses	2	kıskan-	2	yapıp	1
dinlet-	2	yaz-	2	dar	1
kalk-	2	bakım	2	kaybol-	1
beğenme-	2	el	2	koridor	1
yapacak(ı)	2	fakülte	2	yedik(i)	1
yapma-	2	ana	2	at-	1
çalış-	2	lakırtı	2	söyleştik(i)	1
anlatama-	2	getir-	2	boy	1
kâğıt	2	dayak	2	bas-	1
öğret-	2	ara-	2	gösterip	1
büyük	2	sinek	2	giren	1
koy-	2	emir	1	önce	1
kulak	2	dinleme-	1	eğlendir-	1
işit-	2	ayıklayama-	1	kazan	1
ayıklama-	2	sönme-	1	dal-	1
gelme-	2	söylen-	1	gören	1
yıl	2	duyma-	1	avlu	1
buyur-	2	ton	1	demir	1
bitir-	2	giyim	1	hep	1
görenek	2	bilmeyip	1	dökme-	1
beğendik(i)	2	çek-	1	Lalapaşa	1
temizle-	2	sandalye	1	lokma	1
acı-	2	orta	1	yapan	1

eskiden	1	musluk	1	öfkelen-	1
vereme-	1	kaldık(i)	1	yarenlik	1
bakımsız	1	istemedik(i)	1	anlayama-	1
geliş	1	çıkmaq	1	Asuri	1
cam	1	geçilebilecek(i)	1	tokatlamak	1
hesap etme-	1	temizletmek	1	yerli	1
zorla	1	töre	1	evet	1
çıraklık	1	koyama-	1	sevip	1
yorul-	1	boylu	1	kişi	1
soğuk	1	Mebruke	1	şaşır-	1
uç	1	salla-	1	çıkmayan	1
beklet-	1	başhemşire	1	gülümse-	1
işitme-	1	öte	1	çıkınca	1
düzeltilme-	1	yanan	1	rast gel-	1
kızır-	1	yapılma-	1	olarak	1
yazıl-	1	kolaylan-	1	dön-	1
sıkıl-	1	imzala-	1	düzensizlik	1
içecek	1	pabuç	1	çıkarma-	1
bırakma-	1	kap	1	şura	1
yat-	1	edecek(i)	1	götür-	1
Trabzonlu	1	kuzu	1	isterik	1
aç-	1	girme-	1	yapışıp	1
giyinip	1	uyu-	1	yatabil-	1
bakıl-	1	çal-	1	memur	1
ağrı	1	durup	1	ağız kavgası	1
gelince	1	yorulup	1	alay et-	1
ayıkladık(I)	1	karış-	1	değiştirmek	1
dönerken	1	doğrucu	1	yorgun	1
kemiren	1	kahveci	1	ayıklatıp	1
gezdik(i)	1	bağır-	1	dinlen-	1
boyat-	1	bilmedik(i)	1	gördük(ü)	1
çıkartıp	1	uzan-	1	giden	1
gelen	1	üzeri	1	incitmeden	1
getirt-	1	akşam	1	yılış-	1
boyatıp	1	iğne	1	karışmak	1
yakacak(i)	1	yatama-	1	eğreti	1
yürek	1	girdik(i)	1	giderken	1
kalınlaş-	1	taş	1	yatmaca	1
kirpik	1	ecza	1	kim bilir	1
büsbütün	1	kötülük	1	öldük(ü)	1
gözlük	1	acı	1	doğruca	1
kara	1	sağlam	1	marangoz	1
renkli	1	alışma-	1	çinko	1
çırpın-	1	surat	1	yürüyüş	1
tıka-	1	ekşitmeme	1	siz	1
yaş	1	çıkan	1	suç	1

kıskanma-	1	er	1	ilaç	1
büyüt-	1	uzun	1	büküp	1
kalem	1	bitirecek(i)	1	kurtul-	1
acıklı	1	geçen	1	ciğer	1
kafa	1	kızlık	1	aşeren	1
yanlış	1	evlatlık	1	öğürme	1
açılan	1	yarı	1	bulabil-	1
laf	1	terbiye	1	eşya	1
uçuk	1	olma	1	gömlek	1
çerçeveli	1	süren	1	öğrendik(i)	1
görünen	1	ummak	1	cep	1
hani	1	getiren	1	kıtlık	1
seyrekleş-	1	iyice	1	hekimlik	1
insan	1	benimser	1	çatış	1
çağırma-	1	ileri	1	aldatıl-	1
aralık	1	arkadaş ol-	1	diken	1
bağrışma	1	eden	1	çarp-	1
Amerikalı	1	anladık(ı)	1	yahut	1
uyuyama-	1	evlenme	1	kurum	1
itişip	1	koku	1	örümcek	1
neyse	1	üzül-	1	gece gündüz	1
yaptır-	1	kırk	1	dururken	1
dudak	1	kaim	1	gençten	1
bağla-	1	geçmek	1	yeniden	1
tavan	1	kakışan	1	gerek	1
kaçakçı	1	kesip	1	sabah	1
tuttuk(u)	1	gezindik(i)	1	bağırıp	1
tutup	1	çalışmak	1	batan	1
bereket	1	çıkma-	1	değiştirme-	1
sark-	1	çamaşırlık	1	baktık(ı)	1
yetişme-	1	açtırmak	1	sevme-	1
darlık	1	görebilen	1	kurtar-	1
toplan-	1	peki	1	belli	1
verilen	1	almak	1	kır-	1
umduracak(ı)	1	aldırma-	1	olacak(ı)	1
kızdır-	1	daraşlık	1	um-	1
çalışma-	1	temizlik	1	evlenebilecek(i)	1
düzeltil-	1	o kadar	1	taş-	1
düzeltebil-	1	kaplayan	1	zavallı	1
gizli	1	yardım	1	getirme-	1
inanç	1	büyü-	1	ihtisas	1
anlayışlı	1	çat-	1	ayı	1
kıskançlık	1	geniş	1	hazırlarken	1
geçinme	1	dert	1	ansızın	1
Doktor Onarır	1	yanarmak	1	öğren-	1
öksüz	1	Hüseyin	1	arkadaş	1

hah	1	sallan-	1	iyilik etmek	1
evlen-	1	Bursalı	1	istenilme-	1
kolay	1	birtakım	1	çekinmek	1
Süryani	1	saklan-	1	katlan-	1
alışık	1	ısmarla-	1	kırıl-	1
sofa	1	polis	1	duvar	1
gece	1	budala	1	küskünlük	1
azarlayan	1	İzmir	1	çıkış-	1
kavga	1	post	1	sürüp	1
köylü	1	tanı-	1	görüp	1
taşıp	1	Adana	1	değiş-	1
yayıldık(i)	1	geçme-	1	çatık	1
is	1	Erzurum	1	arama	1
burun	1	odacılık	1	hoşluk	1
yiyme-	1	sayıp	1	danışma	1
incitip	1	tatlı söz	1	izin ver-	1
yapıl-	1	mektep	1	beraber	1
çağır-	1	hizmetçilik	1	sinir	1
konuştuk(u)	1	açılınca	1	öteki beriki	1
bırakıp	1	anlattık(i)	1	yaşardık(i)	1
gittik(i)	1	beş on	1	çatıp	1
günlük	1	sevgi	1	kayıççı	1
kemikli	1	çağırma	1	ölçü	1
yarın	1	kırgınlık	1	şirretlik	1
yalan	1	başlayıp	1	kargaşalık	1
kesmeyip	1	sevgisizlik	1	kıbarlaş-	1
yazdır-	1	oturup	1	değişiklik	1
anlaşılma-	1	sevildik(i)	1	bitişik	1
rastgelen	1	duruş	1	sulanarak	1
değişip	1	istenildik(i)	1	yapabilecek(i)	1
uşak	1	nere	1	yaşlı başlı	1
dağbaşı	1	sanırken	1	yaşayabil-	1
kalkınca	1	sevilmedik(i)	1	terbiyesiz	1
mide	1	istenilmedik(i)	1	hademe	1
bileme-	1	arkadaş olmak	1	zor	1
kurutma	1	anma-	1	ölü	1
üçüncü	1	nerede	1	testi	1
saat	1	esmer	1	dünya	1
bohça	1	şu	1	ahiret	1
kat	1	kat-	1	güler yüz	1
dinleyebil-	1	haksızlık	1	görüş-	1
çamaşır	1	dost	1	kan	1
beri	1	beğen-	1	ayrılırken	1
alarak	1	sevilme-	1	dönerek	1
yorulduk(u)	1	koş-	1	ağla-	1
karişiklik	1	beğenilme-	1		

Doktor Ramazan		bozuk	1	görme-	1
Onarır	1	on beş	1	Türkçe	1
tez	1	görmeden	1	tel	1
niye	1	zayıf	1	geçir-	1
usan-	1	hürmet	1	kesil-	1
sevdır-	1	tanrı	1	çekmedik(i)	1
unutma-	1	esirge-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 2091

Farklı Kelime Sayısı: 771

Farklı Kelime Oranı: % 36.87

4.2.1.1.37. Bebekler

Kelime Sıklık Dizini

bebek	35	de-	4	şası	2
bir	20	şey	4	başyıldız	2
da/de	17	sevil-	4	donuk	2
Neslihan	10	teyze	4	başka	2
çocuk	9	ağla-	4	yalnız	2
biri	9	yer	4	diril-	2
ev	8	Hüsnüye Abla	4	ile	2
değil	7	kendi	4	bil-	2
gel-	7	öl-	4	kolayca	2
gibi	6	yahut	3	niçin	2
var	6	sen	3	kadın	2
ki	6	göz	3	kız	2
iş	6	onlar	3	sıra	2
ol-	6	bakış	3	benze-	2
anne	5	bunlar	3	yapmak	2
yapıl-	5	gün	3	yap-	2
o	5	için	3	surat	2
oyun	5	ad	3	çizgi	2
Nesli	5	istedik(i)	3	karşı	2
komşu	5	bilme-	3	iki	2
uzun	4	sonradan	2	insan	2
ben	4	duruş	2	ana	2
ama	4	sonra	2	yaş	2
biz	4	suratlı	2	iste-	2

kardeş	2	siz	1	anlama-	1
çoğu	2	herkes	1	baştan	1
bez	2	hepsi	1	düşünülme-	1
Gül Hanım	2	ayak	1	sav-	1
yapacak(1)	2	çok	1	uğraşama-	1
yüz	2	sevgi	1	getir-	1
ölüm	2	ağlama	1	sıkıl-	1
kırpıntı	2	hemen	1	yürek	1
boş	1	yeni	1	duy-	1
avut-	1	ağlayış	1	Didar	1
benzeyiş	1	gelme-	1	dirilme-	1
kırama-	1	ara	1	oynanma	1
umulmadık(1)	1	başlan-	1	anlaşıldık(1)	1
kariş-	1	duyul-	1	uzat-	1
avunama-	1	anlatmak	1	büyükçe	1
aşçı	1	merak edilme-	1	ağız	1
olma-	1	renkli	1	çık-	1
gelince	1	istek	1	misafir	1
yaptır-	1	öteki	1	şu	1
kariş	1	oynat-	1	orası	1
rastgele	1	işitil-	1	konuş-	1
uğraşıp	1	bu	1	bakıl-	1
kal-	1	iyice	1	yanak	1
saatlerce	1	öğren-	1	canlı	1
bırak-	1	düğün	1	benzetil-	1
biraz	1	söylemek	1	dol-	1
çocukluk	1	hasta	1	anla-	1
aşağı	1	tatsız	1	iç	1
anlaşıl-	1	az çok	1	dolaş-	1
önce	1	oynama	1	birkaç	1
böyle	1	sürdürme-	1	değişiklik	1
ihtiyar	1	gül-	1	taşbebek	1
kolay	1	gelen	1	güç	1
boy	1	kim	1	ağlama-	1
yapılan	1	burun	1	belki	1
hastalık	1	diye	1	oynatırken	1
güzel	1	hiçbiri	1	sevimsiz	1
yapama-	1	daral-	1	yapamayacak(1)	1
seçil-	1	sor-	1	şaş-	1
gülme	1	düşürül-	1	bük-	1
ince	1	beğenme-	1	otur-	1
oturup	1	yaptık(1)	1	sokak	1
oyna-	1	gör-	1	bilmek	1
ağladık(1)	1	ayrı ayrı	1	yavaş yavaş	1
ağlayan	1	el	1	yaptıkça	1
sus-	1	nereden	1	yalvar-	1

giyin-	1	uygun	1	baştan savma	1
yapabil-	1	bohça	1	bulunmaz	1
çizdir-	1	çıkarc-	1	kirpik	1
denil-	1	başla-	1	bulunabil-	1
eski	1	konma	1	görme-	1
avunma	1	satın alın-	1	işte	1
kurduk(u)	1	oda	1	hiç	1
çalış-	1	sefer	1		
bırakıp	1	oynatmak	1		

Toplam Kelime Sayısı: 494

Farklı Kelime Sayısı: 235

Farklı Kelime Oranı: % 59.84

4.2.1.1.38. Amcaoğulları

Kelime Sıklık Dizini

da/de	39	diye	5	isteme-	3
Enver	32	çok	5	it-	3
bir	19	bak-	5	istemedik(i)	3
ben	19	iç	5	arkadaş	3
kardeş	18	göz	5	onlar	3
baba	14	gece	4	okul	3
o	14	hiç	4	otur-	3
çocuk	14	için	4	var	3
ana	13	iyi	4	kal-	3
gün	11	kadar	4	sen	3
biz	10	başla-	4	anla-	3
mektep	9	bil-	4	söz	3
ki	9	biraz	3	yan	3
sonra	8	oğul	3	koyup	2
ol-	8	ile	3	karşı	2
Yaşar	8	birkaç	3	yatılı	2
de-	7	ama	3	ağla-	2
ev	7	gibi	3	makine	2
söyle-	7	çıkarma-	3	öl-	2
daha	6	ses	3	birlikte	2
git-	6	bu	3	güler yüzlü	2
kendi	6	ad	3	yok	2

yedi	2	giderken	1	koca	1
başka	2	gidip	1	gitme	1
gidince	2	yapama-	1	kaçıp	1
niçin	2	biri	1	sıra	1
büyük	2	tasalan-	1	başladık(ı)	1
gelince	2	gitme-	1	sevme	1
olan	2	uzaklaştık(i)	1	şey	1
çekinme-	2	Silah Fabrikaları		geçip	1
türlü	2	Okulu	1	düşündük(ü)	1
Konya	2	oku-	1	yıl	1
gir-	2	görünce	1	karıştırma-	1
düşün-	2	sanat	1	kimse	1
gel-	2	Zonguldak	1	sor-	1
karı	2	gittik(i)	1	son	1
sıkıştır-	2	sızlan-	1	yakın	1
kafa	2	sonunda	1	beraber	1
araba	2	hem	1	gül-	1
geçtikçe	2	uğraş-	1	doğrusu	1
ara	2	çat-	1	gülme-	1
iki	2	anlaşılan	1	adamakıllı	1
al-	2	tam	1	olmayınca	1
yaş	2	surat	1	gösterdik(i)	1
yalnız	2	yazdırmak	1	fark	1
sevin-	2	acılık	1	uzak	1
yüz	2	ağabey	1	nerede	1
ön	2	zavallı	1	doğurduk(u)	1
baş	2	yürüt-	1	artır-	1
şurası	2	yardım et-	1	kadın	1
oğlan	2	isteme	1	yaban	1
sev-	2	kurma	1	sayıklama	1
Şeref Usta	2	temizce	1	aile	1
amca	2	korkma-	1	ağlama-	1
ver-	2	yat-	1	yürek	1
kız-	2	ertesi	1	ezil-	1
kapı	2	üstüne	1	çocukluk	1
anlatacak(ı)	2	öteki beriki	1	kıskanma	1
olduk(u)	2	düşünüş	1	Eskişehir	1
depo	1	duygu	1	kork-	1
patla-	1	işte	1	tutturma	1
becer-	1	götür-	1	söylen-	1
keci	1	evlen-	1	kurtulduk(u)	1
durma-	1	çalış-	1	ilkin	1
kaçır-	1	bozma-	1	kavgacı	1
hepsi	1	kandırma	1	salla-	1
yer	1	bütünlük	1	olmak	1
dolayısıyla	1	yaptık(i)	1	öyle	1

dururken	1	yahut	1	misafir	1
densizlik	1	izin al-	1	kıskan-	1
hoşlanmadık(ı)	1	incit-	1	yazdırılma	1
orada	1	lakırtı	1	gitmek	1
bile	1	çıkarken	1	çekip	1
art-	1	ustabaşı	1	ilk	1
eski	1	tren	1	buluşma	1
ıslan-	1	bunlar	1	dört	1
gidiş	1	kâğıt	1	ekşi	1
yolcu	1	el	1	çanta	1
erkenden	1	hazırla-	1	ters	1
yarı	1	bulunca	1	bin	1
asıl-	1	sokak	1	küçük	1
sür-	1	uçak	1	iş	1
anlaşınca	1	bakıp	1	geçmiş	1
ölünce	1	oyarken	1	kalma-	1
yan yana	1	sataş-	1	kere	1
yaman	1	ısın-	1	başlayınca	1
uçurtma	1	ayak topu	1	huysuz	1
bağdaş-	1	olma	1	günlerce	1
hemen	1	yapma	1	dövüşmek	1
şen	1	karışık(ı)	1	bitme-	1
yolla-	1	yalan	1	ederken	1
vur-	1	mahalle	1	yabancı	1
şımartan	1	yeme-	1	üz-	1
kaş	1	yatı	1	sızla-	1
oraya	1	kenar	1	düş-	1
arkadaşlık	1	uyu-	1	yumuşak	1
demir yolu	1	yalvar-	1	et	1
sessiz	1	ekle-	1	tutma	1
kıskanç	1	yürekli	1	acı acı	1
lastik	1	kütük	1	tut-	1
kaldırıp	1	yaşça	1	sanki	1
acı-	1	var-	1	birbiri	1
miyavla-	1	on iki	1	hafta	1
acı	1	bayram	1	dön-	1
sekiz	1	giyim	1		
oda	1	giyin-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 710

Farklı Kelime Sayısı: 315

Farklı Kelime Oranı: % 44.36

4.2.1.1.39. Müdür Yardımcımız

Kelime Sıklık Dizini

bir	30	adam	4	bura	2
de-	28	iste-	4	sarın-	2
da/de	24	kaç	4	bırak-	2
git-	20	ki	4	nerede	2
ben	16	şehir	4	şöyle	2
ateş	15	gör-	4	daha	2
gel-	14	ilaç	4	yalnız	2
hekim	13	bilme-	4	deli	2
ama	12	diye	3	yakın	2
direktör	12	kere	3	yol	2
yok	12	erken	3	gez-	2
var	12	bil-	3	eğer	2
şey	11	telefon	3	hiçbir	2
doktor	11	hasta	3	ertesi	2
ol-	10	hastane	3	hayır	2
siz	9	sonra	3	verdik(i)	2
biraz	9	nezle	3	otur-	2
olma-	9	fabrika	3	müşhil	2
sor-	9	orada	3	efendim	2
zatürre	8	filan	3	rahat	2
bak-	8	iki	3	canım	2
gece	7	akşam	3	güzel	2
şimdi	6	kendi	3	yap-	2
burada	6	kalma-	3	geçme-	2
düşme-	6	gün	3	kal-	2
al-	6	vilayet	3	cam	2
ver-	6	getirt-	3	düş-	2
biz	5	dışarı	3	et-	2
çık-	5	arka	3	fayda	2
söyle-	5	yatak	3	ne	2
yolla-	5	gidip	2	onlar	2
kadar	4	gene	2	çıkma-	2
araba	4	yeni	2	göz	2
başka	4	ihlamur	2	hem	2
falan	4	çağirt-	2	otomobil	2
iyi	4	hiç	2	derece	2
değil	4	kim	2	yer	2
geç-	4	peki	2	böyle	1
sen	4	evet	2	oraya	1
uğra-	4	ev	2	kırgınlık	1

anlat-	1	geç kal-	1	sevin-	1
etme-	1	doğum	1	İngiliz tuzu	1
tepe	1	bin	1	ilaçlan-	1
çok	1	teşekkür et-	1	sıkıl-	1
hususî	1	zahmet	1	çıkmaq	1
aldırma-	1	iş	1	bu	1
istet-	1	merkez	1	yüz	1
uzan-	1	ancak	1	hepsi	1
gelme-	1	saç	1	uzun	1
ses	1	tamir	1	ara-	1
oradan	1	iç	1	dinle-	1
el	1	klînik	1	bir aralık	1
dökül-	1	gibi	1	koy-	1
söyleme-	1	merak etme-	1	uzak	1
yastık	1	edin	1	koltuk	1
kes-	1	buradan	1	olduk(u)	1
infection voi respiral	1	bardak	1	uğrama-	1
oturma	1	dönerken	1	üşü-	1
yükselt-	1	pekiyi	1	öteki	1
çıkarma-	1	kork-	1	sıcak	1
ikinci	1	alma-	1	olmadan	1
ufacık	1	sormak	1	aspirin	1
gönderince	1	görün-	1	acaba	1
göndereme-	1	gitme	1	yara	1
kırk	1	türlü	1	kinin	1
birbiri	1	geç	1	saat	1
yat-	1	uyuma-	1	bunlar	1
laf	1	akıl	1	yirmi beş	1
bay	1	güzelce	1	kesme-	1
bat-	1	getir-	1	santigram	1
elbette	1	don-	1	dispanser	1
tahsil	1	korkma-	1	yan	1
benzeme-	1	su	1	işte	1
yüksek	1	açık	1	Gülsüm	1
peklik	1	gözlük	1	ustabaşı	1
bul-	1	eski	1	terleyince	1
ayakucu	1	bugün	1	gelen	1
gidince	1	kara	1	havlu	1
gençten	1	dur-	1	hadi	1
çağır-	1	belki	1	gıcık	1
sağlam	1	bant	1	yarın	1
terle-	1	verme-	1	boğaz	1
konuş-	1	çocuk	1	görüş-	1
yaz-	1	sıkıntı	1	nereden	1
sahi	1	görünce	1	zavallı	1
kilometre	1	dayanama-	1	daire	1

ağız	1	fikir	1	yağ-	1
açama-	1	değiştir-	1	boş	1
kız	1	kar	1		
iç-	1	iyice	1		

Toplam Kelime Sayısı: 728

Farklı Kelime Sayısı: 268

Farklı Kelime Oranı: % 36.81

4.2.1.1.40. Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası

Kelime Sıklık Dizini

bir	25	kibar	4	giyinen	2
ben	15	gittik(i)	4	çocuk	2
o	9	git-	4	fazla	2
için	7	hiç	3	herif	2
gibi	7	diye	3	lâkin	2
da/de	7	eski	3	galiba	2
sonra	6	kadar	3	fena	2
nereye	5	olan	3	neden	2
orada	5	iç	3	rezil ol-	2
başla-	5	bilme-	3	hepsi	2
bu	5	hanım	3	alakadar	2
var	5	kilometre	3	bir aralık	2
otomobil	5	bunlar	3	kendi kendine	2
salon	5	yürü-	3	yabancı	2
ol-	5	ayak	3	at-	2
onlar	5	de-	3	oku-	2
söyle-	5	insan	3	rastla-	2
kız	5	kaç	2	yok	2
adam	5	ile	2	zaman	2
sanki	4	yarım	2	budala	2
yalnız	4	şimdi	2	yaz-	2
bütün	4	karşı	2	halk	2
gör-	4	Saffet Bey	2	anlat-	2
ısrar	4	hem	2	kapı	2
ara	4	birdenbire	2	paşa	2
çay	4	millet	2	gün	2
kal-	4	ısrar et-	2	baş	2

damat	2	Avrupalı	1	muhtaç olduk(u)	1
gidecek(i)	2	zannetme-	1	duş	1
gir-	2	dönebil-	1	sus-	1
saat	2	belli olup	1	ustalıkla	1
gel-	2	böyle	1	çoğu	1
herkes	2	misafirlik	1	sürat	1
büyük	2	lüzum	1	itiraz ediş	1
aptallık	2	çene	1	görme-	1
söz	2	alt	1	ihtiyarla-	1
sahip	2	terbiye edilme	1	kaskatı	1
münasebet	2	kekemelik	1	cemaat	1
yalan	2	ekin	1	sorma	1
arka	2	vezir	1	kalabil-	1
devlet	2	görünme-	1	elbette	1
nezaket	2	budalalık	1	kütük	1
bekle-	2	manasız	1	uyduramayıp	1
nazariyat	2	gerdan	1	bazı	1
biri	2	orta yaşlı	1	dinlerken	1
bey	2	dinleyen	1	acaba	1
hürmetkâr	2	Türk	1	kere	1
lazım	2	ufak	1	hezeyan et-	1
fark	2	baston	1	artık	1
eğlen-	2	tesir	1	hak	1
sen	2	geçirdik(i)	1	temiz	1
sokak	2	damgalan-	1	çalışma-	1
köylü	2	çevir-	1	şüphesiz	1
ver-	2	gitmedik(i)	1	tazmin etmek	1
şoför	2	yaşamak	1	kuru-	1
yol	2	gazete	1	kemal	1
kendi	2	verdik(i)	1	soğuk	1
geçmek	1	Ermeni	1	fevkalade	1
yürüdük(ü)	1	kalkınca	1	buradan	1
uğrama-	1	bugün	1	muvaffakiyet	1
bak-	1	ileri	1	omuz	1
aldırma-	1	gitmek	1	Avrupa	1
geç-	1	eğrilik	1	gitme	1
proje	1	yahut	1	Rum	1
verilen	1	elçilik	1	hal	1
öteki	1	isteyen	1	mahzur	1
yüz	1	nezaketen	1	birçok	1
okuyup	1	nihayet	1	dur-	1
müdür	1	edince	1	çok	1
etmemek	1	konuşma	1	gülüp	1
sanatkâr	1	asıl	1	olunma	1
vahşi	1	dair	1	parlak	1
el	1	şapka	1	gafil	1

ispat	1	sövme	1	tutturup	1
sürü	1	söylen-	1	olma-	1
çirkinlik	1	mevki	1	demek	1
idare	1	oraya	1	anılan	1
geri	1	avla-	1	misafir	1
ev	1	giderken	1	çolaklık	1
tuzlayıp	1	yokluk	1	tanış-	1
dilsizlik	1	memnun	1	beş yüz	1
malumatlı	1	semiz	1	kalkıp	1
hizmetçi	1	girerken	1	şeref	1
gidebildik(i)	1	yavaş yavaş	1	aciz	1
nasıl	1	yine	1	bulunabilecek(i)	1
iri	1	ses	1	bahsetmek	1
yemek	1	gayet	1	âli	1
Binnaz Enver Hanım	1	Türkiye	1	aptalca	1
şey	1	şişmanla-	1	iktisat etmek	1
gidebilecek(i)	1	hararet	1	para	1
ayrıl-	1	ricat etmek	1	dakika	1
süratle	1	deyip	1	rekor	1
göster-	1	bırak-	1	İngiliz Saffet	1
sıksa	1	ziyaret	1	burunlu	1
bil-	1	burada	1	İngiliz	1
görün-	1	mütevazı	1	kalınca	1
inkılâp	1	birden	1	yayan	1
memleket	1	döneme-	1	aşağı	1
sefaret	1	olmak	1	yukarı	1
gece	1	uzat-	1	rastgele	1
bura	1	gidince	1	etme-	1
sayıl-	1	çekiştirme	1	kaldırım	1
yıl	1	etli	1	araba	1
durup	1	takip et-	1	sırada	1
fevkaladelik	1	tarafından	1	yer	1
tatlı tatlı	1	arkadaş	1	biraz	1
buyurma	1	hayran	1	tekrar	1
kadın	1	kapanıp	1	taraf	1
teşerrüf et-	1	geç	1	iste-	1
erkek	1	genç	1	nezdinde	1
ezilen	1	vakit	1	değiştirmek	1
üst	1	Paris	1	hiçbir	1
birbiri	1	nerede	1	ihtiyaç	1
çıkınca	1	izah etmek	1	alaka	1
susup	1	ahmak	1	nöbet	1
köşe	1	lakırtı	1	uyandırma-	1
oturmak	1	şirket	1	ısınma	1
boz-	1	neresi	1	geçip	1
dirayetli	1	merdiven	1	orta	1

Frenkçe	1	tırnak	1	sat-	1
fren	1	dişleyerek	1	uyku	1
İngiliz Saffet Bey	1	tehlike	1	uyan-	1
bas-	1	üzülen	1	efendim	1
arabacı	1	bile	1	cevap ver-	1
gelen geçen	1	münevver	1	konuşabil-	1
dizgin	1	değil	1	kıymet	1
çarparak	1	kitap	1	münevveran	1
çekip	1	yetiş-	1	sınıf	1
ara sıra	1	fukara	1	hatırlayama-	1

Toplam Kelime Sayısı: 632

Farklı Kelime Sayısı: 387

Farklı Kelime Oranı: % 61.23

4.2.1.1.41. Bankacı Rasim Bey

Kelime Sıklık Dizini

de-	18	borçlu	3	kaç-	2
ben	16	gelir	3	sine	2
bir	12	Rasim Bey	3	bunlar	2
para	11	doğru	3	et-	2
gel-	10	biz	3	ki	2
da/de	9	kızdır-	3	sıkışık	2
git-	8	otur-	3	tamam	2
ol-	7	var	3	hiçbir	2
yok	6	adam	3	hepsi	2
iş	6	oğul	3	Hüsnü	2
yapama-	6	pişir-	3	ne	2
ver-	6	vagon	2	ev	2
sor-	5	beş bin	2	geçen	2
vade	4	gene	2	onlar	2
lira	4	uyku	2	kimse	2
verebil-	4	bu	2	verme-	2
sen	4	borç	2	Sarı Recep	1
al-	4	şey	2	belki	1
çorba	4	değil	2	kardeş	1
banka	4	diye	2	hani	1
vereme-	4	geniş	2	gözlük	1

nefes	1	birak-	1	kesik	1
oturup	1	istifa	1	beşer	1
yapacak(1)	1	merhaba	1	düş-	1
takıp	1	şekerli	1	bin	1
senet	1	neyse	1	çıkar-	1
gazete	1	dükkân	1	düşünce	1
masa	1	istasyon	1	şap	1
oğlan	1	utan-	1	diyen	1
yahu	1	topla-	1	neden	1
çarşı	1	cevap ver-	1	hesap et-	1
yarım	1	niye	1	iş güç	1
böyle	1	saçlı	1	kim	1
söyle	1	öteki beriki	1	molla	1
bak-	1	oku-	1	yalnız	1
hazır	1	tüccar	1	yanma	1
doldurduk(u)	1	kızdırma-	1	ha	1
kal-	1	öyle	1	isteme-	1
nasıl	1	zahire	1	Ali Efendi	1
çekil-	1	gece	1	ısmarla-	1
verdik(i)	1	boylu	1	iç	1
uykusuzluk	1	sıra	1	iste-	1
yemek	1	bıyıklı	1	kesil-	1
say-	1	Hüsnu Efendi	1	öğle	1
yer	1	demek	1	kişi	1
Hacı Hafız	1	dört yüz	1	akşam	1
uğraş-	1	kahve	1	hep	1
Hakkı	1	kendi	1	şaka	1
hadi	1	Karamenteşler	1	sorma	1
tabiat	1	vermek	1	gün	1
gibi	1	biri	1	orta	1
kalk-	1	ellilik	1	iç-	1
şuna buna	1	kır	1	işit-	1
toplan-	1	verme	1	sonra	1
pek	1	mal	1	arpa	1
meclis	1	alışveriş	1	inanma-	1
Hacı	1	Alizade Cemal Efendi	1	hesap	1
üst	1	saatlerce	1	bilme-	1
razı	1	o	1	bakın-	1
Allah	1	işkil	1	paralan-	1
hay	1	gelince	1	darıl-	1
etraf	1	tıkır tıkır	1	batak	1
buğday	1	diyeme-	1	dargınlık	1
eczacı	1	içmek	1	bekle-	1
Sebat Kıraathanesi	1	Terakki Bankası	1	çık-	1
halt	1	zaten	1	sorama-	1

Toplam Kelime Sayısı: 377

Farklı Kelime Sayısı: 198

Farklı Kelime Oranı: % 52.51

4.2.1.1.42. İşin Bitti

Kelime Sıklık Dizini

bir	28	iki	5	defter	3
sonra	16	düşün-	4	çıkar-	2
iste-	16	biraz	4	yaklaş-	2
da/de	16	karakol	4	yukarı	2
Yeniköy	14	evlek	4	yüzbaşı	2
de-	14	yeni	4	bul-	2
Halil	14	başla-	4	çıkıp	2
muhtar	14	ara-	4	boyulu	2
sor-	13	biz	4	iyi	2
ben	11	var-	4	ama	2
kumandan	11	dön-	4	oğul	2
yer	11	yan	4	nerede	2
git-	10	yap-	4	bölük	2
gel-	10	bura	4	yarım	2
sen	9	bekle-	4	gibi	2
jandarma	9	devriye	3	uzun	2
saat	8	eski	3	memur	2
çık-	8	saatlik	3	gene	2
o	7	dört	3	Banatlı	2
köy	7	sabah	3	yıl	2
adam	6	sanki	3	seslen-	2
yok	6	tez	3	yarım	2
gelme-	6	nöbetçi	3	kap-	2
el	6	delikanlı	3	burada	2
bak-	6	otur-	3	düşünme	2
Hüseyin	5	kaza	3	yatacak(1)	2
daha	5	taş	3	olma-	2
diye	5	kapa-	3	gidip	2
nüfus	5	gün	3	gir-	2
kim	5	dur-	3	sağ	2
kapı	5	karşı	3	küçük	2
ol-	5	iş	3	baş	2
oda	5	ses	3	pencere	2

niçin	2	dip	1	bucak	1
uyan-	2	ver-	1	para	1
kalbur	2	Hüsnü Efendi	1	kadar	1
yüz	2	boyunduruk	1	çağır-	1
orada	2	çilli	1	kalkan	1
kısa	2	yan-	1	ev	1
konak	2	bugün	1	eşik	1
dayı	2	dikilip	1	tanıdık(1)	1
öküz	2	ters	1	çok	1
dükkân	2	düş-	1	çalım	1
Ahılar	2	hım	1	esnaf	1
kâtip	2	oraya	1	sakallı	1
heybe	2	gitmek	1	ekil-	1
ön	2	yanma	1	taşıdık(1)	1
serin	2	Aziz Efendi	1	kum	1
merkez	2	bakıp	1	şimdi	1
değnek	2	beri	1	karıştırıp	1
nahiye	2	oğlan	1	hadi	1
alt	2	petrol lambası	1	duyul-	1
açıl-	2	kişi	1	bolca	1
ayak	2	saban	1	geçince	1
avlu	2	hapishane	1	bat-	1
sus-	2	köylü	1	öt-	1
göz	2	sınır	1	anlaşılma-	1
biri	2	uzandık(1)	1	zincir	1
üst	2	boyun	1	inip	1
söyle-	2	gör-	1	bağlı	1
çay	2	olabilecek(i)	1	kim bilir	1
gece	2	rahat rahat	1	görünmeyen	1
oku-	1	sekiz	1	çocuk	1
giden	1	Selecı Halil	1	derinlik	1
şimdiden	1	takıp	1	yürüme-	1
neresi	1	anahtar	1	selam	1
köşe	1	mandıra	1	kara	1
mağara	1	yaka	1	öte	1
gezin-	1	dipsiz	1	avuç	1
kafalı	1	alışveriş	1	kesen	1
hava	1	uzan-	1	bil-	1
ye-	1	sok-	1	değiş-	1
tıknaz	1	genç	1	cami	1
dönüp	1	hey	1	hatırlama-	1
oturan	1	fener	1	açtık(1)	1
arka	1	uyuma	1	bu	1
kaybolan	1	nöbet	1	kaş	1
harita	1	çimen	1	altı	1
masa	1	harman	1	tarla	1

ağız	1	ağla-	1	yemek	1
kalem	1	kesik kesik	1	tavla	1
müdürlük	1	kuşak	1	Köse Adem	1
için	1	sesli	1	işsiz	1
pis	1	çirkin	1	Hasan	1
bulunduk(u)	1	uzunca	1	öl-	1
gidilecek	1	daya-	1	benze-	1
yağmur	1	sırt	1	redif	1
şıkırdatarak	1	isli	1	daire	1
hazırlan	1	kaldır-	1	dolaş-	1
buçuk	1	yol	1	gitme-	1
sessiz	1	Hüseyin Efendi	1	kör	1
içeri	1	çevirip	1	yeniden	1
bekleyen	1	hiç kimse	1	görme-	1
bağır-	1	çıkarma-	1	muayene	1
he	1	ki	1	uzun uzun	1
öyle	1	yığılı	1	götür-	1
uzak	1	karanlık	1	alıp	1
çarşı	1	olduk(u)	1	ha	1
yamak	1	dolap	1	dayanıp	1
bulun-	1	değil	1	sahi	1
olan	1	olup	1	yaz-	1
kösece	1	karıştır-	1	ekme	1
bacak	1	koyup	1	peki	1
iç	1	başkası	1	türkü	1
gövde	1	kaşı-	1	bekleme-	1
tosbağa	1	kâğıt	1	başka	1
yatsı	1	uğra-	1	gidecek(i)	1
beş	1	yuvarlak	1	horoz	1
koltuk	1	bakarak	1	san-	1
sefer	1	çağırıp	1	mıh	1
baba	1	yolla-	1	nereye	1
hatır	1	yavaş	1	demek	1
horlama	1	öğle	1	bit-	1
gelip	1	süz-	1		
ezan	1	siz	1		

Toplam Kelime Sayısı: 771

Farklı Kelime Sayısı: 343

Farklı Kelime Oranı: % 44.48

4.2.1.1.43. Ev Ona Yakıştı

Kelime Sıklık Dizini

da/de	58	ile	5	boş	3
de-	49	yok	5	yahut	3
ev	38	daha	5	yalnız	3
bir	30	gidip	5	yazık	3
binbaşı	24	şimdi	5	gelip	3
Halil	22	çukur	5	için	3
ver-	22	bahçe	5	gül	3
ben	17	bil-	5	düş-	3
gün	15	yap-	5	baba	3
ol-	15	sor-	5	satıl-	3
adam	14	kira	5	yolla-	3
Silgioğlu	14	al-	5	düşün-	3
sonra	13	biz	5	oda	3
çıkard-	13	dükân	5	yaptırma-	3
ki	11	iste-	5	doğru	3
otur-	11	para	5	pencere	3
ucuz	10	yaptır-	5	var	3
sen	10	hiç	4	komşu	3
nasıl	9	geç-	4	gelen	3
gibi	9	başka	4	yüz	3
bak-	9	gir-	4	kapı	3
git-	9	onlar	4	verme-	3
çık-	9	sudan	4	gül-	3
o	9	böyle	4	bul-	3
iş	9	kur-	4	başla-	3
haber	8	kendi	4	gel-	3
çarşı	8	emekli	4	utan-	2
tut-	8	yan-	4	bulup	2
diye	7	bırak-	4	tak-	2
birkaç	7	anla-	4	yıkılan	2
söyle-	7	olma-	4	kız-	2
el	7	kiracı	4	iki	2
duvar	7	akıl	4	güzel	2
biraz	6	yıkıl-	4	kim	2
ulan	6	cam	4	Ali Bey	2
biri	6	oğul	4	ertesi	2
yol	6	yer	4	çıkma-	2
gör-	6	yürek	4	oturup	2
herif	6	baş	4	yirmi	2
ama	5	muhasebeci	4	burada	2

beş	2	dam	2	sök-	1
bakkal	2	et-	2	yapı	1
gene	2	Ali Köse	2	usulca	1
tanıdık(ı)	2	çıkarken	2	acıma	1
sıra	2	çarşılı	2	genişçe	1
saraç	2	çerçeve	2	göster-	1
değil	2	perde	2	bellet-	1
deme-	2	çoluk çocuk	2	cambazlık	1
hafta	2	Etem Efendi	2	girdik(i)	1
uzun	2	Etem	2	orta	1
gören	2	sat-	2	sokak	1
kırıl-	2	olduk(u)	2	Sandıkemini Ali	
tasa	2	istedik(i)	2	Efendi	1
lira	2	hayvan	2	çıkıp	1
dört	2	çıkama-	2	eğlence	1
yeniden	2	söz	2	hadi	1
ad	2	dinle-	2	keyif	1
avukat	2	ara	2	boşaltıl-	1
siz	2	yakış-	2	ekin	1
iç	2	koy-	2	Mandıracıoğlu	1
ağız	2	mutfak	1	temiz	1
keçi	2	temizleyip	1	laf	1
artır-	2	döşeme	1	kapa-	1
kadar	2	geveze	1	Mehmet Kalfa	1
şehir	2	Bilal	1	değiştir-	1
kurtul-	2	öküz	1	ettik(i)	1
fabrika	2	sevinerek	1	ör-	1
saçak	2	halı	1	halt	1
İbrahim Ağa	2	hay	1	çıkarıl-	1
yık-	2	ilk	1	çekici	1
üst	2	rüzgâr	1	bucak	1
tutma-	2	izin aldırma-	1	bildik(i)	1
kal-	2	Binbaşı Ali Köse	1	hovarda	1
şaşır-	2	pervaz	1	yolladık(ı)	1
alay et-	2	burası	1	söylen-	1
yıkıntı	2	olup	1	özenip	1
kontrat	2	bıyıklı	1	sıkıl-	1
aylık	2	ilkin	1	görünce	1
sahip	2	belediye	1	can	1
yakışma-	2	boya-	1	Bilal Efendi	1
hem	2	bir ol-	1	danış-	1
karı	2	piç	1	yatan	1
göz	2	sıva	1	yalvar-	1
anlama-	2	yenileyip	1	dol-	1
kır-	2	girince	1	altı	1
çocuk	2	verip	1	döktür-	1

bulama-	1	asacak(1)	1	taşın-	1
penceresiz	1	pek	1	bit-	1
sakız	1	çağırıp	1	toplayama	1
otla-	1	ağır	1	gece	1
yuvacık	1	kimse	1	öteki	1
alışverişçilik	1	kızdır-	1	çıkma	1
sev-	1	kâğıt	1	yara-	1
yer yer	1	eğlen-	1	boya	1
anlayınca	1	kim bilir	1	aşır-	1
kılık	1	söyleme-	1	yaşlı	1
mahkeme	1	baht	1	vergi	1
bark	1	temizle-	1	verme	1
peşin	1	soba	1	borç	1
kolay	1	etmeden	1	in-	1
düzel-	1	tevatür	1	alaycı	1
bunal-	1	hazırlan-	1	arama	1
arayan	1	duyul-	1	kapısız	1
oradan	1	buradan	1	söküp	1
ayol	1	ayrıl-	1	sözde	1
sattır-	1	baştan başa	1	Silgioğlu Halil	1
dülger	1	düşme-	1	koyma-	1
yapıştır-	1	dolaş-	1	isteyebil-	1
püskürt-	1	durum	1	merak et-	1
batak	1	kötü	1	rahat	1
getirip	1	artık	1	orada	1
aydın	1	isteme-	1	iskemle	1
alacaklı	1	eğlenmek	1	güç	1
çatlat-	1	boylu	1	bozulma-	1
demek	1	kuzu	1	alın	1
dur-	1	kırmızı	1	aç-	1
yandık(1)	1	parmak	1	kızdırıp	1
canım	1	kalfa	1	boru	1
aşı	1	sıva-	1	sac	1
yalan	1	körükleme	1	tahta	1
olabilecek(i)	1	dola-	1	tuğla	1
kalkma-	1	öl-	1	kalma-	1
elbet	1	yapmak	1	salıncak	1
göç-	1	yarın	1	bilme-	1
ocak	1	çıkartma	1	çakıp	1
utanma-	1	silin-	1	dağıt-	1
isteme	1	kereste	1	kazık	1
Tahir Efendi	1	gençten	1	sıkıştırıp	1
hak	1	aktar-	1	son	1
tövbe	1	denilen	1	bile	1
getir-	1	görme-	1	ateş	1
yayıl-	1	olarak	1	aliver-	1

kaldır-	1	ağla-	1	türlü	1
sabah	1	yapılı	1	danışma-	1
eden	1	Şevki Usta	1	sorma-	1
din	1	Okçu Hamza		veril-	1
Zühtü	1	Mahallesi	1	sırt	1
aşk	1	rast geldik(i)	1	sanki	1
yaptırmak	1	karşı	1	dağ	1
sakın-	1	kalabalık	1	kalk-	1
deme	1	odun	1	merak et-	1
bunlar	1	yaptırma-	1	Şekercioğlu	1
birtakım	1	büsbütün	1	han	1
hani	1	aslan	1	sil-	1
çevir-	1	hiçbir	1	kahve	1
bu	1	edip	1	yan	1
gürültü	1	gördükçe	1	görme	1
dökülen	1	uyu-	1	bedava	1
yanlış	1	durduk(u)	1	etme-	1
lakırtı	1	Halil Silgioğlu	1	uğraşmak	1
veresiye	1	yıkıp	1	Herifçioğlu	1
elli	1	asıl	1	çürüyen	1
kurtulama-	1	inek	1	yapma	1
altın	1	şaşırp	1	çıkarama-	1
anlaşıl-	1	dava	1	ana	1
otuz	1	yapıl-	1	oturma	1
büyük	1	Satıdüzü	1	kadın	1
nalbant	1	yıktır-	1	inanmak	1
nerede	1	emek	1	örüp	1
çıkardık(i)	1	ince	1	ahır	1
takrir	1	budala	1	seki	1
gönül	1	çit	1	yaşa-	1
keleme	1	yay-	1	alış-	1
derleyip	1	işkillen-	1	kalıp	1
on beş	1	zifiri	1	kurtarmak	1
toprak	1	Kıyıcak	1	yurtluk	1
at-	1	döşeli	1	olacak(i)	1
geçir-	1	anlaşılmaz	1	doyur-	1
pekiyi	1	Avukat Zühtü	1	şenlik	1

Toplam Kelime Sayısı: 1283

Farklı Kelime Sayısı: 505

Farklı Kelime Oranı: % 39.36

4.2.1.1.44. İki Ana İki Kız

Kelime Sıklık Dizini

bir	29	sev-	4	Allah	2
anne	27	ver-	4	zaten	2
ilaç	27	üst	3	ağlayarak	2
da/de	26	annecik	3	derece	2
kız	24	diye	3	fena	2
ben	18	yarım	3	saatlerce	2
sen	16	Emine	3	sahne	2
kork-	14	demek	3	saz	2
bak-	14	burun	3	karşı	2
kızcağыз	12	son	3	böyle	2
iç-	12	korkul-	3	hasta	2
ol-	10	iç	3	götür-	2
biraz	8	daha	3	haydi	2
o	8	değil	3	ince	2
ama	7	söyle-	3	ceza	2
var	7	ateş	3	yarı	2
çok	7	dakika	3	kahve	2
kaşık	7	yaklaş-	3	yıka-	2
hem	7	Edibe Hanım	3	içirmek	2
git-	7	köşe	3	pekâlâ	2
gibi	6	tas	3	gene	2
hadi	6	canım	3	benizli	2
de-	6	iki	3	sonra	2
oda	6	geç-	3	saat	2
balık yağı	5	kendi	3	ile	2
başla-	5	vakit	3	em-	2
otur-	5	arka	3	ufak	2
el	5	kuşak	3	için	2
iste-	5	yok	3	içmek	2
sevme-	5	şişe	3	yaş	2
ki	5	hanım	3	durgun	2
şimdi	4	al-	3	kız-	2
ara sıra	4	çocuk	3	bebek	2
söylen-	4	yer	3	tabak	2
ağız	4	bekle-	3	bekleme	2
yan	4	söz	3	düşün-	2
baş	4	olduk(u)	2	yüz	2
dur-	4	dışarı	2	portakal	2
tut-	4	lazım	2	sevimli	2
içir-	4	şey	2	nasıl	2

otomobil	2	doldurul-	1	gelme-	1
ev	2	paltosuz	1	niçin	1
kara	2	Allahü Ekber	1	iğrendir-	1
anlama-	2	koltuk	1	içmeden	1
ilkin	2	dökül-	1	altı	1
pencere	2	hazırlamak	1	sessiz	1
sınırlı	2	ezan	1	abla	1
kuzu	2	gayret edip	1	erkân	1
minder	2	gevşeklik	1	sanki	1
büyükanne	2	tekrar edil-	1	yeniden	1
salla-	2	dolu	1	geçiril-	1
çikolata	2	denildik(i)	1	aç-	1
densizlik	2	ikindi	1	bahçe	1
gör-	2	kaç-	1	biz	1
hay	2	tanı-	1	bu	1
anla-	2	eski	1	mütevekkil	1
devre	2	kapayacak(ı)	1	dokuz	1
sınır	2	hırçınlık	1	dalgınlık	1
iyi	2	yapmak	1	topla-	1
gel-	2	üşü-	1	örme	1
kal-	1	güzel	1	otel	1
mor	1	karşılıklı	1	çağrılınca	1
loşça	1	salkım	1	bilineme-	1
yavaş yavaş	1	cevap ver-	1	içme-	1
teyze	1	yavaş	1	kolay	1
densizlik et-	1	sınırlen-	1	isteme-	1
çalış-	1	anlaşıł-	1	artır-	1
içmemek	1	göz	1	şu	1
oturtmak	1	nihayet	1	adam	1
sıklaştıır-	1	parlak	1	yapma-	1
dinle-	1	görün-	1	tutmak	1
yeni	1	düşündük(ü)	1	insan	1
püskür-	1	getirip	1	beş	1
küçük	1	sevinç	1	kim	1
yutama-	1	şeker	1	hal	1
kat	1	Hanımeli	1	görül-	1
vücut	1	fincan	1	içirecek(i)	1
kuru kahve	1	buruştur-	1	alış-	1
mevsim	1	mutfak	1	belli ol-	1
sabırlı	1	birbiri	1	sevin-	1
yol	1	bugün	1	duygulu	1
değiş-	1	çöküp	1	üzüntü	1
tez	1	naz	1	titreme	1
mühim	1	içeri	1	kaldır-	1
ay	1	biri	1	öteki	1
geçen	1	öğürme	1	üzme-	1

sekiz	1	çağır-	1	kimse	1
art-	1	kenar	1	Muhtar Bey	1
bin-	1	Ankara	1	yalvar-	1
içmeyecek(i)	1	bayıl-	1	bozul-	1
acıklı	1	döküldük(ü)	1	çıkar-	1
büyü-	1	bakıver-	1	hayır	1
ufacık	1	sokul-	1	kabahat	1
niye	1	hastalan-	1	çığlık	1
durak	1	açma	1	ağlayış	1
ayak	1	meme	1	yumuşak	1
Karagöz	1	sür-	1	bil-	1
hani	1	iş	1	kadar	1
Etem Ağa	1	içme	1	kızgınlık	1
sor-	1	her gün	1	yorgunluk	1
araba	1	elbise	1	seviş-	1
belki	1	yaklaştırıl-	1	şikâyetçi	1
yap-	1	beğen-	1	öyle	1
buçuk	1	tahammül	1	şekil	1
çık-	1	yaptık(i)	1	örgü	1
söyleme	1	itiraz ettik(i)	1	huysuzluk	1
çıkarma-	1	geldikçe	1	kucak	1
unut-	1	haklı	1	konuş-	1
yastık	1	ısrar	1	bazen	1
ağırlık	1	bularak	1	pek	1
süt	1	bulun-	1	şikâyet et-	1
isteyen	1	faydasız	1	kış	1
kuzula-	1	içirme	1	kale	1
hemen	1	yapabil-	1	güzellik	1
aman	1	eğer	1	şimdilik	1
parça	1	nazlı	1	cevap verilme-	1
zaman	1	ses	1	yarın	1
katlanabil-	1	tasa	1	of	1
sık-	1	bilme-	1	sabah	1
açıl-	1	oynama	1	şeycik	1
koyun	1	herkes	1	hele	1
kap-	1	bitir-	1	kalma-	1
çöz-	1	sene	1	kapa-	1
fethol-	1	beklen-	1	deli	1
diz	1	hazırlan-	1	dikkat et-	1
mümkün	1	san-	1	karın	1
yüksekçe	1	ne	1	heyecan	1

Toplam Kelime Sayısı: 861

Farklı Kelime Sayısı: 381

Farklı Kelime Oranı: % 44.25

4.2.1.1.45. Pazarlık

Kelime Sıklık Dizini

de-	34	bak-	5	minare	3
da/de	23	razı olma-	4	şaş-	3
ben	17	kaş	4	düşün-	3
ol-	17	neden	4	kahve	3
kişi	16	dört yüz	4	söz	3
Faik Efendi	15	artık	4	ayak	3
Feyzi Bey	15	dinleyen	4	yüz	3
var	15	on bin	4	bu	3
bir	12	dört yüz bin	4	milyon	2
sonra	10	siz	4	gel-	2
ki	10	al-	4	daha	2
biraz	9	iş	4	kabul	2
yok	9	insan	4	çekerek	2
köprü	9	Hikmet	3	söyleyecek(i)	2
hesap	7	oğul	3	halk	2
değil	7	imam	3	Şam	2
et-	7	gülerek	3	gülüş-	2
gibi	6	vallahi	3	yarı	2
metre	6	sanki	3	bozul-	2
beş yüz bin	6	yeniden	3	sekiz yüz	2
canım	6	diye	3	gene	2
adam	6	yer	3	oynatarak	2
sen	6	dört bin	3	hal	2
şey	6	yarım	3	latife	2
üst	6	zaman	3	nasıl	2
bil-	6	yüz bin	3	ile	2
dur-	6	biz	3	fena	2
kere	5	aşağı	3	herkes	2
hacı	5	kaldırım	3	dokun-	2
ama	5	o	3	böyle	2
öyle	5	İstanbul	3	on dokuz	2
bu kadar	5	beş bin	3	ayrıl-	2
dört	5	hepsi	3	Faik Ağabey	2
sor-	5	Remzi Efendi	3	efendim	2
iç	5	dedik(i)	3	sus-	2
olma-	5	sar-	3	uzun	2

yalan	2	küçük	1	eczacı	1
meydan	2	şişe	1	aldık(1)	1
acıklı	2	yavaş	1	midye	1
görüŖ-	2	yığıl-	1	birbiri	1
alt	2	Harbiye Nezareti	1	demek	1
koŖ-	2	kız-	1	olurken	1
murabba	2	gecesefası	1	sicim	1
göz	2	piŖman ettik(i)	1	saracak(1)	1
etraf	2	taraf	1	inanmak	1
yap-	2	kireç	1	olma	1
lakırtı	2	muhatap	1	yanıl-	1
duba	2	yaz	1	hadi	1
gülümse-	2	direk	1	mahalakallah	1
kayna-	2	müsevvit	1	oturan	1
baŖ	2	bel	1	gün	1
taŖ	2	ön	1	baba	1
anlat-	2	paslan-	1	anla-	1
oynat-	2	alarak	1	ana	1
kapı	2	zincir	1	kaçtık(1)	1
on iki	2	mavna	1	gör-	1
hem	2	sağ	1	delin-	1
dünya	2	tersaneli	1	bildik(i)	1
biri	2	zelzele	1	Yenicami	1
iki yüz bin	2	bostan	1	saraka	1
ne	2	kaç	1	çekil-	1
kal-	2	oturduk(u)	1	kargaŖalık	1
olduk(u)	2	sevinerek	1	entari	1
sarma-	2	dansa	1	olmak	1
deme-	2	baŖlandık(1)	1	ölçme-	1
hesap mesap	1	söyle-	1	çıkır-	1
açık	1	karŖı	1	zannet-	1
say-	1	tut-	1	geril-	1
üç yüz seksen	1	Eminönü	1	baŖka	1
Maktubi Kalemı	1	boy lu	1	ölç-	1
yirmi bin	1	tamam	1	havuz	1
pazar	1	en	1	giyimli	1
kendi	1	kaldır-	1	sıvan-	1
düş-	1	kara	1	beygir	1
inanma-	1	ses	1	inandır-	1
Rüstem	1	gözle-	1	sardunya	1
tav	1	herhalde	1	bıyıklı	1
hilafsız	1	kırk beŖ	1	gece	1
kalk-	1	gülmeyen	1	dayanamayarak	1
gevŖe-	1	sesli	1	ferah ferah	1
kadar	1	hiç	1	ağaç	1
çimen	1	fazla	1	için	1

susul-	1	elmas	1	büyük	1
Hakkı	1	kınaçiçeği	1	fedakârlık	1
Faik	1	on altı	1	sarı-	1
beş	1	edeme-	1	sıralan-	1
iki	1	hırka	1	bitip	1
yukarı	1	Rıza	1	neyse	1
kütük	1	bura	1	bazısı	1
salkım	1	teneke	1	zarar etme-	1
çalış-	1	son	1	yabancı	1
sayma-	1	çokça	1	mahalle	1
çırak	1	kaldırıp	1	işaret et-	1
zayıf	1	toplan-	1	ayrı ayrı	1
aracı	1	kalın	1	yetmiş bin	1
ölçü	1	gecelik	1	şart	1
halletmek	1	hırkalı	1	peki	1
şimdi	1	ver-	1	elli bin	1
su	1	ufak	1	pekâlâ	1
bin iki yüz	1	tükenmeyecek(i)	1	namuslu	1
gelen	1	esmer	1	oynadık(ı)	1
aç-	1	kurtulama-	1	kaynadık(ı)	1
fasulye	1	Allah	1	bin	1
bilme-	1	pencere	1	bağışla-	1
iste-	1	ne kadar	1	şeytan	1
telgraf çiçeği	1	yalnız	1	gitme	1
hilafı	1	ancak	1	hazırlanarak	1
askeri	1	buyurduk(u)	1	kır	1
ortada	1	deniz	1	bırakma-	1
varma	1	kardeş	1	düşen	1
gümrük	1	durup	1	tatlı tatlı	1
boy	1	yan	1	hemen	1
kaçır-	1	belki	1	dert	1
yılan	1	aşağı yukarı	1	pazarlık	1
bahçecik	1	küsür	1	giriş-	1
set	1	yaparken	1	ye-	1
elbet	1	izan	1	haydi	1
gazoz	1	büsbütün	1	sigara	1
doğru	1	hareket	1	vakit	1
ateş	1	budala	1	gidip	1
ettirme-	1	ağız	1	sıcak	1
kalınlık	1	kahveci	1	çocuk	1
dayan-	1	koy-	1	görme-	1
tramvay	1	bağır-	1	komşu	1
birtakım	1	kestireme-	1	anahtar	1
sekiz	1	bırakmak	1	konuş-	1
yaş	1	isteyerek	1	onlar	1
otuz iki	1	uyuş-	1	kaynat-	1

bunlar

1

Toplam Kelime Sayısı: 845**Farklı Kelime Sayısı: 385****Farklı Kelime Oranı: % 45.56****4.2.1.1.46. Sabuncu Osman Ağa****Kelime Sıklık Dizini**

bir	22	yaş	4	birkaç	2
çocuk	15	ol-	4	gir-	2
da/de	12	ile	3	sanki	2
sonra	10	çok	3	heyecan	2
o	9	kahve	3	olan	2
tekrar	7	yine	3	ara	2
büyük	6	yüzük	3	on üç	2
Osman Ağa	6	biri	3	dört	2
oda	6	hatta	3	erkek	2
şey	6	gibi	3	otur-	2
başla-	6	sen	3	adam	2
ihtiyar	6	aç-	3	yavaş	2
oyun	5	komşu	3	yok	2
gelin	5	İbrahim	3	ancak	2
misafir	5	dirsek	3	ev	2
uyu-	5	sene	3	kendi	2
dükkân	5	oğul	3	artık	2
baş	5	ufak	3	yaşayış	2
ki	5	ben	3	ağa	2
göz	4	minder	3	yan	2
bile	4	fincan	3	orta	2
yalnız	4	köşe	3	gör-	2
aynı	4	al-	3	baba	2
kapa-	4	namaz	3	ayak	2
eski	4	on iki	2	kürk	2
bazen	4	evvela	2	kol	2
kız	4	memnun	2	öp-	2
oyna-	4	geç-	2	bağrışma	2
el	4	unut-	2	sessiz	2
Tirnova	4	daya-	2	sabuncu	2

git-	2	bel	1	çıkarmayarak	1
beri	2	hafif	1	gelen	1
çek-	2	açma	1	zaten	1
iç	2	hutbe	1	gençlik	1
bak-	2	yüz	1	ihtiyarlık	1
bırak-	2	vekâyiin	1	uyukla-	1
muhacirlik	2	muhacir	1	uysal	1
İstanbul	2	uzun	1	ciğer	1
öl-	2	arka	1	diye	1
devam et-	2	dön-	1	evlendik(i)	1
vakit	2	nasıl	1	görüp	1
hepsi	2	dikkat	1	kırmızı	1
de-	2	cihet	1	eğilme-	1
üst	2	sabun	1	boy	1
çığlık	2	var	1	siyah	1
dal-	2	pişirmekte	1	kadar	1
doğrultup	1	felaket	1	güzel	1
dinledik(i)	1	hanım	1	sarık	1
potur	1	yardım et-	1	idare	1
hoşnut	1	sakin	1	aksine	1
bermutad	1	sıva-	1	rekat	1
oraya	1	oturduk(u)	1	kanaat	1
onlar	1	üç beş	1	uyku	1
henüz	1	aman	1	tabiatlı	1
bil-	1	tut-	1	mabad	1
olma-	1	olmadan	1	erkân	1
bütün	1	hatır	1	Çavuş'un Kahvesi	1
yetmiş sekiz	1	saklanırken	1	bakıp	1
tahavvül	1	karı	1	peyke	1
unutulup	1	ye-	1	dakika	1
sakallı	1	çıkarp	1	bitir-	1
fayda	1	doğru	1	mücadele	1
dürtüp	1	ısrar	1	dinleyen	1
şekil	1	ruhlu	1	çıkma-	1
seyir	1	Gülsüm	1	bul-	1
göster-	1	kâse	1	kazan-	1
telaş	1	yumuşak	1	uzun uzadıya	1
seyret-	1	yoğurt	1	hayat	1
fark	1	titre-	1	anlat-	1
utan-	1	çabuk	1	hele	1
bura	1	yorul-	1	unutul-	1
yavaşıca	1	verdik(i)	1	Doksan Üç Seferi	1
diğer	1	yolla-	1	ses	1
olun-	1	aldık(1)	1	hemen hemen	1
ihtimam	1	itiraz etme-	1	tarih	1
oku-	1	bırakıp	1	Fethiye Camii	1

geçen	1	ramazan	1	ta	1
ömür	1	yattık(ı)	1	âbâni	1
düzen	1	vaaz	1	neden	1
zaman	1	dinlerken	1	boylu	1
hazırlan-	1	olduk(u)	1	kapalı	1
kendince	1	uyuduk(u)	1	gel-	1
tarif et-	1	için	1	kuşak	1
eskiden	1	hal	1	tepsi	1
akşam	1	Hacer	1	yollama	1
cuma	1	ihtar ederek	1	şimdi	1
zarar	1	say-	1	geldik(i)	1
gölerek	1	uzunca	1	anlaşıl-	1
bulmak	1	danışmadan	1	unutup	1
dayayıp	1	benzet-	1	vallahi	1
gelince	1	ihtiyaç	1	ağz	1
bunlar	1	dürtme-	1	hafifçe	1
siz	1	fal	1	kaldırırken	1
münazaa	1	öylece	1	açık	1
görünüp	1	kamet	1	nihayet	1
olama-	1	iddia	1	dudak	1
ağır	1	geldikçe	1	kim bilir	1
denilebil-	1	götür-	1	belki	1
nevi	1	sakla-	1	beyaz	1
fakat	1	bulun-	1	sakal	1
burada	1	torun	1	bakma-	1
kal-	1	sakın-	1	bir aralık	1
Sabuncu Osman Ağa	1	korkma-	1	yaka	1
unutma-	1	kızan	1	sürme-	1
salta	1	varlık	1	ince	1
eziyet	1	müşteri	1	iplik	1
para	1	sükût	1	salya	1
kapla-	1	kardeş	1	evvel	1
alışveriş	1	oynan-	1	ak-	1
dinleme-	1	kaldırıp	1	kuru-	1
mamafih	1	hatırla-	1	pek	1
bozduk(u)	1	anlama-	1		
çık-	1	müsterih ol-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 599

Farklı Kelime Sayısı: 337

Farklı Kelime Oranı: % 56.26

4.2.1.1.47. Hasan Kâhya Hastalandı

Kelime Sıklık Dizini

da/de	16	karşı	3	dur-	2
bir	12	su	3	bakan	2
araba	11	yüz	3	ince	2
sonra	10	de-	3	kimse	2
ol-	9	gel-	3	göz	2
ateş	9	üst	3	çık-	2
baş	8	ki	3	ses	2
tekrar	7	kemik	3	jandarma	2
kız	6	kenar	3	kol	2
ocak	6	yan-	3	dolaş-	2
adam	6	baba	3	komşu	2
gün	5	taşı-	2	Dededimo	2
otur-	5	âdeta	2	doldur-	2
Hasan Kâhya	5	yağmur	2	dön-	2
akşam	5	güneş	2	yer	2
hasta	5	karıştır-	2	dere	2
öküz	5	aldırma-	2	iki	2
geç-	5	yavaş yavaş	2	koş-	2
taraf	5	için	2	kalk-	2
ancak	4	geçme-	2	çorba	2
kalın	4	diye	2	bağır-	2
kadar	4	henüz	2	çehre	1
iç	4	uzun	2	taşkın	1
biri	4	dört	2	köy	1
bak-	4	karar	2	ör-	1
kendi	4	gübre	2	yalnız	1
o	4	kımıl-da-	2	ekmek	1
git-	4	çevir-	2	biz	1
hayvan	3	sine	2	müsterih	1
nihayet	3	yağla-	2	bütün	1
sabah	3	ön	2	üst baş	1
gene	3	kırmızı	2	teklif et-	1
duran	3	alt	2	etraf	1
daha	3	tarla	2	kürek	1
ertesi	3	arka	2	kalkıp	1
köylü	3	gibi	2	aldatmak	1
hem	3	başla-	2	parça	1
ver-	3	ayak	2	deri	1
sinir	3	yaş	2	örtü	1
kapı	3	ışık	2	yağ-	1

bez	1	olurken	1	başka	1
ötüş-	1	besle-	1	hepsi	1
mahalle	1	delikanlı	1	bıyık	1
mütemadiyen	1	devir	1	kıl	1
kümes	1	ifade	1	eğ-	1
frankez	1	çekip	1	tehlike	1
yetişkin	1	var	1	koyuverme-	1
kızcağız	1	unutul-	1	lüzum	1
ıslandık(1)	1	sefer	1	dizüstü	1
tepe	1	zaten	1	kat	1
koyuver-	1	uç	1	burun	1
kıpkırmızı	1	hiçbir	1	ev	1
göğüs	1	üşü-	1	büyük	1
görme-	1	kızdık(1)	1	yedekleyip	1
tahayyül et-	1	açık	1	serin	1
çıkma	1	devril-	1	mukavemet	1
ihtimal	1	kuru	1	durarak	1
daima	1	zaman	1	çıkacakken	1
bir aralık	1	kambur	1	fazlalaş-	1
çalış-	1	atla-	1	boyun	1
kuvvet	1	ihtiyar	1	birdenbire	1
basıp	1	katmerleş-	1	yığın	1
laf	1	uyandır-	1	dökül-	1
epeyce	1	horoz	1	kıvrıl-	1
ne	1	çürü-	1	uyu-	1
biraz	1	yan	1	geri	1
sene	1	kurtar-	1	müddet	1
siyah	1	defa	1	sıvalı	1
kal-	1	kişi	1	edil-	1
evvela	1	Rum	1	ara	1
elli beş	1	dönme	1	sinirleştik(i)	1
yukarı	1	kaş	1	büyüyerek	1
bas-	1	yanıştır-	1	yağlama	1
merak eden	1	parlak	1	oda	1
omuz	1	vurup	1	ısıtıp	1
toprak	1	isim	1	gölgeli	1
karanlık	1	geçebil-	1	ikindi	1
çırçıplak	1	insan	1	oyun	1
kırıl-	1	sarıp	1	karar-	1
geçme	1	derin	1	yap-	1
ıslan-	1	verme-	1	onlar	1
et-	1	çıkma-	1	kaçırmadan	1
soy-	1	mübahase	1	geçeme-	1
hal	1	daldır-	1	biber	1
kafa	1	bilme-	1	eksik	1
soğukla-	1	sarar-	1	meşin	1

gece	1	çağır-	1	vur-	1
katık	1	yün	1	in-	1
yedi	1	etme-	1	yem	1
çorap	1	şal	1	diğeri	1
vücut	1	sar-	1	yok	1
gömlek	1	köprü	1	evvel	1
görün-	1	yine	1	uzat-	1
Emine	1	tam	1	moraran	1
bükül-	1	zeytinyağı	1	kan	1
katılaş-	1	koy-	1	hücum eden	1
yatırıp	1	kemikleştik(i)	1	yanan	1
kahve	1	hatta	1	beri	1
zor	1	mosmor	1	donan	1
ile	1	gittikçe	1	açıl-	1
sür-	1	iç-	1	yüklü	1
aç-	1	karı	1	bıaktık(ı)	1
besleme	1	kap	1	ufakça	1
kaskatı	1	tahta	1	tembih et-	1
esvap	1	al-	1		
giy-	1	öl-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 560

Farklı Kelime Sayısı: 316

Farklı Kelime Oranı: % 56.42

4.2.1.1.48. Karısının Kocası

Kelime Sıklık Dizini

da/de	61	gelin	15	yan	10
bir	43	oda	14	sen	10
ev	27	ol-	14	ver-	10
de-	26	kendi	11	ihtiyar	10
oğul	22	o	11	misafir	9
bana	21	var	11	daha	9
karı	17	diye	10	değil	9
baba	17	sonra	10	söyle-	9
koca	15	para	10	ile	8
git-	15	Cemalettin	10	için	8
ana	15	gün	10	iyi	8

sigara	8	hesap	4	otur-	3
biri	8	bil-	4	canım	2
iş	8	yemek	4	limon	2
söz	8	yaptır-	4	eğer	2
düşün-	8	çocuk	4	ancak	2
Reşit Efendi	7	yer	4	olma-	2
gibi	7	olunca	3	köylü	2
bak-	7	bile	3	çevirip	2
bu	7	ertesi	3	açıl-	2
adam	7	gece	3	oldukça	2
hanım	7	akıl	3	ne kadar	2
kız	7	çok	3	büyükbaba	2
ama	6	evlat	3	ağz	2
çık-	6	çift	3	şimdi	2
hizmetçi	6	açık	3	söylerken	2
belki	6	paşa	3	sandık	2
kadar	6	çek-	3	bura	2
onlar	6	hizmet	3	lakırtı	2
abla	6	koy-	3	böyle	2
biraz	5	haber	3	bu kadar	2
nasıl	5	doğru	3	oradan	2
İffet Hanım	5	birkaç	3	camii	2
yalnız	5	erkek	3	niçin	2
kâğıt	5	dön-	3	bırak-	2
eski	5	hatır	3	demek	2
iç-	5	terbiye	3	akşam	2
yok	5	kal-	3	öğle	2
yüz	5	hem	3	pek	2
al-	5	olduk(u)	3	başka	2
biz	5	gel-	3	dayanama-	2
şey	5	iste-	3	idare	2
öyle	4	üst	3	bir aralık	2
artık	4	komşu	3	hemen	2
hiç	4	konuş-	3	iyilik	2
alıp	4	çıkarma-	3	yahut	2
gidip	4	sorma-	3	çıkıp	2
sor-	4	ses	3	ayak	2
iki	4	teyze	3	yat-	2
Fitnat Hanım	4	kaynata	3	ki	2
baş	4	dinle-	3	bulama-	2
Murat Efendi	4	ne	3	iç	2
kadın	4	yapama-	3	yol	2
efendi	4	bunlar	3	namaz	2
isteme-	4	insan	3	kaynana	2
Nebahat	4	Allah	3	unut-	2
gelme-	4	verme-	3	getirme-	2

anne	2	son	1	kâtiplik	1
sefer	2	bakılama-	1	rimelli	1
uç	2	dilen-	1	çekiştirmeden	1
gör-	2	yık-	1	müezzin	1
bakma-	2	mühendis	1	imam	1
torun	2	Kalemlioğulları	1	kaç-	1
aldık(ı)	2	Cemalettin Yapıman	1	anlatma	1
istedik(i)	2	beraber	1	boyalı	1
göreme-	2	sürmeli	1	medrese	1
getir-	2	bitince	1	kıskandık(ı)	1
yeni	2	kapılan-	1	koltuk	1
kapı	2	çamaşır	1	konuşmadan	1
kişi	2	bohça	1	et-	1
yara-	2	çekiştirme	1	haksız	1
kardeş	2	kalma	1	gelme	1
durum	2	diyebil-	1	Çerkez İsmail Bey	1
çıkart-	2	olun-	1	karışma-	1
ölüm	2	geçinilebildik(i)	1	kat-	1
acı	2	göre	1	var-	1
aile	2	almak	1	Süleyman	1
dolaş-	2	çekmek	1	dile-	1
eskiden	2	maydanoz	1	nerede	1
şube	2	geldik(i)	1	kimse	1
etme-	2	ilk	1	değiş-	1
söyledik(i)	2	sevin-	1	gelip	1
gitme-	2	kim bilir	1	yaşlı	1
veril-	2	gönül	1	dul	1
bırakma-	2	dört	1	ortalık	1
yaşlan-	2	geçen	1	yaşayış	1
ağla-	2	Bayan Nebahat	1	düşme-	1
kork-	2	çağır-	1	aylık	1
deme-	2	tövbe	1	kere	1
olup	2	bayan	1	gücen-	1
burada	2	götür-	1	İskilipli	1
büyüt-	2	ister istemez	1	aşır-	1
gir-	2	demet	1	dayandırma-	1
yıl	2	durmuşken	1	celalli	1
sus-	2	uşak	1	hademe	1
fena	2	genişle-	1	sür-	1
hadi	2	ayırılma-	1	bırakmak	1
öl-	2	işte	1	dol-	1
verip	1	devlet	1	arka	1
yaşa-	1	Nebahat Yapıman	1	yıka-	1
çorap	1	emekli	1	Fitnat	1
istifade	1	taahhüt	1	kolay	1
damar	1	kılma	1	oturan	1

sahip	1	kâhyalık	1	düştükçe	1
Hacı Bey	1	sığın-	1	fırsat	1
girip	1	getirebil-	1	okurken	1
bul-	1	baston	1	geniş	1
kurtar-	1	Hasan Paşa	1	olmayıp	1
minder	1	birlikte	1	ezip	1
yapma-	1	bekle-	1	cep	1
anlat-	1	yapma	1	Fahri	1
göster-	1	kayıt	1	geçindireme-	1
yerleştik(i)	1	müderris	1	düzeltil-	1
karşı	1	utanılacak	1	birçok	1
giderken	1	görmeyiver-	1	bakıp	1
kıyı	1	alma-	1	düzeltiltir-	1
şükret-	1	mal	1	sofra	1
düşkün	1	bozul-	1	içlen-	1
uyku	1	şeker	1	görme-	1
çıkışarak	1	çekil-	1	anlaşılma-	1
öğreterek	1	büyük	1	silikleş-	1
yumuşat-	1	tanın-	1	ihtiyarlık	1
öğren-	1	siz	1	yardım	1
yap-	1	başlayınca	1	tarih	1
yaramamak	1	hiçbir	1	kıskan-	1
gül	1	alın-	1	binbaşı	1
diñç	1	çağırma-	1	surat	1
bezginlik	1	titiz	1	devran	1
mahalle	1	kaçırdık(1)	1	bütün	1
gittikçe	1	yordam	1	alma	1
yürek	1	hele	1	koyup	1
kaş	1	kumar	1	avun-	1
basarak	1	sayıl-	1	Konya	1
alışveriş	1	açıp	1	belediye	1
çalışan	1	nedense	1	sat-	1
bulabilmek	1	sefa	1	güle güle	1
bol	1	güzel	1	İsmail Bey	1
burun	1	başla-	1	beş on	1
birlik	1	tat	1	imâ	1
gözlük	1	katlan-	1	unutup	1
kol	1	tatlı	1	nur	1
çıkartılama-	1	konuşma-	1	kalk-	1
kıskanarak	1	olmak	1	çalış-	1
katık	1	güç	1	çekıştirmek	1
kur-	1	yoluk	1	orada	1
ederek	1	aç-	1	ara sıra	1
çürük	1	anla-	1	katılık	1
hafta	1	bildik(i)	1	birtakım	1
yetiştir-	1	makbuz	1	şura	1

yalvarma	1	boy	1	hazırlan-	1
dur-	1	ayrı	1	pazar	1
konak	1	rahat	1	gez-	1
üzül-	1	her	1	dinlet-	1
el	1	yarın	1	ağlayıp	1
mutfak	1	sıra	1	durma	1
İskilipli	1	bitir-	1	talih	1
evet	1	kalma-	1	günlük	1
buyurmak	1	verilme-	1	küs-	1
oraya	1	Haşan Paşa	1	Fikri Bey	1
karşılık	1	düşündük(ü)	1	sert	1
geç-	1	baldız	1	çıkma-	1
teslim	1	barındırma-	1	sanki	1
hani	1	hal	1	gitme	1
büsbütün	1	sokak	1	kalkınca	1
sabah	1	gül-	1	yürü-	1
darıl-	1	gösterme-	1	Vali Hasan Paşa	1
tanıdık(i)	1	kahve	1	tütün	1
olmadan	1	anlayarak	1	bilerek	1
vekilharçlık	1	pişir-	1	arayıp	1
ara-	1	dalgın	1	tahsil	1
görmek	1	aşağılık	1	gittik(i)	1
ayır-	1	çekiştir-	1	anlaşılm-	1
dönme-	1	sessizlik	1	aran-	1
avuç	1	candan	1	iz	1
konuşama-	1	sıkıştırıp	1	evlen-	1
kendi kendine	1	geç	1	bulunama-	1

Toplam Kelime Sayısı: 1391

Farklı Kelime Sayısı: 528

Farklı Kelime Oranı: % 37.95

4.2.1.1.49. Uğursuzluk

Kelime Sıklık Dizini

bir	51	şey	19	Hayri Efendi	14
müsteşar	32	o	18	ben	14
müdür	24	de-	17	ol-	13
da/de	23	fakat	16	gibi	12

sonra	11	çık-	5	evvela	3
diye	11	zatiâli	5	olup	3
kendi	11	daha	4	dön-	3
gün	11	elbette	4	kim	3
yer	10	gidip	4	hal	3
bu	10	levazım	4	vereme-	3
için	9	yalnız	4	elkab	3
başla-	9	gönderil-	4	verme-	3
sor-	9	nasıl	4	nezdinde	3
söz	9	olmadık(ı)	4	amir	3
mektup	9	geçen	4	hayat	3
yok	8	birkaç	4	gir-	3
evrak	8	yan	4	vakit	3
efendim	8	doğru	4	iç	3
hayır	8	iki	4	ki	3
para	8	gel-	4	lakırtı	3
oda	8	beri	4	âli	3
böyle	7	yarın	4	devam ederek	2
kalem	7	hafta	4	yanlış	2
iş	7	nasihat	4	karşı	2
kâğıt	7	verdik(i)	4	bitireme-	2
cevap	7	düşün-	4	eski	2
pek	6	gör-	4	gece	2
artık	6	misafir	4	hemen	2
bütün	6	ara	4	anla-	2
bey	6	arkadaş	4	dalgın	2
beyefendi	6	anlat-	4	mana	2
var	6	taraf	3	şimdi	2
değil	6	makbuz	3	nihayet	2
kitapçı	6	bazı	3	büyük	2
git-	6	gelen	3	yaklaş-	2
ver-	6	hiç	3	ihtimal	2
siz	6	yeni	3	zaten	2
söyle-	6	noksan	3	derin	2
ile	5	düşünme	3	zaman	2
hiçbir	5	ziyade	3	ettirmek	2
karar	5	ayak	3	olmak	2
gönderilme-	5	memur	3	giderken	2
daire	5	tekrar	3	yine	2
imza	5	uğursuz	3	biz	2
yukarı	5	ön	3	muhterem	2
oku-	5	bizâr	3	âdeta	2
sual	5	ancak	3	saydık(ı)	2
kapı	5	uzun	3	huzur	2
olma-	5	büsbütün	3	üzeri	2
yaz-	5	bugün	3	kendince	2

oturup	2	insan	2	yabancı	1
görüp	2	görme-	2	dosya	1
tereddüt et-	2	karış-	2	hepsi	1
hatır	2	yatak	2	hisset-	1
kabahat	2	masa	2	göğüs	1
birer	2	çek-	2	korku	1
dikkat	2	yavaş	1	otuz	1
devlet	2	kail	1	yeis	1
içeri	2	kendince	1	kavga ettir-	1
kalk-	2	getirmedik(i)	1	konuşan	1
bu kadar	2	gezinirken	1	uzat-	1
vur-	2	bile	1	düzgün	1
mısra	2	hatta	1	olabil-	1
olacak(1)	2	işitmedik(i)	1	beklemeyerek	1
mesele	2	yazarken	1	ilikleyip	1
ev	2	hiçbiri	1	yükle-	1
otur-	2	türkü	1	gelip	1
zihin	2	kesme-	1	çok	1
söylemek	2	tırnak	1	mani	1
adam	2	mecbur et-	1	başüstüne	1
ağır	2	şüphe	1	izah etme	1
izah et	2	kalkmadık(1)	1	müstacel	1
ifade	2	sağ	1	şakaya gelme-	1
buyur-	2	oluk	1	maruzat	1
çıkma-	2	topu	1	mırıldan-	1
dert	2	hele	1	mahkûm et-	1
acaba	2	sebeb	1	lazım	1
getir-	2	erken	1	geri	1
olduk(u)	2	üzüntü	1	adım	1
hademe	2	başlayama-	1	hak	1
gönderilmedik(i)	2	mahcubiyet	1	devam et-	1
düş-	2	itiraf	1	yol	1
bırak-	2	baş	1	silerek	1
çehre	2	yapmak	1	takınıp	1
memuriyet	2	uzattık(1)	1	vakar	1
bunlar	2	ezil-	1	kork-	1
bende	2	mahcup ol-	1	ter	1
kal-	2	yazmak	1	hamam	1
hata	2	dinle-	1	selam	1
kulak	2	herif	1	duman	1
eyle-	2	teslim	1	sokul-	1
Ali	2	maksat	1	köşe	1
söyleme-	2	nazar	1	cesaret	1
el	2	sanki	1	defter	1
bul-	2	uğraşmak	1	birden	1
kalmak	2	hükmeyle-	1	sigara	1

geç-	1	okuyunca	1	buyrul-	1
dur-	1	seslen-	1	sersemlik	1
üç beş	1	tazeleyip	1	lekeli	1
fayda	1	saf	1	dalgın dalgın	1
henüz	1	itâ	1	infial	1
gönder-	1	izahat	1	denedik(i)	1
çağırıp	1	günâh	1	zavallı	1
gideme-	1	çevirip	1	sabah	1
dikkatsizlik et-	1	cerayan eden	1	kovulmak	1
imzalatma	1	dahil	1	derece	1
türlü	1	entari	1	ubûdiyet	1
etme	1	gecelik	1	düşünürken	1
ölüm	1	bil-	1	hulûs	1
hareket	1	ceket	1	avdet et-	1
sabahleyin	1	cep	1	bak-	1
defa	1	mahcup	1	dudak	1
ertesi	1	geldik(i)	1	mukaddeme	1
asıl	1	hakkında	1	tamir	1
kalkıp	1	anlamak	1	uyandır-	1
memnun ol-	1	bekle-	1	su-i tesir	1
düşünebildik(i)	1	belki	1	şifâhen	1
kolay	1	dalgınlık	1	derken	1
yavaşça	1	yazacak(ı)	1	meyus et-	1
uğurlu	1	imkân	1	üst baş	1
halvet	1	edil-	1	kabahatli	1
nerede	1	bırakma-	1	ama	1
rica et-	1	ortada	1	olarak	1
açıl-	1	işitilme-	1	fazla	1
uğur	1	deyip	1	yaramaz	1
bellenil-	1	beraat edince	1	hitap edip	1
mahkûm	1	aptallık	1	yaman	1
mahkûm ol-	1	öldür-	1	dışarı	1
haksız	1	şüphesiz	1	cevap ver-	1
beraat etme	1	konuş-	1	gülme	1
bekâr	1	memnun	1	isteme-	1
itiraf et-	1	verirken	1	yüz	1
müsaade	1	imzalanan	1	kaybetmek	1
bahset-	1	hâlâ	1	memnun olup	1
yürü-	1	mafevk	1	becereme-	1
aksi	1	don-	1	anlayama-	1
darbecik	1	meşgul olma	1	beyit	1
sohbet et-	1	oturabil-	1	dakika	1
karıştık(ı)	1	kayna-	1	barışıl-	1
emir	1	dönüp	1	boş	1
posta	1	tekrar ettir-	1	teveccüh	1
dikkatsizlik	1	söyleyebil-	1	mümkün	1

yaklaşp	1	sinek	1	kullan-	1
esna	1	dünya	1	iyi	1
ehemmiyet		göz	1	mühim	1
vermedik(i)	1	okuttur-	1	soğuk	1
bela	1	dam	1	günah	1
otuz beş	1	istida	1	yazma	1
konusurken	1	odun	1	merbutiyet	1
tashih etme	1	beğenme-	1	açık	1
yazıl-	1	kadar	1	bulandır-	1
gösterip	1	ehemmiyet	1	Sıtkı Efendi	1
mâdûn	1	peki	1	kızgın	1
etekle-	1	gönderilip	1	kalma-	1
çağır-	1	müteakip	1	beraber	1
alelacele	1	kurutup	1	yapmama	1
soğu-	1	bahane	1	çalış-	1
ikindi	1	mukaddem	1	sabahtan	1
müsaade-i âlileri	1	bilme-	1	değıştir-	1
derkenar	1	önce	1	çevir-	1
arz etmek	1	anlaşılama-	1	korkak	1
mırıldanarak	1	müsvedde	1	müteredit	1
yanlışlık	1	bulunma-	1	düşünemedik(i)	1
yazamayacak(1)	1	beraat	1	şaş-	1
emret-	1	göster-	1	ikide birde	1
yazıp	1	sadakat	1	mukaddes	1
arayıp	1	mide	1	sandalye	1
unutkanlık	1	tokmak	1	kaldırıp	1
kalp	1	ses	1	duvar	1
muntazır ol-	1	durmayıp	1	yapıştırdık(1)	1
terlet-	1	sersem	1	resim	1
netice	1	tekrar edip	1	vücut	1
dök-	1	mamafih	1	değıştirip	1
odacı	1	ihtar	1	yorul-	1
vakıa	1	ikmal etme-	1	yatma	1
dargın	1	başlayıp	1	iste-	1
terbiyeli	1	şöyle böyle	1	onca	1
kaybet-	1	demek	1	hazret	1
kör	1	gayet	1	tecrübe	1
beceriksiz	1	ispat eyle-	1	resmi	1
birdenbire	1	kavuştur-	1	olun-	1
bilüzum	1	okuyup	1	yahut	1
yaş	1	verip	1	kalkış-	1
e	1	arz-ı nâçiz	1	mantıki	1
son	1	iptida	1	Beşinci Şube	1
hatırlat-	1	bildik(i)	1	mülhaza	1
arkadaşlık	1	tesir	1	çare	1
sol	1	Hayri	1	kanaat	1

sarsama-	1	tak-	1	uğursuzluk	1
taltif et-	1	çıkıp	1	zail ol-	1
güneş	1	baht	1	kani olarak	1
koyup	1	talih	1	karıştırma	1
Cenab-ı Hak	1	değişecek(i)	1	ümit	1
Hasan	1	duy-	1	istirahat	1
yerli yerine	1	üzen	1	yatıp	1
as-	1	lahza	1	uyu-	1
biraz	1	öldüren	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1344

Farklı Kelime Sayısı: 598

Farklı Kelime Oranı: % 44.49

4.2.1.1.50. Kivi

Kelime Sıklık Dizini

bir	52	Samiye	8	dayı	5
da/de	32	et-	8	birader	5
de-	25	pek	7	doğru	5
Kivi	22	şey	7	gibi	5
kardeş	21	sen	7	canım	5
Seza	19	taraf	7	çek-	5
ol-	17	siz	7	iste-	5
beygir	16	köy	7	koş-	5
gel-	16	biraz	6	gör-	5
ben	15	çok	6	koy-	5
Selime	15	bey	6	iki	5
araba	15	hep	6	bin-	5
o	14	nasıl	6	ki	5
yok	12	ne	6	çık-	5
hayvan	12	el	6	bütün	4
sonra	11	ad	6	derhal	4
biz	11	onlar	6	için	4
bu	10	kız	6	diye	4
git-	10	var	6	hatta	4
değil	9	fakat	5	sabah	4
gün	9	kadar	5	hepsi	4
bak-	9	kuş	5	ara	4

cevap ver-	4	yer	3	yüz	2
sor-	4	biçare	3	Rus	2
talim	4	su	3	adım adım	2
evet	4	haber	3	hele	2
dere	4	yürü-	3	teyze	2
kasaba	4	ön	3	çifte atma-	2
dadı	4	yokuş	3	gidip	2
iç	4	göz	3	dön-	2
vur-	4	hala	3	ciddi	2
in-	4	yaramaz	3	yeni	2
terakki	4	dinle-	3	kısım	2
İstanbul	4	böyle	3	yaş	2
söyle-	4	merak	3	alay	2
enişte	3	olma-	3	hayır	2
artık	3	çıkır-	3	bit-	2
beyaz	3	yap-	3	nikâh	2
geç-	3	kapı	3	akıl	2
hem	3	galiba	2	topla-	2
sabahleyin	3	aman	2	öğle	2
tırıs	3	yan yana	2	şaşır-	2
kişi	3	dar	2	demek	2
akşam	3	üzere	2	aile	2
zavallı	3	gülerek	2	annem	2
güzel	3	ancak	2	dinleme-	2
fena	3	arka	2	yapma	2
kahkaha	3	gece	2	danış-	2
bir iki	3	yalnız	2	gayret	2
hiç	3	türlü	2	belki	2
bilme-	3	yavaş yavaş	2	fikir	2
şöyle	3	üst	2	tasdik et-	2
kalk-	3	açıl-	2	lazım	2
gül-	3	sadece	2	kol	2
adam	3	erkenden	2	dolap	2
dizgin	3	üç	2	tabiat	2
söz	3	Yakup	2	güneş	2
ihtiyar	3	bir ara	2	bindir-	2
gelin	3	ziyade	2	anlama-	2
kal-	3	tabii	2	al-	2
dur-	3	hemen	2	sürükle-	2
isim	3	çoluk çocuk	2	terbiye	2
tuhaf	3	erkek	2	adım	2
seslen-	3	düğün alayı	2	yor-	2
yine	3	ertesi	2	satma-	2
kenar	3	kim bilir	2	uslu	2
lâkin	3	beraber	2	Fehime	2
kanatsız	3	kabul	2	şüphe	2

yahut	2	süsle-	1	sayı	1
düğün	2	karın	1	sakın	1
marifet	2	örtü	1	neyse	1
kız-	2	yeldirme	1	yaşayan	1
mesele	2	duyul-	1	alma-	1
uğraş-	2	baş	1	budala	1
olma	2	at-	1	kere	1
kır	2	öte	1	öp-	1
kanat	2	uçuş-	1	alın	1
dört	2	yaramazlık	1	yürütme	1
zaman	2	kıy-	1	bayıl-	1
bakma-	1	toplan-	1	haydi	1
durgunluk	1	eser	1	fırtına	1
doru	1	hamut	1	yorgun	1
ot	1	İmam Efendi	1	alındık(ı)	1
anlaşıł-	1	kulak	1	âlâ	1
getirt-	1	hal	1	görünce	1
iştirak et-	1	tedarik	1	birdenbire	1
zurna	1	alım	1	sene	1
ısıрма-	1	ufak tefek	1	yara-	1
davul	1	manda	1	cins	1
ters	1	gönderdik(i)	1	oda	1
kat	1	yuvarlan-	1	ağla-	1
kamçı	1	yular	1	temaşa	1
köylü	1	çekme-	1	sevinç	1
toprak	1	başta	1	bacı	1
hazırlan-	1	çocuk	1	yaşlılık	1
bulmak	1	hiçbir	1	akraba	1
tepme-	1	ilave et-	1	hısım	1
olur olmaz	1	ver-	1	gelen	1
vurmadıkça	1	sayma	1	misafir	1
beğenen	1	karar ver-	1	yaz	1
deme-	1	tarif	1	cambaz	1
ile	1	sıra	1	uzun	1
buyur-	1	kurtul-	1	görüş-	1
sağrı	1	valide	1	gelme-	1
âdet	1	dağıl-	1	şöylece	1
beğen-	1	dönerek	1	çevirip	1
tam	1	rivayet	1	vermek	1
kan	1	hece	1	renk	1
tak-	1	diz	1	tamam	1
çiçek	1	sev-	1	birkaç	1
alay et-	1	karşı	1	işitme-	1
görülme-	1	karış-	1	kalabalık	1
telle-	1	telaş	1	bunlar	1
tartmadıkça	1	panayır	1	güya	1

sar-	1	muvaffakıyetsizlik	1	hakikat	1
salıver-	1	gayet	1	batan	1
bırakan	1	uçuracak(ı)	1	kuytu	1
intihap	1	ağabey	1	meraklı	1
çalış-	1	sıkarak	1	ağaç	1
ziyadece	1	çoban	1	derviş	1
şükür	1	geçkin	1	gezdir-	1
gaga	1	hakkında	1	aheste aheste	1
tekke	1	döv-	1	çayır	1
teminat ver-	1	keşke	1	düz	1
yan-	1	birlikte	1	otla-	1
hâlâ	1	binme	1	anlat-	1
akşamüstü	1	tecrübe	1	rahat rahat	1
yıka-	1	evvel	1	şaşırt-	1
halk	1	gelip	1	başlık	1
gerek	1	oraya	1	bre	1
nerede	1	arabacı	1	iliş-	1
kopar-	1	kop-	1	beş	1
gidecek(i)	1	dışarı	1	etme-	1
hesapla-	1	ter	1	seyran	1
kesik	1	yaşa-	1	bakla	1
oturan	1	koşarak	1	hafta	1
ahır	1	şaşma-	1	semiz	1
çöz-	1	emerek	1	herhalde	1
alıştır-	1	heyet	1	saat	1
beraberce	1	yak-	1	vurmak	1
eğlenmek	1	koşacak(ı)	1	vakit	1
işte	1	gir-	1	herkes	1
yan	1	susuzluk	1	bil-	1
nihayet	1	daha	1	ortak	1
ninecik	1	iyi	1	hakkı var	1
mübarek	1	uzaktan	1	başörtüsü	1
mükâfaten	1	dal-	1	bildik(i)	1
gelirken	1	sohbet	1	yerli	1
memnun ol-	1	sahiden	1	müdafa et-	1
bul-	1	tatlı	1	kazan-	1
dikkat	1	başka	1	emin	1
gösterdik(i)	1	bileme-	1	inkâr et-	1
kestane	1	koşma	1	kaçmak	1
kemik	1	şüphesiz	1	yakala-	1
anlayama-	1	uzan-	1	ihtimam	1
çağır-	1	nazlan-	1	bu kadar	1
otururken	1	alt	1	ezberleyeme-	1
ihtiyarla-	1	sok-	1	orada	1
sattırma	1	şemsiye	1	ara-	1
gönderip	1	gelebil-	1	öğren-	1

filan	1	acaba	1	yemek	1
kurul-	1	şaş-	1	kim	1
kımıldama-	1	tut-	1	pahalı	1
hizmetkâr	1	son	1	sat-	1
getir-	1	uyuma-	1	yürütme-	1
kimse	1	üzeri	1	çekerek	1
avlu	1	hemşire	1	bat-	1
yukarı	1	ne kadar	1	söyleme-	1
erken	1	olmak	1	eğlen-	1
dedik(i)	1	seven	1	cesaret ederek	1
mükemmel	1	düş-	1	Avustralya	1
yeter	1	hanım	1	müşteri	1
lüzum	1	nereden	1	nefes	1
tabiatlı	1	kamçıla-	1	halis	1
etme	1	aheste	1	gülümse-	1
garip	1	göre	1	zihnen	1
baktıkça	1	defa	1	gülmek	1
alırken	1	tart-	1	zahmet	1
içmeden	1	bağır-	1	emektar	1
yat-	1	dolaştır-	1	anla-	1
ha	1	pekâlâ	1	hırpala-	1
kullan-	1	kadın	1	hangi	1
mevki	1	uzakça	1	boyuna	1
say-	1	ört-	1	sebepe	1
yumuşak	1	neden	1	gönül	1
sallayıp	1	kapa-	1	kalın	1
yol	1	kök	1	hırpalamak	1
görün-	1	kurtulmak	1	ihtiyaç	1
tarafdar	1	bacak	1	aç-	1
kahve	1	hava	1	doğ-	1
zarar	1	soğukluk	1	çit	1
ucuz	1	pul pul	1	bulun-	1
fazlaca	1	üşüyecek(i)	1		
at	1	bahset-	1		

Toplam Kelime Sayısı: 1352

Farklı Kelime Sayısı: 580

Farklı Kelime Oranı: % 42.89

Tablo 2**0-500 Aralığında Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı**

Hikâye Adı	Toplam Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Farklı Kelime Oranı %
Bebekler	494	235	59.84
Anasız Çocuk	492	269	54.67
Mendil Altında	425	266	62.58
İhtiyar Çilingir	390	242	62.05
Bankacı Rasim Bey	377	198	52.51
Vakitsiz Bir Ezan	359	244	67.96
Mesut Bacı	335	220	65.67
Hırsız Polis	264	158	59.84
Aynadaki Yaşlı Adam	182	127	69.78

Toplam kelime sayısı azaldıkça farklı kelime oranında artış görülmekte ; toplam kelime sayısı arttıkça farklı kelime oranında azalma görülmektedir. Bu durum birkaç istisna haricinde büyük oranda bu şekilde teşekkül etmektedir. Daha sağlıklı değerlendirme yapabilmek için hikâyeler belli sayfa aralıklarına göre dört grupta incelenmiştir. 0-500 aralığında toplam kelime sayısına sahip hikâyeler farklı kelime oranlarında çoğunluk itibariyle üstün durumdadır. Bu gruptaki dokuz hikâyenin farklı kelime oranları % 50-70 aralığındadır. Dokuz hikâye arasında ve incelenen elli hikâye arasında en az toplam kelime sayısına ve en yüksek farklı kelime oranına sahip hikâye “Aynadaki Yaşlı Adam” dır. Bu hikâye % 69,78 farklı kelime oranı sahiptir. Bu hikâyeyi “ Vakitsiz Bir Ezan” %67.96 farklı kelime oranı ve “ Mesut Bacı” adlı hikâye % 65.67 farklı kelime oranıyla takip etmektedir. “Mendil Altında” ve “ İhtiyar Çilingir” adlı hikâyeler grupta toplam kelime sayıları bakımından üst sıralarda yer almalarına rağmen % 62’nin biraz üzerinde seyreden farklı kelime oranlarına sahiptir. Bu hikâyelerden “İhtiyar Çilingir” içerisinde çok fazla terim bulundurmaktadır. Bu özelliği hikâyenin kelime hazinesi bakımından zengin olmasını sağlamıştır. Yazar yukarıda bahsedilen hikâyelerinde farklı kelimeler açısından zengin bir dil kullanmıştır. 0-500 aralığında toplam kelimeye sahip dokuz hikâye içerisinde en düşük farklı kelime oranına sahip olan hikâye “Bankacı Rasim Bey”dir. Bu hikâye, toplam kelime sayısı açısından orta sıralarda yer almasına rağmen %52.51 farklı kelime oranıyla grubun son sırasındadır.

Tablo 3**500-1000 Aralığında Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı**

Hikâye Adı	Toplam Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Farklı Kelime Oranı %
İkisinin Arasında	949	486	51.21
İki Ana İki Kız	861	381	44.25
Ana-Baba	852	412	48.35
Eyüpsultan Yolcusu	848	444	52.35
Pazarlık	845	385	45.56
Rûya Nasıl Çıktı	819	380	46.39
Güzel Bir Ölüm	778	331	42.54
İşin Bitti	771	343	44.48
Bir Haydut Kuş	747	332	44.44
Müdür Yardımcımız	728	268	36.81
Amcaoğulları	710	315	44.36
Başarılar	709	352	49.64
Gül Hanım'ın Annesi	698	369	52.86
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	658	345	52.43
Aptal Memiş	651	385	59.13
Terbiyesi En Güç Hayvan	634	355	55.99
Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	632	387	61.23
Sabuncu Osman Ağa	599	337	56.26
Hasan Kâhya Hastalandı	560	316	56.42
Hasta	577	301	52.16
İlaç İçirmek İçin	539	246	45.64
Tipide Yolculuk	538	315	58.55
Hacı İzzet Paşa	512	210	41.01

İncelenen elli hikâyenin kelime sıklığı bakımından en fazla dahil olduğu grup yirmi üç (23) hikâyeye 500-1000 kelime aralığıdır. Bu gruptaki hikâyeler genel olarak farklı kelime oranında %40-60 aralığında seyretmektedir. “Müdür Yardımcımız” adlı hikâye farklı kelime oranında % 40’ın altına düşmüş; “Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası” adlı hikâye % 61.23’lük farklı kelime oranıyla grubun başında yer almaktadır. “Aptal Memiş” % 59.13, “Tipide Yolculuk” % 58.55 , “ Hasan Kâhya Hastalandı” % 56.42 , “ Sabuncu Osman Ağa” % 56.26 , “Terbiyesi En Güç Hayvan” % 55.99 farklı kelime oranlarına sahip hikâyeler, “Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası” adlı hikâyeyi takip etmektedir. Bu hikâyeler zengin kelime hazinesi kullanılarak kaleme alınmış eserlerdir. Türkçe öğretiminde kullanılmaya içerdikleri kelimelerin zenginliğiyle elverişli olabilecek hikâyelerdir. “Hacı İzzet Paşa” adlı hikâye % 41.01’lik farklı kelime oranıyla grubun yirmi ikinci sırasında yer almaktadır. Bu hikâye toplam kelime sayısı bakımından en az kelimeye sahip olmasına rağmen bu

durum farklı kelime oranına olumlu yansımamıştır. Bunun nedeni hikâyede başkahramanın sürekli olarak aynı şeyleri tekrar etmesi olduğu düşünülmektedir. Bu durum farklı kelime kullanımını kısıtlamış olabilir. Gruptaki en düşük farklı kelime oranına sahip hikâye ise % 36. 81’lik oranıyla “Müdür Yardımcımızdır”. % 51.21’lik farklı kelime oranıyla “ İkisinin Arasında “ adlı hikâye dikkat çekmektedir, çünkü bu hikâye toplam kelime sayısında listenin başındır. Bu duruma rağmen bu hikâyenin zengin kelime hazinesine sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 4

1000-1500 Aralığında Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı

Hikâye Adı	Toplam Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Farklı Kelime Oranı %
Dışı Başka İçi Başka	1458	712	48.83
Karısının Kocası	1391	528	37.95
Kivi	1352	580	42.89
Uğursuzluk	1344	598	44.49
Şu Soyadı Konusu	1331	444	33.35
Bir Baba Oğul	1305	556	42.60
Çocukluk	1286	503	39.11
Bekir Usta	1284	461	35.90
Ev Ona Yakıştı	1283	505	39.36
Hacı Dedemin Evi	1244	559	44.93
Baba Halil	1202	599	49.83
Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu	1180	396	33.55
O Yıllarda	1028	464	45.13
Gödeli Mehmet	1015	498	49.06

Araştırma konusu yapılan elli hikâye içerisinde toplam kelime aralığında en fazla hikâyenin bulunduğu ikinci grup on dört hikâye ile 1000-1500 kelime aralığıdır. Bu gruptaki hikâyeler farklı kelime oranları bakımından % 30-50 aralığındadır. Gruptaki hikâyelerin hiçbirinin farklı kelime oranı % 50’yi geçememektedir. “Baba Halil” adlı hikâye % 49.83’lük farklı kelime oranıyla grubun başında gelmektedir. Bu hikâye toplam kelime sayısı en fazla olan hikâyelerden biridir. Buna karşın kelime hazinesinin zenginliğiyle bu durumdan olumsuz etkilenmemiştir. “Gödeli Mehmet” adlı hikâye en fazla toplam kelimeye sahip hikâye olmasına rağmen farklı kelime oranında % 49.06 ile grubun ikinci sırasında yer almaktadır. Hikâye zengin kelime hazinesine sahiptir. Bu hikâyenin farklı kelime oranının yüksek çıkmasında yazarın denizcilikle ilgili birçok terim kullanmasının da etkisi vardır. Bu iki hikâyeyi % 48,83’lük farklı kelime oranıyla

“Dışı Başka İçi Başka” adlı hikâye takip etmektedir. Bu hikâye grupta toplam kelime sayısının en az olduğu hikâyedir. Bu durum farklı kelime oranını yukarıya çekmiş olabilir. Ayrıca hikâyede mesleklerin ve meslek erbaplarının karşılaştırması yapılır, bu da hikâyede o mesleklerle ilgili kelimelerin kullanılması anlamına gelir. Farklı kelime oranının yüksek olmasına bu durumun katkısının olduğu düşünülmektedir. “O Yıllarda” adlı hikâye % 45.13’lük farklı kelime oranıyla dikkat çeken eserlerden biridir. Grubun en düşük farklı kelime oranına sahip hikâyeleri % 33.35 ile “Şu Soyadı Konusu” ve % 33.55 ile “Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu” adlı eserlerdir. Ayrıca bu hikâyeler, incelenen elli hikâye içerisinde farklı kelime oranı en düşük olan iki hikâyedir.

Tablo 5

1500 ve Üstü Kelime Sayısı Olan Hikâyelerin Toplam Kelime Sayısı, Farklı Kelime Sayısı ve Farklı Kelime Oranı

Hikâye Adı	Toplam Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Farklı Kelime Oranı %
Celile	2091	771	36.87
Bir Çocuğun Hikâyesi	1852	664	35.85
Bizim Nesibe	1754	610	34.77
Çocuklara Hikâye	1639	672	41.00

Çalışma konusu edinilen hikâyeler içerisinde en az hikâyenin dahil olduğu grup 1500 ve üstü kelime sayısı olan hikâyeler grubudur. Bu grupta yalnızca dört hikâye bulunmaktadır. Bu hikâyelerden sadece “Çocuklara Hikâye” adlı metnin farklı kelime oranı % 40’ı aşmaktadır. Söz konusu metin grubun en az toplam kelime sayısına sahip hikâyesidir, bu durum hikâyenin % 41 gibi iyi bir farklı kelime oranı yakalamasını sağlamıştır. Grubun diğer üç hikâyesi ise farklı kelime oranında %40’ın altında kalmıştır. Bu hikâyelerden “Bizim Nesibe” % 34.77’lik farklı kelime oranı ile en düşük orana sahip hikâyedir. İncelenen elli (50) hikâye içerisinde toplam kelime sayısı en fazla olan hikâye “Celile”dir. Ancak bu durum hikâyenin farklı kelime oranını grubu içerisinde dezavantajlı hale getirmemiştir. Hikâye % 36.87 farklı kelime oranıyla grubunda ikinci sıradadır.

4.2.1.2. Deyimler

Bir dilin anlatım olanaklarının en belirgin ögesi olan deyimler, onu kullanan toplumun duyuş ve düşünüşünü, değer yargılarını yansıtan; bir olayı, bir durumu daha anlaşılır kılıp somutlaştırmak için kullanılan, birden fazla sözcükten oluşan kalıplaşmış kelime gruplarıdır. “Deyimi çok kısa olarak, sözdizimsel açıdan kalıplaşmış ve anlamsal açıdan bir bütünlük oluşturan sözcükler topluluğu olarak tanımlayabiliriz.” (Topçu, 1999: 173).

Hikâyelerde tespit edilen deyimler içerisinde geçtiği cümlelerin bağlamında verilmiştir. Bazı uzun cümleler kısaltılıp cümlelerin bir kısmı alınmıştır. İçerisinde deyim geçen cümlelerin yanına yay ayraç içerisinde önce hikâyenin dahil olduğu kitabın kısaltması verilmiş, daha sonra cümlenin alındığı hikâyenin adı verilmiş, en sonda da cümlenin alındığı sayfa numarası verilmiştir.

4.2.1.2.1. Güzel Bir Ölüm

- ✓ “... hakkımızı helâl ettik” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,16).
- ✓ “Fakat İstanbul uzak, yer تنها, dostların çoğu haber alamamıştı” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,16).
- ✓ “Mirası sen yedin, zahmeti ben çekiyorum” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,16).
- ✓ “Sonra bilmem ne olmuş, imam efendi abdest tazeleyecekmiş dediler”(BKÇ, Güzel Bir Ölüm,17).
- ✓ “... konaklarda dadılık eden ve kocasını geçindiren bir kadının erkeğidir diye” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,17).
- ✓ “İhtiyarcığın buradaki yeri de fena değil”(BKÇ, Güzel Bir Ölüm,18).
- ✓ “Fena değil, buradan tek tük araba da geçer, cenazeler gelir” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,18).
- ✓ “Üç dört kişi birden besmele çekmişlerdi” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,18).
- ✓ “... dışarıdan biz karışıp susturmaya mecbur kaldık” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,19).

4.2.1.2.2. Şu Soyadı Konusu

- ✓ “Tepem attı, tüylerim dikildi” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 25).
- ✓ “İnsan kendine bir ad takmak fırsatını bin yılda bir ele geçiremez” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 25).
- ✓ “Yeni Türkler de bir ad kor” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 26).
- ✓ “Kim bilir ne zoru vardır da kor, dedim” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 27).
- ✓ “... hadi şimdi çek arabanı” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 27).

- ✓ “Elimize yeni bir soyadı almak fırsatı geçmeseydi, ne yapardık bilmem” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 28).
- ✓ “... yarın bizim soyumuzdan kimlerin yetişeceğini kim bilir” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 28).
- ✓ “... amiraller kim bilir, belki de bir devlet başkanı” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 28).
- ✓ “Derler ama kulak asma” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 29).
- ✓ “Ali Şevki’nin eşi bayan, sözümü kesti” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 29).
- ✓ “Bize ad takmazlar, bizi eski adımızla anarlar, dedi” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 30).
- ✓ “Sözünü kestim” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 30).
- ✓ “Her gönülde bir aslan yatar derler, doğrudur” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 31).
- ✓ “Bu soyadı çıkmasaydı, bu hatiplik onun gönlünde kalacaktı” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 31).
- ✓ “Görüyorsunuz ki bu soyadı konusunda benim ağırdan alışım” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 31).
- ✓ “Ben sizin yerinizde olsam, soyadı içimi kurt gibi yer, dedi” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 32).
- ✓ “Aklıma geliyor ki, eski Türklerin yaptıkları gibi” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 32).
- ✓ “Ya size, hoşunuza gitmeyen bir ad takarsa, dedi” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 32).

4.2.1.2.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi

- ✓ “... uykusu açılmış olan nöbetçi hekim anlayamadı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 34).
- ✓ “Kaçacağım, tövbeler olsun, bir fırsatını bulayım, diye ağız yaptı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 34).
- ✓ “Doktor, gürültüyü artırmamak için sesini çıkarmadı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 34).
- ✓ “Ebe Hanım, iğrenmiş gibi yüzünü buruşturdu” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 34).
- ✓ “Geçer diye beklemişler; hasta kendinden geçmiş” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 35).
- ✓ “Burada her gün bir örneğine rast gelinen bir düşük olayı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 35).
- ✓ “... bilirkişilik kazanmış kadınları bu gençlere akıl verir” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 35).
- ✓ “Burada çalışmayı göze alanlar, bu düzensizliğe alışacaklardır” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 35).
- ✓ “... Allah bilir, hastanın da bir yerini kırarlardı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 36).
- ✓ “Söz kesildi” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 36).

4.2.1.2.4. Aptal Memiş

- ✓ “İnsanlar gibi hayvanlar da günah işlerler” (BKÇ, Aptal Memiş, 81).
- ✓ “... Allah’a karşı günah mı işliyor” (BKÇ, Aptal Memiş, 81).
- ✓ “... bu inanca iyiden iyiye bel bağlamış” (BKÇ, Aptal Memiş, 81).
- ✓ “...Sivritepe’nin yolunu tutmuştu” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “Bugün kaval çalmıyor, ilk defa olarak kafasına eziyet ediyordu” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “Kıpır kıpır otlanarak gezinen vefalı dostlarına baktıkça gözleri yaşıyor” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “... o cehennem ateşi aklına geliyor, dilinin ucuna kadar gelen kelimeler geri giderek” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “Kurtların giriş istikametini sezerek ok gibi fırlamak isteyen köpeğin” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “... uzaktaki köpek onlarla başta çıkıncaya kadar, yirmi kadar koyun boğazlanmış bulunuyordu” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “Zira Allah, günah işleyenlerin cezasını veriyordu” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “Şimdiye kadar kurtlara müsaade etmemekle aptallık etmişti” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “... köpeğini menetmekle sözde onu günah işlemekten kurtarmıştı” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “Memiş, sabahı zor etti.” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “Şimdi muzaffer bir kumandan gibi sürüsünü peşine takarak” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “... herkese göğsünü gere gere söyleyecekti” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “Gözü dönmüş bir halde Memiş’i güzelce pataklayarak” (BKÇ, Aptal Memiş, 84).
- ✓ “Memiş, hiç sesini çıkarmadı” (BKÇ, Aptal Memiş, 84).
- ✓ “... hatta ağayı da pestilini çıkarıncaya kadar dövebilirdi” (BKÇ, Aptal Memiş, 84).
- ✓ “... mütevekkil, her şeye rıza gösterdi” (BKÇ, Aptal Memiş, 84).
- ✓ “... onun arkasından acıyan, yas tutan tek insan Memiş oldu” (BKÇ, Aptal Memiş, 84).

4.2.1.2.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

- ✓ “...kanepeye oturarak başını dinlemek, gelen geçeni seyretmekti” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 85).
- ✓ “... sahibini bulup çalışmaya vakit bulamadan köpek ona biraz daha yaklaştı” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 85).
- ✓ “... köpeğin bakışları o derece itimat telkin ediyordu ki” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 85).

- ✓ “... köpeği pek sevmemekle beraber bu hayvana hayran kalmış” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “Arkadaşlık etmek istediğini fark ediyordu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “...kapiya doğru koştu ve gözden kayboldu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “... midesi bulanıyor, kusacak gibi oluyordu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “... kalkıp bir başka kanepeye oturmak hatırına gelmiyordu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “Yerleri eviniz kadar temiz tutunuz” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).
- ✓ “Birden, aklına bir şey gelmiş gibi geri dönerek” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 88).
- ✓ “... o gözden kayboluncaya kadar arkasından baktı” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 88).

4.2.1.2.6. Hırsız-Polis

- ✓ “... biz derslerin tatlılığı veya acılığının farkına varmıştık” (BKÇ, Hırsız-Polis, 143).
- ✓ “Bunların ellerinden kurtulmak için kedi gibi tırmalamak” (BKÇ, Hırsız-Polis, 143).
- ✓ “Benim için de okulun tadı tuzu kalmadı” (BKÇ, Hırsız-Polis, 144).
- ✓ “Ben farkında olmadan hesabı öğrendim” (BKÇ, Hırsız-Polis, 144).

4.2.1.2.7. Bir Haydut Kuş

- ✓ “... bir taş parçası gibi yere süzüldüğü gözümün önündedir” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 20).
- ✓ “Sen uçmaya, keyfine bak” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 21).
- ✓ “Ama kuş inatçı, gözünü kararmış, hiçbir şey görmüyor” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 21).
- ✓ “Kuş, sanki öfkesini alamamış gibi” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 22).
- ✓ “... başını çevirdi, göz göze geldik” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 22).

4.2.1.2.8. Bizim Nesibe

- ✓ “Bunda surat edecek ne var” (BN, Bizim Nesibe, 11).
- ✓ “...hizmetçi bulunmuyor diye kızı kocaya vermeyecek değilsiniz ya, dedim” (BN, Bizim Nesibe, 11).
- ✓ “O da boyunun ölçüsünü alacak” (BN, Bizim Nesibe, 11).
- ✓ “Ben gene söze karıştım” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “...kendimize düşeni yapacak kocaya da vereceksiniz” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “Hiç boşuna çenenizi yormayınız” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “...tam eli iş tutup biraz faydası dokunacağı gün cehennem olsun gitsin” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “Onda biraz insaf olsa bizi böyle yüzüstü bırakıp gitmez, diye ekledi” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “... Meserret’i kocaya verirken yirmi üç yaşına girdi daha koca bulamadı, diye yas tutuyordunuz” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “Hanımlar kocaya erken varırlar” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “Güzel ama dedim, kız kocaya varınca” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “Annem söze karıştı” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “...bizim bay enişte gazeteyi yüzünden çekip söze karıştı” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “Kızı kocaya vermemek için kendince bir yol bulmuş olsa gerek” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “Eh ne yapalım, günah bizden gitmiş olur, dedi” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “Bizden hak dava eder, dedim” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “Onun su götürür yeri var, dedi” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “Yengem söze karıştı” (BN, Bizim Nesibe, 14).
- ✓ “Aklına koymaya görsün, dedi” (BN, Bizim Nesibe, 14).
- ✓ “Arkasından atlı mı kovalıyordu, dedi” (BN, Bizim Nesibe, 15).
- ✓ “Ne o, dedim, uğurlu kademli olsun, kocaya varıyormuşsun” (BN, Bizim Nesibe, 15).
- ✓ “Bereket versin, taşkınlıkları çok sürmedi” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Nesibe’nin kendi göbeğini kendi kesmeyi kararlaştırdığını anlayınca” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Üstü başı pek pırtık ama fena değil, diyor” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Nesibe’nin bile bile bir dilenciye varacağını doğrusu aklım almadı” (BN, Bizim Nesibe, 17).
- ✓ “...bir yandan da sandığı sepeti karıştırdı, keseinin de ağzı açıldı” (BN, Bizim Nesibe, 18).
- ✓ “Nesibe de adamdır, o da kocaya varmak isterdi” (BN, Bizim Nesibe, 18).
- ✓ “Nesibe’nin kocasını çok hor görmüşlerdi” (BN, Bizim Nesibe, 19).
- ✓ “...mahkemeye verip süreceklermiş” (BN, Bizim Nesibe, 19).
- ✓ “Bakayım, dedim, bir tanıdığa rast gelebilirim” (BN, Bizim Nesibe, 19).
- ✓ “Nesibe dua etti, gitti” (BN, Bizim Nesibe, 20).
- ✓ “Ertesi gün haber almaya gelmişti” (BN, Bizim Nesibe, 20).

- ✓ “Kimse sesini çıkarmadı” (BN, Bizim Nesibe, 21).

4.2.1.2.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu

- ✓ “Eniştesi, ablası beğenmediler amma ses de çıkarmadılar” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 57).
- ✓ “Altı, yedi ay bu işin arkasından koştuktan sonra” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 57).
- ✓ “Bir ev açtılar” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 57).
- ✓ “İşler yolunda gidip dururken, kim bunun aklına girmişse girmiş” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 57).
- ✓ “Bir yol içeri gittik mi eldeki avuçtaki de gider” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 57).
- ✓ “...sen ortak ol” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 57).
- ✓ “Gene sen bilirsin amma, iş yapacaksanız bir bildiğiniz iş olsun” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “Ömer Çavuş'un da aklı yatıyor” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “Herifler bizi oyuna getirirler” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “Tuzcuoğlu yiğitleşmiş, biraz da kendine çekidüzen vermiş” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “...evvel Allah kimseye söz ettirmem” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “Bana kazık mı atacaklar” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “Adamı tepesi şağı getirirler” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59).
- ✓ “Keyfine bak enişte, başka işin yok mu, diyor” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59).
- ✓ “Eksiltme günü eniştesine haber vermedi” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59).
- ✓ “Eniştesi haber aldı” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59).
- ✓ “...otu pahalıya aldı, içeri gider diyorlar” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59).
- ✓ “Ben onların ayaklarını kesmek için yaptım” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59).
- ✓ “Her rast geldiğine bağılıyor” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 60).
- ✓ “Bu oğlan hesabı şaşırdı” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 60).
- ✓ “Ömer Çavuş işitiyor ki başkalarına da borç ediyormuş” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 60).
- ✓ “...bak borç aldığı parayı da vermedi” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 60).
- ✓ “...sen ipin ucu altına çoktan kaçtı” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 60).
- ✓ “Mahkemeye vereceğim” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 61).
- ✓ “Bak, o keratalara ne oyun edeceğim” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 61).
- ✓ “Boğazına kadar da borca girmişsin” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 61).
- ✓ “...o da ötekilerin adamları imiş, bizi tuzağa düşürdüler” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 62).
- ✓ “Bak onların başlarına ne işler açacağım” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 62).
- ✓ “Aziz gene bildiğini okuyor” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 62).

- ✓ “Hay, yere batsın senin hesabın, dedi” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 62).
- ✓ “...hesaplarını temizlemekle uğraşmaya başladı” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 62).
- ✓ “Ömer Çavuş hiç sesini çıkarmadı, karısına baktı” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 62).
- ✓ “...işe de aklı ermez” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 62).
- ✓ “Sen iş bildin de ne oldu” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 63).
- ✓ “Enişte, senin dediğine razı oldum” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 63).
- ✓ “Karışsaydık şimdi avukatların ellerine düşmezdin” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 63).
- ✓ “Bir yıl hapis hükmü giydi” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 63).
- ✓ “Tuzcuoğlu köylere çıkmaya razı oldu, gene vermedi” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 64).
- ✓ “Aziz de başka iş tutamadı” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 64).

4.2.1.2.10. Anasız Çocuk

- ✓ “...anası ölüp de bir çocuk babasının eline kalacağına, babası ölüp anasının eline kalması daha iyidir” (BN, Anasız Çocuk, 137).
- ✓ “Kadının oğluna yüz vermeyi, İbrahim Bey’in oğlunu da hırpalamayı öyle ileri götürdüler ki” (BN, Anasız Çocuk, 137).
- ✓ “...hizmetçilerle düşüp kalkmaya başladım” (BN, Anasız Çocuk, 138).
- ✓ “Şimdi de İbrahim Bey’i başka örneklerinden ileri gitmiş görüyorum” (BN, Anasız Çocuk, 138).
- ✓ “...babamı biraz medrese okuttuktan sonra yanına almış” (BN, Anasız Çocuk, 138).
- ✓ “Araları açılmış” (BN, Anasız Çocuk, 138).
- ✓ “Sanırım bir çocuk düşürmesi yüzünden hastalandı ve öldü” (BN, Anasız Çocuk, 139).
- ✓ “Çünkü, babam da üvey anamın tarafını tutuyordu” (BN, Anasız Çocuk, 139).
- ✓ “...himayesine aldı da hayatım değişti” (BN, Anasız Çocuk, 139).
- ✓ “Kim bilir, nasıl olurdu” (BN, Anasız Çocuk, 139).
- ✓ “Orasını Allah bilir” (BN, Anasız Çocuk, 139).

4.2.1.2.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

- ✓ “...ne yüzünü gördüm ne de kendisinden bir haber alabildim” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 146).
- ✓ “Bugün gibi gözümün önündedir” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 147).
- ✓ “Beni bağrına bastı, ağladı” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 147).
- ✓ “Ben, o giderken arkasından baktım, hiç sesimi çıkarmadım” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 147).

- ✓ “Yüreğim sızladı” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 150).
- ✓ “...ihtimal babam, bir daha evlenmek sevdasına düşmüştü” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 150).
- ✓ “Ancak farkına vardım ki artık benim bildiğim yerlerden uzaklaşmış idik” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 151).
- ✓ “...bir dağ yamacına indiğimizi fark ediyorum” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 151).
- ✓ “Bu esnada bana kuvvet verecek ikinci bir hadise de zuhur etti” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 152).
- ✓ “Sonra sıkılmış gibi kaşları çatıldı” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 152).
- ✓ “Onu tekrar kovmak cesaretini kendimde bulamıyorum” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 152).
- ✓ “Ancak, elbette kimse kaçığımıza ihhtimal vermez” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 152).
- ✓ “...bundan istifade edip uzaklaşmak ve kimseye görünmemek lazımdı” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 152).
- ✓ “Bunları şimdi hesap edebiliyorum” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 152).
- ✓ “...ancak Çakal rahat duramıyor, hayvan kokusu alıyordu” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 153).
- ✓ “Anam, ara sıra bize bakıyor, hiç sesini çıkarmıyordu” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 153).
- ✓ “Artık bulunduğumuz yerden emin olmuş olmalıdır ki” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 154).
- ✓ “Ben de cesaret alarak kalktım” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 154).
- ✓ “...yamaca çıkıp oradan bakmak fırsatını da bulamadım” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 154).
- ✓ “Ortalık kararınca tekrar yola düzıldük” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 154).

4.2.1.2.12. Gödeli Mehmet

- ✓ “...iki şirket vapurunun suları zavallıları bırakmıyordu ki bir yol açılsın” (GM, Gödeli Mehmet, 11).
- ✓ “Bereket versin Tanrı, ekmeğini alınının teriyle kazananlara kuvvet, sabrı tahammül veriyor” (GM, Gödeli Mehmet, 12).
- ✓ “Orada; gözümün önünde, kurtulmak istedikçe birbirine karışan” (GM, Gödeli Mehmet, 12).
- ✓ “...adamların ekmeklerini ne kadar güçlkle kazanabildiklerini görüyordum” (GM, Gödeli Mehmet, 12).
- ✓ “Kimse o zavallının ağladığının farkına varmamıştı” (GM, Gödeli Mehmet, 12).
- ✓ “Burada yiğit bir uşak kurban verdim” (GM, Gödeli Mehmet, 13).
- ✓ “Gençlikle bir hata etti” (GM, Gödeli Mehmet, 13).
- ✓ “Bir gün yine Galata’da bir tüccarın odasında rast gelmiş” (GM, Gödeli Mehmet, 13).

- ✓ “Gediğiniz kalkacak, ekmeğinizi elinizden alacağız, demiş” (GM, Gödeli Mehmet, 13).
- ✓ “Tövbe, elimden bir kaza çıkacak, git uslulara, esnafa anlat, bir çaresine baksınlar, demiş” (GM, Gödeli Mehmet, 13).
- ✓ “...bir yığın fukara burada aç kalacak” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “...fakat değil şüphe etmek, bir hakikat bile olsa kâhyadan hesap sormak kimin haddine düşmüş” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “O zamandan sonra bu çocuk bunu dert etmiş” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “...mavna da biraz viranmış, su etmiş, kaynamış” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “Yunanlının kafası demire mi geldi ne oldu, canı çıkıverdi” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “Onun ihtiyar, acıklı haline yüreğim sızladı” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “...ama o zamanın usluları hak yemezlerdi” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “...bir şey desen tez elden bir kulp takar” (GM, Gödeli Mehmet, 15).
- ✓ “Bütün bu zavallı esnaf beş on kişinin eline düşmüş” (GM, Gödeli Mehmet, 15).
- ✓ “Zavallıların ne fukaralarına verecek beş paraları var, ne kendilerini düşünecek halleri” (GM, Gödeli Mehmet, 15).
- ✓ “Şimdi bir hayır sahibi çıkıp yol gösterse, öteden ağalar karşı çıkacak” (GM, Gödeli Mehmet, 15).
- ✓ “...bu sanat elden gidecek, yabancıların, düşmanların eline geçecek” (GM, Gödeli Mehmet, 15).

4.2.1.2.13. Baba Halil

- ✓ “...İranlıları bitirip kendilerine esir ettikten sonra Türkiye’ye saldırmışlar” (GM, Baba Halil, 84).
- ✓ “...birtakım kavim ve milletleri idare etmeye muhtaç idik” (GM, Baba Halil, 84).
- ✓ “...memleketi fesada vermek için lazım olan her şeyi” (GM, Baba Halil, 85).
- ✓ “...bir fakir kavim içinde kolay elde edilir bir şey değildir” (GM, Baba Halil, 85).
- ✓ “...birleşmesinden hasil olan bir kuvvet elinde kalmış, bu fırsatı kollayan düşmanlar da harp ilan etmiş” (GM, Baba Halil, 85).
- ✓ “...tabii getirip bana emanet etti” (GM, Baba Halil, 85).
- ✓ “...bizim askerin yüz geri edip kaçtıklarını” (GM, Baba Halil, 86).
- ✓ “Akıl alır şey değil, hele bizim asker nasıl oluyor, kaçıyor” (GM, Baba Halil, 86).
- ✓ “...zaruret ve sefalet içinde insan ne yaptığını bilmez bir halde her fenalığa katlanabilir” (GM, Baba Halil, 86).
- ✓ “...biz o zaman için bunlara hayret ve teessüf edemiyorduk” (GM, Baba Halil, 86).

- ✓ “...namuslarına dokunulup öldürülmeyen kadınların kendi kendilerine öldürdüklerini sana yazmayacağım” (GM, Baba Halil, 86).
- ✓ “...genç ihtiyar ne kadar erkek varsa kavgaya sevki ettiler” (GM, Baba Halil, 87).
- ✓ “...bu köyün adını sana haber veremiyorum” (GM, Baba Halil, 87).
- ✓ “...kendi kendime belki şehit olmuştur, dedim” (GM, Baba Halil, 87).
- ✓ “...o biçarenin ne acıklı bir surette öldüğünü haber aldım” (GM, Baba Halil, 88).
- ✓ “O, memleketi yolunda ölüp gitti, fakat sen onun intikamını alacaksın” (GM, Baba Halil, 88).
- ✓ “...belki babasız bir çocuk olmak belini boynunu bükür” (GM, Baba Halil, 89).
- ✓ “Sen, yüz binlerce mazlum şehit kanının hesabını sormak için yetiştirildin” (GM, Baba Halil, 89).
- ✓ “...sen onu helal ettirecek adamsın” (GM, Baba Halil, 89).
- ✓ “Şüpheli etme, bir gün fırsat gelecek” (GM, Baba Halil, 89).

4.2.1.2.14. Mesut Bacı

- ✓ “Hanımefendi öldükten sonra, konak bacının eline kalmış” (GM, Mesut Bacı, 150).
- ✓ “Kadın bu ihtiyar yaşında bunların ellerinde kaldı” (GM, Mesut Bacı, 150).
- ✓ “Bereket versin, mal hanımın üstüne” (GM, Mesut Bacı, 151).
- ✓ “Zaten acı görmüş kadın, dağ gibi iki evlat kaybetti” (GM, Mesut Bacı, 151).
- ✓ “Geçen gece uykuda Salih’in aklını alıyorlarmış” (GM, Mesut Bacı, 151).

4.2.1.2.15. Aynadaki Yaşlı Adam

- ✓ “Tütüncü dükkânı aynasına gözüm ilişti” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, v16).
- ✓ “Az kaldı, başımı çevirip ‘ Bu yaşlı adam kimdir?’ diye bakacaktım” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, 16).
- ✓ “... bu sofranın tatlı yemeklerinden elimizi çekmiş bulunuyoruz” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, 16).

4.2.1.2.16. Bir Baba Oğul

- ✓ “Şoförler, geçitler bize yol vermez diye yola çıkmak istemediler” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
- ✓ “Başımızı sokacak bir yer bulmuşuz” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
- ✓ “Makasçı bize laf götürüp, getiriyor” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
- ✓ “Kar içinde, odaya girdi ve selam verdi” (GKK, Bir Baba Oğul, 27).

- ✓ “Ne gönlünüzden koparsa” (GKK, Bir Baba Oğul, 27).
- ✓ “Gidiniz, rahat edersiniz, dedi” (GKK, Bir Baba Oğul, 27).
- ✓ “Arkadaş, bana sövmemek, gönül kıracak bir lakırtı söylememek için kendini zor tutuyordu” (GKK, Bir Baba Oğul, 28).
- ✓ “Benim tecrübem vardır, böyle yerde yer değiştirmeye gelmez” (GKK, Bir Baba Oğul, 28).
- ✓ “Bu sefer arkadaş karşı çıktı” (GKK, Bir Baba Oğul, 28).
- ✓ “Şu ateşin de keyfine bak” (GKK, Bir Baba Oğul, 29).
- ✓ “Ben de buna razı oldum” (GKK, Bir Baba Oğul, 30).
- ✓ “...böyle tatlı tatlı konuşup bu işlere karar veremez” (GKK, Bir Baba Oğul, 30).
- ✓ “Çünkü biz açlıktan ölüyorduk” (GKK, Bir Baba Oğul, 30).
- ✓ “Birkaç yıl orduda çalışmış, bu sırada başına bir kaza gelmiş” (GKK, Bir Baba Oğul, 31).
- ✓ “Bu idare kapatılınca açıkta kalmış” (GKK, Bir Baba Oğul, 31).
- ✓ “...yahut küsüp işin ucunu bıraksaydım aç kaldığım gündü” (GKK, Bir Baba Oğul, 31).
- ✓ “Aç kalmak korkusundan kendimi kurtardım” (GKK, Bir Baba Oğul, 32).
- ✓ “Ne satsam da para etmiyor” (GKK, Bir Baba Oğul, 32).

4.2.1.2.17. Başarılar

- ✓ “Yaramazlık ettiğimiz de olurdu, uslu durduğumuz da” (GBY, Başarılar, 32).
- ✓ “Bir müfettişin haksızlığı yüzünden açıkta kaldı” (GBY, Başarılar, 32).
- ✓ “Bu adama bizim evde dua ederler” (GBY, Başarılar, 32).
- ✓ “Yanlış notlar aldım” (GBY, Başarılar, 33).
- ✓ “Hicri diye imza attım” (GBY, Başarılar, 33).
- ✓ “...orduya kadar da peşimi bırakmadı” (GBY, Başarılar, 33).
- ✓ “Koç, diye bir ad takmışlar” (GBY, Başarılar, 33).
- ✓ “...sevmediğim bu Koç’u ben de ileri süreceğim oldum, yürümedi” (GBY, Başarılar, 33).
- ✓ “Hiç sesimi çıkarmadım” (GBY, Başarılar, 34).
- ✓ “...seni bozmaya yahut utandırmaya çalışır, yahut da surat eder” (GBY, Başarılar, 34).
- ✓ “Şarlatanlık edip göze girmeye çalışan öğrenciler de” (GBY, Başarılar, 34).
- ✓ “Öğretmen olarak kendimi de ortaya koyuyorum” (GBY, Başarılar, 35).
- ✓ “Sınıfta hiç de gözümün tutmadığı çocuklar” (GBY, Başarılar, 35).

4.2.1.2.18. Tipide Yolculuk

- ✓ “Yolcu yolunda gerek, çıkalım Mehmet Kalfa, dedim” (GBY, Tipide Yolculuk, 135).
- ✓ “Başoğlu bizi yolcu etmek istedi” (GBY, Tipide Yolculuk, 135).
- ✓ “Ama biz ısrar ettik, dinlemedik” (GBY, Tipide Yolculuk, 135).
- ✓ “Hoşuma gider gibi oldu” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).
- ✓ “İnşallah ölünce mümkün olur” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).
- ✓ “El ayak tutmaz, göz on adım ilerisini görmez” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).
- ✓ “Kar savruntu şeklinde geliyor, insana nefes aldırıyor” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).
- ✓ “Benim elimde ayağında hâl, takat kalmadı” (GBY, Tipide Yolculuk, 137).
- ✓ “Ama o yolunu almış gidiyor” (GBY, Tipide Yolculuk, 137).
- ✓ “Arkamızdan atlı mı kovalıyordu” (GBY, Tipide Yolculuk, 137).
- ✓ “Mehmet Kalfa adeta donmaya razı olmuş gibi” (GBY, Tipide Yolculuk, 138).
- ✓ “Tekrar yola koyulduk” (GBY, Tipide Yolculuk, 138).

4.2.1.2.19. Dışı Başka İçi Başka

- ✓ “O gözlerini kapasa, bu yolları metresi metresine gözünün önünden geçirebilirdi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
- ✓ “...bütün makinistler gibi hattı en ufak teferruatına kadar ezbere bilirdi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
- ✓ “Tren boyunda ne kadar bostan varsa, gelip geçtikçe hepsini gözden geçiriyor” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
- ✓ “Maltepe’de, hat boyundaki iki dönümlük bir bamya tarlasını satmaya mecbur olmuştu” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 169).
- ✓ “Ancak Kadri, bir türlü okumadı, mektepten kaçtı, sınıfta kaldı” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 170).
- ✓ “Ondan sonra yaz reçeteyi, al paraları, bak keyfine” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 170).
- ✓ “Bahçıvanlar, bostancılar arasında adeta doktor gibi itibar görür” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 170).
- ✓ “Hesaba oturunca da borçlu çık” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 170).
- ✓ “Borçlu çıkmayacak olsa bile” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 170).
- ✓ “... hakkını biraz da zorbalık ile kurtarmaya mecbur kalır” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “Eminönü bataklığına o Kayserili Rumların eline düşüp de sağlam kurtulmuş adam az bulunur” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “...insanın kanını kurutmak için yalnız bu kadarı kâfi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “...lokomotiflere dair uzunca bir söz açabilmek için münasip bir zemin arıyordu” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).

- ✓ “Hakkı Efendi, onun tabiatını bilirdi ve bir defa söz açılrsa” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “Yine mi bostan derdine düştün” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “Bizim hâlimizden anlamıyorsan, bari inandıklarına git de sor, diyecekti” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “Kadri Bey ise, her buraya uğradıkça, bu bostan bahsi açılacağına” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “Herif bir bostan illetine tutulmuş, bir defa burnunu soksa da anlasa” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Tekrar böyle bir mübahese kapısı açılırsa diye de içi sıkılıyor” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Söze evvela bostancı Kadri Bey başlayabildi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Lakırtıyı kısa kesmek için de somurttu, durdu” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Kadri Bey ısrar ederek” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Yemekten evvel bir çorba kaşığı içiyorum, daha bir aydasını görmedim” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Doktor dudaklarını büktü, hiç cevap vermedi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Bu kısa cevaptan sonra diğer bir suale meydan kalmamasını düşünerek” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Doktor cevap vermek için Hakkı Efendi’ye meydan bırakmayarak” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).
- ✓ “Makine üstünde ben olsam, gözüm dünyayı görmez” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).
- ✓ “Doktor, sözün tekrar kesilmiş olduğuna müteessir oldu” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).
- ✓ “Ne yapmalı da bahsi tekrar tazelemeli, diye düşündü” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).
- ✓ “Sonra doktor, tekrar söze başlayarak” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).
- ✓ “Hava tutulması bozulursa, sen bana haber ver” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).
- ✓ “Doktor onu cevapsız bırakmak istemiyordu” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 174).

4.2.1.2.20. İlaç İçirmek İçin

- ✓ “Ebe Hanım, doktora haber ver, dedi” (HP, İlaç İçirmek İçin, 181).
- ✓ “Keziban sokakta gezerken günün birinde kim bilir nasıl bir tesadüf ile” (HP, İlaç İçirmek İçin, 181).
- ✓ “...ama ilaç içmezliği, söz dinlemezliği yoktu” (HP, İlaç İçirmek İçin, 181).
- ✓ “Dur bakayım ne halt ediyorlar” (HP, İlaç İçirmek İçin, 181).
- ✓ “Başebe de içirmek istemiş, iş inada binmiş” (HP, İlaç İçirmek İçin, 182).
- ✓ “İnan olsun dövecektim” (HP, İlaç İçirmek İçin, 182).

- ✓ “...içebildiğin kadarının da bir faydası olur” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).
- ✓ “Hekim hiç sesini çıkarmadan, koğuştan çıktı, gitti” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).
- ✓ “Bunlar sizden yüz bulurlar, bize etmediklerini koymuyorlar, diye çattı” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).
- ✓ “Ölünceye kadar gözümün önünden gitmeyecek, dedi” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).
- ✓ “Yaa dedi, işte gözünüzle gördünüz” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).
- ✓ “İçti ama sizi ayağına getirdi de sonra içti” (HP, İlaç İçirmek İçin, 184).

4.2.1.2.21. İkisinin Arasında

- ✓ “Çok okumuş, ömrün uzun yıllarını katı kaplı kitaplar arasında geçirmiş” (İÇ, İkisinin Arasında, 11).
- ✓ “...bana bu mektubu yazmak için lazım olan büyük cesareti verdi” (İÇ, İkisinin Arasında, 11).
- ✓ “Sonra artık dayımı, büyük validemi söylemeye hacet yok” (İÇ, İkisinin Arasında, 11).
- ✓ “Bir aralık aklıma lisedeki Amerikalı hoca hanım geldi” (İÇ, İkisinin Arasında, 11).
- ✓ “...çok defa insan onun bir makine olduğundan şüphe eder” (İÇ, İkisinin Arasında, 12).
- ✓ “O, kırk senelik ömrünü mekteplerde geçirmiş” (İÇ, İkisinin Arasında, 12).
- ✓ “Sonra, öyle bir valide var ki daha kendisini dünyaya getirir getirmez” (İÇ, İkisinin Arasında, 12).
- ✓ “...kızımı sütinelerin, dadıların eline bırakmıştır” (İÇ, İkisinin Arasında, 13).
- ✓ “Hiç eksik olmayan misafirlerimizi de bunlara katacak olursanız, evimizin hâlini lazım olduğu kadar öğrenmiş olursunuz” (İÇ, İkisinin Arasında, 13).
- ✓ “Ben de her fırsattan istifade ederek onları gözetlemekte kusur etmiyorum” (İÇ, İkisinin Arasında, 13).
- ✓ “...bu düğümü çözebilmek için bana edeceğiniz yardımla, dünyanın en büyük hayrını işleyeceğinize inanınız” (İÇ, İkisinin Arasında, 13).
- ✓ “Ancak, onu bir ana gibi sevecek, koruyacak, idare edecek” (İÇ, İkisinin Arasında, 14).
- ✓ “...hulasa daha sevimli bir adam olacağına hiç şüphe yok” (İÇ, İkisinin Arasında, 14).
- ✓ “...kendini bu kadının ellerine bırakacağından hiç şüphe yok” (İÇ, İkisinin Arasında, 15).
- ✓ “Ancak, bilmem nasıl oluyor, herkes onun az zamanda büyük yer tutacağını, bir zaman gelip sefir, nazır olacağını söylüyorlar” (İÇ, İkisinin Arasında, 15).
- ✓ “Beraber yaşayacağı kadının kendisini idare etmesini asla beklemeyecektir” (İÇ, İkisinin Arasında, 15).

- ✓ “Eğer bana cevap vermeyecek, ikisinin arasında pek bir taraf olmayan gönlümü kendi hâline bırakacak olursanız” (İÇ, İkisinin Arasında, 16).
- ✓ “İkincisinin koluna gireceğimden şüpheleniyorum” (İÇ, İkisinin Arasında, 16).

4.2.1.2.22. Eyüpsultan Yolcusu

- ✓ “Kim bilir, nasıl bir rüzgar , nasıl bir mecburiyet” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 42).
- ✓ “İlkin bir dar yere geldiğinin farkında olmayarak” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 42).
- ✓ “Yol versene baba, dediler” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 43).
- ✓ “Korkarak geri geri bir kenara çekildi, yol verdi” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 43).
- ✓ “Kulaklarını dolduran, gözlerini kamaştırın, ağzını sulandıran bütün şeyler arasında yürüyemiyor” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 44).
- ✓ “Anlayamadığı binlerce ufak tefek içinden gözlerini ayıramıyordu” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 44).
- ✓ “Bu adam sayarken onun aklına memleket geldi” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 44).
- ✓ “İhtiyar yol ver” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 45).
- ✓ “Baba yol ver, destur” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 45).

4.2.1.2.23. Vakitsiz Bir Ezan

- ✓ “Çok zahmete katlanamayacak kadar kuvvetsiz olduğundan” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 55).
- ✓ “İlkin minareye çıkmak aklına gelen hemen yumruğunu tıkadı, susturdu” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 55).
- ✓ “Onlar birbirinin yakasına sarılmış, gözleri dönmüş” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 55).
- ✓ “Kabahatin ihtiyar minarecikte olduğuna karar verdiler” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 56).

4.2.1.2.24. İhtiyar Çilingir

- ✓ “Ne hoş manzara, gözüm ilişti” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 57).
- ✓ “Emin olunuz ki gayet dürüst ve muazzam bir zincir yücuda geliyor, bir cilası noksan kalıyordu” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 57).
- ✓ “Demirci anladı, ses çıkarmadı” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).
- ✓ “Delikanlı usulü bozmakta ısrar ediyordu” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).
- ✓ “İhtiyar, belki ısrar etmeyip takacaktı” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).

4.2.1.2.25. Hacı İzzet Paşa

- ✓ “Başkasının bir sözüne karışır” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 82).
- ✓ “Söze karışmaz hep düşünürdü” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 82).
- ✓ “Bir aralık söz kesildi” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 82).
- ✓ “Ettiğiniz lakırtıyı da bilerek etmiyorsunuz” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 82).
- ✓ “Anlatacak olduk, alaya alıyorsunuz” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 83).
- ✓ “İrfan Saçak, Hacı İzzet Paşa deyince hoşlarına gitti, pek çok güldüler” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 83).
- ✓ “Yeniden yalvardılar ama güvenmişti, bir daha ağzını açmadı” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 83).
- ✓ “...ama adam gibi iki çift lakırtı etmeyi öğrenemediler” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 83).
- ✓ “Orada ben aranızı bulurum” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 84).

4.2.1.2.26. Hacı Dedemin Evi

- ✓ “Ben yedi, sekiz yaşlarına girip de kendimi bildiğim yıllarda” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 113).
- ✓ “...babamın şehit olduğunu söylerlerdi” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 113).
- ✓ “Niçin Hacı Dedem babamın yerini doldurmuyor” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 113).
- ✓ “Orada tutsak düşmüş” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “Sonra da ses seda kesilmiş” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “Kızılay’a kâğıt yazdırmışlar, hiçbir haber alınamamış” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “...haber gelmeyince sağlığından umutlarını kesmişler” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “Ninem, anamı kocaya vermeye kalkmış” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “Bu nikâh boynunda iken yeni nikâh kıyılır mı” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “Anam, beni kocaya verirseniz” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “Benzi uçtu, dudaklarındaki gülümsemesi soldu” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 115).
- ✓ “Duyan kadınlar gözaydına gelmişler” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 115).
- ✓ “Köylerden bizleri tanıyanlar bile geldiler, gözaydın ettiler” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 116).
- ✓ “...alıncaya kadar kim bilir neler yapacaktım” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 116).
- ✓ “Hindistan’da hastalanmış, iki yer değiştirmişler” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 116).
- ✓ “...çocuğundan haber almaya çalışmış ama, bizim kasabaya gelinceye kadar da doğru bir haber alamamış” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 117).
- ✓ “Anam da ninene uyup kocaya varsaydım, baban da gelseydi” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 117).
- ✓ “Bu yüzden bir fındık bahçesini elinden aldılar” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 117).
- ✓ “Zengin bir kocaya vardım” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 118).

- ✓ “...kızacak olsa bile kötü lakırtı ağzından çıkmazdı” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 118).
- ✓ “Benim de uykumu kaçırıyolarlar” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 118).

4.2.1.2.27. Bekir Usta

- ✓ “Bir gün işsiz kaldın mı, bu sokaklar sana dar gelir” (İÇ, Bekir Usta, 182).
- ✓ “Rahmetli Salih aklımı çeldi” (İÇ, Bekir Usta, 182).
- ✓ “İleri geri, ağzıma geleni söyledim” (İÇ, Bekir Usta, 182).
- ✓ “Çocukların anası hiç ses çıkarmadı” (İÇ, Bekir Usta, 182).
- ✓ “Biraz düşündükten sonra çocukların anası sağlık olsun, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “İyi etmişsin, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “Yüreğime biraz su serpildi” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “Ondan başka kimse de iyi ettin demiyor” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “İyi etmemişsin, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “Birkaç gün dolaştıktan sonra yüreğim daraldı” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “Sen bilirsin ama” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “Adamın yüzü tutar mı” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “Yüzüm tutmuyor” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “Doluya koydum, boşa koydum, sabahı ettim” (İÇ, Bekir Usta, 184).
- ✓ “...bana yanında yahut tiftik ambarında bir iş ver” (İÇ, Bekir Usta, 184).
- ✓ “Bak şimdi anlatırken sırtımdan ter boşanıyor” (İÇ, Bekir Usta, 184).
- ✓ “Benden selam söyle” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Canımı sıkma, ne diyorsam onu yap” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “İnsan ırgatlık eder gene ekmeğini çıkarır, derler” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Yoksa şakacıktan aç kaldığının günüdür” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Tanıdığın, alışveriş ettiğim esnafı gözden geçirdim” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Bir kolayımı bulur” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Daha geç kalsam çoluk çocuk sokaklara dökülürler diye korkuyorum” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “O daha ağzını açmadan” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Geceleri beni uyku tutmuyor” (İÇ, Bekir Usta, 186).
- ✓ “Ali gözümün önüne geliyor” (İÇ, Bekir Usta, 186).
- ✓ “Hesaba da aklım erer” (İÇ, Bekir Usta, 186).
- ✓ “O günlerde bir gün Hafız Ahmet Efendiler aklıma geldi” (İÇ, Bekir Usta, 186).
- ✓ “Benden hatır sordu” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Sen elimden tuttun ya, eksik olma” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Sen de eksik olma, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “İçime doğdu” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Eh uğurlu, kademli olsun, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Bir ekmek parası çıkarsa, gerisi bereket versin” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Allah bin bereket versin, çalışırım” (İÇ, Bekir Usta, 187).

- ✓ “...beni Eşref Efendi'nin elinden aldı” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “...iş gecikmiş, benim uykum kaçır” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Bu kapı kapandı mı yalnız Niyazi Bey değil, hepimiz hapı yutarız, anladın mı” (İÇ, Bekir Usta, 188).
- ✓ “Bekir Baba sözünü bir yerde bağlayamadı” (İÇ, Bekir Usta, 188).

4.2.1.2.28. Çocukluk

- ✓ “Söz dinlemediğim için beni sevdiğini söylüyordu, beni dinlemedim, sözünü kestim” (K, Çocukluk, 193).
- ✓ “Senin orada canın sıkılır” (K, Çocukluk, 194).
- ✓ “...yalan söylediğinin farkında olduğumu bugün çok iyi hatırlıyorum” (K, Çocukluk, 194).
- ✓ “Beni gördükçe takılan komşu kızı da bir çimdik attı” (K, Çocukluk, 195).
- ✓ “Hafız Hanım sinirli olur da ters bir lakırtı ederse” (K, Çocukluk, 195).
- ✓ “Sen benim sözümü dinlersen akşama bak sana neler getiririm” (K, Çocukluk, 195).
- ✓ “Büyükannem arkalarına takılacağımdan korktuğu için” (K, Çocukluk, 196).
- ✓ “Hadi gidelim Hafız Hanım, yüreğim kaldırmıyor” (K, Çocukluk, 196).
- ✓ “Bari gözüm görmesin, dedi” (K, Çocukluk, 196).
- ✓ “Benim sizin evde canım sıkılıyor, dedim” (K, Çocukluk, 196).
- ✓ “Bir de sıkılmadan lafa tutuyorsun, diye bağırdı, kaçtı, gitti” (K, Çocukluk, 196).
- ✓ “Hiç sesimi çıkarmadım” (K, Çocukluk, 197).
- ✓ “Gitti; ancak içime bir kurt düşürdü” (K, Çocukluk, 197).
- ✓ “Biz, kız kardeşimle ben halamın elinde zor kolay büyüdük” (K, Çocukluk, 198).

4.2.1.2.29. O Yıllarda

- ✓ “Açlık hayvanın iliklerine işlemiş” (K, O Yıllarda, 68).
- ✓ “Aradan bir iki hafta daha geçti, komşularımız haber yollamışlar” (K, O Yıllarda, 68).
- ✓ “Vuracağız, hatırları kalmasın, demişler” (K, O Yıllarda, 68).
- ✓ “Kedi, benim dilimden anlasa, yakalayıp söyleyeceğim” (K, O Yıllarda, 69).
- ✓ “...beni boyumca günaha soktu, dedi” (K, O Yıllarda, 69).
- ✓ “Bu kedinin bir kan pıhtısına dönmüş leşini, aylarca aklımdan çıkaramadım” (K, O Yıllarda, 69).
- ✓ “Kim bilir daha neler düşünmüşümdür” (K, O Yıllarda, 70).
- ✓ “Ablama laf anlatmak uzun” (K, O Yıllarda, 70).

- ✓ “O da sanki anlamış gibi orada oturuyor, hiç sesi de çıkıyor” (K, O Yıllarda, 70).
- ✓ “Saklamak için de ne güçlük çekiyorum” (K, O Yıllarda, 71).
- ✓ “...hele de eline düşerse, öldüğü gündür” (K, O Yıllarda, 71).
- ✓ “...aç kalmamak için kuru ekmeğe razı olur” (K, O Yıllarda, 71).
- ✓ “Kediliği aklına geliyor” (K, O Yıllarda, 72).
- ✓ “Babam da kapı kanadını siper etmiş, onları seyrediyor” (K, O Yıllarda, 72).

4.2.1.2.30. Çocuklara Hikâye

- ✓ “Kardeşimde gecedan gitmiş, yüzünü bile görmedim” (K, Çocuklara Hikâye, 60).
- ✓ “...çocuklara sözünü geçirmesini bildiğini de şimdi anlıyorum” (K, Çocuklara Hikâye, 60).
- ✓ “Kuş da karşısında gagası, kanatları yarı açık, gözünü yılandan ayırıyor” (K, Çocuklara Hikâye, 61).
- ✓ “...yılanı almaya eli değmemiş” (K, Çocuklara Hikâye, 62).
- ✓ “Ben olsam, karnını deşmek değil, elimi süremezdim” (K, Çocuklara Hikâye, 62).
- ✓ “Aklıma gelince eve kotum” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “Yılanla kuşun savaşını anlatsam, hiç kulak vermezler” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “Kim bilir kaç günden beri aç kalmıştı” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “İnsanlar yılanı gördüler mi öldürürler ama yemeği akıllarına getirmezler” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “Hayvanlarda ise yemeyecekleri hayvanları öldürmek akıllarından geçmez” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “...başka işler tutarak geçinmek yollarına gittiler” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “...kuşun yılan avlamasını da doğru buldu” (K, Çocuklara Hikâye, 64).
- ✓ “Benim gördüğüm kuş da kim bilir kaç günlük” (K, Çocuklara Hikâye, 64).
- ✓ “Bundan başka bir av bulup karnını doyurduğu gün de uykuya yatar” (K, Çocuklara Hikâye, 65).
- ✓ “Bununla beraber yaban hayvanları arasında avlanamamış, aç kalmış, arıklamış olanına da rast gelinmez” (K, Çocuklara Hikâye, 65).
- ✓ “Bu yüzden de yeterince beslenemez, güçten düşer” (K, Çocuklara Hikâye, 65).
- ✓ “Ormanlarda birtakım kuş ölülerine rast gelmiş” (K, Çocuklara Hikâye, 65).
- ✓ “Yol boylarında, köy yakınlarında at, öküz, deve ölülerine çok rast gelinir” (K, Çocuklara Hikâye, 65).
- ✓ “Yaban hayvanlarına ise hiç rast gelinmez” (K, Çocuklara Hikâye, 65).
- ✓ “Biz de kesmek istedik ama nedense yılan sözü çabuk kesilmiyor” (K, Çocuklara Hikâye, 65).
- ✓ “Bu, dış gömleğin bollaşıp alt deriden ayrılmasından ileri geliyor” (K, Çocuklara Hikâye, 66).

- ✓ “...bu yüzden ekmek yediklerini de bilmezdim” (K, Çocuklara Hikâye, 66).
- ✓ “Bugün de bilmediğim kim bilir neler vardır” (K, Çocuklara Hikâye, 66).
- ✓ “Hele bir yılana saldıracağını aklımdan geçiremezdim” (K, Çocuklara Hikâye, 67).
- ✓ “...yılana acır gibi oluyorum” (K, Çocuklara Hikâye, 67).

4.2.1.2.31. Rûya Nasıl Çıktı

- ✓ “Az çok geliri olan bir hanım almış, çoluğu çocuğu olmamış, karısının parasını yer, oturur” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 61).
- ✓ “Neden fena olsun, fena da olsa hayra yormalı” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).
- ✓ “İçi sıkıldı” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).
- ✓ “İzzet Bey, yan gözle Tevfik Efendi’nin yüzüne baktı” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).
- ✓ “İnsanın her gördüğü rüya çıkmaz ya, dedi” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).
- ✓ “Kendi işine kendi baksın” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).
- ✓ “...başıma bir felaket gelirse bu postadan gelecek” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).
- ✓ “Her şey yerli yerinde, ne duman ne de kâğıt kokusu” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).
- ✓ “...alay ederler diye sesini çıkarmadı” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 63).
- ✓ “Yoksa ertesi gün başına bir felaket gelir” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 64).
- ✓ “Tevfik Efendi’nin içi sıkılıyor” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 64).

4.2.1.2.32. Ana Baba

- ✓ “Kuluçka oldu” (MA, Ana Baba, 66).
- ✓ “Babam hiç istifini bozmadı, sözünü de kesmedi” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Tatlı tatlı konuşurken bu aksilik nereden başıma geldi” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Şeytan beni dürttü” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Bu uğursuzluk, hiç beklenilmeyen saatte adamın başına gelir” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Ben sana söyledim, benim sözümü dinlemedin, dese” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Suç benimdir, sesin sözünü dinlemedim” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Ben sesimi çıkarmadım” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “...bana her yerden daha iyi gelir” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Bu düşünceler arasında kendimi avuttuğum da olur” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Aç açıkta kaldığımız yok ise de babam bir aylığını alamadığı günlerde aç kalmak korkusu da kendini gösteriyordu” (MA, Ana Baba, 68).
- ✓ “Bunun daha acıklısı, babamın hiç sesini çıkarmaması oldu” (MA, Ana Baba, 68).
- ✓ “Suratını biraz aşar” (MA, Ana Baba, 68).

- ✓ “Biraz sonra akşam kırıldığım şişe aklıma geldi” (MA, Ana Baba, 68).
- ✓ “Ben de ondan öç almış olacağım” (MA, Ana Baba, 68).
- ✓ “İyi hallettin, dedi, ben de kızların günahlarına girdim” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “Nasıl olmuşsa, gece anam şişenin kırıldığının farkına varmamış” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “...boğazı tokluğuna hizmet edip geceleri evine giden Naime adındaki kıza tutunmuş” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “Evde bir şey kırılacak diye ödümüz kopardı” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “Baban parayı sokaktan topluyordu” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “...hemen hepsi kötü terbiye almış, haylaz, haşarı, yalancı çocuklar” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “ Bak, Sait Kalfaların Ahmet, kız çocuk gibi anasına hizmet ediyor, diyor” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “Baba olup da kendini saydırmaz ki” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “Kim bilir arkamdan ne kadar söylenmiştir” (MA, Ana Baba, 70).
- ✓ “Bereket versin ki öfkesi tez geçer” (MA, Ana Baba, 70).

4.2.1.2.33. Hasta

- ✓ “Komşuları hatır sormaya geliyorlar” (MA, Hasta, 98).
- ✓ “...gözlerini bayıltarak nasıl düştüğünü anlatıyor” (MA, Ana Baba, 98).
- ✓ “Neyse bununla geçmiş olsun” (MA, Ana Baba, 99).
- ✓ “Benim kendi başımдан geçti” (MA, Ana Baba, 99).
- ✓ “...artık gözlerini süzmesi, burnundan soluması kalmıyor” (MA, Ana Baba, 99).
- ✓ “Biraz rahat ettin mi” (MA, Ana Baba, 99).
- ✓ “Bilmem, sen bilirsin” (MA, Ana Baba, 99).
- ✓ “İnan olsun ben senden daha hastayım” (MA, Ana Baba, 100).
- ✓ “Bak bugün gene başım çatlıyor” (MA, Ana Baba, 100).
- ✓ “Haber alamamış, alıp da gelememiş olanlar rast geldikçe soruyor” (MA, Ana Baba, 100).
- ✓ “Vah, vah geçmiş olsun” (MA, Ana Baba, 100).

4.2.1.2.34. Mendil Altında

- ✓ “Ama, karasinekler rahat bırakmıyorlar” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “...mışıl mışıl uydukları gözünün önüne geldi” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “...sıkıntılı olmasına aldırmayarak uyku gelecek diye bekledi” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “Maaşlara zam yapılacak diyorlardı” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “Yanlışlıkla işten el çektirilen bir memuru” (MA, Mendil Altında, 109).

- ✓ “...tırışının nasıl uzayacağını birer birer gözünün önüne getirdi” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “Efendim, dedi açıkta kalan filan efendi için olmaz buyurmuşsunuz” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Bu zavallı nereye gidip derdini anlatsın” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Bu bizim yanlışımız yüzünden işten el çektirilmiş” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Bir defa her nasılsa el çektirilmiş” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Sicil Müdürü’ne ateş basıyor” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Müsteşar, Sicil Müdürü’nün sözlerinden korkuyor, imzasını bozup, sözünü geri alıyor” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Müsteşarın silinmiş imzasını görünce ağzı açık kalıyor” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Sonra, işine yeniden tayin edilen memur haber alıyor, gelip Sicil Müdürü’nün ayaklarına kapanıyor” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Yüzü kızarmış, gözleri dönmüş, saçları dikilmiş köşeye oturdu” (MA, Mendil Altında, 111).

4.2.1.2.35. Gül Hanım’ın Annesi

- ✓ “Lokanta müşterisi hanımlardan kendi kendine tanıştığı, konuştuğu, dostluk ettiği hanımlar var” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 146).
- ✓ “...yeni adları ile beraber eskileri de haber veriliyor” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 146).
- ✓ “Yakın tanıdık beylerden yanına gelenler, hatırını soranlar da oluyor” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 147).
- ✓ “Garsonlara yüz vermiyor”(MA, Gül Hanım’ın Annesi, 147).
- ✓ “Nereden aklına geldi” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 148).
- ✓ “Sen deli mi oldun, hiç bebek balık yağı içer mi” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 149).

4.2.1.2.36. Celile

- ✓ “Birkaç günlük bir yürüyüşten sonra yorgun düştüm” (MA, Celile, 216).
- ✓ “Bir Sağıkevi olarak yapılmamış ama, biz kolayını bulabilseydik” (MA, Celile, 216).
- ✓ “...hiçbir iş görmeden yorulup duruyoruz” (MA, Celile, 216).
- ✓ “Ben bu düzensizliği yoluna, töresine koynamam” (MA, Celile, 216).
- ✓ “Ağır işler görüp de güler yüzünü eksitmemeyi” (MA, Celile, 216).
- ✓ “Ayıklamayla tahtakurusu başına mı çıkarmış” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Ben daha aklımı kaçırmadım, dedim” (MA, Celile, 217).

- ✓ “Sen de gelir gelmez başına bunu mu çıkardın” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Canları çüksün, dedi” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Canımı çıkarcak değilim ya” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Bak hiç sesim çıkıyor mu” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Ağızından çıkanı kulağın işitiyor mu” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Tahtakurusu içinde yatıp da sesi çıkmayanlardan sorsana” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Sen niçin ağızını bozuyorsun” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Seni buraya kan kurutmaya mı yolladılar, dedi” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Bir tahtakurusu için senin bu kadar gürültü edeceğini bilseydim” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Sen aklını şaşırmışsın” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Git de boyunun ölçüsünü al” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Celile de imza etsin, getir” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Başeczacı geldi; o da işe karıştı” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Yüzüme dik dik baktı” (MA, Celile, 218).
- ✓ “... ne boş yere yüz suyu dökeyim” (MA, Celile, 219).
- ✓ “Her rastgelen bunlara iş buyurur” (MA, Celile, 219).
- ✓ “İş gördükleri için Celile de bunları korur” (MA, Celile, 219).
- ✓ “Eksik olma” (MA, Celile, 219).
- ✓ “Etüve bereket versin” (MA, Celile, 220).
- ✓ “İki günde eskisinden kötü olmazsa” (MA, Celile, 220).
- ✓ “Bunlar senden yüz buluyorlar” (MA, Celile, 220).
- ✓ “Yalnız bizim koğuşun yemek masalarını değiştirmek için izin almaya girdiğim gün” (MA, Celile, 221).
- ✓ Oradan dönerken de muslukların önünde Celile’ye rast geldim. (MA, Celile, 221).
- ✓ “Bir tatlı sözle gönül almayı da bilmez misin” (MA, Celile, 221).
- ✓ “Ben gönümünü almaya alışmadım, dedi” (MA, Celile, 221).
- ✓ “Sonra sana işler açar” (MA, Celile, 221).
- ✓ “Sanki başka bir hekimin hastası başına gelmişler de o hekimin işine karışmak istemiyorlarmış gibi” (MA, Celile, 222).
- ✓ “Gözleri yaşardığı da olur desem, yanlış olmaz” (MA, Celile, 222).
- ✓ “Mutfağın pisliğini söyleyecektim, kulaklarını tıkadı” (MA, Celile, 223).
- ✓ “Aman, aman bana bu mutfağın lakırtısını etmeyin” (MA, Celile, 223).
- ✓ “Eczacıbaşımız da pisliğin, karışıklığın önüne geçmek için” (MA, Celile, 223).
- ✓ “Eski mutfağı açtırmak iznini almak için kendim Başhekim’e gittim” (MA, Celile, 224).
- ✓ “Garipsedi ve boynunu büküp” (MA, Celile, 224).
- ✓ “İyilik bilirler mi sanırsın” (MA, Celile, 224).
- ✓ “Kimse benim kadar emek vermiş olmasın” (MA, Celile, 224).
- ✓ “Doktor kapı çalar da işitem, bekletirim, kapıda kalır diye” (MA, Celile, 224).
- ✓ “Kimse benim iyiliğimi bildi mi” (MA, Celile, 224).
- ✓ “...yalnız göreneklerin kötülüğünden ileri gelmiyordu ya” (MA, Celile, 225).
- ✓ “Kim bilir, sevmiştir, aldatılmıştır” (MA, Celile, 225).

- ✓ “Hele bakalım, bir sırası gelsin diye bekledim” (MA, Celile, 225).
- ✓ “Celile Bursa’da öksüz kalmış” (MA, Celile, 225).
- ✓ “Yalnız şu var ki aralarında bir söz geçmez” (MA, Celile, 225).
- ✓ “Doktorun başka biri ile evlenebileceğini hiç aklına getirmemiş” (MA, Celile, 225).
- ✓ “Sevilmemiş, beğenilmemiş, istenilmemiş, gönül kırılmış” (MA, Celile, 226).
- ✓ “Bu değişikliği, bizim koğuşun hastaları da gözden kaçırmadılar” (MA, Celile, 226).
- ✓ “Buna gönül mü verdin, ne ettin, dediler” (MA, Celile, 226).
- ✓ “Adam adamı severse hemen gönül mü verir” (MA, Celile, 226).

4.2.1.2.37. Bebekler

- ✓ “Gelmiş, kendisinden önce satın alınmış ve evde yapılmış bebeklerin arasına karışmış” (MBS, Bebekler, 166).
- ✓ “Anlamıyorlar, baştan savıyorlar” (MBS, Bebekler, 168).
- ✓ “Sıkılmış, yüreği daralmış, yaşlar gözlerine dolmuş evin içinde dolaşüyor” (MBS, Bebekler, 168).
- ✓ “Teyzesi, aşağıda işimi bırakıyor, saatlerce uğraşıp bebek yapıyor” (MBS, Bebekler, 168).
- ✓ “Nesli’nin bebeklerine ad koyması da uzun bir iştir” (MBS, Bebekler, 168).

4.2.1.2.38. Amcaoğulları

- ✓ “...kardeşim de yabancı durmadı ise de anamın bu çocuktan hoşlanmadığının ve onu evde istemediğinin farkına vardık” (MBS, Amcaoğulları, 142).
- ✓ “Anam bu çocuğu evimizde istemiyordu, ona karşı hiç yüzü gülmüyor, bizleri şımartan, her densizliğimize göz yuman anam” (MBS, Amcaoğulları, 142).
- ✓ “Başımın etini yeme” (MBS, Amcaoğulları, 142).
- ✓ “...bu çocuğa gelince kaşlarını çatıyor ve bir söz söyler ise o da acı oluyor, oğlanı incitiyordu” (MBS, Amcaoğulları, 142).
- ✓ “Öyle lakırtılar söyledi ki Enver’in gözleri yaşardı” (MBS, Amcaoğulları, 143).
- ✓ “Sesini çıkarmadı, önüne baktı” (MBS, Amcaoğulları, 143).
- ✓ “Ben de hiç sesimi çıkarmadım” (MBS, Amcaoğulları, 143).
- ✓ “Kardeşim gözlerini kaldırıp bana baktı, hiç sesini çıkarmadı” (MBS, Amcaoğulları, 143).
- ✓ “Babamı çok sıkıştırmış olmalı ki babam izin aldı” (MBS, Amcaoğulları, 143).
- ✓ “Enver’i yolcu ederken de ağladı, hem adamakıllı sızlandı” (MBS, Amcaoğulları, 144).
- ✓ “Benim de içim ezildi, yüreğim sızladı, ama ağlamadım” (MBS, Amcaoğulları, 144).

- ✓ “Çocuklarının, evinin, ailesinin arasına yaban bir kadının doğurduğu bir çocuğun karıştığını istemiyordu” (MBS, Amcaoğulları, 144).
- ✓ “Bu mektebe gidip dolayısıyla kardeşimi ve Enver’i gözden kaçırdım” (MBS, Amcaoğulları, 145).
- ✓ “...kardeşim de onun sözünü tutuyordu” (MBS, Amcaoğulları, 145).

4.2.1.2.39. Müdür Yardımcımız

- ✓ “İyi ama bana ilaç fayda etmedi” (MBS, Müdür Yardımcımız, 121).
- ✓ “Yok, bir kere onların da fikirlerini alalım” (MBS, Müdür Yardımcımız, 121).
- ✓ “Gene siz bilirsiniz” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “İlaçlarını aldım, hiçbir faydası olmadı” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Peki, siz bilirsiniz” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Ateşi düşmemiş, şehirden hekim istedi” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Yalnız ateş düşmüyor da” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Buradan çıkmaz, rahat edersiniz” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Bugün ateş düşerdi” (MBS, Müdür Yardımcımız, 123).
- ✓ “Evet, gece sıkıntı verirse diye müşhili almadım” (MBS, Müdür Yardımcımız, 123).
- ✓ “Ses çıkarmadılar” (MBS, Müdür Yardımcımız, 123).
- ✓ “Siz, yalnız rahat edin” (MBS, Müdür Yardımcımız, 123).
- ✓ “Ateş düşmüyor da adamın aklına bin türlü şeyler geliyor” (MBS, Müdür Yardımcımız, 123).
- ✓ “Zahmet olur ama” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).
- ✓ “Ateş düşmüyor da” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).
- ✓ “Bu adam yüksek tahsil görmüş” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).
- ✓ “E, siz şimdi mi yola çıkmak istiyorsunuz” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).
- ✓ “Gece olmadan yola çıksam” (MBS, Müdür Yardımcımız, 125).
- ✓ “Siz bilirsiniz” (MBS, Müdür Yardımcımız, 125).
- ✓ “Sizden de sıkılıyorum ama bu ateş düşmüyor da” (MBS, Müdür Yardımcımız, 125).
- ✓ “Zavallı ağzını açmadı” (MBS, Müdür Yardımcımız, 126).

4.2.1.2.40. Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası

- ✓ “...yokluğunun ekini belli etmemek için ezilen, üzülen, okumuş” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 71).
- ✓ “...ayak uyduramayıp geride kalmış” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 71).
- ✓ “...terbiye edilmeye muhtaç olduklarını ispat için Frenkçe bir kitap da yazmış münevver, okumuş beylerle tanışsınız” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 71).

- ✓ “Ev sahiplerine nezaket gösterdiler” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Her zaman buyurmasını, evlerine şeref verdiğini, teşerrüf ettiklerini söylediler” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Rezil oldum” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Al sana fevkaladelik, rezil oldum” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Otomobillerin beş yüz kilometre süratle gidebileceklerini söyledikten sonra neden ısrar ettim” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Beni gafil avladılar” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Tatlı tatlı anlatıyordum, çok ileri gittiğim farkındaydım, lâkin mahzur görmüyordum” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Sanki, bütün muvaffakiyetim elimden gidiyordu” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “İsrar ettim” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Ben ısrar edince, onlar sustular” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 73).
- ✓ “Ona lazım olan susup bir köşede oturmak” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 73).
- ✓ “...aptalca ısrar etmek ne lazımdı” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 73).
- ✓ “...arabacı dizginlerini çekip ona yol veriyordu” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 74).

4.2.1.2.41. Bankacı Rasim Bey

- ✓ “Birine para veririz, benim uykum kaçır” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).
- ✓ “O adamın işini gücünü hesap ederim” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).
- ✓ “Geçende Kara Menteşlerin Hüsnü Efendi’ye bir halt ettik” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).
- ✓ “Geceleri uykum kaçır” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Oğlum vadesi geliyor, borcunu verebilecek misin” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Oğlum, şakası yoktur haa” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Vadesi gelince paraları tıklar tıklar alırız” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Yemekten, içmekten kesilirim” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Şapa otururuz” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Neyse geçen gün Hüsnü’nün parasının vadesi geldi” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Nasıl, paranın vadesi geldi” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Hay Allah senden razı olsun, dedim” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Ben de geniş bir nefes aldım” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 68).

4.2.1.2.42. İşin Bitti

- ✓ “Bu yıl, gününde bolca yağmurlar düştü, sonra da havalalar açtığı için iyi tavlalarla ekiliyor” (O, İşin Bitti, 199).
- ✓ “İşsiz bir delikanlı da ellerini kuşağına sokmuş kapının önünde dikilip duruyor” (O, İşin Bitti, 199).
- ✓ “Selam verdi” (O, İşin Bitti, 199).
- ✓ “Bir iş oldu mu ayaklarınız yürümez” (O, İşin Bitti, 200).
- ✓ “...sanki biri türkü söylüyordu” (O, İşin Bitti, 200).
- ✓ “Jandarma tez gelmez diyor ama kim bilir” (O, İşin Bitti, 201).
- ✓ “Öküzün ayağına mih batmıştı, o hatırına geldi” (O, İşin Bitti, 201).
- ✓ “Hüseyin Efendi hiç sesini çıkarmadı” (O, İşin Bitti, 204).

4.2.1.2.43. Ev Ona Yakıştı

- ✓ “Daha yapı borçlarını verip rahat edemedi öldü” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “...Silgioğlu Halil adında birinin eline düştü, o da kiraya verdi” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “Halil de komşu çocukları, inekleri, öküzleri, keçileri ile başa çıkamaz oldu” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “...belediye yıkıp oradan yol açacak oldu” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “Otururuz, otururuz sen işine bak, dedi” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “...yaşlı ise de gücü yerinde her işe eli yatan bir adam” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).
- ✓ “Sonra da gidip ev sahibine haber verdiler” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).
- ✓ “Evi görme, yüreğın yanar, dediler” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).
- ✓ “Sudan da ucuz verdin ya” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).
- ✓ “Yüreğın yanacak gibi” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).
- ✓ “Çarşının alaycıları, gevezeleri, işleri yolunda olup da kendilerine eğlence arayanları Halil’in yüreğının yandığını anlayınca onu parmaklarına doladılar” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).
- ✓ “Yüreğın yanıyor değil mi, diyorlar” (O, Ev Ona Yakıştı, 171).
- ✓ “Gül gibi evi sudan ucuz verdin ya” (O, Ev Ona Yakıştı, 171).
- ✓ “Hovarda herifsin Halil, keyfine bak”(O, Ev Ona Yakıştı, 171).
- ✓ “Silgioğlu’nun yüzü tutmuyordu” (O, Ev Ona Yakıştı, 171).
- ✓ “Bir gün yüzünü kızdırıp binbaşıya haber yollamış” (O, Ev Ona Yakıştı, 171).
- ✓ “Bir ağız kalabalığı yapmaktan başka yolunu bulamadı” (O, Ev Ona Yakıştı, 171).
- ✓ “Anlaşılmaz laflarla gürültü edip dükkândan çıktı” (O, Ev Ona Yakıştı, 171).
- ✓ “Çıkmazsa ben çıkartmanın da yolunu bilirim” (O, Ev Ona Yakıştı, 172).
- ✓ “Birkaç gün sonra binbaşıya haber yolladı” (O, Ev Ona Yakıştı, 172).
- ✓ “Evden çıkmazsa mahkemeye vereceğim” (O, Ev Ona Yakıştı, 172).
- ✓ “Elin ağzına sakız oluruz” (O, Ev Ona Yakıştı, 172).

- ✓ “İlk rast geldiği nalbant kalfası Mehmet Kalfa’ya” (O, Ev Ona Yakıştı, 172).
- ✓ “Yapılmış evini bir daha yıktır da aklın başına gelsin” (O, Ev Ona Yakıştı, 173).
- ✓ “Şimdi de yazık oldu, diyordunuz” (O, Ev Ona Yakıştı, 173).
- ✓ “Pek iyi ettim de çıkarttım, evi bedavaya mı vereceğim” (O, Ev Ona Yakıştı, 173).
- ✓ “Eh, daha büsbütün kötü duruma düşmemiş ama yolunu tutmuş” (O, Ev Ona Yakıştı, 173).
- ✓ “Halil baktı, canı sıkıldı” (O, Ev Ona Yakıştı, 174).
- ✓ “Halil haber yolladı” (O, Ev Ona Yakıştı, 174).
- ✓ “Sakin Bilal’i tutayım deme, sonra evi ona versen elinden kurtulamazsın, dediler” (O, Ev Ona Yakıştı, 174).
- ✓ “Sen çukurları yaptırırsan aylık istemeye de hakkın olur” (O, Ev Ona Yakıştı, 174).
- ✓ “Tövbeler olsun, yaptırمام dedi” (O, Ev Ona Yakıştı, 175).
- ✓ “Kim bilir ki bu sırada güzel baht” (O, Ev Ona Yakıştı, 175).
- ✓ “E, Halil gözün aydın, artık ev sahibi oldun, dediler” (O, Ev Ona Yakıştı, 175).
- ✓ “Dinin aşkına, çoluğun çocuğun başı için yok deme” (O, Ev Ona Yakıştı, 176).
- ✓ “Olmasın, veresiye vereceğim” (O, Ev Ona Yakıştı, 176).
- ✓ “Yazık etmişsin, diyecek oldular” (O, Ev Ona Yakıştı, 177).
- ✓ “Hiç yazık etmedim, dedi” (O, Ev Ona Yakıştı, 177).
- ✓ “Senin, benim gibilerin elinde kalıp da yurtluk olacağına” (O, Ev Ona Yakıştı, 177).

4.2.1.2.44. İki Ana İki Kız

- ✓ “Her ilaç içmek lazım geldikçe” (O, İki Ana İki Kız, 128).
- ✓ “Geçen sene bir buçuk şişe içti, biraz kendini topladı” (O, İki Ana İki Kız, 129).
- ✓ “Yüzünü buruşturuyordu” (O, İki Ana İki Kız, 130).
- ✓ “Ooof Emine, canımı sıkıyorsun” (O, İki Ana İki Kız, 130).
- ✓ “Şimdi seni odaya kapar, başımı alır giderim” (O, İki Ana İki Kız, 130).
- ✓ “İçsene şunu adam gibi” (O, İki Ana İki Kız, 131).
- ✓ “Kızcağız sinirden, korkudan bayılacak gibi olur” (O, İki Ana İki Kız, 131).
- ✓ “Kız ağlayarak, kendini de çok haklı bularak” (O, İki Ana İki Kız, 131).

4.2.1.2.45. Pazarlık

- ✓ “Faik Ağabey, ağzın kızdı da ölçüyü kaçırdın” (O, Pazarlık, 122).
- ✓ “...Faik Efendi de biraz gevşer gibi oldu” (O, Pazarlık, 122).
- ✓ “Canım, şimdi beş yüz bin kişiyi gözle hesap ediyordun, köprüyü neden hesap edemiyorsun” (O, Pazarlık, 123).
- ✓ “Tamam üç yüz seksen küsur bin kişi kalır açıkta” (O, Pazarlık, 123).

- ✓ “Sonra işe az daha tav vermiş olmak için” (O, Pazarlık, 123).
- ✓ “...herkes kendi başının derdine düşmüş” (O, Pazarlık, 123).
- ✓ “Öyledir, öyle dedi, Faik’in hakkı var” (O, Pazarlık, 123).
- ✓ “Ben, dedi, yalan söyleyecek değilim ya, gözümle gördüm” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “Faik Efendi yeniden söze başladığına sevinerek” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “Faik Efendi için biraz fazla kaçtığı anlar gibi oldu, kaşlarını oynattı” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “Remzi Efendi derin derin içini çekerek” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “Ondan sonra iki kişi de içlerini çekerek, acıklı acıklı” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “İnsanı lakırtı ettiğine de pişman edersiniz” (O, Pazarlık, 125).
- ✓ “Sen yüz bin kişiye razı oluyor musun” (O, Pazarlık, 125).
- ✓ “Feyzi Bey gene razı olmadı” (O, Pazarlık, 125).
- ✓ “Faik Ağabey oldu olacak, gel şu şeytanın ayağını kır” (O, Pazarlık, 125).
- ✓ “Bak, sen bilirsin” (O, Pazarlık, 126).
- ✓ “Ben biraz fedakârlık etmiş olurum ya” (O, Pazarlık, 126).
- ✓ “Razı olurum ama bir şartla” (O, Pazarlık, 126).
- ✓ “Pekâlâ, razı olduk” (O, Pazarlık, 126).
- ✓ “...hemen pazarlığa girişiyorsunuz” (O, Pazarlık, 126).
- ✓ “Onlar sonra kapıda kalırlar, dedi” (O, Pazarlık, 126).

4.2.1.2.46. Sabuncu Osman Ağa

- ✓ “Doğrudur, bu muhacirlikte çok eziyet çekti, çok felaket gördü” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).
- ✓ “...sabun pişirmekte olan oğluna yardım edemiyor; yine kollarını sıvıyor, saltasını çıkarıp hazırlanıyor ise de oğlu görüyor ki artık eskisi kadar faydası olamıyor” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).
- ✓ “...gelinlerine danışmadan bir şeye el sürmüyordu” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156).
- ✓ “Kim bilir” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156).
- ✓ “Yalnız bir aralık gözlerini açtı” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156).

4.2.1.2.47. Hasan Kâhya Hastalandı

- ✓ “Yağmur biraz daha fazlalaştı, sonra bir aralık durur gibi oldu” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 133).
- ✓ “...nihayet geçmeye karar verdiler” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 133).
- ✓ “...tahtaların üstüne çıkmaya da lüzum görmedi” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 133).
- ✓ “...kafasını yere eğmiş, ateşler içinde yanıyor” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).

- ✓ “Kendini de bilmiyor, kimseye de ses vermiyor” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).
- ✓ “Daima açık duran kolları ve göğsü adeta meşin gibi olmuştu” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).
- ✓ “O halde, yağlamaya karar verdiler” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).
- ✓ “Hastanın ne gözleri açılıyor ne de sesi çıkıyordu” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).
- ✓ “...bu adamın sınırları mukavemet edecek olsa, kemikleri kırılırdı” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).
- ✓ “...kızına da tembih ettiler ki ocakta ateşi eksik etmesin” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).
- ✓ “...ateşler içinde yanan, sınırları donan hasta adam da yüklü bıraktığı arabasını koştu, tarlasına gitti” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 135).

4.2.1.2.48. Karısının Kocası

- ✓ “Efendilerim beni aç açık bırakmazlar, derdi” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “...ama devran değişti, efendileri kendileri aç açık kaldılar” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Hasan Paşa konağında terbiye görmüştür” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Ana baba ikisi de yol yordam bilir, terbiye görmüş adamlardı” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Onlar da seslerini çıkarmazlar” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Günün birinde bohçasını koltuğuna alıp kıyı mahallelerden birinde oturan ablası Fitnat Hanım’ın evine gitti” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Cemalettin karısının yüzüne baktı, sesini çıkarmadı” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Nebahat kıskanır, evinin tadı kaçır” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Anası da oğlundan yüz bulsa, gelini ezip evin idaresini eline almak istemez mi” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Öyle olunca Nebahat, anan kocaya varmış, kendine bir ev kurmuş, evinin de hanımı olmuş, kocasının da sefasını sürmüş” (SK, Karısının Kocası, 112).
- ✓ “Ben de kocaya vardım” (SK, Karısının Kocası, 112).
- ✓ “Kim bilir ne kadar yaşar” (SK, Karısının Kocası, 112).
- ✓ “Nebahat’in de hiç haberi olmaz” (SK, Karısının Kocası, 112).
- ✓ “...dört günlük gelinin ağzına bakıp benim yüzüme bakmadı” (SK, Karısının Kocası, 112).
- ✓ “Bir çift lakırtı etmedi” (SK, Karısının Kocası, 112).
- ✓ “Bir kere odamın kapısını açıp hatırımı sormadı” (SK, Karısının Kocası, 113).
- ✓ “Büyük sözüme tövbe, cami kapısında avuç açar dilenirim de” (SK, Karısının Kocası, 113).
- ✓ “Adam sen de, dedi” (SK, Karısının Kocası, 113).
- ✓ “...babasını çektii yanına aldı” (SK, Karısının Kocası, 113).

- ✓ “Erkek evlat olur da el kızının ağzına bakmaz olur mu” (SK, Karısının Kocası, 113).
- ✓ “...kaynanasını evden kaçırdığı aklına getirmiştir” (SK, Karısının Kocası, 113).
- ✓ “...sokağa çıkar, kıskanarak, katık ederek içer” (SK, Karısının Kocası, 114).
- ✓ “Bir gün konuşuyorlardı, söz nasıl açıldı ise” (SK, Karısının Kocası, 114).
- ✓ “Beni gelin uşak yerine koydu dedi, evin alışverişini üstüme yıktı” (SK, Karısının Kocası, 114).
- ✓ “Bizde iş buyurmak değil, adam hesabına koyup bir hatır sormaz, bir çift lakırtı etmezler, dedi” (SK, Karısının Kocası, 114).
- ✓ “...sanki babasının gönlünden geçenleri biliyormuş” (SK, Karısının Kocası, 114).
- ✓ “...gelininin sözü doğru çıktı, diye düşündü” (SK, Karısının Kocası, 115).
- ✓ “Hizmetçiler geline haber verdiler” (SK, Karısının Kocası, 116).
- ✓ “Gece bir aralık Cemalettin’in aklına geldi” (SK, Karısının Kocası, 116).
- ✓ “Nebahat’ın haberi olmadan ben onu aramalıydım” (SK, Karısının Kocası, 116).
- ✓ “Bizden ayrı belki daha rahat olurlar” (SK, Karısının Kocası, 116).
- ✓ “Ertesi gün aklına geldi” (SK, Karısının Kocası, 116).
- ✓ “Baldızı hâl hatır sürdü; ama güler yüz göstermedi” (SK, Karısının Kocası, 116).
- ✓ “Biz talihimize küselim” (SK, Karısının Kocası, 117).
- ✓ “İhtiyar içini çekti” (SK, Karısının Kocası, 117).

4.2.1.2.49. Uğursuzluk

- ✓ “...elinde imza edilecek evrak, göğsünü ilikleyip müsteşarın kapısına yaklaştı” (SK, Uğursuzluk, 80).
- ✓ “Bir derkenar yazacak oldu, ancak ona da karar veremedi” (SK, Uğursuzluk, 80).
- ✓ “...kâğıtları birer birer okuyup imza etmeye başladı” (SK, Uğursuzluk, 80).
- ✓ “Ve o esnada müsteşar konuşan misafirlerin sözlerine kulak misafiri olup” (SK, Uğursuzluk, 81).
- ✓ “Hayri Efendi donup kalmıştı” (SK, Uğursuzluk, 81).
- ✓ “...müdürü çağırıp ihtimal ağır söylemiştir” (SK, Uğursuzluk, 82).
- ✓ “Hayri Efendi derdini hiç olmazsa müdüre olsun anlatmalıdır” (SK, Uğursuzluk, 82).
- ✓ “Zaten bir haftadan beridir bütün işleri böyle aksi gidiyordu” (SK, Uğursuzluk, 82).
- ✓ “Yanlışıklıkla acaba sol taraftan mı kalktım, diye düşünmeye başladı” (SK, Uğursuzluk, 82).
- ✓ “Ve o zaman ne deseler hakları var” (SK, Uğursuzluk, 83).
- ✓ “Devlet memuriyetidir bu, şakaya gelmez” (SK, Uğursuzluk, 83).
- ✓ “Fakat hayatta bir defa amirlerime söz getirecek harekette bulunmadım” (SK, Uğursuzluk, 84).

- ✓ “...uzun bir nasihat verdiğiğine memnun olup yüzü gülmeye başladı” (SK, Uğursuzluk, 84).
- ✓ “...geçen gün evrak imza ettirmek için nezdi âlilerine geldiğim vakit” (SK, Uğursuzluk, 84).
- ✓ “...bir mektup yazmak daha kolay olacağı hatırına geldi” (SK, Uğursuzluk, 84).
- ✓ “Bir türlü karar verip mektuba başlayamıyordu” (SK, Uğursuzluk, 85).
- ✓ “...bazı evrak imza ettirmek bahanesiyle huzuru âlilerine dahil olmuş idim” (SK, Uğursuzluk, 85).
- ✓ “Odun gibi bir ifade, damdan düşer gibi yazılır mı” (SK, Uğursuzluk, 85).
- ✓ “Derdimizi anlatalım derken bir de bu mektupla” (SK, Uğursuzluk, 85).
- ✓ “Elkab gibi buna da bir karar veremiyordu” (SK, Uğursuzluk, 85).
- ✓ “Zihni pek ziyade karışmış, vücudu yorulmuş, hiçbir şey yazamayacağını görüp yatmaya karar verdi” (SK, Uğursuzluk, 85).
- ✓ “Fakat ertesi gün de hiçbir şeye karar veremedi” (SK, Uğursuzluk, 85).
- ✓ “Selam verdi” (SK, Uğursuzluk, 86).
- ✓ “...sağ taraftan kalkmadığımda hiç şüphe yoktu” (SK, Uğursuzluk, 86).
- ✓ “...hiçbirini işitemediğine hatta hatırına bile getirmediğine kaildi” (SK, Uğursuzluk, 86).

4.2.1.2.50. Kivi

- ✓ “Alâ, hiç diyecek yok” (VÇ, Kivi, 19).
- ✓ “Mükemmel tırıs gideceğine şüphem yok” (VÇ, Kivi, 19).
- ✓ “Evet, hele araba için hiç diyecek yok” (VÇ, Kivi, 19).
- ✓ “Seza, akıl mı danışacaksınız, diye alay etti” (VÇ, Kivi, 20).
- ✓ “Tamam bu adı koyalım, dediler” (VÇ, Kivi, 20).
- ✓ “Zavallı Kivi bizim yaramazların elinden neler çekti” (VÇ, Kivi, 21).
- ✓ “Beygir bir adım atmıyor” (VÇ, Kivi, 21).
- ✓ “İhtiyar hala söze karıştı” (VÇ, Kivi, 21).
- ✓ “Kardeşim telaş içinde, kan tere batmış, hepimize kızıyordu” (VÇ, Kivi, 21).
- ✓ “Aman dayı bey, nefes almayalım, hayvan sonra şaşırrır” (VÇ, Kivi, 22).
- ✓ “Tepmiyor, ısırıyor, çifte atmıyor” (VÇ, Kivi, 22).
- ✓ “Samiye, hakkın varmış, keşke adını uslu koysaydık” (VÇ, Kivi, 22).
- ✓ “Biz de gidip akıl danışırız” (VÇ, Kivi, 22).
- ✓ “...kasabaya gönderip ucuz pahalı sattırması lazım gelirdi” (VÇ, Kivi, 23).
- ✓ “Neyse zararı yok” (VÇ, Kivi, 23).
- ✓ “Bakınız bir iki sabah talim edelim, değil mi Selime” (VÇ, Kivi, 23).
- ✓ “Kim bilir, belki de dedikleri doğrudur” (VÇ, Kivi, 23).
- ✓ “O da iyi merak sardı ha” (VÇ, Kivi, 23).
- ✓ “Samiye kesik bir kahkaha kopardı” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “...biz beygiri adam edelim de görürsünüz” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “Adam etmeye lüzum yok, sadece beygir olsun yeter” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “Gözüme araba ilişti” (VÇ, Kivi, 24).

- ✓ “Artık buna ciddi bir renk vermek lazımdı” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “Kivi de elinizden kurtulsun” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “Seza’ya da sıra gelsin” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “Sonra ben, zihnen düğünü köyde yapmaya karar verdim” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “Nikâhı kıydık” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “Seza kızları, hatta köy kızlarını da başına toplamış” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “O zavallı elimizden kurtulmak için havanın soğukluğundan, üşüyeceğinden bahsediyordu” (VÇ, Kivi, 26).
- ✓ “Bu adam olur şey değil, dedi” (VÇ, Kivi, 26).
- ✓ “Kivi sizin çok zahmetinizi çekmiş bir emektardır” (VÇ, Kivi, 26).
- ✓ “Hem bir gün gelir, kim bilir hangi bir sebeple” (VÇ, Kivi, 26).

Tablo 6**Hikâyelerdeki Toplam Deyim Sayısı ve Farklı Deyim Sayısı**

Hikâyenin Adı	Toplam Deyim Sayısı	Farklı Deyim Sayısı
Celile	54	45
Ev Ona Yakıştı	44	35
Karısının Kocası	42	34
Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu	41	36
Bekir Usta	40	35
Bizim Nesibe	38	29
Dışı Başka İçi Başka	32	28
Kivi	32	26
Ana Baba	28	25
Çocuklara Hikâye	27	20
Uğursuzluk	27	20
Gödeli Mehmet	26	24
Pazarlık	25	19
İkisinin Arasında	23	20
Hacı Dedemin Evi	22	19
Müdür Yardımcımız	22	13
Baba Halil	21	21
Aptal Memiş	21	18
Bir Çocuğun Hikâyesi	20	19
Şu Soyadı Konusu	20	15
Bir Baba Oğul	19	18
Amcaoğulları	18	16
Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası	17	13
Mendil Altında	16	14
O Yıllarda	15	15
Çocukluk	15	12
Başarılar	13	13
Tipide Yolculuk	13	13
İlaç İçirmek İçin	13	13
Hasta	13	12

Anasız Çocuk	13	12
Rûya Nasıl Çıktı	13	10
Bankacı Rasim Bey	13	9
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	12	12
Hasan Kâhya Hastalandı	12	9
Terbiyesi En Güç Hayvan	11	10
Güzel Bir Ölüm	10	9
Eyüpsultan Yolcusu	10	7
Hacı İzzet Paşa	9	8
İki Ana İki Kız	8	8
İşin Bitti	8	8
Gül Hanım'ın Annesi	6	6
Bebekler	6	6
Sabuncu Osman Ağa	6	6
İhtiyar Çilingir	6	5
Bir Haydut Kuş	5	5
Mesut Bacı	5	5
Vakitsiz Bir Ezan	5	5
Hırsız Polis	4	4
Aynadaki Yaşlı Adam	3	3

Türkçenin söz varlığının en önemli unsurlarından olan deyimler, Türkçe öğretiminde üzerinde sıklıkla durulan kelime gruplarıdır. Dile getirdiği geniş ifade gücüyle deyimler çocuğun söz varlığına kazandırılması gereken önemli dil malzemesi olarak görülmekte ve Türkçe öğretiminin amaç maddelerinde sıklıkla yer almaktadır. Bu eşsiz söz varlığının çocuğun okuyacağı metinlerde bulunması, deyim öğretiminde kolaylık sağlayacaktır. Memduh Şevket Esenal'ın araştırma konusu edinilen hikâyeleri deyimlerin kullanımı açısından oldukça zengindir. İncelenen elli (50) metnin hepsinde deyim bulunmaktadır. Hikâyelerinde yazar farklı deyim kullanmaya önem göstermiş, aynı deymi çok fazla kullanmamıştır. Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere hikâyelerdeki Toplam deyim sayısı ile farklı deyim sayısı arasında çok fazla fark görülmemektedir. Bu durum deyim çeşitliliği açısından hikâyelerin oldukça zengin olduğunu göstermektedir. İncelenen hikâyelerden otuz sekizinde (38) on ve üzeri deyim tespit edilirken sadece on iki metinde tespit edilen deyim sayısı onun altında kalmıştır. Bu açıdan da hikâyelerin içerisinde önemli sayıda deyim barındırdığı anlaşılmaktadır.

Yazar, deyimleri uygun düşen durumlarda sıradan diyaloglar arasına ustaca yerleştirmiştir. Bundan dolayı kullanılan deyimlerin anlamlarını cümlelerin bağlamından yola çıkarak tahmin etmek oldukça kolaylaşmaktadır. Bu hususun deyim öğretiminde oldukça kolaylık sağlayabileceği düşünülmektedir.

Araştırma konusu yapılan hikâyelerden en fazla deyim barındıran beş hikâyede tespit edilen deyim sayısı kırk ve üzeridir. Elli hikâyeye arasında toplamda en fazla deyim elli dört (54) deyimle “Celile” adlı hikâyede bulunmaktadır. Bu hikâyede kırk beş (45) farklı deyim bulunmaktadır. Bu hikâyenin ardından kırk dört (44) deyimle “Ev Ona Yakıştı” , kırk iki (42) deyimle “Karısının Kocası”, kırk bir (41) deyimle “Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu”, kırk (40) deyimle “Bekir Usta” adlı hikâyeler sıralanmaktadır. İlk beşe yerleşen hikâyeler arasında “Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu” adlı hikâyeye toplam deyim sayısında dördüncü sırada olmasına rağmen farklı deyim sayısı sıralamasında otuz altı (36) farklı deyimle ikinci sıraya yerleşmektedir.

İncelenen hikâyelerden en az deyim tespit edilen hikâyeler üç (3) deyimle “Aynadaki Yaşlı Adam”, dört (4) deyimle “Hırsız-Polis”, beşer (5) deyimle “Vakitsiz Bir Ezan, Mesut Bacı, Bir Haydut Kuş” adlı hikâyelerdir. Bu hikâyelerin toplam deyim sayıları ile farklı deyim sayıları eşittir. İçerisinde en az deyim bulunan hikâyelerden “Bir Haydut Kuş” haricindeki dört hikâyeye toplam kelime sayısı açısından son dörtteki metinlerdir.

İçerisinde en fazla deyim bulunduran beş hikâyenin de toplam kelime sayısında üst sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bu durumun hikâyelerdeki deyim sayısını da olumlu etkilediği düşünülmektedir. Hikâyelerdeki deyim sayısının, toplam kelime sayısının az olmasından olumsuz etkilendiği düşünülmektedir. “Bir Haydut Kuş” adlı hikâyeye ise toplam kelime sayısında ikinci kategoride yani 500-1000 arasında toplam kelimeye sahip olan hikâyeler arasında yer alıp, yedi yüz kırk yedi (747) toplam kelime barındırmasına rağmen yeterince deyim taşımamaktadır.

4.2.1.3. Atasözleri

Bir toplumun yüzyıllar boyunca edindikleri deneyimlerinin, düşüncülerinin yaşayışlarının, hayata bakışlarının bir sonucu olan atasözleri, belli bir durumu veya olayı daha açık ve anlaşılır hale getirmek, az sözle çok şey anlatmak için kullanılan, söyleneni belli olmayan, yargı bildiren kalıplaşmış sözlerdir. “Türk kültür tarihindeki görünüşleriyle, atalarımızın, uzun denemelere dayanan yargılarını, genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak düsturlaştıran, kültürel birliktelik ve sosyal olarak bir arada yasama ilkelerine dönüştüren ve kalıplaşmış şekilleri bulunan, sosyal ve kültürel olarak benimsenmiş ve meşrutiyetleri tartışmasız kabul gören özlü sözlerdir” Çobanoğlu (2004: 15).

- ✓ Her gönülde bir aslan yatar derler, doğrudur. (BKÇ, Şu Soyadı Konusu,31).

- ✓ Heyhat ki evdeki hesap çarşıya uymadı... (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ Kısa günün kârı az olur. (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ Yolcu yolunda gerek, çikalım Mehmet Kalfa, dedim. (GBY, Tipide Yolculuk,135).
- ✓ Kadri bey her seferinde başını sallar ve “dışı seni yakar, içi beni!” demekten başka cevap vermezdi. (HP, Dışı Başka İçi Başka, 169).
- ✓ Hazır yemeğe de dağlar dayanmaz. (İÇ, Bekir Usta, 184).
- ✓ İşin başı sağlık. (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ Testiyi kıran da bir, suyu getiren de! (MA, Celile,224).
- ✓ Denize düşen yılana sarılır. (O, Pazarlık, 123).
- ✓ Sinek bir şey değil fakat mide bulandırır. (SK, Uğursuzluk,83).

Atasözleri dilin tarihi, kültürel, düşünsel karakterleri en fazla taşıyan ögesidir. Atasözleri uzun deneyimler sonucu çıkarılan fikirlerin kültürel ve yaşantısal unsurlarla harmanlanarak anlatıldığı söz varlıklarıdır. Sayfalar dolusu metinle anlatılabilecek düşünceler atasözleriyle bir cümleye sığdırılmıştır. Atasözlerini kullanmak dil öğretiminde önemli bir yere sahiptir. Öğrencilerden atasözleriyle ilgili bir birikime sahip olmaları ve uygun durumda bunları kullanmaları beklenmektedir. Memduh Şevket Esendal'ın araştırma konusu edinilen öykülerinden sadece dokuzunda (9) atasözü tespit edilmiştir. Geri kalan kırk bir (41) hikâyede herhangi bir atasözüne rastlanmamıştır. İçerisinde atasözü bulunan hikâyeler içerisinde iki (2) atasözyle “Bekir Usta” adlı hikâye ilk sırada yer almakta, geri kalan hikâyelerde ise birer atasözü bulunmaktadır. Bu bakımdan Memduh Şevket'in hikâyelerinin atasözlerinin kullanımı açısından zengin olmadığı söylenebilir.

4.2.1.4. İkilemeler

Hikâyelerdeki ikilemeler tespit edilip içerisinde geçtiği cümlenin bağlamında verilmiştir.

Hikâyelerdeki ikilemeler tespit edilirken Aksan'ın (2015:205-209) ikilemelerin meydana gelme yollarıyla ilgili tasnifi dikkate alınmıştır:

1. **Değişik Sözcük Türlerinden Aynı Sözcüğün Yinelendiği Örnekler:** **Ad:** kapı kapı, sayfa sayfa; **Sıfat:** koca koca, sarı sarı; **Belirtec:** zaman zaman, yavaş yavaş; **Ulaç:** geze geze, durup durup; **Eylem:** durdu durdu, oturur oturur; **Ünlem:** of of, vay vay;
2. **Değişik Sözcük Türlerinden Eş Anımlı Kurulanlar:** **Ad:** çarşı Pazar, ev park; **Sıfat:** derme çatma, doğru dürüst; **Belirtec:** açık seçik, sarmaş dolaş; **Ulaç:** ezile büzüle, düşünüp taşınıp; **Ortaç:** bitmiş tükenmiş, yenmez yutulmaz; **Eylem:** ağlamış sızlamış, yazdı çizdi;

3. Değişik Sözcük Türlerinden Ters Anamlılarla Kurulanlar:

Ad: yer gök, ölüm kalım; **Sıfat:** büyük küçük, erkekli kadınlı; **Belirteç:** ileri geri, er geç; **Ulaç:** bata çıka, gidip gelip; **Ortaç:** olur olmaz, giden gelen; **Eylem:** durdu durmadı, istedi istemedi;

4. Yansımali İkilemeler:

a. Yalnızca Bir Eylem, Bir Oluş, Bir Durum İçin Kullanılanlar

horul horul (uyumak), sapır sapır (dökülmek)

b. Derece Gösteren Farklı Biçimleri Olan Yansımali İkilemeler

çıtır çıtır/ çatır çatır/ çatır çutur

c. İki Ögesi Aynı Seslerden Kurulu Yansımali İkilemeler

şırıl şırıl, ciyak ciyak, fıkır fıkır

d. Bir Ögesi Farklı Ünlü ya da Ünsüzlerden Kurulu Yansımali İkilemeler

gacır gucur, şangır şungur, çat pat

e. Yansımali Eylemlerden Oluşmuş Ulaçlarla Kurulu İkilemeler

hıçkır hıçkır, ıkına sıkına, oflaya puflaya

5. Öncesi /m/ ile Değiştirilerek Yüklenen İkilemeler:

okul mokul, takım makım, Ayşe Mayşe

4.2.1.4.1. Güzel Bir Ölüm

- ✓ “Beş on kişi köşkün önünde toplandık”(BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 14).
- ✓ “...cenazenin zuhurunu bekleyerek, birbiriyle tatlı tatlı konuşuyorlardı” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 14).
- ✓ “...akıntılarla ufak ufak çırpındığı yerlerde yüksek dalgacıklar güneşle yıldızlanıyor, gümüş gibi parlıyor, kıpırdıyordu” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 14).
- ✓ “Bütün bunları gördükten ve yavaş yavaş ölüme yaklaşarak onunla kucak kucağa, diz dize bir hayli seneler hoşça yaşadktan sonra” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 14).
- ✓ “Burası öyle bir yer ki güneşle deniz tatlı tatlı öpüşüyor” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 14).
- ✓ “Güneşe karşı cigara içerek uzun uzun devrin bitmesini bekledikten sonra” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 16).
- ✓ “İhtiyarcığın buradaki yeri de fena değil; ailesi, kocası, ölmüş hısım akrabasıyla koyun koyuna yatacak” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 18).
- ✓ “Fena değil, buradan tek tük araba da geçer, cenazeler gelir” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 18).
- ✓ “...öyle bir hali vardır ki insanı ister istemez mahzun eder, dalgınlaştırır” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 18).
- ✓ “...fakat ikincide iş böyle değil, öteden beriden susturmak isteyenler oldu” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 18).

4.2.1.4.2. Şu Soyadı Konusu

- ✓ “Selam sabah derken, ‘Kendine bir soyadı buldun mu?’ diye sordum” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 25).
- ✓ “İşleri güçleri olan on beş kişinin adı değişecek” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 26).
- ✓ “Ben sordum, eski Türkler adlarını sık sık değiştirirlermiş, diyor” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 26).
- ✓ “Ayrı ayrı alırsak ‘öz’ ü anladım” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 29).
- ✓ “Şimdi yeni adının altında rahat rahat oturuyor” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 29).
- ✓ “Ayrı ayrı anlıyorum da aralarında ne yakınlık var, çıkaramadım, dedim” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 31).

4.2.1.4.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi

- ✓ “Devrilen, büyükçe bir şey olmalı ki gürültüsü odalarda, bütün apartmanda perde perde uğuldadı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 33).
- ✓ “Selim, yılışık yılışık sırttı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 34).
- ✓ “Mahallenin çocuk düşüre düşüre bilirkişilik kazanmış kadınları bu gençlere akıl verir” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 35).

4.2.1.4.4. Aptal Memiş

- ✓ “Sonra sizle de günahkâr olur, cehennemde cayır cayır yanarsınız” (BKÇ, Aptal Memiş, 81).
- ✓ “Kimseyle konuşmadan sürüsünün başına vardığı zaman, bu inanca, iyiden iyiye bel başlamış” (BKÇ, Aptal Memiş, 81).
- ✓ “Onun için sürüden ayrılmak, diri diri mezara girmek demektir” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “Gece yarısı yaklaşırken, köpeklerin acı acı ulumaları üzerine birden gözlerini açtı” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “Değneği usulcacık değdiriverdim diye keyifli keyifli söyleniyordu” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “...günahlardan kurtulduğunu göğsünü gere gere söyleyecekti” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).

4.2.1.4.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

- ✓ “...parka gidip caddeye nazır kanepeye oturarak başını dinlemek, geleni geçeni seyretmekti” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 85).
- ✓ “...o da gözlerini bu kibar köpekten ayırmadan yavaş yavaş kanepeye doğru ilerledi” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 85).
- ✓ “...ara sıra onun da kendisine baktığını , arkadaşlık etmek istediğini fark ediyordu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “Hüseyin Efendi’nin parkın kapısına çevrilen gözleri ara sıra balgama kayıyor” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “ Yerleri eviniz kadar temiz tutunuz.” ibaresi yazılı olan levha onun bakışlarını ara sıra üzerine çekiyor, asabı da yavaş yavaş bozulmaya başlıyordu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).
- ✓ “Ara sıra, sağa sola tükürmeyi de ihmal etmiyordu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).
- ✓ “Bir iki adım atmıştı ki gözlüğünü düzeltmek ihtiyacını hissetti” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).
- ✓ “Terbiyesi en güç havyan, diye söylene söylene parkın kapısına doğru hızla yürüdü” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 88).

4.2.1.4.6. Hırsız-Polis

- ✓ “Ders bitip de bahçeye çıkarcıkılmaz ilk işimiz hırsız-polis oynamaktı” (BKÇ, Hırsız-Polis, 143).
- ✓ “...hırsızla polisi kollarımızdan tutup karşı karşıya getiriyor” (BKÇ, Hırsız-Polis, 143).
- ✓ “Benim için de okulun tadı tuzu kalmadı” (BKÇ, Hırsız-Polis, 144).
- ✓ “Biz de dersi ister istemez, bellemeye başladık” (BKÇ, Hırsız-Polis, 144).

4.2.1.4.7. Bir Haydut Kuş

- ✓ “Yalnız kanatlarımı açmış, ileri geri atılıyor, yılanı öldürmeye çalışıyordu” (BKÇ, Bir Haydut Kuş , 22).
- ✓ “Havada güzel güzel dönen bu kuşun, açlıkla bu yılanı saldıracığını hiç düşünmemiştim” (BKÇ, Bir Haydut Kuş , 22).
- ✓ “...kuş beni duydu, başını çevirdi, göz göze geldik” (BKÇ, Bir Haydut Kuş , 22).
- ✓ “Onun güzel güzel süzüldüğüne bakmayın” (BKÇ, Bir Haydut Kuş , 23).

4.2.1.4.8. Bizim Nesibe

- ✓ “Kızın aklında fikrinde yoktu ya, dedi o satıcı karı” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “...enamlar, Mushaflar, dua kitapları satan, köy köy dolaşanlar vardı ya onlardan biri olacak” (BN, Bizim Nesibe, 15).
- ✓ “Acıklı bir şey olmuş gibi cıyak cıyak bağıştıkları da olur” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “...sandığı sepeti de boş olan bir adam, elbette günün birinde söz sahibi olur” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Üstü başı pek yırtık ama fena değil, diyor” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Ele güne karşı kızı çıplak yollamak da olmayacak” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “...değildir meğildir, diyor ama ben gözlerimden anladım” (BN, Bizim Nesibe, 17).
- ✓ “Nesibe’nin bile bile bir dilenciye varacağımı doğrusu aklım almadı” (BN, Bizim Nesibe, 17).
- ✓ “Dilenci milenci ama karısına gül gibi bakıyor, dedi” (BN, Bizim Nesibe, 19).
- ✓ “...gelene gidene okuyor, muska veriyor, büyü yapıyormuş” (BN, Bizim Nesibe, 20).
- ✓ “Senin yüzünden ben de beş on para kazanırım, dediğini işittim” (BN, Bizim Nesibe, 21).

4.2.1.4.9. Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu

- ✓ “Bir yol içeri gittik mi eldeki avuçtaki de gider” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu , 57).
- ✓ “Oğlan işi çıkarırsa beş on para kazanmak da var” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu , 58).
- ✓ “Ömer Çavuş soluk soluğa kaynına gitti” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu , 58).
- ✓ “Kendi de masa başına oturmuş, gelene gidene kahve ısmarlıyormuş” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu , 59).
- ✓ “Kelle kulak, kılık kıyafet, Tuzcuoğlu artık tüccar oldu” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu , 60).
- ✓ “Sen kuruş kuruş para kazanmış adamsın” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu , 62).

4.2.1.4.10. Anasız Çocuk

- ✓ “Baba oğul, birkaç ay yalnız kaldılar” (BN, Anasız Çocuk , 137).
- ✓ “...hizmetçilerle düşüp kalkmaya başlamıştır” (BN, Anasız Çocuk , 138).
- ✓ “Babam Ezineli Hacı Kâzım Bey, efendi, iri yarı gövdeli, ağırbaşlı, ağırkanlı, bir adamdı” (BN, Anasız Çocuk , 138).

4.2.1.4.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

- ✓ “Hizmetkârlar, kadın erkek birçok adamımız vardı” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 147).
- ✓ “O, çıkarcık bütün kadınlar ağlamaya, başlarını vurmaya başladılar” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 148).
- ✓ “Anam önde, ben arkada hızlı hızlı yürüdük” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 150).
- ✓ “Bir daha Çakal’ı göremeyeceğim diye düşünüp kendi kendimi mahzun ediyordum” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 151).
- ✓ “Bazen ufak tefek sulardan da geçtik” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 151).
- ✓ “...hızlı hızlı gidiyor, sanki gözleri karanlıkta görüyordu” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 151).
- ✓ “...ufuk çizgisine dayanmış dağlar yavaş yavaş açılıyordu” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 151).
- ✓ “Olduğumuz yer otlu bir topraktı, yer yer çalı ocakları da vardı” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 151).
- ✓ “Anam, ara sıra bize bakıyor, hiç sesini çıkarmıyordu” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi , 153).

4.2.1.4.12. Gödeli Mehmet

- ✓ “Ve dalgın dalgın düşünürken arkadan bir römorkör yetişti” (GM, Gödeli Mehmet, 12).
- ✓ “Bağrışa çığırsa bin meşakkatle kurtulabilen mavnacılar çekildikten sonra” (GM, Gödeli Mehmet, 12).
- ✓ “...şuraya buraya davaya verdik” (GM, Gödeli Mehmet, 13).
- ✓ “Baba oğul bir mavnada çalışırlarmış” (GM, Gödeli Mehmet, 13).
- ✓ “Hele bir gün onu kulübede kâhya ile konuşur görünce bütün bütün düşünceye varmış” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “Mahkeme mahkeme derken on beş sene yedi gitti” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
- ✓ “Bütün bu zavallı esnaf beş on kişinin eline düşmüş” (GM, Gödeli Mehmet, 15).
- ✓ “...esnafın birkaç akılsız insan elinde günden güne perişanlığını, dağıldığını duydukça Mehmet’i unutamıyorum” (GM, Gödeli Mehmet, 15).
- ✓ “...yavaş yavaş batıp giden bir sanatın arkasından yetim kalan çocukları, dul kadınları görür dertlenirim” (GM, Gödeli Mehmet, 16).

4.2.1.4.13. Baba Halil

- ✓ “İşte bundan on beş sene evvel de birer ikişer sene ara ile” (GM, Baba Halil, 84).
- ✓ “Kendisi ile alışımız verişimiz, ortaklığımız, hesabımız var” (GM, Baba Halil, 85).

- ✓ “Üç beş gün sonra babası da geldi” (GM, Baba Halil, 85).
- ✓ “...harp tarihlerini uzun uzun okuyarak bu hakikate varmışsındır” (GM, Baba Halil, 86).
- ✓ “Biz muhacir olduk, evde ne kadar kadın, çoluk çocuk varsa arabaya bindiler” (GM, Baba Halil, 86).
- ✓ “...bütün kadınlar el ele tutuşarak ve Allah Allah çağırarak kendilerini suya atıp boğuldular” (GM, Baba Halil, 87).
- ✓ “...kendi kendime belki şehit olmuştur, dedim, fakat oğluna bir şey söylemedim” (GM, Baba Halil, 87).
- ✓ “Mahalleden kendine arkadaşlar buldu, ötekini berikini dövmeye başladı” (GM, Baba Halil, 87).

4.2.1.4.14. Mesut Bacı

- ✓ “Sonra, yatağının üstüne oturup bütün gün dinlediklerini kendi kendine tekrar eder” (GM, Mesut Bacı, 150).

4.2.1.4.15. Aynadaki Yaşlı Adam

- ✓ “Hiç ağrısız sızısız, bir çöküntü, içimde eskiyen bir nesne olacak ki beni böyle çöktürmü” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, 16).
- ✓ “...beni örten deri eskimiş, solmuş, saç sakal ağarmış, baş eğilmiş bulunuyor” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, 16).

4.2.1.4.16. Bir Baba Oğul

- ✓ “Başımız sokacak bir yer bulmuşuz, soğuk sıcak demeyip oturmak gerek” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
- ✓ “Üstü başı düzgünce, efendi kılıklı bir adam” (GKK, Bir Baba Oğul, 27).
- ✓ “Arkadaşıma baktım, bu karda kıyamette dışarı çıkmak istemez gibi” (GKK, Bir Baba Oğul, 27).
- ✓ “Bu yolu görür görmez iyi bir yere geldiğimizi anladım ve içimden sevindim” (GKK, Bir Baba Oğul, 28).
- ✓ “Eğer, bu gece bu evi bulamasaydık, arkadaşımınla böyle tatlı tatlı konuşup” (GKK, Bir Baba Oğul, 30).
- ✓ “Sonra el yüz yıkayıp yemeğe hazırlandık” (GKK, Bir Baba Oğul, 30).
- ✓ “Zaten, ne olacak, iyilik kötülük bir nispetten ibaret” (GKK, Bir Baba Oğul, 31).
- ✓ “Sonra zabıt kâtipliği ile adliyeye girmiş, müstantik olmuş, evlenmiş, çoluk çocuk yetiştirmiş” (GKK, Bir Baba Oğul, 31).
- ✓ “Etsin etmesin ben satacağım” (GKK, Bir Baba Oğul, 32).

4.2.1.4.17. Başarılar

- ✓ “...bütün konu komşuya da bizi yanlış tanıttılar” (GBY, Başarılar, 32).

4.2.1.4.18. Tipide Yolculuk

- ✓ “...insanı bu kırlarda kurt kuş yer” (GBY, Tipide Yolculuk, 135).
- ✓ “İlkin kendi halinde iri iri yağıyordu” (GBY, Tipide Yolculuk, 135).
- ✓ “Kırlardan çalı çırpı toplayıp ısındığımız” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).
- ✓ “Benim elimde ayağında hal takat kalmadı” (GBY, Tipide Yolculuk, 137).

4.2.1.4.19. Dışı Başka İçi Başka

- ✓ “...İrfan’ın kahvesinde oturur, gelen geçenle, köylüler, sandalcılar, balıkçılarla konuşur” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 167).
- ✓ “O gözlerini kapasa, bu yolları metresi metresine gözünün önünden geçirebilirdi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
- ✓ “İnsanın beş on dönüm bir yeri olmalı” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
- ✓ “Hayatta bütün emeli, beş on para biriktirip, bir ufak bostan tedarik edebilmektir” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 169).
- ✓ “Tren boyunca ne kadar bostan varsa, gelip geçtikçe hepsini gözden geçiriyor” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 169).
- ✓ “Bu fikrini belki beş on defa Kadri Bey’e de anlatmıştı” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 169).
- ✓ “...üç beş sırik fasulye, iki kök asma kabağı yetiştirilmiş idi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).

4.2.1.4.20. İlaç İçirmek İçin

- ✓ “Kendi kendine söyler gibi” (HP, İlaç İçirmek İçin, 181).
- ✓ “Baksanıza üstüme başıma” (HP, İlaç İçirmek İçin, 182).
- ✓ “Üstümü başımı görmediniz mi” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).

4.2.1.4.21. İkisinin Arasında

- ✓ “Onula ara sıra böyle şeyler konuşurduk” (İÇ, İkisinin Arasında, 12).
- ✓ “Her ikisi de pekala anlıyorlar ki aralarında bir ana kız sıcaklığı” (İÇ, İkisinin Arasında, 13).

- ✓ “...eski azatlılardan iki ihtiyar dadım, erkek kadın altı kadar hizmetçi” (İÇ, İkisinin Arasında, 13).
- ✓ “Onlar uzaktan uzağa akrabamız olduklarından, sık sık babamı görmeye gelirler” (İÇ, İkisinin Arasında, 13).
- ✓ “...bu toprak, din, soy dertlerinden uzun uzun şikâyet ediyor” (İÇ, İkisinin Arasında, 14).
- ✓ “Sultani’den çıkmış, bir iki seneden beri Düyun-ı Umumiye İdaresinin” (İÇ, İkisinin Arasında, 15).

4.2.1.4.22. Eyüpsultan Yolcusu

- ✓ “... kâğıtlara sarılmış mendiller, boyunbağları sıra sıra konulmuş duruyordu” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 43).
- ✓ “Korkarak geri geri bir kenara çekildi, yol verdi” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 43).
- ✓ “O, dakikadan dakikaya daha ziyade şaşırıyor” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 43).
- ✓ “Orada parlayan birkaç altına derin derin baktı” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 44).
- ✓ “Anlayamadığı binlerce ufak tefek içinden gözlerini ayıramıyordu” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 44).
- ✓ “Uzun uzun aradı” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 46).
- ✓ “Bir iki mecdiyenin, beş on çeyreğin arasına sıkışmış bir onluğu ararken arkadan bir araba geliyordu” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 46).
- ✓ “Orada, iki sal arasında balık tutanları derin derin seyreden” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 46).

4.2.1.4.23. Vakitsiz Bir Ezan

- ✓ “Köylüler gürültüyü, bağırış çağırışları duyup kahveden, evlerden fırladılar” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 43).

4.2.1.4.24. İhtiyar Çilingir

- ✓ “Böyle ufak tefek şeyler yapıyor” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 57).
- ✓ “Bu değneğin ucuna beş on halka geçirilecek” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).
- ✓ “Demirci anladı, ses çıkarmadı, duvardan üç beş halka aldı” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).

4.2.1.4.25. Hacı İzzet Paşa

Herhangi bir ikileme tespit edilmemiştir.

4.2.1.4.26. Hacı Dedemin Evi

- ✓ “Hacı Dedem de olur olmaz bir adamı eve almak istememiş” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “...eve ufak tefek olmak için çarşıya inecekti” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 114).
- ✓ “İhtiyar soluk soluğa, koşup gelmiş” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 116).
- ✓ “Gemiden çıkarcık çıkmaz, eski arkadaşı kunduracı Ahmet’i aramış” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 117).
- ✓ “Yavaş yavaş konuşur, sonra yavaşça gülümserdi” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 118).
- ✓ “İki gözlüğünü üst üste takıp yemenisinin kıyısına” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 118).

4.2.1.4.27. Bekir Usta

- ✓ “İleri geri ağzıma geleni söyledim” (İÇ, Bekir Usta, 182).
- ✓ “Evde, çoluk çocuğun yanında oturamaz oldum” (İÇ, Bekir Usta, 184).
- ✓ “Sokak sokak dolaştım” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Daha geç kalsam çoluk çocuk sokaklara dökülürler diye korkuyorum” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Ara sıra kaçak koyun da keserler” (İÇ, Bekir Usta, 186).

4.2.1.4.28. Çocukluk

- ✓ “Yaz gelince, bizler, oğullar, kızlar, kardeşler, soydan soptan kimler varsa” (K, Çocukluk, 192).
- ✓ “Babamla halam da ana baba bir kardeştiler” (K, Çocukluk, 192).
- ✓ “Beş altı kişi getirip” (K, Çocukluk, 193).

4.2.1.4.29. O Yıllarda

- ✓ “Yedi sekiz yaşlarındaydım” (K, O Yıllarda, 68).
- ✓ “Aradan bir iki hafta daha geçti” (K, O Yıllarda, 68).
- ✓ “Hasbioğularının kedisini bir çuvala koyup vura vura öldürmüştü” (K, O Yıllarda, 69).
- ✓ “...bir ağaca vurula vurula öldürüldüğünü görmek ister misiniz” (K, O Yıllarda, 70).

- ✓ “Babam üşenmeye başladı, etleri ufak ufak doğrayıp verelim, dedi” (K, O Yıllarda, 71).
- ✓ “Bir iki sene salmak istedi ise de” (K, O Yıllarda, 72).

4.2.1.4.30. Çocuklara Hikâye

- ✓ “Bu düşünce ile yola baka baka yoruldum, arkaüstü uzandım” (K, Çocuklara Hikâye, 61).
- ✓ “...hiç kanat vurmada irili ufaklı tekerler çizerek uçuyor” (K, Çocuklara Hikâye, 61).
- ✓ “Kuş ara sıra havalanıp görünüyor” (K, Çocuklara Hikâye, 61).
- ✓ “O yıllarda, yan yana iki evde oturuyoruz” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “...yaylaklı kışlaklı geniş otlaklar vardı” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “Bu hayvanlar yaz kış dağlarda gezer” (K, Çocuklara Hikâye, 63).
- ✓ “Yaz kış demeden günleri ağıllarda, peynir işledikleri köyde geçer, ara sıra da eve gelir, birkaç gün evde kalırdı” (K, Çocuklara Hikâye, 64).
- ✓ “Bizim derimiz de değişiyor ama yavaş yavaş olduğu için biz duymuyoruz” (K, Çocuklara Hikâye, 66).
- ✓ “Yılan derisi alım satımlarında da göleğini yeni değiştirmiş” (K, Çocuklara Hikâye, 66).
- ✓ “O yıllarda ben, yılan derilerinin alınıp satıldığını” (K, Çocuklara Hikâye, 66).
- ✓ “Havada kartalı keyifli keyifli uçar görünce” (K, Çocuklara Hikâye, 67).

4.2.1.4.31. Rûya Nasıl Çıktı

- ✓ “Az çok geliri olan bir hanım almış, çoluğu cocuğu olmamış” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 61).
- ✓ “Kalktı, don gömlekle bahçeye çıktı” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 64).

4.2.1.4.32. Ana Baba

- ✓ “Tatlı tatlı konuşurken bu aksilik nereden başıma geldi” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “...yatakta üzüntüsüzce uzun uzun düşünürüm” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Göz göre göre yanlış söylüyor” (MA, Ana Baba, 69).

4.2.1.4.33. Hasta

- ✓ “Tevfik Efendi yatağa uzanmış, bu tatlı yaşayışı sanki yudum yudum içiyor” (MA, Hasta, 98).
- ✓ “On gün sonra gelen giden seyrekleşti” (MA, Hasta, 100).
- ✓ “Tevfik Efendi, eşe tanışa biraz da böylece” (MA, Hasta, 100).

4.2.1.4.34. Mendil Altında

- ✓ “...yüzlerine birer mendil örterek mışıl mışıl uyudukları gözünün önüne geldi” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “...tırışının nasıl uzayacağını birer birer gözünün önüne getirdi” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “Kendi kendine sordu” (MA, Mendil Altında, 109).
- ✓ “Siz de çoluk çocuk sahibisiniz” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Çarşıdan pazardan geçerken, herkes arkasından gösteriyor” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “...beyaz keten mendil altında tatlı tatlı güldü” (MA, Mendil Altında, 110).

4.2.1.4.35. Gül Hanım’ın Annesi

- ✓ “Lokanta müşterisi hanımlardan kendi kendine tanıştığı” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 146).
- ✓ “...Edibe Hanım; kendi kendine bulup dost olduğu bir genç hanım” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 146).
- ✓ “Üst baş temizlenir, değiştirilir” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 149).
- ✓ “Vah vah leke olmuştur” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 149).

4.2.1.4.36. Celile

- ✓ “...dar bir kapıdan nasıl geçilebileceğini bilmeyip de itişip kakışan” (MA, Celile, 216).
- ✓ “...sen de gelir gelmez başıma bunu mu çıkardın” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Beş on kişi olmuşlar” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Yüzüme dik dik baktı” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Bu ocaklar hiç sönmez, gece gündüz yanar” (MA, Celile, 223).
- ✓ “Yaşlı başlı adamlar, bir suçları da yok” (MA, Celile, 224).
- ✓ “Gelip, ikide birde beni aramaya” (MA, Celile, 226).
- ✓ “O siniri, hırçınlığı, ötekine berikine çatıp bağırması, şirretliği de kalmadı” (MA, Celile, 226).

4.2.1.4.37. Bebekler

- ✓ “Gelir gelmez de sevilmiş, oynanmaya başlanmış bebeklerden değil” (MBS, Bebekler, 166).
- ✓ “Kendisi için çok şey düşünülmemiş, sonradan yavaş yavaş öteki bebeklerden seçilmiş” (MBS, Bebekler, 166).
- ✓ “Neslihan, bu oyunlarda da az çok değişiklikler yapar” (MBS, Bebekler, 167).
- ✓ “...evdekilere ayrı ayrı yalvarıyor, onlardan bir anne bebek istiyordu” (MBS, Bebekler, 167).

4.2.1.4.38. Amcaoğulları

- ✓ “Anam da kızdı, Enver’e acı acı söylendi” (MBS, Amcaoğulları, 143).
- ✓ “Ertesi günü baktım, ikisi yan yana bir kütüğün üstüne oturmuşlar” (MBS, Amcaoğulları, 143).

4.2.1.4.39. Müdür Yardımcımız

- ✓ “Böyle hasta hasta vilayete gitmeniz iyi mi” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).

4.2.1.4.40. Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası

- ✓ “Kapı kapanıp sokakta yalnız kalınca kendi kendine sövmeye başladı” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası , 72).
- ✓ “Tatlı tatlı anlatıyordum” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası , 72).
- ✓ “Herkes beni dinlerken başladılar yavaş yavaş birbirlerine saati sormaya” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası , 73).
- ✓ “Saffet Bey, yayan hem yürüyor hem kendi kendine söyleniyordu” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası , 73).
- ✓ “...gelene geçene çarparak, ara sıra tırnaklarını dişleyerek yürüyordu” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası , 74).

4.2.1.4.41. Bankacı Rasim Bey

- ✓ “O adamın işini gücünü hesap ederim” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).
- ✓ “Ötekinden berikinden sorarım, alışverişi yok” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).
- ✓ “Vadesi gelince paraları tıkır tıkır alınız” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “...şuna buna para vermeye kalkarlar” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).

- ✓ “Sine sine bir çorba içtim” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 68).

4.2.1.4.42. İşin Bitti

- ✓ “Taşı koltuğunun altına alıp rahat rahat uyumaya hazırlandı” (O, İşin Bitti, 202).
- ✓ “...her köşe bucağından horozlar uzun uzun öttüler” (O, İşin Bitti, 202).
- ✓ “Sonra çirkin sesli bir adam kesik kesik , sanki ağlar gibi ezan okudu” (O, İşin Bitti, 202).
- ✓ “Daha sonra gelip gidenler başladı” (O, İşin Bitti, 202).

4.2.1.4.43. Ev Ona Yakıştı

- ✓ “...genişçe bir bahçe eline geçirmiş, özenip içine dört beş göz bir ev yaptırmıştı” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “Çoluğu çocuğu şaşırdılar” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “Bahçe duvarları yer yer yıkıldı” (O, Ev Ona Yakıştı, 169).
- ✓ “Baba oğul bir oldular” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).
- ✓ “Bir sabahıtı, bu haber çarşığı baştan başa dolaştı” (O, Ev Ona Yakıştı, 175).
- ✓ “Dinin aşkına, çoluğun çocuğun başı için yok deme” (O, Ev Ona Yakıştı, 176).

4.2.1.4.44. İki Ana İki Kız

- ✓ “Ara sıra anası, çok yumuşak, çok yavaş, çok durgun bir sesle” (O, İki Ana İki Kız, 127).
- ✓ “Ana kız saatlerce beklerler” (O, İki Ana İki Kız, 128).
- ✓ “...ara sıra itiraz ettikleri oluyor; ama bir yandan da alışıyor” (O, İki Ana İki Kız, 128).
- ✓ “Ara sıra anası” (O, İki Ana İki Kız, 128).
- ✓ “Kızcağız başını sallar, ara sıra da “Dur anne, içeceğim!” diye yavaş yavaş söylenirdi” (O, İki Ana İki Kız, 128).
- ✓ “...korka korka burnunu tutar, ağzını yarım açar, biraz daha beklenir” (O, İki Ana İki Kız, 128).
- ✓ “Kaşık yaklaştırılır, tas hazırlanır, bu son dakikada ana kız birbirine dikkat ederler” (O, İki Ana İki Kız, 128).
- ✓ “Ankara’da bir otelin odasında, beş altı yaşlarında” (O, İki Ana İki Kız, 129).
- ✓ “Kızcağız bilir ki bu sözler kızgınlık sözleridir, gelir geçer” (O, İki Ana İki Kız, 132).
- ✓ “Ana kız gene sevişirler” (O, İki Ana İki Kız, 132).

4.2.1.4.45. Pazarlık

- ✓ “...Şam hırkaları ile dört beş kişi İstanbul’un son büyük zelzelesinden konuşuyorlardı” (O, Pazarlık, 121).
- ✓ “Ben hesap mesap bilmem, dedi, dört yüz bin kişi ferah ferah vardı” (O, Pazarlık, 123).
- ✓ “Ana baba günü, mahalakallah” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “Remzi Efendi derin derin içini çekerek” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “Ondan sonra iki kişi de içlerini çekerek, acıklı acıklı” (O, Pazarlık, 124).
- ✓ “Faik Efendi hepsinin yüzüne ayrı ayrı baktıktan sonra dedi ki” (O, Pazarlık, 126).
- ✓ “Bırakmıyorsunuz ki insan tatlı tatlı anlatsın” (O, Pazarlık, 126).

4.2.1.4.46. Sabuncu Osman Ağa

- ✓ “On iki, on üç yaşlarında kız erkek birkaç çocuk” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 154).
- ✓ “Oyun üç beş dakika sessiz oynanıyor” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).
- ✓ “...çok felaket gördü; ancak üç dört sene sonra sanki bunlar unutulurdu” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).
- ✓ “...hemen hemen aynı parayı kazanıyor ve aynı şekilde yiyordu” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).
- ✓ “Üç dört sene evvel karısı ölmüştü” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156).
- ✓ “Bazen bir dinleyen bulursa uzun uzadıya geçmiş hayatını anlatır” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156).

4.2.1.4.47. Hasan Kâhya Hastalandı

- ✓ “İnce ince bir yağmur başladı; o, aldırmadı” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 133).
- ✓ “Yavaş yavaş, sine sine akşama kadar bütün gün yağdı” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 133).
- ✓ “Gece, yavaş yavaş geçti” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 135).
- ✓ “Baba kız, sabah çorbasını içtiler” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 135).

4.2.1.4.48. Karısının Kocası

- ✓ “İster istemez, oğullarının yanına sığındılar” (SK, Karısının Kocası, 110).
- ✓ “Ara sıra, hizmetçilerden biri odalarına girip” (SK, Karısının Kocası, 110).
- ✓ “Ana baba ikisi de yol yordam bilir” (SK, Karısının Kocası, 111).
- ✓ “Eğer Reşit Efendi, eve beş on para getirebilse” (SK, Karısının Kocası, 113).

- ✓ “Başını çevirip yolun boyuna baktı, kendi kendine söylemiş gibi de” (SK, Karısının Kocası, 114).
- ✓ “Bastonu kolunda, gözlükleri burnunun ucunda, oda oda dolaştı” (SK, Karısının Kocası, 114).
- ✓ “Sen öyle söyledikten sonra için güle güle”(SK, Karısının Kocası, 116).
- ✓ “Baldızı hâl hatır sordu; ama güler yüz göstermedi” (SK, Karısının Kocası, 116).

4.2.1.4.49. Uğursuzluk

- ✓ “...üstü başı düzgün, biraz saf, gayet terbiyeli bir memur” (SK, Uğursuzluk, 80).
- ✓ “Müsteşar terini silerek Hayri Efendi’nin uzattığı kâğıtları birer birer okuyup imza etmeye başladı” (SK, Uğursuzluk, 80).
- ✓ “Yeni gelen kâğıtları dalgın dalgın karıştırmaya başladı” (SK, Uğursuzluk, 81).
- ✓ “Çehresinden dargın olup olmadığını anlamak mümkün değildi” (SK, Uğursuzluk, 82).
- ✓ “Artık bunun şöylesi böylesi yok” (SK, Uğursuzluk, 83).
- ✓ “Aradan henüz üç beş gün geçmişti ki” (SK, Uğursuzluk, 86).
- ✓ “Odasını eski haline koyup her şeyi yerli yerine astıktan ve taktıktan sonra” (SK, Uğursuzluk, 86).

4.2.1.4.50. Kivi

- ✓ “Benden evvel çoluk çocuk bütün ev halkı, hayvanı temaşa çıkmışlar” (VÇ, Kivi, 19).
- ✓ “Bir Rus kadanası kadar semiz, sağrısında pul pul kestane dorusunun baklaları açılmış” (VÇ, Kivi, 19).
- ✓ “...dizginleri bir iki tartmadıkça yerinden kımıldamıyor” (VÇ, Kivi, 20).
- ✓ “Kivi adım adım gidiyor” (VÇ, Kivi, 22).
- ✓ “Bakınız bir iki sabah talim edelim, değil mi Selime” (VÇ, Kivi, 23).
- ✓ “Aradan bir iki gün geçti” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “İkisi yan yana arabaya kuruldular” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “Yavaş yavaş dere boyuna doğru gittiler” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “...çoluk çocuk kırlarda şöyle bir akşam seyranı yapıyorduk” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “Kivi’nin başlığını çıkarmışlar, rahat rahat otluyor düz çayırın üstünde arabayı da aheste aheste gezdiriyor” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “...açılmış beyaz şemsiyenin altında ikisi yan yana uzanmışlar” (VÇ, Kivi, 24).
- ✓ “Yavaş yavaş birlikte köye döndük” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “...misafir gelen bu hısım akrabanın fikrini sorduk” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “İstanbul’a kadar anneme gönderdiğim ufak tefek alımı haberinden sonra” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “Olur olmaz yer yok, her şey hazırlanmış” (VÇ, Kivi, 26).

✓ “Aradan üç dört ay geçti” (VÇ, Kivi, 26).

Tablo 7

Hikâyelerdeki Toplam İkileme Sayısı ve Farklı İkileme Sayısı

Hikâyenin Adı	Toplam İkileme Sayısı	Farklı İkileme Sayısı
Kivi	17	12
Güzel Bir Ölüm	12	11
Çocuklara Hikâye	12	10
Bizim Nesibe	11	11
İki Ana İki Kız	11	6
Terbiyesi En Güç Hayvan	10	6
Karısının Kocası	9	9
Gödeli Mehmet	9	9
Baba Halil	9	9
Bir Baba Oğul	9	9
Eyüpsultan Yolcusu	9	8
Bir Çocuğun Hikâyesi	9	8
Celile	8	8
Pazarlık	8	8
Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	7	7
İkisinin Arasında	7	7
Uğursuzluk	7	7
Dışı Başka İçi Başka	7	5
Aptal Memiş	6	6
Hacı Dedemin Evi	6	6
Mendil Altında	6	6
Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	6	5
Ev Ona Yakıştı	6	5
Sabuncu Osman Ağa	6	5
Şu Soyadı Konusu	6	5
O Yıllarda	6	5
Tipide Yolculuk	5	5
Bankacı Rasim Bey	5	5
Hasan Kâhya Hastalandı	5	4
Bekir Usta	5	4
Hırsız-Polis	4	4
Bebekler	4	4
İşin Bitti	4	4
Bir Haydut Kuş	4	3
Gül Hanım'ın Annesi	4	3
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	3	3
Anasız Çocuk	3	3
İhtiyar Çilingir	3	3
Çocukluk	3	3
Rûya Nasıl Çıktı	3	3
Ana Baba	3	3

Hasta	3	3
İlaç İçirmek İçin	3	2
Aynadaki Yaşlı Adam	2	2
Amcaoğulları	2	2
Mesut Bacı	1	1
Başarılar	1	1
Vakitsiz Bir Ezan	1	1
Müdür Yardımcımız	1	1
Hacı İzzet Paşa	X	X

Türkçe ikilemelerin söz varlığındaki yeri bakımından dünyanın pek çok diline göre oldukça iyi durumda olan bir dildir. İkilemeler dilde önemli anlamsal görevleri yerine getiren söz gruplarındandır. Anlatılmak istenenin daha etkili anlatılmasını sağlarlar. Türkçe öğretiminde de ikilemelerin önemli bir yeri vardır. Türkçe öğretiminde öğrenciden ikilemelerin görevlerini ve oluşum yollarını sezmeleri beklenmektedir. Bu açıdan Memduh Şevket Esendal'ı hikâyelerinin çoğunluğu ikilemeler açısından yeterli durumdadır. Sadece “Hacı İzzet Paşa” adlı hikâyede herhangi bir ikileme tespit edilememiştir.

Hikâyelerde tespit edilen ikilemelere bakıldığında yansıma seslerden oluşan ikilemlerden ünlemlerden kurulanlara kadar tüm ikileme türlerine rastlanmaktadır. Bu ikilemelerin oluşum yollarını göstermek adına oldukça elverişli bir durumdur. Ayrıca hikâyelerde tespit edilen ikilemelerin çoğunluğu aynı kelimenin tekrarıyla yapılan ikilemelerdir.

İncelenen hikâyeler içerisinde on (10) ve üstü ikileme barındıran toplam beş hikâye ilk sıralarda yer almaktadır. On yedi (17) ikilemeyle ile “Kivi” içerisinde en fazla ikileme bulunduran hikâyedir. Bu hikâyeyi on ikişer (12) ikilemeyle “Güzel Bir Ölüm, Çocuklara Hikâye” , on birer (11) ikilemeyle “ Bizim Nesibe, İki Ana İki Kız” adlı hikâyeler takip etmektedir. Bu hikâyelerden “Bizim Nesibe” adlı hikâyenin toplam ikileme sayısı ile farklı ikileme sayısı aynı olduğundan “Kivi” adlı hikâye dışındaki diğer hikâyelerden daha avantajlı durumda olduğu söylenebilir. “İki Ana İki Kız” adlı hikâyenin ise toplam ikileme sayısı on bir (11) olmasına rağmen farklı ikileme sayısı sadece altı (6) dır. Bu durum bu hikâyeyi farklı ikilemeler açısından birçok hikâyenin gerisine düşürmektedir.

Hikâyeler arasında içerisinde ikileme bulunmayan “Hacı İzzet Paşa” en son sırada yer alırken birer (1) ikileme ile “Mesut Bacı, Başarılar, Vakitsiz Bir Ezan, Müdür Yardımcımız” adlı hikâyeler son beşe yerleşmektedir.

4.2.1.5. Terimler

Terimler belli bir disiplinin özel kelimeleri olarak dilin önemli söz zenginliklerindedir. Ancak terimler zamanla ilgili alanlarının dışında kullanılmaya başlandıkça terim özelliğini kaybeder ve birçok terim bu yüzden sıradan kelimeye dönüşmüştür. “Eğer terimler toplumun bütün kesimlerince tanınıp bilinir, kullanılır duruma gelirse terimliğini yitirmiş sayılabilir” (Aksan, 2015: 170).

Hikâyelerdeki terimler tespit edilirken ait olduğu alanla ilgili olarak kullanılmış olmasına dikkat edildi. Ayrıca terimlerin ait oldukları alanların tespitinde TDK'nin genel ağ ortamındaki “Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğü ile İlaç ve Eczacılık Terimleri Sözlüğü” kullanılmıştır.

4.2.1.5.1. Güzel Bir Ölüm

abdest	Din Bilimleri Terimi	molla	Din Bilimleri Terimi
alay	Askerlik Terimi	musalla	Din Bilimleri Terimi
besmele	Din Bilimleri Terimi	namaz	Din Bilimleri Terimi
camii	Din Bilimleri Terimi	ocak	Tarih Terimi
değnekçi	Tarih Terimi	ova	Coğrafya Terimi
dua	Din Bilimleri Terimi	softa	Din Bilimleri Terimi
esnaf	İktisat Terimi	sure	Din Bilimleri Terimi
hafız	Din Bilimleri Terimi	tabiat	Biyoloji Terimi
harem	Mimarlık Terimi	tecvit	Din Bilimleri Terimi
istimbot	Denizcilik Terimi	yiğitbaşı	Tarih Terimi
köşk	Mimarlık Terimi		

4.2.1.5.2. Şu Soyadı Konusu

Frenk	Tarih Terimi	nutuk	Yazın Terimi
	Toplum Bilimi		Eğitim Bilimleri
gelenek	Terimi	profesör	Terimi
general	Askerlik Terimi		Medeni Hukuk
hatip	Din Bilimi Terimi	savcı	Terimi
imam	Din Bilimi Terimi		Edebiyat ve Söz
	Medeni Hukuk	şiiir	Sanatları Terimi
kanun	Terimi		Medeni Hukuk
	Medeni Hukuk	yargıç	Terimi
mahkeme	Terimi		Medeni Hukuk
mastar	Dil Bilimi Terimi	yurttaş	Terimi
	Toplum Bilimi		
moda	Terimi		

4.2.1.5.3. K p Kırığı Pabuç Eskisi

ameliyat	Tıp Terimi	hasta	Tıp Terimi
bağırsak	Biyoloji Terimi	hastane	Tıp Terimi
doktor	Tıp Terimi	hekim	Tıp Terimi
düşük	Tıp Terimi	ilaç	Eczacılık Terimi
ebe	Tıp Terimi	kan	Biyoloji Terimi

4.2.1.5.4. Aptal Memiş

cami	Din Bilimi Terimi	melek	Din Bilimi Terimi
cehennem	Din Bilimi Terimi	sırat	
günah	Din Bilimi Terimi	köprüsü	Din Bilimi Terimi
imam	Din Bilimi Terimi	şeytan	Din Bilimi Terimi
kaval	Müzik Terimi	vaaz	Din Bilimi Terimi

4.2.1.5.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

levha	Metal Bilimi Terimi	park	Kent Bilimi Terimi
-------	---------------------	------	--------------------

4.2.1.5.6. Hırsız-Polis

asesbaşı	Tarih Bilimi	okul	Eğitim Bilimi Terimi
ders	Eğitim Bilimi Terimi	ortaokul	Eğitim Bilimi Terimi
kerrat		�ğretmen	Eğitim Bilimi Terimi
cetveli	Matematik Terimi		

4.2.1.5.7. Bir Haydut Kuş

atmaca	Hayvan Bilimi Terimi	pençe	Biyoloji Terimi
doğan	Hayvan Bilimi Terimi	şahin	Hayvan Bilimi Terimi
gaga	Biyoloji Terimi	tepe	Coğrafya Terimi
kartal	Hayvan Bilimi Terimi	yılan	Hayvan Bilimi Terimi
mektep	Eğitim Bilimi Terimi	yırtıcı	Hayvan Bilimi Terimi
okul	Eğitim Bilimi Terimi		

4.2.1.5.8. Bizim Nesibe

âdet	Toplum Bilimi Terimi	mushaf	Din Bilimi Terimi
büyü	Toplum Bilimi Terimi	muska	Toplum Bilimi Terimi
dua	Din Bilimi Terimi	sadaka	Din Bilimi Terimi
enam	Din Bilimi Terimi	sevap	Din Bilimi Terimi
muayene	Tıp Terimi		

4.2.1.5.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu

avukat	Medeni Hukuk Terimi	kefalet	Medeni Hukuk Terimi
borç	İktisat Terimi	pehlivan	Spor Terimi
çeleplik	İktisat Terimi	rüşvet	İktisat Terimi
çerçilik	İktisat Terimi	senet	İktisat Terimi
dükkân	İktisat Terimi	sermaye	İktisat Terimi
han	Mimarlık Terimi	tüccar	İktisat Terimi
hesap	İktisat Terimi		

4.2.1.5.10. Anasız Çocuk

binbaşı	Askerlik Terimi	medrese	Eğitim Bilimi Terimi
çocuk		mektep	Eğitim Bilimi Terimi
düşürme	Tıp Terimi	mektep	Eğitim Bilimi Terimi
gümrük	İktisat Terimi	şeker	
hacı	Din Bilimi Terimi	hastalığı	Tıp Terimi
köylü	Halk Bilimi Terimi		

4.2.1.5.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

âdet	Toplum Bilim Terimi	kaymakam	Yönetim Bilimi Terimi
çadır	Zanaat Terimi	kaza	Yönetim Bilimi Terimi
çarık	Zanaat Terimi	keçe	Zanaat Terimi
dağ	Coğrafya Terimi	köy	Coğrafya Terimi
dağ	Coğrafya Terimi	nahiye	Yönetim Bilimi
gedik	Coğrafya Terimi		

	Terimi
otağ	Zanaat Terimi
otlak	Coğrafya Terimi
ova	Coğrafya Terimi
şehir	Coğrafya Terimi
tepe	Coğrafya Terimi
ufuk	Gök Bilimi Terimi

çizgisi	Yönetim Bilimi
vali	Terimi
yamaç	Coğrafya Terimi
yaylak	Coğrafya Terimi
yemeni	Zanaat Terimi

4.2.1.5.12. Gödeli Mehmet

	Toplum Bilimi
devlet	Terimi
esnaf	İktisat Terimi
günderisi	Coğrafya Terimi
iskele	Denizcilik Terimi
kaptan	Denizcilik Terimi
kara	Yer Bilim Terimi
kara suları	Yer Bilim Terimi
kayık	Denizcilik Terimi
liman	Denizcilik Terimi

lonca	İktisat Terimi
	Medeni Hukuk
mahkeme	Terimi
mavna	Denizcilik Terimi
römorkör	Denizcilik Terimi
su etmek	Denizcilik Terimi
tahsildarlık	İktisat Terimi
vapur	Denizcilik Terimi
yel	Coğrafya Terimi

4.2.1.5.13. Baba Halil

asker	Askerlik Terimi
çiftçi	İktisat Terimi
çiftlik	İktisat Terimi
	Toplum Bilimi
devlet	Terimi
Fatiha	Din Bilimi Terimi
harp	Askerlik Terimi
	Edebiyat ve Söz
hikâye	Sanatları Terimi
Hıristiyan	Din Bilimi Terimi
İslam	Din Bilimi Terimi
kasaba	Coğrafya Terimi

mahalle	Kent Bilimi Terimi
mektup	Yazın Terimi
meşrutiyet	Tarih Terimi
muharebe	Askerlik Terimi
mütareke	Askerlik Terimi
nefer	Askerlik Terimi
ordu	Askerlik Terimi
silah	Askerlik Terimi
	Medeni Hukuk
sulh	Terimi

4.2.1.5.14. Mesut Bacı

azatlı	Tarih Terimi	halayık	Tarih Terimi
camı	Mimarlık Terimi	kandil	Din Bilimi Terimi
fitil	Kimya Terimi	paşa	Tarih Terimi

4.2.1.5.15. Aynadaki Yaşlı Adam

alışveriş	İktisat Terimi	tütüncü	İktisat Terimi
dükkân	İktisat Terimi		

4.2.1.5.16. Bir Baba Oğul

adliye	Medeni Hukuk Terimi	kuruş	İktisat Terimi
bütçe	İktisat Terimi	lira	İktisat Terimi
çay	Coğrafya Terimi	medeni hukuk	Medeni Hukuk Terimi
harbiye	Askerlik Terimi	mahkûm	Terimi
hikâye	Edebiyat ve Söz Sanatları Terimi	mazı	Bitki Bilim Terimi
idare	Medeni Hukuk Terimi	müstantik	Terimi
kar		müşteri	İktisat Terimi
fırtınası	Meteoroloji Terimi	şiiir	Edebiyat ve Söz Sanatları Terimi
keçe	Zanaat Terimi	zabit	Askerlik Terimi
köprü	Mimarlık Terimi		
köy	Coğrafya Terimi		

4.2.1.5.17. Başarılar

bütünleme	Eğitim Bilimi Terimi	mavna	Denizcilik Terimi
camı	Mimarlık	mektup	Yazın Terimi
ders	Eğitim Bilimi Terimi	okul	Eğitim Bilimi Terimi
dükkân	İktisat Terimi	ordu	Askerlik Terimi
gümrük	İktisat Terimi	öğretmen	Eğitim Bilimi Terimi
kavaıt	Eğitim Bilimi Terimi	sınav	Eğitim Bilimi Terimi
kayık	Denizcilik Terimi	sınıf	Eğitim Bilimi Terimi
kürekçi	Zanaat Terimi		
mahalle	Kent Bilim Terimi		

4.2.1.5.18. Tipide Yolculuk

fırtına	Meteoroloji Terimi	tartma	Zanaat Terimi
han	Mimarlık Terimi	vali	Yönetim Bilimi Terimi
kar	Meteoroloji Terimi	yazma	Zanaat Terimi
ova	Coğrafya Terimi	yemeni	Zanaat Terimi
tahsildar	İktisat Terimi		

4.2.1.5.19. Dışı Başka İçi Başka

baytar	Veteriner Hekimlik Terimi	köylü	Halk Bilimi Terimi
borçlu	İktisat Terimi	lehim	Kimya Terimi
boru	Döşem Bilimi Terimi	maaş	İktisat Terimi
damar	Biyoloji Terimi	makine	Zanaat Terimi
demir yolu	Ulaşım Terimi	mektep	Eğitim Bilimi Terimi
dingil	Uygulayım Terimi	metre	Matematik Terimi
doktor	Tıp Terimi	muayene	Tıp Terimi
dönüm	İktisat Terimi	nabız	Tıp Terimi
esnaf	İktisat Terimi	reçete	Eczacılık Terimi
hasta	Tıp Terimi	risale	Edebiyat ve Söz Sanatları Terimi
hasta	Tıp Terimi	rüştiye	Eğitim Bilimi Terimi
hekimlik	Tıp Terimi	sıhhiye	Tıp Terimi
hesap	İktisat Terimi	şayak	Zanaat Terimi
ilaç	Eczacılık Terimi	tarla	Tarım Terimi
irad	İktisat Terimi	tıbbiye	Eğitim Bilimi Terimi
kabzımal	İktisat Terimi	tulumba	Döşem Bilimi Terimi
kilometre	Matematik Terimi	yüzbaşı	Askerlik Terimi
köşk	Mimarlık Terimi		

4.2.1.5.20. İlaç İçirmek İçin

ameliyat	Tıp Terimi	hasta	Eczacılık Terimi
doktor	Tıp Terimi	hint yağı	Kimya Terimi
ebe	Tıp Terimi	ilaç	Eczacılık Terimi

4.2.1.5.21. İkisinin Arasında

âdet	Toplum Bilimi Terimi	lise	Eğitim Bilimi Terimi
aile	Toplum Bilimi Terimi	mektep	Eğitim Bilimi Terimi
akraba	Halk Bilimi Terimi	mektup	Yazın Terimi
altın	İktisat Terimi	soy	Toplum Bilimi Terimi
azatlı	Tarih Terimi	sultani	Eğitim Bilimi Terimi
geçimsizlik	Medeni Hukuk Terimi	şair	Edebiyat ve Söz Sanatları Terimi
hariciye	Yönetim Bilimi Terimi	yaradılış	Eğitim Bilimi Terimi

4.2.1.5.22. Eyüpsultan Yolcusu

altın	İktisat Terimi	mecidiye	İktisat Terimi
cami	Mimarlık Terimi	müşteri	İktisat Terimi
dağ	Coğrafya Terimi	onluk	İktisat Terimi
destan	Edebiyat ve Söz Sanatları Terimi	ova	Coğrafya Terimi
dükkân	İktisat Terimi	rıhtım	Denizcilik Terimi
Fatiha	Din Bilimi Terimi	sarrafi	İktisat Terimi
fes	Tarih Terimi	şalvar	Zanaat Terimi
kaldırım	Kent Bilim Terimi	türbe	Mimarlık Terimi
köy	Coğrafya Terimi	yemeni	Zanaat Terimi

4.2.1.5.23. Vakitsiz Bir Ezan

cemaat	Din Bilimi Terimi	köylü	Halk Bilimi Terimi
ezan	Din Bilimi Terimi	mescit	Din Bilimi Terimi
köy	Coğrafya Terimi	müezzin	Din Bilimi Terimi

4.2.1.5.24. İhtiyar Çilingir

çilingir	Zanaat Terimi	menteşe	Zanaat Terimi
demir	Metal Bilimi Terimi	pir	Tarih Terimi
dükkân	İktisat Terimi	reze	Zanaat Terimi
kilit	Teknik Terimi	teneke	Metal Bilimi Terimi
körük	Teknik Terimi		

4.2.1.5.25. Hacı İzzet Paşa

devlet	Toplum Bilimi Terimi		
fıkra	Edebiyat ve Söz Sanatları Terimi	konsolos paşa	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimi Tarih Terimi

4.2.1.5.26. Hacı Dedemin Evi

dükkân	İktisat Terimi		Medeni Hukuk Terimi
gemi	Denizcilik Terimi	nikâh	Terimi
güz	Gök Bilimi Terimi	saatçi	İktisat Terimi
hamam	Mimarlık Terimi	sahanlık	Mimarlık Terimi
harbiye	Askerlik Terimi	savaş	Tarih Terimi
ilkokul	Eğitim Bilimi Terimi	seki	Zanaat Terimi
ilkyaz	Gök Bilimi Terimi	sofa	Mimarlık Terimi
kasaba	Coğrafya Terimi	şehit	Din Bilimi Terimi
kıyı	Coğrafya Terimi	tarla	Tarım Terimi
köy	Coğrafya Terimi	töre	Toplum Bilimi Terimi
kunduracı	İktisat Terimi	yemeni	Zanaat Terimi
mahalle	Kent Bilimi Terimi	yurt	Toplum Bilimi Terimi
mektep	Eğitim Bilimi Terimi		
mektup	Yazın Terimi		
namaz	Din Bilimi Terimi		

4.2.1.5.27. Bekir Usta

ambar	İktisat Terimi	lira	İktisat Terimi
basımevi	Baskı ve Matbaa Terimi	müretteplik	Baskı ve Matbaa Terimi
dükkân	İktisat Terimi	saatçi	İktisat Terimi
hamallık	İktisat Terimi		Baskı ve Matbaa Terimi
hesap	İktisat Terimi	tertıp	Terimi
hesap	İktisat Terimi	tiftik	Tarım Terimi
klişe	Baskı ve Matbaa Terimi		

4.2.1.5.28. Çocukluk

çini	Güzel Sanatlar Terimi	seccade	Din Bilimi Terimi
köşk	Mimarlık Terimi	soy	Toplum Bilimi Terimi
kuruş	İktisat Terimi	terbiye	Eğitim Bilimi Terimi
mermer	Jeoloji Terimi	yeldirme	Zanaat Terimi
sandal	Denizcilik Terimi		

4.2.1.5.29. O Yıllarda

eczacılık	İktisat Terimi	görenek	Toplum Bilimi Terimi
görenek	Toplum Bilimi Terimi	günah	Din Bilimi Terimi

4.2.1.5.30. Çocuklara Hikâye

alışveriş	İktisat Terimi	köylü	Halk Bilim Terimi
arı	Hayvan Bilimi Terimi	kurt	Hayvan Bilimi Terimi
avcılık	Toplum Bilim Terimi	mal	İktisat Terimi
bayır	Coğrafya Terimi	okul	Eğitim Bilimi Terimi
çakal	Hayvan Bilimi Terimi	ova	Coğrafya Terimi
çiftlik	İktisat Terimi	peynircilik	Tarım Terimi
çoban	Tarım Terimi	şose	Ulaştırma Terimi
demir yolu	Ulaştırma Terimi	teleme	Tarım Terimi
dere	Coğrafya Terimi	ticaret	İktisat Terimi
deri	Biyoloji Terimi	tilki	Hayvan Bilimi Terimi
enstitü	İktisat Terimi	timsah	Hayvan Bilimi Terimi
gömlek	Biyoloji Terimi	yozculuk	Tarım Terimi
karınca	Hayvan Bilimi Terimi	zehir	Biyoloji Terimi
kasaba	Coğrafya Terimi		
köy	Coğrafya Terimi		

4.2.1.5.31. Rûya Nasıl Çıktı

camii	Din Bilimi Terimi	postacı	Haberleşme Terimi
gelir	İktisat Terimi	tava	Zanaat Terimi
posta	Haberleşme Terimi		

4.2.1.5.32. Ana Baba

alışveriş	İktisat Terimi
ders	Eğitim Bilimi Terimi
fitil	Kimya Terimi
hamallık	İktisat Terimi
idare	
kandili	Aydınlatma Terimi
kasaba	Kent Bilim Terimi

kuluçka	Biyoloji Terimi
lamba	Aydınlatma Terimi
	Edebiyat ve Söz
masal	Sanatları Terimi
saatçilik	İktisat Terimi
şişe	Aydınlatma Terimi

4.2.1.5.33. Hasta

damar	Anatomi Terimi
kaldırım	Kent Bilimi Terimi
maliye	İktisat Terimi

sargı	Eczacılık Terimi
tülbent	Eczacılık Terimi
vezne	İktisat Terimi

4.2.1.5.34. Mendil Altında

kalem	Medeni Hukuk Terimi
köylü	Halk Bilimi Terimi
maaş	İktisat Terimi
makbuz	İktisat Terimi
mazbata	Siyaset Bilimi Terimi
mebus	Siyaset Bilimi Terimi

Meclis	Siyaset Bilimi Terimi
mektep	Eğitim Bilimi Terimi
mektup	Yazın Terimi
müntehib	Siyaset Bilimi Terimi
taksit	İktisat Terimi

4.2.1.5.35. Gül Hanım'ın Annesi

balık yağı	Eczacılık Terimi
mektep	Eğitim Bilimi Terimi

müşteri	İktisat Terimi
---------	----------------

4.2.1.5.36. Celile

baca	Döşem Terimi	iğne	Tıp Terimi
başhekim	Tıp Terimi	kerpiç	Mimarlık Terimi
başhemşire	Tıp Terimi	mektup	Yazın Terimi
fakülte	Eğitim Bilimi Terimi	operatör	Tıp Terimi
hasta	Tıp Terimi	sağlıkevi	Tıp Terimi
hastalık	Tıp Terimi	sofa	Mimarlık Terimi
hekim	Tıp Terimi		
hekimlik	Tıp Terimi		

4.2.1.5.37. Bebekler

Herhangi bir terim tespit edilmemiştir.

4.2.1.5.38. Amcaoğulları

ayaktopu	Ayaktopu Terimi	mektepe	Eğitim Bilimi Terimi
demir yolu	Ulaşım Terimi	okul	Eğitim Bilimi Terimi
mahalle	Kent Bilimi Terimi	yatılı	
makine	Teknik Terimi	mektepe	Eğitim Bilimi Terimi

4.2.1.5.39. Müdür Yardımcımız

aspirin	Eczacılık Terimi	kinin	Kimya Terimi
ateş	Tıp Terimi	linik	Tıp Terimi
derece	Fizik Terimi	müşhil	Eczacılık Terimi
doktor	Tıp Terimi	nezle	Tıp Terimi
fabrika	İktisat Terimi	santigram	Matematik Terimi
hastane	Tıp Terimi	tahsil	Eğitim Bilimi Terimi
hekim	Tıp Terimi	vilayet	Kent Bilimi Terimi
ilaç	Eczacılık Terimi	yara bandı	Eczacılık Terimi
İngiliz		zatürre	Tıp Terimi
tuzu	Kimya Terimi		
kilometre	Matematik Terimi		

4.2.1.5.40. Binnaz Enver Hanım'ın çayları ve Kocası

kilometre	Matematik Terimi	şirket	İktisat Terimi
köylü	Halk Bilimi Terimi	terbiye	Eğitim Bilimi Terimi
paşa	Tarih Terimi	vezir	Tarih Terimi

4.2.1.5.41. Bankacı Rasim Bey

alışveriş	İktisat Terimi	mal	İktisat Terimi
banka	İktisat Terimi	senet	İktisat Terimi
borç	İktisat Terimi	tüccar	İktisat Terimi
hesap	İktisat Terimi	vade	İktisat Terimi
lira	İktisat Terimi		

4.2.1.5.42. İşin Bitti

avlu	Mimarlık Terimi	heybe	Zanaat Terimi
bölük	Askerlik Terimi	kalbur	Zanaat Terimi
arşı	İktisat Terimi	kaza	Coğrafya Terimi
ay	Coğrafya Terimi	köylü	Halk Bilimi Terimi
dükkan	İktisat Terimi	kumandan	Askerlik Terimi
esnaf	İktisat Terimi	nahiye	Coğrafya Terimi
evlek	Zanaat Terimi	petrol	
fener	Aydınlatma Terimi	lambası	Aydınlatma Terimi
harman	Ziraat Terimi		

4.2.1.5.43. Ev Ona Yakıştı

alışveriş	İktisat Terimi	dükkan	İktisat Terimi
altın	İktisat Terimi	dülger	Zanaat Terimi
	Medeni Hukuk	fabrika	İktisat Terimi
avukat	Terimi	kira	İktisat Terimi
aylık	İktisat Terimi	lira	İktisat Terimi
binbaşı	Askerlik Terimi	mahalle	Kent Bilimi Terimi
cambazlık	Zanaat Terimi		
dam	Mimarlık Terimi	muhasebeci	İktisat Terimi
	Medeni Hukuk	nalbant	Zanaat Terimi
dava	Terimi		

peşin	İktisat Terimi		vergi	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimi
saçak	Mimarlık Terimi			
sıva	Mimarlık Terimi			
veresiye	İktisat Terimi			

4.2.1.5.44. İki Ana İki Kız

ateş	Tıp Terimi		hasta	Tıp Terimi
balık yağı	Eczacılık Terimi		ilaç	Eczacılık Terimi

4.2.1.5.45. Pazarlık

camı	Mimarlık Terimi		mavna	Denizcilik Terimi
en	Matematik Terimi		metre	Matematik Terimi
hesap	Matematik Terimi		minare	Din Bilimi Terimi
imam	Din Bilimi Terimi		murabba	Matematik Terimi
kaldırım	Kent Bilimi Terimi		tramvay	Ulaşım Terimi
köprü	Mimarlık Terimi		zelzele	Yer Bilimi Terimi
mahalle	Kent Bilimi Terimi			

4.2.1.5.46. Sabuncu Osman Ağa

abani sarık	Zanaat Terimi		potur	Zanaat Terimi
camı	Mimarlık Terimi		Ramazan	Din Bilimi Terimi
dükkân	İktisat Terimi		rekat	Din Bilimi Terimi
hutbe	Din Bilimi Terimi		sabuncu	Zanaat Terimi
kuşak	Zanaat Terimi		salta	Zanaat Terimi
müşteri	İktisat Terimi		vaaz	Din Bilimi Terimi
namaz	Din Bilimi Terimi			

4.2.1.5.47. Hasan Kâhya Hastalandı

ateş	Tıp Terimi		köy	Coğrafya Terimi
gübre	Tarım Terimi		sinir	Anatomi Terimi
hasta	Tıp Terimi		tarla	Tarım Terimi

4.2.1.5.48. Karısının Kocası

mahalle	Kent Bilimi Terimi	namaz	Din Bilimi Terimi
makbuz	İktisat Terimi	paşa	Tarih Terimi
medrese	Eğitim Bilimi Terimi	tahsil	İktisat Terimi
müderris	Eğitim Bilimi Terimi	damar	
müezzin	Din Bilimi Terimi	katılığı	Tıp Terimi

4.2.1.5.49. Uğursuzluk

beyit	Edebiyat ve Söz Sanatları Terimi	elkab	Yazın Terimi
devlet	Toplum Bilimi Terimi	makbuz	İktisat Terimi
		mektup	Yazın Terimi

4.2.1.5.50. Kivi

âdet	Toplum Bilimi Terimi	imam	Din Bilimi Terimi
avlu	Mimarlık Terimi	kasaba	Kent Bilimi Terimi
beygir	Veteriner Hekimlik Terimi	köy	Coğrafya Terimi
cambaz	Zanaat Terimi	müşteri	İktisat Terimi
çoban	Tarım Terimi	nikâh	Medeni Hukuk Terimi
doru	Tarım Terimi	tırıs	Tarım Terimi
hamut	Zanaat Terimi		

Tablo 8

Hikâyelerde Tespit Edilen Toplam Terimler ve En Çok Bulunan Terimler

Hikâyenin Adı	Toplam Terim Sayısı	En Çok Bulunan Terim veya Terimler
Dışı Başka İçi Başka	35	İktisat Terimi / Tıp Terim (7/7)
Çocuklara Hikâye	28	Hayvan Bilimi Terimi (6)
Hacı Dedemin Evi	26	Coğrafya Terimi / İktisat Terimi (3/3)
Güzel Bir Ölüm	21	Din Bilimi Terimi (11)
Bir Çocuğun Hikâyesi	21	Coğrafya Terimi(10)
Ev Ona Yakıştı	21	İktisat Terimi (10)

Baba Halil	19	Askerlik Terimi (6)
Müdür Yardımcımız	19	Tıp Terimi (7)
Bir Baba Oğul	18	İktisat Terimi / Medeni Hukuk Terimi (4/4)
Eyüpsultan Yolcusu	18	İktisat Terimi (6)
Gödeli Mehmet	17	Denizcilik Terimi (8)
İşin Bitti	16	İktisat Terimi / Coğrafya Terimi / Zanaat Terimi (3/3/3)
Başarılar	16	Eğitim Bilimleri Terimi (7)
Şu Soyadı Konusu	15	Medeni Hukuk Terimi (5)
Celile	14	Tıp Terimi (9)
İkisinin Arasında	14	Eğitim Bilimleri Terimi (4)
Kivi	13	Tarım Terimi (3)
Pazarlık	13	Matematik Terimi (4)
Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	13	İktisat Terimi (9)
Sabuncu Osman Ağa	13	Zanaat Terimi / Din Bilimleri Terimi (4/4)
Bekir Usta	12	İktisat Terimi (7)
Mendil Altında	11	Siyaset Bilimi Terimi (4)
Bir Haydut Kuş	11	Hayvan Bilimi Terimi (6)
Ana Baba	11	İktisat Terimi / Aydınlatma Terimi (3/ 3)
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	10	Tıp Terimi (7)
Bizim Nesibe	9	Din Bilimi Terimi (5)
Aptal Memiş	9	Din Bilimi Terimi (8)
Tipide Yolculuk	9	Zanaat Terimi (3)
Bankacı Rasim Bey	9	İktisat Terimi (9)
Anasız Çocuk	9	Eğitim Bilimleri Terimi (3)
İhtiyar Çilingir	9	Zanaat Terimi (3)
Çocukluk	9	x
Karısının Kocası	9	İktisat Terimi / Din Bilimi Terimi / Eğitim Bilimleri Terimi (2/2/2)
Amcaoğulları	7	Eğitim Bilimleri Terimi (3)
Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	6	x
Hasan Kâhya Hastalandı	6	Tıp Terimi (2)
Hırsız-Polis	6	Eğitim Bilimleri Terimi (4)
İlaç İçirmek İçin	6	Tıp Terimi (3)
Hasta	6	Eczacılık Terimi (2)
Mesut Bacı	6	Tarih Terimi (3)
Vakitsiz Bir Ezan	6	Din Bilimi Terimi (4)
Uğursuzluk	5	Yazın Terimi (2)
Rûya Nasıl Çıktı	5	Haberleşme Terimi (2)
İki Ana İki Kız	4	Tıp Terimi (2)
O Yıllarda	4	Toplum Bilimi Terimi (2)
Hacı İzzet Paşa	4	x
Gül Hanım'ın Annesi	3	x
Aynadaki Yaşlı Adam	3	İktisat Terimi (3)

Terbiyesi En Güç Hayvan	2	Metal Bilimi Terimi / Kent Bilimi Terimi (1/1)
Bebekler	x	x

Terimler bilim, teknik, sanat, zanaat, spor gibi alanların özel kavramları anlamına gelmektedir. Terimler alanlarına özgü kelimelerdir ve alanları dışında kullanımı yaygınlaşınca terim olma özelliğini yitirmeye başlarlar. Yani bir kelimenin terim kabul edilebilmesi için bir disipline ya da alana has olarak kullanılması gerekmektedir. Terimler belli alanların kelimeleri olduğu için onları anlamlandırmak biraz sorunlu olabilmektedir. Çünkü bu kelimeler normal konuşma dilinde yaygın olarak kullanılmamaktadır. Çocukların küçük yaşlardan belli alanların terimleriyle tanıştırılmaları onların okuduğu metinleri anlamlandırmalarında ve genel kültür düzeylerinin yükseltilmesinde önemli rol oynamaktadır. Terimlerin kullanımı açısından incelendiğinde Memduh Şevket Esendal'ın bir hikâyesi, Bebekler, haricinde tüm hikâyelerinde terimler tespit edilmiştir. Hikâyeler terimlerin kullanımı açısından çoğunluk olarak yeterli durumdadır.

Hikâyelerde tespit edilen terimler incelendiğinde en çok kullanılan terimlerin genellikle hikâyenin konusuyla doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkili olduğu anlaşılmaktadır. Örneğin “Bir Haydut Kuş” adlı hikâyede en çok hayvan bilimine ait terimler görülmektedir. Hikâyenin adından da anlaşılacağı gibi hikâye yaban hayvanlarını konu edinmektedir. Bir diğer örnek ise “Aptal Memiş” adlı hikâyedir. Bu hikâyede camide dinlediği bir vaazdan çok etkilenen yarım akıllı bir çobanın düştüğü komik durum anlatılmaktadır. Hikâyede dolaylı olarak din bilimine ait terimler ağırlıktadır. “Dışı Başka İçi Başka” gibi bazı hikâyelerde ise birden fazla terim grubu en fazla olarak öne çıkmaktadır. “Hacı İzzet Paşa, Gül Hanım'ın Annesi” gibi bazı hikâyelerin ise konusuyla doğrudan ya da dolaylı olarak bağlantılı terim bulunmamaktadır.

Araştırma konusu edinilen hikâyelerden yirmi (20) ve üzeri terim sayısına sahip olan altı (6) hikâye listenin başını tutmaktadır. Bunlardan otuz beş (35) terimle “Dışı Başka İçi Başka” adlı hikâye birinci sırada yer alırken, bu hikâyeyi yirmi sekiz (28) terimle “Çocuklara Hikâye” , yirmi altı (26) “Hacı Dedemin Evi” , yirmi birer (21) terimle “Güzel Bir Ölüm, Bir Çocuğun Hikâyesi, Ev Ona Yakıştı” adlı hikâyeler takip etmektedir.

İçerisinde beşten (5) az sayıda terimin bulunan yedi (7) hikâyeye bakıldığında en alt sırada hiçbir terim bulunmayan “Bebekler” adlı hikâyeye yer almaktadır. İki (2) terim ile “Terbiyesi En Güç Hayvan, üçer (3) terim ile “Aynadaki Yaşlı Adam, Gül Hanım’ın Annesi” , dörder (4) terim ile “Hacı İzzet Paşa, O Yıllarda, İki Ana İki Kız” adlı hikâyeler listenin son sıralarına yerleşmektedir.

4.2.1.6. İlişki Sözler (Kalıp Sözler)

Söz varlığının, insanlar arasındaki iletişimin sağlıklı bir şekilde yapılmasında ve sosyal bağların kuvvetlendirilmesinde çok önemi olan unsurlarından biri de ilişki sözlerdir. Bu sözler aynı dili konuşan bireylerin hepsinde aynı şekilde kullanılır ve anlamlandırılır. “Sözvarlığı içinde yer alan bu ögeler, bir toplumun bireyleri arasındaki ilişkiler sırasında kullanılması âdet olan birtakım sözlerdir. Sabahleyin karşılaşıldığında söylenen günaydından başlayarak bir toplumda değişik durumlarda söylenmesi gerekli hale gelmiş olan afiyet olsun, affedersiniz, güle güle gibi hatta Türklerde yeni bir ev alan ya da yeni bir eve taşınan kimselere söylenen güle güle oturun gibi kalıp sözler, bir toplumun kültürünün ayrılmaz bir parçası kabul edilmektedir” (Aksan, 2015: 42).

Hikâyelerde tespit edilen ilişki sözler, içerisinde geçtiği cümlenin bağlamında verilmiştir.

4.2.1.6.1. Güzel Bir Ölüm

- ✓ “Dua edildi,bizden bu ihtiyar hanımcığı nasıl bildiğimizi sordular, İyi biliriz, dedik” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 16).
- ✓ “Haydi nineciğim, Allah rahatlık versin, demişler” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 16).
- ✓ “Sus Allah aşkına! Canım, burada böyle şaka olur mu” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 16).
- ✓ “Dur bakalım, sen daha dün geldin”(BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 19).

4.2.1.6.2. Şu Soyadı Konusu

- ✓ “Güzel soyadı ama dedim, ben adımı Oskan koyamam anladın mı? Ne zoruma!”(BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 27).
- ✓ “Kim bilir ne zoru vardır da kor, dedim” (BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 27).
- ✓ “Sonra dedim, bunun tasası sana mı düştü” (BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 28).
- ✓ “Sayın büyüğüm dedim, saygılarımı sunar, her sözü nü de dinlerim”(BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 28).
- ✓ “Yalnız bu hususta beni bağışlamanızı dilerim” (BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 28).
- ✓ “Elimize yeni bir soyadı almak fırsatı geçmeydi, ne yapardık bilmem” (BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 28).
- ✓ “Ben dedim, ne olursa olsun, bir devlet büyüğünün” (BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 29).
- ✓ “Bana kalırsa, dedim, bu söz can demek ise tin olmalıydı” (BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 29).
- ✓ “Ben dedi, sizin hesabınıza üzuldüm” (BKÇ, Şu Soyadı Meselesi, 31).

4.2.1.6.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi

- ✓ “Herkes uyur ama böylesini hiç görmedim” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 33).
- ✓ “Canı çıkası herif, yatağa girdi mi öldü sanırsın” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 33).
- ✓ “Hay kör olası, dağların şenliği, bak şimdi başhemşire hanımın saksısını devirdi” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 33).
- ✓ “Yarın sen görürsün”(BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 33).
- ✓ “Kaçacağım, tövbeler olsun, bir fırsatımı bulayım, diye ağız yaptı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 34).
- ✓ “Olsa da bu zavallıya hiç olmazsa bir şişe kan verilse, diye düşündü... Ne gezer”(BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 36).
- ✓ “Dua et ki sesini çıkarmamış” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 36).

4.2.1.6.4. Aptal Memiş

- ✓ “Fakat, bu dile kolaydı” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “...aman sen de , ne olursa olsun” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).
- ✓ “Oh olsun, günahkârlar zıbardı” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).
- ✓ “Heyhat ki, evdeki hesap çarşıya uymadı” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).

4.2.1.6.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

- ✓ “...buyurun bastonunuzu der gibi başını yukarı kaldırdı” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 85).
- ✓ “Bana yardım ettiğin için de teşekkür ederim” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).
- ✓ “Ne akıllı köpek ben ömrümde böylesini görmedim”(BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).

4.2.1.6.6. Hırsız-Polis

Herhangi bir ilişki söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.6.7. Bir Haydut Kuş

- ✓ “Sen uçmaya keyfine bak, demek istiyorum” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 21).
- ✓ “Aşk olsun kuşa” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 22).
- ✓ “İyi ya, dedi” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 23).

4.2.1.6.8. Bizim Nesibe

- ✓ “Ne hayrı varsa görsün” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “O da sizin marifetiniz dedi, bir düğme alınacak olsa gel Nesibe” (BN, Bizim Nesibe, 14).
- ✓ “O parayı, hiç olmazsa yarısını bu kıza verin” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Bereket versin taşkınlıları çok sürmedi” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Ele güne karşı kızı çıplak yollamak da olmayacak” (BN, Bizim Nesibe, 16).
- ✓ “Dilenci mi, ne münasebet, dedim” (BN, Bizim Nesibe, 17).
- ✓ “Geçen gün polisler çevirmişler de Allah razı olsun, bir delikanlı bey kurtarmış” (BN, Bizim Nesibe, 18).
- ✓ “Dilenci milenci ama karısına gül gibi bakıyor, dedi” (BN, Bizim Nesibe, 19).
- ✓ “Aman küçük bey, ne olursa sizden olur” (BN, Bizim Nesibe, 19).
- ✓ “Ben onu bunu bilmem, dedim, adını Himmet Hoca koymuş” (BN, Bizim Nesibe, 20).
- ✓ “Onu tanıyanlar nezirleri, eksik olmasınlar, eve getirip veriyorlar” (BN, Bizim Nesibe, 20).

4.2.1.6.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu

- ✓ “Alışveriş olduktan sonra evvel Allah kimseye söz ettirmem” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “Keyfine bak enişte, başka işin yok mu, diyor” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59).
- ✓ “Allah'ın izni ile de bak nasıl altından kalkarım” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 61).
- ✓ “Enişte, diyor, sen beni buradan kurtar, alt yanına karışma” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 62).
- ✓ “Yok diyor, sen şimdi iki yüz lira ver, üst yanına karışma” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 63).
- ✓ “İyi amma, enişte, dedi, biz hapiste Tahsin Bey'in yeğeni ile tanıştık, ortak otçuluk yapacağız” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 64).

4.2.1.6.10. Anasız Çocuk

- ✓ “Babalar her nedense üvey çocuklarını daha çok seviyorlar” (BN, Anasız Çocuk, 138).

4.2.1.6.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

- ✓ “Eriştik! Özünü pek tut, dedi” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 151).

4.2.1.6.12. Gödeli Mehmet

- ✓ “Tövbe elimden bir kaza çıkacak” (GM, Gödeli Mehmet, 13).
- ✓ “...ne yazık ki hükümet de tahsildarlık demiş, kendi kuvvetini bunların eline bırakmış” (GM, Gödeli Mehmet, 15).

4.2.1.6.13. Baba Halil

- ✓ “Ne kadar yazıktır ki bu köyün adını sana haber veremiyorum” (GM, Baba Halil, 87).
- ✓ “Yavrum bil ki bu Kolacı İbrahim senin öz babandı, onun ruhuna Fatiha” (GM, Baba Halil, 88).

4.2.1.6.14. Mesut Bacı

- ✓ “Fitili tanzim edişi görülecek bir şeydir” (GM, Mesut Bacı, 150).
- ✓ “Böyle şey olur mu” (GM, Mesut Bacı, 151).

4.2.1.6.15. Aynadaki Yaşlı Adam

Herhangi bir ilişki söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.6.16. Bir Baba Oğul

- ✓ “Onları biz getiririz, dedi, siz buyurun” (GKK, Bir Baba Oğul, 28).

4.2.1.6.17. Başarılar

Herhangi bir ilişki söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.6.18. Tipide Yolculuk

- ✓ “Orasını pek bilmem, dedi” (GBY, Tipide Yolculuk, 135).
- ✓ “Allah kırdı olanlara yardım etsin, derdi” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).
- ✓ “Ne kadar yazık ki şimdi eve gidince onu göremeyeceğim” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).

- ✓ “İnşallah ölünce mümkün olur” (GBY, Tipide Yolculuk, 136).
- ✓ “Arkamızdan atlı mı kovalıyordu” (GBY, Tipide Yolculuk, 137).

4.2.1.6.19. Dışı Başka İçi Başka

- ✓ “Ondan sonra yaz reçeteyi, al paraları, bak keyfine” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 170).
- ✓ “Affedersiniz ama size bir şey sormak istiyorum” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Allah bostanın da bostancının da belasını versin” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “O nasıl şeymiş o, dedi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Allah aşkına bana şu bostandan, turfandadan bahsetme, dedi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).

4.2.1.6.20. İlaç İçirmek İçin

- ✓ “Dur bakayım, ne halt ediyorlar diye yerinden kalktı, yukarı çıktı” (HP, İlaç İçirmek İçin, 181).
- ✓ “Kolay gelsin, dedi, ne içiyorsunuz” (HP, İlaç İçirmek İçin, 182).
- ✓ “Kör olasıca, bu kadar kolay içecektin de” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).
- ✓ “Bir daha yaparlarsa ben de yapacağımı bilirim” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).

4.2.1.6.21. İkisinin Arasında

Herhangi bir ilişki söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.6.22. Eyüpsultan Yolcusu

- ✓ “Hey sakallı, destur” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 43).
- ✓ “Hemşerim, Afyonkarahisar’a gitmez mi” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 44).
- ✓ “Kendi kendisine mırıldanarak, aman anam dedi, hele ki kurtulduk” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 46).

4.2.1.6.23. Vakitsiz Bir Ezan

- ✓ “Haydi, ezan okuyalım” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 54).
- ✓ “Çok zahmete katlanmayacak kadar kuvvetsiz olduğundan, genç çocukların ayakları altında çatırdadı. Lakin kim bakar” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 55).

4.2.1.6.24. İhtiyar Çilingir

- ✓ “Kolay gelsin, usta” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 57).
- ✓ “Kolayı başına gelsin” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 57).
- ✓ “Lanet olsun o zamana ki” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).
- ✓ “Canım sen tak. Nene lazım” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).
- ✓ “Sen takıver, ötesine karışma” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58).

4.2.1.6.25. Hacı İzzet Paşa

- ✓ “İşte sizin adamlığınız da bu kadar, dedi” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 83).
- ✓ “Yazık vallahi” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 84).
- ✓ “Bırak şimdi. Ben onları akşam yemeğe çağırdım” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 84).

4.2.1.6.26. Hacı Dedemin Evi

- ✓ “Kız ona ilişme! Onun babası yok, denildiğini çok işittim” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 113).
- ✓ “Vallahi babam geldi, baksana” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 115).

4.2.1.6.27. Bekir Usta

- ✓ “On yıl bu! Dile kolay” (İÇ, Bekir Usta, 182).
- ✓ “Sağlık olsun, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 183).
- ✓ “O gece, Allah inandırısın hiç uyuyamadım” (İÇ, Bekir Usta, 184).
- ✓ “Canımı sıkma, ne diyorsam onu yap” (İÇ, Bekir Usta, 185).
- ✓ “Sonrasına da Allah kerim” (İÇ, Bekir Usta, 186).

- ✓ “Sıkma kendini, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 186).
- ✓ “Vallahi Bekir Efendi, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Sen elimden tuttun ya, eksik olma” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “Eh, uğurlu kademli olsun, dedi” (İÇ, Bekir Usta, 187).
- ✓ “İşte o gün bugündür, Allah bin bereket versin, çalışırım” (İÇ, Bekir Usta, 187).

4.2.1.6.28. Çocukluk

- ✓ “...hiç olmazsa misafir gelip haftalarca kalırız; havalar kışlayınca İstanbul’a göçer, büyükbabayı da pek aramayız” (K, Çocukluk, 192).
- ✓ “Ya Allah saklasın düşsen” (K, Çocukluk, 193).
- ✓ “Alacağın olsun, hıyanet, dedi” (K, Çocukluk, 195).
- ✓ “Bunun suçu yok, anası, babası maşallah, yürekleri geniş adamlar” (K, Çocukluk, 196).
- ✓ “Yok devenin başı” (K, Çocukluk, 196).

4.2.1.6.29. O Yıllarda

- ✓ “...beni boyumca günaha soktu, dedi” (K, O Yıllarda, 69).
- ✓ “Alacağı olsun, onu da Hasbioğulları’nın sarı kedisinin yanına yollarım, dedi” (K, O Yıllarda, 69).
- ✓ “Kardeşime, beğendin mi yediğin haltı, senin başına iyilik gelmez, demişti” (K, O Yıllarda, 70).

4.2.1.6.30. Çocuklara Hikâye

- ✓ “Ben olsam, karnını deşmek değil, elimi sürmezdim” (K, Çocuklara Hikâye, 62).

4.2.1.6.31. Rûya Nasıl Çıktı

- ✓ “Allah hayırlara tebdil etsin” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 61).

4.2.1.6.32. Ana Baba

- ✓ “Gecen hayırlı olsun, dedi” (MA, Ana Baba, 67).
- ✓ “Bereket versin ki öfkesi tez geçer” (MA, Ana Baba, 69).

4.2.1.6.33. Hasta

- ✓ “Innh, kaderde bu da varmış”(MA, Hasta, 98).
- ✓ “Innh, eksik olmayınız, size de rahatsızlık oldu”(MA, Hasta, 99).
- ✓ “Geçer, bir şeyciğin kalmaz, inşallah” (MA, Hasta, 100).
- ✓ “Vah vah, geçmiş olsun, büyük kaza geçirmişsin diyorlardı” (MA, Hasta, 100).

4.2.1.6.34. Mendil Altında

- ✓ “Hayrola, Müdür Bey diye sordu” (MA, Mendil Altında, 110).
- ✓ “Artık kızıyor. Bu kadar da olmaz” (MA, Mendil Altında, 110).

4.2.1.6.35. Gül Hanım’ın Annesi

- ✓ “Bilsem, şu seni şeytanlar mı dürtüyor” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 149).
- ✓ “...bir daha hiçbir yere çıkarmayayım da sen de görürsün” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 149).
- ✓ “Gördün mü bir kere yaptığın işi” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 149).

4.2.1.6.36. Celile

- ✓ “A, bu da yenisi, dedi” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Söylediği söze bak, dedi” (MA, Celile, 217).
- ✓ “Bir lokma yemeğe de rahat yok mu, dedi” (MA, Celile, 218).
- ✓ “Allah sana akıllar versin, diyor” (MA, Celile, 219).
- ✓ “Eksik olma” (MA, Celile, 219).
- ✓ “Bacım, Allah seni bu dertten kurtarsın, dedi” (MA, Celile, 220).
- ✓ “Terbiyesizin zoruna bak” (MA, Celile, 226).

- ✓ “O benim dünya ahret kardeşim olsun” (MA, Celile, 226).
- ✓ “Son mektubunda senin yüzün suyu hürmetine, Tanrı esirgesin, işlerimiz iyi gidiyor” (MA, Celile, 227).

4.2.1.6.37. Bebekler

- ✓ “İhtiyar kadın suratlı bir bebek olacak, anne gibi giyinecek. Uzun iş” (MBS, Bebekler, 168).

4.2.1.6.38. Amcaoğulları

Herhangi bir ilişki söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.6.39. Müdür Yardımcımız

- ✓ “Ne gezer efendim bu bir nezle” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Zahmet olur ama” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).
- ✓ “Bu adam yüksek tahsil görmüş. Deli midir, nedir” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).
- ✓ “Canım, bırak şimdi. Sen söyle, orada hastane var mı” (MBS, Müdür Yardımcımız, 124).
- ✓ “Bırak şimdi uzun lafı” (MBS, Müdür Yardımcımız, 125).
- ✓ “Hadi geceler hayır olsun” (MBS, Müdür Yardımcımız, 126).

4.2.1.6.40. Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası

- ✓ “Her zaman buyurmasını, evlerine şeref verdiğini, teşerrüf ettiklerini söylediler” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Hakkınız var, deyip yine mevkiye sahip kalabilirdim” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).

4.2.1.6.41. Bankacı Rasim Bey

- ✓ “Etraftan merhaba diyenler oldu” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).
- ✓ “Evden bana ne oluyorsun, derler” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Hay Allah senden razı olsun, dedim” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).

4.2.1.6.42. İşin Bitti

Herhangi bir ilişki söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.6.43. Ev Ona Yakıştı

- ✓ “Hovarda herifsin Halil, keyfine bak” (O, Ev ona Yakıştı,171).
- ✓ “Ulan Halil, aslansın be” (O, Ev ona Yakıştı,172).
- ✓ “Hay yaşa be” (O, Ev ona Yakıştı,172).
- ✓ “Gördün mü ettiğin haltı! Böyle adam evden çıkarılır mı” (O, Ev ona Yakıştı,173).
- ✓ “Ucuz oturuyordu ama evini de gül gibi tutuyordu” (O, Ev ona Yakıştı,173).
- ✓ “Tövbeler olsun, yaptırımam dedi” (O, Ev ona Yakıştı,175).
- ✓ “Dinin aşkına, çoluğun çocuğun başı için yok deme” (O, Ev ona Yakıştı,176).
- ✓ “Ne oluyorsun, dedi” (O, Ev ona Yakıştı,176).
- ✓ “Senin, benim gibilerin elinde kalıp da yurtluk olacağına, onun elinde ko’ şenlik olsun” (O, Ev ona Yakıştı,177).

4.2.1.6.44. İki Ana İki Kız

- ✓ “Haydi kızım, tut burnunu, diyor” (O, İki Ana İki Kız,127).
- ✓ “Anladın mı, densizlik lazım değil” (O, İki Ana İki Kız,130).
- ✓ “Hay Allah’ın cezası” (O, İki Ana İki Kız,131).
- ✓ “Beğeniyor musun şu yaptığını” (O, İki Ana İki Kız,131).

4.2.1.6.45. Pazarlık

- ✓ “Allah sizi inandırсын, o Yenicami minareleri yok mu birbirine dokunup ayrılıyor” (O, Pazarlık,121).
- ✓ “...valla latife değil, o zaman biz de buna şaştık” (O, Pazarlık,122).
- ✓ “Olmaz ki... İnsanı lakırtı ettiğine pişman edersiniz” (O, Pazarlık,125).

4.2.1.6.46. Sabuncu Osman Ağa

- ✓ “Vallah olmaz” (SK, Sabuncu Osman Ağa,154).

4.2.1.6.47. Hasan Kâhya Hastalandı

Herhangi bir ilişki söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.6.48. Karısının Kocası

- ✓ “Allah’tan dilerim, onlar da çocuklarından çeksinler” (SK, Karısının Kocası ,113).
- ✓ “Adam sen de, dedi” (SK, Karısının Kocası ,113).
- ✓ “Her şeyleri iyi. Allah’a şükret” (SK, Karısının Kocası ,114).
- ✓ “Şekerim, senin de söylediğin söze bak” (SK, Karısının Kocası ,116).
- ✓ “Karısı Allah geçinden versin, demedi” (SK, Karısının Kocası ,117).

4.2.1.6.49. Uğursuzluk

- ✓ “Hayri Efendi anlayamadı. Efendim, diye sordu” (SK, Uğursuzluk ,81).
- ✓ “Bugün de siz, parayı kendi elinizle verdiğiniz halde vermedik deyip çıkıyorsunuz. Artık ben ne diyeyim”(SK, Uğursuzluk ,83).
- ✓ “... hulûs ve ubûdiyet derecesini ancak Cenabı Hak bilir” (SK, Uğursuzluk ,85).
- ✓ “Başüstüne, emredersiniz, dedi” (SK, Uğursuzluk ,86).

4.2.1.6.50. Kivi

- ✓ “Âlâ, hiç diyecek yok. Baktıkça hepimiz güzel bir tarafını buluyorduk” (VÇ, Kivi,19).
- ✓ “Ne demek! Mükemmel tırıs gideceğine şüphem yok” (VÇ, Kivi,19).
- ✓ “Yine şükür, ya yokuşta arabayı çözümlen de sürükleyin deseydi, ne yapardınız” (VÇ, Kivi, 21).
- ✓ “Canım, nasıl olur! Kızın hiçbir şeyi yok” (VÇ, Kivi,25).

Tablo 9

Hikâyelerde Tespit Edilen İlişki Sözcükleri

Hikâye Adı	İlişki Söz Sayısı
Bizim Nesibe	11
Ev Ona Yakıştı	10
Celile	10
Bekir Usta	10
Şu Soyadı Konusu	9
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	9
Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	7
Müdür Yardımcımız	6
Dışı Başka İçi Başka	5
Güzel Bir Ölüm	5
Tipide Yolculuk	5
İhtiyar Çilingir	5
Çocukluk	5
Karısının Kocasını	5
Eyüpsultan Yolcusu	4
Kivi	4
Aptal Memiş	4
İlaç İçirmek İçin	4
Hasta	4
Uğursuzluk	4
İki Ana İki Kız	4
Pazarlık	3
Bir Haydut Kuş	3
Bankacı Rasim Bey	3
Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocasını	3
O Yıllarda	3
Hacı İzzet Paşa	3
Gül Hanım'ın Annesi	3
Terbiyesi En Güç Hayvan	3
Hacı Dedemin Evi	2
Baba Halil	2
Gödeli Mehmet	2
Mendil Altında	2

Ana Baba	2
Mesut Bacı	2
Vakitsiz Bir Ezan	2
Çocuklara Hikâye	1
Bir Çocuğun Hikâyesi	1
Bir Baba Oğul	1
Sabuncu Osman Ağa	1
Anasız Çocuk	1
Rûya Nasıl Çıktı	1
Bebekler	1
İşin Bitti	x
Başarılar	x
İkisinin Arasında	x
Amcaoğulları	x
Hasan Kâhya Hastalandı	x
Hırsız-Polis	x
Aynadaki Yaşlı Adam	x

İlişki sözler, insanlar arasındaki diyaloglarda belli durumlar için kullanılan kalıp ifadeler olduğundan iletişimde önemli fonksiyona sahip olan söz varlıklarıdır. İlişki sözler dili konuşan tüm insanlar için aynı anlama geldiğinden dilde bir standartlaşma sağlamaktadır. Bundan dolayı ilişki sözlerin öğrencilere küçük yaşlardan itibaren kavratılması hayatidir. Bu açıdan bakıldığında Memduh Şevket Esendal'ın incelenen hikâyelerinin çoğunluğunda ilişki söz tespit edilmiştir. Sadece yedi (7) hikâyede ilişki söz tespit edilmemiştir.

Araştırma konusu yapılan hikâyelerden en fazla ilişki söz içerdiği tespit edilen hikâye on bir (11) ilişki sözle “Bizim Nesibe” adlı metindir. Bu hikâyeyi onar (10) ilişki sözle “Celile, Bekir Usta, Ev Ona Yakıştı” adlı hikâyeler izlemektedir. “Şu Soyadı Konusu” ve “Küp Kırığı Pabuç Eskisi” adlı hikâyeler dokuzar (9) ilişki sözle dikkat çekmektedir.

İlişki sözlerin herhangi bir örneğinin bulunmadığı “İşin Bitti, Başarılar, İkisinin Arasında, Amcaoğulları, Hasan Kâhya Hastalandı, Hırsız-Polis, Aynadaki Yaşlı Adam” adlı hikâyeler en son sırada yer almaktadır. İçerisinde birer (1) ilişki söz bulunduran “Çocuklara Hikâye, Bir Çocuğun Hikâyesi, Bir Baba Oğul, Sabuncu Osman Ağa, Anasız Çocuk, Rûya Nasıl Çıktı, Bebekler” adlı hikâyeler ilişki sözler bakımından yeterli değildir.

Hikâyelerin sahip olduğu toplam kelime sayısı ile içerdiği ilişki söz arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır. “Kivi, Uğursuzluk, Gödeli Mehmet” gibi toplam kelime sayısı üst sıralarda olup da ilişki sözler bakımında oldukça gerilerde bulunan

hikâye mevcuttur. Yine toplam kelime sayısı bakımından alt sıralarda bulunurken ilişki sözler bakımından üst sıralarda bulunan “İhtiyar Çilingir, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, Hasta” gibi hikâyeler mevcuttur.

4.2.1.7. Doldurma Sözcükler

Doldurma sözcükler özellikle günlük konuşma dilinde konuşulan konuyla hiçbir alakası olmayan, konuşanın bir an için ifade edeceği şeyleri düşünmesi için kullanılan sözcüklerdir. Konuşma dilinde özellikle “şey” kelimesi en çok kullanılan doldurma sözcüklerden biridir. Cümle içerisine yerleştirilen “bilir misin, inanır mısın” gibi cümlelerin anlamıyla alakası olmayan soru ifadeleri doldurma sözcüğe örnek verilebilir. Doldurma ifadeler her ne kadar çoğunlukla konuşma dilinde görülüyor olsa da yazı dilinde de aynı maksatla kullanıldıkları olur. “Genellikle konuşulan dilde bir şeyi anımsamak üzere zaman kazanma, söyleneni pekiştirip kesinleştirme gibi amaçlarla, konuşan kimsenin kullandığı, çoğu kez gereksiz olan sözcüğe ve anlatım kalıplarına doldurma sözcük adını veriyoruz” (Aksan, 2015:209).

Araştırma konusu edilen hikâyelerde tespit edilen doldurma sözcükler, içerisinde geçtiği cümlelerin bağlamında verilmiştir.

4.2.1.7.1. Güzel Bir Ölüm

- ✓ “Sonra bilmem ne olmuş, imam efendi abdest tazeleyecekmiş dediler” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,17).

4.2.1.7.2. Şu Soyadı Konusu

- ✓ “Bilir misin sayın büyüğüm, aklıma ne geldi” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 28).
- ✓ “Görüyorsunuz ki bu soyadı konusunda benim ağırdan alışıma, bir tembellik değil” (BKÇ, Güzel Bir ölüm,31).

4.2.1.7.3. K p Kırığı Pabuç Eskisi

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.4. Aptal Memiş

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.6. Hırsız-Polis

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.7. Bir Haydut Kuş

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.8. Bizim Nesibe

- ✓ “Canım, dedim, Meserret’i kocaya verirken yirmi üç yaşına girdi daha koca bulamadı diye yas tutuyordunuz” (BN, Bizim Nesibe, 12).
- ✓ “Güzel ama, dedim, kız kocaya varacak olunca, sen beslemesin hele biraz bekle mi diyeceğiz” (BN, Bizim Nesibe, 13).
- ✓ “Ne o, dedim, uğurlu kademli olsun, kocaya varıyormuşsun” (BN, Bizim Nesibe, 15).
- ✓ “Vardır ya, eskiden hacı yağı, gül yağı, kalemis yağı, tarçın, karanfil yağları satarlardı” (BN, Bizim Nesibe, 15).

- ✓ “... yahut ne bileyim başka bir süs yapsa hoş görmez, arkasından olsun söylenirler” (BN, Bizim Nesibe, 16).

4.2.1.7.9. Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu

- ✓ “Ne dört yüz lirası, dedi, bin dört yüze bakalım, çekilir miyim” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).
- ✓ “Bak o keratalara ne oyun edeceğim” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 60).

4.2.1.7.10. Anasız Çocuk

- ✓ “Bana sorarlarsa, anası ölüp de bir çocuk babası eline kalacağına” (BN, Anasız Çocuk, 137).

4.2.1.7.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.12. Gödeli Mehmet

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.13. Baba Halil

- ✓ “Fakat ne olsa şu mektubu okuyuncaya kadar senin vatanseverliğinin noksan kalacak” (GM, Baba Halil, 84).

4.2.1.7.14. Mesut Bacı

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.15. Aynadaki Yaşlı Adam

- ✓ “Demek, daha yeryüzünü bırakıp gitmeden, bu sofranın tatlı yemeklerinden elimizi çekmiş bulunuyoruz” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, 16).

4.2.1.7.16. Bir Baba Oğul

- ✓ “Canım, bizi soğuktan dondurup seyrimize bakacak değil ya” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).

4.2.1.7.17. Başarılar

- ✓ “Şurasını yazmalıyım ki benim sınavlardan geçişim çalışkanlığımdan değil, güzel bahtımın bana hiç kısırganmayarak yardım etmesindedir” (GBY, Başarılar, 35).

4.2.1.7.18. Tipide Yolculuk

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.19. Dışı Başka İçi Başka

- ✓ “Bak beni dinleyip de o zaman bir su vermiş olsaydın, şimdi turfandayı sen kesecektin” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).
- ✓ “Öyle ya dev gibi makine, arkada koca tren” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).

4.2.1.7.20. İlaç İçirmek İçin

- ✓ “Canım, bunu kimse içemez, içmeyi de istemez ama ne yapmalı” (HP, İlaç İçirmek İçin, 183).

4.2.1.7.21. İkisinin Arasında

- ✓ “Düşününüz ki ben size yazdığım bu şeyleri, başka birine soramazdım” (İÇ, İkisinin Arasında, 11).

4.2.1.7.22. Eyüpsultan Yolcusu

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.23. Vakitsiz Bir Ezan

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.24. İhtiyar Çilingir

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.25. Hacı İzzet Paşa

- ✓ “Canım sen onu kırk kere anlatmışsındır” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 82).
- ✓ “Ne o gene Hacı İzzet Paşa’yı mı düşünüyorsun, diye sordu” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 82).

4.2.1.7.26. Hacı Dedemin Evi

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.27. Bekir Usta

- ✓ “Sen bana sorar mısın, çalıştığı kadarı ekmek gelmeli” (İÇ, Bekir Usta, 188).

4.2.1.7.28. Çocukluk

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.29. O Yıllarda

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.30. Çocuklara Hikâye

- ✓ “Neyse, kardeşimin ineği getireceğini sandığım gün” (K, Çocuklara Hikâye, 60).

4.2.1.7.31. Rûya Nasıl Çıktı

- ✓ “Ne o, bir şey mi kaybettin” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 63).
- ✓ “E, ne bakıp duruyorsun? Hiç, bir ateş filan olmasın diye bakıyorum” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 63).

4.2.1.7.32. Ana Baba

- ✓ “Bak! Daha evin kirasını veremedik” (MA, Ana Baba, 69).
- ✓ “Zahir, bir de isteyerek kıraydın” (MA, Ana Baba, 69).

4.2.1.7.33. Hasta

- ✓ “Dedim ya olacak olduynan oluyor” (MA, Hasta, 98).
- ✓ “İnanır mısınız belim, elim, kolum, ensem her yerim ağrıyor” (MA, Hasta, 99).

4.2.1.7.34. Mendil Altında

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.35. Gül Hanım'ın Annesi

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.36. Celile

- ✓ “Sen, kuzum hasta mısın yoksa buraya tahtakurusu ayıklamaya mı geldin” (MA, Celile, 220).
- ✓ “Bak görürsün! Bu Başhekim burada olduktan sonra bak daha neler yaparım” (MA, Celile, 220).
- ✓ “Hani bu insanlar, dedi, iyilik bilirler mi sanırsın” (MA, Celile, 224).
- ✓ “Hele bakalım, bir sırası gelsin diye bekledim” (MA, Celile, 225).

4.2.1.7.37. Bebekler

- ✓ “Bu bebeğe kolayca ad bulunabildi işte”(MBS, Bebekler, 168).

4.2.1.7.38. Amcaoğulları

- ✓ “Bunların ikisi de şen, güler yüzlü, çocuklar olmakla beraber, şurasını da söylemeli ki kavgacı idiler” (MBS, Amcaoğulları, 143).

4.2.1.7.39. Müdür Yardımcımız

- ✓ “Nereden uğrayım gözüm, daha şimdi doğumdan geliyorum” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Ben, bir zatürre filan olmasın diye şey ettim” (MBS, Müdür Yardımcımız, 123).
- ✓ “Bana bak, gece yanında kim kalıyor” (MBS, Müdür Yardımcımız)

4.2.1.7.40. Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası

- ✓ “Ne münasebet, Paris’e gitmediğim halde gittiğimi söyledim” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).

4.2.1.7.41. Bankacı Rasim Bey

- ✓ “Kızdırdılar dedim hani”(MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).
- ✓ “Bana sorsan kimseye on para vermem” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Neyse geçen gün Hüsnü’nün parasının vadesi geldi” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).
- ✓ “Ne var Rasim Bey, paraya pek sıkışık mısınız, diye sordu” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).

4.2.1.7.42. İşin Bitti

- ✓ “Bak, sahi ben buraya yazmışım” (O, İşin Bitti, 204).

4.2.1.7.43. Ev Ona Yakıştı

- ✓ “Dur bakalım canım, doğru mu yalan mı, diyor” (O, Ev Ona Yakıştı, 175).

4.2.1.7.44. İki Ana İki Kız

- ✓ “Bak arkasından sana portakal vereceğim” (O, İki Ana İki Kız, 130).
- ✓ “Canım insan ilaçtan korkar mı” (O, İki Ana İki Kız, 131).
- ✓ “Nasıl ki öyle de oldu” (O, İki Ana İki Kız, 132).

4.2.1.7.45. Pazarlık

- ✓ “Artık, siz de bu kadar olmaz” (O, Pazarlık, 122).
- ✓ “Canım, şimdi beş yüz bin kişiyi gözle hasep ediyordun” (O, Pazarlık, 123).
- ✓ “Şey, dedi. Ya... O zaman biz de şaşmıştık” (O, Pazarlık, 124).

4.2.1.7.46. Sabuncu Osman Ağa

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.47. Hasan Kâhya Hastalandı

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.48. Karısının Kocası

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.49. Uğursuzluk

Herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir.

4.2.1.7.50. Kivi

- ✓ “Neyse zararı yok, sakın satma, dolapta filan kullanırız” (VÇ, Kivi, 23).
- ✓ “...işte ben sana Selime’yi veriyorum” (VÇ, Kivi, 25).
- ✓ “Kim dinler, düğünümüzü yaptık” (VÇ, Kivi, 26).

Tablo 10

Hikâyelerde Tespit Edilen Doldurma Sözler

Hikâye Adı	Doldurma Söz Sayısı
Bizim Nesibe	5
Celile	4
Bankacı Rasim Bey	4
Müdür Yardımcımız	3
İki Ana İki Kız	3
Pazarlık	3
Kivi	3
Şu Soyadı Konusu	2
Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu	2
Dışı Başka İçi Başka	2
Hacı İzzet Paşa	2
Rûya Nasıl Çıktı	2
Ana Baba	2
Hasta	2
Ev Ona Yakıştı	2
Güzel Bir Ölüm	1
Anasız Çocuk	1
Baba Halil	1
Aynadaki Yaşlı Adam	1
Bir Baba Oğul	1
Başarılar	1
İlaç İçirmek İçin	1
İkisinin Arasında	1
Bekir Usta	1
Çocuklara Hikâye	1
Bebekler	1
Amcaoğulları	1
Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası	1

İşin Bitti	1
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	x
Aptal Memiş	x
Terbiyesi En Güç Hayvan	x
Hırsız-Polis	x
Bir Haydut Kuş	x
Bir Çocuğun Hikâyesi	x
Gödeli Mehmet	x
Mesut Bacı	x
Tipide Yolculuk	x
Eyüpsultan Yolcusu	x
Vakitsiz Bir Ezan	x
İhtiyar Çilingir	x
Hacı Dedemin Evi	x
Çocukluk	x
O Yıllarda	x
Mendil Altında	x
Gül Hanım'ın Annesi	x
Sabuncu Osman Ağa	x
Hasan Kâhya Hastalandı	x
Karısının Kocası	x
Uğursuzluk	x

Genellikle günlük konuşma dilinde bir an yaratıp söylenecekleri düşünmek için kullanılan doldurma sözler dilin akıcılığını olumsuz etkileyen sözlerdir. “Özellikle söz varlığı dar ve kültür düzeyi sınırlı kimselerde bu gibi doldurma sözlere daha sık rastlanır” (Aksan, 2015: 210). Bu açıdan bakıldığında Memduh Şevket’in araştırma konusu edinilen hikâyelerinin yirmi birinde (21) herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir. Yazarın incelenen on dört(14) hikâyesinde ise sadece birer doldurma söz tespit edilmiştir. İçerisinde en fazla doldurma söz bulunduran hikâye olan “Bizim Nesibe” adlı hikâyede sadece beş (5) doldurma söz tespit edildiği düşünülürse genel olarak hikâyelerde doldurma sözlerin az kullanıldığı görülür. Ancak bu durum hikâyeler açısından bir olumsuzluk değil, aksine olumlu bir durumu ifade eder. Yazarın dile hakim oluşu, kelime hazinesinin zenginliği ve kaleminin kıvraklığı doldurma söz kullanımını kısıtlamıştır.

4.2.1.8. Çeviri Sözcükler

Çeviri sözler, yabancı dillerden çeviri yoluyla dile kazandırılan atasözleri, deyimler, terimler gibi söz varlıklarını kapsar. Yabancı bir dile ait olan unsurlar ya

tamamen dilin kendi sözcükleriyle ya da kaynak dilin sözcüklerinin bir kısmını kullanılarak çevrilir. Çeviri sözler diller arasındaki alışveriş sayılan ödünçlemeden farklılık gösterir. Türkçede özellikle Arapçadan, Farsçadan, Fransızcadan, son dönemlerde İngilizceden çevirisi yapılan pek çok söz ve sözcük vardır. “Diller arasındaki alışverişlerde en geniş yer tutan ögeler, sözcüklerdir. Ancak bir başka dile ilişkide bulunan bir dil kimi zaman bu sözcüklerin dışındaki kimi ögeleri, hatta kuralları da alabilmekte, bu etkilenme, ilişkinin ölçüsüyle doğru orantılıdır” (Aksan, 2015: 46).

Aksan, çeviri sözcükleri çevirinin özelliğine göre dört gruba ayırmıştır. “ Bir dile giren yabancı sözcüklerin yanı sıra, kavramların aktarılması yoluyla dile yerleşen çeviri sözcükler de vardır. Bu sözcükleri 1) tam çeviri, 2) yarı çeviri, 3) bağımsız çeviri sözcükler ve 4) anlamı etkilenenler olmak üzere dörde ayırıyoruz” (2015: 46).

Aksan (1990:36-37), dörde ayırdığı çeviri sözcük türlerini şu şekilde açıklamıştır:

1. Tam Çevirme Sözcükler (calgues linguistiques, translations loanwords ve calques, Lehnübersetzungen) : Türkçedeki yüz suyu dökmek Farsçadan; ölü mevsim Fransızcadan; kurbağa adam, yuvarlak masa toplantısı İngilizceden aslına uygun olarak dildeki karşılıklarıyla çevrilmiştir.
2. Yarı Çeviri Sözcükler (yalnız Alm. Halbe Lehnübersetzungen) : Türkçedeki gam yemek, galip gelmek Farsçadan; kur yapmak Fransızcadan, İngilizceden çevrilmiştir.
3. Bağımsız Çeviri Sözcükler (Alm. Lehnübertragungen): Yabancı ögelerin, dilde onları aşağı yukarı karşılayan sözcüklerle çevrilmesi sonucunda doğar.
4. Anlam Etkilenmesi (Alm. Lehnbedeutung ya da Bedeutungsentlehnung) : “ Yabancı bir örneğe göre yerli ögelerdeki anlamın başkalaşması ya da çeşitlenmesi ” biçiminde tanımlanabilir. Söz gelimi Türkçede eskiden beri kullanılan elçi, savcı (bugünkü savcı); yıldız, star (tanınmış, parlak sinema sanatçısı); Fransızcadan aktarılan kıymet hükmü (değer yargısı); Fransızcadan aktarılan efkâr-ı umumiye (kamuoyu) olmuştur.

Hikâyelerdeki çeviri sözcükler tespit edilirken TDK'nin genel ağ ortamındaki Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu'ndan faydalanılmıştır. Tespit edilen çeviri sözler içerisinde geçtikleri cümlelerin bağlamında gösterilmiştir.

- ✓ “ Bizim arkadaşın ne kadar bahtlı büyük anası varmış...” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm,14). Bu kelime Fransızcadaki “grand-mère” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Hiç tembellik değil sayın yurttaşım.” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu,25).
Bu kavram Fransızcadaki “citoyen” kelimesinin bağımsız çevirisidir.
- ✓ “ Düşüneceğim sayın bayım” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu,25).
Bu kelime Fransızcadaki “monsieur” ya da İngilizcedeki “mister” kelimelerinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Bilmiyorum, çok saygıdeğer bayan” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu,25).
Bu kelime Fransızcadaki “madam” ya da İngilizcedeki “miss” kelimelerinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Ayıtan” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu,31).
Bu kelime Arapçadaki “hatip” kelimesinin bağımsız çevirisidir.

- ✓ “ Mahallenin çocuk düşüre düşüre bilirkişilik kazanmış kadınları bu gençlere akıl verir” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi,35).
Bu kelime İngilizcedeki “exper” kelimesinin bağımsız çevirisidir.
- ✓ “...imamın girtlağını yarararak anlattığı sırat köprüsü, o cehennem ateşi aklına geliyor” (BKÇ, Aptal Memiş,82).
Bu kelime Arapçadaki “cizr-i sırat”ın yarı çevirisi olarak Türkçeye yerleşmiştir.
- ✓ “ Ben ortaokula gitmeyeceğim dedim” (BKÇ, Hırsız-Polis, 144). Bu kelime Fransızcadaki “ecole secondaire” kelimesinin yarı çevirisidir.
- ✓ “...atlayıp kuşu tutmaya yaradılışının elverişli olmamasından” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 21).
Bu kelime Arapçadaki “halaka” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Kadının getirdiği çocuk sağlam değilmiş, şeker hastalığı varmış” (BN, Anasız Çocuk, 137).
Bu kelime Fransızcadaki “diabete” kelimesinin bağımsız çevirisidir.
- ✓ “ Acaba anam hiç mola vermeden böyle nereye kadar gidecekti” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 151).
Bu deyim İtalyancadan yarı çeviri olarak dilimize girmiştir.
- ✓ “ Evvelleri ağalar lonca ederlerdi” (GM, Gödeli Mehmet, 14).
Bu deyim İtalyancadaki “loggia” kelimesinin yarı çeviri olarak dilimize girmiştir.
- ✓ “ Rengim ağarmış, suratım kansızlaşmış,ölümleri yaklaşmış büyükbabalardan olmuşum” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, 16).
Bu kelime Fransızcadaki “grand-père” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ İstasyonda kalacak yer sorduk, istasyonun bekleme salonundan başka yer yokmuş” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
Bu kelime Fransızcadaki “salle d’attente” kelimesinin yarı çevirisidir.
- ✓ “ Biraz yürüdük, tren yolunu karşıya geçtik” (GKK, Bir Baba Oğul, 28).
Bu tamlama Fransızcadan yarı çeviri olarak Türkçeye yerleşmiştir.
- ✓ “ Bu makine mühendisliğini tercih etmesinin başlıca sebebi de kendisinin demiryolu makinelerine karşı duyduğu garip bir iptiladan ileri geliyordu” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 167).
Bu kelime İngilizcedeki “railway” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ İstim düştü kömürü tazele, bir süngü vur” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
Bu teknik tabir İngilizceden “ steam fall” yarı çeviri olarak Türkçeye girmiştir.
- ✓ “... ilkokula koşup bütün çocuklar oradayken hepsine birden söylemeliydim” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 115).
Bu kelime Fransızcadaki “ecole primaire” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Bizim basımevi kapalı ” (İÇ, Bekir Usta, 182).
Bu kelime Fransızcadaki “maison d’édition” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Bu yeni baskılar ağır, adamlar yok” (İÇ, Bekir Usta, 187).
Bu kelime Fransızcadaki “ édition” kelimesinin bağımsız çevirisidir.
- ✓ “ Ovanın sağ kıyısındaki demiryolu durağının arkasından karşı tepeleri aşan yol, ağarır durur” (K, Çocuklara Hikâye, 60).
Bu kelime İngilizcedeki “railway” kelimesinin tam çevirisidir.

- ✓ “ Biraz sonra büyükbabam köşkün köşesinden göründü” (K, Çocukluk, 193).
Bu kelime Fransızcadaki “grand-père” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Bu sağlıkevi, Amerikalı bir kadından kalma” (MA, Celile, 216).
Bu kelime Fransızcadaki “dispensaire” kelimesinin bağımsız çevirisidir.
- ✓ “ ... çalışmayacak olduktan sonra ne boş yere yüz suyu dökeyim” (MA, Celile, 219). Bu deyim Farsçadaki “ab-ı rûy rîhtan” deyiminin tam çevirisidir.
- ✓ “ Babam, demiryolunda makine deposunda ustabaşıydı” (MBS, Amcaoğulları, 142).
Bu kelime İngilizcedeki “railway” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Pekliği de varmış, biraz İngiliz tuzu vermiş, biraz da ilaç” (MBS, Müdür Yardımcımız, 121).
Bu kelime İngilizcedeki “epsom salts” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “Bu bebek başyıldız oldu, dedim” (MBS, Bebekler, 167). Bu kelime İngilizce’de filmlerdeki başaktör ya da aktrist için kullanılan “star” kelimesinden anlam etkilenmesi yoluyla çevrilmiştir.
- ✓ “ Gelinleri: Bayan Nebahat Yapıman” (SK, Karısının Kocası, 110).
Bu kelime Fransızcadaki “madam” ya da İngilizcedeki “miss” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Babanda, biliyorsun damar katılığı var” (SK, Karısının Kocası, 116).
Bu kelime Fransızcadaki “artériosclérose” kelimesinin tam çevirisidir.
- ✓ “ Yerliler Kivi derlermiş” (VÇ, Kivi, 20).
Bu kelime Fransızcadaki “autochtone” kelimesinin bağımsız çevirisidir.

Çeviri sözcükler diller arasındaki münasebetin en sağlam örnekleri olması hasebiyle önemlidirler. Türkçede özellikle Arapça, Farsça ve Fransızcadan çevirisi yapılan birçok kelime, terim, deyim ve atasözü vardır. Çeviri sözcükler aynı zamanda bir dilin sözcük türetme gücünü de göstermektedir. Bu açıdan bakıldığında incelenen elli hikâyenin yirmi ikisinde (22) çeviri sözcük tespit edilmiştir. Geri kalan yirmi sekiz (28) hikâyede herhangi bir çeviri sözcük tespit edilememiştir. Çeviri sözcük olduğu tespit edilen hikâyeler içerisinde en fazla çeviri sözcük dört (4) sözcükle “Şu Soyadı Konusu” adlı hikâyede bulunmaktadır. Bu hikâyeyi ikişer (2) çeviri sözcükle “Dışı Başka İçi Başka, Bir Baba Oğul, Bekir Usta, Celile, Karısının Kocası” adlı hikâyeler takip etmektedir. Geri kalan on beş (15) hikâyede birer (1) çeviri sözcük tespit edilmiştir.

Hikâyelerdeki çeviri sözcüklerin on dördünün (14) tam çeviri, yedisinin (7) yarı çeviri, yedisinin (7) bağımsız çeviri, birinin (1) ise anlam etkilenmesiyle oluşan çeviri sözcük olduğu tespit edilmiştir.

4.2.1.9. Kalıplaşmış Sözcükler

Kalıplaşmış sözcükler, çoğunlukla ünlü kişilerin, sanatçıların, devlet adamlarının yani alanında ünlenmiş şahsiyetlerin sözcükleri ile bir olayı veya durumu daha açık anlatabilmek için kullanılan sözcüklerden oluşur.

Türkçenin sözcük varlığı içinde yer alan öğelerden biri de kalıplaşmış sözcüklerdir. Bu sözcükler çoğunlukla belli bir olaya dayanan ve ünlü kişilere, sanatçılara, düşünörlere ait sözcüklerdir. Bunlar belli durumlarda, önceleri geçmiş bir olayı anımsatarak anlatımı güçlendirmek için kullanılır. Sinoplu Diogenes'in Büyük İskender'e söylediği "Gölge etme, başka ihsan istemez(m)", J, Caesar'ın "Sen de mi Brutüs?" sözcüğü çeviri yoluyla dilimize girmiştir. Osmanlı tarihindeki bir olaya dayanan "Vermeyince Mabut, neylesin Mahmut" sözcüğü, yine bir olayı yansıtan "Atı alan Üsküdar'ı geçti" sözcüğü de Türkçedeki kalıplaşmış sözcüklere örnektir (Aksan, 1990 : 37-38).

- ✓ " Hastaneye gelmiş de merdiven darmış da saksı kırılmış... Küp kırığı, pabuç eskisi " (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi,36).
- ✓ " Yerleri eviniz kadar temiz tutunuz" (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan,87).
- ✓ " Aç kurt yılanı da salar taşta da" (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 23).
- ✓ " Hangi taş katıysa var kafanı ona çal" (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 64).
- ✓ " Sen kendini pabucu büyüğe okut" (MA, Celile, 220).
- ✓ " İnsanda göz var, izan var" (O, Pazarlık, 122).

Araştırmaya konu olan elli hikâyenin sadece altısında (6) kalıplaşmış sözcük tespit edilmiştir. Bu altı hikâyede birer kalıplaşmış sözcük bulunmaktadır. Hikâyelerde tespit edilen kalıplaşmış sözcüklerin bazı durumları açıklamakta ve somutlaştırmakta kullanılan sözcük olduğu anlaşılmaktadır. Bu sözcükler anonim kullanımlar haline gelmiş olan sözcüklere aittir.

4.2.1.10. Yabancı Sözcükler

Milletler arasındaki kültür alışverişinin somut örnekleri dilde yaşamaktadır. Milletler başka milletlerin kültür öğelerini alırken dillerinden kelimeler de almaktadırlar. Ödünçleme denilen bu durum diller arasında doğal bir durumdur. Başka dillerden alınan kelimeler yüzyıllar içinde artık yabancı kelime olmaktan çıkar, dilin öz varlığı içerisine dahil olur. Ancak bazı kelimeler ve kavramlar henüz dilde işleme sürecini tamamlamadıklarından o dile başka bir dilden geldiği belli olur ve bu tür

kelimeler o dildeki yerleşmemiş yabancı sözcükler olarak kabul edilir. Aksan, bir yabancı dilden alınmış öğeleri iki bölümde incelemiştir:

- 1) Sözcükbiliminde alışılmış terimleriyle yerleşmiş yabancı sözcükler (Alm. Lehnwort karşılığı), bir dilin ses eğilim ve kurallarına uymuş, yabancılığı artık belli olmayan öğelerdir. Bunlar yukarıda değindiğimiz Far. Kaynaklı kösele, çerçeve sözcüklerinin yanı sıra duvar (Far. dîvar), kalıp (Ar. kâlib), surat (Ar. sûret), sandık (Ar. sandûk), ortanca (Holl. hortensia) gibi öğelerdir.
- 2) Yerleşmemiş yabancı sözcükler (Alm. Fremdwort) olarak nitelediğimiz örnekler ise dilin ses eğilim ve kurallarına uymayan, yabancılığını hemen belli eden, Türkçedeki oksijen, lokomotif, devalüasyon gibileridir (2015: 37).

Araştırmaya konu olan hikâyelerde sadece yerleşmemiş yabancı sözcüklerin tespiti yapılmış. Tespit edilen yerleşmemiş yabancı kelimeler içerisinde geçtiği cümlelerin bağlamında verilmiştir.

4.2.1.10.1. Güzel Bir Ölüm

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.2. Şu Soyadı Konusu

- ✓ “ Fransa’da Düpon’la Düran çoktur” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 28).
- ✓ “ Yargıçlar, savcılar, profesörler...”(BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 28).
- ✓ “ Bir arkadaşım adını Ibsen koydu” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 29).
- ✓ “ Şimdi moda herkes öztürkçe ad alıyor” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 30).

4.2.1.10.3. Küp Kırığı Pabuç Eskisi

- ✓ “ Doktor, gürültüyü artırmamak için sesini çıkarmadı” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 34).
- ✓ “ Koridorun kapısında duran yabancı bir adam...”(BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 35).

4.2.1.10.4. Aptal Memiş

- ✓ “ Eyy, cemaat-ı Müslimin” (BKÇ, Aptal Memiş, 81).

4.2.1.10.5. Terbiyesi En Güç Hayvan

- ✓ “Genç kadın paketi açtı, içindeki bisküvileri alarak boş kâğıdı tekrar köpeğe uzattı” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).
- ✓ “Sağdaki adam ise portakal dilimlerini şeker yiyormuş gibi ağzında şapırdatmakta berdevamdı” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).

4.2.1.10.6. Hırsız-Polis

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.7. Bir Haydut Kuş

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.8. Bizim Nesibe

- ✓ “Geçen gün polisler çevirmişler” (BN, Bizim Nesibe, 18).
- ✓ “... aradan ne kadar geçti bilmem, Nesibe’yi sinemanın giriş yerinde gördüm” (BN, Bizim Nesibe, 18).
- ✓ “... altın bilezikler, naylon küpeler takınmış” (BN, Bizim Nesibe, 18).

4.2.1.10.9. Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu

- ✓ “Bir gün Aziz’in yeni otlarının geldiğini işitti, istasyona gitti” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 60).

- ✓ “Tuzcuoğlu’nu polisler karakola götürmüşler” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 61).

4.2.1.10.10. Anasız Çocuk

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.11. Bir Çocuğun Hikâyesi

- ✓ “Mütemadiyen Çakal’ı düşünüyordum” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 151).
- ✓ “Sanki Çakal bivefalıgıma gücendi gibi geliyordu” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 151).

4.2.1.10.12. Gödeli Mehmet

- ✓ “Ve dalgın dalgın düşünürken arkadan bir römorkör yetişti” (GM, Gödeli Mehmet, 12).

4.2.1.10.13. Baba Halil

- ✓ “... alelhusus ben seni korkmaz, yılmaz bir adam olarak yetiştirmeye çalışacağım” (GM, Baba Halil, 84).

4.2.1.10.14. Mesut Bacı

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.15. Aynadaki Yaşlı Adam

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.16. Bir Baba Oğul

- ✓ “Bir tren kazası oldu, gündüz varacağımız istasyona dört saat geç vardık” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
- ✓ “Şoförler, geçitler bize yol vermez, diye yola çıkmak istemediler” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
- ✓ “... otomobillerin minderlerini bize verecek oldular” (GKK, Bir Baba Oğul, 26).
- ✓ “Bu loşça oda biraz romantik olanlara eşi bulunmaz şiir ve hikâye odası” (GKK, Bir Baba Oğul, 29).
- ✓ “Sonra müstantik oldum” (GKK, Bir Baba Oğul, 30).

4.2.1.10.17. Başarılar

- ✓ “Bir yıldır kavait okuyorsun, daha müzarinin ne olduğunu bilmiyor musun” (GBY, Başarılar, 34).
- ✓ “Kuleli’de şiga-i sila ile şiga-i rahim sözleri aklıma takılmıştı” (GBY, Başarılar, 34).

4.2.1.10.18. Tipide Yolculuk

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.19. Dışı Başka İçi Başka

- ✓ “Sıhhiye azasından Doktor Hüsnü Kâni Bey, Fransa’da tahsilini bitirmiş bir paşazadedir” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 167).

- ✓ “Boş zamanlarında Sırrı Bey’in köşküne pokere gider” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 167).
- ✓ “... koca bir treni sürükleyen bir lokomotif , onun nazarında sanki bir kahramandı” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 167).
- ✓ “ Bu itibarla bütün makinistleri tanır” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
- ✓ “... yapıldığı yeri, yılını, tonajını, dingil sayısını ezbere söylerdi” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 168).
- ✓ “Halbuki o, bir ufak bostanın kaç paraya icar edilebileceğini öğrenmek için Kadri Bey’i isticvap etmek istiyordu” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 171).
- ✓ “ 21 gitti, dedi Todori” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 172).
- ✓ “Ben de evde bir odayı ufacık atölye yapmak istiyorum” (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).

4.2.1.10.20. İlaç İçirmek İçin

- ✓ “ Doktor bey, dedi” (HP, İlaç İçirmek İçin, 181).

4.2.1.10.21. İkisinin Arasında

- ✓ “... bir iki seneden beri Düyun-ı Umumiye İdaresinin en gözde, en seçkin memurlarından biridir” (İÇ, İkisinin Arasında, 15).

4.2.1.10.22. Eyüpsultan Yolcusu

- ✓ “... tramvay düdüğünü çalıyor, Varda, destur” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 45).

4.2.1.10.23. Vakitsiz Bir Ezan

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.24. İhtiyar Çilingir

- ✓ “ Sanata böyle bir merbutiyet-i dindarâne vardı” (İÇ, İhtiyat Çilingir,58).

4.2.1.10.25. Hacı İzzet Paşa

- ✓ “... bu fıkranın Hacı İzzet Paşa tarafından bir konsolosa söylenmiş olduğunu biliyormuş” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 81).

4.2.1.10.26. Hacı Dedemin Evi

- ✓ “Sonra da Şanghay’dan bir İtalyan gemisiyle Cenova’ya, oradan da yurdumuza dönebilmiş” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 117).

4.2.1.10.27. Bekir Usta

- ✓ “Makinistlerden Bekir Usta, aralık duran kapının önünde, gölgeye bir iskemle atmış oturmuş” (İÇ, Bekir Usta, 182).
- ✓ “... tertip düşmüş, klişe yetişmemiş, iş gecikmiş, benim uykum kaçır ” (İÇ, Bekir Usta, 188).
- ✓ “ Bu sırada içerde telefon çaldı” (İÇ, Bekir Usta, 188).

4.2.1.10.28. Çocukluk

- ✓ “Kolunda pardösüsü, elinde fildişi saplı bastonu, ayağında galoş potin kunduraları, belli ki iskele başındaki berberine gidiyor”(K, Çocukluk, 193-194).

4.2.1.10.29. O Yıllarda

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.30. Çocuklara Hikâye

- ✓ “... bayırların altından geçen şose yoluna kavuşur, kasabaya doğru gider” (K, Çocuklara Hikâye, 61).
- ✓ “Bundan da başka, yılanı bol olan Hindistan’da, Güney Amerika’da yılan çiftlikleri, yılan enstitüleri yapmışlar” (K, Çocuklara Hikâye, 66).

4.2.1.10.31. Rûya Nasıl Çıktı

- ✓ “Posta odasının kapısını kapadı” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 61).

4.2.1.10.32. Ana Baba

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.33. Hasta

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.34. Mendil Altında

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.35. Gül Hanım’ın Annesi

- ✓ “Otelin sahiplerini, garsonlarını, aşçılarını, müşterilerini, herkesi tanıyor” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 146).
- ✓ “Lokanta müşterisi hanımlardan kendi kendine tanıştığı, konuştuğu, dostluk ettiği hanımlar var” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 146).

- ✓ “... Ermeni matmazellere, bakkal Hacı’ya, kapı önünden geçen dilencilere, kendi bebeklerinin hikâyelerine kadar hepsini anlatıyor” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 146).

4.2.1.10.36. Celile

- ✓ “Etüve bereket versin ” (MA, Celile, 220).
- ✓ “Operatörden mi işittin” (MA, Celile, 221).
- ✓ “Ucunda odası olan koridorun karanlığında kayboldu” (MA, Celile, 223).
- ✓ “... Doktor Onarır değil, çocukları, dayakla işler yürür sanıyorlar” (MA, Celile, 224).
- ✓ “İhsan da hekim fakültesine gider” (MA, Celile, 225).
- ✓ “Polis aramış” (MA, Celile, 226).

4.2.1.10.37. Bebekler

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.38. Amcaoğulları

- ✓ “Babam, demiryolunda makine deposunda ustabaşıydı” (MBS, Amcaoğulları, 142).
- ✓ “... ben de Devlet Silah Fabrikaları Okuluna girdim” (MBS, Amcaoğulları, 145).

4.2.1.10.39. Müdür Yardımcımız

- ✓ “Yeni ikinci direktörümüz geldi” (MBS, Müdür Yardımcımız, 121).
- ✓ “Fabrika doktoru gitti, baktı” (MBS, Müdür Yardımcımız, 121).
- ✓ “Telefon yok mu” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Sonra dispansere uğradım” (MBS, Müdür Yardımcımız, 122).
- ✓ “Bu bir infection voi respiral’dir” (MBS, Müdür Yardımcımız, 123).

- ✓ “Verir belki, ama o otomobil hem eskidir hem de açıktır” (MBS, Müdür Yardımcımız, 125).
- ✓ “Bir aspirinle bir de kinin ver” (MBS, Müdür Yardımcımız, 125).
- ✓ “ Bunlar yirmi beş santigarmdır” (MBS, Müdür Yardımcımız, 126).

4.2.1.10.40. Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası

- ✓ “Şüphesiz, şimdi benim için salonda gülüp eğleniyorlar” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Otomobillerin beş yüz kilometre süratle gidebileceklerini söyledikten sonra neden ısrar ettim” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “... sürat rekorlarını gazetelerde yazıyorlar” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 72).
- ✓ “Bu cemaati hiç alakadar etmeyecek bir projeyi” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 73).

4.2.1.10.41. Bankacı Rasim Bey

- ✓ “ İstasyona giderim, vagon doldurduğu yok” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).

4.2.1.10.42. İşin Bitti

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.43. Ev Ona Yakıştı

- ✓ “ Kereste fabrikası muhasebecisi demiş ki” (O, Ev Ona Yakıştı, 170).

4.2.1.10.44. İki Ana İki Kız

- ✓ “Ezan, Allahüekber kale fetholdü, der” (O, İki Ana İki Kız, 129).
- ✓ “Ben otomobili severim” (O, İki Ana İki Kız, 130).

4.2.1.10.45. Pazarlık

- ✓ “... telgraf çiçekleri, kireçle sıvanmış yarım tenekeler içinde sardunyalara sıralanmış” (O, Pazarlık, 121).
- ✓ “On kere dört yüz, dört bin, dört bin sekiz yüz metre murabbai” (O, Pazarlık, 121).

4.2.1.10.46. Sabuncu Osman Ağa

- ✓ “Osman Ağa, Tırnova muhaciridir” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).
- ✓ “Bütün geçmiş vekâyiin tarihlerini nasıl hatırlar ise kendi yaşını da öylece bilir” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).
- ✓ “Mamafih, namazı bozduğuna kanaati yoktu” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156).
- ✓ “Bermutad, gelini onu çocukların odasına götürdü” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156).

4.2.1.10.47. Hasan Kâhya Hastalandı

- ✓ “Kendi ifadesiyle Frankez devrinde delikanlı imiş” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134).

4.2.1.10.48. Karısının Kocası

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

4.2.1.10.49. Uğursuzluk

- ✓ “Bir gün bir mafevk yanında mahcup düşeceğim” (SK, Uğursuzluk, 83).
- ✓ “Bir şey arz etmek için müsaade-i âlîlerini rica ederim” (SK, Uğursuzluk, 84).
- ✓ “Arz-ı Nâcizidir” (SK, Uğursuzluk, 85).

4.2.1.10.50. Kivi

Herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir.

Tablo 11

Hikâyelerde Tespit Edilen Dilimize Henüz Yerleşmemiş Yabancı Kelimeler

Hikâyenin Adı	Yabancı Kelime Sayısı
Dışı Başka İçi Başka	10
Müdür Yardımcımız	9
Bir Baba Oğul	6
Celile	6
Şu Soyadı Konusu	5
Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası	5
Başarılar	4
Gül Hanım’ın Annesi	4
Sabuncu Osman Ağa	4
Bizim Nesibe	3
Bekir Usta	3
Çocukluk	3
Uğursuzluk	3
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	2
Terbiyesi En Güç Hayvan	2
Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu	2
Bir Çocuğun Hikâyesi	2
Hacı Dedemin Evi	2
Çocuklara Hikâye	2
Amcaoğulları	2
Bankacı Rasim Bey	2
İki Ana İki Kız	2
Pazarlık	2
Aptal Memiş	1
Gödeli Mehmet	1
Baba Halil	1
İlaç İçirmek İçin	1
İkisinin Arasında	1

Eyüpsultan Yolcusu	1
İhtiyar Çilingir	1
Hacı İzzet Paşa	1
Rûya Nasıl Çıktı	1
Ev Ona Yakıştı	1
Hasan Kâhya Hastalandı	1
Güzel Bir Ölüm	x
Hırsız-Polis	x
Bir Haydut Kuş	x
Anasız Çocuk	x
Mesut Bacı	x
Aynadaki Yaşlı Adam	x
Tipide Yolculuk	x
Vakitsiz Bir Ezan	x
O Yıllarda	x
Ana Baba	x
Hasta	x
Mendil Altında	x
Bebekler	x
İşin Bitti	x
Karısının Kocası	x
Kivi	x

Hikâyelerde araştırılan yabancı sözcüklerin özellikle Türkçeleşmemiş olmasına dikkat edilmesinin sebebi; diller arasındaki uzun yıllar önce gerçekleşmiş olan dil alışverişinin doğal kabul edilmesidir. Bu kelimeler yüzyıllar içerisinde işlene işlene dilin yapısına uyum gösterip dilin öz kelimelerinden ayrılamaz hale gelirler. Dile yakın zamanlarda giren yabancı sözcüklerin işlenme süreci henüz yeni başladığından dilin yapısına uymamaktadırlar ve bu kelimelerin yabancı oldukları kolayca anlaşılmaktadır. Memduh Şevket'in araştırmaya konu olan hikâyelerinden on altısında (16) herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir. Geri kalan otuz dört hikâyenin on birinde (11) sadece birer (1) yabancı sözcük tespit edilmiştir. Hikâyelerin onunda (10) ise sadece ikişer (2) yabancı kelime tespit edilmiştir. Geriye kalan on üç hikâyenin ise yabancı kelime sayısı 3-10 arasındadır. Hikâyeler içerisinde en fazla yabancı kelime içeren hikâye ise on (10) yabancı sözcükle "Dışı Başka İçi Başka" adlı hikâyedir. Bu hikâyeyi dokuz (9) yabancı sözcükle "Müdür Yardımcımız", altışar (6) yabancı sözcükle "Bir Baba Oğul, Celile" adlı hikâyeler takip etmektedir.

Tablo 12**Hikâyelerde Tespit Edilen Söz Varlığı Ögeleri**

Hikâye Adı	Deyim	Atasözü	İkileme	Terim	İlişki Söz	Doldurma Söz	Çeviri Sözcük	Kalıplaşmış Söz	Yabancı Sözcük	T.
Güzel Bir Ölüm	9	x	11	21	5	1	1	x	x	48
Şu Soyadı Konusu	15	1	5	15	9	2	4	x	5	56
Küp Kırığı										
Pabuç Eskisi	12	x	3	10	9	x	1	1	2	38
Aptal Memiş	18	1	6	9	4	x	1	x	1	40
Terbiyesi En Güç Hayvan	10	x	6	2	3	x	x	1	2	24
Hırsız-Polis	4	x	4	6	x	x	1	x	x	15
Bir Haydut										
Kuş	5	x	3	11	3	x	1	1	x	24
Bizim Nesibe	29	x	11	9	11	5	x	x	3	68
Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	36	1	7	13	7	2	x	1	2	69
Anasız Çocuk	12	x	3	9	1	1	1	x	x	27
Bir Çocuğun Hikâyesi	19	x	8	21	1	x	1	x	2	52
Gödeli Mehmet	24	x	9	17	2	x	1	x	1	54
Baba Halil	21	x	9	19	2	1	x	x	1	53
Mesut Bacı	5	x	1	6	2	x	x	x	x	14
Aynadaki Yaşlı Adam	3	x	2	3	x	1	1	x	x	10
Bir Baba Oğul	18	x	9	18	1	1	2	x	6	55
Başarılar	13	x	1	16	x	1	x	x	4	35
Tipide Yolculuk	13	1	5	9	5	x	x	x	x	33
Dışı Başka İçi Başka	28	1	5	35	5	2	2	x	10	88
İlaç İçirmek İçin	13	x	2	6	4	1	x	x	1	27
İkisinin Arasında	20	x	7	14	x	1	x	x	1	43
Eyüpsultan Yolcusu	7	x	8	18	4	x	x	x	1	39
Vakitsiz Bir Ezan	5	x	1	6	2	x	x	x	x	14
İhtiyar Çilingir	5	x	3	9	5	x	x	x	1	23
Hacı İzzet Paşa	8	x	x	4	3	2	x	x	1	18
Hacı Dedemin Evi	19	x	6	26	2	x	1	x	2	56
Bekir Usta	35	2	4	12	10	1	2	x	3	69
Çocukluk	12	x	3	9	5	x	1	x	3	33
O Yıllarda	15	x	5	4	3	x	x	x	x	27
Çocuklara Hikâye	20	x	10	28	1	1	1	x	2	63
Rüya Nasıl Çıktı	10	x	3	5	1	2	x	x	1	22
Ana Baba	25	x	3	11	2	2	x	x	x	43
Hasta	12	x	3	6	4	2	x	x	x	27
Mendil Altında	14	x	6	11	2	x	x	x	x	33

Gül Hanım'ın Annesi	6	x	3	3	3	x	x	x	4	19
Celile	45	1	8	14	10	4	2	1	6	91
Bebekler	6	x	4	x	1	1	1	x	x	13
Amcaoğulları	16	x	2	7	x	1	1	x	2	29
Müdür Yardımcımız	13	x	1	19	6	3	1	x	9	52
Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası	13	x	5	6	3	1	x	x	5	33
Bankacı Rasim Bey	9	x	5	9	3	4	x	x	2	32
Sabuncu Osman Ağa	6	x	5	13	1	x	x	x	4	29
Hasan Kâhya Hastalandı	9	x	4	6	x	x	x	x	1	20
Karısının Kocası	34	x	9	9	5	x	2	x	x	59
Uğursuzluk	20	1	7	5	4	x	x	x	3	40
İşin Bitti	8	x	4	16	x	1	x	x	x	29
Ev Ona Yakıştı	35	x	5	21	10	2	x	x	1	74
İki Ana İki Kız	8	x	6	4	4	3	x	x	2	27
Pazarlık	19	1	8	13	3	3	x	1	2	50
Kivi	26	x	12	13	4	3	1	x	x	58
Toplam	787	10	260	576	175	55	30	6	96	

Hikâyelerdeki söz varlığı ögeleri toplu olarak değerlendirildiğinde “Celile” adlı hikâyenin incelenen tüm söz varlığı unsurlarının örneklerini barındırdığı görülür. Bu hikâyede dokuz (9) söz varlığı ögesinden toplam doksan bir (91) örnek bulunmaktadır. Bu rakam elli hikâye içerisinde en yüksek değerdir. Bu hikâyeyi kalıplaşmış sözler haricindeki sekiz (8) söz varlığı ögesinden seksen sekiz (88) örnek barındıran “Dışı Başka İçi Başka” adlı hikâye takip etmektedir. “Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu” ve “Bekir Usta” adlı hikâyelerden ilki çeviri sözcük haricindeki sekiz ögeden altmış dokuz (69) örnek, ikincisi ise kalıplaşmış sözler haricindeki sekiz (8) ögeden altmış dokuz (69) örnek barındırarak üçüncü sıraya yerleşmektedirler. Son olarak “Pazarlık” adlı hikâye çeviri sözcük haricindeki sekiz (8) ögeden toplam elli (50) örnek taşımaktadır. Bu hikâyeler söz varlığı ögelerinin çeşitliliği bakımından diğer kırk beş hikâyeden daha üstün durumdadır. Yoksa taşıdıkları örneklerin sayısı bakımından sadece ilk ikisi en üst sırada yer alırken geri kalan üç hikâyenin içerdiği örnek toplamından daha fazla sayıda örnek taşıyan hikâye ve hikâyeler mevcuttur.

En az türde söz varlığı ögesi ve bunlara ait örnekler bulunduran hikâyelere “Vakitsiz Bir Ezan, Mesut Bacı, Hırsız-Polis, Hasan Kâhya Hastalandı, İşin Bitti,

Aynadaki Yaşlı Adam, Bebekler, Hacı İzzet Paşa, Gül Hanım'ın Annesi” adlı metinler örnek verilebilir.

Üzerinde durulması gereken bir diğer nokta ise söz varlığı unsurlarından deyimlerin elli (50) hikâyede toplam yedi yüz seksen yedi (787) örneği bulunmaktadır. Bu durum deyimleri hikâyelerde en fazla kullanılmış olan söz varlığı unsuru yapmaktadır. Deyimlerden sonra diğer söz varlığı unsurlarının sırası ve elli hikâyedeki toplam örnek sayısı şöyledir: Terim (576), ikileme (260), ilişki söz (175), yabancı sözcük (96), doldurma söz (50), çeviri sözcük (30), atasözü (10), kalıplaşmış söz (6).

4.2.2. Değerler Eğitimi

Bu bölümde Memduh Şevket Esendal'ın araştırma konusu olan hikâyelerindeki değerler, Kavcar'ın “Edebiyat ve Eğitim” adlı kitabındaki değer sınıflandırması (1999: 22) kullanılarak tespit edilip sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmanın “Bireylerden Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar” ana başlığına “Sorumluluk” değeri, “Sosyal Hayatla İlgili Telkinler” ana başlığına ise “Çevreye Saygı” ve “Doğa ve Hayvan Sevgisi” alt başlıkları eklenmiştir. Bu değerlerin eklenme nedeni bazı hikâyelerde sıklıkla işlenmiş olmalarıdır.

4.2.2.1. Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar

4.2.2.1.1. Yaşam Sevgisi

Yaşam sevgisi, insanın durumundan hoşnut olması ve sosyal çevresindeki maddi varlıklara, insanlara olumlu tutumlar geliştirmesi, iyi duygular beslemesidir. Yaşam sevgisi insanın mizacında var olan iyimserlik sonucu ortaya çıkabileceği gibi, yaşam doyumunu da diyebileceğimiz yaşamından tatmin olmasını sağlayacak iyi nitelikte bir çevrenin olması; ekonomik sıkıntıların ya hiç olmaması ya da hayatı olumsuz etkileyecek vaziyette olmamasından kaynaklanabilir. Sağlık sorunları, kültürel ve sosyal şartlar, yaş grubu, ihtiyaçlar, verimlilik de yaşam sevgisinde belirleyici olabilir. Yani

yaşama duyulan sevgi görecelidir, bu sevginin nedeni bireyden bireye farklılaşır. “Yaşam tatminini etkileyen etmenler olarak dış çevre, kişisel durumlar ve kişilik faktörleri önemli olarak görülmektedir. Mutluluk yaşam döngüsü boyunca değişiklik göstermektedir ve erkekler için yaşlandıkça artmakta, kadınlar için yaşlandıkça azalmaktadır. Kadınların yaşam tatmini sağlması gelişmiş ülkelerde daha güç olmaktadır. Kadınların mutluluğu eğitim düzeyi, medeni durum ve sosyal ilişkilere bağlı olurken, erkeklerin mutluluğu daha çok ekonomik durumdan etkilenmektedir” (Giusta ve Ark., 2011:2).

Güzel Bir Ölüm adlı hikâyede yazar hayatının ne kadar zorlukla, sıkıntıyla dolu olursa olsun yine de yaşamayı çok sevdiğini söyler. “İtiraf ederim ki, ihtiyarın ölümü beni imrendirmişti. Pek çok dertler, ağrılar, meşakkatler içinde yaşadığım halde bile yaşamayı tatlı bulanlardan olduğum için, onun gibi böyle doksan sene yaşayarak sonra da böyle hiç kimseyi rahatsız etmeden, bir güzel günde ölüvermek, pek istediğim şeylerdendir” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 15).

Aynadaki Yaşlı Adam adlı hikâyede yaşlı bir adam gittiği tütüncü dükkânındaki bir aynada kendine baktığında yaşlanmış olduğunu düşünür, ancak daha sonra dışının yaşlanmasına rağmen içinin hâlâ genç olduğunu söyler. Bu hikâye, insanın dış görünüşünün yaşamdan keyif almanın önünde engel olmadığını anlatır. “Bunu değersiz ve yersiz buluyorum. Ben, yaşamaktan usanmış değildim. Burasını bırakıp çekilmek için de başlı, köklü bir sebep yoktu. Kendimi sağlam ve hemen eskisi gibi buluyordum. Hiç ağrısız, sızısız, bir çöküntü, içimde eskiyen bir nesne olacak ki beni böyle çöktürmüş” (GKK, Aynadaki Yaşlı Adam, 16).

4.2.2.1.2. Doğruluk ve Dürüstlük

Doğruluk ve dürüstlük kavramları aralarındaki anlam yakınlığından dolayı çoğu zaman birbiri yerine kullanılan değer kavramlarıdır. Doğruluk TDK Türkçe Sözlük’te: “1. Doğru ve dürüst olma durumu, doğru olana yakışır davranış, dürüstlük, adalet ; 2. Düşüncenin gerçeğe uyuşması. Yargı ve önermelerin gerçeğe uygun olması, verilmiş bir olguyla uyuşması ” (2011:692). Dürüstlük ise: “Doğruluk” (2011:739). şeklinde açıklanmıştır. Görüldüğü üzere iki kavram açıklanırken birbiri yerine kullanılmaktadır. Ancak doğruluğun, açıklama göz önünde bulundurulduğunda daha fazla eylemsel olduğu görülür. Dürüstlük daha çok kişiliğin tanımlanmasında iyi bir tanımlayıcı

olurken, doğruluk dürüst bir kişinin yaptığı eylemin niteliğidir ve bu iki kavram birbirini bütünleyici olduğu için birbirinden bağımsız düşünülemez.

Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu adlı hikâyede Aziz, eniştesi Ömer Çavuş'tan borç para alır ama söz verdiği zamanda getirmez, bundan dolayı Ömer Çavuş, kayınbiraderinin sözünde durmayışına çok içerlenir ve karısına serzenişte bulunur: “Kelle kulak, kılık kıyafet, Tuzcuoğlu artık tüccar oldu, amma aradan aylar geçti, bu para verilemedi. Ömer Çavuş işitiyor ki başkalarına da borç ediyormuş. Üzüldü. Karısına söyledi: -Bu oğlan hesabı şaşırды, dedi, bak borç aldığı parayı da vermedi” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 59). Burada verdiği sözde durmamanın güven zedelediği anlaşılmaktadır.

Bekir Usta adlı hikâyede, Bekir Usta arkadaşı Salih'in doldurmasıyla yıllardır çalıştığı işinden istifa eder. Daha sonra Salih'in yanına gidip yeni bir iş bulması için yardım istediğinde onun kaçamak konuşmasından söylediklerinde dürüst olmadığını ve işini bırakmakla hata ettiğini anlar. “Ama şimdi ne olacak? Sen bir yerde bir iş biliyor musun, diye sordum. İş mi, dedi, canım senin gibisine iş mi bulunmaz. Bırak geçsin bakalım birkaç gün! Elbet bir iş bulunur, diyordu. Salih'in ağzını beğenmedim, gevşek söylüyor. Ondan başka kimse de iyi ettin, demiyor” (İÇ, Bekir Usta, 183). Dürüst olmayan birinin sözüyle hareket etmek insanı hataya düşürür.

Çocukluk adlı hikâyede yazar küçüklüğünde aile üyelerinin çok fazla yalan söylediğini belirtir ve bu durumu eleştirir. “Bizim evimizde az çok herkesin yalan söylediğinin farkında olduğumu bugün çok iyi hatırlıyorum. Hepsi yalancı idiler. Yaşlılar gençlerden daha yalancı... Hepsinin yalancısı da büyükanam. Bunu yalnız ben değil evde olanların hepsi bilirler” (K, Çocukluk, 194). Aile büyüklerinin çocuklarını avutmak veya onlara istediklerini yaptırmak için kendilerince söylemekte mazur görmedikleri küçük, sıradan yalanların çocuklar farkındadırlar ve bu onların gelişimine olumsuz etkide bulunur.

Ana Baba adlı hikâyede, yazar küçükken lambanın camını kırdığı için annesinin kendisini azarlayıp mahallede onlar kadar yaramaz çocuk olmadığını söylemesi üzerine annesine yalan söylediği için öfkelenir. “Zâhir, bir de isteyerek kiraydın! Baban parayı sokaktan topluyordu! Gidin bir komşu çocuklarına bakın! Bak sizin gibisi hiç var mı? Anam doğru söylemiyor; komşularımızın çocukları, hemen hepsi kötü terbiye almış, haylaz, haşarı, yalancı çocuklar. Bunları, bizim bildiğimiz kadar anam da bilir. Göz göre göre yanlış söylüyor” (MA, Ana Baba, 69). Anne ve babalar çocuklarına haklı çıkmak için bazen olmayan şeyleri söylerler. Bir an için baskın çıksalar bile söyledikleri yalan onları çocukları nezdinde küçük düşürür.

Amcaoğulları adlı hikâyede, yazar küçükken annesi ve babasını kaybettiği için evlerine yerleşen amcaoğlu Enver'e iftira atan kardeşini yalan söylediği için azarlar: "Niçin yalan söylüyorsun? Enver seni itti mi? İtse bile onun anası yok, babası yok. O, Şeref amcamın oğlu. Sen de anama uyuyorsun. Enver sokakta mı kalsın" (MBS, Amcaoğulları, 143). Yazar, kardeşini yalan söylediği için azarlayarak yalan söylemenin karşıdaki insanları nasıl zor durumlara düşüreceğini anlatmaya çalışmıştır.

Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası adlı hikâyede çay davetine katılan İngiliz Saffet Bey, arabaların hızı üzerine yapılan bir sohbeta müdahil olur ve arabaların Paris'te 500 km hızla gittiklerini söyler. Halbuki ne Paris'e gitmiştir ne de arabaların o dönemde böyle bir hızı vardır. Bu sözlerin yalan olduğu herkesçe anlaşılır ve Saffet Bey yalanı yüzünden bütün saygınlığını kaybeder, rezil olur. Toplumda sivrilmek için böyle saçma yalanlara başvurduğuna pişman olur ve orayı terk eder. "Kapı kapanıp sokakta yalnız kalınca kendi kendine sövmeye başladı. Ne ahmak herifim, dedi. Neden böyle bir şeyi fazla tuzlayıp sonra da bir sürü yalan söylüyorsun? Rezil oldum. Arkamda ne fena bir tesir bıraktım. Şüphesiz, şimdi benim için salonda gülüp eğleniyorlar. Ne münasebet, Paris'e gitmediğim halde gittiğimi söyledim. Bu yalana ne lüzum vardı" (MBS, Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası, 72). İnsanların dikkatini çekmek için tutarsızca söylenen yalanların açığa çıkması kolay olduğundan insanların saygısını, güvenini kaybettirir.

Bankacı Rasim Bey adlı hikâyede Rasim Bey kendisine danışılma müşterilerden birçoğuna para vermeyeceğini, çünkü birçoğunun işlerinin kötü olduğunu, zaten borçlu olduklarını söyler. Rasim Bey, bu insanların bu konuda dürüst olmadıklarını düşünür ve bu insanlar kendisine güven vermezler. "Bana sorsan, kimseye on para vermem. Neden mi? Hiçbirine inanmıyorum ki, hepsinin işi batacak, hepsi borçlu. İş yapamıyorlar ki" (MBS, Bankacı Rasim Bey, 67).

Ev Ona Yakıştı adlı hikâyede Silgicioğlu Halil'i doldurarak Binbaşı Ali Köse'yi evden çıkarmasına sebep olan insanlar, bu sefer de Silgicioğlu'na yanlış yaptığını, bir daha böyle kiracıyı zor bulacağını söylerler. Bunun üzerine Silgicioğlu, onlara dürüst konuşmadıklarını, bir sözlerinin diğerini tutmadığını söyler. "Ertesi günü başkaları: Sende de akıl var mı Halil, dediler. Yapılmış evini bir daha yıktır da, aklın başına gelsin. Evi asıl şimdi ucuza verdin!

Halil Silgicioğlu da kızdı:

Ulan, dedi, sizin de bir sözünüz bir sözünüze uyuyor mu? Ucuza verdin çıkar, dediniz, herifi çıkardık. Şimdi de yazık oldu, diyorsunuz" (O, Ev Ona Yakıştı, 173). Silgicioğlu

kendisini sürekli yanlış yönlendirmeye çalışan insanların dürüst olmadıklarını yüzüne vurarak dürüst olmayan insanların zamanla sözlerinin değersizleştiğini anlatmaktadır.

Pazarlık adlı hikâyede Faik Efendi, İstanbul’da yaşanan büyük bir depremden söz açar ve deprem esnasında gördüklerini bire bin katarak anlatır. Ancak anlattıkları o kadar mantıksızca abartılıdır ki kahvedekilerin eğlencesi olur ve onu dürüst davranmaması yüzünden bayağı terletirler. “Ben, diyor, hareket olurken Eminönü’ndeydim. Feyzi Bey, Allah sizi inandırсын, o Yenicami minareleri yok mu birbirine dokunuyor ayrılıyor, dokunuyor ayrılıyor, o kaldırım taşları sanki su içinde fasulye kaynar gibi böyle kaynıyordu.

Tramvay beygirlerine baktım, ayaklarını açmışlar oldukları yerde duruyorlar. O mavnalarda ne kadar yemiş varsa hepsi dansa kalkmış. Herkes köprüye koştu, ben de koştum. Köprünün üstüne gelen yığıldı, hilafsız beş yüz bin kişi vardı.

Muhatabı şam hırkalı, zayıf, uzun boylu, kalın sesli Harbiye Nezareti Maktubi Kalemî müsevvitlerinden Feyzi Bey;

Yok hacım, dedi, bu biraz hilafı oldu " (O, Pazarlık, 121).

4.2.2.1.3. Dayanıklılık (Azim, Sabır, Cesaret)

Dayanıklılık zor durumlara dayanıp onlarla başa çıkmada, bir amaca ulaşmada gösterilen direnç, kararlılıktır. Dayanıklılık TDK Türkçe Sözlük’te şu şekilde tanımlanmaktadır: “a. Dayanıklı olma durumu, dayanıklılık, metanet” (2011:601). Dayanıklılık kavramının azim, sabır ve cesaretle yakın ilişkisi söz konusudur. Metanet gerektiren, zor bir durumda kalındığında dayanıklılık gösterebilmesi için kişinin sabrı, amaçsal bir zorluğun üstesinden gelebilmesi için azmi, karşısına çıkan zor bir durumu göğüsleyebilmesi için de cesareti gereklidir.

Psikoloji biliminde de sık sık kullanılan dayanıklılık kavramı güç durumlarla başa çıkabilme gücü olarak tanımlanmaktadır. “Psikolojik dayanıklılık; terslik, başarısızlık, çatışma ve hatta gelişme, artan sorumluluk gibi bir takım negatif olaylarda kendini toparlama gücü ve eski haline gelebilmek için geliştirilebilir pozitif psikolojik kapasite şeklinde ifade edilebilmektedir” (Akt: Basım ve Çetin, 2011, s.2).

Bir Haydut Kuş, adlı hikâyede yazar, küçükken kırda alıcı bir kuş ile bir yılının mücadelesine tanık olur ve onlar arasındaki bu yılmazlığa hayran olur. Hayvanlar zor durumda olmalarına rağmen cesaretle birbiriyle mücadele ederler. “Böyle bir kavgada

kimin vurduğunu görmek pek güç. Yalnız çok güzel görünen bir şey var ki, o da iki tarafın da meydanı bırakıp kaçmamalarıdır” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 21).

Gödeli Mehmet adlı hikâyede yazar ekmeğini denizden çıkaran mavnacıların çektikleri meşakkatleri anlatmış, onların bu azmine, sabrına hayret etmektedir. “Onların bu hallerini, çektikleri meşakkatin bin türlüünü her gün görürsünüz. Bu adamcağızlar, denizlerle, rüzgârlarla, insanlarla boğuşurlar. Bereket versin Tanrı, ekmeğini alnının teriyle kazananlara kuvvet, sabrı tahammül veriyor. Yoksa bu vapurların önünden kaçmak, her dakika şuradan buradan çıkıp eğleniyor gibi düdük çekerek bağırın, söven Yunan römorkörlerinden sakınmak ve böylece bir yandan sular, rüzgârlarla uğraşıp bir yandan insanların insafsızlıklarından kurtulmak, korunmak çekilir dertlerden değildir ” (GM, Gödeli Mehmet, 11).

Bir Baba Oğul adlı hikâyede Sabri Kuştaoğlu adında eski bir memur emeklisi, yaşamını sürdürebilmek için demiryoluna yakın bir arazi alır ve burada zorluklarla mücadele edip kendisine yeni bir düzen kurar. Kahramanın yeni bir hayat kurmak için gösterdiği çaba, tam bir dayanıklılık örneğidir. “Kalktım geldim. Ne ev, ne bahçe, hiçbir şey yoktu. Burası boş bir kırdı. İlyaza kadar köyde bekledim, köylülere burayı ettirdim. İlyaz yağmurlarıyla kendim geldim. Kerpiç kestim. İlk, kendime barınacak bir zeminlik kazdım. Sonra o zeminliğin önünde ufak bir oda yaptım. Bir oda, bir göz ahır kurdum. Aç kalmak korkusundan kendimi kurtardım, ama tamam iki yıl bu tek oda ile tek göz ahırdan kurtulamadım” (GKK, Bir Baba Oğul, 31).

Bekir Usta adlı hikâyede, Bekir Usta işini kaybettikten sonra bir türlü iş bulamaz ve evine ekmek götüremeyecek duruma düşer. Ancak karısı bu duruma sabır gösterir ve sürekli onu rahatlatmaya çalışır. “O gece, çocukların anasına açıldım, ne oldu ise anlattım. "Sıkma kendini," dedi, "kısmetimiz ne ise bizi gelir, bulur" (İÇ, Bekir Usta, 186).

4.2.2.1.4. Yardımseverlik (Sevgi ve Acıma)

Yardımseverlik, kişinin çevresindeki çeşitli zorluk içerisindeki insanlara ve canlılara yardım ederek onların sorunlarını çözmelerini, ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlamak olarak tanımlanabilir. Yardımseverlik en yalın anlamıyla, ihtiyacı olana, hiçbir karşılık ya da kişisel fayda gözetmeksizin gönüllü olarak maddi ya da manevi destekte bulunma durumudur. “Hesap kitap gözetmeden başkası için bir şey yapmak; sahip olduğu güç ve imkânları başkalarının iyiliği için kullanmak; bir kimsenin sıkıntısını gidermek, o

kişiyeye karşılaştığı güçlüklerde yardımcı olmak, yüküne omuz vermek, yükümlülüklerini paylaşmak; güç duruma düşenin güçlüğünü istekle, içten, göğsünde hiçbir sıkıntı hissetmeksizin gidermektir” (Karatekin vd., 2012:14). Yardımseverlik TDK Türkçe Sözlük’te (2011:1071) “a. Hayırsever olma durumu, iyilikseverlik, yardımseverlik, hayırperverlik” olarak açıklanmaktadır. Yardımseverlik duygusunu ve davranışını tetikleyen duygular çoğunlukla bir şeye duyulan sevgi ve acıma hisleridir.

Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu adlı hikâyede Aziz Tuzcuoğlu borçları yüzünden hapse atılır, bunun üzerine Aziz’in çocuklarıyla Ömer Çavuş ilgilenir. Ömer Çavuş, kendisini de büyük zarara uğratan kayınbiraderine avukat tutmuş ve çocuklarına acımış, onlara sahip çıkarak karşılıksız yardımda bulunmanın güzel bir örneğini göstermiştir. “Avukatlara da para verdiler, gene de Aziz’i kurtaramadılar. Bir yıl hapis hükmü giydi, yedi ay da yattı, çıktı; Çocuklarına da eniştesi baktı” (BN, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, 63).

Anasız Çocuk adlı hikâyede yazar daha çocukken öksüz kalır, bir süre sonra evlenen babası yeni karısına uyararak kendisini ezer ve ona sahip çıkmaz. Bunun üzerine yazar evden ayrılır ve zor zamanlar yaşar, ancak Ahmet Efendi adındaki bir zat onu himayesine alır. “Fakat, gördüm ki, artık bu evde durulmaz. Çünkü, babam da üvey anamın tarafını tutuyordu. Evden ayrıldım. Başıma olmadık işler geldi. Çok güç şartlar altında yaşadım uzun yıllar boyunca. Sonra, Ahmet Efendi çıktı karşıma ve himayesine aldı da hayatım değişti. Bugünkü hayatımı Ahmet Efendiye borçluyum. O olmasaydı, benim hayatım böyle olmazdı” (BN, Anasız Çocuk, 139). Hikâyenin bu kısmında biri için karşılıksız iyilik yapıldığında o kişinin hayatının kurtarılabilceği sonucuna varılır.

Baba Halil adlı hikâyede yazar, orduya savaşmak üzere çağrılan arkadaşı çocuğunu ve yaşlı annesini emanet etmek için ona geldiğinde hiç tereddüt etmeden kabul eder ve çocuğu evladı gibi sahiplenir. “Zavallımın ihtiyar bir anası ile bir de dört beş yaşında kadar bir öksüzü vardı. Bunları kime bırakacak, tabii getirip bana emanet etti. Kendisi ile alışımız verişimiz, ortaklığımız, hesabımız var; fazla olarak çoktan beri bu ufak kasabada, bir mahallede büyümüşüz. Bir sabah çocuğu elinden tutmuş erken bize geldi, işi anlattı. Yavrusunu öptü, kucakladı. Bizim, çocuğuna bir şey dediğimiz yok, zaten çocuk beni tanır ve sever. Onu o gün ihtiyar büyükanası ile bizim kadınları da bir öküz arabasına bindirerek çiftliğe yolladım. Çocuk sevinerek gitti” (GM, Baba Halil, 85). Hikâyede yazar arkadaşının ailesinin sorumluluğunu üstlenerek, zor şartlar altında büyük bir yardımseverlik örneği göstermiştir.

Başarılar adlı hikâyede yazar, babasının küçük yaşta yetim kaldığını ve onu hayırsever bir adamın yetiştirdiğini, o hayırsever adama evlerinde dua edildiğini

belirtir. Yazarın anlattığı adamın yaptığı yardım bir insanın hayatını tamamen kurtaracak ölçüdedir. “Büyükbabam bir kaza yüzünden, genç denilebilecek bir yaşta, bir araba altında kalıp ölmüş. Hayırsever bir komşu, babamı, iyi bir şey yapmış olmak için okutmuş. Bu adama bizim evde dua ederler. Bu adam olmasa imiş, babam kürekçi olacaktı” (GBY, Başarılar, 32).

Dışı Başka İçi Başka adlı hikâyede Doktor Hüseyin Kâni Bey, arazisi için bir atölye kuracağını söyleyince Makinist Hakkı Efendi bunun gereksiz olduğunu, istediği zaman kendisine tamir işlerinde yardımcı olabileceğini söyleyerek yardımseverliğini gösterir. “ Hakkı Efendi:

- Pekâlâ, dedi, atölyede ne yapacaksınız?
- Evet, atölyede ne yapacaktı? Onu doktor da sarıh bir surette bilmiyordu.
- Hiç, dedi. İnsanın evde bir atölyesi bulunur. Bir şey iktiza ederse hemen oracıkta tamir edilir. Hava tulumbası bozulur. Bir şey olur...
- Hava tulumbası bozulursa, sen bana haber ver, ben onu atölyesiz de tamir ediveririm. Öyle

şeyler için bir atölyeye ne lüzum var “ (HP, Dışı Başka İçi Başka, 173).

Bekir Usta adlı hikâyede, Bekir Usta'nın işini bırakmasının üzerinden epey zaman geçer, ancak o daha bir iş bulamamıştır. Hangi kapıya gitse yüzüne kapılar kapatılır, evine ekmek dahi götürmeyecek duruma düşer. Bekir Usta ve ailesinin bu sıkıntılı günlerinde yardımına kayını gelir ve birkaç gün onlara destek olur. “Çocukların anası, sen gir içeri, ekmeğimiz var, dedi. Kaynım gelmiş. Bizi Silifke'ye götürmeye kalkıyor. Orada iş var, diyor. Kızlar beni aramaya sokağa çıkmışlar. Geldiler, yemeğimizi yedik. Kaynımın geldiği iyi oldu. Bize birkaç gün yardım eder. Sonrasına da Allah kerim” (İÇ, Bekir Usta, 185).

Çocukluk adlı hikâyede yazar yetim kalan amcaoğlunu babası ve halasının büyüttüklerini ve onu çok sevdiklerini anlatır. “Biraz sonra ağabeyim, ki doğrusu küçük amcamın oğludur, köşkün köşesinden görüldü. Babası genç öldüğü için halam yanma alıp büyütüştür. O yıllarda yirmi yaşlarında kadar vardı. Aramızda çok hırçın, didişici bir arkadaşlık vardı. Babam onu çok sever. Bize gelip aylarca kaldığı da olur” (K, Çocukluk, 194). Akralar arasındaki sevgi ve acıma hislerinin harekete geçmesiyle bir çocuğa yardım edildiği görülmektedir.

Mendil Altında adlı hikâyede Sicil Müdürü Cavit Bey, odasında yüzüne bir mendil örtüp uyumaya çalışır ancak aklına türlü türlü düşünceler, anılar ve hayaller gelir. Bunlardan biri de Cavit Bey'in yanlışlıkla işten atılan bir memuru yalvar yakar

müsteşara geri aldırmasıdır. Cavit Bey, işten atılan memurun çoluk çocuğuna acır ve onun işe geri alınmasını sağlayarak bir aileye büyük bir yardımda bulunmuş olur. “Yanlışıklıkla işten el çektirilen bir memuru Cavit Bey'in bir sözü ile Müsteşar hemen eski işine göndermişti. Ya böyle olmayıp da Müsteşar dayatsaydı! Bu zavallı adam sefil olurdu” (MA, Mendil Altında, 109).

Celile adlı hikâyede yazar hasta yattığı hastanede hastaların yataklarını talayan tahtakurularını temizlemek için başhekimden izin alır ve başhekimin izniyle böcekleri temizlemekte kullanılmak üzere gazyağı verilir. Tahtakurularını temizleme işine hastane personelinden kimse yardım etmez, ancak bütün hastalar yardım etmeye gönüllü olurlar. Ancak yazarın buna gönlü razı olmaz hastaların içlerinden sadece iki genç adamın yardımını alır. “İş görebilen iki hasta var. Biri Hamza. Trabzonlu bir çocuk. Kayıkçıydım diyor ama, doğrusu kaçakçıymış! Öteki de Hüseyin. İstanbul uşağı. Kahveci çıraklığı ediyormuş. İkisinin de ciğerleri zayıf. Her rastgelen bunlara iş buyurur. Onlar da yaparlar. İş gördükleri için Celile de bunları korur. Ben de bu iki gençten yardım istedim. Hastaların hepsi de çalışmak istediler. Ben bırakmadım. O gün çalıştık. Ertesi gün iş artık kolaylandıktan sonra, Celile göründü” (MA, Celile, 219).

Bebekler adlı hikâyede Neslihan adında küçük bir kız sürekli bebekleriyle oynamaktadır. Bir gün anne bebek yapma oyunu oynarken bebeklerin hiçbirini anne bebek olarak beğenmez ve annesine kendisine bir anne bebek yapması için yalvarır. Ancak Neslihan'ın annesi çok yoğundur ve kızının bu isteğini geri çevirir. Teyzesi, Neslihan'ı bebekleri başında ağlar görünce dayanamaz ve ona anne bebek yapmasında yardımcı olur. “Teyzesi diyor ki:

- Nesli, işi uzatıyorsun. Senin istediğin bebeği ben yapabilir miyim? Annen gelsin, suratının çizgilerini ona çizdirelim.

Böyle deniliyor, ama bebek de yapılıyor ve yaptıkça teyzesine de bir istek geliyor. Onda da çocukluktan biraz bir şeyler kalmış. Suratı da yapılıyor, bebek de rastgele Hüsnüye Ablaya benziyor” (MBS, Bebekler, 168). Hikâyede bütün işini bırakıp yeğeniyle birlikte bebek yapan teyze, yeğenine yardımlaşma değerini aşılacaktır. En kalıcı değer aktarımı model olarak yapılandır.

Ev Ona Yakıştı adlı hikâyede Binbaşı Ali Köse, evi belediye tarafından yıkılınca Silgioğlu Halil'in harap haldeki bahçeli evini kiralar ve oğluyla omuz omuza verip evin tamiratını yaparlar. “Baba-oğul bir oldular, ilkin çerçeveleri söküp düzelttiler, yeniden taktılar. Yıkılan ocakları, dökülen sıvaları örüp sıvadılar. Döşeme tahtalarından çürüyenleri değiştirdiler. Damı aktardılar. Saçakları yenileyip kapısını, pencerelerini, saçaklarını, pervazlarını aşı boyası ile boyadılar. Yıkılan bahçe duvarını ördüler. Biraz yerini

de çitle kapadılar. Bahçesini bellettiler, yollarına kırmızı toprak getirip döktürdüler. Halılarını yaydılar, perdelerini taktılar. Ev, yalnız bir ev olmadı, gönül sever bir yuvacık kılığına girdi “ (O, En Ona Yakıştı, 170). Hikâyede aile bireyleri arasındaki yardımlaşmanın güzel bir örneği görülmektedir.

Hasan Kâhya Hastalandı adlı hikâyede köylüler, hastalanan Hasan Kâhya’yı iyileştirmek için Dede Dimo adında bir şifacı çağırırlar ve el birliğiyle Hasan Kâhya’nın tedavisine yardımcı olurlar. “Çırçıplak soydular, biri omuzlarına bastı, biri ayaklarına oturdu. Evvela ön tarafını, sonra arkasını yağladılar. Hastanın yüzü kıpkırmızı hatta mosmordu ve gittikçe de kararıyordu. Onlar, hiçbir yeri kaçırmadan yağladılar; tekrar yüzünü çevirdiler, tekrar arkasını çevirdiler, nihayet bir beze sarıp ocak başına uzattılar ve kızına da tembih ettiler ki, ocakta ateşi eksik etmesin” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134). Komşuların yardımseverliği sayesinde Hasan Kâhya, sabah hastalığı atlatmış olarak uyanmıştır.

4.2.2.1.5. Fedakârlık

Fedakârlık, kişinin başkasını zor durumdan kurtarmak veya başkasının bir yoksunluğunu gidermek için gösterilen özveri, kendinden, zamanından, ihtiyaçlarından feragat etmesidir. Fedakârlık, TDK Türkçe Sözlük’te (2011:857), “1. Özveri, 2. Özverililik, özverili davranmak, 3. Azlığına katlanmak, az oluşu ile yetinmek, vazgeçmek” olarak açıklanmaktadır. Fedakârlık ile yardımseverlik birbiriyle yakın kavramlardır. Fedakârlığın farkı birine yardım ederken kendini bir şekilde yoksun bırakma, özden geçmedir veya bir şeyin yokluğuna katlanmaktır.

Hırsız-Polis adlı hikâyede yazar, ilkokulu hesap yapmayı öğrenmeden, bir şey öğrenmeden bitirdiklerini, ancak ortaokula geçince kendileriyle çok fazla ilgilenen fedakâr bir hesap öğretmeni sayesinde her şeyi öğrenirler. Hikâyenin bu kısmında sorumlulukların üzerine yapılan fedakârca çalışmaların insanların hayatlarını olumlu yönde etkilediği görülür. “Yeni geçtiğimiz sınıfta eline düştüğümüz hesap hocası bizi tarttı. Çalışın da demedi. Kendisi bizi hem çalıştırdı, hem öğretti. Nasıl yaptı? Bizi tahta başına çekti, bir zarbı hepimize yaptırmaya başladı. Derslerini de bu zarplar, taksimlerle geçirdi. Biz de dersi ister istemez, bellemeye başladık. Ben farkında olmadan hesabı öğrendim. İçimizde hesapta ileri olan arkadaşlar, kafadan hesap yapmayı da bu adamdan öğrendiler. Ben bu sınıfı geçtiğim yıl, kafadan otuz kere otuzu hesap edebiliyordum” (BKÇ, Hırsız-polis, 144).

Bekir Usta adlı hikâyede, Bekir Usta işinden ayrıldıktan sonra bir türlü yeni

bir iş bulamaz, evine bir ekmek götüremeyecek duruma düşmüştür. Bu sıkıntılara rağmen Bekir Usta'nın karısı ve çocukları sabır gösterirler, Bekir Usta'ya sitem etmezler. “Artık bize umut kalmadı. O gece evdekiler, güler yüzlerini bozmadılar ama ben, çocukların tasalı olduklarını anlarım” (İÇ, Bekir Usta, 184). Bekir Usta'nın çocukları içinde buldukları durumu fedakârca göğüslemişlerdir.

Ana Baba adlı hikâyede yazarın babası gündüz öğretmenlik yapmakta gece de saat tamir etmektedir. Babanın evini geçindirmek için fedakârca canını dişine taktığı görülmektedir. “Babam hesap okutuyordu. Saatçilik de ederd. Ekmek paramızı ancak çıkarabiliyorduk” (MA, Ana Baba, 68).

İki Ana İki Kız adlı hikâyede anlatılan birinci anne hasta kızına ilaç içirmek için elinde kaşıkla saatlerce sabırla beklemektedir. Bazen ikindiden akşama dek süren bu ilaç içirme faslı çok meşakkatli hale gelmesine rağmen anne fedakârca davranmakta ve kızının uygun anında ona ilacı içirmektedir. “İlaç içirmek bazen iki saat sürerdi. Kızcağız ilaç içmeye çağrılınca ilkin, ‘yarım içirim’ diye ufak bir naz yapmak ister, bir yandan da gider köşesine oturur, anası da karşısına geçer, kaşık ilaçla doldurulur; bu ince, bu hasta vücudun tahammülünü hazırlamak için karşılıklı beklemeye başlarlar” (O, İki Ana İki Kız, 128).

Hasan Kâhya Hastalandı adlı hikâyede, dört jandarma köye gelir ve taşkın dereden geçemediklerini, kendilerine karşıya geçmelerinde yardımcı olmalarını ister. Bu iş yardımın ötesinde fedakârlık gerektiren, tehlikeli bir iştir. Ama yine de köylüler yardım etmek isterler ve jandarmaları karşıya geçirme görevini Hasan Kâhya'ya verirler. Hasan Kâhya meşakkatle Jandarmaları karşıya geçirir, ancak geriye zorlukla dönebilmiştir. “Akşam olurken de dört candarma geldi, Dere taşkın, karşıya geçemedik. Birisi bir araba koşsun, bizi geçirsin, dediler. Araba geçer, geçmez diye epeyce mübahase oldu. Hasan Kâhya, henüz arabasını koyuvermemişti, köylü ona teklif etti; geçer, geçmez lafları gene edildi, nihayet geçmeye karar verdiler ve arabanın kenarlarına basıp ayakta durarak karşıya geçebildiler. Ancak, hem candarmalar ıslandılar, hem de Haşan Kâhya! Hem de tehlike o kadar büyüktü ki” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 133).

4.2.2.1.6. Namus ve Şeref

Namus ve şeref kavramları birbirini bütünleyen kavramlardır. Namus kavramı son zamanlarda medyada çok sığ bir anlamda kullanılmakta ve tamamen kadınla ve töre cinayetleriyle ilgili gösterilmektedir. Elbette namus kavramı kadının izzetini korumasını

içermektedir, ancak bu kavramın içeriği çok geniş bir alanı kapsamaktadır. İnsanların bir işi yaparken usulüne uygun davranması, milli sembollerine hakaret ettirmemesi, ailesini lekeleyecek bir davranışta bulunmaması gibi durumları da karşılamaktadır. TDK Türkçe Sözlük'te namus kavramı şu şekilde tanımlanmaktadır: “Bir toplum içerisinde ahlâk kurallarına ve toplumsal değerlere bağlılık, iffet” (2011:1570). Şeref kavramı ise TDK Türkçe Sözlük'te şöyle açıklanmaktadır: “1. Başkasının, birine gösterdiği saygının dayandığı kişisel değer, onur; 2. Toplumca benimsenmiş iyi şöhret” (2011: 2216).

Baba Halil adlı hikâyede yazar, muhacirlikteyken yaşanan hadiselerden birini mektubunda Halil'e anlatır. Bu hadise düşmanın girdiği bir köydeki Türk kadınlarının namuslarını korumak için kendilerini suya atıp boğulmalarını anlatır: “Düşmanın yaklaştığını ve girdiği köylerde cami yıkıp kadınlara iliştiğini duyan bir Müslüman köyünde kadınlar, genç ihtiyar ne kadar erkek varsa kavgaya sevk ettiler, bir ordu karşısında bir köy halkı nedir? Elbette hepsi öleceklerdi. Kadınlar kocalarını, babalarını son dakikaya kadar beklediler ve nihayet bir taraftan köye düşman girerken onlar ilkin çocuklarını dereye attılar, sonra kendileri de, bütün kadınlar el ele tutuşarak ve Allah Allah çağırarak kendilerini suya atıp boğuldular” (GM, Baba Halil, 87). Yazarın anlattığı bu vakada kadınlar namus ve şerefleri için çocuklarının ve kendilerinin canını gözden çıkarmışlardır. Bu da insanların namus değerini muhafazada oldukça kararlı olması gerektiğine bir örnektir.

Ev Ona Yakıştı adlı hikâyede Silgioğlu Hüseyin, çevresindekilerin kışkırtmasıyla Binbaşı Ali Köse'ye haber gönderir; evden çıkmasını ister. Binbaşı, kendisini öyle kolayca evden çıkaramayacağını ancak Silgioğlu gibi düşük bir insanla muhatap olmanın şerefine yakışmayacağını düşünür ve evi boşaltmaya karar verir. “ Binbaşı düşündü. Gelen adama dedi ki: O beni evden kolay çıkaramaz ama, Halil gibisi ile uğraşmak bana yakışmaz. Elin ağzına sakız oluruz. Bu adam evine ne istiyor dersin?

Gelen adam: Bilmiyorum, dedi. İstersen gidip sorayım. Yarın haber getiririm.

Binbaşı: Yok, dedi, onun evinden çıkacağım. Yalnız bana bir hafta izin versin” (O, Ev Ona Yakıştı, 172).

4.2.2.1.7. Aşırı İsteklerden Uzak Durma

İstek, TDK Türkçe Sözlük'te (2011:1212), “a. 1. Bir şeye duyulan eğilim, arzu, sevk 2. Yerine getirilmesi başkasından istenilen şey, talep. 3. db. İstek ve niyet kavramı veren isteme kipi 4. ruh b. Belirli bir gereksinimi karşılayacağı düşünülen nesne veya

duruma karşı duyulan özlem, arzu.” olarak açıklanmaktadır. İstek, her insanda görülen bir duygudur, insanlar isteklerine göre eylemde bulunur, isteklerine göre çalışır çabalarlar. Normal bir duygu olan isteği anormal yapan şey onu takıntı haline getirmektir. Bu durum insanda eksiklik duygusuna neden olup, insanı kişiliğine aykırı durumlara sokabilir. İdeal olanı, erişilebilecek isteklerin olması ve onlara ulaşmada takıntılı tavır göstermemektir.

Güzel Bir Ölüm adlı hikâyede yazar ölen yaşlı bir kadının sakin, huzurlu bir hayat geçirmesine, çoluk çocuğuyla ömrünün sonuna dek bir arada olmasına imrenir ve bunun çok güzel bir ölüm olduğunu düşünür. Yazarın güzel bulduğu yaşam, insanı yoran, mutsuz eden aşırı isteklerin aksine, sükûnun yoğunlukta olduğu sıradan bir yaşamdır. “Bizim arkadaşın ne kadar bahtlı büyük anası varmış... Doksan yaşına kadar yaşamış, yokluk yüzü görmemiş, oğul uşak toplansa koca bir mahalle olacak kadar bereketlenmiş. Bütün bunları gördükten ve yavaş yavaş ölüme yaklaşarak adeta onunla kucak kucağa, diz dize bir hayli seneler hoşça yaşadıktan sonra, böyle bir yerde, güzel bir hava intihap ederek ölmüş” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 14).

Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu adlı hikâyede Ömer Çavuş, kayınbiraderi Aziz'e otları iyi fiyattan satma teklifini götürür, ancak Aziz malın hak ettiğinden daha fazlasını bekler ve Eniştesini dinlemediği için çok fazla zarar eder. Burada açgözlülük söz konusudur ve bu aşırı istekte bulunma anlamına gelir. Sonuç olarak yazar açgözlülük etmenin insanı ne hale getireceğini anlatmıştır. “Ömer Çavuş soluk soluğa kaynına gitti.

- Tuzcuoğlu, dedi, herifler ilk ağız iki yüz lira veriyorlar. Belki dört yüz de verecekler. Kısa günün kârı az olur. Alalım paraları çekilelim. Başka işe bakarız. Aziz:

- Ne dört yüz lirası, dedi, bin dört yüze bakalım, çekilir miyim? Ben iki yüz vereyim, onlar çekilsinler. Beli bir âlem ota bağlandım. Bana kazık mı atacaklar” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 58).

Bir Baba Oğul adlı hikâyede Sabri Kuştaroğlu, evinde ağırladığı iki yolcuya yaşamını anlatırken, yaşadığı sıkıntılara, maddi problemlerine de değinir ve tüm sıkıntılara karşın elindekilerle yetinmesini bilir, kanaat eder. “Çünkü görüyorsunuz bizde yiyecek her şey var, yalnız para bulunmuyor. Ne satsam o da para etmiyor. Etsin etmesin ben satacağım; ama çokçası hiç alan da olmuyor. Eğer alan olsa çoktan kendimi düzeltirdim. İnsan, yaşamak isteyince az bir şeyle de bahtiyar olur” (GKK, Bir Baba Oğul, 32).

Tipide Yolculuk adlı hikâyede yazar kışın ortasında bir tipide yolculuk

ederken aklına çocukluğu ve annesi gelir. Yazarın annesi dul bir kadındır ve çok yoksullardır, ancak annesi her zaman halinden memnundur. “Hava böyle karladıkça, rahmetli anam dışarı bakar:

- Allah kırdan olanlara yardım etsin, derdi. Kendini mesut bulurdu ve fena günlere düşmek korkusu içinde titrerdi. Kırılardan çalı çırpı toplayıp ısındığımız, tavanı basık bir kulübede yaşadığımız, sade suya fasulye pişirip yediğimiz günlerde de benim su alan potinlerimi ocağın kenarına kor ve gene kendini mesut hissedirdi” (GBY, Tipide Yolculuk,136). Hikâyedeki bu betimleme yazarın annesi, aza kanaat edip elindekilerle mutlu olunabileceğinin bir örneğidir.

Hacı Dedemin Evi adlı hikâyede, yazar küçükken dedesinin evinde zengin olmamalarına rağmen, idare ederek mesut yaşadıklarını anlatmıştır. Elindekilerle yetinmesini bilen insanlar için maddi zorluklar mutlu olmanın önünde engel teşkil etmemektedir. “Bizler, doğrusu zengin adamlar değildik. Yoksulluk da çekmiyorduk. Babam eskiden saatçiymiş. Gene saatçi dükkânı açtı. Hacı Dedem için zengin derlerdi. Köyde, dedelerinden kalma bir parça tarlası vardı ama, zenginliği yoktu. Yaşlandığı için işlerine de bakmıyordu. Bu yüzden bir fındık bahçesini elinden aldılar. Babam yetişmeseydi, tarlalarını da alırlardı. Bununla beraber ben, onun evinde bulduğum rahatı, hiçbir yerde bulamadım” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 117).

Bekir Usta adlı hikâyede, Bekir Usta matbaada iş bulmuştur, ancak işi öğrenene kadar para almayacaktır. Bunları karısına anlattığında karısı bir ekmek parası çıkarsa kendilerine yeteceğini belirterek azla yetinmenin büyük bir erdem olduğunu göstermiştir. “Eve koştum. Bizim çocukların anasına, iş buldum, dedim. Eh, uğurlu, kademli olsun, dedi. Ama, işi öğreninceye kadar para vermeyecekler, dedim. Verirler, para da verirler, dedi, işin başı sağlık. Bir ekmek parası çıkarsa, gerisi bereket versin” (İÇ, Bekir Usta, 187).

Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası adlı hikâyede İngiliz Saffet Bey, daima kendini olduğundan yüksek bir insan olarak görmekte ve insanlara da bu şekilde görünmeye çalışmaktadır. Bu anlayışı, kendisini çok sıkıntılı ve aşağılayıcı durumlara düşürmektedir. “Salona girerken içinden bir ses, Türkiye'nin büyük adamlarından biri salona giriyor, diyordu. Oradaki kızlar, kadınlar hayran; erkekler hürmetkardılar. Ona lazım olan susup bir köşede oturmak, herkese karşı mütevazı ve hürmetkar olma” (MBS, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, 73). İnsanın hayalperest davranıp kendini olduğundan büyük görmesi de aşırı isteğin bir örneğidir. Diğer aşırı istekler gibi bu durum da insanı mutsuzluğa, tatminsizliğe götürür.

4.2.2.1.8. Aşırı Kıskançlıktan Uzak Durma

Kıskançlık, insanın başkasında gördüğü, kendisinde olmayan nitelikler karşısında veya çok sevdiği birinin ilgisinin başkasına yöneldiği anlarda duyduğu bir tür duygu ve takınılan olumsuz tutumdur. TDK Türkçe Sözlük'te ise kıskançlık şu şekilde açıklanmaktadır: “a. Bir kimse bir üstünlük gösterdiğinde veya sevilen birisinin, başkası ile ilgilendiği kanısına varıldığında takınılan olumsuz tutum, güncülük, hasetçilik, hasetlik, hasutluk” (2011: 1424). Kıskançlık duygusu aşırı hale geldiğinde kişinin kendisine ve sevdiği insanlara onulmaz hasarlar vermektedir ve aşırı kıskançlık bir hastalık kabul edilmektedir. Freud'a göre kıskançlık, normal ve sanrılı kıskançlık olarak yaşanır. Eğer bireyin yaşadığı kıskançlığın gerçek bir tehditle ilişkisi varsa, bu normal kıskançlıktır. Gerçek veya olası tehdit olmadan hissedilen kıskançlık ise sanrılı kıskançlıktır. Kıskançlık durumunda gösterilen tepki, gerçek bir durumdan kaynaklanıyorsa ve onunla orantılıysa normaldir (Freud, 1922; Akt., Hocoğlu, 2001:97-104).

Celile adlı hikâyede hastanenin eksikliklerini giderme sorumluluğun üstlenip hastaneyi seferber eden yazarı, Başhemşire Celile Başhekim'e şikâyet eder. Bunu öğrenen yazar, Celile'nin yanına gider ve onu kıskançlıkla suçlar. Bu suçlamasında da haklıdır çünkü yapılan birçok iş herkes tarafından memnuniyetle karşılanırken Celile işlere köstek olup durmaktadır. “Sen dedim, beni kıskanıyor musun?

- O da ne demek? Senin neni kıskanayım, dostum değilsin, postum değilsin!
- Kıskanmıyorsun da ne diye gidip Başhekime çekiştiriyorsun” (MA, Celile, 21). Aşırı kıskançlık insanları birbirinden soğuttuğu gibi işlerin yapılmasına da engel olur.

Amcaoğulları adlı hikâyede, yazar yetim ve öksüz kaldığı için evlerine yerleşen amcaoğlu Enver'i annesinin kıskanmasına çok üzülür ve bu kıskançlığın sebeplerini kendince düşünmeye başlar. “Anamın Enver'i kıskanması, beni, o çocukluk yaşlarında çok üzmüştür. Niçin onu istemediğini anlıyorum. Çocuklarının, evinin, ailesinin arasına yaban bir kadının doğurduğu bir çocuğun karıştığını istemiyordu. (...) Ama, birkaç ay sonra bir bayram günü Enver mektep giyimi ile temizce giyinmiş, bize misafir gelince onu da kıskandı” (MBS, Amcaoğulları, 144-145).

Ev Ona Yakıştı adlı hikâyede Silgioğlu Hüseyin'in harap evini Binbaşı Halil'e ucuza kiralamasını çevredekiler kıskanırlar ve sürekli olarak Silgioğlu'nu evi ucuza

verdiği söyleyerek kışkırtırlar. “Bir başka gün, başkaları: Gül gibi evi sudan ucuz verdin ya! Hovarda herifsin Halil, keyfine bak... Halil bunalıyor: Ben ne bilirim anam babam. Ev yıkılıyordu. Herifin oğlu dülgermiş yaptı. Bilsem, hiç verir miydim! Silgioğlu'nun yüzü tutmuyordu; kurdular, kurdular, alnının damarını çatlattılar ” (O, Ev Ona Yakıştı, 171). Hikâyede genel olarak insanların işlerine kıskançlıklarından dolayı burnunu sokan insanlar görülmektedir. Yazar bu insanların akıyla hareket edenlerin uzun vadede çok fazla zarara uğradıklarını anlatmış ve aşırı kıskançlığın insanlara vereceği zararlardan örnekler vermiştir.

Karısının Kocası adlı hikâyede Nebahat Yapıman, kocasına kayınbabasını çekiştirir ve kocası söylediklerine tepki verdiğinde bunları kıskançlıktan değil yaşlı adamı düşündüğünden söylediğini belirtir. Ancak adam buna ses çıkarmasa da karısının kıskançlıktan böyle davrandığını düşünmektedir. “Yalnız bu sefer değil, her fırsat düştükçe, gelin kaynatasını kocasına çekiştiriyor. Cemalettin bunları dinler, karısının aşağılık bir şey olduğunu anlayarak üzülür, sesini de çıkarmazdı” (SK, Karısının Kocası, 115). Aşırı kıskançlıkla söylenen sözler ve yapılan davranışlar en yakın insanları bile birbirinden uzaklaştırır.

4.2.2.1.9. Sorumluluk

Sorumluluk, yükümlülükleri yerine getirmek, görevinin bilincinde olmak anlamlarına gelir. Sorumluluk, sosyal yönü çok kuvvetli bir değerdir; bu değer toplumsal sorunların çözülmesinde, kişiler arası güvene dayalı ilişkilerin gelişmesinde, sonuç olarak sağlıklı bir toplumsal düzenin kurulmasında olmazsa olmazdır. “İnsanların katıldığı ilk büyük sosyal ortam okuldur. Burada hem kendine hem de çevresine karşı hak ve sorumluluklarını bilen, yerine getiren ve toplumsal uyum içinde yaşamayı başaran bireyler yetiştirilmeye çalışılır. Bu bağlamda amaç, sosyal sorumluluk duyan vatandaş yetiştirmek olmalıdır” (Şahan, 2011:22). Sorumluluk kavramı TDK Türkçe Sözlük'te (2011:2142), “Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi, sorum, mesuliyet” olarak açıklanmıştır.

Şu Soyadı Konusu adlı hikâyenin kahramanlarından Eczacı Etem Bey, Soyadı Kanunu'nun çıkmasından dolayı herkes gibi ailesine bir soyadı bulmaya uğraşır, ancak bu işte birçoğundan geç kalmıştır. Bu konu da tembellik ettiğini söyleyen arkadaşı Ali Şevki'ye çıkışır ve ona ailesine iyi bir soyadı bulmakta sorumlu olduğunu

ve iyice araştırmadan ailesine alelade bir soyadı bulmayacağını söyler. “Hiç tembellik değil sayın yurttaşım, dedim, hele tembellik hiç değil. Ben sizler gibi geniş olamam, dedim. Hiç de olmadım, bundan sonra da olacak değilim. Ben dedim, kendime, çocuklarıma, onların çocuklarıyla torunlarına, yüzyıllar boyunca yetişip yaşayacak insanlara, onların çocuklarıyla gelinlerine bir ad şey ederken geniş olamam, acele de edemem, dedim” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 25).

Gödeli Mehmet adlı hikâyede, Yunanlı kaptan kâhya ile mavnacıları işinden etmek için anlaşmaya gizliden çalışır. Bunu fark eden Mehmet, fakir fukaranın rızkını savunacağını belirtir. “Bu herif bugün kâhya ile görüşüyordu, bunda bir iş var. Esnafın ekmeğini satacaklar, bir yığın fukara burada aç kalacak. Ben karışmam, demiş. Babası da gitmiş esnafa söylemiş; fakat değil şüphe etmek, bir hakikat bile olsa kâhyadan hesap sormak kimin haddine düşmüş... O zamandan sonra bu çocuk bunu dert etmiş” (GM, Gödeli Mehmet, 14). Hikâyenin bu kısmında Gödeli Mehmet’in sosyal bir sorumluluğu üstlenmeyi düşündüğü görülür.

Başarılar adlı hikâyede yazar, öğretmenlik yaptığı yıllarda vasat bulduğu bazı çocukların daha sonraları orduya girdiklerini ve burada sorumluluk bilinci geliştirerek başarılı olduklarını anlatır. “Öğretmen olarak kendimi de ortaya koyuyorum. Sınıfta hiç de gözümün tutmadığı çocuklar, orduya girince kendilerine düşen hizmetleri yüksek bir bilgi ile başardılar” (GBY, Başarılar, 35). Hikâyede insanların başarılı olabilmeleri için sevdikleri bir işe girip sorumluluk bilinci edinmeleri gerektiği anlatılır.

Vakitsiz Bir Ezan adlı hikâyede, bir grup küçük çocuk köyün camisinin bakımsızlıktan yıkılmak üzere olan ahşap minaresine çıkıp ezan okuma oyunu oynamaya karar verirler. Minareye tırmandıklarında, aralarında ezanın ilk kimin okuyacağı üzerine kavgaya tutuşurlar. Yaşlı minare o kadar çocuğun arbedesine dayanamaz ve yıkılır. Minarenin yıkılmasıyla çocukların çoğu yaralanır, bir tanesi de ölür. “Birbirinin yakasını bıraktılar, yere döküldüler... Zavallı minareciğin ihtiyar vücuduyla genç insan yavrularının yaralı vücutları birbirine karıştı. Yerden toz kalktı, feryatlar yükseldi, taze kanlar toprağa yayıldı... Köylüler gürültüyü, bağırış çağırışları duyup kahveden, evlerden fırladılar. Kabahatin ihtiyar minarecikte olduğuna karar verdiler... Çürük minare devrilmiş, çocukları yaralamış, birinin de ölümüne sebep olmuştu” (İÇ, Vakitsiz Bir Ezan, 55-56). Köylülerin çocukların başlarına gelen kazanın suçunu minareye yüklemeleri aslında bir suçluluk psikolojisinin göstergesidir. Köylüler bununla kendi sorumsuzluklarını kapatmaya çalışırlar. Bu hikâyede sorumluluklarını yerine getirmemeye üstü kapalı bir eleştiri vardır.

İhtiyar Çilingir adlı hikâyede yazar girdiği bir çilingir dükkânında ihtiyar bir çilingirin işini muntazam yapışına hayran kalır. “Bir tarafa dayanıp durdum. Adamcık, benimle hiç meşgul olmuyor göründü. Birer tarafı açık, ufak halkalar hazırlamış, bir halka takıp açık tarafını ateşe tutuyor, o hazır oluncaya kadar bir başkasını ateşten çekip ucunu kemali dikkatle kapıyor, bir parça büküyor, onu tekrar ateşe verinceye kadar, evvelki hazır oluyor, böylece muntazam çalışıyordu. Emin olunuz ki, gayet dürüst ve muntazam bir zincir vücuda geliyor, bir cilası noksan kalıyordu ” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 57). İhtiyar çilingirin işini bu kadar ihtimamla, dakik bir şekilde yapması işine duyduğu sorumluluk duygusuyla açıklanabilir.

Bekir Usta adlı hikâyede, Bekir Usta çalıştığı matbaanın bütün yükünü üstlenmiş ve işyerini adeta sahiplenmiştir. Çalıştığı yerin ayakta kalmasının, çarkının dönmesinin sorumluluğunu duymaktadır, bundan dolayı hiçbir işten kaçınmadan her işe koşturmaktadır. “Herkes evine gider, ben burada çalışırım. Bak bugün bayram, hepsi gezerler, ben buradan ayrılmam. Mal sahibi bile benim kadar işe çalışmaz. Onlar işlerini olurlarına bağlarlar, tertip düşmüş, klişe yetişmemiş, iş gecikmiş, benim uykum kaçır. Bana çocuklar takılıyor: Sen Niyazi Bey'in ortağısın, diyorlar. Yalan değil. Bu kapı kapandı mı yalnız Niyazi Bey değil, hepimiz hapı yutarız, anladın mı ” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 188).

Rûya Nasıl Çıktı adlı hikâyede İzzet Bey, kendisini rüyasında gördüğünü söyleyince Tefvik Efendi başına kötü bir iş geleceğinden endişelenir ve ilk iş olarak sorumluluk duygusuyla işyerini kontrol etmeye gider. “Acaba posta odasının kapısını iyice kapadım mı, diye düşündü, korkmaya başladı. Neden Abidin anahtarları bana bırakıyor, diye kızdı. Kendi işine kendi baksın! Yarın anahtarı geri vereyim, başıma bir felaket gelirse bu postadan gelecek... Gidip posta odasını bir daha yoklamalı” (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).

Celile adlı hikâyede yazar tedavi için yattığı hastanedeki tüm sorunları çözemeyeceğini, ancak hastaları yataklarındaki tahta kurularından kurtarabileceğini belirtir. Böylelikle çevresindeki bir sorunun çözümünde sorumluluk üstlenir. “Ben bu düzensizliği yoluna, töresine koyamam. Ağır işler görüp de güler yüzünü ekşitmemeyi ve kimseyi incitmeden yaşamayı analar bu adamlara öğretmeliydiler. Ben, şu yataklardan tahtakurularını ayıklatıp rahat yatabilsem ve bu hastaları rahat uyutabilsem bana yeter, diye düşündüm” (MA, Celile, 216).

Bankacı Rasim Bey adlı hikâyede banka memuru Rasim Bey, banka adına kredi verdiği insanların aldıkları borcu ödeyememe ihtimalini sürekli düşünür ve müşterilerin işini gücünü hesap eder, ödeme zamanı yaklaştığında onları uyarır. Rasim Bey işinin sorumluluğunun farkındadır ve buna göre davranmaktadır. “Birine para veririz, benim uykum kaçır. Borcunu verebilir mi, veremez mi? O adamın işini

gücünü hesap ederim” (MBS, Bankacı Rasim Bey, 66).

İşin Bitti adlı hikâyede Yeniköy muhtarı Hüseyin Efendi, nüfus müdürlüğündeki memurun sorumsuzluğu yüzünden yığınla işini bırakıp köyünden nahiyeye gitmek zorunda kalır, iki gün boyunca kurumdan kuruma koşturup durur ve sonunda bir ihmal nedeniyle gereksiz yere işinden gücünden edildiği anlaşılır. “Sizin köyde Köse Adem oğlu Hasan var mı?

- Var.
- Sağ mı, öldü mü?
- Sağ.
- Onu, redif dairesi soruyor.
- Onun iki gözü kördür, görmez. Muayeneye götürdüler.
- Haaa. Bak, sahi ben buraya yazmışım. Peki dayı, sen git!
- Muhtar başka yere gideceğini sandı.
- Nereye gideyim, diye sordu.
- Köyüne git, işin bitti” (O, İşin Bitti, 204).

İnsanlar görevlerini yaparken iş sorumluluğu taşımadıkları zaman başka insanların zamanlarını boşa harcarlar. Bu yüzden hikâye iş sorumluluğu duymanın önemini vurgulamıştır.

Hasan Kâhya Hastalandı adlı hikâyede Hasan Kâhya, jandarmaların nehrin karşısına geçmelerine yardım ederken ıslandığı için hastalanır. Onun yokluğunu fark eden komşuları evine gidip Hasan Kâhya’yı yoklarlar. “Ertesi gün gene çıkmadı. Daha ertesi günü, onu merak eden komşuları kapıyı vurup geldiler; baktılar, Haşan Kâhya ocağın başında iki kat olmuş, dizüstü oturmuş, kafasını yere eğmiş, ateşler içinde yanıyor. Kaskatı olmuş. Kendini de bilmiyor, kimseye de ses vermiyor ” (SK, Hasan Kâhya Hastalandı, 134). Komşuları, Hasan Kâhya’nın yokluğunu fark edip onun başına bir şey geldiğinden endişelenmişler ve onu evinde ziyaret etmişlerdir. Burada komşuların birbirlerine karşı sorumlu davrandıkları anlaşılmaktadır.

4.2.2.2. Sosyal Hayatla İlgili Telkinler

4.2.2.2.1. Hürriyet ve Adalet Sevgisi

Hürriyet ve adalet kavramları birbirlerinden bağımsız düşünülemez, biri olmazsa diğeri varlığı mümkün olmayan kavramlardır. Özgürlük (TDK Türkçe

Sözlük, 2011:1121) anlamına gelen hürriyet, insan hak ve hürriyetlerinin kanunla veya türeyle koruma altına alındığı ölçüde varlığını sürdürebilir. Adalet duygusunun kalktığı bir toplumda insanlar kendilerini hür hissedemezler. “İlk çağlardan beri bahsedilen adalet kavramı, düşünürler arasında değişebilen bir kavramdır. Bunun nedeni adaletin ifade edilmesinde aslında ona duyulan özlemin ifade edilmeye çalışılmasıdır. Adalet, bireylerin uyum içinde yaşamalarında gerçek bir zorunluluk olarak ifade edilirken adaletsizlik ise karmaşanın tohumu olarak ifade edilmektedir” (Esener, 2002: 52-58). Adalet kavramı TDK Türkçe Sözlük’te (2011:24), “1. Yasalarla sahip olunan hakların herkes tarafından kullanılmasının sağlanması, türe 2. Hak ve hukuka uygunluk, hakkı gözetme 3. Bu işi uygulayan, yerine getiren devlet kuruluşları 4. Herkese kendine uygun düşeni, kendi hakkı olanı verme, doğruluk” olarak açıklanmaktadır. İnsanları hür olmayan bir toplumun da hür olması beklenemez. Hürriyet aynı zamanda uluslar arası ilişkilerde de sıklıkla kullanılan bir kavramdır. Bu anlamda bir ülkenin başka bir ülkenin siyasal, sosyal, ekonomik, askeri boyunduruğu altına girmemesi anlamına gelir.

Bir Haydut Kuş adlı hikâyede yazar çocukluğunda kırdayken havada büyük bir yırtıcı görür ve bu kuşun özgürlüğü çok hoşuna gider ve kuş olmayı istediğini söyler. Hikâyenin bu bölümünde insanı hür olmaktan çıkararak bazı mecburiyetlerin hayvanlarda olmadığı için onların gerçek hürriyete sahip olduğu anlatılır. “Kuş ne iyi! İstedığı kadar havada gezer, onun mektebi (okulu) her gün azat (serbest, özgür). Yarın gene böyle gezecek. Bizim evdeki köpekler de böyle. İnekler de böyle; ama inekler her sabah sığırla kıra gidip gelmeye borçlu, onlar benden daha iyi ise de ineklere bakarak köpekler daha iyi. Bu kuş hepsinden daha rahat. Bunlar benim o zamanki düşüncelerimdir” (BKÇ, Bir Haydut Kuş, 20).

Dışı Başka İçi Başka adlı hikâyede bostancı Kadri Bey, çiftçilikle uğraşır, geçimini sağlar, ancak sahtekâr kabzımallar yüzünden yaptığı işten nefret eder hale gelmiştir. “Bostancılığa gelince, hiç gözü yoktu. Gerçi o yüzden geçiniyorsa da, doğrusu hiç de iyi bir iş değildi. Çiçekçi esnafı dedikleri birtakım kabzımalların, Eminönü’ndeki birtakım madrabaz ve dolandırıcıların elinde esirlik” (HP, Dışı Başka İçi Başka,170). Görüldüğü üzere insanlar emeklerinin adaletsiz insanlar tarafından heba edildiğini düşündüklerinde yaptıkları iş onlara esirlik gibi gelmektedir.

Eyüpsultan Yolcusu adlı hikâyede, köyünden İstanbul Eyüpsultan’a gitmek için gelen yaşlı adam şehrin kalabalığından, hızından, keşmekeşinden çok bunalır ve halk kalabalığının olduğu bir yerin adını sorduğunda Hürriyet Meydanı olduğunu öğrenince bu sıkıntılı durumdan kurtulacağına çok sevinir. Burada yazar temiz bir

köylünün saf hürriyet anlayışını göstermektedir. Hürriyet kelimesini duymak bile köylüye kurtuluşu düşündürmektedir. “Efendi, burası nire?

– Hürriyet meydanı, dediler.

Kendi kendisine mırıldanarak, aman anam, dedi, hele ki kurtulduk" (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 46).

Çocuklara Hikâye adlı hikâyede yazar çocukluğunda köyde bir bayıra çıkıp kardeşinin gelişini beklerken alıcı bir kuş görür ve kuşun hiçbir şeyden korkmadan özgürce uçuşmasına hayran kalır. Bu kuşun çok hür olduğunu düşündüğünden onun yerinde olmak ister. “Bu kuş istese, şimdi uçar köye kadar da gider... Daha uzaklara da uçar, gece olursa bir ağacın tepesine konup orada uyur. Dağlar, kurtlarla dolu olsa, ona hiçbir şey yapamazlar. Kuş olsam daha nereye giderim, bilmiyorum” (K, Çocuklara Hikâye, 61). Yazarın çocukken kuşun özgürlüğüne imrenmesi milletlerin de çoğu zaman kurt gibi doğadaki özgürlüğüne düşkün bir hayvandan esinlenerek hürriyet duygusunu geliştirmesine benzemektedir. “Diğer Türk destanlarının da etrafında kült oluşturmuş objeler vardır. Kurdun, Türk kültürlü diğer halklarda da destanî kahraman karakteri arz etmesinden midir onun bu özelliği? Dedem Korkut’ta kurt konusunu ele almak kurt için konulan misti teşhislere büyük ölçüde ortak payda da getirebilir diye düşündük. Mübarek olarak kabul edilen kurt yüzü bu vasfını nereden alıyor, mübareklik hangi anlamda kullanılıyordu? Dedem Korkut atmosferinde kutsal nasıl terennüm ediliyordu? Benzeri diğer örnekler bize bir inanç panoraması çizebilirdi. Bu mistik tablodaki kurt, Dedem Korkut’un kurdu idi. Burada biraz mitoloji, biraz tasavvuf ve onların halk inançlarından takip edebildiğimiz izleri vardı” (Kalafat, 2009: 9).

4.2.2.2.2. İnsan Sevgisi

Günümüzde toplumlar ve insanlar arasındaki en büyük sorunlar ırkçılık, çeşitli dinlere, kültürlere olan fobi ve ön yargılardır. Bu olumsuz tutumlar insanın evrensel olduğu, milli, dini ve kültürel kimliklerden önce insan kimliğinin geldiğini göz ardı ettirmektedir. İnsanlar ve toplumlar arasındaki dayanışmayı sağlamanın, toplumsal ve küresel sorunları çözebilmenin en güzel yolu insanı farklılıklarına saygı duyarak sevmekten geçmektedir. Bu nedenle insan sevgisinin bir değer olarak küçük yaşlardan eğitimle nesillere aktarılması zamanımızda büyük önem arz etmektedir. “İnsan sevgisi hümanizm olarak da adlandırılmaktadır. İnsancılık (Hümanizm): İnsan onuruna saygıyı

sağlamak, onun gönencini ve bütün yönleriyle gelişmesini gerçekleştirmek, bu amaçla toplumsal yaşamda gereken elverişli koşulları yaratmak ülküsü” (Ozankaya, 1984: 66).

Hırsız-Polis adlı hikâyede yazar, ilkokuldayken üst sınıftakilerin alt sınıftakileri sevdiklerinden, onlarla şakalaştıklarından bahseder. Farklı akran grupları arasında böyle bir sevgi ve yakınlığın olması insan sevgisinin küçük yaşlarda edinilmesi gereken bir değer olduğunu gösterir. “Büyük sınıflardaki çocuklar da bizi seviyor, bize takılmak için yakalayıp kulaklarımızı çektikleri, oyunlarımıza karıştıkları da oluyordu. Hırsız-poliste sıkışıp büyükler tarafının bahçesine sığındığımız zaman da bizi yakalıyor, hırsızla polisi kollarımızdan tutup karşı karşıya getiriyor, oyunun tadını kaçırıyorlardı. Bunların ellerinden kurtulmak için kedi gibi tırmalamak, ısırma çalışmak, Bırak be, diye bağırma da vardı” (BKÇ, Hırsız-Polis, 143).

İlaç İçirmek İçin adlı hikâyede hastanedeki bir hasta kadına işkence ede ede ilaç içirmeye çalışan Başebe’ye, Nöbetçi Doktor müdahale eder ve hasta kadına insani yaklaşarak onun ilacını içmesini sağlar. “Hastaya bakarak:

- İçersin, değil mi hanım, dedi.
- Ben içiyorum ama içim almıyor...
- Doğrudur, ben de çok güç içerim. İlaç bardağını elime alır, saatlerce beklerim.

Sonunda da içerim.

- Ben içemiyorum.
- Bir kere daha denemez misin? Bak, ben sana ilacını vereyim.
- İçemiyorum, doktor.
- Canım, bunu kimse içemez, içmeyi de istemez ama ne yapmalı! Sen kendin,

şu kaşığı eline al. İşte şeker de bende. Düşünüp kendini iğrendirme. Birdenbire içeceksin, içebildiğin kadarının da bir faydası olur.

Hasta, elindeki ilaç kaşığına bakıyordu. Doktor kayıtsızca, sanki hasta ilacını içmiş, bitirmiş gibi elindeki şeker parçasını uzattı. Hasta da kaşığı dikti. Bir iki öğürtü, tiksinti ile iş atlatılmış oldu.

Başebe dayanamadı, hastaya:

Kör olasınca, bu kadar kolay içecektin de, deminden beri beni niye oynattın, dedi” (HP, İlaç İçirmek İçin, 182-183). Hikâyenin bu kısmından da anlaşılacağı üzere insanlık onuruna dokunmadan yapılan her müdahale olumlu sonuçlar verir.

Gül Hanım’ın Annesi adlı hikâyede bir anne ve kızı bir otelde kalırlar ve bu otelin diğer müşterileri sevimli kızı çok sever, ona ilgi gösterirler. “Çokları onu seviyorlar. Lokanta kapısından, dudaklarında herkesi avlayan sevimli, yaramaz çocuk gülümsemesiyle göründü mü, hemen her yerden sevgi ile karşılanıyor, çağrılıyor. Masaların arasından sıvışarak anasının, babasının yanlarına gidiyor. Yakın tanıdık beylerden yanına

gelenler, hatırını soranlar da oluyordu” (MA, Gül Hanım’ın Annesi, 147). Büyüklerin küçük çocuklara bu kadar sevecen yaklaşması içlerindeki insan sevgisinin büyüklüğünü de göstermektedir.

Celile adlı hikâyede yazar, mutfaktaki aşçıları hizaya sokmak için tokatlayan eczacıbaşına çıkışır ve yaşlı başlı adamların dayak yemesine dayanamaz. Yazar insanların dayakla daha iyi çalıştırılacağı düşüncesini gayrı insani bulur. “Eczacıbaşımız da, pisliğin, karışıklığın önüne geçmek için, operatör hekimimiz Doktor Ramazan Onarın emriyle, birkaç günde bir gelip aşçıları tokatlıyor.Yaşlı başlı adamlar, bir suçları da yok, niçin bunları tokatlıyorsun, dedim. Disiplin ister, disiplin diyor, sen yenisin, bilmezsin, bu millet dayaksız olmaz! Bu da disiplini böyle anlamış! Ne yapacaksın! Ve işin acıklı yeri bu ki; bu kafada olan, yalnız bizim budala Eczacıbaşı ile Doktor Onarır değil, çocukları, dayakla işler yürür sanıyorlar” (MA, Celile, 224).

Amcaoğulları adlı hikâyede yazar, evlerinde kalmak zorunda kalan Enver’e iftira attığı için kardeşini azarlar ve yaptığının yanlış olduğunu, Enver’in hayatını daha fazla zorlaştıracağını söyler. Bu sözler üzerine kardeşi yaptığı hatanın farkına varır ve Enver’le derin bir arkadaşlık kurar. “Kardeşim gözlerini kaldırıp bana baktı, hiç sesini çıkarmadı ama iyi yürekli olduğu için hemen Enver’e acıdı ve onu sevdi. Onlar arasında, ölünceye kadar sürmüş olan arkadaşlık o günden başlar “ (MBS, Amcaoğulları, 143).

Sabuncu Osman Ağa adlı hikâyede Osman Ağa, çocukların oynayıpını memnuniyetle seyretmekte ve onların gürültüsünden rahatsız olmamaktadır. Bu Osman Ağa’nın insanlar karşısındaki genel tavrıdır aslında. Kendisi insanlara karşı olumlu duygular beslemekte, onlara sevecen davranmaktadır. “Osman Ağa, hafif ruhlu, sakin tabiatlı, yumuşak bir adam. Çocuklardan memnun, evvela gülerken onları seyrediyordu; sonra, başını eline dayayıp sanki uyumuş gibi gözlerini kapadı” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 155).

4.2.2.2.3. Aile Sevgisi

Toplumun çekirdeği olarak kabul edilen aile bir sosyal yapıdır ve bu yapıdaki ilişkiler doğal, samimi ve karşılıksız olarak kurulur. Aile kavramı TDK Türkçe Sözlük’te (2011:57), “1. Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik 2. Aynı soydan gelen veya aralarında akrabalık ilişkileri bulunan kimselerin tümü. Birlikte oturan hısım ve yakınların

tümü. 4. Eş, karı. 5. Aynı gaye üzerinde anlaşılan ve birlikte çalışan kimselerin bütünü. 6. Temel niteliği bir olan dil, hayvan veya bitki topluluğu, familya” olarak açıklanmaktadır. Sağlam bir aile yapısına sahip bir toplumun ne kadar sağlam yapıda olacağı düşünülürse aile sevgisinin önemli bir değer olarak görülmesi gerekir. Bu değerle yetişen bir birey model aldığı ailesinin benzerini kurup, toplumsal düzeni devam ettirecektir. Gökçe (1990:208-209), aile ile ilgili temel özellikleri sıralar: Aile evrenseldir, duygusal bir temele dayanır, ailenin şekillendirme özelliği vardır, ailenin kapsamı sınırlıdır ve sosyal yapıda çekirdek özelliği taşır, üyelerinin birbirine karşı sorumlulukları vardır, sosyal kurallarla çevrilidir, aile sürekliliğe sahiptir.

Hacı Dedemin Evi adlı hikâyede yazar, evlenip iyi bir hayata sahip olmasına rağmen dedesinin evinde bulduğu huzuru hiçbir zaman bulamadığını söyler. Yazar bunları anlatırken büyük bir ailede yaşamının bir çocuk için ne kadar zengin bir yaşantı birikimini sağlayacağı görülmektedir. “Ben Samsun'da, Merzifon'da okudum. Zengin bir kocaya vardım. Hacı Dedem gibi değil, sahiden zengin! Bugün ne istesem hepsi var. Çocuğum olmadı ama, kocam da çocuk istemiyordu. Otuz yaşına girdimse de bozulmadığını için, kocam da beni bir yük gibi taşıyor. Almanya'da yaşadım, İsviçre'de yaşadım, Fransa'da bulundum. Gezdim, eğlendim, ancak o baba ocağının rahatını bulamadım” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 118).

Çocukluk adlı hikâyede, yazar anne çok genç yaşta anne ve babasını kaybeder ve yıllar geçse bile onlara olan özlemi bir türlü dinmez. “Ne kadar yazık ki onları çok az görebildim. Ben on dört yaşlarına geldiğim yıllarda bunların hemen hepsi ölüp gitmişlerdi. Biz, kız kardeşimle ben halamın elinde zor kolay büyüdük. Babam, anam öldükten sonra bir gün gülmedik, desem yanlış olmaz. İçimizde bir küskünlük kaldı gitti. Evlerimiz oldu, çocuklarımız oldu. İçimizdeki o küskünlük geçmedi. Bugün bile, her gidişimde kız kardeşim beni kucaklar, öper, biraz da ağlar “ (K, Çocukluk, 198). Hikâyede ailesini kaybeden bir çocuğun onlara olan sevgisi bariz şekilde görülmektedir.

Sabuncu Osman Ağa adlı hikâyede Osman Ağa çocukların odasında oturup onların oyunlarını seyrederken ömrünün sonuna geldiğini anlar ve büyük torunu İbrahim'i yanına çağırarak kendisine bir şey olursa korkmamaları konusunda tembihler. “Yalnız bir aralık gözlerini açtı, sonra tekrar kapadı, tekrar açtı ve başını doğrultup kendi torunlarının en büyüğü olan on iki-on üç yaşında bir erkek çocuğa İbrahim, dedi, bana bir şey olursa, sakın korkmayın kızanım, e mi” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 156-157). Osman Ağa'nın, ölümün eşiğinde bile torunlarını düşünmesinden ailesine büyük bir sevgi bağı olduğu görülür.

Kivi adlı hikâyede yazarın kardeşi ve akrabaları olan Selime arasında izdivaç olacağı haberine bütün aile çok sevinir; bazıları bunu duyduklarında sevinç gözyaşları dökerler. “Birkaç gün sonra enişte bey geldi. Artık buna ciddi bir renk vermek lazımdı. Şöylece aile arasında görüştük. İhtiyar halaların, teyzelerin, bütün bir yaz bize misafir gelen bu hısım akrabanın fikrini sorduk. Dadılar, bacılar sevinçlerinden biraz ağladılar” (VÇ, Kivi, 25).

4.2.2.2.4. Medeniyet Sevgisi

TDK Türkçe Sözlük’te (2011:1643) “Uygarlık” olarak açıklanan medeniyet kavramı uygar olma durumu olarak ifade edilebilir. Medeniyet, tarihi ve modern anlamda farklı algılamalara sahiptir. Medeniyetin tarihten günümüze bir birikimi ifade eden anlamının yanında günümüzde daha çok bilim, teknik, sanat, şehircilikte modernliği ifade ettiği görülmektedir. “... medeniyet ruhun belli bir seviyeye yükseltilmesi demektir. Yani medeniyet toplumun modernleşmesini sağlayacaktır. Bizde bu durum modernleşme süreci olarak ortaya çıkmış, toplumun kendi iç dinamiklerinden çıkmadığı için de kültür-medeniyet çatışmasına neden olmuştur” (Eremrem, 1998: 132). Kısacası medeni olmanın vasıfları tarihten gelen yaşantı birikimi ve çağımızda özellikle Batı’nın temsil ettiği modernliğin yaşanması olarak gösterilebilir.

Terbiyesi En Güç Hayvan adlı hikâyede Hüseyin Efendi adındaki yaşlı bir adam parkta eğitilmiş bir köpeği seyrederken yanına kılık kıyafeti oldukça düzgün bir adam yanına oturur ve yere balgam tükürür ve yerlere yediği şeylerin kabuklarını atar ve bu duruma yaşlı adam çok öfkelenir, sinirli sinirli parktaki bir tabelaya bakar. Hikâyenin bu kısmında adamın kılığının çok şık olmasıyla çevreye karşı yaptığı saygısızlık arasında tezat vardır, bu tablodan bir insanın görünüşüyle medeniliğin eş değer olmadığı, davranışla medeni olunacağı çıkarılabilir. “Hüseyin Efendi merakla hadisenin sonunu beklerken, birdenbire yanı başında kılık kıyafeti oldukça düzgün bir adam belirdi. Hak tuuuu diyerek onun hemen ayakları önüne bir balgam bıraktı. Şu bastonu al da biz de oturalım babalık, diye sertçe söylendi. İhtiyar elini bastonuna uzatırken de sağ tarafına geçti oturdu, derhal cebinden çıkardığı bir portakalı soymaya başladı. Hüseyin Efendinin parkın kapısına çevrilen gözleri ara sıra balgama kayıyor, midesi bulanıyor, kusacak gibi oluyordu” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).

Celile adlı hikâyede yazar bir hastanede tedavi görürken hastanenin

bakımsızlığından, düzensizliğinden rahatsız olur ve medeni bir toplumda yaşama özlemine dile getirir: “Bu sağlıkevi, Amerikalı bir kadından kalma; içi, dışı taştan yapılmış, birbirine bitişik, geniş birkaç yapı. Bir sağlıkevi olarak yapılmamış ama, biz kolayını bulabilirsek bu yapıda, bize verilen bu şeylerle, bu yataklar, bu giyim, bu yiyecek içecek, bu ilaçlarla rahatça yaşayabilir, hastalarımıza da bakar gideriz. Birbirimizi sevip rahatça yaşama ve geçinmenin yollarını bilmediğimiz ve kırk yıldan kalma kötü göreneklere yapışıp kaldığımız için, dar bir kapıdan nasıl geçilebileceğini bilmeyip de itişip kakışan, birbirini incitip azarlayan kimseler gibi, hiçbir iş görmeden yorulup duruyoruz” (MA, Celile, 216). Yazar burada medeni davranarak hayatın daha yaşanılabilir ve daha az yorucu olduğundan bahsetmektedir.

Ev Ona Yakıştı adlı hikâyede Binbaşı Ali Köse’ye evini uygun fiyata satan Silgioğlu Hüseyin’e kahvedekiler niçin kendilerinden birine evi satmadığını sorduklarında Silgioğlu, adamın yapmayı da oturmayı da bildiğini, bunun için sattığını belirtir. “Yazık etmişsin, diyecek oldular.

- Hiç yazık etmedim, dedi, herifçiöğlü yapmayı da biliyor, oturmayı da! Ev, ona yakıştı.

- Ulan, dediler, bize versen, bize de yakıştırdı.

- Hiç yakışmazdı, dedi, biz ahır sekisinde alışmışız. Senin, benim gibilerin elinde kalıp da yurtluk olacağına, onun elinde ko, şenlik olsun” (O, Ev Ona Yakıştı, 177). Binbaşı Ali Köse medeniyetin gereklerine uygun olarak yaşamayı bilen bir adamdır, yaşayacağı yeri güzelleştirir, terk ettiğinde yine aynı halde bırakır. Bu davranışı onun medeniliğine bağlanabilir.

4.2.2.2.5. Bilgisizlikle Savaş

Bilgisizlik, cahillikle yakın anlamlı olarak kullanılan bir kavramdır. Bilgisizlik, bir konu hakkında bilgisiz olma durumunu, modern yaşamın gerektirdiği temel bilgi birikiminden yoksunluğu, cahil olma durumunu ifade eder. TDK Türkçe Sözlük’te (2011: 339), “Bilgisiz olma veya bilgi yokluğu durumu, bilisizlik, cahillik, cahiliyet, cehalet.” şeklinde açıklanmıştır. Bilgisizliğin sıradanlaştığı, garipsenmediği bir toplum ilkel bir toplum olarak kabul edilebilir. İnsanın yaşadığı doğal ve sosyal çevrenin gereği olan temel bilgiye vakıf olması medenileşmek adına çok önemlidir.

Şu Soyadı Konusu adlı hikâyede Etem Bey, yanına gelen yeğeninin soyadıyla ilgili bilgisizliğine kızar ve onu bilgilendirmeye çalışır. “Ertesi günü kardeşimin büyük oğlu geldi. Amca dedi, bizim arkadaşlardan ikisi bir soyadı bulmuşlar, babam beğendi. Eğer

siz de beğenirseniz, biz de alalım, herkesten ayrılmamış oluruz! Güldüm.Ay oğlum, dedim, soyadı herkesten ayrılmak içindir. Sen, dedim, fakülte de bitirdin. Soyadının ne demek olduğunu bilmiyor musun ” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 27).

Küp Kırığı Pabuç Eskisi adlı hikâyede hastaneye ilkel yöntemlerle düşük yaptığı için hayati tehlikesi olan bir kadın getirilir. Nöbetçi Doktor, o dönem çok yaygın olan bu ilkel uygulamanın bilgisi olmayan insanlar yüzünden olduğunu belirtir. “Burada her gün bir örneğine rast gelinen bir düşük olayı! Mahallenin, çocuk düşüre düşüre bilirkişilik kazanmış kadınları bu gençlere akıl verir, ilaç yapar, tedaviye kalkarlar. Bu toy genç kızlar da böyle kanlar içinde kalır, bazıları da ölürlər. Ölmeyenleri de sakat kalır. Sorulunca da su taşıdı, rüyasında korktu, sandık kaldırdı gibi bir sürü yalan hazırır” (BKÇ, Küp Kırığı Pabuç Eskisi, 35).

Aptal Memiş adlı hikâyede Memiş, bazı hayvanları besleyenlerin cehennemlik olduğunu söylemesi üzerine çobanlığını yaptığı Ağa'nın koyunlarını kurtların parçalamasına müsaade eder ve bu cahilliğinin cezasını, işini ve insanların güvenini kaybederek öder. “Heyhat ki, evdeki hesap çarşıya uymadı... Yirmi koyunun acısı ağaya yirmi evlat acısı gibi çökünce, imamın vaazı beş para etmedi. Gözü dönmüş bir halde Memiş'i güzelce pataklayarak işine son verdi. Üç aylık alacağını da vermedi... Memiş, hiç sesini çıkarmadı. Halbuki o derhal isyan eder, hatta ağayı da pestilini çıkarıncaya kadar dövebilirdi. Fakat öyle yapmadı, mütevekkil, her şeye rıza gösterdi. Çünkü içinden, demek hâlâ günahkârım, diye söyleniyordu” (BKÇ, Aptal Memiş, 83).

Hacı İzzet Paşa adlı hikâyede İrfan Saçak adındaki bir memur, dairedeki arkadaşlarının anlattıkları Hacı İzzet Paşa ile ilgili yanlış bir fikrayı düzeltmeye çalışır. İrfan Saçak, arkadaşlarının dalga geçmelerine ve kayıtsızlığın rağmen sürekli olarak bu yanlışlığı düzeltmeye uğraşır. “İçlerinden bir arkadaş, İrfan Saçak, bu fikranın Hacı İzzet Paşa tarafından bir konsolosa söylenmiş olduğunu biliyormuş, doğrulamak istedi. Dinlemediler. Başka boş bir söze geçtiler. Dinlemeyeceklerini anlayınca İrfan Saçak, hiç olmazsa yanındakine, sözün doğrusunu anlatmış olmak için kolunu dürttü” (İÇ, Hacı İzzet Paşa, 81).

Çocuklara Hikâye adlı metinde yazar küçükken doğa ve hayvanlarla ilgili çevresindekilere birçok soru sorar, birçok şey öğrenir.öğrendiği bir sürü bilgiye rağmen yine de öğrenmeye açtır ve bilmediği çok şey olduğunu fark eder. “ Ama bilmediğim, görmediğim o kadar çok şey var ki daha ” (K, Çocuklara Hikâye, 67). Bilgisizlikle savaşta en önemli yollardan biri bilmediğin şeylerin bildiklerinden daha fazla olduğunu daima hatırlamaktır. Böylelikle insan kendinde sürekli bir öğrenme,

araştırma isteği duyar.

Müdür Yardımcımız adlı hikâyede bir fabrikaya yeni atanan müdür yardımcısı biraz soğuk algınlığına tutulur ve durumunu fazla abartır. Bir günde iki doktor çağırır ve önemli bir şeyi olmadığını söylemelerine rağmen yine evham yapar, kış ortasında üstü açık bir arabayla vilayet hastanesine gitmeyi ister. Bunu duyan fabrika doktoru küplere biner: “Kendisi mi gidecek? Git söyle, işte gidince orada zatürree bulurlar. Bu adam yüksek tahsil görmüş. Deli midir, nedir” (MBS, Müdür Yardımcımız,124).

4.2.2.2.6. Saplantı ve Boş İnançlarla Mücadele

Saplantı ve boş inançlar, doğruluğu objektif olarak kanıtlanmayan uğur, uğursuzluk gibi inanmalar ya da toplumun dini inancına uymayan batıl inanışlar ve uygulamalar ile faydasız bir düşüncede sabitlenme olarak açıklanabilir. Saplantı kavramı TDK Türkçe Sözlük’te (2011:2032), “Bilgisiz olma veya bilgi yokluğu durumu, bilisizlik, cahillik, cahiliyet, cehalet” şeklinde açıklanırken; boş inançlar (2011:385) ise “Kaynakları bilimsel ve dini temele dayanmayan, dar, biçimci inanma, batıl itikat.” şeklinde açıklanmaktadır. Örnek (1971:42) ise batıl inancı “Korku, çaresizlik, çağrışım gibi psikolojik nedenlerle beliren, geleceği bilmek isteğiyle bazı rastlantısal benzerlikleri iyilik ya da kötülüğün ön belirtileri olarak değerlendiren, bilimin ve geçerli bir dinin reddettiği birtakım doğaüstü kuvvetlerin varlığını kabul eden, kuşaktan kuşağa geçen yanlış ve boş inanmalar” olarak nitelendirmiştir. Tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere saplantı ve boş inançlar insanları akıl ve bilimden, gerçek dünyadan koparan olumsuzluklardır. Bunlarla mücadele edilmesi sağlıklı bir toplum için oldukça önemlidir.

Bizim Nesibe adlı hikâyede Nesibe üfürükçülükten yakalanıp, sürgüne gönderilmesine karar verilen kocasını kurtarmak için yazara başvurur, ancak yazar Nesibe’nin işi çarpıtmasına kızar ve kocasının yaptığıının inanç sömürüsü anlamına gelen üfürükçü olduğunu yüzüne söyler. “Kızım dedim, servin kocan bal gibi üfürükçü imiş. Bana niçin yalan söyledin? Başına da yeşil sarık sarıyor, sırtına da cüppe giyip köşeye oturuyor, gelene gidene okuyor, muska veriyor, büyü yapıyormuş” (BN, Bizim Nesibe, 20). Hikâyenin bu kısmında yazar batıl inançları kullanarak insanları sömürmenin yanlışlığını anlatıyor.

Rûya Nasıl Çıktı adlı hikâyede İzzet Bey, Postacı Tefik Efendi’yi kahvede

alıkoymak için yalandan onu rûyasında gördüğünü söyler. Tevfik Efendi batıl inançları olan biridir. İzzet Bey'in kendisini rûyasında gördüğünü söylemesi Tevfik Efendi'yi korkutur. Bunu fark eden İzzet Bey, ona böyle şeylere çok fazla itibar etmemesini söyler, onu yatıştırmaya çalışır: “İzzet Bey, yan gözle Tevfik Efendi'nin yüzüne bakarak insanın her gördüğü rüya çıkmaz ya, dedi, kaynanan seni her akşam caminin keneflerine düşmüş görüyor da oğlum zengin olacak diye bana tabir ettiriyor... Ne zengin olduğun var ne bir şey" (MA, Rûya Nasıl Çıktı, 62).

Uğursuzluk adlı hikâyenin adından da anlaşılacağı gibi Hayri Efendi işyerinde başına gelen sorunları kötü şans getirdiğine inandığı eylemlere bağlamaktadır. Kurumdaki talihsizliklerden kurtulmak için uğursuzluk getirdiğine inandığı şeyleri düzelmeye çalışır. “Ve o gece oturup bütün bir haftadır başına gelen bu mahcubiyetlerin, bu üzüntülerin sebebini düşünmeye başladı; hele birkaç gündür sağ taraftan kalkmadığında hiç şüphe yoktu. Buna dikkat ediyordu. Gece tırnaklarını kesmemişti, kendince uğursuz saydığı türkülerden hiçbirini işitmediğine hatta hatırına bile getirmediğine kaildi. O halde bir şey kalmıyor. Bir hafta yatağının yerini değiştirmişti. Bu uğursuz gelmiş olacak” (SK, Uğursuzluk, 86). Bu hikâye saplantı haline getirilen şeylerin insanı paranoyak hale getirdiğini ve bu şekilde yaşamanın zor olduğunu dile getirmektedir.

4.2.2.2.7. Yanlış Batılılaşma İle Savaş

Batılılaşma kavramı, geri kalmış toplumların Avrupa medeniyetini oluşturan bilim, teknik, eğitim, yaşayış gibi unsurları alma sürecidir. Bizim tarihimizde de batılılaşma süreci çok eskilere, Tanzimat'a, gitmektedir. “Türk batılılaşması, Tanzimat döneminde devlet düzeneğince temelleri atılmış siyasi, ekonomik ve kültürel yansımaları oldukça geniş boyutlara ulaşmış günümüzde de hala tartışılan ‘Batı Dışı Modernleşme’ ‘Gecikmiş Modernleşme’, Türk Modernleşmesinin ‘Başkalığı’ olarak adlandırılan ve halen devam eden bir süreçtir. Avrupa Medeniyeti'nde temellenen Aydınlanma Düşüncesi ve Modernleşme Projesinin Yansıması olan Batıcılık Düşüncesi kendi dışındaki diğer medeniyetleri de bir ‘ötekileşme sürecine’ itmiştir” (Kunt, Sapaz, 2005: 55). Batılılaşma kavramı TDK Türkçe Sözlük'te (2011: 282), “Düşünce, çalışma, görüş ve anlayışta özellikle Avrupa ülkelerinin izledikleri temel ilkeleri benimsemiş olmak, Garplılaşmak” şeklinde açıklanmaktadır. Batılılaşma medeni vasıflara sahip olmak bakımından olumlu bir süreçtir, ancak bu süreçte Batı'nın medeniyette yükselmesini sağlayan araçlar ve fikirler alınırken bir taraftan şuursuz bir şekilde Batı'nın medeniyetle alakası olmayan

yaşam kültürü de alınmaktadır. Bu durum yanlış Batılılaşma olarak adlandırılmıştır. Batı'nın kültür unsurlarının alınması toplumu köklerinden yoksun bırakmakta ve bu durum yozlaşmaya sebep olmaktadır. Yani bir taraftan eğitim sistemi modernleştirilip, bilim ve teknolojide yol alınırken manevi değerlerimiz ortadan kalmakta, dilimiz yabancı kelimelerin istilasına uğramaktadır. Edebiyatımızda birçok ünlü kalem eserlerinde yanlış Batılılaşmanın getirdiği toplumsal yozlaşmadan bahsetmiş ve buna çözüm yolları önermiştir.

Şu Soyadı Konusu adlı hikâyede Etem Bey, kendisine gelip soyadı öneren oğluna önerdiği soyadlarının Batı özentisi olduğunu düşündüğünden karşı çıkar. “Güzel soyadı ama, dedim, ben adım Oskan koyamam, anladın mı? Ne zoruma! Baba, diyor, bu Oskan değil, Özkan, diyor. Anladım, dedim, özenmiş, benzetmiş derler ya! O kadar da aklım yok mu? Hem, dedim, asılırsan da Frenk sicimiyle... Öyle Oskan, Arkan, Artun, Toros bize yaramaz, dedim” (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 27).

İkisinin Arasında adlı hikâyede Batı özentisi bir ailede yetişen genç bir kız, saygı duyduğu bir büyüğüne yazdığı mektubunda ailesinin onu yetiştirme anlayışını eleştirir ve milli benliğini nasıl bulduğunu anlatır: “Bir İngiliz mektebinde okutturulmuş bir Türk kızını artık evlendirmek istiyorlar ve kendisini isteyen iki genç erkekten birini seçmesini bekliyorlar. O kızın öyle bir babası var ki, bir gecede, hiç düşünmeyerek iki yüz altını bir kumar masasına bırakabiliyor ve kızının süslü, şık, Avrupa usulünü, o yaşayışı öğrenmiş olmasını istiyor; bunun için, daha küçükken kızını İngiliz mekteplerine atıyor. Eğer o kız etrafındakilere bakarak kendinin bir Türk kızı olduğunu düşünmemiş olsa, kendi dilini bile öğrenemeyecek, o halde kalacaktı” (İÇ, İkisinin Arasında, 12). Görüldüğü üzere modern olma düşüncesiyle Batı'nın kültürünü, dilini alıp kendi kültürünü, dilini kaybetmek söz konusudur. Hikâyedeki bu yanlış tutum kızın milli kimliğini aramasıyla etkisiz hale getirilmiştir.

Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası adlı hikâyede, ait olduğu milleti aşağı görüp Batı milletlerini üstün gören bazı sözde aydınlar ve zenginlerin bir çay davetindeki betimlemelerinde yazarın bu düşünceden insanları ne kadar hastalıklı bulduğu anlaşılır “... bunlar arasında Türklerin yarım vahşi bir millet olup bir Avrupalı millet tarafından idare olunmaya ve terbiye edilmeye muhtaç olduklarını ispat için Frenkçe bir kitap da yazmış münevver, okumuş beylerle tanışsınız. Bunların, çoğu sanatkâr olan genç, sıksa, iri burunlu yahut semiz, alt çenesi ufak, ak gerdanı etli çocuklarını görürsünüz. Bu halkın, bütün bu kibar insanların üstünde asıl bir çirkinlik, eğrilik, kekemelik, dilsizlik, çolaklık damgalanır durur” (MBS, Binnaz Enver Hanım'ın Çayları ve Kocası, 71).

4.2.2.2.8. Ahlâk ve İdeal

Ahlâk, bireyin uymak zorunda olduğu toplumun kuralları ve davranış normlarıdır. Toplumun bütününe üzerinde anlaşılan davranış şekilleridir ve bu davranışları gösterme açısından birey, toplum tarafından zorlanır. “Kelime olarak huy, karakter ve tabiat anlamlarına gelen ahlâk, terim olarak insanlar tarafından benimsenmiş olan ve insanların birbiriyle ilişkilerini düzenleyen davranış kuralları, nefsi kötü hareketlerden arındırma ve iyi hareketlerle bezeme metodunu gösteren bir ilim olarak tanımlanmaktadır” (Karaman, 2000:23). İdeal kavram ise ülkü, düşünceli oluş, uygunluk anlamlarına gelmektedir. “1. Ülkü 2. Düşüncenin tasarlayabileceği bütün üstün nitelikleri kendinde toplayan 3. Uygun” (TDK, 2011:1151). Ahlâk ve ideal arasındaki bağ toplumun ideal bireyi oluşturma sürecinin ahlâk kurallarıyla tasarlanmış olmasıdır. Yani ahlâk kaidelerine uygun bir davranış, toplum nazarında ideal bir davranış olarak kabul edilir. Toplumsal düzenin muhafaza edilmesi için ahlâk kaidelerinin küçük yaşlardan çocuklara öğretilip, onların ideal davranışları sağlanmalıdır.

Bizim Nesibe adlı hikâyede yazar, Nesibe'nin evleneceği adamın dilenci olduğunu duyar ve bunu Nesibe'ye sorar: “- Kız, dedim, hani seninki satıcı idi? Herif dilenci imiş!

- İnanmayın küçük bey, dedi, dilenci sanmış para vermişler, o da sevabı vardır diye almış.

- Ne bileyim kızım, dedim, biz dilenciliği ayıp sayarız da ” (BN, Bizim Nesibe, 17). Nesibe gerçeği inkar etse de yazar dilenciliğin ahlâki bir davranış olmadığını vurgulamıştır.

Bir Çocuğun Hikâyesi adlı hikâyede yazarın babaannesi vefat eder, cenazeyi bir çadırın içine koyarlar, yazarın babası çadıra girer ve annesinin ayaklarını eğilir öper. Bu manzara Türk toplumundaki anneye verilen değer bir göstergesidir. “Herkes orada idi, biz odanın duvarına dizildik. O, yerde, halının üstünde yatıyordu. Üstüne bir keçe örtmüşlerdi. Babam geldi, odadan girer girmez yere kapandı, anasının ayaklarından öptü. Sonra kalktı, ölünün yüzünü açtılar, baktı” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 148).

Gödeli Mehmet adlı hikâyede Mehmet, kendisine sataşan Yunanlı kaptana babasının isteğine boyun eğerek bir şey demez. Türk toplumunda büyüğün sözüne itaat ideal davranış olarak kabul edilmektedir. “Kendisine Gödeli Hüseyin, oğluna

Gödeli'nin Mehmet derlermiş. Baba oğul bir mavnada çalışırlarmış, babadan kalma Yağ Kapanı'nda bir gedikleri varmış. Bir gün nasılsa rıhtım önünde bir yük meselesinden dolayı Yunanlı bir kaptanla aralarında bir kavga olmuş. Mehmet uslu, sessiz bir çocukmuş. Babasını dinlemiş, kaptana bir şey dememiş” (GM, Gödeli Mehmet, 13).

Mesut Bacı adlı hikâyede Mesut Bacı adındaki yaşlı bir azatlı zenci kadının ömrünü adadığı konaktaki düşkünlük günleri anlatılır. Bayram günlerinde evin reisi Safi Bey, ilk önce üzerinde büyük emeği olan Mesut Bacı'nın elini öper. Büyüklerin elini öpme toplumca çok rağbet edilen bir saygı davranışıdır. “Bayramda, kandillerde Sâfi Bey çıkar, elini öper” (GM, Mesut Bacı, 150).

İhtiyar Çilingir adlı hikâyede bir müşteri, usûl hilafına çilingirden değneğin yan taraflarına da halka takmasını ister, ancak çilingir takılmayacağını söyleyince adam parasıyla yaptırdığını söyler. İhtiyar çilingir adamın parasıyla değil mi sözüne kızar ve adamın değneğini iade eder, işini yapmaz. “Lâkin, genç adam, usul hilafına değneğin yan tarafına bir halka daha taktırmak istiyordu. Çilingirle aralarında mübahase başladı. Çilingir, Olmaz, dedi, bunun usulü böyledir.

Delikanlı usulü bozmakta ısrar ediyordu.

- Canım sen tak. Nene lazım...
- Takılmaz evladım... Ben kırk yıldır bu sanatı işlerim.
- Canım, parasıyla değil mi? Sen takıver, ötesine karışma!

İhtiyar, belki ısrar etmeyip takacaktı, ancak parasıyla sözüne fena halde içerledi, daha ziyade bir şey demeyerek değneği genç adamın elinden aldı, eski taktıklarını da sökerek iade ettikten sonra:

- Biz para âşıklısı değiliz, var başka yerde yaptır, dedi” (İÇ, İhtiyar Çilingir, 58). İhtiyar çilingir parayı tercih etmemekle ve sanatının usulünü değiştirmemekle sanat ahlâkına riayet etmiş, ideal bir davranış sergilemiştir.

Hacı Dedemin Evi adlı hikâyede yazar kendi yöresinde küçüklerin uyması gereken bazı ahlâk kurallarından bahsetmektedir: “Bak kızım, öpsene teyzenin elini, demezlerse yakın gitmem. Sâbire Ablamın yanına kaçıp mutfakta oturduğum çok olurken, nasıl oldu da babamın kucağına atıldım? Benim yaradılışım çekingendir. Bizim oraların töresinde, terbiyesinde, çocuklar büyüklere pek sokulmazlar” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 116). Hikâyenin bu kısmında toplumda büyüklere saygıyı telkin eden bazı ahlâk kaideleri vardır. Bunlara uyan bireyler toplumda ideal davranış sergilemiş olurlar.

Hasta adlı hikâyede, hastalanan Tevfik Efendiye sormaya tanıdıklarının çoğu geçmiş olsuna gelmiştir, gelmeyenler ise onu sokakta görüp halini sorarlar ve gönlünü

alırlar. “Tevfik Efendinin bileğinde şişlik kalmamışsa da daha ağrısı varmış. Bir sargı, üstüne bir çorap, daha üstüne de bir terlik, eline de bir baston aldı, sokağa çıktı. Haber alamamış, alıp da gelememiş olanlar rast geldikçe soruyor, o da nazlarını yapıyor, anlatıyor, kırıyıyor, dinleyenler de vah, vah, geçmiş olsun, büyük kaza geçirmişsin, diyorlardı” (MA, Hasta, 100). Toplumumuzda hasta olan birini evinde ziyaret etmek, bu mümkün olmadıysa ayaküstü halini sorup, geçmiş olsun temennisinde bulunmak ahlâk kurallarının bir icrasdır ve bunu uygulayan bireyler ideal davranış sergilemiş olurlar.

Ev Ona Yakıştı adlı hikâyede Binbaşı Ali Köse, Silgioğlu Hüseyin’in evini boşaltırken oğluna evi tertemiz bir şekilde bırakmak gerektiğini, çıktıkları zaman burada adam oturmuş demeleri gerektiğini söyler. “Bir hafta sonra da çıktı. Çıkarken de oğluna gösterdi:

Bak, dedi, biz girdiğimiz gün nasıldı, şimdi çıkarken nasıl! Emeğine acıma. Görenler, burada adamlar oturmuşlar demelidirler. Hadi çekici al da perdeleri sök. Usulca çıkar ki duvarlar bozulmasın. Ben gideyim Mandıracıoğlu'nun evine bir bakayım. Evi gül gibi temiz, camları bile silinmiş olarak bıraktılar. Son günü binbaşının kadını hem ağladı, hem de camları sildi, temizledi” (O, Ev Ona Yakıştı,172). Ali Köse ve ailesi çıktıkları evi tertemiz bırakarak kendilerinden sonra eve taşınacak olanların arkalarından kötü düşüncelerini engellemek istemişler ve çok ahlâki bir davranışta bulunmuşlardır.

Sabuncu Osman Ağa adlı hikâyede Osman Ağa adlı ihtiyar bir adam, eve misafir gelince gelini tarafından çocukların oynadığı odada oturtulur. Osman Ağa'nın içeri girmesiyle çocuklar sırayla ihtiyarın elini öper. “İhtiyarın yüzüne bakıp müsterih oldular, biri elini öptü, onu görüp diğer komşu çocukları da el öptüler. Sonra tekrar oyuna başladılar” (SK, Sabuncu Osman Ağa, 154). El öpme geleneği küçüklerin büyüklere saygı ve hürmet gösterme ifadesi olarak yapılan bir ahlâk kuralıdır. Çocuklar Osman Ağa'nın elini öperek ideal bir davranış gerçekleştirmişlerdir.

Kivi adlı hikâyede yazar kardeşine Selime'yi istedikten sonra kardeşine müstakbel kayınpederinin elini öpmesini söyler. Bu tür gelenekler toplumun ahlâk kaidelerinde önemini korumaktadır. Bir kız isteme töreninden sonra evlenecek çiftler anne ve babaların, diğer aile büyüklerinin ellerini öperler. Bu şekilde davranmak toplumda ideal davranış olarak görülmektedir. “Bak, dedim, birader. Kivi'nin talim terbiyesinde gösterdiğin dikkat ve gayretinden pek memnun olduk, hatta buna mükâfaten enişte beyin, mübarek halan, teyzelerin, nineciğin ve nihayet işte ben sana Selime'yi veriyoruz. Beraberce talim ve terbiyeye alıştırsınız... Sen de aldın, kabul ettin demektir. Haydi, enişte beyin elinden öp, onlar da senin alnından öpsünler” (VÇ, Kivi, 259).

4.2.2.2.9. Evlilik Hayatı

Evlilik, iki kişinin hayatlarını müşterek hale getirmeleri bakımından ferdi bir nitelik arz etse de sosyal bir işleve de sahiptir. “Evlilik, bireylerin hem kendi aile ilişkilerini kurmaları hem de gelecek nesilleri oluşturmaları açısından son derece önemli bir role sahiptir. Bu bağlamda evlilik ilişkisi, bireylerin hayatındaki en temel ve en önemli insan ilişkilerinden biri olarak kabul edilmektedir” (Larson ve Holman, 1994). İnsanlar evlilik bağıyla birbirlerine karşı sorumlu olurlar ve toplumu meydana getiren ailenin yasal temellerini atmış sayılırlar. Bu yüzden evliliklerin korunması yasalarla devlet politikası haline getirilmiştir. Evlilik hayatının olumlu örneklerini göstermek özellikle çocuklar için iyi modelleme imkânı sağlaması bakımından çok önemlidir. Sağlıklı bir evlilik hayatının nasıl olması gerektiğini ve bu hayatı oluşturma yollarını bilen çocuklar, yetişkin olduklarında toplumun önemli bir fonksiyonunu yerine getireceklerdir.

Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu adlı hikâyede askerliğini yaptıktan sonra eli ekmek tutmaya başlayan Aziz Tuzcuoğlu'nu ablası evlendirir. “Altı, yedi ay bu işin arkasında koştuktan sonra köylerden kasaplık hayvan alıp gelmeye başladı, ilkin biraz para batırdı ise de sonra işini düzeltti. Para kazandığını görünce ablası ona köyden bir kız da alıverdi. Bir ev açtılar. Bir yıl sonra da bir oğlu oldu” (BN, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, 57). Hikâyenin bu kısmında Türk toplumunda eli ekmek tutan erkek bireyinden beklenen ilk görevin evlenmek olduğunu anlatmak istemiştir.

İkisinin Arasında adlı hikâyede genç kız, kendisine talip olan delikanlılardan birini seçmek durumundadır ve gençleri çeşitli yönlerden kıyaslar, onlarla evliliğinin nasıl olabileceğiyle ilgili ön görüşlerde bulunur. Bu ön görüşlerde bir kadının evlilikteki rolünü ve erkek üzerindeki tesirini görmekteyiz. “Ben onun kâh büyük bir âlim, kâh pek ince bir şair gibi görünmeye özenddiğini görerek henüz yürüyeceği yolu kestirememiş, biraz tembel, biraz gevşek bir adam olduğunu anlıyorum. Ancak, onu bir ana gibi sevecek, koruyacak, idare edecek bir kadının elinde bu âdetlerini değiştirecek, daha çalışkan, daha az küskün, hulusa daha sevimli bir adam olacağına hiç şüphe yok; çünkü yaratılışı yavaş, uysal ve sessizdir. Kendini biraz överek, biraz okşayarak çalıştırmak pek kolaydır” (İÇ, İkisinin Arasında, 14).

Çocukluk adlı hikâyede yazar, eniştesinin halasından büyük olduğu için kendisine genç görünmek amacıyla çok fazla baktığını, saçlarını boyattığını belirtir. “Biraz sonra evden Hakkı Enişte görüldü. Halamın kocasıdır. Yüzünü şimdi iyice hatırlayamıyorum. Orta boylu, geniş omuzlu bir adamdı. Halam genç, eniştem biraz yaşlı

olduğu için saçını, bıyıklarını boyar, temiz giyinmeye, süslü olmaya çalışmış” (K, Çocukluk, 193). Hikâyede yazarın eniştesi ve halası yaş olarak denk bir evlilik yapmadıklarından eniştenin bunu sorun olarak gördüğü anlaşılmaktadır. Yazar evlilikte yaş gibi temel özelliklerin denk olması gerektiğini anlatıyor olabilir.

Hasta adlı hikâyede Tevfik Efendi, vezne arabasından inerken bir anda ayağını incitir ve evde yatak istirahatına çekilir ve karısının onunla her zaman olduğundan daha fazla ilgilenmesi Tevfik Efendi'nin hoşuna gider. “Maliye Veznesinden Tevfik Efendi, banka önünde vezne arabasından inerken, nasıl oldu ise, ayak bileğini incitmiş, iki gündür hasta, evde yatıyor. Komşuları hatır sormaya geliyorlar. İki gündür evde yaşayış değişmiş, herkesten sıcak bir sevgi görüyor. Karısı, sanki o eski karısı değil, tanıdıkları eski tanıdıkları değil. Hepsi değişmişler, hepsinde, yalan da olsa, tatlı bir sokulganlık, bir yaltaklık var. İki gündür; tavuk suyuna çorba pişiyor, ıhlamur kaynatılıyor, ayağını sedef yağı ile ovup üstüne sıcak tülbent koyuyorlar. Havacıva muşambası yapıp sarıyorlar” (MA, Hasta, 98). Karısının ilgi ve bakıma ihtiyacı olan Tevfik Efendi'ye elinden geleni yapması evlilik hayatında karı kocanın zor anlarında birbirine destek olmaları gerektiğini göstermektedir.

Karısının Kocası adlı hikâyede yazar, Nebahat Yapıman'ın evini tek başına idare etmek istemesinin, kimseyi evinin içine karıştırmak istememesinin her kadının evlilik hayatında istemeye hakkı olduğu şeylerden olduğunu belirtir. “Öyle olunca Nebahat, “Anan kocaya varmış, kendine bir ev kurmuş, evinin de hanımı olmuş, kocasının da sefasını sürmüş. Ben de kocaya vardım. Bu ev de benim evim. Bu evin idaresini ona vermem. Daha da dinç. Kim bilir ne kadar yaşar. O seni büyüttü ise ben de kendi çocuklarımı büyütüyorum” (SK, Karısının Kocas, 112).

4.2.2.2.10. Kadının Medenî Hakları

Bir toplumun ya da ülkenin çağdaşlığı, medeniyette hangi seviyede olduğu, kadınına verdiği hakların çeşitliliği ve çokluğu nispetinde ölçülmektedir. Dünyada birçok toplum, kadına erkeğin elde ettiği hakları yüzyıllar sonra kadınların uzun mücadeleleri sonucunda vermişlerdir. Kadınların eşit haklarla sosyal, iktisadi hayatta yer alabilme mücadeleleri günümüzde de sürmektedir. Bugün birleşmiş milletler başta olmak üzere Avrupa Konseyi gibi uluslar arası birçok kuruluş kadın haklarıyla ilgili bağlayıcı kararlar almıştır. “BM'nin kuruluşunu takiben ana organlardan biri olan Ekonomik ve Sosyal Konsey'e bağlı olarak 1946 yılında kurulan Kadının Statüsü Komisyonu kadın erkek eşitliğinin sağlanması yolunda kararlı çalışmalar yapmış ve yapmakta olup kadınların

toplumdaki statüsünün yükseltilmesine katkılarda bulunmuştur. Siyasal, kişisel, ekonomik, eğitim ve sosyal alanlardaki kadın haklarıyla ilgili konulara Konsey'in dikkatini çekmek, kadınların yaşamın her alanında kalkınmaya katılımını ve kalkınmadan eşit pay almasını sağlamak ve üye devletlere bu yolda önerilerde bulunmak, kadın hakları açısında acil çözüm bekleyen sorunlar konusunda tavsiye kararlar çıkarmak Kadının Statüsü Komisyonu'nun başlıca görevleridir. Komisyonun BM tarafından 1948 yılında üye ülkelerin onayına sunulan İHEB'nin cinsiyet ayrımı yapılmaksızın kaleme alınmasında önemli rolü olmuştur” (Moroğlu, 2002:881-918). Ülke olarak çağdaş uygarlık seviyesinin yakalayabilmenin yolu kadınıyla erkeğiyle bütün yurttaşların omuz omuza eşit koşullarda, eşit haklarla çalışmasından geçmektedir. Bunun için kadının cinsiyet ayrımına tabi tutulmasının bir insanlık suçu olduğu yeni nesillere işlenmelidir.

Bir Çocuğun Hikâyesi adlı hikâyede yazarın annesi üzerine kuma geleceğini öğrenince obayı terk ederek kocasından ayrılmaya karar verir. “Büyükanamın ölümü ile bağ çözülmüş bulunuyordu ve ihtimal babam, bir daha evlenmek sevdasına düşmüştü. Evlenmek hususunda, bir dereceye kadar anasından çekinirken şimdi bu mani de , kalkmış demektir. Benim anam da onun için kaçıyordu” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 150). Hikâyede yazarın annesi bu seçimi yaparak kadının en doğal hakkı olan boşanma hakkını farklı bir yöntemle elde etmiş olur.

4.2.2.2.11. Çevreye Saygı

Çevre kavramına TDK Türkçe Sözlük'te (2011: 527), “1. Bir şeyin yakını, dolayı, etraf, periferi 2. Kişinin içinde bulunduğu toplumu oluşturan ortam. 3. Yağlık 4. Aynı konu ile ilgisi bulunan kimselerin tümü, muhit 5. Bir kimse ile ilişkisi bulunanlar, muhit 6. Bir birimden önce veya sonra gelen aynı türden birimlerin tümü, bunların oluşturduğu küçük grup, kontekst. 7. Düzlem üzerindeki bir şekli sınırlayan çizgi. 8. Hayatın gelişmesinde etkili olan doğal, toplumsal, kültürel dış faktörlerin bütünlüğü.” Başka bir tanımda ise çevreye “ insan faaliyetleri ve canlı varlıklar üzerinde, hemen ya da uzunca bir süre içinde, dolaylı ya da dolaysız bir etkide bulunabilecek fiziksel, kimyasal, biyolojik ve toplumsal etkenlerin belirli bir zamandaki toplamıdır” (Keleş ve Hamamcı, 2005:31-33). gibi çeşitli açıklamalar getirilmiştir. Çevre, insanlarla paylaştığımız ortamdır, bu ortamın titizlikle kullanılıp, güzelleştirilmesi insanları daha mutlu hale getirecektir. İnsanlar aynı doğal çevreyi paylaştıklarından birbirlerine saygılı olmak adına çevreye de saygılı olmalıdırlar. Özellikle şehirlerde ortak kullanım alanlarına gösterilecek saygı ve titizlik yaşam kalitesini artıracak önemli bir husustur.

Terbiyesi En Güç Hayvan adlı hikâyede Tefik Efendi, yanına oturan çevre

bilincinden nasibini almamış, etraflarını pisletip duran kaba saba adamların yanında oturmaya daha fazla dayanamaz, hışımla yerinden kalkar, sahibinin verdiği bisküvi kağıdını çöp kutusuna bırakan köpeğin yanına gider ve öfkeyle adamlara söylenir. “Bastonu elinde hiddetle yerinden kalktı, öfkeli bakışlarını bir sağa bir sola çevirdi, sonra köpeğin bulunduğu istikamete doğru yürümeye başladı. Bir iki adım atmıştı ki gözlüğünü düzeltmek ihtiyacını hissetti. Elini kaldırırken, koluna taktığı bastonu gene düşürdü. Onun hareketlerini takip etmekte olan köpek koşarak daha evvel bastonu ağzına aldı, ilk seferki gibi gene karşısında durdu. Hüseyin Efendi, hafifçe titreyen elini uzatıp bastonunu alırken, öfkeyle adamların bulunduğu tarafa bakarak, biz insanlar, terbiyesi en güç hayvanlarız, diye bağırdı; sonra, sizler, bizlerden çok daha terbiyeli, çok daha akıllısınız, der gibi asabiyetle köpeği okşadı ” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 87).

4.2.2.2.12. Doğa ve Hayvan Sevgisi

Doğa insan etkisine maruz kalmamış kendi sistemi içerisinde canlı cansız birçok varlığı barındıran büyük bir sistemdir. “1. Kendi kuralları çerçevesinde sürekli gelişen, değişen canlı ve cansız varlıkların hepsi, tabiat, natür. 2. İnsan eliyle büyük değişikliğe uğramamış, doğal yapısını koruyan çevre, tabiat. 3. *mec.* Bir kimsenin eğilimlerinin, içgüdülerinin hepsi, huy.” (TDK, 2011: 688). “Doğa, insanların yapamadığını yapan bir güç, insanlar tarafından değiştirilmemiş hayvan ve bitkiler dünyası, insan eli değmemiş yeryüzü parçaları yani kısacası insanlar tarafından yaratılmamış canlı ve cansız varlıkların bir bütünlüğüdür” (Çepel, 1996). Bu sisteme insanın sevgi sınırları içerisinde dahil olmasının hiçbir mahsuru yoktur. Yoksa çıkar amacıyla, insana hizmet eden bir meta gözüyle bakılarak doğaya, özellikle hayvanlara neler yapıldığı açıktır. İnsan dünyayı paylaştığı canlı ve cansız varlıklara sevgi duymalı, çünkü bu varlıklar bizim sağlıklı bir şekilde hayatta kalmamızı sağlamaktadırlar. Doğanın dengesini bozacak, hayvan neslini etkileyecek her aktivite insanlığın geleceğine kastetmektir.

Güzel Bir Ölüm adlı hikâyede yazar arkadaşının ninesinin cenazesine katılmak için gittiği cenaze yerindeki tabiat güzelliklerine hayran kalır ve bu güzelliğin betonlarla, taşlarla kirletilmemesine çok sevinir. “Burası öyle bir yer ki güneşle deniz tatlı tatlı öpüşüyor. Tabiatın bu meşguliyetini görmek ne lezzetlidir! Burası memleketin bir temiz köşesi, şehrin kırışmış bir bucağı; yaz yağmuru yağdığı vakit burada toprağın güzel kokusunu duymak mümkündür. Tabiatın kırlara, ovalara verdiği doyulmaz güzellikten bir parça var. Burası, sokakları taşlarla örtülmüş, iğne kadar da olsa bir filizciği

çıkacak toprak bırakılmamış mahallelerden değil; insanların gezindiği, eğlendiği, tabiata yaklaştığı bir yer... İnsanların yaşayabileceği ve ölebileceği bir yer” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 14).

Terbiyesi En Güç Hayvan adlı hikâyede Hüseyin Efendi adındaki yaşlı bir adam, her zaman adeti olduğu üzere parktaki banka oturur, ancak bastonunu yere düşürür, o daha bastonunu almak için eğilirken parktaki bir köpek bastonu ağızıyla tutar, Hüseyin Efendi'ye uzatır. Köpeğin bu davranışı Hüseyin Efendi'yi çok mutlu eder ve teşekkür etmek için onu okşar. “Köpek, olanlardan habersiz, biraz ileride bir çocuk arabasıyla meşgul bulunan genç kadına doğru koşarken, o da gözlerini bu kibar köpekten ayırmadan yavaş yavaş kanepeye doğru ilerledi... Yerine henüz oturmuş, bastonunu yanı başına dayamıştı ki köpek tekrar görüldü. Etrafında iki kere döndükten sonra karşısında durarak gözleriyle Hüseyin Efendinin gözlerini buldu, hareketsiz bakmaya başladı. Köpeğin onunla konuşmak, ona bir şeyler söylemek isteyen bir hali vardı. Hüseyin Efendi bir anlık tereddütten sonra elini uzatarak onun başını ve sırtını okşadı. Haydi, dedi, seni affettim... Bana yardım ettiğin için de teşekkür ederim” (BKÇ, Terbiyesi En Güç Hayvan, 86).

Bir Çocuğun Hikâyesi adlı hikâyede yazar annesiyle beraber obadan kaçtıkları gece ilk olarak köpeği Çakal'ı arayıp onunla vedalaşmak ister, ondan ayrılmak yazarı çok üzümüştür. “Ben çıktım, evvela Çakal'ı aramaya gittim. Çocukluk! Ayrılık acısını duymuş olacağım... Çakal'ı son bir defa görmek istiyordum. Köpeğimi bulunca, beraber anamın dediği yere gittim” (BN, Bir Çocuğun Hikâyesi, 149). Öykünün bu kısmında insan hayvan dostluğuna güzel bir örnek görülmektedir.

Mesut Bacı adlı hikâyede konağın küçüklerinin ördeklerin tüylerini yolup, havuza attıklarını işiten Mesut Bacı, bu duruma çok kızar ve üzülür. Bunun sorumluluğunu annelere yükler. “Ben onları böyle mi büyüttüm? Analarında kabahat var. Dün, ördeklerin tüylerini yolup havuza atmışlar. Hiç, tüysüz ördek yüzer mi? Böyle çocuk görmedim” (GM, Mesut Bacı, 151). Mesut Bacı, aslında hayvan sevgisinin ailede, özellikle anne tarafından çocuklara verilebileceğini anlatmak istemiştir.

Hacı Dedemin Evi adlı hikâyede, yazar küçükken oturduğu yerdeki doğa güzelliklerini özlemle hatırlar ve bunları seyretmekten ne kadar hoşnut olduğunu anlatır. “Nerede o ilkyazlar, o çiçekli kırlar. O Dereköyü, o Tekkiraz'ın bahçeleri! Güzün yağmur başlarken uzaklar sislenir, ilk damlalar camlara billur küpeler kondurur. Bunları görmekten ne kadar hoşlanırım” (İÇ, Hacı Dedemin Evi, 118).

O Yıllarda adlı hikâyede, yazarın ablası sokakta çirkin suratlı bir kedi yavrusu

bulur ve ölmesinden korkarak hayvanı alıp eve getirir. “Bir gün ablam sokakta sıska bir kedi yavrusu görüp acımış, alıp eve getirmiş. Bir avuç içine sığacak kadar ufacık bir kedi. Rengi düz beyaz da yalnız kuyruğunun gövdesine kavuştuğu yerde sarı bir yaması var” (K, O Yıllarda, 68). Hikâyede yardıma muhtaç sokak hayvanlarına örnekteki gibi yardım edildiği görülmektedir.

Çocuklara Hikâye adlı metinde, yazar hayvanların insanlar gibi zevk almak için öldürmediklerini, sadece aç kaldıklarında avlandıklarını söyler. “İnsanlar yılan gördüler mi öldürürler ama yemeği akıllarına getirmezler. Hayvanlarda ise yemeyecekleri hayvanları öldürmek akıllarından geçmez. Yılanlar insanları ısırırlar; korkularından. Çok hayvanlar insanı tanımış, insandan kaçmak gerektiğini öğrenmişlerdir. İnsanların avcılıkları, hayvanların avcılıklarından başka türdür. Hayvanlar, karınlarını doyurmak, yaşamak için avlanırlar, insanlar ise hayvanları öldürmekle keyif duyarlar. Bir küçücük kuşu öldürmek için saatlerce, günlerce dağları dolaşırlar” (K, Çocuklara Hikâye, 63). Yazar hikâyenin bu bölümünde doğadaki canlıları durduk yere, kendini tatmin etmek için avlayan insanlara eleştiri de bulunarak doğaya ve hayvanlara olan sevgisini ifade etmiştir.

Ana Baba adlı hikâyede, yazar küçükken babasıyla beraber güvercin beslediklerini, güvercinler üzerine tatlı muhabbetler ettiklerini anlatır: “O günlerde babamın okuttuğu çocuklardan birine bir uçurtmayla içine kurşun akıtılmış bir ceviz meşe vermiş, biri dişi, biri erkek iki güvercin almıştım. Babam bu güvercinlere, gaz sandıklarından genişçe bir yuva yaptı. Dişi güvercin yumurtlayıncaya kadar güvercinleri yuvalarında kapadık. Dişi, iki yumurta yumurtladı. Kuluçka oldu. Yakında yavruları çıkacak. Kaç güne kadar yavruları olacağını hesapladık, sonra babam, çocukluğunda beslediği güvercinleri anlatmaya başladı” (MA, Ana Baba, 66). Yazarın babası onun evde güvercin beslemesine izin vermenin yanında hayvanların bakımına yardım ederek yazara küçüklüğünde hayvan sevgisini aşılama çalışmıştır.

Kivi adlı hikâyede yazar ve ailesi taşrada yaşamaktadırlar. Yazarın kardeşi bir gün Rus cinsi bir at satın alır ve bu hayvanı eğitmeye çalışırlar. Yazarın kardeşi, yola gelmesi çok zor bir at olan Kivi adını koydukları atı eğitirken çok sıkıntı çekmesine rağmen bu hayvana karşı sevgi duymaya başlamıştır. “Ben şaştım. Kardeşim de bu garip tabiatlı Kivi’yi çok sevmiş olacak” (VÇ, Kivi, 23).

4.2.2.3. Yurt ve Millet Sevgisi

Yurt sözcüğü TDK Türkçe Sözlük'te (2011: 2617), "1. Bir halkın üzerinde yaşadığı, kültürünü oluşturduğu toprak parçası, vatan 2. Memleket" olarak açıklanmaktadır. Millet sözcüğü ise (2011: 1683), "1. Çoğunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğu, ulus 2. Bir yerde bulunan kimselerin bütünü, herkes" olarak açıklanmaktadır.

Yurt ve millet sevgisi birbiriyle doğudan bağlantılıdır; ikisi de aidiyet duygusunun bir tezahürüdür. İnsanların doğal bir eğilimi olan yurt ve millet sevgisi, insanın doğup büyüdüğü yurdunu her şeyiyle benimsemesi; bir üyesi olduğu milletin niteliklerine sempati duyması anlamına gelmektedir.

Şu Soyadı Konusu adlı hikâyede Etem Bey, kendisine sağlam bir soyadını nereden bulacağını soran Ali Şevki'ye yurt ve milletiyle özdeşleştirdiği şeyleri sıralar. "Nereden mi, dedim, kendi dilimden, kendi sözlerimden, kendi yaşayışımızdan, şiirimizden, tarihimizden, edebiyatımızdan, kırlarımızdan, dağlarımızdan, otlarımızdan, sularımızdan, geleneklerimizden" (BKÇ, Şu Soyadı Konusu, 26).

Baba Halil adlı hikâyede, yazar evlat edindiği Baba Halil'e gerçek babasını anlattığı bir mektup yazar. Bu mektubunda Baba Halil'in düşmanlarca şehit edilen babası anlatılır. Mektup Halil'in yurt ve millet sevgisini perçinleyici ifadelerle doludur: "Bu mektubumu dikkatli oku; sen, okuyup yazmış bir efendi olarak asker olacaksın ve tabii beklemeye ve korumaya davet olduğun şu vatanın kıymet ve ehemmiyetini anlamış bulunacaksın" (GM, Baba Halil, 84).

İkisinin Arasında adlı hikâyede genç kız, saygı duyduğu bir büyüğüne izdivacını danışmak için yazdığı mektubunda kendisine talip olan delikanlılardan ikincisinin birinci delikanlının aksine Batı özentisi olmadığını, milletiyle gurur duyduğunu ifade eder: "Kuvvetiyle kendini tanıtmış bir milletin evladından olduğuna pek memnundur; iftihar eder, övünür" (İÇ, İkisinin Arasında, 15).

4.2.2.4. Din ve Tanrı Duygusu

Din ve Tanrı duygusu insanın dini algılayışında, yaşayışında beliren birbirinden farklı duygular toplamıdır. Din duygusunu belirli bir duygu türü ile sınırlandırmak

yanlış olur, çünkü inanan bir insan dinle ilgili yaşantılar geçirirken veya dinle ilgili düşünürken sevinç, hüznün, korku, öfke gibi farklı duygular yaşayabilir. “Din duygusu ise, dinî tecrübe anında hissedilen duygu ve algıların genel adıdır. Buna göre; dinî korku, sevgi, hayranlık, bağlılık, dayanma, güvenme, sığınma, teslim olma, ümit, sabır, şükür, minnettarlık, saygı, hürmet ve tazim, hüznün, rıza, hayâ... gibi duygular, dinî tecrübe içerisinde yer alan önemli duygulardır. Buna göre din duygusu, tek bir duygu şekli olmayıp, dinî konular karşısında kişide beliren duyguların genel adı olmaktadır” (Hökelekli 2003: 138). İnsanlar hayatlarını belli bir yere kadar kontrol edebildiklerini, asıl kontrolün büyük bir gücün elinde olduğunu düşünüp, ilahi bir yaratıcıya inanmışlardır. Bu mantık doğrultusunda hayatını bir düzene sokup, dini kaidelere uygun yaşama çabası içerisinde girmişlerdir.

Güzel Bir Ölüm adlı hikâyede yazar, bahşiş alabilmek için mezarlıkta birbirinin okumasına müdahale eden hafızlardan rahatsız olur ve içlerinden sadece bu işi doğru yapabilecek bir hafız okusaydı daha olumlu duygular hissedebileceğini söyler. “Eğer orada yalnız bir hafız, bir yandan mezar kapanır, bir yandan da ne kadar kayıtsız ve memnun olsalar bile, aile efradının gözlerine bir dalgınlık gelirken, ince tatlı sesiyle okusaydı ve dua olup herkes dağılsaydı, pek ziyade memnun olacak, tabiatın bu ahengine sevinerek daha büyük bir inşirahla, ‘Ne güzel bir ölüm’ diyecektim” (BKÇ, Güzel Bir Ölüm, 19).

Aptal Memiş adlı hikâyede imamın vaazından çok etkilenen Memiş, aklına sürekli olarak günahı, cehennemi getirir ve bu onu çok korkutur. “Onun için sürüden ayrılmak, diri diri mezara girmek demektir. Aklından geçiriyordu; ama, acaba tatbik edebilecek miydi? Kıpır kıpır otlanarak gezinen vefalı dostlarına baktıkça gözleri yaşarıyor, içinden sıcak bir şeyler akıyor, Aman sen de, ne olursa olsun, diyeceği sırada bir anda imamın gırtlığını yarararak anlattığı sırat köprüsü, o cehennem ateşi aklına geliyor, dilinin ucuna kadar gelen kelimeler geri giderek nefes borusunu tıkıyor, boğulacakmış gibi oluyordu” (BKÇ, Aptal Memiş, 82).

Tipide Yolculuk adlı hikâyede yazar, rahmetlik annesini aklına getirir ve onu bir daha göremeyeceği için müteessir olur. Ancak öldükten sonra görebileceğini düşünerek biraz olsun kendini rahatlatır. “Ne kadar yazık ki şimdi eve gidince onu göremeyeceğim. Yalnız şimdi değil, artık hiç görmeyeceğim. İnşallah ölünce mümkün olur” (GBY, Tipide Yolculuk, 136). Hikâyede yazarın öldükten sonra annesini görebileceğini temenni etmesi ahret inancının bir sonucudur.

Eyüpsultan Yolcusu adlı hikâyede yaşlı bir adam bilinmeyen bir nedenden dolayı köyünden İstanbul’a gelir ve Eyüpsultan’a gitmek için adres sorarken bir türbe

görür ve burada yatanın önemli bir zat olacağını düşünerek dua okur. Büyük zatların mezarında dua etme din duygusunun ve atalara saygının etkisiyle yapılan bir eylemdir.

“ Hemşerim, burada yatan zat kimdir?

Arpacı Hazretleri...

Herhalde ermiş bir zat olacaktı. Durdu, ellerini kaldırdı, fatıhasını okudu” (İÇ, Eyüpsultan Yolcusu, 43).

Tablo 13

Hikâyelerde Tespit Edilen Değerlerin Kategorilerine Göre Sayısı

Hikâye Adı	Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar	Sosyal Hayatla İlgili Telkinler	Yurt ve Millet Sevgisi	Din ve Tanrı Duygusu	Genel Toplam
Güzel Bir Ölüm	2	1	x	1	4
Şu Soyadı Konusu	1	2	1	x	4
Küp Kırığı Pabuç Eskisi	x	1	x	x	1
Aptal Memiş	x	1	x	1	2
Terbiyesi En Güç Hayvan	x	3	x	x	3
Hırsız-Polis	1	1	x	x	2
Bir Haydut Kuş	1	1	x	x	2
Bizim Nesibe	x	2	x	x	2
Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu	3	1	x	x	4
Anasız Çocuk	1	x	x	x	1
Bir Çocuğun Hikâyesi	x	3	x	x	3
Gödeli Mehmet	2	2	x	x	4
Baba Halil	2	x	1	x	3
Mesut Bacı	x	2	x	x	2

Aynadaki Yaşlı Adam	1	x	x	x	1
Bir Baba Oğul	2	x	x	x	2
Başarılar	2	x	x	x	2
Tipide Yolculuk	1	x	x	1	2
Dışı Başka İçi Başka	1	1	x	x	2
İlaç İçirmek İçin	x	1	x	x	1
İkisinin Arasında	x	2	1	x	3
Eyüpsultan Yolcusu	x	1	x	1	2
Vakitsiz Bir Ezan	1	x	x	x	1
İhtiyar Çilingir	1	1	x	x	2
Hacı İzzet Paşa	x	1	x	x	1
Hacı Dedemin Evi	1	3	x	x	4
Bekir Usta	6	x	x	x	6
Çocukluk	2	2	x	x	4
O Yıllarda	x	1	x	x	1
Çocuklara Hikâye	x	3	x	x	3
Rûya Nasıl Çıktı	1	1	x	x	2
Ana Baba	2	1	x	x	3
Hasta	x	2	x	x	2
Mendil Altında	1	x	x	x	1
Gül Hanım'ın Annesi	x	1	x	x	1
Celile	3	2	x	x	5
Bebekler	1	x	x	x	1
Amcaoğulları	2	1	x	x	3
Müdür Yardımcımız	x	1	x	x	1
Binnaz Enver Hanım'ın	2	1	x	x	3

Çayları ve Kocası					
Bankacı Rasim Bey	2	x	x	x	2
Sabuncu Osman Ağa	x	3	x	x	3
Hasan Kâhya Hastalandı	3	x	x	x	3
Karısının Kocası	1	1	x	x	2
Uğursuzluk	x	1	x	x	1
İşin Bitti	1	x	x	x	1
Ev Ona Yakıştı	4	2	x	x	6
İki Ana İki Kız	1	x	x	x	1
Pazarlık	1	x	x	x	1
Kivi	x	3	x	x	3
TOPLAM	56	56	3	4	119

Hikâyelerde tespit edilen değerlerden neredeyse tamamı “Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar” ve “Sosyal Hayatla İlgili Telkinler”e ait değerlerdir. Hikâyelerde toplamda yüz on dokuz (119) değer örneği tespit edilmiştir. Bunların elli altısı (56) “Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar”a ait değerlere, yine elli altısı (56) “Sosyal Hayatla İlgili Telkinler”e ait değerlerdir. Araştırma konusu edinilen elli hikâyenin sadece üçünde (3) “Yurt ve Millet Sevgisi”ne ait değer görülürken dördünde (4) ise “Din ve Tanrı Duygusu”na ait değer tespit edilmiştir.

Araştırma konusu edinilen hikâyelerden en çok değer tespit edilen hikâyeler altışar (6) değerle “Bekir Usta” ve “Ev Ona Yakıştı”adlı hikâyelerdir. Bu hikâyeleri beş (5) değerle “Celile” , dörder (4) değerle “Güzel Bir Ölüm, Şu Soyadı Konusu, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, Gödeli Mehmet, Hacı Dedemin Evi” adlı hikâyeler takip etmektedir.

En az değer tespit edilen hikâyeler ise birer (1) değerle “Küp Kırığı Pabuç Eskisi, Anasız Çocuk, Aynadaki Yaşlı Adam, İlaç İçirmek İçin, Vakitsiz Bir Ezan, Hacı İzzet Paşa, Mendil Altında, Gül Hanım’ın Annesi, Bebekler, Müdür Yardımcımız, Uğursuzluk, İşin Bitti, İki Ana İki Kız, Pazarlık” adlı hikâyelerdir.

Hikâyelerin hiçbirinde dört değer türüne (Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen

Davranışlar, Sosyal Hayatla İlgili Telkinler, Yurt ve Millet Sevgisi, Din ve Tanrı Duygusu) ait örnek bulunmamaktadır ancak üç değer türünde örneği bulunan sadece iki (2) hikâye vardır. Bunlar: Güzel Bir Ölüm, Şu Soyadı Konusu adlı hikâyelerdir. İki değer türünde örneği bulunan toplam yirmi (20) hikâye bulunmaktadır. Yirmi Sekiz (28) hikâyede ise sadece bir (1) değer türüne ait örnek bulunmaktadır. Hikâyelerin genelinin bir değer türüne ait örnek içermeleri hikâyelerin konu sınırlarının çok iyi belirlenmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Ferdi konuların ele alındığı “Aynadaki Yaşlı Adam, Anasız Çocuk, Bekir Usta, Bankacı Rasim Bey” gibi birçok hikâyede sadece “Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar” değer türüne ait örnekler bulunmaktadır. Yine toplumsal konuların işlendiği “Terbiyesi En Güç Hayvan, Bizim Nesibe, İlaç İçirmek İçin, Hasta, Uğursuzluk” gibi hikâyelerde sadece Sosyal Hayatla İlgili Telkinler değer türüne ait örneklere rastlanmaktadır. Geri kalan hikâyelerin ise yine konularına göre ağırlığı bir değere kaymaktadır.

Değer incelemesi yapılan hikâyelerden en dikkat çekenlerden biri “Bekir Usta” adlı hikâyedir. Bu hikâyede altı değer örneğine rastlanmış ve tespit edilen altı değer de Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar kategorisine ait değerlerdir. Bir diğer dikkat çekici hikâyeye ise “Terbiyesi En Güç Hayvan” adlı hikâyedir. Bu hikâye toplumsal bir eleştiri getirmekte ve hikâyede tespit edilen üç (3) değer örneği de Sosyal Hayatla İlgili Telkinler değer kategorisine aittir. Taşıdığı değerler açısından dikkat çeken bir diğer hikâyeyse “Ev Ona Yakıştı” adlı hikâyedir. Bu hikâye Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar ve Sosyal Hayatla İlgili Telkinler değer kategorisine ait olan eşsiz değer örneklerine sahiptir.

Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar kategorisine ait değerlerden “yardımseverlik” değeri on iki (12) hikâyede tespit edilmiştir. Bu durum “yardımseverlik” değerini kategorisinde en çok işlenen değer yapmaktadır. En çok görülen değerlerden biri de “sorumluluk” tur. Bu değer toplam on bir (11) hikâyede işlenen bir değerdir. “Doğruluk-dürüstlük” de dokuz (9) hikâyede işlenen bir değer olmasıyla ilk sıralarda yer almaktadır. Hikâyelerde en az görülen Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar kategorisine ait değerler ise ikişer (2) hikâyede işlenen “yaşam sevgisi” ve “namus-şeref” değerleridir.

Sosyal Hayatla İlgili Telkinler değer kategorisine ait değerlerden en çok hikâyede kullanılanı “ahlâk ve ideal” değeridir. Bu değer on (10) hikâyede işlenmiştir. Bu değeri toplam dokuz (9) hikâyede tespit edilen “doğa ve hayvan sevgisi” takip etmektedir. Bu iki değerden sonra ise altışar (6) hikâyede görülen “insan sevgisi” ve “

bilgisizlikle savaş” değerleri gelmektedir. Bu kategoride hikâyelerde en az işlenen değerler ise birer (1) hikâyede görülen “çevreye saygı” ve “kadının medeni hakları” değerleridir.

Din ve Tanrı Duygusu değerinin işlendiği toplam dört (4) hikâye bulunmaktadır. Bunlar: Güzel Bir Ölüm, Aptal Memiş, Tipide Yolculuk, Eyüpsultan Yolcusu’dur. Yurt ve Millet Sevgisi değerinin işlendiği üç hikâye ise şunlardır: Şu Soyadı Meselesi, Baba Halil, İkinin Arasında.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma konusu edinilen hikâyelerin üzerinde yapılan söz varlığı ve değer incelemesinden elde edilen veriler değerlendirilerek verilerden sonuçlar çıkarılmıştır ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Sonuçlar

Yapılan araştırmada elde edilen sonuçlar şunlardır:

1. Kelime sıklığı incelemesinde hikâyeler dört gruba ayrılmıştır. Bu gruplar toplam kelime sayısı ile farklı kelime oranı arasındaki genel itibariyle görülen ters orantı nedeniyle oluşturulmuştur. Gruplar belli toplam kelime sayısı aralıklarına göre düzenlenmiştir. Bunlar: 0-500 Aralığında Toplam Kelime Sayısına Sahip Olan Hikâyeler, 500-1000 Aralığında Toplam Kelime Sayısına Sahip Olan Hikâyeler, 1000-1500 Aralığında Toplam Kelime Sayısına Sahip Olan Hikâyeler, 1500 ve Üzeri Toplam Kelime Sayısına Sahip Olan Hikâyeler şeklindedir. Toplam kelime sayısı 0-500 arasında bir hikâyeye 1500 ve üzeri toplam kelime sayısına sahip olan hikâyeleri kelime sıklığı bakımından kıyaslamak mümkün olmadığından her grubu ayrı yorumlama yoluna gidilmiştir. Buna göre 0-500 arası toplam kelime sayısına sahip olan dokuz (9) hikâyenin farklı kelime oranları % 50-70 aralığında değişmektedir. Gruptaki farklı kelime oranı % 69,78 ile “Aynadaki Yaşlı Adam” ilk sıradadır. Bu oran araştırmaya konu olan elli hikâye içerisinde de en yüksek orandır. Ayrıca bu hikâye, yüz seksen iki (182) toplam kelime sayısı ile grubunda ve tüm hikâyeler arasında son sıradadır. En fazla hikâye 500-1000 arası toplam kelime sayısına sahip olanlar grubunda bulunmaktadır. Bu grupta yirmi üç (23) hikâye yer almaktadır. Ve bu hikâyeler farklı kelime oranı % 36,81 olan “Müdür Yardımcımız” adlı hikâyenin

dışında % 40-65 aralığında değişen farklı kelime oranına sahiptir. Toplam on bir (11) hikâyenin farklı kelime oranı % 50'nin üzerindedir. Grubun en yüksek farklı kelime oranına sahip olan hikâyesi % 61,23 ile “Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası” adlı hikâyedir. 1000-1500 arasında toplam kelime sayısına sahip olan hikâyeler en fazla üyeye sahip ikinci gruptur. Toplam on dört (14) hikâye bulunmaktadır. Bu hikâyeler %30-50 arasında değişen farklı kelime oranına sahiptir. Hikâyelerden hiçbirinin farklı kelime oranı % 50'nin üzerinde değildir. Bu durum çok fazla toplam kelimesi bulunan hikâyeler için normal bir durumdur. Ancak bu gruptaki sekiz (8) hikâyenin farklı kelime oranları % 40'ın üzerindedir. Bundan hikâyelerin zengin kelime hazinesine sahip oldukları anlaşılmaktadır. 1500 ve üzeri toplam kelime sayısına sahip olan toplam dört (4) hikâye bulunmaktadır. Bu grupta % 41.00 olan farklı kelime oranıyla “Çocuklara Hikâye” adlı metin ilk sıradadır. Diğer hikâyeler % 30-40 aralığında farklı kelime oranına sahiptir. Grup incelemesinin dışında genel olarak hikâyelerin yirmisi (20) % 50'nin üzerinde farklı kelime oranına, yirmisi (20) % 40-50 arasında değişen farklı kelime oranına, onu (10) ise % 30-40 arasında değişen farklı kelime oranına sahiptir. Bu durumda Memduh Şevket Esendal’ın hikâyelerinin salt çoğunluğunda kelime hazinesi açısından zengin bir dil kullandığı anlaşılmaktadır. Hikâyelerin çoğunluğu Türkçe öğretiminde öğrencilerin kelime hazinesini geliştirmek için kullanılabilir düzeydedir.

2. Memduh Şevket Esendal’ın hikâyeleri deyimlerin kullanımı bakımından ileri düzeydedir. Yazar hikâyelerinde, özellikle kahramanlarını diyaloga sokarken çok fazla deyim kullanmaktadır. Yazarın hikâyelerinde kullandığı deyimler arasında günlük hayatta insanların sıklıkla kullanabilecekleri deyimler yer almaktadır. İncelenen hikâyelerin yirmisinde (20) 20-55 arasında değişen sayıda deyim bulunmaktadır. On sekiz (18) hikâyede ise 10- 20 arasında değişen sayıda deyim bulunmaktadır. Geriye kalan on iki (12) hikâyede ise 3-10 arasında değişen sayıda deyim bulunmaktadır. İncelenen elli hikâye arasında elli dört (54) deyimle “Celile” adlı hikâye ilk sırada gelmektedir. İçerisinde en az deyim bulunan hikâye ise üç (3) deyimle “Aynadaki Yaşlı Adam” adlı hikâyedir. Genel olarak bakıldığında Memduh Şevket Esendal’ın incelenen hikâyeleri deyim öğretiminde kullanılabilir niteliktedir.

3. Araştırma konusu olan elli (50) hikâye içerisinde sadece dokuz (9) hikâyede atasözü kullanılmıştır. Bunlardan “Bekir Usta” adlı hikâyede iki (2) atasözü tespit edilmiş ve bu rakam en yüksek olanıdır. Diğer sekiz (8) hikâyede ise birer (1) atasözü bulunmaktadır. Geriye kalan kırk bir (41) hikâyede atasözü bulunmamaktadır.

Atasözlerinin kullanımı açısından Memduh Şevket Esendal'ın hikâyeleri yeterli görülmemektedir. Dolayısıyla incelenen hikâyeler, Türkçe öğretiminin önemli amaçlarından olan atasözlerini çocuğun öğrenip, uygun durumlarda kullanması amacını gerçekleştirmek için genel itibariyle yetersizdir.

4. Memduh Şevket Esendal'ın hikâyeleri ikilemelerin kullanımı açısından incelendiğinde “Hacı İzzet Paşa” adlı hikâye haricindeki tüm hikâyelerde ikileme örneğine rastlanmaktadır. Hikâyelerin altısında (6), 10-20 arasında değişen sayılarda ikileme mevcuttur. Yirmi dördünde (24) ise 5-10 arasında değişen sayılarda ikileme kullanılmıştır. On dokuz hikâyede ise 1-5 arasında ikileme bulunmaktadır. Hikâyeler arasında on yedi (17) ikilemeyle ilk sıradaki hikâye “Kivi”dir. Metinlerde ikilemelerin meydana gelme yollarının hemen hemen hepsinden örnekler bulunmaktadır. Metinlerde tahmini sayılar vermeye yarayan çok fazla ikileme bulunmaktadır. Genel olarak hikâyeler ikilemelerin kullanımında iyi durumdadır. Bu bakımdan hikâyelerden birçoğu Türkçe öğretiminde kullanılabilir durumdadır.

5. Terimler, Memduh Şevket Esendal'ın öykülerinde deyimlerden sonra en fazla örneğine rastlanan söz varlığı unsurudur. Yazar özellikle hikâyelerinde merkeze aldığı konuya göre terim kullanmıştır. Örneğin meslek konulu bir hikâye olan “Dışı Başka İçi Başka” adlı hikâyede en fazla iktisat ve tıp terimi bulunmaktayken “Çocuklara Hikâye” isimli kır hayatının konu edinildiği öyküde en fazla hayvan bilimine ait terim örneğine rastlanmaktadır. Bu iki hikâye gibi onlarca hikâyenin de konularına göre en fazla kullanılan terimleri belirlemektedir. İncelenen eserlerden yirmi beşinde (25) 10-35 arasında değişen sayıda terim bulunmaktadır. On sekiz (18) eserde ise 5-9 arasında değişen sayıda terim mevcuttur. Geriye kalan hikâyelerden altısında (6) 2-4 arasında değişen sayıda terim bulunmaktayken “Bebekler” adlı hikâyede herhangi bir terim tespit edilmemiştir. Hikâyeler arasında en fazla terim ise otuz beş (35) terimle “Dışı Başka İçi Başka” adlı hikâyededir. Memduh Şevket Esendal'ın hikâyeleri terimlerin kullanımı açısından çoğunluk itibariyle ileri seviyededir. Türkçe Öğretiminde öğrencilere çok karmaşık gelen terim anlam konusunun kavratılmasına yardımcı olacak pek çok hikâye mevcuttur.

6. İncelenen hikâyelerin çoğunda ilişki söz tespit edilmiştir. Özellikle diyalogların çok olduğu hikâyelerde daha fazla ilişki söz mevcuttur. Örneğin “Bizim Nesibe” adlı hikâyede kahramanlar arasında çok fazla diyalog vardır ve bu durum bu hikâyeyi on bir (11) ilişki sözle en fazla ilişki söz içeren hikâye yapmaktadır. Yine kahramanları arasında çok fazla konuşma olan “Celile, Bekir Usta, Şu Soyadı

Konusu” adlı hikâyeler ilişki sözlerin kullanımında listenin başlarında olan metinlerdir. Bu hikâyelerin tam tersine karşılıklı diyaloglara pek fazla yer verilmeyen “Hasan Kahya Hastalandı, Hırsız-Polis, Aynadaki Yaşlı Adam” gibi hikâyelerde herhangi bir ilişki söze rastlanmamıştır. Toplam yedi (7) hikâyede ilişki söz bulunmamaktadır. Geri kalan hikâyelerde 1-11 arasında değişen sayılarda ilişki söz bulunmaktadır. İlişki sözlerin kullanımı açısından Memduh Şevket Esenal’ın hikâyeleri iyi durumdadır.

7. Doldurma sözler gerek konuşma dilinde gerekse yazı dilinde kurulan cümlelerin bağlamıyla bir alakası olmayan söylenmek istenen kelimelerin veya ifadelerin bulunması, hatırlanması amacıyla kullanılan sözlerdir. Doldurma sözlerin çok kullanımının kültür ve kelime hazinesi fakirliğinin bir sonucu olduğu düşünülmektedir. Bu açıdan bakıldığında bu söz varlığı unsurunun bir metinde çokça bulunması o metin ve yazarı için olumsuzluk arz etmektedir. Memduh Şevket hikâyelerinde çok az doldurma söz kullanmıştır. Tam yirmi bir (21) hikâyesinde herhangi bir doldurma söz tespit edilmemiştir. On dört (14) hikâyesinde ise sadece birer (1) doldurma söz bulunmaktadır. Geriye kalan on beş (15) hikâyede ise 2-5 arasında değişen sayıda doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyeler arasında beş (5) doldurma sözle “Bizim Nesibe” adlı öykü ilk sırada gelmektedir. Tüm bunlar değerlendirildiğinde Memduh Şevket, hikâyelerinin çoğunda doldurma söz kullanmamış, diğerlerinde ise çok az kullanmıştır. Bundan dolayı yazarın sağlam bir kültür altyapısı ve zengin bir kelime hazinesi vardır. Hikâyelerini bu nitelikleriyle kaleme almıştır.

8. Araştırmaya konu olan hikâyelerde çeviri sözcükler incelendiğinde tam yirmi iki (22) hikâyede çeviri sözcüğe rastlanırken yirmi sekiz hikâyede ise herhangi bir çeviri sözcük tespit edilmemiştir. İçerisinde çeviri sözcük bulunduran hikâyelerin on beşinde (15) sadece birer (1) çeviri söz mevcuttur. Geriye kalan hikâyeler 2-4 arasında değişen sayıda çeviri sözcük bulundurmaktadır. En fazla çeviri sözcüğe sahip hikâye “Şu Soyadı Konusu” adlı hikâyedir. Çeviri sözcükler bir dilin geçmişte başka dillerle yaşadığı etkileşimi gösteren önemli unsurlardan biridir. Çeviri sözcükler aynı zamanda bir dilin kelime ve kavram türetme gücünü gösteren önemli göstergelerdir. Bu açıdan bakıldığında Memduh Şevket Esenal’ın hikâyeleri çeviri sözcüklerin kullanımında orta seviyededir.

9. Kalıplaşmış sözler ünlü birilerinin çok eski zamanlarda bir olay veya durum karşısında söylediği sözler veya belli durumlar için söylenmiş olan sözleri

kapsamaktadır. Kalıplaşmış sözler açısından hikâyeler incelendiğinde sadece altı hikâyede birer (1) kalıplaşmış söz tespit edilmiştir. Memduh Şevket Esendal'ın hikâyeleri kalıplaşmış sözlerin kullanımı açısından yetersiz seviyededir.

10. Araştırma konusu olan hikâyeler söz varlığı unsurlarından olan dilimize henüz yerleşmemiş yabancı sözcüklerin kullanımı açısından incelendiğinde on altı (16) hikâyede herhangi bir yabancı sözcük tespit edilmemiştir. On bir (11) hikâyede ise birer (1) yabancı sözcük tespit edilmiştir. Hikâyelerden onunda (10) ikişer (2) yabancı söz tespit edilirken geriye kalan on üç (13) hikâyenin yabancı sözcük sayısı 3-10 arasında değişen sayıda olduğu belirlenmiştir. İçerisinde on (10) sözcükle en fazla yabancı sözcük barındıran hikâye “Dışı Başka İçi Başka” adlı metindir. Genel bir ifadeyle yazar hikâyelerinde dilimize henüz yerleşmemiş yabancı kelimeleri pek fazla tercih etmemiştir. Bunlar yerine Türkçe karşılıklarını kullanmayı yeğlemiştir. Açık, anlaşılır bir dil kullanmıştır.

11. Memduh Şevket Esendal'ın hikâyeleri toplamda yüz on dokuz (119) değer örneği içermektedir. Hikâyelerde tespit edilen değer örneklerinden elli altısı (56) “Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar” değer grubuna aittir. Değer örneklerinden yine elli altısı (56) ise “Sosyal Hayatla İlgili Telkinler” değer grubuna aittir. Geriye kalan dört (4) değer “Din ve Tanrı Duygusu” değer grubuna aitken üçü (3) “Yurt ve Millet Sevgisi” değer grubuna aittir. Görüldüğü gibi Memduh Şevket'in araştırma konusu edilen hikâyeleri çok büyük çoğunlukla bireysel ve toplumsal değerler içermekte, çok az sayıda milli ve dini değer örneğine rastlanmaktadır. Bu durum yazarın Çehov tarzı hikâye anlayışıyla açıklanabilir. Yazar hikâyelerinin çoğunda durum, diğer adıyla kesit hikâyesi tekniğini kullanmıştır. Bu hikâye tekniğinde toplumdaki sıradan insanların hayatlarından bir kesit anlatılır bazen de toplumsal bir eleştiri getirilir. Kahramanlar çoğunlukla doğal bir şekilde verilir. Yani kahramanlar idealize edilmediğinden hikâyelerde “Yurt ve Millet Sevgisi, Din ve Tanrı Duygusu”na ait değerler çok az mevcutken “Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar” ile “Sosyal Hayatla İlgili Telkinler” değer grubunun örnekleri çokça görülmektedir.

12. Memduh Şevket Esendal'ın hikâyelerindeki söz varlığı genel olarak değerlendirilirse hikâyeler, kelime hazinesinin zenginliğiyle ön plana çıkmakta, söz varlığı unsurlarından oldukça fazla sayıda deyim ve ikileme içermekte, yeterli düzeyde ilişki söz ve çeviri sözcük içerirken, atasözleri ve kalıplaşmış ifadeler hususunda yetersiz kalmaktadır. Hikâyeler doldurma sözler ve dilimize henüz

yerleşmemiş yabancı sözlerin az kullanımıyla açık, anlaşılır, akıcı bir dile sahiptir. Kısacası Memduh Şevket Esendal'ın hikâyeleri söz varlığı açısından atasözleri ve kalıplaşmış ifadelerin kullanımını haricinde diğer unsurlar yönünden yeterli düzeydedir.

13. En fazla türde söz varlığı ögesi görülen hikâyeler şunlardır: Celile, Dışı Başka İçi Başka, Bekir Usta, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, Şu Soyadı Konusu, Pazarlık.

14. En az türde söz varlığı ögesi görülen ve bunlara ait en az sayıda örnekler bulunduran hikâyeler şunlardır: Vakitsiz Bir Ezan, Mesut Bacı, Hırsız-Polis, Hasan Kâhya Hastalandı, İşin Bitti, Aynadaki Yaşlı Adam, Bebekler, Hacı İzzet Paşa, Gül Hanım'ın Annesi.

15. Hikâyelerde tespit edilen söz varlığı unsurlarından deyimlerin toplam yedi yüz seksen yedi (787) örneği bulunmaktadır. Bu durum deyimleri hikâyelerde en fazla kullanılmış olan söz varlığı unsuru yapmaktadır. En az örneği bulunan söz varlığı ögesi ise toplam altı (6) örnekle kalıplaşmış sözlerdir. Diğer söz varlığı unsurlarının sırası ve elli hikâyedeki toplam örnek sayısı şöyledir: Terim (576), ikileme (260), ilişki söz (175), yabancı sözcük (96), doldurma söz (50), çeviri sözcük (30), atasözü (10).

16. Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar kategorisine ait değerlerden en çok hikâye işlenen değerler sırasıyla şöyledir: “Yardımseverlik” (12), “Sorumluluk” (11), “Doğruluk-Dürüstlük” (9). Hikâyelerde en az görülen Bireylerde Gerçekleşmesi İstenen Davranışlar kategorisine ait değerler ise ikişer (2) hikâyede işlenen “yaşam sevgisi” ve “namus-şeref” değerleridir.

17. Sosyal Hayatla İlgili Telkinler değer kategorisine ait değerlerden en çok hikâyede kullanılanı “ahlâk ve ideal” değeridir. Bu değer on (10) hikâyede işlenmiştir. Bu değeri toplam dokuz (9) hikâyede tespit edilen “doğa ve hayvan sevgisi” takip etmektedir. Bu iki değerden sonra ise altışar (6) hikâyede görülen “insan sevgisi” ve “bilgisizlikle savaş” değerleri gelmektedir. Bu kategoride hikâyelerde en az işlenen değerler ise birer (1) hikâyede görülen “çevreye saygı” ve “kadının medeni hakları” değerleridir.

18. Din ve Tanrı Duygusu değerinin işlendiği toplam dört (4) hikâye bulunmaktadır. Bunlar: Güzel Bir Ölüm, Aptal Memiş, Tipide Yolculuk, Eyüpsultan Yolcusu'dur. Yurt ve Millet Sevgisi değerinin işlendiği üç hikâye ise şunlardır: Şu Soyadı Meselesi, Baba Halil, İkisinin Arasında.

5.2. Öneriler

1. Öğrencilerin kelime hazinelerini zenginleştirmelerinde sadece deyim ve atasözü gibi önemli söz varlığı öğeleri üzerinde yoğunlaşmak yeterli olmadığından öğrenciler söz varlığının ilişki sözler, çeviri sözcükler gibi diğer öğeleriyle de tanıştırılmalıdır.
2. Türkçe öğretiminde kullanılmak üzere seçilecek olan metinlerin kelime sıklıkları, toplam kelime sayıları, farklı kelime sayıları ve farklı kelime oranları kelime hazinesiyle ilgili nesnel veri sunduğundan göz önünde bulundurulmalıdır.
3. Türkçe öğretiminde Memduh Şevket Esandal'ın genellikle "İhtiyar Çilingir" ve "Mendil Altında" adlı hikâyeleri kullanılmaktadır. Yazarın nitelikli diğer hikâyeleri de Türkçe öğretiminde kullanılmalıdır.
4. İçerisinde birçok söz varlığı ögesi bulduran "Bekir Usta, Celile, Şu Soyadı Konusu, Aptal Memiş, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, Dışı Başka İçi Başka, Çocukluk, Hacı Dedemin Evi, Bir Baba Oğul, Bizim Nesibe, Çocuklara Hikâye, Ana Baba, Müdür Yardımcımız, Karısının Kocası, Ev Ona Yakıştı, Kivi, Bir Çocuğun Hikâyesi, Baba Halil, Pazarlık" adlı hikâyeler Türkçe öğretiminde ve çocuklar için hazırlanan kitaplarda kullanılmalıdır.
5. Deyim öğretiminde içerdikleri zengin deyimlerle "Celile, Ev Ona Yakıştı, Karısının Kocası, Tuzcuoğlu'nun Otçuluğu, Bekir Usta, Bizim Nesibe, Dışı Başka İçi Başka, Kivi" adlı hikâyeler özellikle kullanılmalıdır.
6. Atasözü öğretiminde "Bekir Usta" adlı hikâye kullanılmalıdır.
7. Öğrencilere ikilemelerin kavratılmasında "Kivi, Güzel Bir Ölüm, Çocuklara Hikâye, Bizim Nesibe, İki Ana İki Kız, Terbiyesi En Güç Hayvan" adlı hikâyeler özellikle kullanılmalıdır.
8. Terim öğretiminde "Dışı Başka İçi Başka, Çocuklara Hikâye, Hacı Dedemin Evi, Güzel Bir Ölüm, Bir Çocuğun Hikâyesi, Ev Ona Yakıştı" adlı hikâyeler özellikle kullanılmalıdır.
9. İlişki sözlerin kavratılmasında "Bizim Nesibe, Ev Ona Yakıştı, Celile, Bekir Usta, Şu Soyadı Konusu, Küp Kırığı Pabuç Eskisi" adlı hikâyeler özellikle kullanılmalıdır.
10. Çeviri sözcüklerin kavratılmasında "Şu Soyadı Konusu, Dışı Başka İçi Başka, Bir Baba Oğul, Bekir Usta, Celile, Karısının Kocası" adlı hikâyeler özellikle kullanılmalıdır.

11. “Din ve Tanrı Duygusu” ile ilgili değer öğretiminde “Güzel Bir Ölüm, Aptal Memiş, Tipide Yolculuk, Eyüpsultan Yolcusu” adlı hikâyeler kullanılmalıdır.
12. “Yurt ve Millet Sevgisi” ile ilgili değer öğretiminde “Şu Soyadı Konusu, Baba Halil, İkisinin Arasında” adlı hikâyeler kullanılmalıdır.
13. Bireysel ve toplumsal değerlerin öğretiminde “Güzel Bir Ölüm, Şu Soyadı Konusu, Tuzcuoğlu’nun Otçuluğu, Gödeli Mehmet, Hacı Dedemin Evi, Bekir Usta, Çocukluk, Celile, Ev Ona Yakıştı, Terbiyesi En Güç Hayvan, Bir Çocuğun Hikâyesi, Baba Halil, İkisinin Arasında, Çocuklara Hikâye, Ana Baba, Amcaoğulları, Binnaz Enver Hanım’ın Çayları ve Kocası, Sabuncu Osman Ağa, Hasan Kâhya Hastalandı” adlı hikâyeler özellikle kullanılmalıdır.
14. Öğrencilere okuma zevki kazandırmak için onların olay hikâyelerinin yanında durum hikâyesi örnekleriyle de tanışması sağlanmalıdır.
15. Türkçe öğretiminde kullanılmak üzere seçilecek metinlerin söz varlığı ve değerler eğitimi açısından nitelikli olmasına dikkat edilmelidir.
16. Çocuklara ayrıntıda da olsa yanlış telkinlerde bulunabilecek metinler ders kitaplarında kullanılmamalıdır.
17. Çocuklar için metin seçiminde onların kelime hazineleri ölçülmeli, seviyeleri dikkate alınmalıdır.
18. Öğrencilerde edebiyatla ilgili farkındalık oluşturması amacıyla ders kitaplarında farklı bakış açılarıyla yazılmış hikâyeler kullanılmalıdır.
19. Hikâye haritası yöntemi, hikâyelerin çok fazla gereksiz söze ve ayrıntıya girmeden iskeletini verdiği için hikâye analizinde kullanılmalıdır.
20. Hikâye haritası yöntemi Türkçe öğretiminde hikâyelerin kurgusunun ve vermek istediği mesajın öğrencilerce daha net görülüp anlaşılması için kullanılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acur, E. (2011). *Reşat nuri güntekin'in miskinler tekkesi romanının kelime grupları bakımından incelenmesi ve miskinler tekkesi romanının türkçe eğitimine katkısı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Akbaş, O. (2004). *Türk milli eğitim sisteminin duyuşsal amaçlarının (değerlerinin) ilköğretim II. kademedeki gerçekleştirme derecesinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aksan, D. (1990). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aksan, D. (1996). *Türkçenin sözvarlığı*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Aksan, D. (2002). *Anadilimizin söz denizinde*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2005). *Türkçenin zenginlikleri, incelikleri*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2006). *Dil, şu büyüdü düzen*. Ankara: Bilgi Yayınları.
- Aksan, D. (2015). *Türkçenin sözvarlığı*. Ankara: Bilgi Yayınları.
- Aksoy, Ö. A. (1988). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü-1*. İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Akyol, H. (1999). Hikâye Haritası Yöntemiyle Metin Öğretimi. *Millî Eğitim Dergisi*. 142. 50-57
- Aladağ, F. (2012). *Memduh şevket esendal'ın "hikâyeler-birinci kitap ve "hikâyeler ikinci kitap" adlı eserlerindeki hikâyelerin 2006 türkçe dersi öğretim programında yer alan temalar ve metin seçim kriterleri açısından incelenmesi* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Alagöz, F. C. (2012). Cahit uçuk'un masal kitaplarında temel değerlerin türkçe eğitimine katkısı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Arısoy, M. S. (1952). M.Ş. Esendal'la bir konuşma. *Varlık*, S. 383, Ss. 7.
- Aydın, M. Z. (2010). Okulda değer eğitimi. *Eğitim Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi*, S. 6 , Ss.16-22.

- Aytaş, G., Yalçın, A. (2005). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Basım, H. N. ve Çetin, F. (2011). Yetişkinler için psikolojik dayanıklılık ölçeğinin güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22(2), 104-114.
- Bilgin, N. (1995). *Sosyal psikolojide yöntem ve pratik çalışmalar*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Ciravoğlu, Ö. (2000). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Cohen, L., Manion, L., And Marrison, K. (2000). *Research methods in education*. (5. Baskı). London, Newyork: Routledge.
- Coşkun, E. (2007). *Türkçe Öğretiminde Metin Bilgisi*. İlköğretimde Türkçe Öğretimi (Editörler: Ahmet Kırkkılıç ve Hayati Akyol). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çeçen, M. A., Çiftçi, Ö. (2007). İlköğretim 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin tür ve tema açısından incelenmesi. *Millî Eğitim*, S.173, Ss.39-49.
- Çeçen, M. A. (2007). Kelime hazinesinin geliştirilmesinde dikkat edilecek hususlar. *Journal of Turkish Linguistics*, v.1.
- Çeçen, M.A. (2011). Edebi metinlerle çocuk edebiyatı. Şener Demirel (Ed.), *Çocuk edebiyatı ürünlerinin türkçe eğitimi açısından incelenmesi* (s.121-140). Ankara: Pegem A.
- Çeleng, S., Tazebay, A. (2008). *Türkçe öğretimi ilke-yöntem-teknikler*. Ankara: Maya Akademi.
- Çepel, N. (1996). *Çevre koruma ve ekoloji terimleri sözlüğü*. İstanbul: TEMA Koruma Vakfı Yayınları.
- Çetişli, İ. (2011). *Edebiyatımızın zirvesindekiler: memduh şevket esendal*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Çetişli, İ. (2004). *Metin tahlililerine giriş 2*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Çiftçi, S. (2006). *Memduh şevket esendal'ın hikâyelerinde sözcük gruplarının türkçenin öğretimi bakımından değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Çobanoğlu, Ö. (2004). *Türk Dünyası Ortak Atasözleri Sözlüğü*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- Demir, T. (2010). Türkçe öğretiminde anlama ve zihinde yeniden yapılandırma. *Türklük Bilimi Araştırmaları*. S.27, Ss. 201-223.
- Demirdöğen, P. (2003). *Millî eğitim tarafından yayınlanan 6-15 yaş arası çocukların okuyabileceği kitapların eğitimcilik ve görseellik açısından tasnifi, dil ve anlatım yönlerinden eleştirel bir şekilde incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

- Demirel, Ş. (2011). Edebi metinlerle çocuk edebiyatı. Şener Demirel (Ed.), *Çocuk edebiyatı* (s.44-75). Ankara: Pegem A.
- Doğan, B. (2011). *100 temel eserde 6, 7 ve 8. sınıflar için önerilen ortak kitaplar üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Durmuş , G. (2011). *Mevlânâ'da eğitici değerler ve dil*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Erdoğan, Y. (2008). *Zeynep cemali'nin öykü ve romanlarında çocuk ve eğitim teması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Eremrem, N. (1998). Medeniyet üzerine. *Türk Yurdu*, S.18, Ss. 129-132.
- Esental, M. Ş. (2015). *Ayaşlı ile kiracıları*. (44. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esental, M. Ş. (2011). *Bir kucak çiçek*. (5. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esental, M. Ş. (2005). *Gönül kaçanı kovalar*. (2. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esental, M. Ş. (2009). *İhtiyar çilingir*. (4. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esental, M. Ş. (2001). *Kızıma mektuplar*. (1. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esental, M. Ş. (2009). *Mendil altında*. (10. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esental, M. Ş. (2005). *Mutlu bir son*. (1. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esental, M. Ş.(2003). *Oğullarıma mektuplar*. (1. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi,.
- Esental, M. Ş.(2003). *Tahran anıları ve düşsel yazılar*. (1. Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Esener, T. (2002). *Hukuk başlangıcı:genel hukuk bilgisi*, (6.Basım). İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Giusta D. L., Jewell L. S., Kambhampati U. S. (2011). Gender and life satisfaction in the UK, *Feminist Economics*, 17 (3), 1-31.
- Gökçe, B. (2008). *Gülten dayıoğlu'nun çocuk öykülerinde değer eğitimi ve öykülerin türkçeye katkısı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Gökçe, B. , Sis, N. (2011). Gülten dayıoğlu'nun çocuk öykülerinin "hikâye haritası" yöntemine göre incelenmesi ve genel bir değerlendirme. *Turkish Studies*, V. 6/3 , p.1925-1949.

- Gökçe, B. (1990). Aile ve aile tipleri üzerine bir inceleme, aile yazıları 1 temel kavramlar, yapı ve tarihi süreç. (Der. Beylü Dikeçligil, Ahmet Çiğdem). T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Bilim Serisi 5/1.
- Güneş, F. (2002). *Ders kitaplarının incelenmesi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Gürel, Z., Şahbaz, N. K., Temizyürek, F. (2007). Çocuk edebiyatı. Ankara: Öncü Kitap.
- Güzel, A. (2006). Edebiyat eğitiminde amaçlar ve bu amaçlara yönelik yöntem teknik ve örnek uygulamalar. *Milli Eğitim dergisi*, S.169, Ss. 85-104.
- Haydarlar, G. Ş. (2015). *İhsan oktay anar'ın amat romanı üzerine söz varlığı incelemesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hökelekli, H. (2003). *Din psikolojisi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yay.
- Hocaoğlu, Ç. (2001). Paranoid semptomlar ve sendromlar. *Psikiyatri Dünyası*. S.5, Ss. 97 – 104.
- İnanç, A. (2004). *Muzaffer izgü'nün meb tavsiyeli eserlerinin türkçe eğitimi amaçlarına uygunluğu yönünden değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kalafat, Y. (2009). *Türk halk tefekküründe kurt-2*. Ankara: Berikan Yayınları.
- Karadağ, Ö., Kurudayıoğlu, M. (2010/Bahar). 2005 türkçe programına göre hazırlanmış ilköğretim birinci kademe türkçe ders kitaplarının kelime hazinesi. *TÜBAR-XXVII*.
- Karaman, H. (2000). *Nurettin topçu'da ahlâk felsefesi*. (1. Baskı). İstanbul: Dergâh Yay.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (21. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatekin, N., Ekşi, H., Işılak, H., Otrar, M., Koç Yıldırım, P., Durmuş, A. (2012). *Perese değerler eğitimi öğretmen kitabı, yardımseverlik*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kavcar, Cahit (1999). *Edebiyat ve eğitim*. Ankara: Engin Yayıncılık.
- Keleş, R., Hamamcı, C. (2005). *Çevre politikası*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Kıbrıs, İ. (2006). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Tek Ağaç Eylül Yayınları.
- Kılıç, R. (2014). *Ahmed rasim'in 'yeni sarf dersleri' adlı eserlerinin metin çevirisi ve türkçe eğitimi açısından incelemesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

- Korkmaz, Z. (2003). *Gramer terimleri sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kunt, E., Sapaz, Ş. (2005). Batı ve öteki. *Kültür Üniversitesi Sanat Yönetimi Bölümü Dergisi*. S.1, Ss.55-63.
- Kurudayıoğlu, M. (2005). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kuş, E. (2009). *Nitel-nitel araştırma teknikleri*. (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kuşdil, M. E. ve Kağıtçıbaşı, Ç. (2000). Türk öğretmenlerinin değer yönelimleri ve schwartz değer kuramı. *Türk Psikoloji Dergisi*, S. 169, Ss.15.
- Larson, J. H. ve Holman, T. B. (1994). Predictors of marital quality and stability. *Family Relations*, 43, 228-237.
- MEB. (2015). *İlköğretim türkçe dersi öğretim programı (1-8. sınıflar)*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Mert, E. (2009). *Türkçenin söz varlığı açısından eflatun cem güney'in derleyip yazdığı masallar*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mıh, N. (2011). *Sait faik abasıyanık'ın havada bulut adlı hikâye kitabının kelime ve kelime grupları bakımından incelenmesi ve türkçe eğitimine katkısı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Mocan, A. (2011). *Abdullah ziya kozanoğlu'nun tarihî romanlarındaki değerlerin türkçe eğitimi açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Moğul, S. (2012). *Mehmet Akif Ersoy'un Safahat isimli eserinin Türkçe eğitimi ve değerler eğitimi açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Morino, F. (2015). *Reşit hanadan'ın romanlarında söz varlığı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Moroğlu, N. (2002). “ Kadınların insan hakları bildirisi ve ek ihtiyari protokol,” prof. dr. erdoğan moroğlu'na armağan, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları*, S. 718, Ss.881-918
- Oğuzkan, A. F.(1987). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Oğuzkan, F. (2001). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ozankaya, Ö. (1984). *Toplumbilim terimleri sözlüğü*. Ankara: Savaş Yayınları.

- Örnek, S. V. (1971). *Batıl inanç etnoloji sözlüğü*. Ankara: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yay.
- Öz, G. (2012). *İlköğretim sekizinci sınıf türkçe ders kitaplarının söz varlığı bakımından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özbay, M. (2002). Kültür aktarımı açısından türkçe öğretimi. *Türk Dili*. S. 602.
- Özbay, M. (2010). *Türkçe Öğretimi Yazıları*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özdemir, E. (2004). *Masalların türkçe eğitimindeki işlevi ve türkçe ders kitaplarındaki yerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, M.K.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Özden, M. (2009). *Türkçe kaynak metinlerin türkçe öğretiminde kullanılabilirliği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özlek, E. (2014). *Kırk vezir hikâyeleri'nde eğitici değerler ve söz varlığı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özensel, E. (2003). Sosyolojik bir olgu olarak değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*. Cilt I, Sayı 3.
- Özkan, N. (2001). *Çocuk kitaplarında dil sorunu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özkuş, A. S. (2007). *Yaşam ve çalışma hayatını etkileyen faktörler SDÜ öğrencileri üzerinde bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Salar, R. (2011). *Reşat nuri güntekin'in romanlarının eğitim değerleri açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahan, E. (2011). *İlköğretim 5. ve 8. sınıf ders programlarındaki sorumluluk eğitimine dönük kazanımların gerçekleşme düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Şahin, L. (2014). *Sait faik abasıyanık'ın mahalle kahvesi isimli eserindeki hikâyelerin kelime grupları ve türkçe eğitimi bakımından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Samsun.
- Şen, Ü. (2007). *Millî eğitim bakanlığının 2005 yılında tavsiye ettiği 100 temel eser yoluyla türkçe eğitiminde değerler öğretimi üzerine bir araştırma*.

Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.

Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Şirin, M. R. (2000). Çocuk edebiyatı. Mustafa Ruhi Şirin (Ed.), *99 soruda çocuk edebiyatı içinde* (s. 9-35). İstanbul: Çocuk Vakfı.

Tural, S. (1992). *Kültürel kimlik üzerine düşünceler*. Ankara: Ecdâd Yayınları.

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK.

Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

TOPÇU, N. (1999). Fransızca ve türkçede rakamlı deyimlerin karşılaştırmalı incelemesi ve fransızca yabancı dil öğretiminde kullanımları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.15, Ss. 173–180.

Tosun, Necip. (2005). Çocuk hikâyeleri. *Hece Dergisi (Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı)*.

Uyguner, M. (1991). *Memduh şevket esendal*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Yamak, Y. (2004). *Cengiz aytmatov'un romanlarında kurt motifi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yazıcı, K. (2006). Değerler eğitimine genel bir bakış. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S.19.

Yeşil, A. ve Aydın, R. D. (2007). Demokratik değerlerin eğitimimde yöntem ve zamanlama. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.11.

Yılmaz, F. (2014). *Ahmet b. ercilasun'un 'gülнар' adlı romanında kelime gruplarının tespiti ve türkçe öğretimi bakımından değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.

Yılmaz, M. (2008). Hikâye haritası yönteminin okuduğunu anlamaya etkisi, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 10-2 Yıl*

Genel Ağ Ortamından Yararlanılan Kaynaklar:

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts, (01.12.2015)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts, (04.02.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bati&view=bati, (05.04.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=bilimsanat, (03.04.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozleri&view=atasozleri, (15.03.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_metroloji&view=metroloji, (03.04.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_eczacilik&view=eczacilik, (03.04.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_yazimkilavuzu&view=yazimkilavuzu,
(05.05.2016)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_karsilik&view=karsilik, (24.04.2016)

